

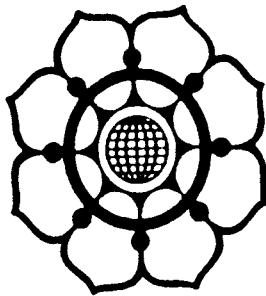
多寶如來

觀世音菩薩

THÍCH-TRÍ-TỊNH

KINH
PHÁP HOA

Printed for free distribution by
The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation
11F., 55 Hang Chow South Road Sec 1, Taipei, Taiwan, R.O.C.
Tel: 886-2-23951198 , Fax: 886-2-23913415
Email: overseas@budaedu.org
Website:<http://www.budaedu.org>
This book is strictly for free distribution, it is not for sale.
KINH ĂN TỐNG KHÔNG ĐƯỢC BÁN

Mục lục

A.- PHẦN TỔNG HIẾN

QUYỂN I

phẩm Tự - thứ 1	24
-----------------------	----

B.- PHẦN KHAI PHẬT-TRI-KIẾN

phẩm Phương-tiện - thứ 2	61
--------------------------------	----

QUYỂN II

phẩm Thí-dụ - thứ 3	108
---------------------------	-----

phẩm Tín-giải - thứ 4	168
-----------------------------	-----

QUYỂN III

phẩm Dược-thảo-dụ - thứ 5	204
---------------------------------	-----

phẩm Thọ-ký phẩm - thứ 6	220
--------------------------------	-----

phẩm Hóa-thành-dụ - thứ 7	237
---------------------------------	-----

QUYỂN IV

phẩm Ngũ-bá đệ-tử thọ-ký - thứ 8	290
--	-----

phẩm Thọ-học vô-học nhơn-ký - thứ 9	309
---	-----

phẩm Pháp-sư - thứ 10	319
-----------------------------	-----

C.- PHẦN THỊ PHẬT-TRI-KIẾN

phẩm Hiện-bảo-tháp - thứ 11	336
-----------------------------------	-----

D.- PHẦN NGỘ PHẬT-TRI-KIẾN

phẩm Đề-Bà Đạt-Đa - thứ 12	358
----------------------------------	-----

phẩm Trì - thứ 13	372
-------------------------	-----

QUYỂN V

phẩm An-lạc hạnh - thứ 14	390
---------------------------------	-----

phẩm Tùng-địa dōng-xuất - thứ 15	419
--	-----

phẩm Như-Lai thọ-lượng - thứ 16	441
phẩm Phân-biệt công-đức - thứ 17	457

QUYỂN VI

phẩm Tùy-hỷ công-đức - thứ 18	486
phẩm Pháp-sư công-đức - thứ 19	497
phẩm Thường-Bất-Khinh Bồ-Tát - thứ 20	522
phẩm Như-Lai thần-lực - thứ 21	534
phẩm Chúc-lụy - thứ 22	543

E.- PHẦN NHẬP PHẬT-TRI-KIẾN

phẩm Dược-Vương Bồ-Tát bốn-sự - thứ 23	547
--	-----

QUYỂN VII

phẩm Diệu-Âm Bồ-Tát - thứ 24	574
phẩm Quán-Thế-Âm Bồ-Tát Phổ-Môn - thứ 25	589
phẩm Đà-La-Ni - thứ 26	605
phẩm Diệu-Trang-Nghiêm-Vương bốn-sự - thứ 27	614
phẩm Phổ-Hiền Bồ-Tát khuyến-phát - thứ 28	627

F.- KINH ĐẠI THỪA VÔ LƯỢNG NGHĨA

phẩm thứ I - Đức-hạnh	646
phẩm thứ II - Thuyết-pháp	659
phẩm thứ III - Mười-công-đức	677

G.- PHÁP-HOA CƯƠNG-YẾU

Lời nói đầu	714
Chương thứ I Tổng tự	717
Chương thứ II Đề kinh	720
Chương thứ III Tổng phân phẩm mục	725
Chương thứ IV Đại ý mỗi phẩm	726

NGHI THỨC SÁM HỐI

TRƯỚC KHI TỰNG KINH

(Dùng ba nghiệp thân, khẩu, ý thanh tịnh mà tụng kinh, thì phước đức vô lượng, nên trước khi tụng kinh cần phải sám hối, sám hối tức là làm cho 3 nghiệp thanh tịnh)

- Nam-mô Thập-phương Tận-hư-không-giới nhứt-thiết Chư Phật. (1 lạy)**
- Nam-mô Thập-phương Tận-hư-không-giới nhứt-thiết Tôn Pháp. (1 lạy)**
- Nam-mô Thập-phương Tận-hư-không-giới nhứt-thiết Hiền Thánh Tăng. (1 lạy)**

(Qui, dâng hương ngang trán cúng dường phát nguyện:)

**Nguyễn mây hương mẫu này
Khắp cùng mười phương cõi
Cúng dường tất cả Phật
Tôn Pháp, các Bồ-Tát,
Vô biên chúng Thanh-văn
Và cả thảy Thánh Hiền**

**Duyên khởi dài sáng chói
Trùm đến vô biên cõi,
Khắp xông các chúng sanh
Đều phát lòng Bồ-dề,
Xa lìa những nghiệp vọng
Trọn nêu đạo vô thượng.**

(xá 3 xá, cẩm hương lên lu)

(Đứng thẳng chấp tay xuống :)

**Sắc thân Như-Lai đẹp
Trong đời không ai bằng
Không sánh, chẳng nghĩ bàn
Nên nay con đánh lễ
Sắc thân Phật vô tận
Trí huệ Phật cũng thế,
Tất cả Pháp thường trụ
Cho nên con về nương,
Sức trí lớn nguyệt lớn
Khắp độ chúng quần sanh,
Khiến bỏ thân phiền khổ
Sanh nước kia an vui.
Con nay sạch ba nghiệp
Quy y và lễ tán**

**Nguyệt cùng các chúng sanh
Đồng sanh nước An-Lạc.
Án phạ nhụt ra vật. (7 lần)**

CHÍ TÂM ĐÁNH LỄ:

(Câu này dùng xuống chung đầu câu cho 9 câu dưới)

- Thường-Tịch-Quang Tịnh-độ
A-Di-Đà Nhu-Lai
Pháp thân mầu thanh tịnh
Khắp pháp giới chư Phật. (1 lạy)
- Thật báo trang nghiêm độ
A-Di-Đà Nhu-Lai
Thân tướng hải vi trần
Khắp pháp giới chư Phật. (1 lạy)
- Phương tiện thánh cư độ
A-Di-Đà Nhu-Lai
Thân trang nghiêm giải thoát
Khắp pháp giới chư Phật. (1 lạy)
- Cõi An-Lạc phương Tây
A-Di-Đà Nhu-Lai
Thân căn giới Đại-thừa
Khắp pháp giới chư Phật. (1 lạy)

- Cõi An-Lạc phương Tây
 A-Di-Đà Như-Lai
 Thân hóa đến mười phương
 Khắp pháp giới chư Phật. (1 lạy)
- Cõi An-Lạc phương Tây
 Giáo hạnh lý ba kinh
 Tột nói bày y chánh
 Khắp pháp giới Tôn Pháp. (1 lạy)
- Cõi An-Lạc phương Tây
 Quán-Thế-Âm Bồ-Tát
 Thân tử kim muôn ức
 Khắp pháp giới Bồ-Tát. (1 lạy)
- Cõi An-Lạc phương Tây
 Đại-Thế-Chí Bồ-Tát
 Thân trí sáng vô biên
 Khắp pháp giới Bồ-Tát. (1 lạy)
- Cõi An-Lạc phương Tây
 Thanh-tịnh đại-hải-chúng
 Thân hai nghiêm : Phước, Trí
 Khắp pháp giới Thánh-chúng. (1 lạy)

(Đứng chấp tay nguyện :)

**Con nay khắp vì bốn ơn ba cõi
cùng chúng sanh trong pháp giới, đều
nguyệt dứt trừ ba chướng (1) nên qui
mạng (2) sám hối (3).**

(1 lạy, quỳ chấp tay sám hối)

CHÍ TÂM SÁM HỐI

**Đệ tử.... và chúng sanh trong pháp
giới, từ đời vô thi nhẫn đến ngày nay,
bị vô minh che đậy nên diên đảo mê
lầm, lại do sáu căn ba nghiệp (4) quen
theo pháp chẳng lành, rông phạm mười
điều dữ cùng năm tội vô gián (5) và tất
cả các tội khác, nhiều vô lượng vô biên
nói không thể hết. Mười phương các
đức Phật thường ở trong đời, tiếng
pháp không dứt, hương màu đầy lấp,
pháp vị ngập tràn, phóng ánh sáng sạch
trong chiếu soi tất cả. Lý màu thường
trụ đầy đầy hư không.**

**Con từ vô thi đến nay, sáu căn che
mù, ba nghiệp tối tăm, chẳng thấy,**

chẳng nghe, chẳng hay chẳng biết, vì nhân duyên đó trôi mãi trong vòng sanh tử, trải qua các đường dữ (6) trăm nghìn muôn kiếp trọn không lúc nào ra khỏi. – Kinh rằng : “Đức Tỳ-Lô-Giá-Na thân khắp cả chỗ, chỗ của Phật ở gọi là Thường-Tịch-Quang, cho nên phải biết cả thấy các pháp đều là Phật Pháp, mà con không rõ lại theo dòng vô minh, vì thế trong trí Bồ-dề mà thấy không thanh tịnh, trong cảnh giải thoát mà sanh ràng buộc. Nay mới tỏ ngộ, nay mới chừa bỏ ăn năn, phụng đối trước các đức Phật và A-Di-Đà Thế-Tôn mà phát lồ (7) sám hối làm cho đệ tử cùng pháp giới chúng sanh, tất cả tội nặng do ba nghiệp sáu căn, gây tạo từ vô thi, hoặc hiện tại cùng vị lai, chính mình tự gây tạo hoặc biểu người, hay là thấy nghe người gây tạo mà vui theo, hoặc nhớ hoặc chẳng nhớ, hoặc biết hoặc chẳng biết, hoặc nghi hoặc chẳng nghi, hoặc che giấu hoặc chẳng che giấu, thấy đều được rốt ráo thanh tịnh.

Đệ tử sám hối rồi, sáu căn cùng ba nghiệp trong sạch, không lỗi lầm, căn lành tu tập cũng trọn thanh tịnh, thảy đều hồi hướng dùng trang nghiêm Tịnh-độ khắp với chúng sanh, đồng sanh về nước An-Dưỡng.

Nguyệt đức A-Di-Đà Phật thường đến hộ trì, làm cho căn lành của đệ tử hiện tiền tinh tấn, chẳng mất nhân duyên Tịnh-độ, đến giờ lâm chung, thân an niệm chánh, xem nghe đều rõ ràng, tận mặt thấy đức A-Di-Đà cùng các Thánh-chúng, tay cầm dài hoa tiếp dẫn đệ tử, trong khoảng sát-na sanh ra trước Phật, đủ đạo hạnh Bồ-Tát, rộng độ khắp chúng sanh đồng thành Phật đạo.

Đệ tử sám hối phát nguyện rồi qui mạng dảnh lễ : Nam-mô Tây-phương Cực-Lạc thế-giới, đại-tử đại-bi, A-Di-Đà Như-Lai, biến-pháp-giới Tam-Bảo. (lạy)

(Lạy xong, tiếp Nghi-Thức tụng kinh) ...

THÍCH NGHĨA SÁM PHÁP

- (1) *Phiền não, nghiệp nhân, quả báo ba món đều làm chướng ngại đường giải thoát nên gọi : "Ba món chướng".*
- (2) *Đem thân mạng về nương, giao phó cho Phật, Pháp, Tăng chính là nghĩa của hai chữ "Nam Mô".*
- (3) *Nói đủ là Sám-ma hối quá. "Sám-ma" là tiếng Phạm, nghĩa là "hối quá" tức là ăn năn tội trước, ngừa giữ lỗi sau.*
- (4) *Nhân, nhũ, tý, thiệt, thân, ý : Sáu căn ; và ba nghiệp: thân, khẩu, ý.*
- (5) *Giết cha, giết mẹ, giết Thánh-nhơn, ác tâm làm thân Phật ra máu, phá hòa hợp Tăng, gọi là năm tội nghịch, nếu phạm sẽ bị đọa vào ngục Vô-Gián nên gọi là tội vô-gián. Ngục Vô-gián là chỗ thọ khổ không có lúc nào ngừng ngớt.*
- (6) *A-tu-la, súc-sanh, nga-quỉ, địa-ngục, các đường đó vui út khổ nhiều, do nghiệp dữ cảm ra.*
- (7) *Bày lộ tội lỗi ra trước Đại-chúng không chút giấu che thời gọi là phát lồ, trái với phú tàng (che giấu). Có phát lồ thời tội mới tiêu, như bình cảm mà được phát hạn (ra mò hôi).*

NGHI THỨC TRÌ TỤNG

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

KỆ TÁN LƯ HƯƠNG

**Lò hương vừa nhen nhuúm
Pháp giới đã được xông
Các Phật trong hải hội đều xa hay
Theo chõ kết mây lành
Lòng thành mới ân cần
Các Phật hiện toàn thân.**

**Nam-mô Hương-Vân-Cái Bồ-Tát
Ma-Ha-Tát. (3 lần)**

CHƠN NGÔN TỊNH PHÁP GIỚI

Án Lam (7 lần)

(Trì chú này thù thân tâm, cảnh vật đều thanh tịnh)

CHƠN NGÔN TỊNH KHẨU NGHIỆP

**Tu rị tu rị, ma ha tu rị, tu tu rị
ta-bà-ha. (7 lần)**

(Trì chú này thù hơi miệng trong sạch)

CHƠN NGÔN TỊNH TAM NGHIỆP

**Án ta phạ, bà phạ thuật đà ta phạ,
đạt mạ ta phạ bà phạ thuật độ hám.**

(3 lần)

(*Trì chú này thì thân, miệng, lòng đều trong sạch*)

CHƠN NGÔN PHỔ CÚNG DƯỜNG

**Án nga nga nắng, tam bà phạ,
phiệt nhựt ra hồng.** (3 lần)

(*Trì chú này thì hoa hương cùng tiếng tụng niệm
sẽ khắp cúng đường cả mười phương*).

VĂN PHÁT NGUYỆN

**Nam-mô Thập-Phương Thường-Trụ
Tam-Bảo** (3 lần)

**Cúi lạy đấng Tam-giới Tôn,
Quy mạng cùng mười phương Phật
Tôi nay phát nguyện rộng
Thọ trì kinh Pháp-Hoa
Trên đền bốn ơn nặng
Dưới cứu khổ tam đồ**

(*súc-sanh, ngã-quỉ, địa-ngục*)

**Nếu có kẻ thấy nghe
Đều phát lòng Bồ-dề
Hết một báo thân này
Sanh qua cõi Cực-Lạc.**

**Nam-mô Bổn-Sư Thích-Ca Mâu-Ni
Phật (3 lần)**

KỆ KHAI KINH

**Pháp vi diệu rất sâu vô lượng
Trăm nghìn muôn ức kiếp khó gấp
Tôi nay thấy nghe được thọ trì
Nguyễn hiểu nghĩa chơn thật của
Như-Lai.**

KỆ KHEN NGỢI KINH

**Hơn sáu muôn lời, thành bảy cuốn
Rộng chứa đựng vô biên nghĩa mầu
Trong cổ nước cam lộ rịn nhuần
Trong miệng chất đế hồ nhở mát
Bên răng ngọc trắng tuôn xá-lợi**

**Trên lưỡi sen hồng phóng hào quang
Dầu cho tạo tội hơn núi cả
Chẳng nhọc Diệu-Pháp vài ba hàng.**

**Nam-mô Pháp-Hoa Hội-Thượng
Phật Bồ-Tát (3 lần)**

ĐIỆU-PHÁP LIÊN-HÒA

KINH

Quyển nhất

1

KINH DIỆU-PHÁP LIÊN-HOA (1)

Quyển thứ nhất

*Đời Diêu-Tần, Ngài Tam-Tạng Pháp-Sư
Cuu-Ma-La-Thập phụng chiếu dịch.*

PHẨM “TỰ” THỨ NHẤT

1.— **Tôi nghe như thế này :** Một thuở nọ đức Phật (2) ở trong núi Kỳ-Xà-Quật, nơi thành Vương-Xá cùng chúng đại Tỳ-kheo một vạn hai ngàn người câu hỏi. Các vị đó đều là bậc A-la-hán, các lậu (3) đã hết, không còn phiền não, việc lợi mình đã xong (4) dứt sự ràng buộc trong các cõi (5) tâm được tự tại. Tên của các vị đó là: A-Nhã Kiều-Trần-Như, Ma-Ha Ca-Diếp, Ưu-Lâu-Tần-Loa Ca-Diếp, Đà-Gia Ca-Diếp, Na-Đề Ca-Diếp, Xá-Lợi-Phật, Đại Mục-Kiền-Liên, Ma-Ha Ca-Chiên-Diên, A-Nậu-Lâu-Đà, Kiếp-Tân-Na, Kiều-Phạm Ba-Đề, Ly-Bà-Đà, Tất-

Lăng-Già-Bà-Bạc-Câu-La, Ma-Ha
Câu-Hy-La, Nan-Đà, Tôn-Đà-La Nan-
Đà, Phú-Lâu-Na, Di-Đa-La-Ni-Tử, Tu-
Bồ-Đề, A-Nan, La-Hầu-La v.v... đó là
những vị đại A-la-hán hàng tri thức
của chúng.

Lại có bậc hữu-học và vô-học (6)
hai ngàn người.

Bà Tỳ-kheo-ni Ma-Ha Ba-Xà-Ba-
Đề cùng với quyến thuộc sáu ngàn
người câu hội. Mẹ của La-Hầu-La là
bà Tỳ-kheo-ni Gia-Du-Đà-La cùng với
quyến thuộc câu hội.

2.— Bậc đại Bồ-Tát tám muôn
người đều không thối chuyển ở nơi
đạo vô-thượng chánh-đẳng chánh-
giác (7), đều chứng được pháp Đà-la-
ni (8) nhạo thuyết biện tài (9) chuyển
nói pháp luân bất thối chuyển, từng
cúng dường vô lượng trăm nghìn chư
Phật, ở các nơi đức Phật trổng các
cội công đức.

Thường được các Phật ngợi khen, dùng đức từ để tu thân, khéo chứng trí tuệ của Phật thông đạt đại trí đến nơi bờ kia (10), danh đồn khắp vô lượng thế giới có thể độ vô số trăm ngàn chúng sanh.

Tên của các vị đó là : Văn-Thù Sư-Lợi Bồ-Tát, Quán-Thế-Âm Bồ-Tát, Đắc-Đại-Thế Bồ-Tát, Thường-Tinh-Tấn Bồ-Tát, Bất-Hữu-Tức Bồ-Tát, Bửu-Chưởng Bồ-Tát, Dược-Vương Bồ-Tát, Dõng-Thí Bồ-Tát, Bửu-Nguyệt Bồ-Tát, Nguyệt-Quang Bồ-Tát, Mân-Nguyệt Bồ-Tát, Đại-Lực Bồ-Tát, Vô-Lượng-Lực Bồ-Tát, Việt-Tam-Giới Bồ-Tát, Bạt-Đà-Bà-La Bồ-Tát, Di-Lặc Bồ-Tát, Bửu-Tích Bồ-Tát, Đạo-Sư Bồ-Tát v.v... các vị đại Bồ-Tát như thế tám vạn người câu hỏi.

3.— Lúc bấy giờ, Thích-Đề Hoàn-Nhơn (11) cùng quyến thuộc hai vạn vị thiên tử câu hỏi.

Lại có Minh-Nguyệt thiên tử, Phổ-Hương thiên tử, Bửu-Quang thiên tử, bốn vị đại Thiên-Vương cùng với quyến thuộc một vạn thiên tử câu hội.

Tự-Tại thiên tử, Đại-Tự-Tại thiên tử cùng với quyến thuộc ba vạn thiên tử câu hội.

Chủ cõi Ta-bà : Phạm-Thiên-Vương, Thi-Khí Đại-Phạm, Quang-Minh Đại-Phạm v.v... cùng với quyến thuộc một vạn hai ngàn vị thiên tử câu hội.

Có tám vị Long-vương : Nan-Đà Long-vương, Bạt-Nan-Đà Long-vương, Sa-Dà-La Long-vương, Hòa-Tu-Cát Long-vương, Đức-Xoa-Ca Long-vương, A-Na-Bà-Đạt-Đa Long-vương, Ma-Na-Tư Long-vương, Ưu-Bát-La Long-vương v.v... đều cùng bao nhiêu trăm nghìn quyến thuộc câu hội.

Có bốn vị Khẩn-Na-La vương :

Pháp Khẩn-Na-La vương, Diệu-Pháp Khẩn-Na-La vương, Đại-Pháp Khẩn-Na-La vương, Trì-Pháp Khẩn-Na-La vương đều cùng bao nhiêu trăm ngàn quyến thuộc câu hội.

Có bốn vị Càn-Thát-Bà vương : Nhạc-Càn-Thát-Bà vương, Nhạc-Âm-Càn-Thát-Bà vương, Mỹ-Càn-Thát-Bà vương, Mỹ-Âm-Càn-Thát-Bà vương, đều cùng bao nhiêu trăm ngàn quyến thuộc câu hội.

Có bốn vị A-Tu-La vương : Bà-Trĩ A-Tu-La vương, Đà-La-Khiên-Đà A-Tu-La-vương, Tỳ-Ma-Chất-Đà-La A-Tu-La vương, La-Hầu A-Tu-La vương, đều cùng bao nhiêu trăm ngàn quyến thuộc câu hội.

Có bốn vị Ca-Lâu-La vương : Đại-Oai-Đức Ca-Lâu-La vương, Đại-Thân Ca-Lâu-La vương, Đại-Mẫn Ca-Lâu-La vương, Như-Ý Ca-Lâu-La vương đều cùng bao nhiêu quyến thuộc câu hội.

Vua A-Xà-Thế, con bà Vi-Đê-Hi, cùng bao nhiêu trăm ngàn quyến thuộc câu hội.

Cả chúng đều lê chân Phật, lui ngõi một phía.

4.— Lúc bấy giờ, đức Thế-Tôn, hàng tứ chúng vây quanh cúng dường cung kính ngợi khen tôn trọng, vì các vị Bồ-Tát mà nói kinh Đại-thừa tên : “Vô-Lượng-Nghĩa”, là pháp giáo hóa Bồ-Tát được chư Phật hộ niêm.

Nói kinh này xong, đức Phật ngồi xếp bằng nhập vào chánh định “Vô-Lượng Nghĩa-Xú”, thân và tâm của Phật đều không lay động.

Khi đó trời mưa hoa Mạn-đà-la, hoa Ma-ha Mạn-đà-la, hoa Mạn-thù-sa, hoa Ma-ha Mạn-thù-sa, để rải trên đức Phật cùng hàng đại chúng ; khắp cõi Phật sáu điệu vang động (12).

Lúc bấy giờ, trong chúng hội, các

hàng : Tỳ-kheo, Tỳ-kheo-ni, cận-sự-nam, cận-sự-nữ, Trời, Rồng, Dạ-xoa, Càn-thát-bà (13), A-tu-la (14), Ca-lâu-la (15), Khẩn-na-la (16), Ma-hầu-la-dà (17), nhơn, phi-nhơn và các vị tiểu-vương cùng Chuyển - luân - thánh-vương, các đại chúng ấy đều được thấy việc chưa từng có, vui mừng chấp tay một lòng nhìn Phật.

5.— Bấy giờ, đức Phật từ nơi tướng lông trắng giữa chăn mày phóng ra luồng hào quang chiếu khắp cả một muôn tám nghìn cõi ở phương Đông, dưới thời chiếu đến địa ngục A-tỳ, trên suốt thấu trời Sắc-cứu-cánh. Chúng ở cõi này đều thấy cả sáu loài chúng sanh (18), ở các cõi kia.

Lại thấy các đức Phật hiện tại nơi các cõi kia và nghe kinh pháp của các đức Phật ấy nói. Cùng thấy nơi các cõi kia, các hàng Tỳ-kheo,

**Tỳ-kheo-ni, cận-sư-nam, cận-sư-nữ,
những người tu hành đắc đạo.**

Lại thấy các vị đại Bồ-Tát dùng các món nhân duyên, các lòng tín giải, các loại tướng mạo mà tu hành đàò Bồ-Tát. Lại thấy các đức Phật nhập Niết-bàn, lại thấy sau khi các đức Phật nhập Niết-bàn, đem xá-lợi của Phật mà dựng tháp bằng bảy báu.

6.— Khi ấy, ngài Di-Lặc Bồ-Tát nghĩ rằng : “Hôm nay đức Thế-Tôn hiện thân biến tướng, vì nhân duyên gì mà có điểm lành này.

Nay đức Phật đương nhập chánh định, việc biến hiện hi hữu không thể nghĩ bàn này nên hỏi ai, ai đáp được ?”

Ngài lại nghĩ : “Ông Pháp-vương-tử (19) Văn-Thù Sư-Lợi này đã từng gần gũi cúng dường vô lượng các đức Phật đời quá khứ chắc đã thấy tướng

hy hữu này, ta nay nên hỏi ông”.

Lúc đó, hàng Tỳ-kheo, Tỳ-kheo-ni, cận-sự-nam, cận-sự-nữ (20) và các trời, rồng, quỉ, thần v.v... đều nghĩ rằng : “Tướng thần thông sáng chói của đức Phật hiện đây, nay nên hỏi ai ?”

7.— Bấy giờ, ngài Di-Lặc Bồ-Tát muốn giải quyết chỗ nghi của mình, Ngài lại xét tâm niệm của bốn chúng: Tỳ-kheo, Tỳ-kheo-ni, cận-sự-nam, cận-sự-nữ và của cả chúng hội trời, rồng, quỉ, thần v.v... mà hỏi Văn-Thù Sư-Lợi rằng : “Vì nhân duyên gì mà có tướng lành thần thông này, Phật phóng ánh sáng lớn soi khắp một muôn tám nghìn cõi ở phương Đông, đều thấy cõi nước trang nghiêm của các đức Phật ?”

Khi đó, ngài Di-Lặc muốn nói lại nghĩa trên, dùng kệ hỏi rằng :

8.— Ngài Văn-Thù Sư-Lợi !

**Đức Đạo-Sư cớ chi
Lông trăng giữa chặng mày
Phóng ánh sáng khắp soi ?
Trời mưa hoa Mạn-đà
Cùng hoa Mạn-thù-sa,
Gió thơm mùi chiên đòn
Vui đẹp lòng đại chúng
Vì nhân duyên như vậy
Cõi đất đều nghiêm tịnh
Mà trong thế giới này
Sáu điệu vang động lên
Bấy giờ bốn bộ chúng
Thảy đều rất vui mừng
Thân cùng ý thơ thới
Được việc chưa từng có.**

**9.— Ánh sáng giữa chặng mày
Soi suốt thảng phương Đông
Một muôn tám nghìn cõi
Đều ánh như sắc vàng.
Từ địa ngục A-tỳ
Trên đến trời Hữu-Đánh
Trong các thế giới đó**

Cả sáu đạo chúng sanh
 Sống chết của kia đến
 Nghiệp duyên lành cùng dữ
 Thọ báo có tốt xấu
 Tại đây đều thấy rõ.

- 10.— Lại thấy các đức Phật**
- Đấng Thánh-Chúa sư-tử
 Diễn nói các kinh điển
 Nhiệm mầu bậc thứ nhứt.
 Tiếng của Ngài thanh tịnh
 Giọng nói ra êm dịu
 Dạy bảo các Bồ-Tát
 Vô số ức muôn người
 Tiếng Pharem-âm thâm diệu
 Khiến người đều ưa nghe.
- Các Phật ở cõi mình
 Mà giảng nói chánh pháp
 Dùng nhiều món nhân duyên
 Cùng vô lượng tỉ dụ
 Để soi rõ Phật Pháp
 Mà khai ngộ chúng sanh.
 Nếu có người bị khổ

Nhàm lìa già, bệnh, chết,
Phật vì nói Niết-bàn
Để dứt các ngần khổ
Nếu là người có phước
Đã từng cúng dường Phật
Chí cầu pháp thù thắng
Vì nói hạnh Duyên-giác
Nếu lại có Phật tử
Tu tập các công hạnh
Để cầu huệ vô thượng
Phật vì nói tịnh đạo.

11.— Ngài Văn-Thù Sư-Lợi !
Tôi ở tại nơi đây
Thấy nghe dường ấy đó
Và nghìn ức việc khác
Thấy rất nhiều như thế
Nay sẽ lược nói ra :

12.— Tôi thấy ở cõi kia
Có hằng sa Bồ-Tát
Dùng các món nhân duyên
Mà cầu chứng Phật đạo.
Hoặc có vị bố thí

Vàng, bạc, ngọc, san-hô,
Trân châu, ngọc như-ý,
Ngọc, xa-cừ, mā-nāo,
Kim-cương các trân bửu
Cùng tôi tớ, xe cộ
Kiệu, cáng chưng châu báu
Vui vẻ đem bố thí
Hồi hướng về Phật đạo
Nguyễn được chứng thừa áy
Bậc nhất của ba cõi
Các Phật hằng khen ngợi.
Hoặc có vị Bồ-Tát
Xe tứ mã xe báu
Bao lớn che tàn đep
Trau tria dùng bố thí.
Lại thấy có Bồ-Tát
Bố thí cả vợ con
Thân thịt cùng tay chân
Để cầu vô thượng đạo.
Lại thấy có Bồ-Tát
Đầu, mắt và thân thể
Đều ưa vui thí cho

Để cầu trí huệ Phật.

13.— Ngài Văn-Thù Sư-Lợi !

Ta thấy các Quốc-vương

Qua đến chỗ của Phật

Thưa hỏi đạo vô thượng

Bèn bỏ nước vui vẻ

Cung điện cả thần thiếp

Cạo sạch râu lân tóc

Mà mặc y pháp phục.

Hoặc lại thấy Bồ-Tát

Mà hiện làm Tỳ-kheo

Một mình ở vắng vẻ

Ưa vui tụng kinh điển.

Cũng thấy có Bồ-Tát

Dõng mãnh và tinh tấn

Vào ở nơi thâm sơn

Suy xét mối Phật đạo

Và thấy bậc ly dục

Thường ở chỗ không nhàn

Sâu tu các thiền định

Được năm món thần thông

Và thấy vị Bồ-Tát

**Chấp tay trụ thiền định
Dùng ngàn vạn bài kệ
Khen ngợi các Pháp-vương
Lại thấy có Bồ-Tát
Trí sâu chí bền chắc
Hay hỏi các đức Phật
Nghe rồi đều thọ trì.
Lại thấy hàng Phật tử
Định huệ trọn đầy đủ
Dùng vô lượng tỉ dụ
Vì chúng mà giảng pháp
Vui ưa nói các pháp
Dạy bảo các Bồ-Tát
Phá dẹp chúng binh ma
Mà đánh rền trống pháp
Cùng thấy vị Bồ-Tát
Vắng bắt yên lặng ngồi
Trời, rồng đều cung kính
Chẳng lấy đó làm mừng,
Và thấy có Bồ-Tát
Ở rừng phóng hào quang
Cứu khổ chốn địa ngục**

Khiến đều vào Phật đạo.
Lại thấy hàng Phật tử
Chưa từng có ngũ nghỉ
Kinh hành ở trong rừng
Siêng năng cầu Phật đạo
Cũng thấy đủ giới đức
Uy nghi không thiếu sót
Lòng sạch như bảo châu
Để cầu chứng Phật đạo.
Và thấy hàng Phật tử
Trụ vào sức nhẫn nhục
Bị kẻ tăng-thượng-mạn
Mắng rủa cùng đánh đập
Thầy đều hay nhẫn được
Để cầu chứng Phật đạo
Lại thấy có Bồ-Tát
Xa rời sự chơi cười
Và quyến thuộc ngu si
Ưa gần gũi người trí
Chuyên tâm trừ loạn động
Nhiếp niệm ở núi rừng
Trải ức nghìn muôn năm

Để cầu được Phật đạo.

14.— Lại thấy vị Bồ-Tát

Đồ ăn uống ngọt ngon

Cùng trăm món thuốc thang

Đem cúng Phật và Tăng,

Áo tốt đồ thượng phục

Giá đáng đến nghìn muôn

Hoặc là vô giá y

Đem cúng Phật và Tăng,

Dùng nghìn muôn ức thứ

Nhà báu bằng chiên đàn

Các giường nằm tốt đẹp

Để cúng Phật cùng Tăng

Rừng vườn rất thanh tịnh

Bông trái đều sum sê

Suối chảy cùng ao tắm

Cúng cho Phật và Tăng,

Cúng thí như thế đó

Các đồ cúng tốt đẹp

Vui vẻ không hề nhảm

Để cầu đạo vô thượng.

15.— Lại có vị Bồ-Tát

Giảng nói pháp tịch diệt
Dùng các lời dạy dỗ
Dạy vô số chúng sanh
Hoặc thấy vị Bồ-Tát
Quán sát các pháp tịnh
Đều không có hai tướng
Cũng như khoảng hư không
Lại thấy hàng Phật tử
Tâm không chõ mê đắm
Dùng món diệu huệ này
Mà cầu đạo vô thượng.

16.— Ngài Văn-Thù Sư-Lợi !
Lại có vị Bồ-Tát
Sau khi Phật diệt độ
Cúng dường xá-lợi Phật.
Lại thấy hàng Phật tử
Xây dựng các tháp miếu
Nhiều vô số hằng sa
Nghiêm sức khắp cõi nước.
Bảo tháp rất cao đẹp
Đều năm nghìn do tuần.
Bề ngang rộng xứng nhau

Đều hai nghìn do tuần.
Trong mỗi mỗi tháp miếu
Đều có ngàn tràng phan
Màn châu xen thả xuống
Tiếng linh báu hòa reo
Các vị trời, rồng, thần,
Người cùng với phi-nhơn
Hương, hoa, cùng kỹ nhạc
Thường đem đến cúng dường
Ngài Văn-Thù Sư-Lợi !
Các hàng Phật tử kia
Vì cúng dường xá-lợi
Nên trang sức tháp miếu,
Cõi quốc giới tự nhiên
Thù đặc rất tốt đẹp
Như cây Thiên-thụ-vương
Hoa kia đang xòe nở

17.— Phật phóng một luồng sáng
Ta cùng cả chúng hội
Thấy nơi cõi nước này
Các thứ rất tốt đẹp
Thần lực của chư Phật

Trí huệ đều hi hữu
Phóng một luồng tịnh-quang
Soi khắp vô lượng cõi
Chúng ta thấy việc này
Được điều chưa từng có.

18.— Xin Phật tử Văn-Thù

Giải quyết lòng chúng nghi
Bốn chúng đều mong ngóng
Nhìn ngài và nhìn ta
Đức Thế-Tôn cớ chi
Phóng ánh quang minh này ?
Phật tử phải thời đáp
Quyết nghi cho chúng mừng
Có những lợi ích gì
Đức Phật phóng quang này ?
Khi Phật ngồi đạo tràng
Chứng được pháp thâm diệu
Vì muốn nói pháp đó
Hay là sẽ thọ ký ?
Hiện bày các cõi Phật
Các báu sạch trang nghiêm
Cùng thấy các đức Phật

**Đây không phải cớ nhỏ
 Ngài Văn-Thù nên biết
 Bốn chúng và Long, Thần
 Nhìn xem xét Ngài đó
 Mong sẽ nói những gì ?**

19.— Lúc bấy giờ, ngài Văn-Thù Sư-Lợi nói với ngài Di-Lặc đại Bồ-Tát cùng các vị Đại-sĩ : “Các Thiện-nam-tử ! Như chỗ tôi xét nghĩ thì nay đức Phật Thế-Tôn muốn nói pháp lớn, múa pháp vũ lớn, thổi pháp loa lớn, đánh pháp cỗ lớn và diễn pháp nghĩa lớn.

Các Thiện-nam tử ! Ta từng ở nơi các đức Phật đời quá khứ thấy điểm lành này, Phật kia phóng hào quang đó rồi liền nói pháp lớn. Cho nên chắc biết rằng hôm nay đức Phật hiện hào quang cũng lại như vậy. Phật vì muốn cho chúng sanh đều được nghe biết pháp mầu mà tất cả trong đời khó tin theo, cho nên hiện

điều lành này.

20.— Các Thiện-nam-tử ! Như vô lượng vô biên a-tăng-kỳ (21) kiếp về trước. Bấy giờ có đức Phật hiệu Nhật-Nguyệt Đăng-Minh Nhu-Lai, Ứng-cúng, Chánh-biến-tri, Minh-hạnh-túc, Thiện-thệ, Thế-gian-giải, Vô-thượng-sĩ, Điều-ngự trượng-phu, Thiên-Nhân-Sư, Phật Thế-Tôn, diễn nói chánh pháp. Ban đầu, giữa, rốt sau ba chặng đều lành, nghĩa lý rất sâu xa, lời lẽ khéo mầu, thuần một không tạp, đầy đủ cả tướng phạm hạnh thanh bạch.

Phật, vì người cầu đạo Thanh-văn, nói pháp Tứ-de (22) thoát khỏi sanh, già, bệnh, chết, cứu cánh Niết-bàn. Vì hạng cầu quả Duyên-giác, nói pháp Mười-hai-nhân-duyên (23), vì hàng Bồ-Tát nói sáu pháp Ba-la-mật (24) làm cho chúng được quả vô-thượng chánh-đảng chánh-giác thành

bậc nhứt-thiết chủng-trí (25).

Kế lại có đức Phật cung hiệu Nhật-Nguyệt Đăng-Minh, lại có đức Phật cung hiệu Nhật-Nguyệt Đăng-Minh. Như thế đến hai muôn đức Phật đều đồng một tên, hiệu Nhật-Nguyệt Đăng-Minh, lại cùng đồng một họ, họ Phả-La-Đọa.

Di-Lặc nên biết ! Đức Phật trước, đức Phật sau đều đồng một tên, hiệu Nhật-Nguyệt Đăng-Minh, đầy đủ mười hiệu, những pháp được nói ra, đâu, giữa, sau đều lành.

Đức Phật rốt sau cả, lúc chưa xuất gia có tám vị vương-tử : Người thứ nhất tên Hữu-Ý, thứ hai tên Thiện-Ý, thứ ba tên Vô-Lượng-Ý, thứ tư tên Bửu-Ý, thứ năm tên Tăng-Ý, thứ sáu tên Trừ-Nghi-Ý, thứ bảy tên Hướng-Ý, thứ tám tên Pháp-Ý.

Tám vị vương-tử đó có uy đức tự tại đều lãnh trị bốn châu thiên hạ

(26). Nghe vua cha xuất gia chứng đạo vô-thượng chánh-đẳng chánh-giác đều bỏ ngôi vua cũng xuất gia theo, phát tâm Đại-thừa, thường tu hạnh thanh tịnh, đều làm bậc pháp sư, thuở trước đã từng ở chỗ nghìn muôn đức Phật vun trồng các cội lành.

21.— Đức Phật Nhật-Nguyệt Đặng-Minh lúc đó nói kinh Đại-thừa tên “Vô-Lượng Nghĩa-Xứ” là pháp giáo hóa Bồ-Tát được chư Phật hộ niệm. Nói kinh đó rồi, Phật liền ở trong đại chúng ngồi xếp bằng nhập vào cảnh chánh định “Vô-Lượng Nghĩa-Xứ”, thân và tâm chẳng động.

22.— Khi ấy trời mưa hoa Mạn-dà-la, hoa Ma-ha Mạn-dà-la, hoa Mạn-thù-sa cùng hoa Ma-ha Mạn-thù-sa để rải trên đức Phật và hàng đại chúng. Khắp cõi nước Phật sáu điệu vang động.

Lúc đó trong hội, hàng Tỳ-kheo, Tỳ-kheo-ni, cận-sự-nam, cận-sự-nữ, trời, rồng, dạ-xoa, càn-thát-bà, a-tu-la, ca-lâu-la, khẩn-na-la, ma-hầu là-dà, nhơn, phi-nhơn cùng các vị tiểu-vương, các vị Chuyển-luân-thánh-vương v.v... các đại chúng đó được điều chưa từng có, mừng rõ chấp tay một lòng nhìn Phật.

23.— Bấy giờ, đức Như-Lai từ tướng lông trắng chặng giữa chân mày phóng ra luồng ánh sáng soi khắp cùng cả một muôn tám nghìn cõi nước ở phương Đông, như nay đương thấy ở cõi Phật đây.

Di-Lặc nên biết ! Khi đó trong hội, có hai mươi ức Bồ-Tát ưa muốn nghe pháp, các vị Bồ-Tát ấy thấy ánh sáng chiếu khắp các cõi Phật được điều chưa từng có, đều muốn biết vì duyên cớ gì mà phóng ánh sáng này.

Khi ấy, có vị Bồ-Tát hiệu Diệu-

Quang có tám trăm người đệ tử.

24.— Bấy giờ, đức Phật Nhật-Nguyệt-Đăng-Minh từ trong chánh định mà dậy, vì Diệu-Quang Bồ-Tát nói kinh Đại-thừa tên “Diệu-Pháp Liên-Hoa” là pháp giáo hóa Bồ-Tát được chư Phật hộ niệm, trải qua sáu mươi tiểu kiếp chẳng rời chỗ ngồi.

25.— Lúc ấy trong hội, người nghe pháp cũng ngồi một chỗ đến sáu mươi tiểu kiếp thân tâm đều không lay động, nghe đức Phật nói pháp cho là như trong khoảng bữa ăn. Bấy giờ trong chúng không có một người nào hoặc là thân hoặc là tâm mà sanh lười mỏi.

26.— Đức Phật Nhật - Nguyệt - Đăng-Minh trong sáu mươi tiểu kiếp nói kinh đó rồi, liền ở trong chúng Ma, Phạm, Sa-môn, Bà-la-môn, và Trời, Người, A-tu-la mà tuyên rằng : “Hôm nay vào nửa đêm, Như-Lai sẽ

nhập Vô-dư Niết-bàn”.

Khi đó có vị Bồ-Tát tên Đức-Tạng, đức Phật Nhật-Nguyệt-Đăng-Minh liền thọ ký (27) cho, bảo các Tỳ-kheo rằng : “Ông Đức-Tạng Bồ-Tát này kế đây sẽ thành Phật hiệu là Tịnh-Thân Như-Lai Ứng-cúng, chánh-đẳng chánh-giác”.

Đức Phật thọ ký xong, vào nửa đêm bèn nhập Vô-dư Niết-bàn.

27.— Sau khi đức Phật diệt độ, Diệu-Quang Bồ-Tát trì kinh “Diệu-Pháp Liên-Hoa” trải tám mươi tiểu kiếp vì người mà diễn nói.

28.— Tám người con của Phật Nhật-Nguyệt-Đăng-Minh đều học với ngài Diệu-Quang, ngài Diệu-Quang dạy bảo cho đều vững bền ở nơi đạo vô-thượng chánh-đẳng chánh-giác. Các vị vương-tử đó cúng dường vô lượng trăm nghìn muôn ức đức Phật đều thành Phật đạo. Vị thành Phật

rốt sau hết, hiệu là Nhiên-Đăng.

29.— Trong hàng tá mươi trăm người đệ tử có một người tên : Cầu-Danh, người này tham ưa danh lợi, dầu cũng đọc tụng các kinh mà chẳng thuộc rành, phần nhiều quên mất, nên gọi là Cầu-Danh. Người này cũng do có trông các nhân duyên cẩn lành nên được gặp vô lượng trăm nghìn muôn ức đức Phật mà cúng dường cung kính tôn trọng khen ngợi.

30.— Di-Lặc nên biết ! Lúc đó Diệu-Quang Bồ-Tát đâu phải người nào lạ, chính là ta đây. Còn Cầu-Danh Bồ-Tát là ngài đây.

Nay thấy điểm lành này, cùng với xưa không khác, cho nên ta xét nghĩ hôm nay đức Phật Như-Lai sẽ nói kinh Đại-thừa tên : “Diệu-Pháp Liên-Hoa” là pháp giáo hóa Bồ-Tát được chư Phật hộ niệm,

Bấy giờ, ngài Văn-Thù Sư-Lợi Bồ-

**Tát ở trong đại chúng, muốn tuyên
lại nghĩa trên mà nói kệ rằng :**

31.— Ta nhớ thuở quá khứ

Vô lượng vô số kiếp

Có Phật Nhân-Trung-Tôn

Hiệu Nhật-Nguyệt Đăng-Minh

Đức Thế-Tôn nói pháp

Độ vô lượng chúng sanh

Vô số ức Bồ-Tát

Khiến vào trí huệ Phật.

32.— Khi Phật chưa xuất gia

Có sanh tám vương tử

Thấy Đại-Thánh xuất gia

Cũng theo tu phạm-hạnh.

33.— Phật nói kinh Đại-thừa

Tên là “Vô-Lượng-Nghĩa”

Ở trong hàng đại chúng

Mà vì rộng tỏ bày.

Phật nói kinh ấy rồi

Liền ở trong pháp tòa

Xếp bằng nhập chánh định

Tên “Vô-Lượng Nghĩa-Xú”

**Trời rưới hoa Mạn-dà
 Trống trời tự nhiên vang
 Các trời, rồng, quỉ, thần
 Cúng dường đấng Nhân-Tôn,
 Tất cả các cõi Phật
 Tức thời vang động lớn,**

- 34.— Phật phóng sáng giữa mày
 Hiện các việc hi hữu
 Ánh sáng chiếu phương Đông
 Muôn tám nghìn cõi Phật
 Bày sanh tử nghiệp báo
 Của tất cả chúng sanh
 Lại thấy các cõi Phật
 Dùng các báu trang nghiêm
 Màu lưu-ly, pha-lê
 Đây bởi Phật quang soi.**

- 35.— Lại thấy những trời, người
 Rồng, thần, chúng Dạ-xoa
 Càn-thát, khẩn-na-la
 Đều cúng dường Phật mình.**

- 36.— Lại thấy các Như-Lai
 Tự nhiên thành Phật đạo,**

Màu thân như núi vàng
 Đoan nghiêm rất đẹp mầu
 Như trong lưu ly sạch
 Hiện ra tượng chơn kim
 Thế-Tôn trong đại chúng
 Dạy nói nghĩa thâm diệu.

37.— Mỗi mỗi các cõi Phật

Chúng Thanh-văn vô số,
 Nhân Phật quang soi sáng
 Đầu thấy đại chúng kia.
 Hoặc có các Tỳ-kheo
 Ở tại trong núi rừng
 Tinh tấn giữ tịnh giới
 Dường như gìn châu sáng.

38.— Lại thấy các Bồ-Tát

Bồ thí nhãn nhục thảy
 Số đông như hăng sa (28)
 Đây bởi sáng Phật soi.
 Lại thấy hàng Bồ-Tát
 Sâu vào các thiền định
 Thân tâm lặng chẳng động
 Để cầu đạo vô thượng.

Lại thấy các Bồ-Tát
Rõ tướng pháp tịch diệt
Đều ở tại nước mình
Nói pháp cầu Phật đạo.

- 39.— Bấy giờ bốn bộ chúng
Thấy Phật Nhật-Nguyệt-Đăng
Hiện sức thần thông lớn
Tâm kia đều vui mừng
Mỗi người tự hỏi nhau
Việc này nhân duyên gì ?
- 40.— Đặng của trời người thờ
Vừa từ chánh định dậy
Khen Diệu-Quang Bồ-Tát
Ông là mắt của đời
Mọi người đều tin về
Hay vâng giữ tặng pháp
Như pháp của ta nói
Chỉ ông chứng biết được
Đức Phật đã ngợi khen
Cho Diệu-Quang vui mừng
Liền nói kinh Pháp-Hoa
Trải sáu mươi tiểu kiếp

**Chẳng rời chỗ ngồi ấy
 Ngài Diệu-Quang Pháp-sư
 Trọn đều hay thọ trì
 Pháp thượng diệu của Phật.**

- 41.— Phật nói kinh Pháp-Hoa**
- Cho chúng vui mừng rồi
 Liền chính trong ngày đó
 Bảo hàng chúng trời, người
 Các pháp “nghĩa thật tướng”
 Đã vì các ông nói
 Nay ta ở giữa đêm
 Sẽ vào cõi Niết-bàn
 Phải một lòng tinh tấn
 Rời các sự buông lung
 Các Phật rất khó gấp
 Úc kiếp được một lần.

- 42.— Các con của Phật thảy**
- Nghe Phật sắp nhập diệt
 Thảy đều lòng buồn khổ
 Sao Phật gấp Niết-bàn ?
 Đáng Thánh-chúa Pháp-vương
 An ủi vô lượng chúng :

Nếu lúc ta diệt độ
Các ông chớ lo sợ
Đức-Tạng Bồ-Tát đây
Tâm đã được thông thấu
Nơi vô lậu thiêt tướng
Kế đây sẽ thành Phật
Tên hiệu là Tịnh-Thân
Cũng độ vô lượng chúng.

- 43.— Đêm đó Phật diệt độ
Như củi hết, lửa tắt
Chia phân các xá-lợi
Mà xây vô lượng tháp
Tỳ-kheo, Tỳ-kheo-ni
Số đông như hằng sa
Lại càng thêm tinh tấn
Để cầu đạo vô thượng.
- 44.— Diệu-Quang Pháp-sư ấy
Vâng giữ Phật Pháp tạng
Trong tâm mươi tiểu kiếp
Rộng nói kinh Pháp-Hoa.
Tâm vị vương-tử đó
Được Diệu-Quang dạy bảo

**Vững bền đạo vô thượng
Sẽ thấy vô số Phật
Cúng dường các Phật xong
Thuận theo tu đại đạo
Nối nhau dặng thành Phật
Chuyển thứ thọ ký nhau,
Đặng Phật rốt sau cả
Hiệu là : Phật Nhiên-Đặng
Đạo-Sư (29) của thiên tiên
Độ thoát vô lượng chúng.**

**45.— Diệu-Quang Pháp-sư đó
Có một người đệ tử
Tâm thường hay biếng trễ
Tham ưa nơi danh lợi
Cầu danh lợi không nhảm
Thường đến nhà sang giàu
Rời bỏ việc tụng học
Bỏ quên không thông thuộc
Vì bởi nhân duyên ấy
Nên gọi là Cầu-Danh
Cũng tu các nghiệp lành
Được thấy vô số Phật**

**Cúng dường các đức Phật
 Thuận theo tu đại đạo
 Đủ sáu ba-la-mật
 Nay gấp đắng Thích-Ca
 Sau đây sẽ thành Phật
 Hiệu là : Phật Di-Lặc
 Rộng độ khắp chúng sanh
 Số đông đến vô lượng.**

**46.— Sau Phật kia diệt độ
 Lười biếng đó là Ngài
 Còn Diệu-Quang Pháp-sư
 Nay thời chính là ta.
 Ta thấy Phật Đắng-Minh
 Điểm sáng trước như thế
 Cho nên biết rằng nay
 Phật muốn nói “Pháp-Hoa”
 Tướng nay như điểm xưa.
 Là phương tiện của Phật
 Nay Phật phóng ánh sáng
 Giúp bày nghĩa thiêt tướng
 Các người nay nên biết
 Chấp tay một lòng chờ**

**Phật sē rưới nước pháp
Đầy đủ người cầu đạo
Các người cầu ba thừa (30)
Nếu có chỗ nghi hối
Phật sē dứt trừ cho
Khiến hết không còn thừa.**

KINH DIỆU-PHÁP LIÊN-HOA

PHẨM “PHƯƠNG TIỆN” (31) THÚ HAI

1.— Lúc bấy giờ, đức Thế-Tôn từ chánh định an lành mà dậy, bảo ngài Xá-Lợi-Phất : “Trí huệ của các đức Phật rất sâu vô lượng, môn trí huệ đó khó hiểu khó vào, tất cả hàng Thanh-văn cùng Bích-chi-Phật đều không biết được. Vì sao ?

Phật đã từng gần gũi trăm nghìn muôn ức, vô số các đức Phật, trọn tu vô lượng đạo pháp của các đức Phật, dũng mãnh tinh tấn, danh tốt đồn khắp, trọn nên pháp rất sâu chưa từng có, theo thời nghi mà nói pháp ý thú khó hiểu.

Xá-Lợi-Phất ! Từ ta thành Phật đến nay, các món nhân duyên, các thứ thí dụ, rông nói ngôn giáo, dùng vô số phương tiện dùi dắt chúng sanh, làm cho xa lìa lòng chấp. Vì

sao ? Đức Như-Lai đã đầy đủ phuơng tiện, tri kiến và ba-la-mật.

Xá-Lợi-Phật ! Tri kiến của Như-Lai rộng lớn sâu xa, đức vô lƣợng vô-nghai-lực, vô-sở-úy, thiền-định, giải-thoát tam-muội, đều sâu vào không ngần mé, trọn nêu tất cả pháp chưa từng có.

Xá-Lợi-Phật ! Như-Lai hay các món phân biệt, khéo nói các pháp lời lẽ êm dịu vui đẹp lòng chúng.

Xá-Lợi-Phật ! Tóm yếu mà nói đó, vô lƣợng vô biên pháp vị tầng hữu, đức Phật thấy đều trọn nêu.

2.— Thôi Xá-Lợi-Phật ! Chẳng cần nói nữa. Vì sao ? Vì pháp khó hiểu ít có thứ nhất mà Phật trọn nêu đó, chỉ có Phật cùng Phật mới có thể thấu tột tướng chân thật của các pháp, nghĩa là các pháp : Tướng như vậy, tánh như vậy, thể như vậy, lực như vậy, tác như vậy, nhân như vậy,

**duyên như vậy, quả như vậy, báo như
vậy, trước sau rốt ráo như vậy.**

Bấy giờ, đức Thế-Tôn muốn
tuyên lại nghĩa trên mà nói bài kệ
rằng :

3.— Đáng Thế-Hùng khó lường

Các trời cùng người đời
Tất cả loài chúng sanh
Không ai hiểu được Phật
Trí-lực, vô-sở-úy
Giải thoát các tam-muội
Các pháp khác của Phật
Không ai so lường được
Vốn từ vô số Phật
Đầy đủ tu các đạo
Pháp nhiệm mầu rất sâu
Khó thấy khó rõ được
Trong vô lượng ức kiếp
Tu các đạo đó rồi
Đạo tràng được chứng quả
Ta đều đã thấy biết
Quả báo lớn như vậy

**Các món tánh tướng nghĩa
Ta cùng mười phương Phật
Mới biết được việc đó.**

**4.— Pháp đó không chỉ được
Vắng bắt tướng nói năng
Các loài chúng sanh khác
Không có ai hiểu được
Trừ các chúng Bồ-Tát
Người súc tin bền chặt
Các hàng đệ tử Phật
Từng cúng dường các Phật
Tất cả lậu đã hết
Trụ thân rốt sau này
Các hạng người vậy thảy
Sức họ không kham được,
Giả sử đầy thế gian
Đều như Xá-Lợi-Phật
Cùng suy chung so lường
Chẳng lường được Phật trí
Chính sứ khắp mười phương
Đều như Xá-Lợi-Phật
Và các đệ tử khác**

Cũng đầy mười phương cõi
Cùng suy chung so lường
Cũng lại chẳng biết được.
Bậc Duyên-giác trí lành
Vô lậu thân rốt sau
Cũng đầy mười phương cõi
Số đông như rừng tre,
Hạng này chung một lòng
Trong vô lượng ức kiếp
Muốn xét Phật thật trí
Chẳng biết được chút phần.
Bồ-Tát mới phát tâm
Cúng dường vô số Phật
Rõ thấu các nghĩa thú
Lại hay khéo nói pháp
Như lúa, mè, tre, lau
Đông đầy mười phương cõi
Một lòng dùng trí màu
Trải số kiếp hằng sa
Thảy đều chung suy lường
Chẳng biết được trí Phật
Hàng bất-thối Bồ-Tát

**Số đông như hằng sa
Một lòng chung suy cầu
Cũng lại chẳng hiểu được.**

5.— Lại bảo Xá-Lợi-Phất

**Pháp nhiệm mầu rất sâu
Vô lậu khó nghĩ bàn
Nay ta đã được đủ
Chỉ ta biết tướng đó
Mười phương Phật cũng vậy,
Xá-Lợi-Phất phải biết
Lời Phật nói không khác
Với Pháp của Phật nói
Nên sanh sức tin chắc
Pháp của Phật lâu sau
Cần phải nói chân thật
Bảo các chúng Thanh-văn
Cùng người cầu Duyên-giác
Ta khiến cho thoát khổ
Đến chứng được Niết-bàn
Phật dùng sức phương tiện
Dạy cho ba thừa giáo
Chúng sanh nơi nơi chấp**

Dắt đó khiến ra khỏi.

6.— Khi đó trong đại chúng có hàng Thanh-văn lậu tận A-la-hán, ngài A-Nhã Kiều-Trần-Như v.v... một nghìn hai trăm người và các Tỳ-kheo, Tỳ-kheo-ni, cận-sự-nam, cùng cận-sự-nữ, hạng người phát tâm Thanh-văn, Duyên-giác đều nghĩ rằng : “Hôm nay đức Phật cớ chi lại ân cần ngợi khen phương tiện mà nói thế này : “Pháp của Phật chứng rất sâu khó hiểu, tất cả hàng Thanh-văn cùng Duyên-giác không thể đến được”.

Đức Phật nói một nghĩa giải thoát, chúng ta cũng chứng được pháp đó đến nơi Niết-bàn, mà nay chẳng rõ nghĩa đó về đâu ?

7.— Lúc ấy, ngài Xá-Lợi-Phật biết lòng nghi của bốn chúng, chính mình cũng chưa rõ, liền bạch Phật rằng : “Thưa Thế-Tôn ! Nhân gì duyên gì mà Phật ân cần khen ngợi pháp phương

tiện thứ nhất nhiệm mầu rất sâu khó hiểu của các đức Phật ?

Con từ trước đến nay chưa từng nghe Phật nói điều đó, hôm nay bốn chúng thảy đều có lòng nghi. Cúi xin đức Thế-Tôn bày nói việc đó. Cớ gì mà đức Thế-Tôn ân cần khen ngợi pháp nhiệm mầu rất sâu khó hiểu ? Khi đó ngài Xá-Lợi-Phất muốn tuyên lại nghĩa trên mà nói kệ rằng :

8.— Đắng Huệ-Nhật Đại-thánh

Lâu mới nói pháp này,
 Tự nói pháp mình chứng
 Lực, vô-úy, tam-muội,
 Thiền-định, giải-thoát thảy
 Đều chẳng nghĩ bàn được.
 Pháp chứng nơi đạo tràng
 Không ai hỏi đến được,
 Ý con khó lường được
 Cũng không ai hay hỏi.
 Không hỏi mà tự nói
 Khen ngợi đạo mình làm

Các đức Phật chứng được
Trí huệ rất nhiệm mầu.
Hàng vô-lậu La-hán
Cùng người cầu Niết-bàn
Nay đều sa lưới nghi
Phật cớ chi nói thế ?
Hạng người cầu Duyên-giác.
Tỳ-kheo, Tỳ-kheo-ni,
Các trời, rồng, quỉ, thần
Và Càn-thát-bà thảy
Ngó nhau mang lòng nghi
Nhìn trông đấng Túc-Tôn,
Việc đó là thế nào
Xin Phật vì dạy cho ?
Trong các chúng Thanh-văn
Phật nói con hạng nhất
Nay con nơi trí mình
Nghi lầm không rõ được
Vì là pháp rốt ráo
Vì là đạo Phật làm
Con từ miệng Phật sanh
Chấp tay nhìn trông chờ

**Xin ban tiếng nhiệm mầu
 Liên vì nói như thật
 Các trời, rồng, thần thảy
 Số đông như hằng sa
 Bồ-Tát cầu thành Phật
 Số nhiều có tám muôn
 Lại những muôn ức nước
 Vua Chuyển-luân-vương đến
 Đầu lòng kính chấp tay
 Muốn nghe đạo đầy đủ.**

9.— Khi đó đức Phật bảo ngài Xá-Lợi-Phật : “Thôi thôi ! Chẳng nên nói nữa, nếu nói việc đó tất cả trong đời các trời và người đều sẽ kinh sợ nghi ngờ”.

10.— Ngài Xá-Lợi-Phật lại bạch Phật rằng : “Thưa Thế-Tôn ! Cúi xin nói đó, cúi xin nói đó. Vì sao ? Trong hội đây có vô số trăm nghìn muôn ức a-tăng-kỳ chúng sanh đã từng gấp các đức Phật, các căn mạnh lẹ, trí huệ sáng suốt, được nghe Phật dạy

chắc có thể kính tin”.

Lúc ấy, ngài Xá-Lợi-Phật muốn tuyên lại nghĩa này mà nói kệ rằng :

**Đắng Pháp-Vương vô thượng
 Xin nói nguyệt đừng lo
 Vô lượng chúng hội đây
 Có người hay kính tin.**

11.— Đức Phật lại ngăn Xá-Lợi-Phật : “Nếu nói việc đó thì tất cả trong đời, trời, người, A-tu-la đều sẽ nghi sợ, Tỳ-kheo tăng-thượng-mạn sẽ phải sa vào hầm lớn”.

Khi đó đức Thế-Tôn nói kệ rằng :

**Thôi thôi ! Chẳng nên nói
 Pháp ta diệu khó nghĩ
 Những kẻ tăng-thượng-mạn
 Nghe ăn không kính tin.**

12.— Lúc ấy ngài Xá-Lợi-Phật bạch Phật rằng : “Thưa Thế-Tôn ! Cúi xin Phật nói, cúi xin Phật nói. Nay trong hội này hạng người sánh bằng con có trăm nghìn muôn ức. Đời đời

đã từng theo Phật học hỏi, những người như thế chắc hay kính tin lâu dài an ổn nhiều điều lợi ích.

Khi đó ngài Xá-Lợi-Phật, muốn tuyên lại nghĩa trên mà nói kệ rằng :

Đáng vô thượng Lưỡng-Túc
 Xin nói pháp đệ nhất
 Con là trưởng tử Phật
 Xin thương phân biệt nói.
 Vô lượng chúng hội đây
 Hay kính tin pháp này
 Đời đời Phật đã từng
 Giáo hóa chúng như thế
 Đầu một lòng chấp tay
 Muốn nghe lãnh lời Phật.
 Chúng con nghìn hai trăm
 Cùng hạng cầu Phật nọ
 Nguyện Phật vì chúng này
 Cúi xin phân biệt nói
 Chúng đây nghe pháp ấy
 Thời sanh lòng vui mừng.

13.— Bấy giờ, đức Thế-Tôn bảo

ngài Xá-Lợi-Phát : “Ông đã ân cần ba phen thưa thỉnh đâu được chẳng nói, ông nay lóng nghe khéo suy nghĩ nhớ đó, ta sẽ vì ông phân biệt giải nói”.

14.— Khi đức Phật nói lời đó, trong hội có các Tỳ-kheo, Tỳ-kheo-ni, cận-sư-nam, cận-sư-nữ, cả thảy năm nghìn người, liền từ chỗ ngồi đứng dậy lạy Phật mà lui về. Vì sao ? Vì bọn người này gốc tội sâu nặng cùng tăng-thượng-mạn, chưa được mà nói đã được, chưa chứng mà cho đã chứng, có lỗi đường áy, cho nên không ở lại. Đức Thé-Tôn yên lặng không ngăn cản.

15.— Bấy giờ, đức Phật bảo ngài Xá-Lợi-Phát : “Trong chúng ta đây không còn cành lá, rặt có hạt chắc. Xá-Lợi-Phát ! Những gã tăng-thượng-mạn như vậy lui về cũng là tốt. Ông nay nên khéo nghe ta sẽ vì ông mà nói”.

Ngài Xá-Lợi-Phật bạch rằng :
“Vâng thưa Thế-Tôn ! Con nguyện
thích muốn nghe”.

**16.— Đức Phật bảo ngài Xá-Lợi-
 Phất :** “Pháp mầu như thế, các đức
 Phật Như-Lai đến khi đúng thời mới
 nói, đó như hoa linh-thoại đến thời
 tiết mới hiện một lần. Xá-Lợi-Phất !
 Các ông nên tin lời của Phật nói
 không hề hư vọng.

17.— Xá-Lợi-Phát ! Các đức Phật
 theo thời nghi nói Pháp ý thú khó
 hiểu. Vì sao ? Ta dùng vô số phương
 tiện các món nhân duyên, lời lẽ thí
 dụ diễn nói các pháp.

Pháp đó không phải là suy lường
 phân biệt mà có thể hiểu, chỉ có các
 đức Phật mới biết được đó. Vì sao ?
 Các đức Phật Thế-Tôn, chỉ do một sự
 nhân duyên lớn mà hiện ra nơi đời.

Xá-Lợi-Phát ! Sao nói rằng các
 đức Phật Thế-Tôn chỉ do một sự

nhân duyên lớn mà hiện ra nơi đời ? Các đức Phật Thế-Tôn vì muốn cho chúng sanh khai tri kiến Phật để được thanh tịnh mà hiện ra nơi đời ; vì muốn chỉ tri kiến Phật cho chúng sanh mà hiện ra nơi đời ; vì muốn cho chúng sanh tỏ ngộ tri kiến Phật mà hiện ra nơi đời ; vì muốn cho chúng sanh chứng vào đạo tri kiến Phật mà hiện ra nơi đời.

Xá-Lợi-Phát ! Đó là các đức Phật do vì một sự nhân duyên lớn mà hiện ra nơi đời”.

18.— Đức Phật bảo Xá-Lợi-Phát :
“Các đức Phật Như-Lai chỉ giáo hóa Bồ-Tát, những điều làm ra thường vì một việc : Chỉ đem tri kiến Phật chỉ cho chúng sanh tỏ ngộ thôi”.

Xá-Lợi-Phát ! Đức Như-Lai chỉ dùng một Phật thừa mà vì chúng sanh nói pháp không có các thừa hoặc hai hoặc ba khác.

Xá-Lợi-Phật ! Pháp của tất cả các đức Phật ở mươi phương cũng như thế.

Xá-Lợi-Phật ! Thuở quá khứ các đức Phật dùng vô lượng vô số phương tiện các món nhân duyên lời lẽ thí dụ mà vì chúng sanh diễn nói các pháp. Vì pháp đó đều là một Phật thừa, nên các chúng sanh đó theo chư Phật nghe pháp rốt ráo đều được chứng “nhứt-thiết chủng-trí”.

Xá-Lợi-Phật ! Thuở vị lai, các đức Phật sẽ ra đời cũng dùng vô lượng vô số phương tiện các món nhân duyên lời lẽ thí dụ mà vì chúng sanh diễn nói các pháp, vì pháp ấy đều là một Phật thừa nên các chúng sanh đó theo Phật nghe pháp rốt ráo đều được chứng “nhứt-thiết chủng-trí”.

Xá-Lợi-Phật ! Hiện tại nay, trong vô lượng trăm nghìn muôn ức cõi Phật ở mươi phương, các đức Phật

Thế-Tôn nhiều điều lợi ích an vui cho chúng sanh. Các đức Phật đó cũng dùng vô lượng vô số phương tiện các món nhân duyên lời lẽ thí dụ mà vì chúng sanh diễn nói các pháp, vì pháp đó đều là một Phật thừa, các chúng sanh ấy theo Phật nghe pháp rốt ráo đều được chứng “nhứt-thiết chúng-trí”.

Xá-Lợi-Phật ! Các đức Phật đó chỉ giáo hóa Bồ-Tát, vì muốn đem tri kiến Phật mà chỉ cho chúng sanh, vì muốn đem tri kiến Phật cho chúng sanh tỏ ngộ, vì muốn làm cho chúng sanh chứng vào tri kiến Phật vậy.

Xá-Lợi-Phật ! Nay ta cũng lại như thế, rõ biết các chúng sanh có những điều ưa muốn, thân tâm mê chấp, ta tùy theo bản tính kia dùng các món nhân duyên lời lẽ thí dụ cùng sức phương tiện mà vì đó nói pháp.

Xá-Lợi-Phật ! Như thế đều vì để

chứng được một Phật thừa “nhứt-thiết chủng-trí”.

20.— Xá-Lợi-Phát ! Trong cõi nước ở mười phương còn không có hai thừa hà huống có ba !

Xá-Lợi-Phát ! Các đức Phật hiện ra trong đời ác năm trước, nghĩa là : Kiếp-trước, phiền-não-trước, chúng-sanh-trước, kiến-trước, mạng-trước. Như thế, Xá-Lợi-Phát, lúc kiếp loạn trước chúng sanh nhơ nặng, bón sén, tham lam, ghét ganh, trộn nên các căn chẳng lành, cho nên các đức Phật dùng sức phương tiện, nới một Phật thừa, phân biệt nói thành ba.

21.— Xá-Lợi-Phát ! Nếu đệ tử ta tự cho mình là A-la-hán cùng Duyên-giác mà không nghe không biết việc của các đức Phật Như-Lai chỉ giáo hóa Bồ-Tát, người này chẳng phải đệ tử Phật, chẳng phải A-la-hán, chẳng phải Duyên-giác.

Lại nữa, Xá-Lợi-Phất ! Các Tỳ-kheo, Tỳ-kheo-ni đó tự cho mình đã được A-la-hán, là thân rốt sau rốt ráo Niết-bàn, bèn chẳng lại chí quyết cầu đạo vô-thượng chánh-dắng chánh giác. Nên biết bọn đó là kẻ tăng-thượng-mạn. Vì sao ? Nếu có Tỳ-kheo thực chứng quả A-la-hán mà không tin pháp này, quyết không có lẽ ấy, trừ sau khi Phật diệt độ hiện tiền không Phật. Vì sao ? Sau khi Phật diệt độ, những kinh như thế, người hay thọ trì đọc tụng hiểu nghĩa rất khó có được, nếu gấp đức Phật khác, ở trong pháp này bèn được hiểu rõ.

Xá-Lợi-Phất ! Các ông nên một lòng tin hiểu thọ trì lời Phật dạy. Lời các đức Phật Như-Lai nói không hу vọng, không có thừa nào khác, chỉ có một Phật thừa thôi.

Khi ấy đức Thế-Tôn muốn tuyên lại nghĩa này mà nói kệ rằng :

22.— Tỳ-kheo, Tỳ-kheo-ni

**Mang lòng tăng-thượng-mạn
Cận-sự-nam ngã mạn
Cận-sự-nữ chẳng tin,
Hàng bốn chúng như thế
Số kia có năm nghìn
Chẳng tự thấy lỗi mình
Nơi giới có thiếu sót
Tiếc giữ tội quấy mình
Trí nhỏ đó đã ra,
Bọn cám tấm trong chúng
Oai đức Phật phải đi,
Gã đó kém phước đức
Chẳng kham lãnh pháp này,
Chúng nay không cành lá
Chỉ có những hột chắc.**

23.— Xá-Lợi-Phật khéo nghe !

**Pháp của các Phật được
Vô lượng sức phương tiện
Mà vì chúng sanh nói.
Tâm của chúng sanh nghĩ
Các món đạo ra làm**

Bao nhiêu những tánh dục
Nghiệp lành dữ đời trước
Phật biết hết thế rồi
Dùng các duyên thí dụ
Lời lẽ sức phương tiện
Khiến tất cả vui mừng.
Hoặc là nói Thế-kinh
Cô-khởi cùng Bổn-sự.
Bổn-sanh, Vị-tăng-hữu
Cũng nói những nhân duyên
Thí-dụ và Trùng-tụng
Luận nghị cộng chín kinh.
Căn độn ưa pháp nhỏ.
Tham chấp nơi sanh tử
Nơi vô lượng đức Phật
Chẳng tu đạo sâu mầu
Bị các khổ não loạn
Vì đó nói Niết-bàn.
Ta bày phương tiện đó
Khiến đều vào huệ Phật,
Chưa từng nói các ông
Sẽ được thành Phật đạo

**Sở dĩ chưa từng nói
Vì giờ nói chưa đến,
Nay chính là đến giờ
Quyết định nói Đại-thừa.**

**24.— Chín bộ pháp của ta
Thuận theo chúng sanh nói
Vào Đại-thừa làm gốc
Nên mới nói kinh này.
Có Phật tử tâm tịnh
Êm dịu cũng căn lợi,
Nơi vô lượng các Phật
Mà tu đạo sâu mầu,
Vì hàng Phật tử này
Nói kinh Đại-thừa đây.
Ta ghi cho người đó
Đời sau thành Phật đạo
Bởi thâm tâm niệm Phật
Tu trì tịnh giới vậy
Hạng này nghe thành Phật
Rất mừng đầy khắp mình,
Phật biết tâm của kia.
Nên vì nói Đại-thừa.**

**Thanh-văn hoặc Bồ-Tát,
Nghe ta nói pháp ra
Nhẫn đến một bài kệ
Đều thành Phật không nghi.**

**25.— Trong cõi Phật mười phương
Chỉ có một thừa pháp
Không hai cũng không ba
Trừ Phật phương tiện nói
Chỉ dùng danh tự giả
Dắt dẫn các chúng sanh
Vì nói trí huệ Phật.
Các Phật ra nơi đời
Chỉ một việc này thật
Hai thứ chẳng phải chơn.
Trọn chẳng đem tiểu thừa
Mà tể độ chúng sanh,
Phật tự trụ Đại-thừa
Như pháp của mình được
Định, huệ, lực trang nghiêm
Dùng đây độ chúng sanh.
Tự chứng đạo vô thượng
Pháp bình đẳng Đại-thừa**

Nếu dùng tiểu thừa độ
Nhẫn đến nơi một người
Thời ta đọa sân tham
Việc ấy tất không được,
Nếu người tin về Phật
Như-Lai chẳng dối gạt
Cũng không lòng tham ghen
Dứt ác trong các pháp
Nên Phật ở mười phương
Mà riêng không chố sơ.
Ta dùng tướng trang nghiêm
Ánh sáng soi trong đời
Đáng vô lượng chúng trọng
Vì nói thực tướng ấn

26.— Xá-Lợi-Phật ! Nên biết
Ta vốn lập thệ nguyện
Muốn cho tất cả chúng
Bằng như ta không khác,
Như ta xưa đã nguyện
Nay đã đầy đủ rồi
Độ tất cả chúng sanh
Đều khiến vào Phật đạo

Nếu ta gặp chúng sanh
Dùng Phật đạo dạy cả
Kẻ vô trí rối sai
Mê lầm không nhận lời.
Ta rõ chúng sanh đó
Chưa từng tu cội lành
Chấp chặt nơi ngũ dục
Vì si ái sinh khổ,
Bởi nhân duyên các dục.
Sa vào ba đường dữ
Xoay lăn trong sáu nẻo
Chịu đủ những khổ độc
Thân mọn thọ bào thai
Đời đời tăng trưởng luôn
Người đức mỏng ít phước
Các sự khổ bức ngặt
Vào rừng rậm tà kiến
Hoặc chấp có, chấp không
Nương gá các chấp này
Đầy đủ sáu mươi hai
Chấp chặt pháp hư vọng
Bền nhận không bỏ được

**Ngã mạn tự khoe cao
 Dua nịnh lòng không thực
 Trong nghìn muôn ức kiếp
 Chẳng nghe danh tự Phật
 Cũng chẳng nghe chánh pháp
 Người như thế khó độ.**

27.— Cho nên Xá-Lợi-Phất !

**Ta vì bày phương tiện
 Nói các đạo dứt khổ
 Chỉ cho đó Niết-bàn
 Ta đâu nói Niết-bàn
 Cũng chẳng phải thật diệt,
 Các pháp từ bốn lai
 Tướng thường tự vắng lặng
 Phật tử hành đạo rồi
 Đời sau được thành Phật
 Ta có sức phương tiện
 Mở bày khắp ba thừa
 Tất cả các Thế-Tôn
 Đều nói đạo nhứt thừa
 Nay trong đại chúng này
 Đều nên trừ nghi lầm**

**Lời Phật nói không khác
Chỉ một, không hai thừa.**

- 28.— Vô số kiếp đã qua
Vô lượng Phật diệt độ
Trăm nghìn muôn ức Phật
Số nhiều không lường được.
Các Thế-Tôn như thế
Các món duyên thí dụ
Vô số ức phương tiện
Diễn nói các pháp tướng,
Các đức Thế-Tôn đó
Đều nói pháp nhứt thừa
Độ vô lượng chúng sanh
Khiến vào nơi Phật đạo
Lại các đại Thánh-chúa
Biết tất cả thế gian
Trời người loài quần sanh
Thâm tâm chõ ưa muốn
Bèn dùng phương tiện khác
Giúp bày nghĩa-dệ-nhất.**

- 29.— Nếu có loài chúng sanh
Gặp các Phật quá khứ**

**Hoặc nghe pháp bố thí
 Hoặc trì giới nhẫn nhục
 Tinh tấn, thiền, trí thảy
 Các món tu phước huệ,
 Những người như thế đó
 Đầu đã thành Phật đạo
 Sau các Phật diệt độ
 Nếu người lòng lành dịu
 Các chúng sanh như thế
 Đầu đã thành Phật đạo.**

**30.— Các Phật diệt độ rồi
 Người cúng dường xá-lợi
 Dựng muôn ức thứ tháp
 Vàng, bạc và pha-lê
 Xa-cù cùng mā-nāo
 Ngọc mai khôi, lưu ly
 Thanh tịnh rộng nghiêm sức,
 Trau giồi nơi các tháp,
 Hoặc có dựng miếu đá
 Chiên-đàn và trầm-thủy
 Gỗ mật cùng gỗ khác
 Gạch ngói bùn đất thảy,**

Hoặc ở trong đồng trống
Chứa đất thành miếu Phật
Nhẫn đến đồng tử giỡn
Nhóm cát thành tháp Phật,
Những hạng người như thế
Đều đã thành Phật đạo.

- 31.— Nếu như người vì Phật
- Xây dựng các hình tượng
Chạm trổ thành các tượng
Đều đã thành Phật đạo.
Hoặc dùng bảy báu làm
Thau, đồng bạch, đồng đỏ
Chất nhôm cùng chì kẽm
Sắt, gỗ cùng với bùn
Hoặc dùng keo, sơn, vải
Nghiêm sức làm tượng Phật
Những người như thế đó
Đều đã thành Phật đạo
Vẽ vời làm tượng Phật
Trăm tượng phuớc trang nghiêm
Tự làm hoặc bảo người
Đều đã thành Phật đạo.

Nhẫn đến đồng tử giỡn
 Hoặc cỏ cây và bút
 Hoặc lấy móng tay mình
 Mà vẽ làm tượng Phật
 Những hạng người như thế
 Lần lần chứa công đức
 Đầu đủ tâm đại bi
 Đầu đã thành Phật đạo
 Chỉ dạy các Bồ-Tát
 Độ thoát vô lượng chúng.

32.— Nếu người noi tháp miếu
 Tượng báu và tượng vẽ
 Dùng hoa, hương, phan, lọng
 Lồng kính mà cúng dường
 Hoặc khiến người trỗi nhạc
 Đánh trống, thổi sừng ốc
 Tiêu-dịch, cầm, không-hầu
 Tỳ-bà, chụp-chả đồng
 Các tiếng hay như thế
 Đem dùng cúng dường hết
 Hoặc người lòng vui mừng
 Ca ngâm khen đức Phật

**Nhẫn đến một tiếng nhỏ
Đều đã thành Phật đạo.**

**33.— Nếu người lòng tán loạn
Nhẫn đến dùng một hoa
Cúng dường nơi tượng vẽ
Lần thấy các đức Phật
Hoặc có người lê lạy
Hoặc lại chỉ chấp tay
Nhẫn đến giơ một tay
Hoặc lại hơi cúi đầu
Dùng dây cúng dường tượng
Lần thấy vô lượng Phật
Tự thành đạo vô thượng
Rộng độ chúng vô số
Vào Vô-dư Niết-bàn
Như củi hết lửa tắt.
Nếu người tâm tán loạn
Bước vào trong tháp chùa
Chỉ niệm Nam-mô Phật
Đều đã thành Phật đạo
Nơi các Phật quá khứ
Tại thế, hoặc diệt độ,**

**Có người nghe pháp này
Đều đã thành Phật đạo**

**34.— Các Thế-Tôn vị lai
Số nhiều không thể lường
Các đức Nhu-Lai đó
Cùng phương tiện nói pháp.
Tất cả các Nhu-Lai
Dùng vô lượng phương tiện
Độ thoát các chúng sanh
Vào trí vô lậu Phật,
Nếu có người nghe pháp
Không ai chẳng thành Phật.
Các Phật vốn thệ nguyện
Ta tu hành Phật đạo
Khắp muốn cho chúng sanh
Cũng đồng được đạo này.
Các Phật đời vị lai
Đầu nói trăm nghìn ức
Vô số các pháp môn
Kỳ thực vì nhứt thừa.
Các Phật Lưỡng-Túc-Tôn
Biết pháp thường không tánh**

**Giống Phật theo duyên sanh
Cho nên nói nhứt thừa.
Pháp đó trụ ngôi pháp
Tướng thế gian thường còn
Nơi đạo tràng biết rồi
Đức Phật phương tiện nói.
Hiện tại mười phương Phật
Của trời người cúng dường
Số nhiều như hằng sa
Hiện ra nơi thế gian
Vì an ổn chúng sanh
Cũng nói pháp như thế.
Biết vắng bắt thứ nhứt
Bởi dùng sức phương tiện
Dầu bày các món đạo
Kỳ thực vì Phật thừa
Biết các hạnh chúng sanh
Thâm tâm nó nghĩ nhớ
Nghiệp quen từ quá khứ
Tánh dục, sức tinh tấn
Và các căn lợi độn
Dùng các món nhân duyên**

**Thí dụ cùng lời lẽ
Tùy cơ phương tiện nói.**

35. — Ta nay cũng như vậy
Vì an ổn chúng sanh
Dùng các món pháp môn
Rao bày nơi Phật đạo
Ta dùng sức trí huệ
Rõ tánh dục chúng sanh
Phương tiện nói các pháp
Đều khiến được vui mừng.
Xá-Lợi-Phật nên biết !
Ta dùng mắt Phật xem
Thấy sáu đường chúng sanh
Nghèo cùng không phước huệ
Vào đường hiểm sanh tử
Khổ nối luôn không dứt
Sâu tham nơi ngũ dục
Như trâu “mao” mến đuôi
Do tham ái tự che
Đui mù không thấy biết
Chẳng cầu Phật thế lớn
Cùng pháp dứt sự khổ

**Sâu vào các tà kiến
Lấy khổ muốn bỏ khổ
Phật vì chúng sanh này
Mà sanh lòng đại bi.**

**36.— Xưa, tu ngồi đạo tràng
Xem cây cùng kinh hành
Trong hai mươi mốt ngày
Suy nghĩ việc như vầy :
Trí huệ của ta được
Vi diệu rất thứ nhứt
Chúng sanh các căn chật
Tham vui si làm mù
Các hạng người như thế
Làm sao mà độ được ?
Bấy giờ các Phạm-vương
Cùng các trời Đế-Thích
Bốn Thiên-vương hộ đời
Và trời Đại-Tự-Tại
Cùng các thiên chúng khác
Trăm nghìn ức quyển thuộc
Chắp tay cung kính lẽ
Thỉnh ta chuyển-pháp-luân.**

**Ta liền tự suy nghĩ
 Nếu chỉ khen Phật thừa
 Chúng sanh chìm nơi khổ
 Không thể tin pháp đó
 Do phá pháp không tin
 Rớt trong ba đường dữ
 Ta thà không nói pháp
 Mau vào cõi Niết-bàn
 Liên nhớ Phật quá khứ
 Thực hành sức phuơng tiện
 Ta nay chứng được đạo
 Cũng nên nói ba thừa.**

**37.— Lúc ta nghĩ thế đó
 Mười phuơng Phật đều hiện
 Tiếng Phạm an ủi ta
 Hay thay ! Đức Thích-Ca
 Bậc Đạo-Sư thứ nhứt
 Được pháp vô thượng ấy
 Tùy theo tất cả Phật
 Mà dùng sức phuơng tiện
 Chúng ta cũng đều được
 Pháp tối diệu thứ nhứt**

Vì các loại chúng sanh
Phân biệt nói ba thừa.
Trí kém ưa pháp nhỏ
Chẳng tự tin thành Phật
Cho nên dùng phương tiện
Phân biệt nói các quả
Đầu lại nói ba thừa
Chỉ vì dạy Bồ-Tát.

38.— Xá-Lợi-Phật nên biết !

Ta nghe các đức Phật
Tiếng nhiệm mầu rất sạch
Xưng : “Nam-mô chư Phật !”
Ta lại nghĩ thế này
Ta ra đời trước ác
Như các Phật đã nói
Ta cũng thuận làm theo
Suy nghĩ việc đó rồi
Liền đến thành Ba-Nại.
Các pháp tướng tịch diệt
Không thể dùng lời bày
Bèn dùng sức phương tiện
Vì năm Tỳ-kheo nói.

**Đó gọi chuyển-pháp-luân
Bèn có tiếng Niết-bàn
Cùng với A-la-hán
Tên pháp, tăng sai khác.
Từ kiếp xa nhẫn lại
Khen bày pháp Niết-bàn
Dứt hẳn khổ sống chết
Ta thường nói như thế.**

- 39.— Xá-Lợi-Phật phải biết**
- Ta thấy các Phật tử
Chí quyết cầu Phật đạo
Vô lượng nghìn muôn ức
Đều dùng lòng cung kính
Đồng đi đến chỗ Phật
Từng đã theo các Phật
Nghe nói pháp phương tiện
Ta liền nghĩ thế này
Sở dĩ Phật ra đời
Để vì nói Phật huệ
Nay chính đã đúng giờ.**
- 40.— Xá-Lợi-Phật phải biết !**
- Người căn chậm trí nhỏ**

Kẻ chấp tướng kiêu mạn
Chẳng thể tin pháp này
Nay ta vui vô-úy
Ở trong hàng Bồ-Tát
Chính bỏ ngay phương tiện
Chỉ nói đạo vô thượng.
Bồ-Tát nghe pháp đó
Đều đã trừ lưới nghi
Nghìn hai trăm La-hán
Cũng đều sẽ thành Phật
Như nghi thức nói pháp
Của các Phật ba đời
Ta nay cũng như vậy
Nói pháp không phân biệt
Các đức Phật ra đời
Lâu xa khó gấp gỡ
Chính sử hiện ra đời
Nói pháp này khó hơn
Vô lượng vô số kiếp
Nghe pháp này cũng khó,
Hay nghe được pháp này
Người đó cũng lại khó

**Thí như hoa linh-thoại
 Tất cả đều ưa mến
 Ít có trong trời, người
 Lâu lâu một lần trổ.**

- 41.— Người nghe pháp mừng khen
 Nhẫn đến nói một lời
 Thời là đã cúng dường
 Tất cả Phật ba đời
 Người đó rất ít có
 Hơn cả hoa Ưu-đàm.
 Các ông chớ có nghi
 Ta là vua các pháp
 Khắp bảo các đại chúng
 Chỉ dùng đạo nhứt thừa
 Dạy bảo các Bồ-Tát
 Không Thanh-văn đệ tử.**

- 42.— Xá-Lợi-Phật các ông !
 Thanh-văn và Bồ-Tát
 Phải biết pháp mầu này
 Bí yếu của các Phật
 Bởi đời ác năm trước
 Chỉ tham ưa các dục**

Những chúng sanh như thế
Trọn không cầu Phật đạo
Người ác đời sẽ tới
Nghe Phật nói nhứt thừa
Mê lầm không tin nhận
Phá pháp đọa đường dữ
Người tàm quý trong sạch
Quyết chí cầu Phật đạo
Nên vì bọn người áy
Rộng khen đạo nhứt thừa.
Xá-Lợi-Phật nên biết
Pháp các Phật như thế
Dùng muôn ức phương tiện
Tùy thời nghi nói pháp
Người chẳng học tập tu
Không hiểu được pháp này
Các ông đã biết rõ
Phật là thầy trong đời
Việc phương tiện tùy nghi
Không còn lại nghi lầm
Lòng sanh rất vui mừng
Tự biết sẽ thành Phật.

KINH DIỆU-PHÁP LIÊN-HOA

Quyển thứ nhứt

**Một sáng chiếu phương đông, thể
diệu toàn bày, chẳng phải chõ suy
lường mà suy lường được, thẩm hiểu
ở trong lòng, phương tiện truyền bày
một đạo nhả hương trời.**

**NAM-MÔ PHÁP-HOA HỘI-THƯỢNG-PHẬT
BỒ-TÁT (3 lần)**

**Thế-Tôn hiện diềm tốt, Di-Lặc
nghi tướng lành, Văn-Thù vì chúng
rộng phô bày : Phật xưa phóng hào-
quang. Ba phen mời đấng Pháp-
Vương vì nói hương Diệu-Liên.**

**NAM-MÔ QUÁ-KHÚ NHẬT-NGUYỆT
ĐẤNG-MINH PHẬT (3 lần)**

THÍCH NGHĨA

- (1) KINH : Pháp thường mười phương ba đời các đức Phật đều nói như vậy. Nói đủ là “Khế-Kinh” nghĩa là “pháp thường khế hợp chân lý cùng khế hợp căn cơ chúng sanh”. DIỆU-PHÁP LIÊN-HOA : Pháp màu khó nghĩ lường, thắng hơn tất cả pháp. Kinh pháp này là bậc nhất trong kinh pháp khác của Phật nói, dụ như hoa sen, vì hoa sen sánh với hoa khác có 5 điều đặc biệt :
- a.- Có hoa là có gương : Nhân quả đồng thời.
 - b.- Mọc trong bùn lầy mà vẫn trong sạch thơm tho.
 - c.- Cộng hoa từ gốc tách riêng không chung cành với lá.
 - d.- Ông và bướm không bu đậu.
 - e.- Không bị người dùng làm trang điểm (*xưa dàn bà Ấn Độ quen dùng hoa kết thành tràng để đeo đội v.v...)*
- (2) Đức Phật Thích-Ca Mâu-Ni.
- (3) Các điều vọng lầm hay làm lọt mất công đức lành.
- (4) Tự mình đã được thoát khỏi khổ sanh tử luân hồi.
- (5) BA CỐI : Cõi dục, cõi sắc, cõi vô sắc.
- (6) - Từ quả A-na-hàm trở xuống chưa được giải thoát còn phải học tập nên gọi “HỮU-HỌC”.
- Quả A-la-hán đã được giải thoát, về trong Tiểu-thừa-pháp, thì không còn phải học nữa nên gọi “VÔ-HỌC”.
- (7) Quả chứng của Phật.
- (8) TỔNG TRÌ : Gồm nhiếp các pháp.
- (9) Tài biện luận ưa giảng nói pháp.
- (10) Chỗ rốt ráo, trọn vẹn nêu xong hoàn toàn.
- (11) Tên của vị vua 33 nước trời Đao-Lợi ở trên đỉnh núi Tu-Di
- (12) Ba thứ tiếng vang dội và ba thứ rung động của hình sắc.
- (13) (16) – Các loài thần hùa hạ cõi Đao-Lợi.

- (14) **Thần phi-thiên** : Có phước như trời mà đức kém thua trời.
- (15) **Chim cánh vàng (*kim-sí-diều*)**.
- (17) **Thần rắn**.
- (18) 1) Trời ; 2) Người ; 3) A-tu-la ; 4) Thú ; 5) Quỷ ; 6) Địa-ngục.
- (19) **Phật là vua pháp (*Pháp-vương*)**. Bồ-Tát cũng như con của Phật nên là : Pháp-vương-tử.
- (20) Người thọ tam quy ngũ-giới tu tại-gia gần gũi hộ thờ Tam-Bảo nên gọi cận-sự, đàn ông là Nam, đàn bà là Nữ, ta quen gọi là “cư-sĩ”.
- (21) **Vô số (một số lớn)**. Kiếp có : Tiểu-kiếp, trung-kiếp, đại-kiếp.
 - Một tiểu-kiếp có 16.798.000 năm.
 - Một trung-kiếp có 20 tiểu-kiếp.
 - Một đại-kiếp có 4 trung-kiếp : Thành, Trụ, Hoại, Không.
- (22) 1) Khổ-đế - 2) Tập-đế - 3) Diệt-đế - 4) Đạo-đế.
- (23) 1) Vô-minh - 2) Hành - 3) Thức - 4) Danh sắc - 5) Lục nhập
 - 6) Xúc - 7) Thọ - 8) Ái - 9) Thủ - 10) Hữu - 11) Sanh - 12)
 Lão-tử. Mười hai món này làm nhân-duyên lẫn nhau.
- (24) Cũng gọi là 6 độ : 1) Bố-thí-độ ; 2) Trì-giới-độ ; 3) Nhẫn-nhục-độ ; 4) Tinh-tấn-độ ; 5) Thiền-định-độ ; 6) Trí-huệ-độ.
- (25) **Trí của Phật**
- (26) - 1) Đông-thắng-thần-châu.
 - 2) Nam-thiệm-bộ-châu. (*quả địa cầu*)
 - 3) Tây-ngưu-hóa-châu.
 - 4) Bắc-câu-lô-châu.
- (27) **Thọ-ký** : Trao cho lời ghi chép về sau, bao nhiêu năm cõi nào sẽ thành Phật hiệu là v.v...
- (28) Sông Hằng một con sông lớn xứ Ấn-Độ, trong sông và hai bờ có nhiều cát rất mịn, trong kinh thường dùng số cát ấy để chỉ một số đông nhiều.

- (29) Ông thầy dắt dẫn.
- (30) Thanh-văn-thừa, Duyên-giác-thừa, Phật-thừa.
- (31) Phương chước hay phương pháp tiện lợi dễ dàng.

Sự tích tả
KINH PHÁP HOA

ÔNG NGHIÊM-CUNG

Nước Tàu, triều nhà Trần niên hiệu Đại-Kiến năm đầu, ở xứ Dương-Châu có ông Nghiêm-Cung tả kinh Pháp-Hoa để phân phát cho người trì tụng.

Lúc đó có thần ở miếu Cung-Đình-Hồ mách mộng cho khách buôn đem hết của trong miếu đưa sang trao cho ông Cung để chi phí về việc tả kinh.

Lại một hôm ông Cung mang tiền ra phố mua giấy viết lỡ thiếu 3.000 đồng điếu, bỗng thấy từ trong chợ đi ra một người cầm 3.000 đồng điếu trao cho ông Cung mà nói : “Giúp ông mua giấy”. Nói xong biến mất.

Rốt đời Tùy, giặc cướp đến Giang-Đô đều dận nhau không nén phạm đến xóm của ông Nghiêm Pháp-Hoa (Nghiêm-Cung). Nhờ đó mà cả xóm an lành.

Đến cuối đời Đường, nhà họ Nghiêm vẫn nối nhau tả kinh không thôi.

Vậy thì tả kinh, hay in kinh công đức lớn biết đường nào, không nói đến phước báu tốt đẹp ở nhiều đời sau, mà ngay trong hiện tại cũng không thể lường được, chẳng những là mình khỏi khổ mà ngay mọi người ở gần cũng được nhờ, cả Thần Thánh cũng thường theo hộ trợ như truyện ông Nghiêm-Cung đây vậy.

ĐIỆU-PHÁP LIÊN-HÒA

KINH

Quyển nhì

2

KINH DIỆU-PHÁP LIÊN-HOA

Quyển thứ hai

*Đời Diêu-Tần, Ngài Tam-Tạng Pháp-Sư
Cuu-Ma-La-Thập phụng chiếu dịch.*

PHẨM “THÍ-DỤ” THỨ BA

1.— Lúc bấy giờ, ngài Xá-Lợi-
Phật hớn hở vui mừng, liền đứng dậy
chấp tay chiêm ngưỡng dung nhan
của đức Phật mà bạch Phật rằng :
“Nay con theo đức Thế-Tôn nghe
được tiếng pháp này, trong lòng vui
thích được điều chưa từng có. Vì
sao ? Con xưa theo Phật nghe pháp
như thế này, thấy các vị Bồ-Tát được
thọ ký thành Phật mà chúng con
chẳng được dự việc đó tự rất cảm
thương mất vô lượng tri kiến của
Như-Lai.

Thế-Tôn ! Con thường khi một
mình ở dưới cây trong núi rừng, hoặc

**ngồi hoặc đi kinh hành, hằng nghĩ
như vậy : Chúng ta đồng vào pháp
tánh, tại sao đức Như-Lai lại dùng
pháp tiểu thừa mà té độ cho ?**

**Đó là lỗi của chúng con chớ
chẳng phải là Thế-Tôn vậy. Vì sao ?
Nếu chúng con chờ Phật nói pháp sở
nhân thành đạo vô-thượng chánh-
đắng chánh-giác thì chắc do pháp
Đại-thừa mà được độ thoát. Song
chúng con chẳng hiểu Phật phương
tiện theo cơ nghi mà nói pháp, vừa
mới nghe Phật nói pháp vội tin nhận
suy gẫm để chứng lấy.**

**Thế-Tôn ! Con từ xưa đến nay
trọn ngày luôn đêm hằng tự trách
mình, mà nay được từ Phật nghe
pháp chưa từng có, trước chưa hề
nghe, dứt các lòng nghi hối, thân ý
thơ thói rất được an ổn. Ngày nay
mới biết mình thật là Phật tử, từ
miệng Phật sanh ra, từ pháp hóa**

sanh, được pháp phân của Phật.

Khi ấy, ngài Xá-Lợi-Phất muốn tuyên lại nghĩa trên mà nói kệ rằng :

2.— Con nghe tiếng pháp này

**Được điều chưa từng có
Lòng rất đỗi vui mừng
Lưới nghi đều đã trừ,
Xưa nay nhờ Phật dạy
Chẳng mất nơi Đại-thừa.
Tiếng Phật rất ít có
Hay trừ khổ chúng sanh
Con đã được lậu tận (1)
Nghe cũng trừ lo khổ.
Con ở nơi hang núi
Hoặc dưới cụm cây rừng
Hoặc ngồi hoặc kinh hành
Thường suy nghĩ việc này,
Thôi ôi ! Rất tự trách
Sao lại tự khi mình
Chúng ta cũng Phật tử
Đồng vào pháp vô lậu
Chẳng được ở vị lai**

Nói pháp vô thượng đạo,
 Sắc vàng, băm hai tướng (2)
 Mười lực (3) các giải thoát.
 Đồng chung trong một pháp
 Mà chẳng được việc đây
 Tám mươi tướng tốt đẹp
 Mười tám pháp bất cộng (4)
 Các công đức như thế
 Mà ta đều đã mất

3.— Lúc con kinh hành riêng
Thấy Phật ở trong chúng
Danh đồn khắp mười phương
Rộng lợi ích chúng sanh
Tự nghĩ mất lợi này
Chính con tự khi dõi
Con thường trong ngày đêm
Hằng suy nghĩ việc đó
Muốn đem hỏi Thế-Tôn ?
Là mất hay không mất ?
Con thường thấy Thế-Tôn
Khen ngợi các Bồ-Tát (5)
Vì thế nên ngày đêm

Suy lường việc như vậy

4.— Nay nghe tiếng Phật nói

Theo cơ nghi dạy pháp

Vô-lạiu khó nghĩ bàn

Khiến chúng đến đạo tràng.

Con xưa chấp tà kiến

Làm thầy các Phạm-chí (6)

Thế-Tôn rõ tâm con

Trừ tà nói Niết-bàn.

Con trừ hết tà kiến

Được chứng nơi pháp không

Bấy giờ lòng tự bảo

Được đến nơi diệt độ

Mà nay mới tự biết

Chẳng phải thật diệt độ.

Nếu lúc được thành Phật

Đủ ba mươi hai tướng

Trời, người, chúng Dạ-xoa

Rồng, thần đều cung kính

Bấy giờ mới được nói

Dứt hẳn hết không thừa

Phật ở trong đại chúng

Nói con sẽ thành Phật
Nghe tiếng pháp như vậy
Lòng nghi hối đã trù.

5.— Khi mới nghe Phật nói
Trong lòng rất sợ nghi
Phải chăng ma giả Phật
Não loạn lòng ta ư ?
Phật dùng các món duyên
Thí dụ khéo nói phô,
Lòng kia an như biển
Con nghe, lưới nghi dứt.
Phật nói thuở quá khứ
Vô lượng Phật diệt độ
An trụ trong phương tiện
Cũng đều nói pháp đó.
Phật hiện tại, vị lai.
Số nhiều cũng vô lượng
Cũng dùng các phương tiện
Diễn nói pháp như thế.
Như Thế-Tôn ngày nay
Từ sanh đến xuất gia
Được đạo Chuyển-pháp-luân

Cũng dùng phương tiện nói
 Thể-Tôn nói đạo thật
 Ba-Tuần (7) không nói được
 Vì thế con định biết
 Không phải ma giả Phật
 Con sa vào lưới nghi
 Cho là ma làm ra.
 Nghe tiếng Phật êm dịu
 Sâu xa rất nhiệm mầu
 Nói suốt pháp thanh tịnh
 Tâm con rất vui mừng.
 Nghi hối đã hết hẳn
 An trụ trong thật trí
 Con quyết sẽ thành Phật
 Được trời, người cung kính
 Chuyển-pháp-luân vô thượng
 Giáo hóa các Bồ-Tát.

6.— Lúc bấy giờ, đức Phật bảo ngài Xá-Lợi-Phát : “Ta nay ở trong hàng trời, người, Sa-môn, Bà-la-môn mà nói. Ta xưa từng ở nơi hai muôn ức Phật vì đạo vô thượng nên thường

giáo hóa ông, ông cũng lâu dài theo ta thọ học, ta dùng phương tiện dẫn dắt ông sanh vào trong pháp ta”.

Xá-Lợi-Phát ! Ta thuở xưa dạy ông chí nguyễn Phật đạo, ông nay đều quên mà bèn tự nói đã được diệt độ. Ta nay lại muốn khiến ông nghĩ nhớ bản nguyễn cùng đạo đã làm, mà vì các Thanh-văn nói kinh Đại-thừa tên là : “Diệu-Pháp Liên-Hoa” là pháp giáo hóa Bồ-Tát được chư Phật hộ niệm.

7.— Xá-Lợi-Phát ! Ông đến đời vị lai, quá vô lượng vô biên bất-khả tư-nghì kiếp, cúng dường bao nhiêu nghìn muôn ức Phật, phụng trì chánh pháp đầy đủ đạo tu hành của Bồ-Tát, sẽ thành Phật hiệu là Hoa-Quang Như-Lai, Ứng-cúng, Chánh-biến-tri, Minh-hạnh-túc, Thiện-thệ, Thế-gian-giải, Vô-thượng-sĩ, Diệu-ngự trượng-phu, Thiên-Nhân-Sư, Phật

Thế-Tôn.

Nước tên Ly-Cấu, cõi đó bằng thảng thanh tịnh đẹp đẽ an ổn giàu vui, trời người đông đảo. Lưu ly làm đất, có tám đường giao thông, dây bằng vàng ròng để giăng bên đường, mé đường đều có hàng cây bằng bảy báu, thường có hoa trái. Đức Hoa-Quang Như-Lai cũng dùng ba thừa giáo hóa chúng sanh.

Xá-Lợi-Phất ! Lúc đức Phật ra đời đâu không phải đời ác mà bởi bản nguyện nên nói pháp ba thừa. Kiếp đó tên là “Đại - Bảo - Trang - Nghiêm”. Vì sao gọi là Đại-Bảo-Trang-Nghiêm ? Vì trong cõi đó dùng Bồ-Tát làm “Đại-Bảo” vậy. Các Bồ-Tát trong số đông vô lượng vô biên bất-khả tư-nghì, tính kể hay thí dụ đều không đếm được, chẳng phải sức trí huệ của Phật không ai có thể biết được. Khi muốn đi thì có hoa đỡ

chân.

Các vị Bồ-Tát đó không phải hàng mới phát tâm, đều đã trổng cội từ lâu. Ở nơi vô lượng trăm nghìn muôn ức đức Phật, tịnh tu phạm hạnh hằng được các Phật khen. Thường tu trí huệ của Phật đủ sức thần thông lớn, khéo biết tất cả pháp môn, ngay thật không dối, chí niêm bền vững bậc Bồ-Tát như thế, khắp đây nước đó.

Xá-Lợi-Phật ! Đức Phật Hoa-Quang thọ mười hai tiểu kiếp, trừ còn làm vương-tử chưa thành Phật. Nhân dân nước đó thọ tám tiểu kiếp. Đức Hoa-Quang Như-Lai quá mười hai tiểu kiếp thọ ký vô-thượng chánh-đảng chánh-giác cho Kiên-Mẫn Bồ-Tát mà bảo các Tỳ-kheo : Ông Kiên-Mẫn Bồ-Tát này kế đây sẽ thành Phật hiệu là Hoa-Túc An-Hành Như-Lai, Ứng-cúng, Chánh-biến-tri,

cõi nước của đức Phật đó cũng lại như đây.

Xá-Lợi-Phật ! Sau khi Phật Hoa-Quang đó diệt độ chánh pháp trụ lại trong đời ba mươi hai tiểu kiếp, tượng pháp trụ đời cũng ba mươi hai tiểu kiếp.

Lúc ấy, đức Thế-Tôn muốn tuyên lại nghĩa trên mà nói kệ rằng :

8.— Xá-Lợi-Phật đời sau

Thành đấng Phật trí khắp
 Hiệu rằng : Phật Hoa-Quang
 Sẽ độ vô lượng chúng.
 Cúng dường vô số Phật
 Đây đủ hạnh Bồ-Tát
 Các công đức thập lực
 Chứng được đạo vô thượng
 Quá vô lượng kiếp rồi
 Kiếp tên Đại-Bảo-Nghiêm
 Cõi nước tên Ly-Cấu
 Trong sạch không vết nhơ
 Dùng lưu ly làm đất

Dây vàng giăng đường sá
Cây bảy báu sắc đẹp
Thường có hoa cùng trái
Bồ-Tát trong cõi đó
Chí niệm thường bền vững
Thần thông ba-la-mật
Đều đã trọn đầy đủ
Nơi vô số đức Phật
Khéo học đạo Bồ-Tát
Những Đại-sĩ như thế
Phật Hoa-Quang hóa độ.
Lúc Phật làm vương-tử
Rời nước bỏ vinh hoa
Nơi thân cuối rốt sau
Xuất gia thành Phật đạo
Phật Hoa-Quang trụ thế
Thọ mươi hai tiểu kiếp
Chúng nhân dân nước đó
Sống lâu tám tiểu kiếp
Sau khi Phật diệt độ
Chánh pháp trụ ở đời
Ba mươi hai tiểu kiếp

Rộng độ các chúng sanh
 Chánh pháp diệt hết rồi
 Tượng pháp cũng băm hai
 Xá-lợi rộng truyền khắp
 Trời, người, khắp cúng dường
 Phật Hoa-Quang chỗ làm
 Việc đó đều như thế.
 Đắng Lưỡng-Túc-Tôn kia
 Rất hơn không ai bằng
 Phật tức là thân ông
 Nên phải tự vui mừng.

9.— Bấy giờ bốn bộ chúng : Tỳ-kheo, Tỳ-kheo-ni, Cận-sự-nam, Cận-sự-nữ và cả đại chúng : trời, rồng, Dạ-xoa, Càn-thát-bà, A-tu-la, Ca-lâu-la, Khẩn-na-la, Ma-hầu-la-dà, v.v... thấy Xá-Lợi-Phật ở trước Phật lãnh lấy lời dự ghi sẽ thành vô-thượng chánh-đắng chánh-giác, lòng rất vui mừng hớn hở vô lượng. Mỗi người đều cởi y trên của mình đang đắp để cúng dường Phật.

Thích-Đề-Hoàn-Nhơn cùng **Phạm-Thiên-Vương** v.v... và vô số thiên tử cùng đem y đep của trời, hoa trời **Mạn-dà-la**, **Ma-ha Mạn-dà-la** v.v... cùng dường nơi Phật. Y trời tung lên liền trụ giữa hư không mà tự xoay chuyển. Các kỹ nhạc trời trăm nghìn muôn thứ ở giữa hư không đồng thời đều trỗi. Rưới các thứ hoa trời mà nói lời rằng : “**Đức Phật xưa ở thành Ba-La-Nại, ban đầu chuyển-pháp-luân, đến nay mới lại chuyển-pháp-luân rất lớn vô thượng**”.

Lúc đó các Thiên-tử muốn tuyên lại nghĩa trên mà nói kệ rằng :

10.— Xưa ở thành Ba-Nại

Chuyển-pháp-luân Tứ-Đế

Phân biệt nói các pháp

Sanh diệt của năm nhóm (8)

Nay lại chuyển-pháp-luân

Rất lớn diệu vô thượng,

Pháp đó rất sâu mầu

Ít có người tin được.
 Chúng ta từ xưa lại
 Thường nghe Thế-Tôn nói
 Chưa từng nghe thượng pháp
 Thâm diệu như thế này,
 Thế-Tôn nói pháp đó
 Chúng ta đều tùy hỷ,
 Đại trí Xá-Lợi-Phát
 Nay được lãnh Phật ký
 Chúng ta cũng như vậy
 Quyết sẽ được thành Phật,
 Trong tất cả thế gian
 Rất tôn không còn trên
 Phật đạo chẳng thể bàn
 Phương tiện tùy nghi nói
 Ta bao nhiêu nghiệp phước
 Dời nay hoặc quá khứ
 Và công đức thấy Phật.
 Trọn hồi hướng Phật đạo.

11.— Bấy giờ, Xá-Lợi-Phát bạch
 rằng : “Thế-Tôn ! Con nay không còn
 nghi hối, tự mình ở trước Phật được

thọ ký thành vô-thượng chánh-đẳng chánh-giác. Các vị tâm tự tại một nghìn hai trăm đây, lúc xưa ở bậc hữu-học, Phật thường dạy rằng : “Pháp của ta hay lìa sanh, già, bệnh, chết rốt ráo Niết-bàn”. Các vị hữu-học vô-học đây cũng đều đã tự rời chấp ngã cùng chấp có, chấp không v.v... nói là được Niết-bàn, mà nay ở trước đức Thế-Tôn nghe chõ chưa từng nghe, đều sa vào nghi lầm. Hay thay Thế-Tôn ! Xin Phật vì bốn chúng noi nhân duyên đó, khiến lìa lòng nghi hối”.

12.— Khi ấy, Phật bảo ngài Xá-Lợi-Phất : Ta trước đâu không nói rằng : “Các Phật Thế-Tôn dùng các món nhân duyên lời lẽ thí dụ phương tiện mà nói pháp đều là đạo vô-thượng chánh-đẳng chánh-giác ư ? Các điều nói đó đều vì dạy Bồ-Tát vậy. Nhưng Xá-Lợi-Phất ! Nay ta sẽ

dùng một thí dụ để chỉ rõ lại nghĩa đó, những người có trí do thí dụ mà được hiểu”.

13.— Xá-Lợi-Phật ! Như trong quốc ấp, tụ lạc có vị đại Trưởng-giả tuổi đã già suy, của giàu vô lượng, có nhiều nhà ruộng và các tông tớ. Nhà ông rộng lớn mà chỉ có một cửa để ra vào, người ở trong đó rất đông ; hoặc một trăm, hai trăm cho đến năm trăm người, lâu gác đã mục, vách phên sụp đổ, chân cột hư nát, trính xiêng xiêu ngã, bốn phía đồng một lúc, lửa bỗng nổi lên đốt cháy nhà cửa.

Các người con của Trưởng-giả hoặc mười người, hoặc hai mươi người, hoặc đến ba mươi người ở trong nhà đó.

14.— Trưởng-giả thấy lửa từ bốn phía nhà cháy lên, liền rất sợ sệt mà nghĩ rằng : Ta đâu có thể ở nơi cửa

của nhà cháy này, ra ngoài rất an ổn, song các con ở trong nhà lửa ưa vui chơi giỡn không hay biết, không sợ sệt, lửa đến đốt thân rất đau khổ lắm, mà lòng chẳng nhảm lo, không có ý cầu ra khỏi.

Xá-Lợi-Phật ! Ông Trưởng-giá đó lại nghĩ : Thân và tay của ta có sức mạnh, nên dùng vật áo hoặc dùng ghế đắng từ trong nhà mà ra ngoài. Ông lại nghĩ : Nhà này chỉ có một cái cửa mà lại hẹp nhỏ, các con thơ bé chưa hiểu, mê đắm chơi giỡn hoặc vấp ngã bị lửa đốt cháy, ta nên vì chúng nó mà nói những việc đáng sợ.

Nhà này đã bị cháy phải mau ra liền, chớ để bị lửa đốt hại. Nghĩ như thế rồi theo chỗ đã nghĩ đó mà bảo các con : “Các con mau ra !” Cha dẫu thương xót khéo nói để dụ dỗ, mà các người con ưa vui chơi chẳng khứng tin chịu, chẳng sợ sệt, trọn

không có lòng muốn ra, lại cũng chẳng hiểu gì là lửa ? Gi là nhà ? Thế nào là hại ? Chỉ cứ đông tây chạy giốn nhìn cha mà thôi.

15.— Bấy giờ, Trưởng-giả liền nghĩ nhà này đã bị lửa lớn đốt cháy, ta cùng các con nếu không ra liền chắc sẽ bị cháy, ta nay nên bày chước phương tiện khiến cho các con được khỏi nạn này.

Cha biết các con đều vẫn có lòng thích các đồ chơi trân báu lạ lùng, nếu có, chắc chúng nó ưa đắm, mà bảo các con rằng : “Đây này là những món ít có khó được mà các con có thể vui chơi, nếu các con không ra lấy, sau này chắc buồn hận. Các thứ xe dê, xe hươu, xe trâu như thế, nay ở ngoài cửa có thể dùng dạo chơi, các con ở nơi nhà lửa nên mau ra đây tùy ý các con muốn, cha đều sẽ cho các con”.

Lúc bấy giờ, các người con nghe cha nói đồ chơi báu đẹp vừa ý mình nên lòng mỗi người đều mạnh mẽ xô đẩy lẫn nhau cùng đua nhau rượt chạy tranh ra khỏi nhà lửa. Khi đó Trưởng-giả thấy các con được an ổn ra khỏi nhà lửa đều ở trong đường ngã tư nơi đất trống không còn bị chướng ngại, tâm ông thở thổi vui mừng hớn hở.

Bấy giờ, các người con đều thưa với cha rằng : “Cha lúc nãy hứa cho những đồ chơi tốt đẹp, nào xe dê, xe hươu, xe trâu xin liền ban cho”.

16.— Xá - Lợi - Phất ! Khi đó Trưởng-giả đều cho các con đồng một thứ xe lớn, xe đó cao rộng chung dọn bằng các món báu, lan can bao quanh, bốn phía treo linh, lại dùng màn lọng giăng che ở trên, cũng dùng đồ báu đẹp, tốt, lạ, mà trau dồi đó, dây bằng báu kết thắt các dải

**hoa rủ xuống, nệm chiếu mềm mại
trải chồng, gối đở để trên, dùng trâu
trắng kéo, sắc da mập sạch thân hình
mập đẹp, có sức rất mạnh bước đi
ngay bằng mau lẹ như gió, lại có
đông tói tớ để hầu hạ đó.**

**Vì cớ sao ? Vì ông Trưởng-giả đó
của giàu vô lượng, các thứ kho tàng
thảy đều đầy ngập, ông nghĩ rằng :
“Của cải của ta nhiều vô cùng, không
nên dùng xe nhỏ xấu kém mà cho
các con, nay những trẻ thơ này đều
là con của ta, đồng yêu không thiên
lệch, ta có xe bằng bảy báu như thế
số nhiều vô lượng nên lấy lòng bình
đẳng mà đều cho chúng nó, chẳng
nên sai khác”.**

**Vì sao ? Dầu đem xe của ta đó
khắp cho cả người một nước hãy còn
không thiếu huống gì các con. Lúc ấy
các người con đều ngồi xe lớn được
diều chưa từng có, không phải chõ**

trước kia mình trông.

17.— Xá-Lợi-Phật ! Ý của ông nghĩ sao ? Ông Trưởng-giả đó đồng đem xe trân báu lớn cho các người con, có lối hư vọng chăng ? Xá-Lợi-Phật thưa : “Thưa Thế-Tôn ! Không, ông Trưởng-giả đó chỉ làm cho các người con được khỏi nạn lửa, toàn thân mạng chúng nó chăng phải là hư vọng. Vì sao ? Nếu được toàn thân mạng bèn đã được đồ chơi tốt đẹp, huống nữa là dùng phương tiện cứu vớt ra khỏi nhà lửa.

Thế-Tôn ! Đầu ông Trưởng-giả đó nhân đến chăng cho một thứ xe rất nhỏ còn chăng phải hư vọng. Vì sao ? Vì ông Trưởng-giả đó trước có nghĩ như vậy : Ta dùng chước phương tiện cho các con được ra khỏi, vì nhân duyên đó nên không hư vọng vậy. Huống gì ông Trưởng-giả tự biết mình của giàu vô lượng muốn lợi ích

các con mà đồng cho xe lớn !”

18.— Phật bảo ngài Xá-Lợi-Phật :
“Hay thay ! Hay thay ! Như lời ông
nói. Xá-Lợi-Phật ! Như-Lai cũng lại
như thế, Phật là cha của tất cả thế
gian, ở nơi các sự sợ hãi suy não lo
buồn vô minh che tối hết hẳn không
còn thừa, mà trọn thành tựu vô
lượng tri-kiến, trí-lực, vô-sở-úy ; có
sức đại thần thông cùng sức trí huệ
dầy đủ các món phƯƠng tiỆn, trí huệ
Ba-la-mật, đại từ đại bi thường không
hở lười mỏi. Hằng vì cầu việc lành lợi
cho tất cả muôn loại mà sanh vào
nhà lửa tam giới cũ mục này, để độ
chúng sanh ra khỏi nạn lửa ; sanh,
già, bệnh, chết, lo buồn khổ não, ngu
si tối tăm, ba độc ; dạy bảo cho
chúng sanh được vô-thượng chánh-
đẳng chánh-giác.

19.— Ta thấy, các chúng sanh bị
những sự sanh, già, bệnh, chết, lo

buồn khổ nǎo nó đốt cháy, cũng vì
 năm món dục (9) tài lợi mà bị các
 điều thống khổ. Lại vì tham mê đeo
 đuổi tìm cầu nên hiện đời thọ các
 điều khổ, đời sau thọ khổ địa-ngục,
 súc-sanh, ngạ-quỷ. Nếu sanh lên trời
 và ở trong loài người thời nghèo
 cùng khốn khổ, bị khổ vì người yêu
 thường xa lìa, kẻ oán ghét lại gắp gỡ.
 Các món khổ như thế mà chúng sanh
 chìm trong đó vui vẻ dạo chơi, chẳng
 hay chẳng biết, chẳng kinh chẳng sợ,
 cũng chẳng sanh lòng nhảm không
 cầu giải thoát ; ở trong nhà lửa tam
 giới này đông tây rảo chạy dầu bị
 khổ nhiều vẫn chẳng lấy làm lo.

20.— Xá-Lợi-Phật ! Đức Phật thấy
 việc này rồi bèn nghĩ rằng : Ta là cha
 của chúng sanh nên cứu chúng nó ra
 khỏi nạn khổ đó, ban vô lượng vô
 biên món trí huệ vui của Phật để
 chúng nó dạo chơi.

Xá-Lợi-Phật ! Đức Như-Lai lại nghĩ : Nếu ta chỉ dùng sức thần thông cùng sức trí huệ bỏ chước phương tiện, mà vì chúng sanh khen ngợi các món tri-kiến, trí-lực, vô-sở-úy của Như-Lai, át chúng sanh chẳng có thể do đó mà được độ thoát.

Vì sao ? Vì các chúng sanh đó chưa khỏi sự sanh, già, bệnh, chết, lo buồn, đau khổ, đương bị thiêu đốt trong nhà lửa tam giới, làm sao có thể hiểu được trí huệ của Phật.

21.— Xá - Lợi - Phật ! Như ông Trưởng-giả kia dầu thân và tay có sức mạnh mà chẳng dùng đó, chỉ ân cần phương tiện gắng cứu các con thoát nạn nhà lửa, rồi sau đều cho xe trân báu lớn.

Đức Như-Lai cũng lại như thế, dầu có trí lực cùng sức vô úy (10) mà chẳng dùng đến, chỉ dùng trí huệ phương tiện nơi nhà lửa tam giới cứu

vết chúng sanh, vì chúng sanh nói ba thừa Thanh-văn, Duyên-giác cùng Phật-thừa mà bảo rằng : “Các ngươi không nên ưa ở trong nhà lửa tam giới, chớ có ham mê các món sắc, thanh, hương, vị, xúc thô hèn, nếu tham, mê át sanh ái nhiễm thì sẽ bị nó đốt ; các ngươi mau ra khỏi ba cõi sẽ được chứng ba thừa : Thanh-văn, Duyên-giác và Phật-thừa.

Nay ta vì các người mà bảo đảm việc đó quyết không dối vậy. Các người chỉ nên siêng năng tinh tấn tu hành”. Đức Như-Lai dùng phương tiện ấy để dụ dỗ chúng sanh thảng đến, lại bảo : “Các ngươi nên biết rằng pháp ba thừa đó đều là pháp của các đấng Thánh khen ngợi, là pháp tự tại không bị ràng buộc không còn phải nương gá tìm cầu, ngồi trong ba thừa này dùng các món căn, lực, giác-chi, thánh-dạo (11),

thiền định vô lậu cùng giải thoát tam-muội v.v... để tự vui sướng, được vô lượng an ổn khoái lạc.

22.— Xá-Lợi-Phát ! Nếu có chúng sanh nào bề trong có trí tánh, theo đức Phật Thế-Tôn nghe pháp tin nhận ân cần tinh tấn, muốn chóng ra khỏi ba cõi tự cầu chứng Niết-bàn, gọi đó là Thanh-văn thừa, như các người con kia vì cầu xe dê mà ra khỏi nhà lửa.

Nếu có chúng sanh nào theo đức Phật Thế-Tôn nghe pháp, tin nhận, rồi ân cần tinh tấn, cầu trí huệ tự nhiên ưa thích riêng lẻ vắng lặng, sâu rõ nhân duyên của các pháp, gọi đó là Duyên-giác-thừa, như các người con kia vì cầu xe hươu mà ra khỏi nhà lửa.

Nếu có chúng sanh nào theo đức Phật Thế-Tôn nghe pháp tin nhận, siêng tu tinh tấn cầu nhứt-thiết-trí,

Phật-trí, tự-nhiên-trí, vô-sư-trí, các món tri-kiến-lực, vô-úy của Như-Lai, có lòng thương xót làm an vui cho vô lượng chúng sanh, lợi ích trời, người, độ thoát tất cả, hạng đó gọi là Đại-thừa, Bồ-Tát vì cầu được thừa này thì gọi là Ma-ha-tát, như các người con kia cầu xe trâu mà ra khỏi nhà lửa.

23.— Xá - Lợi - Phật ! Như ông Trưởng-giả kia thấy các con được an ổn ra khỏi nhà lửa đến chỗ vô úy, ông tự nghĩ, ta của giàu vô lượng, nên bình đẳng đem xe lớn đồng cho các con. Đức Như-Lai cũng lại như thế, là cha của tất cả chúng sanh, nếu thấy có vô lượng nghìn ức chúng sanh do cửa Phật giáo mà thoát khỏi khổ, đường hiểm đáng sợ của ba cõi được sự vui Niết-bàn.

Bấy giờ, đức Như-Lai bèn nghĩ : “Ta có vô lượng vô biên trí huệ, lực-vô-úy v.v... tạng pháp của các đức

Phật, các chúng sanh này đều là con của ta đồng ban cho pháp Đại-thừa, chặng để có người được diệt độ riêng, đều đem pháp diệt độ của Như-Lai mà cho chúng sanh nó diệt độ.

Những chúng sanh đã thoát khỏi ba cõi đó, Phật đều cho món vui thiền định, giải thoát v.v... của các đức Phật, các món đó đều là một tướng, một thứ mà các dâng Thánh khen ngợi, hay sanh ra sự vui sạch mầu bậc nhất.

24.— Xá - Lợi - Phất ! Như ông Trưởng-giả ban đầu dùng ba thứ xe dù dẫn các con, sau rồi chỉ ban cho xe lớn vật báu trang nghiêm an ổn thứ nhất, song ông Trưởng-giả kia không có lỗi hư dối. Đức Như-Lai cũng như thế, không có hư dối, ban đầu nói ba thừa dẫn dắt chúng sanh sau rồi chỉ dùng Đại-thừa mà độ giải

thoát đó.

Vì sao ? Như-Lai có vô lượng tạng pháp trí huệ, lực, vô-sở-úy, có thể ban pháp Đại-thừa cho tất cả chúng sanh, chỉ vì chúng sanh không thọ được hết.

Xá-Lợi-Phất ! Vì nhân duyên đó nên phải biết các đức Như-Lai dùng sức phượng tiễn ở nơi một Phật-thừa phân biệt nói thành ba.

Đức Phật muốn tuyên lại nghĩa trên mà nói kệ rằng :

25.— Thí như ông Trưởng-giả

Có một nhà rất lớn
 Nhà đó đã lâu cũ
 Mà lại rất xấu xa,
 Phòng nhà vừa cao nguy
 Gốc cột lại gãy mục
 Trính xiêng đều xiêu vẹo
 Nền móng đã nát rã,
 Vách phen đều sụp đổ
 Đất bùn rơi rớt xuống,

**Tranh lợp sa tán loạn
 Kèo đòn tay rời khớp,
 Bốn bể đều cong vạy
 Khắp đầy những tạp nhơ,
 Có đến năm trăm người
 Ở đó nơi trong đó.**
**Chim xi, hiêu, điêu, thủu,
 Quạ, chim thước, cưu, cáp
 Loài ngoan-xà, phúc-yết,
 Giống ngô-công, do-diên,
 Loài thú-cung, bá-túc
 Dứu-ly cùng hề-thử
 Các giống độc trùng dữ
 Ngang dọc xen ruồi chạy,
 Chỗ phẩn giải hôi thối.**
**Đồ bất tịnh chảy tràn
 Các loài trùng khương lương
 Bu nhóm ở trên đó,
 Cáo, sói cùng dã-can
 Liếm nhai và dày dẹp
 Cắn xé những thây chết
 Xương thịt bữa bãi ra,**

**Do đây mà bầy chó
Đua nhau đến ngoạm lấy,
Ốm đói và sợ sệt
Nơi nơi tìm món ăn
Giành giựt câu xé nhau
Gầm gừ gào sủa rên,
Nhà đó sự đáng sợ
Những biến trạng dường ấy.
Khắp chỗ đều có những
Quỷ, ly, mị, vọng, lượng
Quỷ Dạ-xoa quý dữ
Nuốt ăn cả thịt người,
Các loài trùng độc dữ
Những cầm thú hung ác
Ấp, cho bú sản sanh
Đều tự giấu gìn giữ
Quỷ Dạ-xoa đua đến
Giành bắt mà ăn đó,
Ăn đó no nê rồi
Lòng hung dữ thêm hăng
Tiếng chúng đánh cãi nhau
Thật rất đáng lo sợ.**

Những quý Cưu-bàn-trà
Ngồi xổm trên đống đất
Hoặc có lúc hỏng đất
Một thước hay hai thước
Qua rồi lại, dạo đi
Buông lung chơi cùng giỡn
Nấm hai chân của chó
Đánh cho la thất thanh
Lấy chân đạp trên cổ
Khủng bố chó để vui.
Lại có các giống quý
Thân nó rất cao lớn
Trần truồng thân đen xấu
Thường ở luôn trong đó
Rền tiếng hung ác lớn
Kêu la tìm món ăn
Lại có các giống quý
Cổ nó nhỏ bằng kim,
Lại có các giống quý
Đầu nó như đầu trâu
Hoặc là ăn thịt người
Hoặc lại ăn thịt chó,

**Đầu tóc rối tung lên
 Rất ác lại hung hiểm,
 Bị đói khát bức ngặt
 Kêu la vừa rong chạy
 Dạ-xoa cùng quý đói
 Các chim muông ác độc
 Đói gấp rảo bốn bề
 Rình xem các cửa sổ
 Các nạn dường thế đầy
 Vô lượng việc ghê sợ (12)**

**26.— Nhà cũ mục trên đó
 Thuộc ở nơi một người
 Người ấy vừa mới ra
 Thời gian chưa bao lâu
 Rồi sau nhà cửa đó
 Bỗng nhiên lửa cháy đỏ
 Đồng một lúc bốn bề
 Ngọn lửa đều hừng hực,
 Rường cột và trính xiêng
 Tiếng tách nổ vang động
 Nát gãy rơi rớt xuống
 Vách phên đều lở ngã,**

**Các loại quỷ thần thảy
 Đồng cất tiếng kêu to,
 Các giống chim điêu, thứu
 Quỷ Cưu-bàn-trà thảy
 Kinh sợ chạy sảng sốt
 Vẫn không tự ra được,
 Thú dữ loài trùng độc
 Chui núp trong lỗ hang
 Các quỷ Tỳ-xá-xà
 Cũng ở trong hang đó
 Vì phước đức kém vạy
 Bị lửa đến đốt bức
 Lại tàn hại lẫn nhau
 Uống máu ăn thịt nhau.
 Những loại thú dã-can
 Thì đều đã chết trước
 Các giống thú dữ lớn
 Giành đua đến ăn nuốt.
 Khói tanh bay phùn phụt
 Phủ khắp bít bốn bề,
 Loài ngô-công, do-diên
 Cùng với rắn hung độc**

Bị lửa lòn đốt cháy
Tranh nhau chạy khỏi hang
Quỷ Bàn-trà rình chờ
Liền bắt lấy mà ăn.
Lại có các ngạ-quỷ
Trên đầu lửa rực cháy
Đói khát rất nóng khổ
Sảng sốt chạy quàng lên,
Nhà lửa đó dường ấy
Rất đáng nên ghê sợ
Độc hại cùng tai lửa
Các nạn chăng phải một.

27.— Lúc bấy giờ chủ nhà
Đứng ở nơi ngoài cửa
Nghe có người mách rằng :
Các người con của ông
Trước đây vì dạo chơi
Mà đến vào nhà này
Thơ bé không hiểu biết
Chỉ vui ham ưa đắm
Trưởng-giả vừa nghe xong
Kinh sợ vào nhà lửa

Tìm phương nghi cứu tế
Cho con khỏi thiêu hại
Mà dụ bảo các con
Nói rõ các hoạn nạn :
Nào ác quỷ độc trùng
Hỏa tai lan tràn cháy
Các sự khổ thứ lớp
Nỗi luôn không hề dứt
Loài độc-xà, ngươn-phúc
Và các quỷ Dạ-xoa
Cùng quỷ Cưu-bàn-trà
Những dã-can, chồn, chó
Chim điêu, thú, xi, hiêu
Lại giống bá túc thảy
Đều đói khát khổ gấp
Rất đáng phải ghê sợ
Chỗ khổ nạn như thế
Huống lại là lửa lớn.
Các con nhỏ không hiểu
Dầu có nghe cha dạy
Cứ vẫn còn ham ưa
Vui chơi mãi không thôi

28.— Bấy giờ Trưởng-giả kia
Mới bèn nghĩ thế này
Các con như thế đó
Làm ta thêm sâu nǎo
Nay trong nhà lửa này
Không một việc đáng vui
Mà các con ngây dại
Vân ham mê vui chơi
Chẳng chịu nghe lời ta
Toan sẽ bị lửa hại.
Ông bèn lại suy nghĩ
Nên bày các phương tiện
Bảo với các con rằng :
Cha có rất nhiều thứ
Các đồ chơi trân kỲ
Những xe báu tốt đẹp
Nào xe dê, xe hươu
Cùng với xe trâu lớn
Hiện để ở ngoài cửa
Các con mau ra đây
Cha chính vì các con
Mà sắm những xe này

**Tùy ý các con thích
 Có thể để dạo chơi.
 Các con nghe cha nói
 Các thú xe như vậy
 Tức thời cùng giành đua
 Rảo chạy ra khỏi nhà
 Đến nơi khoảng đất trống
 Rời những sự khổ nạn
 Trưởng-giả thấy các con
 Được ra khỏi nhà lửa
 Ở nơi ngã tư đường
 Đều ngồi tòa sư-tử
 Ông bèn tự mừng rangling
 Ta nay rất mừng vui
 Những đứa con ta đây
 Để nuôi rất khó lăm
 Chúng nhỏ dại không hiểu
 Mới lầm vào nhà hiểm
 Có nhiều loài trùng độc
 Quỷ, ly, mị đáng sợ
 Lửa lớn cháy hừng hực
 Bốn phía đều phun lên**

**Mà các trẻ con này
 Lại ham ưa vui chơi
 Nay ta đã cứu chúng
 Khiến đều được thoát nạn
 Vì thế các người ơi !
 Ta nay rất vui mừng.
 Khi ấy các người con
 Biết cha đã ngồi an
 Đều đến bên chỗ cha
 Mà thưa cùng cha rằng :
 Xin cha cho chúng con
 Ba thứ xe báu lạ
 Như vừa rồi cha hứa
 Các con mau ra đây
 Sẽ cho ba thứ xe
 Tùy ý các con muốn
 Bây giờ chính phải lúc
 Xin cha thương cấp cho.**

**29.— Trưởng-giả giàu có lớn
 Kho đun rất nhiều đầy
 Vàng, bạc, cùng lưu ly
 Xa-cừ, ngọc mã-não**

Dùng những món vật báu
Tạo thành các xe lớn
Chưng dọn trang nghiêm đẹp
Khắc vòng có bao lơn
Bốn mặt đều treo linh
Dây vàng xen thắt tui
Lưới mành kết trân châu
Giăng bày phủ phía trên
Hoa vàng các chuỗi ngọc
Lòng thòng rủ khắc chõ
Các màu trang sức đẹp
Khắc vòng xây quanh xe
Dùng nhiều hàng mềm mại
Để làm niêm lót ngồi
Vải quý mịn rất tốt
Giá trị đến nghìn muôn
Bóng láng trắng sạch sẽ
Dùng trải trùm trên nệm
Có trâu trắng to lớn
Mập khỏe nhiều sức mạnh
Thân hình rất tươi tốt
Để kéo xe báu đó

**Đông những tói và tớ
 Mà chực hầu giữ gìn
 Đem xe đẹp như thế
 Đồng ban cho các con
 Các con lúc bấy giờ
 Rất vui mừng hớn hở
 Ngồi trên xe báu đó
 Dạo đi khắp bốn phương
 Vui chơi nhiều khoái lạc
 Tự tại không ngăn ngại.**

**30.— Bảo Xá-Lợi-Phật này
 Đức Phật cũng như vậy
 Tôn cả trong hàng Thánh
 Cha lành của trong đời
 Tất cả các chúng sanh
 Đầu là con của ta
 Say mê theo thế lạc
 Không có chút huệ tâm
 Ba cõi hiểm không an
 Dường như nhà lửa cháy
 Các nạn khổ dãy dầy
 Rất đáng nêng ghê sợ**

Thường có những sanh, già
Bệnh, chết và rầu lo
Các thứ lửa như thế
Cháy hừng chặng tắt dứt
Đức Như-Lai đã lìa
Nhà lửa ba cõi đó
Vắng lặng ở thong thả
An ổn trong rừng nội
Hiện nay ba cõi này
Đều là của ta cả
Những chúng sanh trong đó
Cũng là con của ta
Mà nay trong ba cõi
Có nhiều thứ hoạn nạn
Chỉ riêng một mình ta
Có thể cứu hộ chúng
Đầu lại đã dạy bảo
Mà vẫn không tin nhận
Vì nơi các dục nhiễm
Rất sanh lòng tham mê
Bởi thế nên phương tiện
Vì chúng nói ba thừa

**Khiến cho các chúng sanh
 Rõ ba cõi là khổ
 Mở bày cùng diễn nói
 Những đạo pháp xuất thế,
 Các người con đó thảy
 Nếu nơi tâm quyết định
 Đầy đủ ba món minh (13)
 Và sáu món thần thông (14)
 Có người được Duyên-giác
 Hoặc bất thối Bồ-Tát.
 Xá-Lợi-Phật phải biết
 Ta vì các chúng sanh
 Dùng món thí dụ này
 Để nói một Phật-thừa
 Các ông nếu có thể
 Tin nhận lời nói đây.
 Tất cả người đều sẽ
 Chứng thành quả Phật đạo.**

**31.— Phật thừa đây vi diệu
 Rất thanh tịnh thứ nhất
 Ở trong các thế giới
 Không còn pháp nào trên**

Của các Phật vui ưa,
 Tất cả hàng chúng sanh
 Đều phải nên khen ngợi
 Và cúng dường lễ bái
 Đủ vô lượng nghìn ức
 Các trí lực giải thoát
 Thiền-định và trí-huệ
 Cùng pháp khác của Phật
 Chứng được thừa như thế
 Khắp cho các con thảy
 Ngày đêm cùng kiếp số
 Thường được ngồi đạo chơi
 Cho các hàng Bồ-Tát
 Cùng với chúng Thinh-văn
 Nương nơi thừa báu này
 Mà thăng đến đạo tràng.
 Vì bởi nhân duyên đó
 Tìm kỹ khắp mười phương
 Lại không thừa nào khác
 Trừ Phật dùng phương tiện
 Bảo với Xá-Lợi-Phật !
 Bọn ông các người thảy

**Đều là con của ta
Ta thời là cha lành.
Các ông trải nhiều kiếp
Bị các sự khổ đốt
Ta đều đã cứu vớt
Cho ra khỏi ba cõi
Ta dầu ngày trước nói
Các ông được diệt độ
Nhưng chỉ hết sanh tử
Mà thật thời chẳng diệt
Nay việc nên phải làm
Chỉ có trí huệ Phật.
Nếu có Bồ-Tát nào
Ở trong hàng chúng này
Có thể một lòng nghe
Pháp thật của các Phật,
Các đức Phật Thế-Tôn
Dầu dùng chước phuơng tiện
Mà chúng sanh được độ
Đều là Bồ-Tát cả**

**32.— Nếu có người trí nhỏ
Quá mê nơi ái dục**

**Phật bèn vì bọn này
 Mà nói lý khổ-dế,
 Chúng sanh nghe lòng mừng
 Được điều chưa từng có
 Đức Phật nói khổ-dế
 Chơn thật không sai khác
 Nếu lại có chúng sanh
 Không rõ biết gốc khổ
 Quá say nơi khổ nhân
 Chẳng tạm rời bỏ được
 Phật vì hạng người này
 Dùng phương tiện nói dạy
 Nguyên nhân có các khổ
 Tham dục là cội gốc
 Nếu dứt được tham dục
 Khổ không chõ nương đỡ
 Dứt hết hẳn các khổ
 Gọi là đế thứ ba
 Vì chứng diệt-dế vậy
 Mà tu hành đạo-dế
 Lìa hết các khổ phược
 Gọi đó là giải thoát**

**Người đó nơi pháp gì
Mà nói được giải thoát ?
Chỉ xa rời hy vọng
Gọi đó là giải thoát
Kỳ thật chưa phải được
Giải thoát hẳn tất cả
Đức Phật nói người đó
Chưa phải thật diệt độ
Vì người đó chưa được
Đạo quả vô thượng vậy.
Ý của ta không muốn
Cho đó đến diệt độ,
Ta là dâng Pháp-vương
Tự tại nơi các pháp
Vì an ủn chúng sanh
Nên hiện ra nơi đời.
Xá-Lợi-Phật phải biết
Pháp ấn của ta đây
Vì muốn làm lợi ích
Cho thế gian nên nói
Tại chỗ ông đi qua
Chớ có vọng tuyên truyền.**

Nếu có người nghe đến
 Tùy hỷ kính nhận lấy
 Phải biết rằng người ấy
 Là bậc bất-thối-chuyển
 Nếu có người tin nhận
 Kinh pháp vô thượng này.
 Thời người đó đã từng
 Thấy các Phật quá khứ
 Cung kính và cúng dường
 Cũng được nghe pháp này.
 Nếu người nào có thể
 Tin chịu lời ông nói
 Thì chính là thấy Ta
 Cũng là thấy nơi ông
 Cùng các chúng Tỳ-kheo
 Và các hàng Bồ-Tát.

33.— **Phật vì người trí sâu**
Nói kinh Pháp-Hoa này
Kẻ thức cạn nghe đến
Mê lầm không hiểu được.
Tất cả hàng Thanh-văn
Cùng với Bích-chi-Phật

**Ở trong kinh pháp này
 Sức kia không hiểu được.
 Chính ông Xá-Lợi-Phật
 Hãy còn nơi kinh này
 Dùng lòng tin được vào
 Huống là Thanh-văn khác.
 Bao nhiêu Thanh-văn khác
 Do tin theo lời Phật
 Mà tùy thuận kinh này
 Chẳng phải trí của mình.**

**34.— Lại này Xá-Lợi-Phật !
 Kẻ kiêu mạn biếng lười
 Vọng so chấp lấy ngã
 Chớ vì nói kinh này,
 Hạng phàm phu biết cạn
 Quá mê năm món dục
 Nghe pháp không hiểu được
 Cũng chẳng nên vì nói.
 Nếu có người không tin
 Khinh hủy chê kinh này
 Thì là dứt tất cả
 Giống Phật ở thế gian.**

Nếu có người sỉu mặt
 Mà ôm lòng nghi hoặc
 Ông nên lóng nghe nói
 Tôi báo của người đó
 Hoặc Phật còn tại thế
 Hoặc sau khi diệt độ
 Nếu có người chê bai
 Kinh điển như thế này
 Thấy có người đọc tụng
 Biên chép thọ trì kinh
 Rồi khinh tiện ghét ghen
 Mà ôm lòng kết hờn
 Tôi báo của người đó
 Ông nay lại lóng nghe.
 Người đó khi mạng chung
 Sa vào ngục A-tỳ
 Đây đủ một kiếp chấn
 Kiếp mãn hết lại sanh
 Cứ xoay vần như thế
 Nhẫn đến vô số kiếp.
 Từ trong địa ngục ra
 Sẽ đọa vào súc sanh,

**Hoặc làm chó, dã-can
Thân thể nó ốm gầy
Đen điu thêm ghẻ lác
Bị người thường chọc ghẹo
Lại còn phải bị người
Gớm nhờm và ghét rẻ
Thường ngày đói khát khổ
Xương thịt đều khô khan,
Lúc sống chịu khổ sở
Chết bị ném ngói đá
Vì đoạn mất giống Phật
Nên thọ tội báo đó
Hoặc sanh làm lạc-dà
Hoặc sanh vào loài lừa
Thân thường mang kéo nặng
Lại thêm bị đánh đập
Chỉ nhớ tưởng : Nước, cỏ
Ngoài ra không biết gì
Vì khinh chê kinh này
Mà mắc tội như vậy
Có khi làm dã-can
Đi vào trong xóm làng**

**Thân thể đầy ghẻ lác
 Lại chột hết một mắt
 Bị bọn trẻ nhỏ vây
 Theo đánh đập liệng ném
 Chịu nhiều các đau khổ
 Hoặc có lúc phải chết
 Ở đây vừa chết rồi
 Liền lại thọ thân rắn
 Thân thể nó dài lớn
 Đến năm trăm do tuần
 Điếc ngây và không chân
 Lăn lóc đi bằng bụng
 Bị các loài trùng nhỏ
 Cắn rúc ăn thịt máu
 Bị khổ cả ngày đêm
 Không tạm có ngừng nghỉ
 Vì khinh chê kinh này
 Mà mắc tội như vậy.
 Nếu được sanh làm người
 Các căn đều ám độn
 Lùn xấu lại lệch què
 Đui điếc thêm lưng gù**

**Có nói ra lời gì
Mọi người không tin nhận
Hơi miệng thường hôi thối
Bị quỷ mị dựa nhập
Nghèo cùng rất hèn hạ
Bị người sai khiến luôn,
Nhiều bệnh thân ốm gầy
Không có chỗ cậy nhờ
Dù nương gần với người
Mà người chẳng để ý
Nếu có được điều chi
Thời liền lại quên mất,
Nếu học qua nghề thuốc
Theo đúng phép trị bệnh
Mà bệnh người nặng thêm
Hoặc có khi đến chết,
Nếu tự mình có bệnh
Không người chữa lành được
Dù có uống thuốc hay
Mà bệnh càng thêm nặng,
Hoặc người khác phản nghịch
Cướp giật trộm lấy của**

**Các tội dường thế đó
 Lại tự mang vạ lây.
 Những người tội như đây
 Trọn không thấy được Phật
 Là vua trong hàng Thánh
 Thường nói pháp giáo hóa
 Những người tội như đây
 Thường sanh chỗ hoạn nạn
 Tâm cuồng loạn, tai điếc
 Trọn không nghe pháp được,
 Trải qua vô số kiếp
 Như số cát sông Hằng
 Sanh ra liền điếc câm
 Các căn chẳng đầy đủ
 Thường ở trong địa ngục
 Như đạo chơi vườn nhà,
 Ở tại các đạo khác
 Như ở nhà cửa mình
 Lạc đà, lừa, lợn, chó
 Là chỗ kia thường đi
 Vì khinh chê kinh này
 Mắc tội dường thế đó.**

Nếu được sanh làm người
Điếc, đui lại câm, ngọng
Nghèo cùng các tướng suy
Dùng đó tự trang nghiêm.
Sưng bủng bệnh khô khát
Ghé, lác, cùng ung thư
Các bệnh như trên đó
Dùng làm y phục mặc,
Thân thể thường hôi hám
Nhơ nhớp không hề sạch
Lòng chấp ngã sâu chặt
Thêm nhiều tánh giận hờn
Tánh dâm dục hãi hùng
Đến chặng chữa cầm thú,
Vì khinh chê kinh này
Mắc tội dường thế đó.

35.— Bảo cho Xá-Lợi-Phật !

Người khinh chê kinh này
Nếu kẻ nói tội kia
Cùng kiếp cũng chặng hết
Vì bởi nhân duyên đó
Ta vẫn bảo các ông

**Trong nhóm người vô trí
 Chớ nên nói kinh này
 Nếu có người lợi căn
 Sức trí huệ sáng láng
 Học rộng và nhớ dai
 Lòng mong cầu Phật đạo
 Những hạng người như thế
 Mới nên vì đó nói
 Nếu có người đã từng
 Thấy trăm nghìn ức Phật
 Trồng các cội đức lành
 Thâm tâm rất bền vững
 Hạng người được như thế
 Mới nên vì đó nói.
 Nếu có người tinh tấn
 Thường tu tập lòng từ
 Chẳng hề tiếc thân mạng
 Mới nên vì đó nói.
 Nếu có người cung kính
 Không có sanh lòng khác
 Lìa xa các phàm ngu
 Ở riêng trong núi thẳm**

Những hạng người như thế
Mới nên vì đó nói
Lại Xá-Lợi-Phật này !
Nếu thấy có người nào
Rời bỏ ác tri-thức
Gần gũi bạn hiền lành
Người được như thế ấy
Mới nên vì đó nói.
Nếu thấy hàng Phật tử
Giữ giới hạnh trong sạch
Như minh châu sáng sạch
Ham cầu kinh Đại-thừa
Những người được như thế
Mới nên vì đó nói.
Nếu người không lòng giận
Chắc thật ý dịu hòa
Thường thương xót mọi loài
Cung kính các đức Phật
Hạng người tốt như thế
Mới nên vì đó nói.
Lại có hàng Phật tử
Ở tại trong đại chúng

**Thuần dùng lòng thanh tịnh
Các món nhân cùng duyên
Thí dụ và lời lẽ
Nói pháp không chướng ngại
Những người như thế ấy
Mới nên vì đó nói
Nếu có vị Tỳ-kheo
Vì cầu nhứt-thiết-trí
Khắp bốn phương cầu pháp
Chấp tay cung kính thọ
Chỉ ưa muốn thọ trì
Kinh điển về Đại-thừa
Nhân đền không hề thọ
Một bài kệ kinh khác
Hạng người được như thế
Mới nên vì đó nói.
Như có người chí tâm
Cầu xá-lợi của Phật
Cầu kinh cũng như thế
Được rồi đánh lẽ thọ
Người đó chẳng còn lại
Có lòng cầu kinh khác**

Cũng chưa từng nghĩ tưởng
Đến sách vở ngoại đạo
Người được như thế ấy
Mới nên vì đó nói.
Bảo cùng Xá-Lợi-Phật !
Ta nói các sự tướng
Của người cầu Phật đạo
Cùng kiếp cũng chẳng hết
Những người như thế đó
Thì có thể tin hiểu
Ông nên vì họ nói
Kinh Diệu-Pháp Liên-Hoa.

KINH DIỆU-PHÁP LIÊN-HOA

PHẨM “TÍN GIẢI” THỨ TƯ

1.— Lúc bấy giờ, các ngài Tuệ-Mệnh Tu-Bồ-Đề, đại Ca-Chiên-Diên, đại Ca-Diếp, đại Mục-Kiền-Liên, từ nơi Phật được nghe pháp chưa từng có. Đức Thế-Tôn dự ghi cho ngài Xá-Lợi-Phất sẽ thành vô-thượng chánh-dắng chánh-giác, sanh lòng hy hữu hörn hở vui mừng, liền từ chỗ ngồi đứng dậy sửa y phục trịch bày vai hữu, gối hữu chấm đất, một lòng chấp tay cúi mình cung kính chiêm ngưỡng dung nhan Phật mà bạch cùng Phật rằng : “Chúng con đứng đầu trong hàng Tăng, tuổi đều già lụn, tự cho đã được Niết-bàn không kham nhiệm gì nữa, chẳng còn thắc cầu thêm đạo vô-thượng chánh-dắng chánh-giác”.

Đức Thế-Tôn thuở trước nói

pháp đã lâu, lúc đó chúng con ngồi nơi tòa thân thể mỏi mệt, chỉ nhớ nghĩ ba pháp : Không, vô tướng, vô tác, đối với các pháp du hý thần thông, tịnh cõi nước Phật, độ thoát chúng sanh của Bồ-Tát, lòng chúng con không ưa thích.

Vì sao ? Đức Thế-Tôn khiến chúng con ra khỏi ba cõi được chứng Niết-bàn, lại nay đây chúng con tuổi đã già nua ở nơi đạo vô-thượng chánh-đẳng chánh-giác của Phật dạy Bồ-Tát không hề sanh một niệm ưa thích.

Chúng con hôm nay ở trước Phật nghe thọ ký cho Thanh-văn sẽ được vô-thượng chánh-đẳng chánh-giác, lòng rất vui mừng được pháp chưa từng có, chẳng ngờ hôm nay bỗng nhiên được pháp hy hữu, tự rất mừng may được lợi lành lớn, vô lượng trân báu chẳng tìm cầu mà tự

được.

**2.— Thế-Tôn chúng con hôm nay
xin nói thí dụ để chỉ rõ nghĩa đó.**

**Thí như có người tuổi thơ bé, bỏ
cha trốn đi qua ở lâu nơi nước khác,
hoặc mười, hai mươi đến năm mươi
năm ; người đó tuổi đã lớn lại thêm
nghèo cùng khốn khổ, dong ruồi bốn
phương để câu đồ mặc vật ăn, dạo đi
lần lần tình cờ về bồn quốc.**

**Người cha từ trước đến nay, tìm
con không được bèn ở lại tại một
thành trong nước đó. Nhà ông giàu
lớn của báu vô lượng, các kho đụn,
vàng, bạc, lưu ly, san-hô, hổ-phách,
pha lê, châu ngọc v.v... thảy đều đầy
tràn ; tôm tớ, thần tá, lại dân rất
đông, voi ngựa, xe cộ bò dê nhiều vô
số. Cho vay thâu vào lời lãi khắp đến
nước khác, khách thương buôn bán
cũng rất đông nhiều.**

Bấy giờ, gã nghèo kia dạo đến

các tụ lạc, trải qua xóm làng, lần hồi đến nơi thành của người cha ở.

Người cha hằng nhớ con, cùng con biệt ly hơn năm mươi năm mà ông vẫn chưa từng đổi với người nói việc như thế, chỉ tự suy nghĩ lòng rất ăn năn. Ông tự nghĩ già nua và có nhiều của cải, vàng bạc, trân báu, kho đụn tràn đầy, không có con cái, một mai mà chết mất thì của cải tản thất không người giao phó. Cho nên ân cần luôn nhớ đến con. Ông lại nghĩ : Nếu ta gặp được con ủy phó của cải, thản nhiên khoái lạc không còn sầu lo.

3.— Thưa Thế-Tôn ! Bấy giờ gã cùng tử làm thuê làm mướn lần hồi tình cờ đến nhà người cha bèn đứng lại bên cửa, xa thấy cha ngồi giường sư-tử, ghế báu đỡ chân, các hàng Bà-la-môn, Sát-đế-lợi, Cư-sĩ đều cung kính bao quanh. Trên thân ông đó

dùng chuỗi ngọc chân châu giá trị nghìn vạn để trang nghiêm, kẻ lại dân tôi tớ tay cầm phất trần trăng đứng hầu hai bên. Màn báu che trên, những phan đẹp thòng xuóng, nước thơm rưới đất, rải các thứ danh hoa, các vật báu chưng bày, phát ra, thâu vào, lấy, cho v.v... có các sự nghiêm sức dường ấy, uy đức rất tôn trọng.

Gã cùng tử thấy cha có thế lực lớn liền sanh lòng lo sợ, hối hận về việc đến nhà này, nó thầm nghĩ rằng : “Ông này chắc là vua, hoặc là bậc đồng vua, chẳng phải là chỗ của ta làm thuê mướn được tiền vặt.

Chẳng bằng ta qua đến xóm nghèo có chỗ cho ta ra sức dẽ được đồ mặc vật ăn, nếu như ta đứng lâu ở đây, hoặc rồi họ sẽ bức ngặt ép sai ta làm”. Gã nghĩ như thế rồi, liền chạy mau đi thẳng.

4.— Khi đó, ông Trưởng-giả ngồi

nơi tòa sư-tử thấy con bèn nhớ biết, lòng rất vui mừng mà tự nghĩ rằng : “Của cải kho tàng của ta nay đã có người giao phó rồi, ta thường nghĩ nhớ đưa con này làm sao gấp được, nay bỗng nó tự đến rất vừa chổ muốn của ta, ta tuy tuổi già còn vẫn tham tiếc”. Ông liền sai người hầu cận đuổi gấp theo bắt lại.

Lúc ấy, kẻ sứ giả chạy mau qua bắt, gã cùng tử kinh ngạc lớn tiếng kêu oan : “Tôi không hề xúc phạm, cớ sao lại bị bắt ?” Kẻ sứ giả bắt nó càng gấp cưỡng dắt đem về. Khi đó gã cùng tử tự nghĩ không tội chi mà bị bắt bớ dây chắc định phải chết, lại càng sợ sệt mê ngất ngã xuống đất.

Người cha xa thấy vậy bèn nói với kẻ sứ giả rằng : “Không cần người đó, chờ cưỡng đem đến, lấy nước lạnh rưới trên mặt cho nó tỉnh lại đừng nói chi với nó”.

**Vì sao ? Cha biết con mình ý chí
hạ liệt, tự biết mình giàu sang làm
cho con khiếp sợ. Biết chắc là con rồi
mà dùng phương tiện chẳng nói với
người khác biết là con mình. Kẻ sứ
giả nói với cùng tử : “Nay ta thả
người đi đâu tùy ý”.**

**Gã cùng tử vui mừng được điều
chưa từng có, từ dưới đất đứng dậy,
qua đến xóm nghèo để tìm cầu sự ăn
mặc.**

**5.— Bấy giờ ông Trưởng-giả toan
muốn dụ dẫn người con mà bày
chước phương tiện, mật sai hai người,
hình sắc tiêu tuy không có oai đức :
“Hai người nê qua xóm kia từ từ nói
với gã cùng tử, nơi đây có chỗ làm
trả giá gấp bội. Gã cùng tử nếu chịu
thời dắt về đây khiến làm. Nếu nó có
hỏi muốn sai làm gì ? Thì nê nói
với nó rằng : “Thuê người hốt phân,
chúng ta hai người cũng cùng người**

chung nhau làm". Khi đó hai người sứ liền tìm gã cùng tử, rồi thuật đủ việc như trên.

6.— Bấy giờ gã cùng tử trước hỏi lấy giá cả liền đến hốt phân. Người cha thấy con, thương xót và quái lạ. Lại một ngày khác ông ở trong cửa sổ xa thấy con ốm o tiêu tụy, phân đất bụi bặm dơ dáy không sạch. Ông liền cởi chuỗi ngọc, áo tốt mịn màng cùng đồ trang sức, lại mặc áo thô rách trìn dơ, bụi đất lấm thân, tay mặt cầm đồ hốt phân, bộ dạng đáng nể sợ, bảo những người làm rằng : “Các ngươi phải siêng làm việc chớ nên lười nghỉ !” Dùng phương tiện đó được đến gần người con.

Lúc sau lại bảo con rằng : “Gã nam tử này ! Người thường làm ở đây dừng lại đi nơi khác, ta sẽ trả thêm giá cho ngươi ; những đồ cần dùng như loại bồn, chậu, gạo, bột, muối,

**dám, ngươi chớ tự nghi ngại. Cũng có
kẻ tớ già hèn hạ, nếu cần ta cấp cho,
nên phải an lòng, ta như cha của
ngươi chớ có sầu lo”.**

**Vì sao ? Vì ta tuổi tác già lớn mà
ngươi thì trẻ mạnh, ngươi thường
trong lúc làm việc không lòng dõi khi
trẻ nái giận hờn nói lời thán oán,
đều không thấy ngươi có các điều
xấu đó như các người làm công khác.
Từ ngày nay nhẫn sau như con đẻ
của ta. Tức thời Trưởng-giả lại đặt
tên cho cùng tử gọi đó là “con”.**

**Khi đó gã cùng tử, dầu mừng
việc tình cờ đó song vẫn còn tự cho
mình là khách, là người làm công
hèn, vì cớ đó mà trong hai mươi năm
thường sai hốt phân, sau đó lòng gã
mới lần thể tin ra vào không ngại sợ,
nhưng chỗ gã ở cũng vẫn nguyên chỗ
cũ.**

7.— Thế-Tôn ! Bấy giờ Trưởng-giả

có bệnh, tự biết mình không bao lâu sẽ chết mới bảo cùng tử rằng : “Ta nay rất nhiều vàng bạc, trân báu, kho đụn tràn đầy, trong đó nhiều ít chõ đáng xài dùng người phải biết hết đó. Lòng ta như thế, người nên thế theo ý ta.

Vì sao ? Nay ta cùng người bèn là không khác, nên gắng dụng tâm chớ để sót mắt”.

Khi ấy cùng tử liền nhận lời bảo lãnh biết các của vật, vàng, bạc, trân báu và các kho tàng, mà trọn không có ý mong lấy của đáng chừng bữa ăn, chõ của gã ở vẫn tại chõ cũ, tâm chí hạ liệt cũng chưa bỏ được.

8.— Lại trải qua ít lâu sau, cha biết ý chí con lần đã thông thái trọn nên chí lớn, tự chê tâm ngày trước. Đến giờ sắp chết, ông gọi người con đến và hội cả thân tộc, quốc-vương, quan đại-thần, dòng sát-lợi, hàng cư-

sĩ, khi đã nhóm xong, ông liền tuyên bố rằng : “Các Ngài nên rõ, người này là con ta, của ta sanh ra, ngày trước trong thành nọ, bỏ ta trốn đi, nổi trôi khổ sở, hơn năm mươi năm, nó vốn tên ấy, còn ta tên ấy. Xưa ta ở tại thành này lòng lo lắng tìm kiếm, bỗng ở nơi đây gặp được nó. Nó thật là con ta, ta thật là cha nó. Nay ta có tất cả bao nhiêu của cải, đều là của con ta có, trước đây của cải cho ra thâu vào, con ta đây coi biết”.

Thế-Tôn ! Khi đó gã cùng tử nghe cha nói như thế, liền rất vui mừng được điều chưa từng có, mà nghĩ rằng : “Ta vốn không có lòng mong cầu, nay kho tàng báu này tự nhiên mà đến”.

9.— Thế-Tôn ! Ông phú Trưởng-giả đó là đức Như-Lai, còn chúng con đều giống như con của Phật. Đức

Nhu-Lai thường nói chúng con là con.

Thưa Thế-Tôn ! Chúng con vì ba món khổ (16) nên ở trong sanh tử chịu các sự đau đớn mê lầm không hiểu biết, ưa thích các pháp tiểu thừa. Ngày nay đức Thế-Tôn khiến chúng con suy nghĩ dọn trừ những phân do các pháp hý luận (17). Chúng con ở trong đó siêng gắng tinh tấn được đến Niết-bàn, cái giá một ngày. Đã được đây rồi lòng rất vui mừng tự cho là đủ, mà tự nói rằng : Ở trong pháp của Phật ; do siêng năng tinh tấn nên chỗ được rộng nhiều.

Nhưng đức Thế-Tôn trước biết chúng con lòng ưa muốn sự hèn tệ, ham nơi pháp tiểu thừa, chúng con bèn bị Phật buông bỏ chẳng vì phân biệt rằng : Các ông sẽ có phần bảo tàng tri kiến của Nhu-Lai.

Đức Thế-Tôn dùng sức phương tiện nói bày trí huệ của Nhu-Lai.

Chúng con theo Phật được giá Niết-bàn một ngày, cho là được nhiều rồi, đối với pháp Đại-thừa này không có chí cầu. Chúng con lại nhân trí huệ của Phật, vì các vị Bồ-Tát mà chỉ bày diễn nói, nhưng chính tự mình lại không có chí muốn nơi pháp đó.

Vì sao ? Đức Phật biết chúng con ưa nơi pháp tiểu thừa, nên dùng sức phương tiện thuận theo chúng con mà nói pháp, chúng con không tự biết thật là Phật tử. Ngày nay chúng con mới biết đức Thế-Tôn ở nơi trí huệ của Phật không có lỗ tiếc.

Vì sao ? Chúng con từ xưa đến nay thật là Phật tử mà chỉ ưa nơi pháp tiểu thừa, nếu chúng con có tâm ham Đại-thừa, thì Phật vì chúng con mà nói pháp Đại-thừa. Ở trong kinh này chỉ nói pháp nhứt thừa. Lúc xưa đức Phật ở trước Bồ-Tát chê trách Thanh-văn ham pháp tiểu thừa.

Nhưng đức Phật thật dùng Đại-thừa để giáo hóa, vì thế nên chúng con nói vốn không có lòng mong cầu mà nay báu lớn của đấng Pháp-vương tự nhiên đến, như chỗ nên được của Phật tử đều đã được đó.

Bấy giờ ngài Ma - Ha Ca - Diếp muốn tuyên lại nghĩa trên mà nói kệ rằng :

10.— Chúng con ngày hôm nay

Nghe âm giáo của Phật
 Lòng hörn hở mừng rõ
 Được pháp chưa từng có.
 Phật nói hàng Thanh-văn
 Sẽ được thành quả Phật
 Đống châu báu vô thượng
 Chẳng cầu tự nhiên được.
 Ví như gã đồng tử
 Thơ bé không hiểu biết
 Bỏ cha trốn chạy đi
 Đến cõi nước xa khác
 Nổi trôi khắp nước ngoài

**Hơn năm mươi năm dài
 Cha gã lòng buồn nhớ
 Kiếm tìm khắp bốn phương
 Kiếm tìm đó đã mỏi
 Liên ở lại một thành
 Xây dựng nên nhà cửa
 Năm món dục tự vui.
 Nhà ông giàu có lớn
 Nhiều những kho vàng, bạc
 Xa-cừ, ngọc mã-não
 Trân châu, ngọc lưu ly
 Voi ngựa cùng trâu dê
 Kiệu, cáng đủ xe cộ
 Ruộng đất và tói tớ
 Nhân dân rất đông nhiều
 Xuất nhập thâu lời lãi
 Bèn khắp đến nước khác
 Khách thương người buôn bán
 Không xứ nào không có,
 Nghìn muôn ức chúng hội
 Vây quanh cung kính ông,
 Thường được bậc vua chúa**

Mén yêu nhớ tưởng đến,
 Các quan, hạng hào tộc
 Đều cũng đồng tôn trọng
 Vì có các sự duyên
 Người tới lui rất đông,
 Giàu mạnh như thế đó
 Có thế lực rất lớn
 Mà tuổi đã già nua
 Lại càng buồn nhớ con
 Ngày đêm luống suy nghĩ
 Giờ chết toan sắp đến
 Con thơẠI bỏ ta
 Hơn năm mươi năm tròn,
 Các cửa vật kho tàng
 Sẽ phải làm thế nào ?

11.— Bấy giờ gã cùng tử
 Đi tìm cầu ăn mặc
 Ấp này đến ấp khác
 Nước này sang nước nọ,
 Hoặc có khi được của
 Hoặc có lúc không được,
 Đói thiếu hình gầy gò

Thân thể sanh ghẻ lác.
Lần lựa đi trải qua
Đến thành cha gã ở
Xoay vần làm thuê mướn
Bèn đến trước nhà cha.
Lúc ấy ông Trưởng-giả
Đang ở trong nhà ông
Giăng màn châu báu lớn
Ngồi tòa sư-tử cao
Hàng quyến thuộc vây quanh
Đông người đứng hầu hạ,
Hoặc có người tính toán
Vàng, bạc cùng vật báu
Của cải ra hoặc vào
Biên chép ghi giấy tờ.
Gã cùng tử thấy cha
Quá mạnh giàu tôn nghiêm
Cho là vị quốc-vương
Hoặc là đồng bậc vua,
Kinh sợ tự trách thầm
Tại sao lại đến đây ?
Lại thầm tự nghĩ rằng :

Nếu ta đứng đây lâu
 Hoặc sẽ bị bức ngặt
 Ép buộc sai khiến làm.
 Suy nghĩ thế đó rồi
 Rảo chạy mà đi thẳng
 Hỏi thăm xóm nghèo nàn
 Muốn qua làm thuê mướn.

12.— Lúc bấy giờ Trưởng-giả
 Ngồi trên tòa sư-tử
 Xa trong thấy con mình
 Thầm lặng mà ghi nhớ,
 Ông liền bảo kẻ sứ
 Đuổi theo bắt đem về.
 Gã cùng tử sợ kêu
 Mê ngất ngã trên đất
 Người này theo bắt tôi
 Chắc sẽ bị giết chết
 Cần gì đồ ăn mặc
 Khiến tôi đến thế này !
 Trưởng-giả biết con mình
 Ngu dại lòng hẹp hèn
 Chẳng chịu tin lời ta

**Chẳng tin ta là cha
 Ông liền dùng phương tiện
 Lại sai hai người khác
 Mắt chột, thân lùn xấu
 Hạng không có oai đức !
 Các người nên bảo nó
 Rằng ta sẽ thuê nó
 Hốt dọn các phân nhơ
 Trả giá bội cho nó.
 Gã cùng tử nghe rồi
 Vui mừng theo sứ về
 Vì dọn các phân nhơ
 Sạch sẽ các phòng nhà
 Trưởng-giả trong cửa sổ
 Thường ngó thấy con mình
 Nghĩ con mình ngu dại
 Ưa thích làm việc hèn.
 Lúc đó ông Trưởng-giả
 Mặc y phục cũ rách
 Tay cầm đồ hốt phân
 Qua đến chỗ con làm
 Phương tiện lần gần gũi**

Bảo rằng : Ráng siêng làm !
Đã thêm giá cho ngươi
Và cho dầu thoa chân
Đồ ăn uống đầy đủ
Thêm nệm chiếu đầy ấm
Cặn kẽ nói thế này :
Ngươi nên siêng làm việc !
Rồi lại dịu dàng bảo
Như con thật của ta.

13.— Ông Trưởng-giả có trí
Lần lần cho ra vào
Trải qua hai mươi năm
Coi sóc việc trong nhà,
Chỉ cho biết vàng, bạc,
Ngọc trân châu, pha-lê
Các vật ra hoặc vào
Đều khiến gã biết rõ.
Gã vẫn ở ngoài cửa
Nương náu nơi am tranh
Tự nghĩ phận nghèo hèn
Ta không có vật đó.
Cha biết lòng con mình

**Lần lần đã rộng lớn
Muốn giao tài vật cho
Liền nhóm cả thân tộc
Quốc-vương các đại-thần
Hàng sát-lợi, cư-sĩ
Rồi ở trong chúng này
Tuyên nói chính con ta
Bỏ ta đi nước khác
Trải hơn năm mươi năm,
Từ gấp con đến nay
Đã hai mươi năm rồi
Ngày trước ở thành kia
Mà mất đưa con này
Ta đi tìm khắp nơi
Bèn đến ngụ nơi đây
Phàm của cải ta có
Nhà cửa cùng nhân dân
Thảy đều phó cho nó
Mặc tình nó tiêu dùng.
Người con nhớ xưa nghèo
Ý chí rất kém hèn
Nay ở nơi cha mình**

**Được quá nhiều châu báu
Và cùng với nhà cửa
Gồm tất cả tài vật,
Lòng rất đỗi vui mừng
Được điều chưa từng có.**

**14.— Đức Phật cũng như thế
Biết con ưa tiểu thừa
Nên chưa từng nói rằng
Các ngươi sẽ thành Phật
Mà chỉ nói chúng con
Được có đức vô lậu
Trọn nên quả tiểu thừa
Hàng Thanh-văn đệ tử
Đức Phật bảo chúng con
Nói đạo pháp tối thượng
Người tu tập pháp này
Sẽ được thành Phật quả
Chúng con vâng lời Phật
Vì các Bồ-Tát lớn
Dùng các món nhân duyên
Cùng các món thí dụ
Bao nhiêu lời lẽ hay**

**Để nói đạo vô thượng.
Các hàng Phật tử thảy
Từ nơi con nghe pháp
Ngày đêm thường suy gẫm
Tinh tấn siêng tu tập.
Bấy giờ các đức Phật
Liền thọ ký cho kia :
Các ông ở đời sau
Sẽ được thành Phật đạo.
Pháp mầu rất bí tàng
Của tất cả các Phật
Chỉ để vì Bồ-Tát
Mà dạy việc thật đó,
Nhưng chẳng vì chúng con
Nói pháp chân yếu này
Như gã cùng tử kia
Được gần bên người cha
Dầu lãnh biết các vật
Nhưng lòng chẳng mong cầu,
Chúng con dầu diễn nói
Tặng pháp báu của Phật
Tự mình không chí nguyện**

Cũng lại như thế đó.

15.— Chúng con diệt bồ trong (18)

Tự cho là đã đủ

Chỉ xong được việc này

Lại không biết việc khác

Chúng con dầu có nghe

Pháp tịnh cõi nước Phật

Cùng giáo hóa chúng sanh

Đều không lòng ưa vui.

Như thế là vì sao ?

Vì tất cả các pháp

Thảy đều là không lặng

Không sanh cũng không diệt

Không lớn cũng không nhỏ

Vô lậu và vô vi,

Suy nghĩ thế đó rồi

Chẳng sanh lòng ưa muốn.

Chúng con đã từ lâu

Đối với trí huệ Phật

Không tham không ưa thích

Không lại có chí nguyễn,

Mà đối với pháp mình

Cho đó là rốt ráo.
Chúng con từ lâu nay
Chuyên tu tập pháp không
Được thoát khỏi hoạn nạn
Khổ não của ba cõi
Trụ trong thân rốt sau
Hữu dư y Niết-bàn (19)
Đức Phật dạy bảo ra
Chứng được đạo chẳng luống
Thời là đã có thể
Báo được ơn của Phật.
Chúng con dầu lại vì
Các hàng Phật tử thảy
Tuyên nói pháp Bồ-Tát
Để cầu chứng Phật đạo
Mà mình đối pháp đó
Trọn không lòng mong muốn
Đấng Đạo-Sư buông bỏ
Vì xem biết lòng con
Ban dầu không khuyên gắng
Nói những lợi có thực
Như ông Trưởng-giả giàu

Biết con chí kém hèn
 Bèn dùng sức phương tiện
 Để hòa phục tâm con
 Vậy sau mới giao phó
 Tất cả tài vật báu
 Đức Phật cũng thế đó
 Hiện ra việc ít có
 Biết con ưa tiểu thừa
 Bèn dùng sức phương tiện
 Điều phục tâm của con
 Rồi mới dạy trí lớn.
 Chúng con ngày hôm nay
 Được pháp chưa từng có
 Chẳng phải chỗ trước mong
 Mà nay tự nhiên được
 Như gã cùng tử kia
 Được vô lượng của báu.

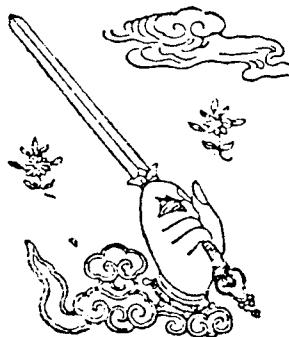
16.— Thế-Tôn ! Chúng con nay
 Được đạo và chứng quả
 Ở nơi pháp vô lậu
 Được huệ nhẫn thanh tịnh
 Chúng con từ lâu nay

**Gìn tịnh giới Phật chế
Mới ở ngày hôm nay
Được hưởng quả báo đó,
Trong pháp của Pháp-vương
Lâu tu hành phạm hạnh
Ngày nay được vô lậu
Quả báo lớn vô thượng
Chúng con ngày hôm nay
Mới thật là Thanh-văn
Đem tiếng đạo của Phật
Cho tất cả đều nghe
Chúng con ngày hôm nay
Thật là A-la-hán
Ở nơi các thế gian
Trời, người và ma, phạm,
Khắp ở trong chúng đó
Đáng lãnh của cúng dường
Ơn lớn của Thế-Tôn
Đem việc ít có này
Thương xót dạy bảo cho
Làm lợi ích chúng con
Trải vô lượng ức kiếp**

**Ai có thể đèn được.
 Tay lẫn chân cung cấp
 Đầu đánh lễ cung kính
 Tất cả đều cúng dường
 Điều không thể đèn được.
 Hoặc dùng đầu đội Phật
 Hai vai cùng công vác
 Trong số kiếp hằng sa
 Tận tâm mà cung kính,
 Lại đem dựng đồ ngon
 Y phục báu vô lượng
 Và các thứ đồ nằm
 Cùng các món thuốc thang
 Gỗ ngưu-đầu chiên-dàn
 Và các vật trân báu
 Để dựng xây tháp miếu
 Y báu lót trên đất
 Như các việc trên đây
 Đem dùng cúng dường Phật
 Trải kiếp số hằng sa
 Cũng không đèn đáp được.
 Các Phật thật ít có**

**Đấng vô lượng vô biên
Đến bất-khả tư-nghì
Đủ sức thần thông lớn,
Bậc vô lậu vô vi
Là vua của các Pháp
Hay vì kẻ hạ liệt
Nhẫn việc cao thượng đó,
Hiện lấy tướng phàm phu
Tùy cơ nghi dạy nói
Các Phật ở nơi pháp
Được sức rất tự tại
Biết các hàng chúng sanh
Có những điều ưa muốn
Và chí lực của nó
Theo sức nó kham nhiệm
Dùng vô lượng thí dụ
Mà vì chúng nói pháp
Tùy theo các chúng sanh
Trông căn lành đời trước
Lại biết đã thành thục
Hay là chưa thành thục
Suy lường những điều đó**

**Phân biệt biết rõ rồi
Ở nơi đạo nhứt thừa
Tùy cơ nghi nói ba.**

KINH DIỆU-PHÁP LIÊN-HOA

Quyển thứ hai

Bậc thượng căn lãnh ngộ, hàng trung hạ nổi nghi, mở quyền bày thật hội ba thời. Pháp mầu tuyệt sự nói suy, của báu không riêng tư, toàn giao phó cho con nhà.

NAM-MÔ PHÁP-HOA HỘI-THƯỢNG-PHẬT

BỒ-TÁT (3 lần)

Đức Như-Lai dụ nói ba cõi làm nhà, ngoài cửa ba cõi bày ba thứ xe, các con đua giành ôn ào, Trưởng-giả mừng khoe, thọ ký quả Phật không sai.

NAM-MÔ VỊ-LAI HOA-QUANG-PHẬT (3 lần)

THÍCH NGHĨA

- (1) LẬU TẬN : Nhiễm tâm phiền não đã hết sạch, đồng nghĩa với “Vô Lậu”.
- (2) Thân Phật sắc vàng tử-kim đủ 32 tướng tốt.
- (3) Trí của Phật có 10 lực dụng :
 - 1.- Thị-xứ phi-xứ trí-lực
 - 2.- Nghiệp trí-lực
 - 3.- Thiền-định trí-lực
 - 4.- Căn-tinh trí-lực
 - 5.- Nguyên-dục trí-lực
 - 6.- Giới trí-lực
 - 7.- Đạo-chí-xứ trí-lực
 - 8.- Túc-mạng trí-lực
 - 9.- Thiên-nhẫn trí-lực
 - 10.- Lậu-tận trí-lực
- (4) BẤT CỘNG : Bồ-Tát cùng Thanh-văn Duyên-giác đều không có, riêng Phật là có 18 pháp này.
- (5) BỒ-TÁT : “Bồ-Đề” : Giác ; “tát đòa” : Hữu tình ; nói tắt là Bồ-Tát, tức là bậc đã tự hay giác ngộ và có thể cứu độ giác ngộ loài hữu tình.
- (6) Tức là Bà-la-môn.
- (7) Tên của Ma-vương ở đầu cõi dục.
- (8) NGŨ UẨN : Sắc uẩn, thọ uẩn, tưởng uẩn, hành uẩn, thức uẩn. Cũng gọi là ngũ ấm.
- (9) NGŨ DỤC : 1- Tài (*sắc*), sắc, danh, thực (*sự ẩn*), thụy (*ngủ nghĩ*). 2.- Sắc, thanh, hương, vị, xúc.
- (10) Bốn đức vô-sở-úy của Phật : 1.- Nhất-thiết-trí vô-úy - 2.- Lậu-tận vô-úy - 3.- Thuyết-đạo vô-úy - 4.- Thuyết-khổ-tận-đạo vô-úy.

(11) NĂM CĂN : Tín căn, tinh tấn căn, niệm căn, định căn, tuệ căn.

NĂM LỰC : Tín lực, tinh tấn lực, niệm lực, định lực, tuệ lực.

BẢY GIÁC-CHI : Trạch pháp, niệm, tinh tấn, hỷ, khinh an, định, xả.

TÁM CHÁNH-ĐẠO : Chánh kiến, chánh tư duy, chánh ngữ, chánh nghiệp, chánh mạng, chánh niệm, chánh tinh tấn, chánh định.

(12) SÚY : Cú tai mèo ; Hiêu, Điều. - THÚU : Loài chim dữ, tiếng xấu. - THƯỚC : Chim khách. - CUŪ : Tu hú. - CÁP : Bồ-câu. NGOAN-XÀ : Rắn độc. - PHÚC-YẾT : Bồ-cạp. - NGÔ-CÔNG : Rít. - DO-DIÊN : Trùng, rận ở trong áo hơi. - DÚU-LÝ : Chồn, cáo. - HÈ-THỦ : Giống chuột. - KHƯƠNG-LƯƠNG : Bọ hung

(13) Thiên-nhân-minh, Túc-mạng-minh, Lậu-tận-minh.

(14) Thiên-nhân-thông, Thần-túc-thông, Thiên-nhī-thông, Tha-tâm-thông, Túc-mạng-thông, Lậu-tận thông.

(15) - TIN : Lòng tin.

- GIẢI : Hiểu rõ

(16) Khổ khổ, hoại khổ, hành khổ

(17) HÝ LUẬN : Lời luận nói suông không sự thật, đồng nghĩa với hư vọng.

(18) Diệt lòng phiền não : 1.- Kiến sở đoạn 2.- Tư sở đoạn

(19) NIẾT-BÀN: Tịch tĩnh ; VIÊN TỊCH: nghĩa là vắng bặt. Còn vọng động phiền não là còn tạo nghiệp thọ báo sanh tử. Dứt hẳn vọng động phiền não khỏi báo sanh tử yên lặng nhàn vui nên gọi Niết-Bàn.

HỮU-DƯ-Y : Thân người hiện còn thừa lại rốt sau cả.

Sự tích

TẢ KINH THOÁT KHỔ

Nhà Đường, niên hiệu Long-Sóc năm thứ ba, xứ Trường-An, mẹ vợ ông Lưu-Công-Tín chết.

Không bao lâu cô họ Trần, vợ ông Tín, cũng bỗng chết, thần hồn đi đến một ngục đá, thấy mẹ mình ở trong cửa đá thọ nhiều sự khổ.

Khóc bảo con gái rằng : “Mau vì mẹ tả một bộ kinh Pháp-Hoa ngõ hầu thoát khỏi tội này”. Nói vừa xong cửa đá liền khép lại.

Cô họ Trần sống lại, thuật chuyện gặp mẹ với chồng. Ông Tín nhờ ông Triệu-Sư-Tử tả kinh, ông Triệu bèn đem một bộ kinh Pháp-Hoa hiện đã thành tả rất tốt giao cho ông Tín sửa sang, mà bộ kinh đó vốn là của một người họ Phạm ra tiền mướn tả, mà ông Tín thật chưa biết cũng tin là ông Triệu tả cho mình.

Không bao lâu, cô họ Trần lại nằm chiêm bao thấy mẹ đòi kinh, cô nói rằng đã tả xong rồi. Mẹ liền khóc rằng : “Mẹ chính vì bộ kinh đó mà càng bị khổ thêm. Bộ kinh đó vốn là của nhà họ Phạm tu phước, sao lại cướp làm công của mình ?” Sau khi thức dậy, cô Trần và ông Tín đi hỏi thăm lại, thời quả thực họ Phạm ra hai trăm tả kinh mà chính là bộ trên đó.

Vợ chồng liền thuê người tả một bộ khác để cúng dường hồi hướng công đức cho mẹ.

Than ôi ! Công đức tả hay ấn tống lớn biết

dường nào ? Tôi nặng bị khổ ở địa ngục nhờ người
tả một bộ kinh Pháp-Hoa mà còn có đủ phước để
thoát khổ huống nũa là mình tự ra công ra tiền ư !

ĐIỆU-PHÁP LIÊN-HÒA KINH

Quyển ba

3

KINH DIỆU-PHÁP LIÊN-HOA

Quyển thứ ba

*Đời Diêu-Tần, Ngài Tam-Tạng Pháp-Sư
Cuu-Ma-La-Thập phụng chiếu dịch.*

PHẨM “DƯỢC-THẢO-DỤ” THỨ NĂM

1.— Lúc bấy giờ, đức Thế-Tôn bảo ngài Ma-ha Ca-Diếp các vị đại đệ tử : “Hay thay ! Hay thay ! Ca-Diếp. Khéo nói được công đức chơn thật của đức Như-Lai. Đúng như lời các ông vừa nói ; đức Như-Lai lại còn có vô lượng vô biên a-tăng-kỳ công đức, các ông dầu trải qua vô lượng ức kiếp nói cũng không hết được”.

Ca-Diếp nên biết ! Đức Như-Lai là vua của các pháp nếu có nói ra lời chi đều không hư dối vậy, Phật ở nơi tất cả pháp dùng sức trí huệ phương tiện mà diễn nói đó, pháp của Phật nói thảy đều đến bậc nhứt-thiết-trí

(1). Đức Như-Lai xem biết chõ quy thú (2) của tất cả pháp ; cũng rõ biết chõ tâm sở hành (3) của tất cả chúng sanh thông thấu không ngại. Phật lại ở nơi các pháp rốt ráo rõ biết hết, chỉ bày tất cả trí huệ cho các chúng sanh.

2.— Ca-Diếp ! Thí như trong cõi tam-thiên đại-thiên nơi núi, sông, khe, hang, ruộng, đất sanh ra cây cối, lùm rừng và các cỏ thuốc bao nhiêu giống loại tên gọi màu sắc đều khác. Mây dây bùa giăng trùm khắp cõi tam-thiên đại-thiên (4) đồng thời mưa xối xuống, khắp nơi nhuần thấm, cây cối lùm rừng và các cỏ thuốc : Hoặc thứ gốc nhỏ, thân nhỏ, nhánh nhỏ, lá nhỏ, hoặc thứ gốc chỉ vừa, thân vừa, nhánh vừa, lá vừa ; hoặc có thứ gốc lớn, thân lớn, nhánh lớn, lá lớn.

Các giống cây nhỏ lớn, tùy hạng thượng, trung, hạ mà hấp thụ khác

**nhau. Một cụm mây tuôn mưa xuống
xứng theo mỗi giống loại mà cây cỏ
được sanh trưởng, đơm hoa kết trái.
Đầu rằng một cõi đất sanh, một trận
mưa thấm nhuần mà các cỏ cây đều
có sai khác.**

**3.— Ca-Diếp nên biết ! Đức Như-Lai cũng lại như thế, hiện ra nơi đời
như là vừng mây lớn nổi lên, dùng
giọng tiếng lớn vang khắp thế giới cả
trời, người, A-tu-la, như mây lớn kia
trùm khắp cõi nước tam-thiên đại-
thiên. Phật ở trong đại chúng mà
xướng lời này :**

**“Ta là dâng Như-Lai, Ứng-cúng,
Chánh-biến-tri, Minh-hạnh-túc, Thiện
thệ, Thế-gian-giải, Vô-thượng-sĩ, Điều
ngự trượng-phu, Thiên-Nhân-Sư, Phật
Thế-Tôn. Người chưa được độ thời
làm cho được độ, người chưa tò ngộ
thời làm cho tò ngộ, người chưa an
thời làm cho được an, người chưa**

chứng Niết-bàn thời làm cho chứng Niết-bàn, đời nay và đời sau Phật đều biết đúng như thật. Ta là bậc nhứt-thiết-trí, bậc nhứt-thiết-kiến, là bậc tri-đạo, bậc khai-đạo, bậc thuyết-đạo. Các ngươi, hàng trời, người, A-tu-la đều nên đến đây vì để nghe pháp vậy”.

Bấy giờ có vô số nghìn muôn ức loài chúng sanh đi đến chỗ đức Phật mà nghe pháp. Lúc đó, đức Như-Lai xem xét các căn lợi độn, tinh tấn hay giải dãi của chúng sanh đó, thuận vừa sức nó kham được mà vì chúng nói pháp, chúng loại nhiều vô lượng, Phật đều khiến vui mừng được nhiều lợi lành. Các chúng sanh này nghe pháp rồi, hiện đời an ổn, đời sau sanh về chỗ lành, do đạo được thọ hưởng vui mà cũng được nghe pháp, đã nghe pháp rồi lìa khỏi các chướng ngại ở trong các pháp theo sức mình

kham được lần lần đều được vào đạo.

Như mây lớn kia mưa rưới khắp tất cả cỏ cây lùm rừng và các cỏ thuốc, theo giống của mỗi thứ đều được đượm nhuần đầy đủ, đều được sanh trưởng.

Đức Như-Lai nói pháp một tướng một vị, nghĩa là : Tướng giải thoát, tướng xa lìa, tướng diệt, rốt ráo đến bậc “nhứt-thiết chủng-trí”. Có chúng sanh nào nghe pháp của Như-Lai hoặc thọ trì đọc tụng, đúng như lời mà tu hành, được công đức tự mình không hay biết.

Vì sao ? Vì chỉ có Như-Lai là biết chủng tướng thể tánh của chúng sanh đó : Nhớ việc gì ? Nghĩ việc gì ? Tu việc gì ? Nhớ thế nào ? Nghĩ thế nào ? Tu thế nào ?

Dùng pháp gì để nhớ ? Dùng pháp gì để nghĩ ? Dùng pháp gì để tu ? Dùng pháp gì để được pháp gì ?

Chúng sanh ở nơi các bậc, chỉ có đức Như-Lai thấy đó đúng như thật, rõ ràng không bị ngại. Như cây cối lùm rừng các cỏ thuốc kia không tự biết tánh thượng, trung, hạ của nó.

Đức Như-Lai biết pháp một tướng một vị ấy, nghĩa là : Tướng giải thoát, tướng xa lìa, tướng diệt, tướng rốt ráo, Niết-bàn thường tịch diệt, trọn về nơi không, Phật biết như thế rồi xem xét tâm ưa muốn của chúng sanh mà dắt dùn nó, cho nên chẳng liền vì chúng vội nói “nhứt-thiết chủng-trí”.

Ca-Diếp ! Các ông rất là hy hữu, có thể rõ biết đức Như-Lai tùy cơ nghi nói pháp, hay tin hay nhận. Vì sao ? Vì các đức Phật Thế-Tôn tùy cơ nghi nói pháp khó hiểu khó biết.

Khi đó đức Thế-Tôn muôn tuyên lại nghĩa trên mà nói kệ rằng :

4.— Pháp-vương phá các cõi

Hiện ra trong thế gian
 Theo tánh của chúng sanh
 Dùng các cách nói pháp
 Đức Như-Lai tôn trọng
 Trí huệ rất sâu xa
 Lâu giữ pháp yếu này
 Chẳng vội liền nói ra
 Người trí nếu được nghe
 Thời có thể tin hiểu,
 Kẻ không trí nghi hối
 Thời bèn là mất hẳn.
 Ca-Diếp ! Vì cớ đó
 Theo sức chúng nói pháp
 Dùng các món nhân duyên
 Cho chúng được chánh kiến
 Ca-Diếp ! Ông nên biết
 Thí như vàng mây lớn
 Nổi lên trong thế gian
 Che trùm khắp tất cả
 Mây trí huệ chứa nhuần
 Chớp nhoáng sáng chói lòa
 Tiếng sấm xa vang động

Khiến mọi loài vui đẹp
Nhật quang bị che khuất
Trên mặt đất mát mẻ
Mây mù sa bùa gần
Đường có thể nấm tới.
Trận mưa đó khắp cùng
Bốn phương đều xối xuống
Dòng nước tuôn vô lượng
Cõi đất đều rút đầy
Nơi núi sông hang hiểm
Chỗ rậm rợp sanh ra
Những cây cối cỏ thuốc
Các thú cây lớn nhỏ
Trăm giống lúa mộng mạ
Các thú mía cùng nho
Nhờ nước mưa đượm nhuần
Thảy đều tươi tốt cả.
Đất khô khấp được rưới
Thuốc cây đều sum sê
Vầng mây kia mưa xuống
Nước mưa thuần một vị
Mà cỏ cây lùm rừng

**Theo mõi thứ đượm nhuần
 Tất cả các giống cây
 Hạng thượng, trung cùng hạ
 Xứng theo tánh lớn nhỏ
 Đều được sanh trưởng cả.
 Gốc thân nhánh và lá
 Trổ hoa trái sắc vàng
 Một trận mưa rưới đến
 Cây cỏ đều thấm mướt
 Theo thể tướng của nó
 Tính loại chia lớn nhỏ
 Nước đượm nhuần vẫn một
 Mà đều được sum sê.**

**5.— Đức Phật cũng như thế
 Hiện ra nơi trong đời
 Ví như vàng mây lớn
 Che trùm khắp tất cả.
 Đã hiện ra trong đời
 Bèn vì các chúng sanh
 Phân biệt diễn nói bày
 Nghĩa thật của các pháp
 Đáng Đại-Thánh Thế-Tôn**

Ở trong hàng trời người
 Nơi tất cả chúng hội
 Mà tuyên nói lời này :
 Ta là bậc Như-Lai
 Là đáng Lưỡng-Túc-Tôn (5)
 Hiện ra nơi trong đời
 Đường như vầng mây lớn
 Thẩm nhuần khắp tất cả
 Những chúng sanh khô khao
 Đều làm cho lìa khổ
 Được an ổn vui sướng
 Hưởng sự vui thế gian
 Cùng sự vui Niết-bàn.
 Các chúng trời người này
 Một lòng khéo lắng nghe
 Đều nên đến cả đây
 Ra mắt đáng vô thượng
 Ta là đáng Thế-Tôn
 Không có ai bằng được
 Muốn an ổn chúng sanh
 Nên hiện ra trong đời
 Vì các đại chúng nói

Pháp cam-lô trong sạch
Pháp đó thuần một vị
Giải thoát Niết-bàn thôi.
Dùng một giọng tiếng mầu
Diễn xướng nghĩa nhiệm này
Đều thường vì Đại-thừa
Mà kết làm nhân duyên.
Ta xem tất cả chúng
Khắp đều bình đẳng cả
Không có lòng bỉ thử
Cùng với tâm yêu ghét
Ta không chút tham đắm
Cũng không có hạn ngại
Hằng vì tất cả chúng
Mà bình đẳng nói pháp
Như khi vì một người
Lúc chúng đồng cũng vậy.
Thường diễn nói pháp luôn
Từng không việc gì khác
Ngồi, đứng, hoặc đến, đi
Trọn không hề nhảm mỏi
Đầy đủ cho thế gian

Như mưa khắp thấm nhuần
Sang, hèn cùng thương, hạ
Giữ giới hay phá giới
Oai nghi được đầy đủ
Và chẳng được đầy đủ
Người chánh-kiến tà-kiến
Kẻ độn căn lợi căn
Khắp rưới cho mưa pháp
Mà không chút nhảm mồi.
Tất cả hàng chúng sanh
Được nghe pháp của ta
Tùy sức mình lãnh lấy
Trụ ở nơi các bậc
Hoặc là ở trời, người
Làm Chuyển-luân -thánh-vương
Trời Thích, Phạm các vua
Đó là cỏ thuốc nhỏ
Hoặc rõ pháp vô lậu
Hay chứng được Niết-bàn
Khởi sáu pháp thần thông
Và được ba món minh
Ở riêng trong núi rừng

Thường hành môn thiền định
Chứng được bậc Duyên-giác
Là cỏ thuốc bậc trung
Hoặc cầu bậc Thế-Tôn
Ta sẽ được thành Phật
Tu hành tinh tấn, định
Là cỏ thuốc bậc thượng
Lại có hàng Phật tử
Chuyên tâm nơi Phật đạo
Thường thực hành từ bi
Tự biết mình là Phật
Quyết định không còn nghi
Gọi đó là cây nhỏ.
Hoặc an trụ thần thông
Chuyển bất thối pháp luân
Độ vô lượng muôn ức
Trăm nghìn loài chúng sanh
Bồ-Tát hạng như thế
Gọi đó là cây lớn.
Phật chỉ bình đẳng nói
Như nước mưa một vị
Theo căn tính chúng sanh

Mà hưởng thọ không đồng
Như những cỏ cây kia
Được đượm nhuần đều khác

6.— Phật dùng món dụ này
Để phương tiện chỉ bày
Các thứ lời lẽ hay
Đều diễn nói một pháp
Ở nơi trí huệ Phật
Như một giọt trong biển.
Ta rưới trận mưa pháp
Đầy đủ khắp thế gian
Pháp mầu thuần một vị
Tùy sức riêng tu hành,
Như thể lùm rừng kia
Và cỏ thuốc những cây
Tùy giống lớn hay nhỏ
Lần lần thêm sum sê
Pháp của các đức Phật
Thường dùng thuần một vị
Khiến cho các thế gian
Đều khắp được đầy đủ
Lần lựa siêng tu hành

Rồi đều được đạo quả.
 Hàng Thanh-văn, Duyên-giác,
 Ở nơi chốn núi rừng
 Trụ thân hình rốt sau
 Nghe Phật Pháp được quả
 Đó gọi là cỏ thuốc
 Đầu được thêm lớn tốt.
 Nếu các vị Bồ-Tát
 Trí huệ rất vững bền
 Rõ suốt cả ba cõi
 Cầu được thừa tối thượng
 Đó gọi là cây nhỏ
 Mà được thêm lớn tốt.
 Lại có vị trụ thiền
 Được sức thần thông lớn
 Nghe nói các pháp không
 Lòng rất sanh vui mừng
 Phóng vô số hào quang
 Độ các loài chúng sanh
 Đó gọi là cây lớn
 Mà được thêm lớn tốt
 Như thế Ca-Diếp này !

**Đức Phật nói pháp ra
Thí như vàng mây lớn
Dùng nước mưa một vị
Đượm nhuần nơi hoa người
Đều được kết trái cả.
Ca-Diếp ông phải biết
Ta dùng các nhân duyên
Các món thí dụ thảy
Để chỉ bày đạo Phật
Đó là ta phương tiện
Các đức Phật cũng thế
Nay ta vì các ông
Nói việc rất chân thật
Các chúng thuộc Thanh-văn
Đều chẳng phải diệt độ
Chỗ các ông tu hành
Là đạo của Bồ-Tát
Lần lần tu học xong
Thảy đều sẽ thành Phật.**

KINH DIỆU-PHÁP LIÊN-HOA

PHẨM “THỌ KÝ” THỨ SÁU

1.— Lúc bấy giờ, đức Thế-Tôn nói bài kệ đó rồi, bảo các đại chúng xướng lời thế này : “Ông Ma-Ha Ca-Diếp, đệ tử của Ta, ở đời vị lai sẽ phụng thờ ba trăm muôn ức các đức Thế-Tôn, cúng dường cung kính tôn trọng ngợi khen, rộng nói vô lượng đại pháp của các đức Phật, ở nơi thân rốt sau được thành Phật hiệu là Quang - Minh Như - Lai, Ứng - cúng, Chánh - biến - tri, Minh - hạnh - túc, Thiện-thệ, Thế-gian-giải, Vô-thượng-sĩ, Điều-ngự trượng-phu, Thiên-Nhân-Sư, Phật Thế-Tôn.

Nước tên là Quang-Đức, kiếp tên là Đại-Trang-Nghiêm. Phật thọ mười hai tiểu kiếp. Chánh pháp trụ thế hai mươi tiểu kiếp. Cõi nước tốt đẹp không có các thứ dơ xấu, ngói sỏi gai

góc cùng đồ tiện lợi chẳng sạch. Cõi đó bằng thằng không có cao thấp hầm hố gò nổng, đất bằng lưu ly, cây báu thằng hàng, vàng ròng làm dây để giăng bên đường, rải các hoa báu khắp nơi sạch sẽ.

Bồ-Tát trong nước đó đông vô lượng nghìn ức, các chúng Thanh-văn cũng lại vô số. Không có việc ma, đâu là có ma và dân ma, nhưng đều hộ trì Phật Pháp.

Bấy giờ, đức Thế - Tôn muốn tuyên lại nghĩa trên mà nói kệ rằng :

2.— Bảo các Tỳ-kheo rằng :

**Ta dùng mắt của Phật
Thấy ông Ca-Diếp này
Ở nơi đời vị lai
Quá vô số kiếp sau
Sẽ được thành quả Phật,
Mà ở đời vị lai
Cúng đường và kính thờ
Đủ ba trăm muôn ức**

**Các đức Phật Thế-Tôn
 Vì cầu trí huệ Phật
 Mà tịnh tu phạm hạnh
 Cúng dường đấng tối thượng
 Nhị Túc-Tôn xong rồi
 Tu tập trọn tất cả
 Trí huệ bậc vô thượng
 Ở nơi thân rốt sau
 Được chứng thành làm Phật
 Cõi đó rất thanh tịnh
 Chất lưu ly làm đất
 Nhiều thứ cây bàng báu
 Thắng hàng ở bên đường
 Dây vàng giăng ngăn đường
 Người ngó thấy vui mừng
 Thường thoảng ra hương thơm
 Rải các thứ hoa đẹp
 Các món báu kỳ diệu
 Dùng để làm trang nghiêm
 Cõi đó đất bằng thắng
 Không có những gò hầm,
 Các hàng chúng Bồ-Tát**

**Đông không thể xưng kể
 Tâm các vị hòa dịu
 Đến được thần thông lớn
 Phụng trì các kinh điển
 Đại-thừa của các Phật
 Các hàng chúng Thanh-văn
 Bậc vô lậu rốt sau
 Là con của Pháp-vương
 Cũng chẳng thể đếm biết
 Nhẫn đến dùng thiền nhẫn
 Cũng chẳng thể đếm biết.
 Phật đó sẽ sống lâu
 Tuổi mươi hai tiểu kiếp
 Chánh pháp trụ ở đời
 Đủ hai mươi tiểu kiếp
 Tượng pháp trụ ở đời
 Cũng hai mươi tiểu kiếp
 Đức Quang-Minh Thế-Tôn
 Việc của Ngài như thế.**

3.— Lúc bấy giờ, ngài đại Mục-Kiền-Kiên, ngài Tu-Bồ-Đề, ngài đại Ca-Chiên-Diên v.v... thảy đều run sợ

một lòng chấp tay chiêm ngưỡng
dung nhan của Phật, mắt không hề
tạm rời, liền cùng nhau đồng nói kệ
rằng :

**Thế-Tôn rất hùng mãnh
Pháp-vương trong dòng Thích
Vì thương xót chúng con
Mà ban giọng tiếng Phật.
Nếu rõ thâm tâm con
Được Phật thọ ký cho
Như dùng cam-lộ rưới
Từ nóng được mát mẻ.
Như từ nước đói đến
Bỗng gặp cỗ tiệc vua
Còn ôm lòng nghi sợ
Chưa dám tự ăn liền
Nếu lại được vua bảo
Vậy sau mới dám ăn,
Chúng con cũng như vậy
Hàng nghĩ lỗi tiểu thừa
Chẳng biết làm thế nào
Được huệ vô thượng Phật,**

Dầu nghe giọng tiếng Phật
 Nói chúng con thành Phật
 Còn ôm lòng lo sợ
 Như chưa dám tự ăn
 Nếu được Phật thọ ký
 Mới là khoái an vui
 Thế-Tôn rất hùng mãnh
 Thường muốn an thế gian
 Xin thọ ký chúng con
 Như đói cần bảo ăn.

4.— Lúc bấy giờ, Thế-Tôn biết tâm niệm của các vị đệ tử lớn bảo các thầy Tỳ-kheo rằng : “Ông Tu-Bồ-Đề đây đến đời vị lai phụng thờ ba trăm năm muôn ức na-do-tha (6) đức Phật, cúng dường cung kính tôn trọng ngợi khen, thường tu hạnh thanh tịnh, đủ đạo Bồ-Tát, ở thân rốt sau được thành Phật hiệu : Danh-Tướng Nhu-Lai, Úng-cúng, Chánh-biến-tri, Minh-hạnh-túc, Thiện-thệ, Thế-gian-giải, Vô-thượng-sĩ, Điều-ngự

**trưởng-phu, Thiên-Nhân-Sư, Phật
Thế-Tôn.**

Kiếp đó tên Hữu-Bảo, nước đó tên Bảo-Sanh. Cõi đó bằng phẳng, đất bằng lưu ly, cây báu trang nghiêm, không có những gò, hầm, cát, sỏi, gai, chông cùng tiện lợi dơ bẩn ; hoa báu trải đất khắp nơi sạch sẽ, nhân dân cõi đó đều ở dài báu và lâu gác quý đẹp. Hàng đệ tử Thanh-văn đông vô lượng vô biên, tính kể cùng thí dụ đều không thể biết. Các chúng Bồ-Tát đông vô số nghìn muôn ức na-do-tha.

Đức Phật thọ mười hai tiểu kiếp, chánh pháp trụ ở đời hai mươi tiểu kiếp, tượng pháp cũng trụ đời hai mươi tiểu kiếp, đức Phật đó thường ở trên hư không vì chúng nói pháp độ thoát được vô lượng Bồ-Tát cùng chúng Thanh-văn.

Khi đó, đức Thế-Tôn muốn tuyên

lại nghĩa trên mà nói kệ rằng :

5.— Các chúng Tỳ-kheo này !

Nay ta bảo các ông
Đều nên phải một lòng
Lóng nghe lời ta nói
Đệ tử lớn của ta
Là ông Tu-Bồ-Đề
Rồi sẽ được làm Phật
Hiệu gọi là Danh-Tướng
Sẽ phải cúng vô số
Muôn ức các đức Phật
Theo hạnh của Phật làm
Lần lần đủ đạo lớn.
Thân rốt sau sẽ được
Ba mươi hai tướng tốt
Xinh lịch đẹp đẽ lấm
Dường như núi báu lớn
Cõi nước của Phật đó
Trang nghiêm sạch thứ nhất
Chúng sanh nào được thấy
Không ai chẳng ưa mến
Phật ở trong cõi đó

Độ thoát vô lượng chúng.
Trong pháp hội của Phật
Các Bồ-Tát đông nhiều
Thảy đều bậc lợi căn
Chuyển-pháp-luân bất thối.
Cõi nước đó thường dùng
Bồ-Tát để trang nghiêm
Các chúng Thanh-văn lớn
Chẳng có thể đếm kể
Đều được ba món minh
Đủ sáu thứ thần thông
Trụ tám pháp giải thoát
Có oai đức rất lớn.
Đức Phật đó nói pháp
Hiện ra vô lượng món
Pháp thần thông biến hóa
Chẳng thể nghĩ bàn được.
Các hàng trời, nhân dân
Số đông như hằng sa
Đều cùng nhau chấp tay
Lòng nghe lời Phật dạy.
Đức Phật đó sẽ thọ

Tuổi mươi hai tiểu kiếp
Chánh pháp trụ lại đời
Đủ hai mươi tiểu kiếp
Tượng pháp trụ ở đời
Cũng hai mươi tiểu kiếp.

6.— Lúc bấy giờ, đức Thế-Tôn lại bảo các chúng Tỳ-kheo : “Ta nay nói với các ông, ông Đại-Ca-Chiên-Diên này ở đời vị lai, dùng các đồ cúng mà cúng dường phụng thờ tám nghìn ức Phật cung kính tôn trọng. Sau khi các đức Phật diệt độ, ông đều dựng tháp miếu cao một nghìn do tuần, ngang rộng ngay bằng năm trăm do tuần, tháp miếu đó dùng bảy món báu : Vàng, bạc, lưu ly, xa-cừ, mã-não, trân châu và mai khôi hợp lại thành, cúng dường tháp miếu bằng các thứ : hoa, chuỗi ngọc, hương xoa, hương bột, hương đốt, lọng nhiễu, tràng phan ...

Sau thời kỳ đó sẽ lại cúng dường

hai mươi muôn ức Phật cũng như trước, cúng dường các đức Phật đó rồi, đủ đạo Bồ-Tát sẽ được làm Phật hiệu : Diêm-Phù-Na-Đề-Kim-Quang Như-Lai, Ứng-cúng, Chánh-biến-tri, Minh-hạnh-túc, Thiện-thệ, Thế-gian-giải, Vô-thượng-sĩ, Diều-ngự trượng-phu, Thiên-Nhân-Sư, Phật Thế-Tôn.

Cõi đó bằng phẳng, đất bằng pha lê cây báu trang nghiêm, vàng ròng làm dây để giảng bên đường, hoa đẹp trải đất khắp nơi sạch sẽ. Người được thấy đều vui mừng, không có bốn đường dữ : Địa-ngục, ngạ-quỷ, súc-sanh và A-tu-la. Các trời cùng người rất đông, các chúng Thanh-văn và Bồ-Tát vô lượng muôn ức trang nghiêm nước đó. Đức Phật đó thọ mười hai tiểu kiếp, chánh pháp trụ ở đời hai mươi tiểu kiếp, tượng pháp cũng trụ hai mươi tiểu kiếp.

Lúc đó Thế-Tôn muốn tuyên lại

nghĩa trên mà nói kệ rằng :

7.— Các chúng Tỳ-kheo này !

Đều nên một lòng nghe
Như lời của ta nói
Chơn thật không khác lạ.
Ông Ca-Chiên-Diên này
Sau sẽ dùng các món
Đồ cúng dường tốt đẹp
Mà cúng dường các Phật
Các đức Phật diệt rồi
Dựng tháp bằng bảy báu
Cũng dùng hoa và hương
Để cúng dường xá-lợi.
Thân rốt sau của ông
Được trí huệ của Phật
Thành bậc Đẳng-chánh-giác
Cõi nước rất thanh tịnh
Độ thoát được vô lượng
Muôn ức hàng chúng sanh
Đều được mười phương khác
Thường đến kính cúng dường
Ánh sáng của Phật đó

**Không ai có thể hơn
Đức Phật đó hiệu là :
Diêm-Phù-Kim-Quang Phật
Bồ-Tát và Thanh-văn
Dứt tất cả hữu lậu
Đông vô lượng vô số
Trang nghiêm cõi nước đó.**

**8.— Lúc bấy giờ, đức Thế-Tôn
lại bảo trong đại chúng : “Ta nay nói
với các ông, ông đại Mục-Kiền-Liên
đây sẽ dùng các món đồ cúng, cúng
dường tám nghìn các đức Phật, cung
kính tôn trọng. Sau khi các đức Phật
diệt độ đều dựng tháp miếu cao, một
nghìn do tuần, ngang rộng thăng
bằng năm trăm do tuần, dùng bảy
món báu : Vàng, bạc, lưu ly, xa-cừ,
mã-não, trân châu và mai khôi hợp
lại thành. Đem các thứ hoa, chuỗi
ngọc, hương xoa, hương bột, hương
đốt, lọng nhiễu và tràng phan để
cúng dường tháp.**

Sau lúc ấy lại sẽ cúng dường hai trăm muôn ức các đức Phật cũng như trước rồi sẽ được thành Phật hiệu: Đa-Ma-La-Bạt-Chiên-Đàn-Hương Như-Lai, Ứng-cúng, Chánh-biến-tri, Minh-hạnh-túc, Thiện-thệ, Thế-gian-giải, Vô-thượng-sĩ, Điều-ngự trượng-phu, Thiên-Nhân-Sư, Phật Thế-Tôn.

Kiếp đó tên là Hỷ-Mãn, nước tên Ý-Lạc, cõi đó bằng thẳng, chất pha lê làm đất, cây báu trang nghiêm, rải hoa trên châu khắp nơi sạch sẽ, người được thấy đều vui mừng. Các hàng trời người rất đông, Bồ-Tát và Thanh-văn số nhiều vô lượng, đức Phật đó thọ hai mươi bốn tiểu kiếp, chánh pháp trụ lại đời bốn mươi tiểu kiếp, tượng pháp cũng trụ bốn mươi tiểu kiếp.

Khi đó đức Thế-Tôn muốn tuyên lại nghĩa trên mà nói kệ rằng :

9.— Đệ tử của ta đây

**Là đại Mục-Kiền-Kiên
Bỏ thân người này rồi
Sẽ được gặp tam nghìn
Hai trăm muôn ức vị
Các đức Phật Thế-Tôn
Ông vì cầu Phật đạo
Nên cúng dường cung kính
Ở nơi các đức Phật
Thường tu trì phạm-hạnh
Ở trong vô lượng kiếp
Phụng trì pháp của Phật
Các đức Phật diệt rồi
Xây tháp bằng bảy báu
Tháp vàng rất cao rộng
Dùng hoa hương kỹ nhạc
Để dùng dâng cúng dường
Tháp miếu các đức Phật
Lần lần được đầy đủ
Đạo hạnh Bồ-Tát rồi
Ở nơi nước Ý-Lạc
Mà được thành quả Phật
Hiệu là Đa-Ma-La**

**Bạt-Chiên-Đàn-Hương Phật
 Đức Phật đó thọ mạng
 Hai mươi bốn tiểu kiếp
 Thường vì hàng trời người
 Mà diễn nói đạo Phật
 Chúng Thanh-văn vô lượng
 Như số cát sông Hằng
 Đủ ba minh, sáu thông
 Đều có oai đức lớn.
 Bồ-Tát đông vô số
 Chí bền lòng tinh tấn
 Ở nơi trí huệ Phật
 Đều không hề thối chuyễn
 Sau khi Phật diệt độ
 Chánh pháp sẽ trụ đời
 Đủ bốn mươi tiểu kiếp
 Tượng pháp cũng như thế.**

10.— Các đệ tử của ta

**Bậc oai đức đầy đủ
 Số đó năm trăm người
 Ta đều sẽ thọ ký
 Ở nơi đời vị lai**

**Đều được chứng thành Phật
Ta cùng với các ông
Đời trước kết nhân duyên
Ta nay sẽ thuật nói
Các ông khéo lòng nghe.**

KINH DIỆU-PHÁP LIÊN-HOA

PHẨM “HÓA THÀNH DỤ” (6) THÚ BẨY

1.— Đức Phật bảo các thày Tỳ-kheo : “Thuở quá khứ vô lượng vô biên bất-khả tư-nghì a-tăng-kỳ kiếp đã qua, lúc bấy giờ có đức Phật hiệu Đại-Thông Trí-Thắng Như-Lai, Ứng-cúng, Chánh-biến-tri, Minh-hạnh-túc, Thiện-thệ, Thế-gian-giải, Vô-thượng-sĩ, Điều-ngự trượng-phu, Thiên-Nhân-Sư, Phật Thế-Tôn.

Nước đó tên Hảo-Thành, kiếp tên Đại-Tướng. Các Tỳ-kheo ! Từ khi đức Phật đó diệt độ nhẫn đến nay rất là lâu xa, thí như địa chủng trong cõi tam-thiên đại-thiên, giả sử có người đem mài làm mực, rồi đi khỏi một nghìn cõi nước ở phương Đông bèn chấm một điểm chừng bằng bụi nhỏ, lại qua một nghìn cõi nước nữa cũng chấm một điểm, cứ như thế lần lượt

chấm hết mực mài bằng địa chủng ở trên. Ý các ông nghĩ sao ? Các cõi nước đó hoặc thầy toán hoặc đệ tử của thầy toán có thể biết được ngần mé số đó chăng ?”

- Thưa Thế-Tôn ! Không thể biết !
 - Các Tỳ-kheo ! Những cõi nước của người đi qua đó hoặc có chấm mực hoặc không chấm mực đều nghiền nát cả ra làm bụi, một hột bụi là một kiếp, từ đức Phật đó diệt độ đến nay lại lâu hơn số vô lượng vô biên trăm nghìn muôn ức a-tăng-kỳ kiếp. Ta dùng sức tri kiến của Như-Lai xem thuở lâu xa đó dường như hiện ngày nay.

Bấy giờ đức Thế-Tôn muốn tuyên lại nghĩa trên mà nói kệ rằng :

**2.— Ta nhớ đời quá khứ
 Vô lượng vô biên kiếp
 Có Phật Lưỡng-Túc-Tôn
 Hiệu Đại-Thông Trí-Thắng**

Như người dùng sức mài
Cõi tam-thiên đại-thiên
Hết tất cả địa chủng
Thảy đều làm thành mực
Quá hơn nghìn cõi nước
Bèn chấm một điểm trần
Như thế lần lượt chấm
Hết các mực trần này.
Bao nhiêu cõi nước đó
Điểm cùng chẳng điểm thảy
Lại đều nghiền làm bụi
Một bụi làm một kiếp
Kiếp số lâu xa kia
Lại nhiều hơn số bụi
Phật đó diệt đến nay
Vô lượng kiếp như thế
Trí vô ngại của Phật
Biết Phật đó diệt độ
Và Thanh-văn Bồ-Tát
Như hiện nay thấy diệt.
Các Tỳ-kheo nên biết
Trí Phật tịnh vi diệu

**Vô lậu và vô ngại
Suốt thấu vô lượng kiếp.**

3.— Đức Phật bảo các Tỳ-kheo :
“Đức Đại-Thông Trí-Thắng Phật thọ
năm trăm bốn mươi vạn ức na-do-tha
kiếp, đức Phật đó khi trước lúc ngồi
đạo tràng phá quân ma rồi, sắp được
đạo vô-thượng chánh-đẳng chánh-
giác mà Phật Pháp chẵng hiện ra
trước, như thế một tiểu kiếp cho đến
mười tiểu kiếp, ngồi xếp bằng thân
và tâm đều không động mà các Phật
Pháp còn chẵng hiện ra trước.

Thuở đó, các vị trời Dao-Lợi ở dưới gốc cây Bồ-đề đã trước vì đức Phật đó mà trải tòa sư-tử cao một do tuần (7), Phật ngồi nơi tòa này sẽ được đạo vô - thượng chánh - đẳng chánh-giác. Khi Phật vừa ngồi trên tòa đó các trời Phạm-Thiên-Vương rưới những hoa trời khắp bốn mươi do tuần, gió thơm lâu lâu thổi đến,

thổi dẹp hoa héo rồi rưới hoa mới
mãi như thế không ngót mān mười
tiểu kiếp để cúng dường đức Phật,
nhẫn đến khi Phật diệt độ thường
rưới hoa này. Các trời Tứ-thiên-
vương vì cúng dường Phật nên
thường đánh trống trời. Ngoài ra các
vị trời khác trỗi kỹ nhạc trời, mān
mười tiểu kiếp đến khi Phật diệt độ
cũng lại như thế.

Các Tỳ-kheo ! Đức Đại-Thông
Trí-Thắng Phật quá mười tiểu kiếp
các Phật Pháp hiện ra trước thành
đạo vô-thượng chánh-đẳng chánh-
giác.

Lúc Phật chưa xuất gia có mười
sáu người con trai, người con cả tên
Trí-Tích. Các người con đó đều có
các món đồ chơi tốt đẹp báu lạ, nghe
cha chúng được quả vô - thượng
chánh-đẳng chánh-giác đều bỏ đồ
báu của mình đi đến chỗ Phật. Các

người mẹ khóc lóc theo đưa.

Ông nội là vua Chuyển-luân-thánh-vương, cùng một trăm vị đại thần và trăm nghìn muôn ức nhân dân khác đều vây quanh nhau đi theo đến đạo tràng, mọi người đều đến gần gũi đức Đại-Thông Trí-Thắng Như-Lai để cúng dường cung kính tôn trọng ngợi khen. Khi đã đến nơi tất cả đem đầu mặt mình lạy chân Phật, đi vòng quanh đức Phật xong, đều chấp tay một lòng chiêm ngưỡng dung nhan của Phật, rồi nói kệ khen Phật :

4.— Thế-Tôn oai đức lớn

Vì muốn độ chúng sanh
 Trong vô lượng ức năm
 Bèn mới được thành Phật
 Các nguyệt đã đầy đủ
 Hay thay lành vô thượng
 Thế-Tôn rất ít có
 Một phen ngồi mười kiếp

**Thân thể và tay chân
Yên tĩnh không hề động
Tâm Phật thường lặng lẽ
Chưa từng có tán loạn
Trọn rốt ráo vắng bặt
An trú pháp vô lậu
Ngày nay thấy Thế-Tôn
An ổn thành Phật đạo
Chúng ta được lợi lành
Mừng rõ rất vui đẹp.
Chúng sanh thường đau khổ
Đui mù không Đạo-Sư
Chẳng biết đạo dứt khổ
Chẳng biết cầu giải thoát
Lâu ngày thêm nẻo ác
Giảm tổn các chúng trời
Từ tối vào nơi tối
Trọn chẳng nghe danh Phật
Nay Phật được vô thượng
Đạo an ổn vô lậu
Chúng ta và trời người
Vì được lợi lớn tột**

**Cho nên đều cút đầu
Quy mạng (8) đáng vô thượng.**

5.— Bấy giờ mười sáu vị vương-tử nói kệ khen đức Phật rồi liền khuyến thỉnh đức Thế-Tôn chuyển-pháp-luân, đều thưa rằng : “Đức Thế-Tôn nói pháp được an ổn, thương xót làm lợi ích cho các trời và nhân dân”. Lại nói kệ rằng :

**Đức Phật không ai bằng
Trăm phước tự trang nghiêm
Được trí huệ vô thượng
Nguyễn vì đời nói pháp
Độ thoát cho chúng con
Và các loài chúng sanh
Xin phân biệt chỉ bày
Cho được trí huệ Phật
Nếu chúng con thành Phật
Chúng sanh cũng được thế
Thế-Tôn biết chúng sanh
Thâm tâm nghĩ tưởng gì
Cũng biết đạo chúng làm**

**Lại biết sức trí huệ
Muốn ưa và tu phước
Nghiệp gây tạo đời trước
Thế-Tôn biết cả rồi
Nên chuyển pháp vô thượng.**

6.— Phật bảo các Tỳ-kheo : Lúc đức Đại-Thông Trí-Thắng Phật được quả vô-thượng chánh-đẳng chánh-giác trong mười phương, mỗi phương đều năm trăm muôn ức các cõi nước Phật sáu diệu vang động. Trong các cõi nước đó chỗ tối tăm ánh sáng của nhật nguyệt không soi tới được mà đều sáng rõ, trong đó chúng sanh đều được thấy nhau, đồng nói rằng : “Trong đây tại sao bỗng sanh ra chúng sanh ?”

Lại trong các cõi đó cung điện của chư Thiên cho đến Phạm-Cung sáu diệu vang động, hào quang lớn soi cùng khắp đây cõi nước, sáng hơn ánh sáng của trời.

7.— *Bấy giờ, phương Đông, năm
trăm muôn ức các cõi nước, cung
điện của trời Phạm-Thiên (9) ánh
sáng soi chói gấp bội hơn ánh sáng
thường ngày, các Phạm-Thiên-Vương
đều tự nghĩ rằng : “Hôm nay cung
điện sáng suốt từ xưa chưa từng có,
vì nhân duyên gì mà hiện đìem tốt
này ?” Lúc đó các vị Phạm-Thiên-
Vương liền đi đến nhau để chung bàn
việc đó. Trong chúng có một vị Phạm
Thiên-Vương lớn tên Cứu-Nhứt-Thiết
vì các Phạm-chúng mà nói kệ rằng :*

**Các cung điện chúng ta
Sáng suốt xưa chưa có
Đây là nhân duyên gì
Phải nên chung nhau tìm
Là trời Đại-đức sanh
Hay là Phật ra đời
Mà ánh sáng lớn này
Khắp soi cả mười phương.**

Bấy giờ, năm trăm muôn ức cõi

nước, các vị Phạm-Thiên-Vương cùng chung với cung điện (10) mỗi vị đều lấy dây đựng các thứ hoa trời, đồng đi đến phương Tây suy tìm tướng sáng đó. Thấy đức Đại-Thông Trí-Thắng Như - Lai ngồi tòa sư - tử ở nơi đạo tràng dưới gốc Bồ-đề, hàng chư Thiên, Long-vương, Càn-thát-bà, Khẩn-na-la, Ma-hầu-la-dà, nhơn và phi-nhơn v.v... cung kính vây quanh đức Phật, và thấy mười sáu vị vương-tử thỉnh Phật chuyển-pháp-luân ; tức thời các vị Phạm-Thiên-Vương đều mặt lạy chân Phật đi quanh trăm nghìn vòng, liền lấy hoa trời mà rải trên đức Phật.

Hoa của mấy ông rải nhóm như núi Diệu-Cao, cùng để cúng dường cây Bồ-đề của Phật, cây Bồ-đề đó cao mười do tuần. Cúng dường hoa xong, mỗi vị đem cung điện dâng lên đức Phật mà thưa rằng : “Xin đức Phật

**đoái thương lợi ích cho chúng con,
cung điện dâng cúng đây xin nhận
ở”.**

**Lúc đó, các vị Phạm-Thiên-
Vương liền ở trước Phật một lòng
đồng tiếng dùng kệ khen rằng :**

**Thế-Tôn rất ít có
Khó thể gấp gỡ được
Đủ vô lượng công đức
Hay cứu hộ tất cả
Thầy lớn của trời người
Thương xót ở trong đời
Mười phương các chúng sanh
Khắp đều nhờ lợi ích.
Chúng con từng theo đến
Năm trăm muôn ức nước
Bỏ vui thiền định sâu
Vì để cúng dường Phật
Chúng con phước đời trước
Cung điện rất tốt đẹp
Nay đem dâng Thế-Tôn
Cúi xin, thương nạp thọ.**

Bấy giờ, các vị Phạm-Thiên-Vương nói kệ khen đức Phật rồi đều thưa rằng : “Cúi xin đức Thế-Tôn chuyển-pháp-luân, độ thoát chúng sanh mở đường Niết-bàn”.

Khi ấy, các vị Phạm-Thiên-Vương một lòng đồng tiếng mà nói kệ rằng :

Thế-Hùng Lưỡng-Túc-Tôn

Cúi xin diễn nói pháp

Dùng sức từ bi lớn

Độ chúng sanh khổ nã.

Lúc đó đức Đại-Thông Trí-Thắng Như-Lai lặng yên nhận lời đó. (11)

8.— Lại nữa các Tỳ-kheo !

Phương Đông-Nam năm trăm muôn ức cõi nước các vị Phạm-Thiên-Vương đều tự thấy cung điện minh ánh sáng chói lòa từ xưa chưa từng có, vui mừng hớn hở sanh lòng hy hữu, liền cùng đến nhau chung bàn việc đó. Lúc ấy trong chúng đó có một vị Phạm-Thiên-Vương tên là Đại-Bi, vì

các Phạm-chúng mà nói kệ rằng :

Việc đó nhân duyên gì
 Mà hiện tướng như thế ?
 Các cung điện chúng ta
 Sáng suốt xưa chưa có
 Là trời Đại-đức sanh
 Hay là Phật ra đời ?
 Chưa từng thấy tướng này
 Nên chung một lòng cầu
 Quá nghìn muôn ức cõi
 Theo luồng sáng tìm đến
 Phần nhiều Phật ra đời
 Độ thoát khổ chúng sanh.

Bấy giờ, năm trăm muôn ức các vị Phạm-Thiên-Vương cùng chung với cung điện, lấy dây dựng các thứ hoa trời, đồng đến phương Tây-Bắc suy tìm tướng đó. Thấy đức Đại-Thông Trí-Thắng Như-Lai ngồi tòa sư-tử nơi đạo tràng dưới gốc Bồ-đề, các hàng chư Thiên, Long-vương, Càn-thát-bà, Khẩn-na-la, Ma-hầu-la-dà, nhơn cùng

phi-nhơn v.v... cung kính vây quanh, và thấy mười sáu vị vương-tử thỉnh Phật chuyển-pháp-luân.

Khi ấy các vị Phạm-Thiên-Vương đều mặt lạy chân Phật, đi quanh trăm nghìn vòng, liền lấy hoa trời mà rải trên Phật. Hoa rải đó nhóm như núi Diệu-Cao, cùng để cúng dường cây Bồ-dề của Phật. Cúng dường hoa xong, đều đem cung điện dâng lên đức Phật mà thưa rằng : “Xin Phật thương xót lợi ích cho chúng con, những cung điện dâng đây cúi xin nhận ở”.

Lúc đó các vị Phạm-Thiên-Vương liền ở trước Phật một lòng đồng tiếng nói kệ khen rằng :

**Thánh chúa vua trong trời
Tiếng Ca-lăng-tần-già
Thương xót hàng chúng sanh
Chúng con nay kính lễ.
Thế-Tôn rất ít có**

**Lâu xa một lần hiện
 Một trăm tam mươi kiếp
 Luống qua không có Phật
 Ba đường dữ dãy đầy
 Các chúng trời giảm ít
 Nay Phật hiện ra đời
 Làm mắt cho chúng sanh
 Chỗ quy thú của đời
 Cứu hộ cho tất cả
 Là cha của chúng sanh
 Thương xót làm lợi ích
 Nhờ phước lành đời trước
 Nay được gặp Thế-Tôn.**

Khi đó, các vị Phạm-Thiên-Vương nói kệ khen Phật xong đều thưa rằng : “Cúi xin đức Thế-Tôn thương xót tất cả chuyển-pháp-luân cho, để độ thoát chúng sanh”.

Lúc ấy, các vị Phạm - Thiên - Vương một lòng đồng tiếng mà nói kệ khen rằng :

Đại-Thánh chuyển-pháp-luân

**Chỉ bày các pháp tướng
 Độ chúng sanh đau khổ
 Khiến được rất vui mừng
 Chúng sanh nghe pháp này
 Được đạo hoặc sanh Thiên
 Các đường dữ giảm ít
 Bậc nhẫn thiện thêm nhiều.**
**Khi đó, đức Đại-Thông Trí-Thắng
 Phật yên lặng nhận lời.**

**9.— Lại nữa các Tỳ-kheo ! Năm
 trăm muôn ức cõi nước ở phương
 Nam các vị đại Phạm-vương đều tự
 thấy cung điện mình ánh sáng chói
 lòa từ xưa chưa có, vui mừng hơn hở
 sanh lòng hy hữu liền đến cùng nhau
 chung bàn việc đó. Vì nhân duyên gì
 cung điện của chúng ta có ánh sáng
 chói này ?**

**Trong chúng đó có một vị Phạm-
 Thiên-Vương lớn tên là Diệu-Pháp, vì
 hàng Phạm-chúng mà nói kệ rằng :**
Các cung điện chúng ta

**Quang minh rất oai diệu
 Đây không phải không nhân
 Tướng này phải tìm đó
 Quá hơn trăm nghìn kiếp
 Chưa từng thấy tướng này
 Là trời Đại-đức sanh
 Hay đức Phật ra đời ?**

Bấy giờ, năm trăm muôn ức
 Phạm-Thiên-Vương cùng cung điện
 chung, mỗi vị dùng dãy đựng các thứ
 hoa trời đồng đến phương Bắc suy
 tìm tướng đó. Thấy đức Đại-Thông
 Trí-Thắng Như-Lai ngồi tòa sư tử nơi
 đạo tràng dưới gốc cây Bồ-đề, hàng
 chư Thiên, Long-vương, Càn-thát-bà,
 Khẩn-na-la, Ma-hầu-la-dà, nhơn cùng
 phi-nhơn v.v... cung kính vây quanh,
 cùng thấy mười sáu vị vương-tử thỉnh
 Phật chuyển-pháp-luân.

Khi đó, các vị Phạm-Thiên-Vương
 đầu mặt lẽ Phật đi quanh trăm nghìn
 vòng, liền lấy hoa trời mà rải trên

đức Phật. Hoa rải đó nhóm như núi Diệu-Cao và để cúng đường cây Bồ-đề của Phật. Cúng đường hoa xong, mỗi vị đều đem cung điện dâng lên đức Phật mà thưa rằng : “Xin đức Phật đoái thương lợi ích chúng con, cung điện của chúng con dâng đây cúi xin nạp xứ”. Bấy giờ, các vị đại Phạm-Thiên-Vương liền ở trước Phật một lòng đồng tiếng nói kệ khen rằng :

**Thế-Tôn rất khó thấy
 Bậc phá các phiền não
 Hơn trăm ba mươi kiếp
 Nay mới thấy một lần
 Hàng chúng sanh đói khát
 Nhờ mưa pháp đầy đủ
 Xưa chõ chưa từng thấy
 Đẳng vô lượng trí huệ
 Như hoa Ưu-đàm-bát
 Ngày nay mới gặp gỡ
 Cung điện của chúng con**

**Nhờ hào quang được đẹp
Thế-Tôn đại từ mẫn
Cúi xin thương nhận ở.**

Khi đó, các vị Phạm-Thiên-Vương nói kệ khen đức Phật rồi đều bạch rằng : “Cúi mong đức Thế - Tôn chuyển-pháp-luân làm cho tất cả thế gian các hàng Trời, Ma, Phạm, Sa-môn, Bà-la-môn đều được an ổn mà được độ thoát”. Lúc ấy các vị Phạm-Thiên-Vương một lòng đồng tiếng nói kệ rằng :

**Cúi mong Thiên-Nhân-Tôn
Chuyển-pháp-luân vô thương
Đánh vang pháp cổ lớn
Mà thổi pháp loa lớn
Độ vô lượng chúng sanh
Chúng con đều quy thỉnh
Nên nói tiếng sâu xa.**

Khi đó, đức Đại-Thông Trí-Thắng lặng yên nhận lời đó.

10.— Phương Tây-Nam nhẫn đến

phương dưới cũng lại như thế.

Bấy giờ, năm trăm muôn ức cõi nước ở thượng phương, các vị đại Phạm-Thiên-Vương thảy đều tự thấy cung điện của mình ở ánh sáng chói rực từ xưa chưa từng có, vui mừng hớn hở sanh lòng hy hữu, liền đi đến nhau để chung bàn việc đó. Vì nhân duyên gì cung điện của chúng ta có ánh sáng này ? Lúc đó trong chúng có một vị đại Phạm-Thiên-Vương tên là Thi-Khí vì hàng Phạm-chúng mà nói kệ rằng :

Nay vì nhân duyên gì ?

Cung điện của chúng ta

Ánh sáng oai đức chói

Đẹp đẽ chưa từng có ?

Tướng tốt như thế đó

Xưa chưa từng nghe thấy

Là trời Đại-đức sanh

Hay là Phật ra đời ?

Bấy giờ, năm trăm muôn ức các

vị Phạm-thiên-vương cùng cung điện chung, mỗi vị đều dùng dây đựng các thứ hoa trời đồng đến phuong dưới suy tìm tướng sáng đó. Thấy đức Đại-Thông Trí-Thắng Như-Lai ngồi tòa sư-tử nơi đạo tràng dưới gốc Bồ-đề, hàng chư Thiên, Long-vương, Càn-thát-bà, Khẩn-na-la, Ma-hầu-la-dà, nhơn cùng phi-nhơn v.v... cung kính vây quanh và thấy mười sáu vị vương-tử thỉnh đức Phật chuyển-pháp-luân.

Lúc đó, các vị Phạm-Thiên-Vương đầu mặt lạy Phật đi quanh trăm nghìn vòng, liền lấy hoa trời rải lên đức Phật. Hoa rải nhóm như núi Diệu-Ca và để cúng dường cây Bồ-đề của Phật. Cúng dường hoa xong đều đem cung điện dâng lên đức Phật mà bạch rằng : “Xin đoái thương lợi ích chúng con. Cung điện dâng đây cúi mong Phật nạp ở”.

Lúc đó, các vị Phạm-Thiên-Vương liền ở trước Phật một lòng đồng thanh dùng kệ khen rằng :

Hay thay ! Thấy các Phật
 Đấng Thánh-Tôn cứu thế
 Hay ở ngục tam giới
 Cứu khỏi các chúng sanh
 Thiên-Nhân-Tôn trí khắp
 Thương xót loài quần manh
 Hay khai môn cam lộ
 Rộng độ cho tất cả.

 Lúc xưa vô lượng kiếp
 Luống qua không có Phật
 Khi Phật chưa ra đời
 Mười phương thường mờ tối
 Ba đường dữ thêm đông
 A-tu-la cũng thịnh
 Các chúng trời càng bớt
 Chết nhiều đọa ác đạo
 Chẳng theo Phật nghe Pháp
 Thường làm việc chẳng lành
 Sắc, lực, cùng trí huệ

**Các việc đều giảm ít
Vì tội nghiệp nhân duyên
Mất vui cùng tưởng vui
Trụ trong pháp tà kiến
Chẳng biết nghi tắc lành
Chẳng nhờ Phật hóa độ
Thường đọa trong ác đạo.
Phật là mắt của đời
Lâu xa mới hiện ra
Vì thương các chúng sanh
Nên hiện ở trong đời
Siêu việt thành chánh-giác
Chúng con rất mừng vui
Và tất cả chúng khác
Mừng khen chưa từng có
Cung điện của chúng con
Nhờ hào quang nên đẹp
Nay đem dâng Thế-Tôn
Cúi mong thương nhận ở
Nguyễn đem công đức này
Khắp đến cho tất cả
Chúng con cùng chúng sanh**

Đều đồng thành Phật đạo.

Khi đó, năm trăm muôn ức các vị Phạm-Thiên-Vương nói kệ khen đức Phật rồi, đều bạch Phật rằng : “Cúi mong đức Thế-Tôn chuyển-pháp-luân, nhiều chỗ an ổn, nhiều chỗ độ thoát”. Lúc ấy các vị Phạm-Thiên-Vương đồng nói kệ rằng :

**Thế-Tôn chuyển-pháp-luân
Đánh trống pháp cam lộ
Độ chúng sanh khổ não
Mở bày đường Niết-bàn
Cúi mong nhận lời con
Dùng tiếng vi diệu lớn
Thương xót mà nói bày
Pháp tu vô lượng kiếp.**

11.— Lúc bấy giờ, Đại-Thông Trí-Thắng Như-Lai nhận lời thỉnh của các Phạm-Thiên-Vương và mười sáu vị vương-tử tức thời ba phen chuyển-pháp-luân mười hai hành (12) hoặc là Sa-môn, Bà-la-môn, hoặc là Trời, Ma,

Phạm và các thế gian khác đều không thể chuyển được, nói : Đây là khổ, đây là khổ tập, đây là khổ diệt, đây là đạo diệt khổ.

Và rộng nói pháp mười hai nhân duyên : Vô minh duyên hành, hành duyên thức, thức duyên danh sắc, danh sắc duyên lục nhập, lục nhập duyên xúc, xúc duyên thọ, thọ duyên ái, ái duyên thủ, thủ duyên hữu, hữu duyên sanh, sanh duyên lão, tử, ưu bi, khổ não.

Vô minh diệt thì hành diệt, hành diệt thì thức diệt, thức diệt thì danh sắc diệt, danh sắc diệt thì lục nhập diệt, lục nhập diệt thì xúc diệt, xúc diệt thì thọ diệt, thọ diệt thì ái diệt, ái diệt thì thủ diệt, thủ diệt thì hữu diệt, hữu diệt thì sanh diệt, sanh diệt thì lão, tử, ưu bi, khổ não diệt.

Đức Phật ở trong đại chúng trời, người khi nói pháp đó có sáu trăm

muôn ức na-do-tha người do vì không
thọ tất cả pháp mà ở các lậu tâm
được giải thoát, đều được thiền định
sâu mầu, ba món minh, sáu món
thông, đủ tám giải thoát.

Lúc nói pháp lần thứ hai, lần thứ
ba, lần thứ tư, có nghìn muôn ức
hằng-hà-sa na-do-tha chúng sanh
cũng bởi không thọ tất cả pháp mà
nơi các lậu tâm được giải thoát. Từ
đây nhẫn sau các chúng Thanh-văn
nhiều vô lượng vô biên, không thể
tính kể được.

12.— Bấy giờ mười sáu vị vương-
tử đều là đồng tử mà xuất gia làm
Sa-di, các căn thông lanh, trí huệ
sáng láng, đã từng cúng dường trăm
nghìn muôn ức các đức Phật, tịnh tu
hạnh thanh tịnh, cầu đạo vô-thượng
chánh-đảng chánh-giác, đều bạch
cùng Phật rằng : “Thưa Thế-Tôn ! Các
vị Đại-đức Thanh-văn vô lượng nghìn

muôn ức đây đã thành tựu xong, đức Thế-Tôn cũng nên vì chúng con nói pháp vô-thương chánh-đẳng chánh-giác, chúng con nghe xong đều đồng tu học. Thế-Tôn ! Chúng con có chí mong được tri kiến của Như-Lai chỗ nghĩ tưởng trong thâm tâm, đức Phật tự chứng biết cho.

Lúc đó, tám muôn ức người trong chúng của Chuyển-luân-thánh-vương dắt đến thấy mười sáu vị vương-tử xuất gia, cũng tự cầu xuất gia, vua liền thuận cho.

Bấy giờ, đức Phật nhận lời thỉnh của Sa-di, qua hai muôn kiếp sau mới ở trong hàng bốn chúng nói kinh Đại-thừa tên là : **Diệu-Pháp Liên-Hoa**, là pháp giáo hóa Bồ-Tát được chư Phật hộ niệm. Đức Phật nói kinh đó xong, mười sáu vị Sa-di vì đạo vô-thương chánh-đẳng chánh-giác, đều đồng thọ trì đọc tụng thông thuộc. Lúc nói

kinh đó, mười sáu vị Sa-di Bồ-Tát thấy đều tin thọ, trong chúng Thanh-văn cũng có người tin hiểu. Ngoài ra nghìn muôn ức loại chúng sanh đều sanh lòng nghi lầm. Phật nói kinh đó suốt tám nghìn kiếp chưa từng thôi bỏ. Phật nói kinh đó xong liền vào tịnh thất trụ trong thiền định tám muôn bốn nghìn kiếp.

13.— Bấy giờ, mười sáu vị Bồ-Tát Sa-di biết Phật nhập thất trụ trong thiền định vắng bật, mỗi vị đều lên pháp tòa cũng trong tám muôn bốn nghìn kiếp vì bốn bộ chúng rộng nói phân biệt kinh Diệu-Pháp Liên-Hoa.

Mỗi vị đều độ sáu trăm muôn ức na-do-tha hằng-hà-sa chúng sanh, chỉ dạy cho được lợi mừng, khiến phát tâm vô-thượng chánh-đẳng chánh-giác.

14.— Đức Đại-Thông Trí-Thắng Phật qua tám muôn bốn nghìn kiếp

sau từ tam-muội dậy, qua đến pháp tòa mà ngồi an lành, khắp bảo trong hàng đại chúng : “Mười sáu vị Bồ-Tát Sa-di này rất là ít có, các căn thông lệ, trí huệ sáng láng, đã từng cúng dường vô lượng nghìn muôn ức số đức Phật, ở chỗ các đức Phật thường tu hạnh thanh tịnh, thọ trì trí của Phật để chỉ dạy chúng sanh làm cho vào trong đó. Các ông phải luôn luôn gần gũi mà cúng dường các vị ấy.

Vì sao ? Nếu hàng Thanh-văn, Duyên-giác cùng các Bồ-Tát có thể tin kinh pháp của mười sáu vị Bồ-Tát Sa-di đó nói mà thọ trì không mất, thì người đó sẽ được đạo vô-thượng chánh-đẳng chánh-giác trí huệ của Như-Lai”.

15.- Phật bảo các Tỳ-kheo : “Mười sáu vị Bồ-Tát đó thường ưa nói kinh Diệu-Pháp Liên-Hoa này. Sáu trăm muôn ức na-do-tha hằng-hà-sa chúng

**sanh của mỗi vị Bồ-Tát hóa độ đó đời
đời sanh ra đều cùng Bồ-Tát ở chung,
theo nghe pháp với Bồ-Tát thảy đều
tin hiểu. Nhờ nhân duyên đó mà
được gặp bốn muôn ức các đức Phật
Thế-Tôn đến nay vẫn chẳng ngớt.**

**Các Tỳ-kheo ! Ta nói với các ông
mười sáu vị Sa-di đệ tử của đức Phật
kia nay đều chứng được đạo vô-
thượng chánh-dắng chánh-giác, hiện
dang nói pháp trong cõi nước ở mười
phương có vô lượng trăm nghìn muôn
ức Bồ-Tát Thanh-văn để làm quyển
thuộc.**

**Hai vị Sa-di làm Phật ở phương
Đông : Vị thứ nhứt tên là A-Súc ở
nước Hoa-Hỷ, vị thứ hai tên là Tu-Di-
Đỉnh.**

**Hai vị làm Phật ở phương Đông-
Nam : Vị thứ nhứt tên là Sư-Tử-Âm,
vị thứ hai tên là Sư-Tử-Tướng.**

Hai vị làm Phật ở phương Nam :

Vị thứ nhứt tên là Hư-Không-Trụ, vị thứ hai tên là Thường-Diệt.

Hai vị làm Phật ở phương Tây-Nam : Vị thứ nhứt tên là Đế-Tướng, vị thứ hai tên là Phạm-Tướng.

Hai vị làm Phật ở phương Tây : Vị thứ nhứt tên là A-Di-Đà, vị thứ hai tên là Độ-Nhứt-Thiết Thế-Gian Khổ-Não.

Hai vị làm Phật ở phương Tây-Bắc : Vị thứ nhứt tên là Đa-Ma-La-Bạt Chiên-Đàn-Hương Thần Thông, vị thứ hai tên là Tu-Di-Tướng.

Hai vị làm Phật ở phương Bắc : Vị thứ nhứt tên là Vân-Tự-Tại, vị thứ hai tên là Vân-Tự-Tại-Vương.

Một vị làm Phật ở phương Đông-Bắc hiệu Hoại-Nhứt-Thiết Thế-Gian Bố-Úy.

Vị thứ mười sáu, chính ta là Thích-Ca Mâu-Ni Phật ở cõi nước Ta-bà thành vô-thượng chánh-đẳng

chánh-giác.

Các Tỳ-kheo ! Lúc chúng ta làm Sa-di mỗi người giáo hóa vô lượng trăm nghìn muôn ức hằng-hà-sa chúng sanh vì đạo vô-thượng chánh-đẳng chánh-giác theo ta nghe pháp. Những chúng sanh đó đến nay có người trụ bậc Thanh-văn, ta thường giáo hóa pháp vô-thượng chánh-đẳng chánh-giác. Những bọn người này đáng dùng pháp đó mà lắn vào Phật đạo.

Vì sao ? Vì trí huệ của Như-Lai khó tin khó hiểu, vô lượng hằng-hà-sa chúng sanh bị hóa độ trong thuở đó chính là bọn ông, các Tỳ-kheo, và sau khi ta diệt độ các vị đệ tử Thanh-văn trong đời vị lai. Sau khi ta diệt độ, lại có đệ tử không nghe kinh này không biết không hay hạnh của Bồ-Tát, tự ở nơi công đức của mình được tưởng cho là diệt độ sē nhập Niết-

bàn.

Ta ở nơi nước khác làm Phật lại có tên khác. Người đó dầu sanh lòng tưởng là diệt độ nhập Niết-bàn, nhưng ở nơi cõi kia cầu trí huệ của Phật, được nghe kinh này, chỉ do Phật thừa mà được diệt độ lại không có thừa nào khác, trừ các đức Như-Lai phương tiện nói pháp.

Các Tỳ-kheo ! Nếu đức Như-Lai tự biết giờ Niết-bàn sắp đến, chúng lại thanh tịnh lòng tin hiểu bền chắc, rõ thấu pháp không, sâu vào thiền định, bèn nhóm các Bồ-Tát và chúng Thanh-văn mà vì nói kinh này. Trong đời không có hai thừa mà được diệt độ, chỉ có một Phật thừa được diệt độ thôi.

Các Tỳ-kheo nên rõ ! Đức Như-Lai phương tiện sâu vào tánh chúng sanh, biết chí nó ưa pháp nhỏ, rất ham nơi năm món dục, vì hạng người

này mà nói Niết-bàn, người đó nếu nghe thời liền tin nhận.

16.— Thí dụ đường hiểm nhiều nạn dữ, dài năm trăm do tuần. Chốn ghê sợ hoang vắng không người. Nếu chúng đông muốn đi qua con đường này đến chỗ trân bảo, có một vị Đạo-Sư thông minh sáng suốt khéo biết rõ tướng thông bít của con đường hiểm, dắt chúng nhơn muối vượt qua nạn đó. Chúng nhơn được dắt đi giữa đường lười mỏi bạch Đạo-Sư rằng : “Chúng con mệt nhọc lại thêm sợ sệt chẳng có thể đi nữa, đường trước còn xa nay muối lui về”.

Vị Đạo-Sư nhiều sức phuơng tiện mà tự nghĩ rằng : Bọn này đáng thương, làm sao cam bỏ trân bảo lớn mà muối lui về. Nghĩ thế rồi dùng sức phuơng tiện ở giữa đường hiểm quá ba trăm do tuần, hóa làm một cái thành mà bảo chúng nhơn rằng :

“Các người chớ sợ, đừng lui về, nay thành lớn này có thể dừng ở trong đó tùy ý muốn làm gì thì làm, nếu vào thành này sẽ rất được an ổn, nếu có thể lại thẳng đến chỗ chầu báu đi cũng được”.

Bấy giờ, chúng mệt mệt rất vui mừng khen chưa từng có, chúng ta hôm nay khỏi được đường dữ rất được an ổn. Đó rồi chúng nhơn thẳng vào hóa thành sanh lòng tưởng cho rằng đã được độ rất an ổn.

Lúc áy Đạo-Sư biết chúng nhơn đó đã được nghỉ ngơi không còn mỏi mệt liền diệt hóa thành bảo chúng nhơn rằng : “Các người nên đi tới, chỗ chầu báu ở gần đây, thành lớn trước đó là của ta biến hóa ra để nghỉ ngơi thôi”

Các Tỳ-kheo ! Đức Như-Lai cũng lại như thế, nay vì các ông mà làm vị đại Đạo-Sư, biết các đường dữ sanh

**tử phiền não hiểm nạn dài xa nên bỏ
nên vượt qua.** Nếu như chúng sanh
chỉ nghe một Phật thừa thời chẳng
muốn thấy Phật, chẳng muốn gần
gũi, mà nghĩ thế này : “Đạo Phật dài
xa lâu ngày chịu cần khổ mới có thể
được thành”. Phật biết tâm chúng đó
khiếp nhược hạ liệt, phải dùng sức
phương tiện mà ở giữa đường vì để
ngơi nghỉ nên nói hai món Niết-bàn
(13).

**Nếu chúng sanh trụ nơi hai bậc,
đức Như-Lai bấy giờ liền bèn vì nói :**
“Chỗ tu của các ông chưa xong, bậc
của các ông ở gần với huệ của Phật.
Phải quan sát suy lường Niết-bàn đã
được đó chẳng phải chân thật vậy.
Chỉ là sức phương tiện của Như-Lai,
ở nơi một Phật thừa phân biệt nói
thành ba. Như vị Đạo-Sư kia vì cho
mọi người ngơi nghỉ mà hóa làm
thành lớn, đã biết nghĩ xong mà bảo

đó rằng : “Chỗ châu báu ở gần, thành này không phải thật, của ta biến hóa làm ra đó thôi”.

Lúc đó đức Thế-Tôn muốn tuyên lại nghĩa trên mà nói kệ rằng :

17.— Đại-Thông Trí-Thắng Phật

Mười kiếp ngồi đạo tràng
Phật Pháp chẳng hiện tiền
Chẳng được thành Phật đạo
Các trời, thần, Long-vương
Chúng A-tu-la thấy
Thường rưới các hoa trời
Để cúng dường Phật đó
Chư thiên đánh trống trời
Và trỗi các kỹ nhạc
Gió thơm thổi hoa héo
Lại mưa hoa tốt mới
Quá mười tiểu kiếp rồi
Mới được thành Phật đạo
Các trời cùng người đời
Lòng đều sanh hờn hở
Mười sáu người con Phật

Đều cùng quyến thuộc mình
Nghìn muôn ức vây quanh
Chung đi đến chỗ Phật
Đầu mặt lạy chân Phật
Thỉnh Phật chuyển-pháp-luân
“Đấng Thánh-Sư mưa pháp
Lợi con và tất cả
Thế-Tôn rất khó gặp
Lâu xa một lần hiện
Vì giác ngộ quần sanh
Mà chấn động tất cả”.
Các thế giới phương Đông
Năm trăm muôn ức cõi
Phạm cung điện sáng chói
Từ xưa chưa từng có
Phạm-vương thấy tướng này
Liền đến chỗ Phật ở
Rải hoa để cúng dường
Và dâng cung điện lên
Thỉnh Phật chuyển-pháp-luân
Nói kệ khen ngợi Phật
Phật biết chưa đến giờ

Nhận thỉnh yên lặng ngồi
 Ba phương cùng bốn phía
 Trên, dưới cũng như thế
 Rưới hoa dâng cung điện
 Thỉnh Phật chuyển-pháp-luân
 “Thế-Tôn rất khó gặp
 Nguyệt vì bốn từ bi
 Rộng mở cửa cam-lộ
 Chuyển-pháp-luân vô thượng”.

18.— Thế-Tôn huệ vô thượng
 Nhân chúng nhơn kia thỉnh
 Vì nói các món pháp
 Bốn đế, mười hai duyên
 Vô minh đến lão tử
 Đều từ sanh duyên hữu
 Những quá hoạn như thế
 Các ông phải nên biết
 Tuyên nói pháp đó rồi
 Sáu trăm muôn ức cai (14)
 Được hết các ngăn khổ
 Đều thành A-la-hán.
 Thời nói pháp thứ hai

**Ngàn vạn hằng sa chúng
 Ở các pháp chẳng thọ
 Cũng được A-la-hán,
 Từ sau đây được đạo
 Số đông đến vô lượng
 Muôn ức kiếp tính kể
 Không thể được ngàn mè.**

**19.— Bấy giờ mười sáu vị
 Xuất gia làm Sa-di
 Đều đồng thỉnh Phật kia
 Diễn nói pháp Đại-thừa :
 “Chúng con cùng quyến thuộc
 Đều sẽ thành Phật đạo
 Nguyệt được như Thế-Tôn
 Tuệ nhân sạch thứ nhứt”.
 Phật biết lòng đồng tử
 Chỗ làm của đời trước
 Dùng vô lượng nhân duyên
 Cùng các món thí dụ
 Nói sáu Ba-la-mật
 Và các việc thần thông,
 Phân biệt pháp chân thật**

**Đạo của Bồ-Tát làm
Nói kinh Pháp-Hoa này
Kệ nhiều như hằng sa.
Phật kia nói kinh rồi
Vào tịnh thất nhập định
Tám vạn bốn ngàn kiếp
Một lòng ngồi một chỗ.
Các vị Sa-di đó
Biết Phật chưa xuất thiền
Vì vô lượng chúng nói
Huệ vô thượng của Phật
Mỗi vị ngồi pháp tòa
Nói kinh Đại-thừa này
Sau khi Phật yên lặng
Tuyên bày giúp giáo hóa.
Mỗi vị Sa-di thảy
Số chúng sanh minh độ
Có sáu trăm muôn ức
Hằng-hà-sa các chúng.
Sau khi Phật diệt độ
Các người nghe pháp đó
Ở các nơi cõi Phật**

Thường cùng thầy sanh chung.
Mười sáu Sa-di đó
Đầy đủ tu Phật đạo
Nay hiện ở mười phương
Đều được thành Chánh-giác
Người nghe pháp thuở đó
Đều ở chỗ các Phật
Có người trụ Thanh-văn
Lần dạy cho Phật đạo.
Ta ở số mười sáu
Từng vì các người nói
Cho nên dùng phương tiện
Dẫn dắt đến huệ Phật
Do bản nhân duyên đó
Nay nói kinh Pháp-Hoa
Khiến người vào Phật đạo
Dè dặt chờ kinh sơ.

20.— Thí như đường hiểm dữ
Xa vắng nhiều thú độc
Và lại không có nước
Chốn mọi người ghê sợ
Vô số nghìn muôn chúng

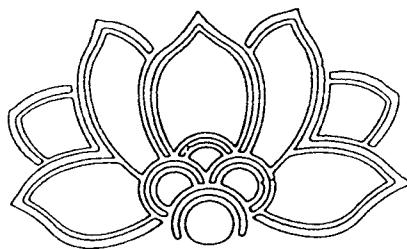
Muốn qua đường hiểm này
Đường đó rất xa vời
Trải năm trăm do tuần.
Bấy giờ một Đạo-Sư
Nhớ dai có trí huệ
Sáng suốt lòng quyết định
Đường hiểm cứu các nạn
Mọi người đều mệt mỏi
Mà bạch Đạo-Sư rằng :
“Chúng con nay mỏi mệt
Noi đây muốn trở về”.
Đạo-Sư nghĩ thế này :
Bọn này rất đáng thương
Làm sao muốn lui về
Cam mắt trân bảo lớn ?
Liền lại nghĩ phương tiện
Nên bày sức thần thông
Hóa làm thành quách lớn
Các nhà cửa trang nghiêm
Bốn bề có vườn rừng
Sông ngòi và ao tắm
Cửa lớn lầu gác cao

Trai, gái đều đồng vầy.
Hóa ra thành đó rồi
An ủi chúng : “Chớ sợ
Các người vào thành này
Đều được vừa chở muốn”.
Mọi người đã vào thành
Lòng đều rất vui mừng
Đều sanh tưởng an ổn
Tự nói đã được độ.
Đạo-Sư biết nghỉ xong
Nhóm chúng mà bảo rằng :
“Các ngươi nên đi nữa
Đây là hóa thành thôi
Thấy các ngươi mỏi mệt
Giữa đường muốn lui về
Nên dùng sức phương tiện
Ta hóa làm thành này
Các ngươi gắng tinh tấn
Nên đồng đến chở báu.

21.— Ta cũng lại như vậy
Đạo-Sư của tất cả
Thấy những người cầu đạo

Giữa đường mà lười bỏ
Không thể vượt đường dữ
Sanh tử đầy phiền não
Nên dùng sức phương tiện
Vì nghỉ nói Niết-bàn.
Rằng các ngươi khổ diệt
Chỗ làm đều đã xong
Đã biết đến Niết-bàn
Đều chứng A-la-hán
Giờ mới nhóm đại chúng
Vì nói pháp chân thật
Sức phương tiện các Phật
Phân biệt nói ba thừa
Chỉ có một Phật thừa
Vì nghỉ nên nói hai (15)
Vì các ngươi nói thật
Các ngươi chưa phải diệt
Vì nhứt-thiết-trí Phật
Nên phát tinh tấn mạnh
Ngươi chứng nhứt-thiết-trí
Mười lực các Phật Pháp
Đủ băm hai tướng tốt

Mới là chân thật diệt,
Các Phật là Đạo-Sư
Vì nghỉ nói Niết-bàn
Đã biết ngơi nghỉ rồi
Dẫn vào nơi huệ Phật.

KINH DIỆU-PHÁP LIÊN-HOA

Quyển thứ ba

Một tiếng kín bày, thần thông
giáo hóa thầm gia hộ, khắp rưới mưa
pháp nhuần các mầm, quả báo nhà
rộng lớn, chốn châu báu không xa,
quyền biến hóa đồng hoa đốm hư
không.

NAM-MÔ PHÁP-HOA HỘI-THƯỢNG-PHẬT
BỒ-TÁT (3 lần)

Ba căn khắp nhuần, đệ tử nhờ
Ơn, thành biến hóa dõi bày chớ cho là
chân, lại xem nhân duyên đức Trí-
Thắng, mười sáu vị Vương-Tôn tám
phương chứng thân vàng.

NAM-MÔ ĐẠI-THÔNG TRÍ-THẮNG
PHẬT. (3 lần)

THÍCH NGHĨA

- (1) Đây tức là “nhứt-thiết chủng-trí” trí của Phật, rõ thấu rành suốt ba thuở mười phương tất cả pháp thế-gian và xuất-thế-gian.
- (2) Chỗ về đến, tức là cội nguồn.
- (3) Lòng tưởng móng, suy nghĩ ; mong cầu v.v...
- (4) Một thái-dương-hệ gọi là 1 tiểu thế-giới,
1.000 tiểu thế-giới là 1 tiểu thiên thế-giới,
1.000 tiểu thiên là 1 trung-thiên,
1.000 trung-thiên là đại-thiên thế-giới.
Vậy đại-thiên thế-giới là ba lần nhân ngàn (1 T-G x 1000 x 1000 x 1000), nên gọi tam-thiên đại-thiên thế-giới, gồm có 1.000.000.000 thế-giới, là số thế giới của cõi Ta-bà thuộc quyền giáo hóa của đức Thích-Ca.
- (5) LUÔNG : Phước đức và trí huệ 2 món. TÚC là đầy đủ.
- (6) Thành trì do thần thông biến hóa ra, để dụ huyền giáo của Phật.
- (7) Có 3 hạng do tuần : 1) 40 đậm Tàu, 2) 60 đậm, 3) 80 đậm.
- (8) Đem thân mạng về nương, là nghĩa của chữ “Nam-mô” tiếng Phạm.
- (9) Cõi dục trên người có 6 cõi trời :
 - 1.- Trời Tứ-Thiên-Vương ;
 - 2.- Trời Đao-Lợi (vua là Đế-Thích hay Thích-Đè-Hoàn-Nhơn)
 - 3.- Trời Dạ-Ma ;
 - 4.- Trời Đâu-Xuất ;
 - 5.- Trời Hóa-Lạc ;
 - 6.- Trời Tha-Hóa-Tự-Tại, trên cõi dục có cõi Sắc, cõi Sắc có bốn thiền (sơ-thiền, nhị-thiền, tam-thiền, tứ-thiền), 18 cõi Trời.

Trong Sơ-thiền có 3 cõi :

1.- Trời Phạm-Chúng

2.- Phạm-Vương. Phạm-Thiên-Vương là vua Trời Sơ-thiền.

3.- Đại-Phạm Thiên-Vương là vua Trời Tứ-thiền.

- (10) Có phước lành lớn nên cảm báo có cung điện tùy thân nhỏ lớn như ý.
- (11) Theo nghi biểu của Phật, ai thưa thỉnh việc chi nếu nín thinh là đã chịu.
- (12) Ba lần TỨ-ĐẾ thành 12.
- 1.- Đây là khổ, đây là Tập, đây là Diệt, đây là Đạo.
 - 2.- Khổ nên biết, Tập nên dứt, Diệt nên chứng, Đạo nên tu.
 - 3.- Khổ biết rồi, Tập dứt rồi, Diệt chứng rồi, Đạo tu rồi.
- (13) 1.- Thanh-văn Niết-bàn.
2.- Duyên-giác Niết-bàn.
- (14) Một trăm triệu (100.000.000) gọi là “cai”.
- (15) Thanh-văn-thừa, Duyên-giác-thừa.
- Các danh từ : Vô-lượng, vô-biên, a-tăng-kỳ, vô-số, na-do-tha, hằng-hà-sa, bất-khổ tư-nghi, bất-khổ-xưng, bất-khổ-thuyết, v.v... đều là những số lớn trên số muôn ức.

Sự tích

ĐỌC KINH THOÁT KHỔ

(Trích trong Pháp-Uyển)

Đời Đường, ở Ung-Châu, huyện Trường-An có ông Cao-Pháp-Nhân là cháu huyền tôn của ông Cao-Tần, quan bộc-xạ đời Tùy. Đến niên hiệu Long-Sóc năm thứ ba, ngày 25 tháng giêng đến Trung-Đài dự thí, trưa cõi ngựa về nhà. Nhà ông ở góc phía Nam phường Nghĩa-Ninh, phía Đông chùa Hóa-Độ. Giữa đường gấp bọn người cõi ngựa rượt bắt, chạy về gần đến nhà té ngựa mê ngất rồi chết, mọi người tri hô, người nhà vội đến khiêng về đến sáng ngày sau mới sống lại. Ông Nhân bảo người nhà rằng : “Ta bị quỷ bắt đến địa-ngục thấy vua Diêm-La lên ngồi tòa cao, giận mắng ta rằng : Người tại sao đến chùa Hóa-Độ trong phòng thầy Minh-Tạng ăn trái của thường-trụ Tăng ? - Nói xong bắt ta nuốt 400 hòn sắt nóng, đương lúc nuốt thời cổ họng nghẹn rút thân thể đỏ khô co lại biến làm màu đỏ, nuốt hết mới sống lại.

Ngày 26 là ngày ông mới sống lại, lại có bọn quỷ hiện đến bắt dẫn về cho vua Diêm-Vương. Vua quở : “Tại sao ngươi không kính tin Tam-Bảo dám nói chuyện lối xấu của Tăng ? Người nuốt sắt xong sẽ bị cày lưỡi”. Đến ngày 29 tháng đó sau khi nuốt sắt nóng xong sống lại qua đến ngày 30 sáng sớm lại chết đến địa ngục chịu cày sắt cày lưỡi tự thấy lưỡi mình dài đến vài đậm, người ở bên xem thấy

ông Nhān le lưỡi ra hơn thước (thước Tàu). Vua lại bảo ngục tốt : “Người này nói việc hay dở của Tam-Bảo bảo đem búa lớn lại chặt bỏ lưỡi đó”. Ngục tốt chặt mãi không đứt. Vua bảo lấy búa théo nhỏ bỏ vào vạc nước sôi nấu, nấu mãi không rã. Vua lấy làm lạ hỏi, ông Nhān thưa : “Tôi từng đọc kinh Pháp-Hoa một lượt”. Vua không tin tra sổ công đức, thấy trong án có ghi : “Đọc một bộ kinh Pháp-Hoa”. Vua liền truyền thả cho về.

Ông Nhān hiện còn, người đến thăm xem như đi chợ, người nghe thấy phát tâm tu hành rất đông. Cả nhà ông Nhān từ đó rất mực kính tin Tam-Bảo, gắng chí tinh tấn tu hành, hằng răn nhau không hề nhảm mówi.

Tam-Bảo là con thuyền từ báu đưa chúng sanh ra khỏi biển sanh tử khổ. Kính thì phước vô lượng. Khinh thì... họa không nhỏ. Phật là đấng Chí-Tôn, Pháp là Thánh được, Tăng là biểu hiệu của Phật và Pháp. Ông Nhān khinh Tăng mà phải tội, lại nhờ đọc kinh Pháp-Hoa mà khỏi tai ương. Chỉ đọc có một bộ kinh Pháp-Hoa mà lưỡi chặt không đứt, nấu không rã, làm đến nỗi vua Diêm-Vương phải kinh sợ mà mau đưa về. Huống là người đọc tụng 2 bộ, 3 bộ đến trăm nghìn bộ ư. Nếu người nào chí thành tụng niệm kinh Pháp-Hoa thời công đức vô lượng vô biên - Tôi nghiệp đều tiêu - Phước lành đầy đủ. Sau khi xả báo thân hiện tại, quyết chắc sẽ cảm thành thân vàng Kim-cang ở vị lai vậy.

DIỆU-PHÁP LIÊN-HOA

KINH

Quyển tư

4

KINH DIỆU-PHÁP LIÊN-HOA

Quyển thứ tư

*Đời Diêu-Tần, ngài Tam-Tạng Pháp-Sư
Cuu-Ma-La-Thập phụng chiếu dịch.*

PHẨM “NGŨ-BÁ ĐỆ-TỬ THỌ KÝ” THÚ TÂM

1.— Lúc bấy giờ, ngài Mân-Tử-Tử từ nơi đức Phật nghe trí huệ phương tiện tùy cơ nghi nói pháp như thế, lại nghe thọ ký cho các vị đệ tử lớn sẽ thành vô-thượng chánh-đẳng chánh-giác, lại nghe việc nhân duyên đời trước, lại nghe các đức Phật có sức tự tại thần thông lớn, được điều chưa từng có, lòng thanh tịnh hörn hở, liền từ chỗ ngồi đứng dậy, đến trước Phật, đầu mặt lẽ chân Phật rồi đứng qua một bên chiêm ngưỡng dung nhan của Phật mắt không tạm rời, mà nghĩ thế này :

“Thế-Tôn rất riêng lạ, việc làm ít có, thuận theo bao nhiêu chủng tánh ở trong đời, dùng sức phương tiện tri kiến mà vì đó nói pháp, vớt chúng sanh ra khỏi các chỗ tham trước, chúng con ở nơi công đức của Phật không thể dùng lời nói mà tuyên bày được, chỉ có đức Thế-Tôn hay biết bốn nguyện trong thâm tâm của chúng con”.

2.— **Bấy giờ** Phật bảo các Tỳ-kheo : “Các ông thấy Mân-Tử-Tử đây chăng ? Ta thường khen ông là bậc nhất trong hàng người nói pháp, cũng thường khen các món công đức của ông, ròng rặc siêng năng hộ trì giúp tuyên bày pháp của ta, có thể chỉ dạy lợi mừng cho hàng bốn chúng (1) giải thích trọn vẹn chánh pháp của Phật, mà làm nhiều lợi ích cho những người cùng đồng hạnh thanh tịnh. Ngoài đức Như-Lai, không ai có

thể cùng tận chõ biện bác ngôn luận của ông. Các ông chớ tưởng Mạn-Tử-Tử chỉ hay hộ trì trợ tuyên pháp của ta thôi, ông cũng đã ở nơi chín mươi ức đức Phật thuở quá khứ mà hộ trì trợ tuyên chánh pháp của Phật, ở trong nhóm người nói pháp thuở đó cũng là bậc nhất.

Ông lại ở pháp không của chư Phật nói, thông suốt rành rẽ, được bốn món trí vô ngại, thường hay suy gẫm chắc chắn nói pháp thanh tịnh không có nghi lầm đầy đủ sức thần thông của Bồ-Tát tùy số thọ mạng mà thường tu hạnh thanh tịnh.

Người đời thuở đức Phật kia đều gọi ông thật là Thanh-văn. Nhưng ông Mạn-Tử-Tử dùng phương tiện đó làm lợi ích cho vô lượng trăm nghìn chúng sanh, lại giáo hóa vô lượng vô số người khiến đứng nơi vô-thượng chánh-đẳng chánh-giác. Ông vì muốn

**tịnh cõi Phật mà thường làm Phật sự
giáo hóa chúng sanh.**

**Các Tỳ-kheo ! Ông Mân-Tử-Tử
cũng được bậc nhất ở trong hàng
người nói pháp thuở bảy đức Phật,
nay ở chỗ ta trong hàng người nói
pháp cũng là bậc nhất.**

**Trong hàng người nói pháp thuở
các đức Phật trong Hiền kiếp về
đương lai cũng lại là bậc nhất, mà
đều hộ trì giúp tuyên bày pháp của
Phật. Ông cũng sẽ ở trong đời vị lai
hộ trì trợ tuyên chánh pháp của vô
lượng vô biên các đức Phật, giáo hóa
làm lợi ích cho vô lượng chúng sanh
khiến an lập nơi đạo vô - thượng
chánh-đẳng chánh-giác, vì tịnh cõi
Phật mà thường siêng năng tinh tấn
giáo hóa chúng sanh, lần lần đầy đủ
đạo Bồ-Tát.**

**Qua vô lượng vô số kiếp sau, ông
sẽ ở nơi cõi này thành vô-thượng**

chánh - đắng chánh - giác, hiệu là : Pháp - Minh Như - Lai, Ứng - cúng, Chánh - biến - tri, Minh - hạnh - túc, Thiện-thệ, Thế-gian-giải, Vô-thượng-sĩ, Điều-ngự trượng-phu, Thiên-Nhân-Sư, Phật Thế-Tôn.

Đức Phật đó lấy số thế giới tam-thiên đại-thiên nhiều như số cát sông Hằng mà làm thành một cõi Phật. Đất bằng bảy thứ báu, thăng bằng như bàn tay không có núi gó, khe suối, rạch ngòi. Nhà, đài bằng bảy thứ báu đầy dãy trong đó, cung điện của các trời ở gần trên hư không, người cùng trời giao tiếp nhau, hai bên đều thấy được nhau, không có đường dữ cũng không có người nữ.

Tất cả chúng sanh đều do biến hóa sanh, không có dâm dục, được pháp thân thông lớn, thân chói ánh sáng, bay đi tự tại, chí niệm bền chắc có đức tinh tấn trí huệ, tất cả đều

**thân sắc vàng đủ ba mươi hai tướng
tốt để tự trang nghiêm.**

Nhân dân nước đó thường dùng hai thức ăn: Một là pháp-hỷ-thực, hai là thiền-duyệt-thực (2). Có vô lượng vô số nghìn muôn ức na-do-tha các chúng Bồ-Tát được sức thần thông lớn, bốn trí vô ngại (3), khéo hay giáo hóa loài chúng sanh. Chúng Thanh-văn trong nước đó tính kể số đếm đều không thể biết được, đều được đầy đủ ba món Minh, sáu pháp thần thông và tám món giải thoát. (4).

Cõi nước của đức Phật đó có vô lượng công đức trang nghiêm thành tựu như thế, kiếp tên Bảo-Minh, nước tên Thiện-Tịnh. Phật đó sống lâu vô lượng vô số kiếp, pháp trụ đời rất lâu. Sau khi Phật diệt độ, dựng tháp bằng bảy thứ báu khắp cả nước đó.

Bấy giờ, đức Thế-Tôn muốn tuyên lại nghĩa trên mà nói bài kệ

rằng :

**3.— Các Tỳ-kheo lóng nghe
 Đạo của Phật tử làm
 Vì khéo học phương tiện
 Chẳng thể nghĩ bàn được
 Biết chúng ưa pháp nhỏ
 Mà sợ nơi trí lớn
 Cho nên các Bồ-Tát
 Làm Thanh-văn, Duyên-giác
 Dùng vô số phương tiện
 Độ các loài chúng sanh,
 Tự nói là Thanh-văn
 Cách Phật đạo rất xa
 Độ thoát vô lượng chúng
 Thảy đều được thành tựu
 Đầu ưa nhỏ, biếng lười
 Sẽ khiến lần thành Phật.
 Trong ẩn hạnh Bồ-Tát
 Ngoài hiện là Thanh-văn,
 Ít muộn, nhảm sanh tử
 Thật tự tịnh cõi Phật
 Bày ba độc cho người (5)**

Lại hiện tướng tà kiến,
Đệ tử ta như vậy
Phương tiện độ chúng sanh
Nếu ta nói đủ cả
Các món việc hiện hóa
Chúng sanh nghe đó rồi
Thời lòng sanh nghi lâm

4.— Nay Phú-Lâu-Na đây
Ở xưa nghìn ức Phật
Siêng tu đạo minh làm
Tuyên hộ các Phật Pháp
Vì cầu huệ vô thượng
Mà ở chõ chư Phật
Hiện ở trên đệ tử
Học rộng có trí huệ
Nói pháp không sơ sệt
Hay khiến chúng vui mừng
Chưa từng có mỏi mệt
Để giúp nêu việc Phật.
Đã được thần thông lớn
Đủ bốn trí vô ngại
Biết các căn lợi độn

**Thường nói pháp thanh tịnh
 Diễn xướng nghĩa như thế
 Để dạy nghìn ức chúng
 Khiến trụ pháp Đại-thừa
 Mà tự tịnh cõi Phật.
 Đời sau cũng cúng dường
 Vô lượng vô số Phật
 Hộ trợ tuyên chánh pháp
 Cũng tự tịnh cõi Phật
 Thường dùng các phương tiện
 Nói pháp không e sợ
 Độ chúng không kể được
 Đều thành nhứt-thiết-trí
 Cúng dường các Như-Lai
 Hộ trì tặng Pháp-bảo,
 Sau đó được thành Phật
 Hiệu gọi là Pháp-Minh
 Nước đó tên Thiện-Tịnh
 Bảy thứ báu hợp thành
 Kiếp tên là Bảo-Minh
 Chúng Bồ-Tát rất đông
 Số nhiều vô lượng ức**

**Đều được thần thông lớn
Sức uy đức đầy đủ
Khắp đây cả nước đó,
Thanh-văn cũng vô số
Ba minh tám giải thoát
Được bốn trí vô ngại
Dùng hạng này làm Tăng.
Chúng sanh trong cõi đó
Dâm dục đều đã dứt
Thuần một biến hóa sanh
Thân trang nghiêm đủ tướng
Pháp-hỷ, thiền-duyệt thực
Không tưởng món ăn khác,
Không có hàng nữ-nhơn
Cũng không các đường dữ.
Phú-Lâu-Na Tỳ-kheo
Khi công đức trọn đầy
Sẽ được Tịnh-độ này
Chúng hiền Thánh rất đông
Vô lượng việc như thế
Nay ta chỉ lược nói.**

5.— Bấy giờ, một nghìn hai trăm

vị A-la-hán, bậc tâm tự tại, nghĩ như vậy : “Chúng ta vui mừng được điều chưa từng có, nếu đức Thế-Tôn đều thọ ký cho như các đệ tử lớn khác thời sung sướng lắm”.

Đức Phật biết tâm niệm của các vị đó nên nói với ngài đại Ca-Diếp : “Một nghìn hai trăm vị A-la-hán đó, nay ta sẽ hiện tiền thứ tự mà thọ ký đạo vô-thượng chánh-đẳng chánh-giác.

Trong chúng đó, đệ tử lớn của ta là Kiều-Trần-Như Tỳ-kheo, sẽ cúng dường sáu muôn hai nghìn ức đức Phật, vậy sau được thành Phật hiệu là Phổ - Minh Như - Lai, Ứng - cúng, Chánh - biến - tri, Minh - hạnh - túc, Thiện-thệ, Thế-gian-giải, Vô-thượng-sĩ, Điều-ngự trượng-phu, Thiên-Nhân-Sư, Phật Thế-Tôn.

Năm trăm vị A-la-hán : Ông Ưu-Lâu Trần-Loa Ca-Diếp, ông Già-Da Ca-

**Diếp, ông Na-Đề Ca-Diếp, ông Ca-Lưu
Đà-Di, ông Ưu-Đà-Di, ông A-Nâu-Lâu-
Đà, ông Ly-Bà-Đa, ông Kiếp-Tân-Na,
ông Bạc-Câu-La, ông Chu-Đà, ông Sa-
Đà-Đà, v.v... đều sẽ được đạo vô-
thượng chánh-đẳng chánh-giác, đều
đồng một hiệu là Phổ-Minh.**

Bấy giờ đức Thế - Tôn muốn
tuyên lại nghĩa trên mà nói kệ rằng :

6.— Kiều-Trần-Như Tỳ-kheo

Sẽ gấp vô lượng Phật
Qua vô số kiếp sau
Mới được thành chánh-giác
Thường phóng quang minh lớn
Đầy đủ các thần thông
Danh đồn khắp mười phương
Tất cả đều tôn kính
Thường nói pháp vô thượng
Nên hiệu là Phổ-Minh
Cõi nước đó thanh tịnh
Bồ-Tát đều dũng mãnh
Đều lên lầu gác đẹp

**Dạo các nước mươi phương
 Đem đồ cúng vô thượng
 Hiến dâng các đức Phật
 Làm việc cúng đó xong
 Sanh lòng rất vui mừng
 Giây lát về bốn quốc
 Có sức thần như thế.**

**Phật thọ sáu muôn kiếp
 Chánh pháp trụ bội thọ
 Tượng pháp lại hơn chánh
 Pháp diệt trời người lo**

**7.— Năm trăm Tỳ-kheo kia
 Thú tự sē làm Phật
 Đồng hiệu là Phổ-Minh
 Thứ lớp thọ ký nhau :
 Sau khi ta diệt độ
 Ông đó sē làm Phật
 Thế gian của ông độ
 Cũng như ta ngày nay
 Cõi nước đó nghiêm sạch
 Và các sức thần thông
 Chúng Thanh-văn Bồ-Tát**

Chánh pháp cùng tượng pháp
 Thọ mạng kiếp nhiều ít
 Đều như trên đã nói
 Ca-Diếp ! Ông đã biết
 Năm trăm vị tự tại
 Các chúng Thanh-văn khác
 Cũng sẽ làm như thế
 Vị nào vắng mặt đây
 Ông nên vì tuyên nói.

8.— Bấy giờ, năm trăm vị A-la-hán ở trước Phật được thọ ký xong, vui mừng hớn hở liền từ chỗ ngồi đứng dậy đến trước Phật, đầu mặt lạy chân Phật ăn năn lỗi của mình mà tự trách : Thế-Tôn ! Chúng con thường nghĩ như vậy, tự cho mình đã được rốt ráo diệt độ, nay mới biết đó là như người vô trí. Vì sao ? Chúng con đáng được trí huệ của Như-Lai mà bèn tự lấy trí nhỏ cho là đủ.

Thế-Tôn ! Thí như có người đến nhà bạn thân say rượu mà nằm, lúc

đó người bạn thân có việc quan phải đi, lấy châu báu vô giá cột trong áo của gã say, cho nó rồi đi. Gã đó say mèm đều không hay biết, sau khi dậy bèn dạo đi đến nước khác, vì việc ăn mặc mà phải gắng sức cầu tìm rất là khổ nhọc, nếu có được chút ít bèn cho là đủ.

Lúc sau người bạn thân gặp gỡ thấy gã bèn bảo rằng : “Lạ thay ! Anh này sao lại vì ăn mặc mà đến nỗi này. Ta lúc trước muốn cho anh được an vui tha hồ thọ năm món dục, ở ngày tháng năm đó, đem châu báu vô giá cột vào trong áo anh nay vẫn còn đó mà anh không biết, lại đi nhọc nhằn sâu khổ để cầu tự nuôi sống thật là khờ lăm ; nay anh nên đem ngọc báu đó đổi chắc lấy đồ cần dùng thì thường được vừa ý không chõ thiếu thốn.

Đức Phật cũng lại như vậy, lúc

làm Bồ-Tát giáo hóa chúng con, khiến phát lòng cầu nhứt-thiết-trí, mà chúng con liền bỏ quên không hay không biết. Đã được đạo A-la-hán tự nói là diệt độ, khổ nhọc nuôi sống được chút ít cho là đủ, tất cả trí nguyện vẫn còn chẳng mất. Ngày nay đức Thế-Tôn giác ngộ chúng con mà nói rằng : “Các Tỳ-kheo ! Đạo của các ông không phải rốt ráo diệt. Ta từ lâu đã khiến các ông gieo căn lành của Phật, dùng sức phuơng tiện chỉ tướng Niết-bàn mà các ông cho là thật được diệt độ”.

Thế-Tôn ! Chúng con nay mới biết mình thật là Bồ-Tát được thọ ký sẽ thành đạo vô-thượng chánh-đẳng chánh-giác. Vì nhân duyên đó lòng rất vui mừng được điều chưa từng có.

Bấy giờ, ông A-Nhã Kiều-Trần-Như muốn tuyên lại nghĩa trên mà nói kệ rằng :

9.— Chúng con nghe vô thượng

Tiếng thọ ký an ổn
 Vui mừng chưa từng có
 Lạy Phật trí vô lượng.
 Nay ở trước Thế-Tôn
 Tự hối các lỗi quấy
 Trong Phật báu vô lượng
 Được chút phần Niết-bàn
 Bèn tự cho là đủ
 Như người ngu vô trí
 Thí như người nghèo cùng
 Qua đến nhà bạn thân
 Nhà đó rất giàu lớn
 Bày đủ các tiệc ngon
 Đem chầu báu vô giá
 Cột dính trong vạt áo
 Thầm cho rồi bỏ đi
 Gã say nằm không hay
 Sau khi gã tỉnh dậy.
 Dạo đi đến nước khác
 Cầu ăn mặc tự sống
 Nuôi sống rất khốn khổ

**Được ít cho là đủ
Chẳng lại muốn đồ tốt
Chẳng biết trong vạt áo
Có châu báu vô giá
Người thân hữu cho châu
Sau gấp gã nghèo này
Khổ thiết trách gã rồi
Chỉ cho châu trong áo.
Gã nghèo thấy châu đó
Lòng gã rất vui mừng
Giàu có các cửa cải
Tha hồ hưởng ngũ dục.
Chúng con cũng như vậy
Thế-Tôn từ lâu xưa
Thường thường giáo hóa cho
Khiến gieo nguyện vô thượng
Chúng con vì vô trí
Chẳng hay cũng chẳng biết
Được chút phần Niết-bàn
Cho đủ chẳng cầu nữa.
Nay Phật giác ngộ con
Nói chẳng phải thật diệt.**

**Được Phật huệ vô thượng
Đó mới là thật diệt
Con nay từ Phật nghe
Thọ ký việc trang nghiêm
Cùng tuân tự thọ ký
Thân tâm khắp vui mừng.**

KINH DIỆU-PHÁP LIÊN-HOA

PHẨM “THỌ-HỌC VÔ-HỌC NHƠN-KÝ”
THỨ CHÍN

1.— Bấy giờ, ngài A-Nan và ngài La-Hầu-La nghĩ như vậy : “Chúng ta tự suy nghĩ, nếu được thọ ký thời sung sướng lăm”. Liên từ chỗ ngồi đứng dậy đến trước Phật, đầu mặt lạy chân Phật đồng bạch Phật rằng : “Thế-Tôn ! Chúng con trong đây cũng đáng có phần, chỉ có đức Như-Lai là chỗ về nương của chúng con. Lại chúng con là người quen biết của tất cả trời, người, A-tu-la trong đời. A-Nan thường làm vị thị giả hộ trì tạng pháp, La-Hầu-La là con của Phật, nếu Phật thọ ký đạo vô - thượng chánh-đẳng chánh-giác cho, thời lòng nguyện cầu của con đã mãn, mà lòng trong của chúng cũng được đú”.

Lúc đó, hàng đệ tử Thanh-văn,

bậc học cùng vô-học, hai nghìn người
đều từ chõ ngồi đứng dậy, trêch vai
áo bên hữu đến trước Phật chấp tay
một lòng chiêm ngưỡng dung nhan
của Thế-Tôn như chõ nguyện cầu của
A-Nan và La-Hầu-La, rồi đứng qua
một phía.

2.— Bấy giờ, đức Phật bảo A-Nan:
Ông ở đời sau sẽ được làm Phật hiệu
là Sơn-Hải-Tuệ Tự-Tại Thông-Vương
Như-Lai, Ứng-cúng, Chánh-biến-tri,
Minh-hạnh-túc, Thiện-thệ, Thế-gian-
giải, Vô-thượng-sĩ, Điều-ngự trượng-
phu, Thiên-Nhân-Sư, Phật Thế-Tôn ;
ông sẽ cúng dường sáu mươi hai ức
đức Phật, hộ trì tạng pháp vậy sau
chứng được đạo vô-thượng chánh-
đẳng chánh-giác, giáo hóa hai mươi
nghìn muôn ức hằng-hà-sa các chúng
Bồ-Tát v.v... làm cho thành đạo vô-
thượng chánh-đẳng chánh-giác.

Nước tên là Thường-Lập-Thắng-

**Phan, cõi đó thanh tịnh, đất bằng
chất lưu ly, kiếp tên Diệu-Âm Biến-
Mãn. Đức Phật đó thọ mạng vô lượng
nghìn muôn ức a-tăng-kỳ kiếp, nếu
có người ở trong nghìn muôn ức vô
lượng a-tăng-kỳ kiếp tính đếm số kể
chẳng có thể biết được, chánh pháp
trụ đời gấp bội thọ mạng, tượng pháp
lại gấp bội chánh pháp.**

**A-Nan ! Đức Phật Sơn-Hải-Tuệ
Tự-Tại Thông-Vương đó, được vô
lượng nghìn muôn ức hằng-hà-sa các
đức Phật Như-Lai ở mười phương
đồng ngợi khen công đức của Ngài.**

**Khi đó đức Thế-Tôn muốn tuyên
lại nghĩa trên mà nói kệ rằng :**

3.— Nay Ta nói trong Tăng

A-Nan, người trì pháp

Sẽ cúng dường các Phật

Vậy sau thành Chánh-giác

Hiệu rằng : Sơn-Hải-Tuệ

Tự-Tại-Thông-Vương Phật

**Cõi nước kia thanh tịnh
 Tên Thường-Lập-Thắng-Phan
 Giáo hóa các Bồ-Tát
 Số đông như hằng sa
 Phật có oai đức lớn
 Tiếng đồn khắp mười phương
 Vì bời thương chúng sanh
 Nên sống lâu vô lượng
 Chánh pháp bội thọ mạng
 Tượng pháp lại bội chánh
 Vô số hàng chúng sanh
 Đông như cát sông Hằng
 Ở trong pháp Phật đó
 Gieo nhân duyên Phật đạo.**

4.— Bấy giờ, trong hội hàng Bồ-Tát mới phát tâm, tám nghìn người, đều nghĩ thế này : “Chúng ta còn chưa nghe các vị Bồ-Tát lớn được thọ ký như thế, có nhân duyên gì mà các Thanh-văn được thọ ký như thế”.

Lúc ấy, đức Thế-Tôn biết tâm niệm của các vị Bồ-Tát mà bảo rằng :

“Các Thiện-nam-tử ! Ta cùng bọn ông A-Nan ở chỗ đức Phật Không-Vương đồng thời phát tâm vô-thượng chánh-dắng chánh-giác. A-Nan thường ưa học rộng, còn ta thường siêng năng tinh tấn, cho nên nay ta đã thành vô-thượng chánh-dắng chánh-giác mà A-Nan hộ trì pháp của ta, ông cũng sẽ hộ trì pháp tạng của các đức Phật tương lai, giáo hóa thành tựu các chúng Bồ-Tát. Bốn nguyện của ông như thế nên được thọ ký dường ấy”.

Ngài A-Nan tận mặt ở trước Phật, tự nghe Phật thọ ký cùng cõi nước trang nghiêm, chỗ mong cầu đã đủ, lòng rất vui mừng được điều chưa từng có. Tức thời nghĩ nhớ tạng pháp của vô lượng nghìn muôn ức các đức Phật thuở quá khứ, suốt thấu không ngại như hiện nay nghe và cũng biết bốn nguyện.

Khi đó, ngài A-Nan nói kệ rằng :

**Thế-Tôn rất ít có
 Khiến con nhớ quá khứ
 Vô lượng các Phật Pháp
 Như chỗ nghe ngày nay
 Con nay không còn nghi
 An trú trong Phật đạo
 Phương tiện làm thị giả
 Hộ trì các Phật Pháp.**

5.— Bấy giờ, Phật bảo ông La-Hầu-La : Ông ở đời sau sẽ được làm Phật hiệu : Đạo-Thất Bảo-Hoa, Như-Lai, Ứng-cúng, Chánh-biến-tri, Minh-hạnh-túc, Thiện-thệ, Thế-gian-giải, Vô-thượng-sĩ, Điều-ngự trượng-phu, Thiên-Nhân-Sư, Phật Thế-Tôn. Ông sẽ cúng dường các đức Phật Như-Lai như số vi trần trong mười thế giới. Thường vì các đức Phật mà làm trưởng tử, cũng như hiện nay.

Đức Phật Đạo-Thất Bảo-Hoa đó, cõi nước trang nghiêm, kiếp số thọ mạng, giáo hóa đệ tử, chánh pháp và

tượng pháp cũng đồng như đức Sơn-Hải-Tuệ Tự-Tại Thông-Vương Như-Lai không khác. Ông cũng làm trưởng tử cho Phật này, qua sau đây rồi sẽ được đạo vô-thượng chánh-đẳng chánh-giác.

Lúc đó đức Thế-Tôn muốn tuyên lại nghĩa trên mà nói kệ rằng :

Lúc Ta làm thái-tử
 La-Hầu làm trưởng tử.
 Ta nay thành Phật đạo
 Thọ pháp làm Pháp-tử.
 Ở trong đời vị lai
 Gặp vô lượng ức Phật
 Làm trưởng tử cho kia
 Một lòng cầu Phật đạo.
 Hạnh kín của La-Hầu
 Chỉ ta biết được thôi
 Hiện làm con cả ta
 Để chỉ các chúng sanh
 Vô lượng ức nghìn muôn
 Công đức không thể đếm

**An trú trong Phật Pháp
Để cầu đạo vô thượng.**

6.— Bấy giờ, đức Thế-Tôn thấy bậc hữu-học cùng vô-học hai nghìn người, chí ý hòa dịu vắng lặng trong sạch, một lòng nhìn Phật, Phật bảo A-Nan : “Ông thấy bậc hữu-học vô-học nghìn người đây chăng ?”

- Vâng ! Con đã thấy.

- A-Nan ! Các người sẽ cúng dường các đức Như-Lai như số vi trấn trong năm mươi thế giới, cung kính tôn trọng hộ trì pháp tang. Rốt sau đồng thời ở cõi nước trong mười phương đều được thành Phật, đều đồng một hiệu là Bảo-Tướng Như-Lai Ứng-cúng, Chánh-biến-tri, Minh-hạnh-túc, Thiện-thệ, Thế-gian-giải, Vô-thượng-sĩ, Đài-ngự trượng-phu, Thiên-Nhân-Sư, Phật Thế-Tôn, sống lâu một kiếp, cõi nước trang nghiêm, Thanh - văn, Bồ - Tát, chánh pháp,

tượng pháp thảy đều đồng nhau.

Lúc đó, đức Thế-Tôn muốn tuyên
lại nghĩa trên mà nói kệ rằng :

Hai nghìn Thanh-văn đây
Nay đứng ở trước ta
Thảy đều thọ ký cho
Đời sau sẽ thành Phật
Cúng dường các đức Phật
Như số trần nói trên.
Hộ trì tạng pháp Phật
Sau sẽ thành Chánh-giác
Đều ở nơi mười phương
Thảy đồng một danh hiệu
Đồng thời ngồi đạo tràng
Để chứng huệ vô thượng
Đều hiệu là Bảo-Tướng
Cõi nước cùng đệ tử
Chánh pháp và tượng pháp
Thảy đều không có khác.
Đều dùng các thần thông
Độ mười phương chúng sanh
Tiếng đồn vang khắp cùng

Lần nhập vào Niết-bàn.

Lúc đó, bậc hữu-học cùng vô-học
hai nghìn người nghe đức Phật thọ
ký vui mừng hớn hở mà nói kệ rằng :

Thế-Tôn đèn tuệ sáng
Con nghe tiếng thọ ký
Lòng vui mừng đầy đủ
Như được rưới cam lộ.

KINH DIỆU-PHÁP LIÊN-HOA

PHẨM “PHÁP-SƯ” THỨ MƯỜI

1.— Lúc bấy giờ, đức Thế-Tôn nhân nói với Dược-Vương Bồ-Tát để bảo tám muôn Đại-sĩ rằng : “Dược-Vương ! Trong đại chúng đây vô lượng hàng chư Thiên, Long-vương, Dạ-xoa, Càn-thát-bà, A-tu-la, Ca-lâu-la, Khẩn-na-la, Ma-hầu-la-dà, nhơn cùng phi-nhơn, và Tỳ-kheo, Tỳ-kheoni, Ưu-bà-tắc, Ưu-bà-di, hạng cầu Thanh-văn, hạng cầu Bích-chi-Phật, hạng cầu Phật đạo, các loại như thế đều ở trước Phật nghe kinh Diệu-Pháp-Liên-Hoa một bài kệ một câu nhẫn đến một niệm tùy hỷ đó, ta đều thọ ký cho sẽ được vô-thượng chánh-đảng chánh-giác”.

Phật bảo Dược-Vương : “Lại sau khi đức Như-Lai diệt độ, nếu có người nghe kinh Diệu-Pháp Liên-Hoa,

**nhẫn đến một bài kệ một câu một
niệm tùy hỷ đó, ta cũng thọ ký cho
đạo vô-thượng chánh-đẳng chánh-
giác.**

**Nếu lại có người thọ trì đọc
tụng, giải nói, biên chép kinh Diệu-
Pháp Liên-Hoa, nhẫn đến một bài kệ,
đối kinh điển này cung kính xem
như Phật. Các thứ cúng dường, hoa,
hương, chuỗi ngọc, hương bột, hương
xoa, hương đốt, lọng lụa, tràng phan,
y phục, kỹ nhạc, nhẫn đến chấp tay
cung kính. Được-Vương nên biết ! Các
người trên đó đã từng cúng dường
mười muôn ức Phật, ở chỗ các đức
Phật thành tựu chí nguyện lớn vì
thương xót chúng sanh mà sanh vào
nhân gian.**

**Được-Vương ! Nếu có người hỏi
những chúng sanh nào ở đời vị lai sẽ
được làm Phật ? Nên chỉ các người
trên đó ở đời vị lai ắt được làm Phật.**

Vì sao ? Nếu có gã thiện-nam, người thiện-nữ nào ở nơi kinh Pháp-Hoa nhẫn đến một câu, thọ trì, đọc tụng, giải nói, biên chép. Các thứ cúng dường kinh quyển, hoa, hương, chuỗi ngọc, hương bột, hương xoa, hương đốt, lọng lụa, tràng phan, y phục, kỹ nhạc, chấp tay cung kính. Người đó tất cả trong đời đều nên chiêm ngưỡng sùng phụng. Nên đem đồ cúng dường Như-Lai mà cúng đó. Phải biết người đó là Bồ-Tát lớn thành xong đạo vô-thượng chánh-đẳng chánh-giác, vì thương xót chúng sanh mà nguyện sanh trong đời để rộng nói phân biệt kinh Diệu-Pháp Liên-Hoa, huống lại người trọn hay thọ trì và các thứ cúng dường.

Dược-Vương nên biết ! Người đó tự bỏ nghiệp báo thanh tịnh sau khi ta diệt độ vì thương chúng sanh mà sanh nơi đời ác, rộng nói kinh này.

Nếu người thiện-nam, người thiện-nữ đó, sau khi ta diệt độ có thể riêng vì một người nói kinh Pháp-Hoa, nhẫn đến một câu, phải biết người đó là sứ của Như-Lai, đức Như-Lai sai làm việc của Như-Lai, huống là ở trong đại chúng rộng vì người nói.

Dược-Vương ! Nếu có người ác dùng tâm không lành ở trong một kiếp hiện ở trước Phật thường chê mắng Phật, tội đó còn nhẹ. Nếu có người dùng một lời dữ chê mắng người tại gia hay xuất gia đọc tụng kinh Pháp-Hoa, tội đây rất nặng.

Dược-Vương ! Có người đọc tụng kinh Pháp-Hoa, phải biết người đó dùng đức trang nghiêm của Phật tự trang nghiêm mình, thời được Như-Lai dùng vai mang vác. Người đó đến đâu, mọi người nên hướng theo làm lễ, một lòng chấp tay cung kính cúng dường, tôn trọng, ngợi khen : Hoa,

hương, chuỗi ngọc, hương bột, hương xoa, hương đốt, lọng nhiễu, tràng-phan, y phục, đồ ngon, trổi các thứ kỹ nhạc, đồ cúng bậc thượng của trong loài người mà đem cúng dường cho người đó, nên cầm hoa báu trời mà rải cúng đó, nên đem đống báu trên trời dâng cho đó.

Vì sao ? Người đó hoan hỷ nói pháp, giây lát nghe pháp liền được rốt ráo vô-thượng chánh-đảng chánh-giác vậy.

Bấy giờ, đức Thế-Tôn muốn tuyên lại nghĩa trên mà nói kệ rằng :

2.— Nếu muốn trụ Phật đạo

Thành tựu trí tự nhiên

Thường phải siêng cúng dường

Người thọ trì Pháp-Hoa.

Có ai muốn mau được

Nhứt thiết chủng trí huệ

Nên thọ trì kinh này

Và cúng dường người trì.

Nếu người hay thọ trì
Kinh Diệu-Pháp Liên-Hoa
Nên biết là sứ Phật
Thương nhớ các chúng sanh
Những người hay thọ trì
Kinh Diệu-Pháp Liên-Hoa
Xa bỏ cõi thanh tịnh
Thương chúng nên sanh đây
Phải biết người như thế
Chỗ muốn sanh tự tại
Ở nơi đời ác này
Rộng nói pháp vô thượng,
Nên đem hoa, hương trời
Và y phục, báu trời
Đống báu tốt trên trời
Cúng dường người nói pháp
Đời ác, sau ta diệt
Người hay trì kinh này
Phải chấp tay lạy kính
Như cúng dường Thế-Tôn,
Đồ ngon ngọt bậc thượng
Và các món y phục

**Cúng dường Phật tử đó
Mong được giây lát nghe.
Nếu người ở đời sau
Hay thọ trì kinh này
Ta khiến ở trong người
Làm việc của Như-Lai.
Nếu ở trong một kiếp
Thường ôm lòng chẳng lành
Đỏ mặt mà mắng Phật
Mắc vô lượng tội nặng
Có người đọc tụng trì
Kinh Diệu-Pháp-Hoa này
Giây lát dùng lời mắng
Tội đây lại hơn kia.
Có người cầu Phật đạo
Mà ở trong một kiếp
Chấp tay ở trước ta
Dùng vô số kệ khen
Do vì khen Phật vậy
Được vô lượng công đức.
Khen ngợi người trì kinh
Phước đây lại hơn kia.**

**Trong tâm mươi ức kiếp
 Dùng sắc thanh tối diệu
 Và cùng hương, vị, xúc
 Cúng dường người trì kinh
 Cúng dường như thế rồi
 Mà được chốc lát nghe
 Thời nén tự mừng vui
 Nay ta được lợi lớn.
 Được-Vương ! Nay bảo ông
 Các kinh của ta nói
 Mà ở trong kinh đó
 Pháp-Hoa tột thứ nhất.**

3.— Lúc bấy giờ, Phật lại bảo ngài Được-Vương đại Bồ-Tát : “Kinh điển của ta nói nhiều vô lượng nghìn muôn ức, đã nói, hiện nói, sẽ nói, mà ở trong đó kinh Pháp-Hoa rất là khó tin khó hiểu.

Được-Vương ! Kinh này là tạng bí yếu của các đức Phật, chẳng có thể chia bùa vọng trao cho người. Kinh đây là của các đức Phật giữ gìn từ

xưa đến nay chưa từng bày nói, mà chính kinh này khi Như-Lai đương hiện tại còn nhiều kẻ oán ghét, huống là sau lúc Phật diệt độ.

Dược-Vương nên biết ! Sau khi Như-Lai diệt độ, người nào có thể biên chép, thọ trì, đọc tụng, cúng dường vì người khác mà nói, thời được Như-Lai lấy y trùm đó, lại được các đức Phật hiện tại ở phương khác hộ niệm cho. Người đó có sức tin lớn và sức chí nguyện, các sức căn lành, phải biết người đó cùng Như-Lai ở chung, được đức Như-Lai lấy tay xoa đầu.

4.— Dược-Vương ! Nơi nơi, chỗ chỗ, hoặc nói, hoặc đọc, hoặc tụng, hoặc chép, hoặc chỗ có quyển kinh này đều nên dựng tháp bằng bảy thứ báu cho tột cao rộng đẹp đẽ, chẳng cần để xá-lợi.

Vì sao ? Vì trong đó đã có toàn

thân của đức Như-Lai rồi. Tháp đó nên dùng tất cả hoa, hương, chuỗi ngọc, lọng lụa, tràng phan, kỹ nhạc, ca tụng, để cúng dường cung kính tôn trọng ngợi khen. Nếu có người thấy được tháp này mà lễ lạy cúng dường, phải biết những người đó đều gần đạo vô-thượng chánh-đẳng chánh-giác.

Dược-Vương ! Có rất nhiều người tại gia cùng xuất gia làm đạo Bồ-Tát, nếu chẳng có thể thấy nghe, đọc tụng, biên chép thọ trì, cúng dường được kinh Pháp-Hoa này, phải biết người đó chưa khéo tu đạo Bồ-Tát. Nếu có người được nghe kinh điển này, mới là hay khéo tu đạo Bồ-Tát. Có chúng sanh nào cầu Phật đạo hoặc thấy hoặc nghe kinh Pháp-Hoa này, nghe xong tin hiểu thọ trì, nên biết người đó được gần đạo vô-thượng chánh-đẳng chánh-giác.

Dược-Vương ! Thí như có người khát tìm nước ở nơi gò cao kia xoi đào tìm đó, vẫn thấy đất khô biết rằng nước còn xa, ra công đào không thôi, lần thấy đất ướt rồi thấy đến bùn, tâm người đó quyết chắc biết rằng nước át gần.

Bồ-Tát cũng lại như thế, nếu chưa nghe chưa hiểu chưa có thể tu tập kinh Pháp-Hoa này, phải biết người đó cách đạo vô-thượng chánh-đẳng chánh-giác còn xa.

Nếu được nghe hiểu suy gẫm tu tập kinh này, thời chắc biết được gần vô-thượng chánh-đẳng chánh-giác.

Vì sao ? Vì đạo vô-thượng chánh-đẳng chánh-giác của Bồ-Tát đều thuộc kinh này, kinh này mở môn phương tiện bày tướng chân thật. Tạng kinh Pháp-Hoa này, xa kín nhiệm sâu không có người đến được, nay Phật vì giáo hóa để thành tựu

Bồ-Tát mà chỉ bày cho.

Dược-Vương ! Nếu có Bồ-Tát nghe kinh Pháp-Hoa này mà kinh nghi sơ sệt, phải biết đó là Bồ-Tát mới phát tâm. Nếu hàng Thanh-văn nghe kinh này mà kinh nghi sơ sệt, phải biết đó là hàng tăng-thượng-mạn (7).

5.— Dược-Vương ! Nếu có người thiện-nam, người thiện-nữ nào sau khi đức Như-Lai diệt độ muốn vì hàng bốn chúng mà nói kinh Pháp-Hoa này thời phải nói cách thế nào ? Người thiện-nam, thiện-nữ đó phải vào nhà Như-Lai, mặc y Như-Lai, ngồi tòa Như-Lai, rồi mới nên vì bốn chúng mà rộng nói kinh này.

Nhà Như-Lai chính là tâm từ bi lớn đối với trong tất cả chúng sanh, y Như-Lai chính là lòng nhu hòa nhẫn nhục, tòa Như-Lai chính là nhứt thiết pháp không. An trụ trong đây, sau

**rồi dùng tâm không biếng trễ vì các
Bồ-Tát và bốn chúng rộng nói kinh
Pháp-Hoa này.**

Dược-Vương ! Bấy giờ ta ở nước khác sai hàng hóa nhơn làm chúng nhóm nghe pháp của người đó, ta cũng sai hóa Tỳ-kheo, Tỳ-kheo-ni, Uu-bà-tắc, Uu-bà-di nghe người đó nói pháp. Các người biến hóa đó nghe pháp tin nhận thuận theo không hề trái. Nếu người nói pháp ở chỗ vắng vẻ, ta liền sai nhiều trời, rồng, quỷ, thần, Càn-thát-bà, A-tu-la v.v... nghe người đó nói pháp. Ta dẫu ở nước khác nhưng luôn luôn khiến người nói pháp đó được thấy thân ta. Nếu ở trong kinh này quên mất câu lối, ta lại vì nói cho đó được đầy đủ.

Bấy giờ, đức Thế - Tôn muốn tuyên lại nghĩa trên mà nói kệ rằng :

**6.— Muốn bỏ tánh biếng lười
Nên phải nghe kinh này**

**Kinh này khó được nghe
 Người tin nhận cũng khó.
 Như người khát cần nước
 Xoi đào nơi gò cao
 Vẫn thấy đất khô ráo
 Biết cách nước còn xa
 Lần thấy đất ướt bùn
 Quyết chắc biết gần nước
 Được-Vương ! Ông nên biết
 Các người như thế đó
 Chẳng nghe kinh Pháp-Hoa
 Cách trí Phật rất xa,
 Nếu nghe kinh sâu này
 Quyết rõ pháp Thanh-văn
 Đây là vua các kinh
 Nghe xong suy gẫm kỹ
 Phải biết rằng người đó
 Gần nơi trí huệ Phật.
 Nếu người nói kinh này
 Nên vào nhà Như-Lai
 Mặc y của Như-Lai
 Mà ngồi tòa Như-Lai**

Ở trong chúng không sợ
Rộng vì người giải nói,
Từ bi lớn làm nhà
Ý nhu hòa nhẫn nhục
Các pháp không làm tòa
Ở đó vì người nói.
Nếu lúc nói kinh này
Có người lời ác mắng
Dao, gậy, ngói, đá đánh
Nhớ Phật nên phải nhịn.
Ta trong muôn ức cõi
Hiện thân sạch bền chắc
Trải vô lượng ức kiếp
Vì chúng sanh nói Pháp.
Sau khi ta diệt độ
Nếu hay nói kinh này
Ta sai hóa tứ chúng
Tỳ-kheo, Tỳ-kheo-ni
Và nam, nữ thanh tịnh
Cúng dường nơi Pháp-sư
Dẫn dắt các chúng sanh
Nhóm đó khiến nghe pháp.

Nếu người muốn làm hại
Dao gậy cùng ngói đá
Thời khiến người biến hóa
Giữ gìn cho người đó
Nếu người nói Pháp-Hoa
Ở riêng nơi vắng vẻ
Lặng lẽ không tiếng người
Đọc tụng kinh điển này
Bấy giờ ta vì hiện
Thân thanh tịnh sáng suốt
Nếu quên mất chương cú
Vì nói khiến thông thuộc.
Nếu người đủ đức này
Hoặc vì bốn chúng nói
Chỗ vắng đọc tụng kinh
Đều được thấy thân ta
Nếu người ở chỗ vắng
Ta sai Trời, Long-vương
Dạ-xoa, quý, thần thảy
Vì làm chúng nghe pháp.
Người đó ưa nói pháp
Phân giải không trở ngại

**Nhờ các Phật hộ niệm
Hay khiến đại chúng mừng
Nếu ai gần Pháp-sư
Mau được đạo Bồ-Tát
Thuận theo thầy đó học
Được thấy hằng sa Phật.**

KINH DIỆU-PHÁP LIÊN-HOA

PHẨM “HIỆN BẢO THÁP” THỨ MƯỜI MỘT

1.— Lúc bấy giờ, trước Phật có tháp bằng bảy báu, cao năm trăm do-tuần, ngang rộng hai trăm năm mươi do-tuần, từ dưới đất nổi lên trụ ở giữa hư không ; các món vật báu trau giồi, năm nghìn bao lớn, nghìn muôn phòng nhà, vô số tràng phan để nghiêm sức đó, chuỗi ngọc báu rủ xuống, muôn nghìn linh báu treo trên tháp. Bốn mặt đều thoáng đưa ra mùi hương gỗ ly-cấu chiên-dàn khắp cùng cả cõi nước.

Các phan lọng đều dùng bảy thứ báu, vàng, bạc, lưu ly, xa-cừ, mã-não, trân châu và mai-khôi hợp lại thành, cao đến ngang cung trời Tứ-thiên-vương, trời Dao-Lợi, rưới hoa Mạn-đà-la cúng dường tháp báu.

Các trời khác và rồng, Dạ-xoa,

Càn-thát-bà, A-tu-la, Ca-lâu-la, Khẩn-na-la, Ma-hầu-la-dà, nhơn, phi-nhơn v.v... nghìn muôn ức chúng đều đem tất cả hoa, hương, chuỗi ngọc, phan lọng, kỹ nhạc mà cúng dường tháp báu, đồng cung kính tôn trọng ngợi khen.

Bấy giờ trong tháp báu vang tiếng lớn ra khen rằng : “Hay thay ! Hay thay ! Đức Thích-Ca Mâu-Ni Thế-Tôn có thể dùng huệ lớn bình đẳng vì đại chúng nói kinh Diệu-Pháp Liên-Hoa là pháp giáo hóa Bồ-Tát được chư Phật hộ niệm. Đúng thế ! Đúng thế ! Đức Thích-Ca Mâu-Ni Thế-Tôn ! Như lời Phật nói đó, đều chân thật”.

2.— Bấy giờ, bốn chúng thấy tháp báu lớn trụ trong hư không, lại nghe trong tháp vang tiếng nói ra đều được pháp hỷ, lấy làm lạ chưa từng có, liền từ chỗ ngồi đứng dậy

cung kính chấp tay rồi đứng một bên.

Lúc đó, có vị đại Bồ-Tát tên Đại-Nhạo-Thuyết biết lòng nghi của tất cả trời, người, A-tu-la v.v... trong thế gian mà bạch Phật rằng : “Bạch Thế-Tôn ! Do nhân duyên gì mà có tháp này từ đất nổi lên, lại ở trong tháp vang ra tiếng như thế ?”

Lúc đó, Phật bảo ngài Đại-Nhạo-Thuyết Bồ-Tát : “Trong tháp báu này có toàn thân Như-Lai, thời quá khứ về trước cách đây vô lượng nghìn muôn ức vô số cõi nước ở phương đông có nước tên Bảo-Tịnh, trong nước đó có Phật hiệu là Đa-Bảo, đức Phật đó tu hành đạo Bồ-Tát phát lời thệ nguyện lớn rằng : “Nếu ta được thành Phật sau khi diệt độ trong cõi nước ở mười phương có chỗ nào nói kinh Pháp-Hoa, thời tháp miếu của ta vì nghe kinh đó mà nổi ra nơi trước

để làm chứng minh khen rằng : “Hay thay !” Đức Phật đó thành Phật rồi lúc sắp diệt độ ở trong đại chúng trời, người bảo các Tỳ-kheo rằng : “Sau khi ta diệt độ muốn cúng dường toàn thân của ta thì nên dựng một tháp lớn”.

Đức Phật đó dùng sức nguyện thần thông nơi nơi chô chô trong mười phương cõi nước, nếu có nói kinh Pháp-Hoa, thì tháp báu đó đều nổi ra nơi trước, toàn thân Phật ở trong tháp khen rằng : “Hay thay ! Hay thay !”

Đại-Nhạo-Thuyết ! Nay tháp của Đa-Bảo Như-Lai vì nghe nói kinh Pháp-Hoa nên từ dưới đất nổi lên khen rằng : “Hay thay ! Hay thay !”

3.— Bấy giờ, ngài Đại-Nhạo-Thuyết Bồ-Tát do sức thần của đức Như-Lai mà bạch Phật rằng : “Bạch Thế-Tôn ! Chúng con nguyện muốn

thấy thân của đức Phật đó". Phật bảo ngài Đại-Nhạo-Thuyết Bồ-Tát Ma-hatát : Phật Đa-Bảo đó có nguyện sâu nặng : "Nếu lúc tháp báu của ta vì nghe kinh Pháp-Hoa mà hiện ra nơi trước các đức Phật, có Phật nào muốn đem thân ta chỉ bày cho bốn chúng, thời các vị Phật của Phật đó phân thân ra nói pháp ở các cõi nước trong mười phương đều phải nhóm cả một chõ, vậy sau thân của ta mới hiện ra".

Đại-Nhạo-Thuyết ! Các vị Phật của ta phân thân nói pháp ở các cõi nước trong mười phương nay nên sē nhóm lại". Ngài Đại-Nhạo-Thuyết bạch Phật rằng : "Thưa Thế-Tôn ! Chúng con cũng nguyện muốn thấy các vị Phật của Thế-Tôn phân thân để lẽ lạy cúng dường".

4.— Bấy giờ, Phật phóng một lần sáng nơi lông trăng giữa chặng mày,

liền thấy năm trăm muôn ức na-do-tha hằng-hà-sa cõi nước ở phương đông. Các cõi nước đó đều dùng pha lê làm đất, cây báu, y báu để làm đồ trang nghiêm, vô số nghìn muôn ức Bồ-Tát đầy dây trong nước đó. Khắp nơi giảng màn báu, lưới báu phủ trên, đức Phật trong nước đó đều dùng tiếng lớn tốt mà nói các pháp, và thấy vô lượng nghìn muôn ức Bồ-Tát khắp đầy trong nước đó vì chúng sanh mà nói pháp. Phương Nam, Tây, Bắc, bốn phía, trên dưới chỗ tướng sáng lông trắng chiếu đến cũng lại như thế.

Lúc đó, các Phật ở mười phương đều bảo chúng Bồ-Tát rằng : Thiện-nam-tử ! Ta nay phải qua thế giới Ta-Bà, chỗ của đức Thích-Ca Mâu-Ni Phật, cùng để cúng dường tháp báu của Đa-Bảo Như-Lai”.

5.— Lúc bấy giờ, cõi Ta-bà liền

biến thành thanh tịnh, đất bằng lulu ly, cây báu trang nghiêm, vàng ròng làm dây để giảng ngăn tam đường, không có các tụ lạc làng xóm, thành áp, biển cả, sông ngòi, núi sông cùng rừng bụi. Đốt hương báu lớn, hoa mạn-dà-la trải khắp cõi đất, dùng lưới màn báu giăng trùm ở trên, treo những linh báu, chỉ lưu lại chúng trong hội này, dời các trời người để ở cõi khác.

Lúc đó các đức Phật đều đem theo một vị Bồ-Tát lớn để làm thị giả qua cõi Ta-bà đều đến dưới cây báu, mỗi mỗi cây báu cao năm trăm do-tuần, nhánh lá hoa trái thứ lớp rất trang nghiêm. Dưới các cây báu đều có tòa báu sư-tử cao năm do-tuần cũng dùng đồ báu tốt mà trau giồi đó.

Khi ấy, các đức Phật đều ngồi xếp bằng trên tòa này, như thế lần

**lượt đến khắp đầy cả cõi tam-thiên
đại-thiên mà ở nơi thân của đức
Thích-Ca Mâu-Ni Phật phân ra trong
một phương vẫn còn chưa hết.**

**Bấy giờ, đức Thích-Ca Mâu-Ni vì
muốn dung thọ các vị Phật của mình
phân thân, nên ở tám phương lại
biến thành hai trăm muôn ức na-do-
tha cõi nước, đều làm cho thanh tịnh,
không có địa-ngục, ngạ-quỷ, súc-sanh
cùng A-tu-la, lại cũng dời các hàng
trời người để ở cõi khác.**

**Những nước của Phật biến hóa
ra đó cũng dùng lưu ly làm đất, cây
báu trang nghiêm cao năm trăm do-
tuần, nhánh lá hoa trái đều có thứ
lớp tốt đẹp, dưới cây đều có tòa báu
sư-tử cao năm do-tuần, dùng các thứ
báu để trau giồi. Những nước đó
cũng không có biển cả sông ngòi và
các núi lớn : Núi Mục-chân-lân-dà,
núi Thiết-vi, núi Đại-thiết-vi, núi Tu-**

di v.v... thông làm một cõi nước Phật, đất báu bằng thăng, các báu xen lẫn nhau làm màn trùm khắp ở trên, treo các phan lọng, đốt hương báu lớn, các hoa trời báu trái khắp trên đất.

Đức Thích-Ca Mâu-Ni Phật vì các Phật sẽ đến ngồi, nên ở nơi tám phương lại đều biến thành hai trăm muôn ức na-do-tha cõi nước, đều làm cho thanh tịnh, không có địa-ngục, ngạ-quỷ, súc-sanh và A-tu-la, lại dời các hàng trời người để ở cõi khác. Những nước biến hóa ra đó cũng dùng lưu ly làm đất, cây báu trang nghiêm, cao năm trăm do-tuần nhánh lá hoa trái thứ tự tốt đẹp, dưới cây đều có tòa sư-tử bằng báu cao năm do-tuần, cũng dùng chất báu tốt mà trau giồi đó.

Những nước này cũng không có biển cả sông ngòi và các núi : Núi Mục-chân-lân-dà, núi đại Mục-chân-

lân-dà, núi Thiết-vi, núi đại Thiết-vi, núi Tu-di v.v... thông lại làm một cõi nước Phật đất báu bằng thăng, các báu đương xen lấn nhau thành màn trùm khắp ở trên, treo các phan lọng, đốt hương báu tốt, các thứ hoa trời báu trái khắp trên đất.

Bấy giờ, ở phương Đông, các đức Phật trong trăm nghìn muôn ức na-do-tha hằng-hà-sa cõi nước của đức Thích-Ca Mâu-Ni Phật phân thân ra, thảy đều nói pháp đến nhóm ở cõi này. Tuần tự như thế, các đức Phật trong cõi nước ở mươi phương thảy đều đến nhóm ngồi ở tám phương. Bấy giờ, mỗi mỗi phương các đức Như-Lai ngồi khắp đầy trong bốn trăm muôn ức na-do-tha cõi nước.

6.— Lúc đó, các đức Phật đều ngồi tòa sư-tử dưới cây báu, đều sai vị thị giả qua thăm viếng đức Thích-Ca Mâu-Ni Phật, đều đưa cho đầy

bụm hoa báu mà bảo thị giả rằng : Thiện-nam-tử ! Người qua đến núi Kỳ-Xà-Quật, chỗ của đức Thích-Ca Mâu-Ni Phật, theo như lời của ta mà thưa cùng Phật thế này : “Như-Lai có được ít bệnh ít khổ sức khỏe an vui, và chúng Bồ-Tát cùng Thanh-văn đều an ổn chẳng ?” Rồi đem hoa báu này rải trên Phật để cúng dường mà thưa rằng : “Đức Phật kia cũng muốn mở tháp báu này”. Các đức Phật sai người đến cũng như vậy.

Bấy giờ, đức Thích-Ca Mâu-Ni Phật thấy các vị Phật của mình phân thân đến ngồi trên tòa sư-tử, đều nghe các Phật cùng muốn đồng mở tháp báu, Phật liền từ chỗ ngồi đứng dậy trụ trên hư không, tất cả hàng bốn chúng đồng đứng dậy chấp tay một lòng nhìn Phật.

Khi ấy đức Thích-Ca Mâu-Ni Phật dùng ngón tay hữu mở cửa tháp

bảy báu vang ra tiếng lớn, như tháo khóa chốt mở cửa thành lớn.

Tức thời tất cả chúng trong hội đều thấy đức Đa-Bảo Như-Lai ở trong tháp báu ngồi tòa sư-tử, toàn thân không rã như vào cảnh thiền định lại nghe Phật đó nói : “Hay thay ! Hay thay ! Thích-Ca Mâu-Ni Phật sướng thích nói kinh Pháp-Hoa đó, ta vì nghe kinh đó mà đến cõi này”.

Bấy giờ, hàng tứ chúng thấy đức Phật đã diệt độ vô lượng nghìn muôn ức kiếp về trước nói lời như thế đều khen là việc chưa từng có, đều đem hoa trời báu rải trên đức Phật Đa-Bảo và Phật Thích-Ca Mâu-Ni.

Lúc đó đức Đa-Bảo Phật ở trong tháp báu chia nửa tòa cho Thích-Ca Mâu-Ni Phật mà nói rằng : “Thích-Ca Mâu-Ni có thể đến ngồi trên tòa này”. Tức thời đức Thích-Ca Mâu-Ni Phật vào trong tháp báu ngồi xếp

bằng trên nửa tòa đó.

Bấy giờ, hàng đại chúng thấy hai đức Như-Lai xếp bằng trên tòa sư-tử trong tháp bảy báu thì đều nghĩ rằng : “Đức Phật ngồi trên cao xa, cùi mong đức Như-Lai dùng sức thần thông làm cho bọn chúng con đều được ở trên hư không”.

Tức thời đức Thích-Ca Mâu-Ni Phật dùng sức thần thông tiếp hàng đại chúng đều ở hư không, rồi dùng tiếng lớn mà khắp bảo đó rằng : “Ai có thể ở trong cõi Ta-bà này rộng nói kinh Diệu-Pháp Liên-Hoa nay chính phải lúc. Như-Lai không bao lâu sẽ vào Niết-bàn, Phật muốn đem kinh Pháp-Hoa này phó chúc cho các người”.

Khi ấy, đức Thế-Tôn muốn tuyên lại nghĩa trên mà nói kệ rằng :

7.— Đáng Thánh-chúa Thế-Tôn.

Dù diệt độ đã lâu

Ở trong tháp báu này
Còn vì pháp mà đến
Các ông lại thế nào
Há chẳng siêng vì pháp ?
Phật Đa-Bảo diệt độ
Đã vô lượng số kiếp
Nơi nơi đến nghe pháp
Vì khó gặp được vậy.
Phật kia bản nguyện rằng :
Sau khi ta diệt độ
Nơi nơi tháp ta qua
Thường vì nghe Pháp-Hoa.
Lại vô lượng các Phật.
Số nhiều như hằng-sa
Của ta phân thân ra
Vì muốn đến nghe pháp
Và cùng để ra mắt
Phật diệt độ Đa-Bảo.
Nên đều bỏ cõi đẹp.
Cùng với chúng đệ tử
Trời, người, rồng, thần thảy
Và các việc cúng dường

**Muốn pháp lâu ở đời
 Cho nên đến cõi này.
 Ta vì các Phật ngồi
 Dùng sức thần thông lớn
 Dời vô lượng trời người
 Làm cho nước thanh tịnh.
 Các đức Phật mỗi mỗi
 Đến đến dưới cây báu
 Như hoa sen trang nghiêm
 Nơi ao báu trong sạch
 Dưới mỗi cây báu đó
 Có tòa báu sư-tử (8)
 Phật xếp bằng ngồi trên
 Sáng suốt rất đẹp đẽ
 Như giữa đêm tối tăm
 Đốt đuốc lớn lửa sáng.
 Thân Phật thoảng hương thơm
 Bay khắp mười phương nước
 Chúng sanh được hương xông
 Vui mừng không kể xiết
 Thí như luồng gió lớn
 Thổi lay nhánh cây nhỏ**

Dùng cách phương tiện đó
Làm cho Pháp ở lâu.

8.— Nói cùng hàng đại chúng
Sau khi ta diệt độ
Ai có thể hộ trì
Đọc nói kinh pháp này
Thời nay ở trước Phật
Nên tự phát lời thệ.
Coi Phật Đa-Bảo kia
Đầu đã diệt từ lâu
Do bản thệ nguyện rộng
Mà còn rền tiếng lớn.
Đức Đa-Bảo Như-Lai
Và cùng với thân ta
Nhóm họp các hóa Phật
Phải nên biết ý này.
Các hàng Phật tử thảy
Ai có thể hộ pháp
Nay nên phát nguyện lớn
Khiến pháp ở đời lâu
Có ai hay hộ được
Kinh Diệu-Pháp-Hoa này

**Thời là đã cúng dường
 Thích-Ca cùng Đa-Bảo.
 Đức Đa-Bảo Phật đây
 Ở trong tháp báu lớn
 Thường đạo qua mười phương
 Vì để nghe kinh này.
 Cũng là để cúng dường
 Các hóa Phật đến nhóm
 Trang nghiêm rất sáng đẹp
 Các thế giới vô lượng.
 Nếu người nói kinh này
 Thời là đã thấy ta
 Cùng Đa-Bảo Như-Lai
 Và các vị hóa Phật.**

**9.— Các Thiện-nam-tử này
 Đầu nên suy nghĩ kỹ
 Đây là việc rất khó
 Phải phát nguyện rộng lớn
 Bao nhiêu kinh điển khác
 Số nhiều như hằng sa
 Đầu nói hết kinh đó
 Cũng chưa đủ làm khó,**

**Hoặc đem núi Diệu-Cao
Ném để ở phương khác
Cách vô số cõi Phật
Cũng chưa lấy làm khó,
Nếu người dùng ngón chân
Động cõi nước Đại-Thiên
Ném xa qua cõi khác
Cũng chưa lấy làm khó,
Hoặc đứng trên Hữu-Đảnh
Nói vô lượng kinh khác
Vì để dạy bảo người
Cũng chưa lấy làm khó.
Nếu sau lúc Phật diệt
Người ở trong đời ác
Có thể nói kinh này
Đây thì rất là khó,
Giả sử lại có người
Dùng tay nắm hư không
Để mà khắp đạo đi
Cũng chưa lấy làm khó.
Sau khi ta diệt độ
Nếu người tự thư trì (9)**

**Hoặc bảo người thư trì
 Đây thì là rất khó,
 Hoặc đem cả cõi đất
 Để lên móng ngón chân
 Bay lên đến Phạm-Thiên
 Cũng chưa lấy làm khó,
 Sau khi Phật diệt độ
 Người ở trong đời ác
 Tạm đọc kinh pháp này
 Đây thì mới là khó.
 Giả sử gặp kiếp Thiêu (10)
 Gánh mang những cỏ khô
 Vào lửa không bị cháy
 Cũng chưa lấy làm khó,
 Sau khi ta diệt độ
 Nếu người trì kinh này
 Vì một người mà nói
 Đây thì mới là khó
 Hoặc người trì tám muôn
 Bốn nghìn các tạng pháp
 Đủ mười hai bộ kinh
 Vì người mà diễn nói**

Khiến các người nghe pháp
Đều được sáu thần thông
Dù được như thế đó
Cũng chưa lấy làm khó
Sau khi ta diệt độ
Nghe lãnh kinh điển này
Hỏi nghĩa thú trong kinh
Đây thì mới là khó.
Hoặc có người nói pháp
Làm cho nghìn muôn ức
Đến vô lượng vô số
Hằng-hà-sa chúng sanh
Chứng được A-la-hán
Đủ sáu phép thần thông
Đầu có lợi ích đó
Cũng chưa phải là khó,
Sau khi ta diệt độ
Nếu người hay phụng trì
Những kinh điển như đây
Đây thì là rất khó.

10.— Ta vì hộ Phật đạo
Ở trong vô lượng cõi

Từ thuở trước đến nay
Rộng nói nhiều các kinh
Mà ở trong kinh đó
Kinh này là bậc nhứt
Nếu có người trì được
Thì là trì thân Phật,
Các thiện-nam-tử này
Sau khi ta diệt độ
Ai có thể thọ trì
Và đọc tụng kinh này
Thì nay ở trước Phật
Nên tự nói lời thệ.
Kinh pháp đây khó trì
Nếu người tạm trì đó
Thì ta rất vui mừng
Các đức Phật cũng thế
Người nào được như vậy
Các đức Phật thường khen
Đó là rất dũng mãnh
Đó là rất tinh tấn
Gọi là người trì giới
Bậc tu hạnh Đầu-dà (11)

**Thời chắc sẽ mau được
Quả vô thượng Phật đạo.
Có thể ở đời sau
Đọc trì kinh pháp này
Là chơn thật Phật tử
Trụ ở bậc thuần thiện,
Sau khi Phật diệt độ
Có thể hiểu nghĩa này
Thì là mắt sáng suốt
Của trời người trong đời
Ở trong đời kinh sơ
Hay nói trong chốc lát
Tất cả hàng trời người
Đều nên cúng dường đó.**

KINH DIỆU-PHÁP LIÊN-HOA

PHẨM “ĐỀ-BÀ-ĐẠT-ĐA” THỨ MƯỜI HAI

1.— Lúc bấy giờ, đức Phật bảo các vị Bồ-Tát và hàng trời, người, bốn chúng : “Ta ở trong vô lượng kiếp về thời quá khứ cầu kinh Pháp-Hoa không có lười mỏi. Trong nhiều kiếp thường làm vị Quốc-vương phát nguyện cầu đạo vô thượng Bồ-đề, lòng không thối chuyển. Vì muốn đầy đủ sáu pháp Ba-la-mật nên siêng làm việc bố thí lòng không lẩn tiếc, bố thí voi, ngựa, bảy báu, nước thành, vợ, con, tôi tớ, bạn bè, cho đến dầu, mắt, tủy, óc, thân, thịt, tay, chân, chẳng tiếc thân mạng.

Thuở đó, nhân dân trong đời sống lâu vô lượng, vua vì mến pháp nên thôi bỏ ngôi vua, giao việc trị nước cho Thái-tử. Đánh trống ra lệnh cầu pháp khắp bốn phương : “Ai có

thể vì ta nói pháp Đại-thừa, thì ta sẽ trọng lời cung cấp hâu hạ”.

Khi ấy có vị tiên nhơn đến thưa cùng vua rằng : “Ta có pháp Đại-thừa tên là kinh “Diệu-Pháp Liên-Hoa”, nếu Đại-vương không trái ý ta, ta sẽ vì Đại-vương mà tuyên nói”.

Vua nghe lời vị tiên nhơn nói, vui mừng hớn hở, liền đi theo vị tiên nhơn để cung cấp việc cần dùng : Hoặc hái trái, gánh nước, hoặc lượm củi, nấu ăn cho đến dùng thân mình làm giường ghế, thân tâm không biết mỏi. Thuở đó theo phụng thờ vị tiên nhơn trải qua một nghìn năm, vì trọng pháp nên siêng năng cung cấp hâu hạ cho tiên nhơn không thiếu thốn.

Bấy giờ, đức Thế - Tôn muốn tuyên lại nghĩa trên mà nói kệ rằng :

**2.— Ta nhớ kiếp quá khứ
Vì cầu pháp Đại-thừa**

Dầu làm vị Quốc-vương
Chẳng ham vui ngũ dục.
Đánh chuông rao bốn phương
Ai có pháp Đại-thừa
Nếu vì ta giải nói
Thân sē làm tôi tớ.
Giờ có tiên Trường-Thọ
Đến thưa cùng Đại-vương
Ta có pháp nhiệm mầu
Trong đời ít có được
Nếu có thể tu hành
Ta sē vì ông nói.
Khi vua nghe tiên nói
Sanh lòng rất vui đẹp
Liền đi theo tiên nhơn
Cung cấp đồ cần dùng
Lượm củi và rau trái
Theo lời cung kính dâng
Lòng ham pháp Đại-thừa
Thân tâm không lười mỏi,
Khắp vì các chúng sanh
Siêng cầu pháp mầu lớn

Cũng không vì thân mình
 Cùng vui với ngũ dục
 Nên dầu làm vua lớn
 Siêng cầu được pháp này
 Do đó được thành Phật
 Nay vẫn vì ông nói.

3.— Phật bảo các Tỳ-kheo rằng : “Thuở ấy, vua đó thời chính là thân ta, còn tiên nhơn đó nay chính là ông Đề-Bà-Đạt-Đa. Do nhờ ông thiện-tri-thức Đề-Bà-Đạt-Đa làm cho ta đầy đủ sáu pháp Ba-la-mật, từ-bi hỷ-xả, ba mươi hai tướng tốt, tám mươi món đẹp, thân sắc vàng tía, mười trí lực, bốn món vô-sở-úy, bốn món nghiệp pháp, mười tám món bất cộng, thần thông đạo lực, thành bậc chánh-đẳng chánh-giác rộng độ chúng sanh, tất cả công đức đó đều là nhân thiện-tri-thức Đề-Bà-Đạt-Đa cả”.

4.— Phật bảo hàng tứ chúng : “Qua vô lượng kiếp về sau, ông Đề-

Bà-Đạt-Đa sẽ được thành Phật hiệu là Thiên-Vương Như-Lai, Ứng-cúng, Chánh - biến - tri, Minh - hạnh - túc, Thiện-thệ, Thế-gian-giải, Vô-thượng-sĩ, Điều-ngự trượng-phu, Thiên-Nhân-Sư, Phật Thế-Tôn. Cõi nước đó tên là Thiên-Đạo, lúc Thiên-Vương Phật trụ ở đời hai mươi trung kiếp, rộng vì các chúng sanh mà nói pháp mầu, hằng-hà-sa chúng sanh được quả A-la-hán, vô lượng chúng sanh phát tâm Duyên-giác, hằng-hà-sa chúng sanh phát tâm vô thượng đạo, được vô-sanh-nhẫn đến bậc Bất-thối-chuyển.

Sau khi đức Thiên-Vương Phật nhập Niết-bàn, chánh pháp trụ lại đời hai mươi trung kiếp, toàn thân xá-lợi dựng tháp bằng bảy báu, cao sáu mươi do-tuần. Các hàng trời nhân dân đều đem hoa đẹp, hương bột, hương xoa, hương đốt, y phục,

**chuỗi ngọc, tràng phan, lọng báu, kĩ
nhạc, ca tụng để lễ lạy cúng dường
tháp đẹp bằng bảy báu đó. Vô lượng
chúng sanh được quả A-la-hán, vô
lượng chúng sanh ngộ Bích-chi-Phật,
bất-khả tư-nghièu chúng sanh phát tâm
Bồ-đề đến bậc Bất-thối-chuyển”.**

Đức Phật bảo các Tỳ-kheo :
**“Trong đời vị lai, nếu có kẻ thiện-nam, người thiện-nữ nghe kinh Diệu-
Pháp Liên-Hoa phẩm Đề-Bà-Đạt-Đa, sanh lòng trong sạch kính tin chẳng
sanh nghi lầm, thời chẳng đọa địa-
ngục, ngạ-quỷ, súc-sanh, được sanh
ở trước các đức Phật trong mười
phương, chỗ người đó sanh ra thường
được nghe kinh này. Nếu sanh vào
cõi nhân thiên thì hưởng sự vui rất
thắng diệu, nếu sanh ở trước Phật
thì từ hoa sen hóa sanh”.**

**5.— Bấy giờ, ở hạ phương vị Bồ-
Tát theo hầu đức Đa-Bảo Như-Lai tên**

**là Trí-Tích bạch với đức Đa-Bảo
Phật nên trở về bốn quốc. Đức Thích-
Ca Mâu-Ni Phật bảo Trí-Tích rằng :**
**“Thiện-nam-tử ! Chờ giây lát, cõi đây
có Bồ-Tát tên Văn-Thù Sư-Lợi có thể
cùng ra mắt nhau luận nói pháp mầu
rồi sẽ về bốn độ”.**

Lúc đó, ngài Văn-Thù Sư-Lợi
ngồi hoa sen nghìn cánh lớn như
bánh xe, các vị Bồ-Tát cùng theo
cũng ngồi hoa sen báu, từ nơi cung
rồng Ta-Kiệt-La trong biển lớn tự
nhiên vọt lên trụ trong hư không,
đến núi Linh-Thứu, từ trên hoa sen
bước xuống đến chỗ Phật, đầu mặt
kinh lạy chân hai đức Phật, làm lễ
xong, qua chỗ Trí-Tích cùng hỏi thăm
nhau rồi ngồi một phía.

Ngài Trí-Tích Bồ-Tát hỏi ngài
Văn-Thù Sư-Lợi rằng : “Ngài qua
cung rồng hóa độ chúng sanh số
được bao nhiêu ?”

Ngài Văn-Thù Sư-Lợi nói : “Số đó vô lượng không thể tính kể, chẳng phải miệng nói được, chẳng phải tâm lường được, chờ chừng giây lát sẽ tự chứng biết”.

Ngài Văn-Thù nói chưa dứt lời, liền có vô số Bồ-Tát ngồi hoa sen báu từ biển vọt lên đến núi Linh-Thưu trụ giữa hư không. Các vị Bồ-Tát này đều là của ngài Văn-Thù Sư-Lợi hóa độ, đủ hạnh Bồ-Tát đều chung luận nói sáu pháp Ba-la-mật. Những vị mà trước kia là Thanh-văn ở giữa hư không nói hạnh Thanh-văn nay đều tu hành “nghĩa không” của Đại-thừa.

Ngài Văn-Thù Sư-Lợi nói với ngài Trí-Tích rằng : “Tôi giáo hóa ở nơi biển việc đó như thế”.

Lúc ấy, ngài Trí-Tích Bồ-Tát nói kệ khen rằng :

Đại trí đức mạnh mẽ
Hoa độ vô lượng chúng

**Nay trong hội lớn này
Và tôi đều đã thấy
Diễn nói nghĩa thật tướng
Mở bày pháp nhứt thửa
Rộng độ các chúng sanh
Khiến mau thành Bồ-đề.**

6.— Ngài Văn-Thù Sư-Lợi nói :
**“Ta ở biển chỉ thường tuyên nói kinh
Diệu-Pháp Liên-Hoa”.**

**Ngài Trí-Tích hỏi ngài Văn-Thù
Sư-Lợi rằng : “Kinh này rất sâu vi
diệu là báu trong các kinh, trong đời
rất ít có, vậy có chúng sanh nào
siêng năng tinh tấn tu hành kinh này
mau được thành Phật chăng ?”**

**Ngài Văn-Thù Sư-Lợi nói : “Có
con gái của vua rồng Ta-Kiệt-La mới
tám tuổi mà cẩn tánh lanh lẹ, có trí
huệ, khéo biết các cẩn tánh hành
nghiệp của chúng sanh, được pháp
tổng-trì, các tạng pháp kín rất sâu
của các Phật nói đều có thể thọ trì,**

sâu vào thiền định, rõ thấu các pháp. Trong khoảng sát na phát tâm Bồ-đề được bậc Bất-thối-chuyển, biện tài vô ngại, thương nhớ chúng sanh như con đỗ, công đức đầy đủ, lòng nghĩ miệng nói pháp nhiệm mầu rộng lớn, từ bi nhân đức khiêm nhường, ý chí hòa nhã, nàng ấy có thể đến Bồ-đề”.

Trí-Tích Bồ-Tát nói rằng : “Tôi thấy đức Thích-Ca Nư-Lai ở trong vô lượng kiếp làm những hạnh khổ khó làm, chứa nhiều công đức để cầu đạo Bồ-đề chưa từng có lúc thôi dứt : Ta xem trong cõi tam-thiên đại-thiên nhân đến không có chỗ nhỏ bằng hạt cài, mà không phải là chỗ của Bồ-Tát bỏ thân mạng để vì lợi ích chúng sanh, vậy sau mới được thành đạo Bồ-đề, chẳng tin Long-Nữ đó ở trong khoảng giây lát chứng thành bậc Chánh-giác”.

Nói luận chưa xong, lúc đó con

gái của Long-vương bỗng hiện ra nơi trước đầu mặt lê kính Phật rồi đứng một phía nói kệ khen rằng :

**Thấu rõ tướng tội phước
 Khắp soi cả mươi phương
 Pháp thân tịnh vi diệu
 Dủ ba mươi hai tướng
 Dùng tám mươi món tốt
 Để trang nghiêm pháp thân
 Trời, người đều kính ngưỡng
 Long thần thảy cung kính
 Tất cả loài chúng sanh
 Không ai chẳng tôn phụng
 Lại nghe thành Bồ-đề
 Chỉ Phật nên chứng biết
 Tôi nói pháp Đại-thừa
 Độ thoát khổ chúng sanh.**

7.— Bấy giờ, ngài Xá-Lợi-Phật nói với Long-Nữ rằng : “Ngươi nói không bao lâu chứng được đạo vô thượng, việc đó khó tin. Vì sao ? Vì thân gái nhơ uế chẳng phải là pháp

khí, thế nào có thể được thành vô-thượng chánh-giác ? Đạo Phật xa rộng phải trải qua vô lượng kiếp cần khổ chứa nhóm công hạnh, tu đủ các độ, vậy sau mới thành được. Lại thân gái còn có năm điều chướng : Một, chẳng được làm Phạm-thiên-vương ; hai, chẳng được làm Đề-Thích ; ba, chẳng được làm Ma-vương ; bốn, chẳng được làm Chuyển-luân-thánh-vương ; năm, chẳng được làm Phật. Thế nào thân gái được mau thành Phật ?”

Lúc đó, Long-Nữ có một hột châu báu, giá trị bằng cõi tam-thiên đại-thiên đem dâng đức Phật. Phật liền nhận lấy. Long-Nữ nói với Trí-Tích Bồ-Tát cùng tôn giả Xá - Lợi - Phật rằng : “Tôi hiến châu báu, đức Thế-Tôn nạp thọ, việc đó có mau chẳng ?”

— Đáp : “Rất mau”.

— Long-Nữ nói : “Lấy sức thần

của các ông xem tôi thành Phật lại mau hơn việc đó”.

Đang lúc đó cả chúng hội đều thấy Long-Nữ thoát nhiên biến thành nam tử, đủ hạnh Bồ-Tát, liền qua cõi Vô-Cáu ở phương Nam, ngồi tòa sen báu thành bậc Đẳng-chánh-giác, đủ ba mươi hai tướng, tám mươi món đẹp, khắp vì tất cả chúng sanh trong mười phương mà diễn nói pháp mầu.

Khi ấy trong cõi Ta-bà hàng Bồ-Tát, Thanh-văn, trời, rồng, bát-bộ, nhơn cùng phi-nhơn đều xa thấy Long-Nữ kia thành Phật khắp vì hàng nhơn, thiên trong hội đó mà nói pháp, sanh lòng vui mừng đều xa kính lạy, vô lượng chúng sanh nghe pháp tỏ ngộ được bậc Bất-thối-chuyển, vô lượng chúng sanh được lãnh lời thọ ký thành Phật. Cõi Vô-Cáu sáu điệu vang động, cõi Ta-bà ba nghìn chúng sanh trụ bậc Bất-thối,

**ba nghìn chúng sanh phát lòng Bồ-đề
mà được lãnh lời thọ ký.**

**Trí-Tích Bồ-Tát và ngài Xá-Lợi-
Phật tất cả trong chúng hội yên lặng
mà tin nhận đó.**

KINH DIỆU-PHÁP LIÊN-HOA

PHẨM “TRÌ” THỨ MƯỜI BA

1.— Lúc bấy giờ, ngài Dược-Vương đại Bồ-Tát và ngài Đại-Nhạo-Thuyết Bồ-Tát Ma-ha-tát cùng chung với quyển thuộc hai muôn vị Bồ-Tát đều ở trước Phật nói lời thệ rằng : “Cúi mong đức Thế-Tôn chớ lo, sau khi Phật diệt độ chúng con sē phụng trì đọc tụng nói kinh điển này, đời ác sau, chúng sanh cǎn lành càng ít, nhiều kẻ tăng-thượng-mạn tham lợi dưỡng cúng dường, thêm lớn cǎn chẳng lành, xa lìa đạo giải thoát, dầu khó có thể giáo hóa, chúng con sē khởi sức nhẫn lớn đọc tụng kinh này, thọ trì giải nói biên chép, dùng các món cúng dường cho đến chẳng tiếc thân mạng”.

2.— Lúc đó, trong chúng có năm trăm vị A-la-hán đã được thọ ký đồng

bạch Phật rằng : “Thế-Tôn ! Chúng con cũng tự thê nguyện ở nơi cõi khác rộng nói kinh này”.

Lại có bậc học và vô học tám nghìn người đã được thọ ký đồng từ chỗ ngồi đứng dậy, chấp tay hướng về phía Phật nói lời thê rằng : “Thế-Tôn ! Chúng con cũng sẽ ở cõi khác rộng nói kinh này. Vì sao ? — Vì người trong nước Ta-bà nhiều điều tệ ác, ôm lòng tăng-thượng-mạn, công đức cạn mỏng, giận hờn, tà vạy tâm không chơn thật”.

3.— Khi đó,dì của Phật là Đại-Ái-Đạo Tỳ-kheo-ni cùng chung với bậc “học” và “vô-học” Tỳ-kheo-ni sáu nghìn người đồng từ chỗ ngồi đứng dậy chấp tay chiêm ngưỡng dung nhan của Phật mắt chắng tạm rời.

Bấy giờ, Thế-Tôn bảo Kiều-Đàm-Di : “Cớ chi có sắc buồn mà nhìn Như-Lai, tâm người toan không cho

**rằng ta chẵng nói đến tên ngươi, để
thọ ký thành vô-thượng chánh-dắng
chánh-giác ư ?**

**Kiều-Đàm-Di ! Ta trước tổng nói
tất cả Thanh-văn đều đã được thọ ký,
nay ngươi muốn biết thọ ký đó, đời
tương lai sau ngươi sẽ ở trong pháp
hội của sáu muôn tám nghìn ức đức
Phật làm vị đại Pháp-sư và sáu nghìn
vị “học” “vô-học” Tỳ-kheo-ni đều làm
Pháp-sư. Người lần lần đủ đạo hạnh
Bồ-Tát như thế sẽ được thành Phật
hiệu là Nhứt-Thiết Chúng-Sanh Hỷ-
Kiến Như-Lai, Ứng-cúng, Chánh-biến-
tri, Minh-hạnh-túc, Thiện-thệ, Thế-
gian-giải, Vô-thượng-sĩ, Điều-ngự
trượng-phu, Thiên-Nhân-Sư, Phật
Thế-Tôn.**

**Kiều-Đàm-Di ! Đức Nhứt-Thiết
Chúng-Sanh Hỷ-Kiến Phật đó và sáu nghìn
Bồ-Tát tuân tự thọ ký được
đạo vô-thượng chánh-dắng chánh-**

giác.

Bấy giờ, mẹ của La-Hầu-La là bà Gia-Du-Đà-La Tỳ-kheo-ni nghĩ rằng : “Thế-Tôn ở nơi trong hội thọ ký riêng chẳng nói đến tên tôi”.

Phật bảo bà Gia-Du-Đà-La : “Ngươi ở đời sau trong pháp hội của trăm nghìn muôn ức đức Phật, tu hạnh Bồ-Tát, làm vị đại Pháp-sư, lần lần đầy đủ Phật đạo ở trong cõi Thiện-Quốc sẽ được thành Phật hiệu là Cụ-Túc Thiên-Vạn Quang-Tướng Như-Lai, Ứng-cúng, Chánh-biến-tri, Minh-hạnh-túc, Thiện-thệ, Thế-gian-giải, Vô-thượng-sĩ, Điều-ngự trượng-phu, Thiên-Nhân-Sư, Phật Thế-Tôn. Phật sống lâu vô lượng vô số kiếp.

Lúc đó bà Đại-Ái-Đạo Tỳ-kheo-ni và bà Gia-Du-Đà-La Tỳ-kheo-ni cùng cả quyến thuộc đều rất vui mừng được việc chưa từng có, liền ở trước Phật mà nói kệ rằng :

**Đáng Thế-Tôn Đạo-Sư
Làm an ổn trời người
Chúng con nghe thọ ký
Lòng an vui đầy đủ.**

Các vị Tỳ-kheo-ni nói kệ đó rồi, bạch Phật rằng : “Chúng con cũng có thể ở cõi nước phương khác rộng tuyên nói kinh này”.

4.— Bấy giờ, đức Thế-Tôn nhìn tám mươi muôn ức na-do-tha vị đại Bồ-Tát, các vị Bồ-Tát đó đều là bậc bất-thối-chuyển, chuyển-pháp-luân bất thối được các pháp tổng-trì, liền từ chỗ ngồi đứng dậy, đến trước Phật một lòng chấp tay mà nghĩ rằng : “Nếu đức Thế-Tôn dạy bảo chúng ta nói kinh này, thời chúng ta sẽ như Phật dạy rộng tuyên nói pháp này”.

Các vị đó lại nghĩ : “Nay đức Phật yên lặng chẳng thấy dạy bảo, chúng ta phải làm thế nào ?”

Lúc đó, các vị Bồ-Tát kính thuận

ý của Phật, và muốn tự thỏa mãn bốn nguyện, bèn ở trước Phật nói lớn tiếng mà phát lời thệ rằng : “Thế-Tôn, sau khi Như-Lai diệt độ, chúng con đi giáp vòng qua lại khắp mười phương thế giới hay khiến chúng sanh biên chép kinh này, thọ trì, đọc tụng, giải nói nghĩa lý, nghĩ nhớ chơn chánh, đúng như pháp mà tu hành, như thế đều là sức oai thần của Phật. Cúi mong đức Thế-Tôn ở phương khác xa giữ gìn cho”.

Tức thời các vị Bồ-Tát đều đồng tiếng mà nói kệ rằng :

5.— Cúi mong Phật chớ lo

Sau khi Phật diệt độ

Trong đời ác ghê sợ

Chúng con sē rộng nói.

Có những người vô trí

Lời ác mắng rủa thảy

Và dao gậy đánh đập

Chúng con đều phải nhẫn.

**Tỳ-kheo trong đời ác
Trí tà lòng dua vạy
Chưa được nói đã được
Lòng ngã mạn dây đầy,
Hoặc người mặc áo nạp
Lặng lẽ ở chỗ vắng
Tự nói tu chơn đạo
Khinh rẻ trong nhân gian
Vì ham ưa danh lợi
Nói pháp cho bạch-y
Được người đời cung kính
Như lục thông La-hán
Người đó ôm lòng ác
Thường nghĩ việc thế tục
Giả danh “A-luyện-nhã”
Ưa nói lỗi chúng con
Mà nói như thế này
Các bạn Tỳ-kheo này
Vì lòng tham lợi dưỡng
Nói luận nghĩa ngoại đạo
Tự làm kinh điển đó
Dối lầm người trong đời**

Vì muốn cầu danh tiếng
Mà giải nói kinh đó
Thường ở trong đại chúng
Vì muốn phá chúng con
Đến Quốc-vương, quan lớn
Bà-la-môn, cư-sĩ
Và chúng Tỳ-kheo khác
Chê bai nói xấu con
Đó là người tà kiến
Nói luận nghĩa ngoại đạo
Chúng con vì kính Phật
Đều nhẫn các ác đó
Bị người đó khinh rằng
Các ngươi đều là Phật
Lời khinh mạn dường ấy
Đều sẽ nhẫn thọ đó.
Trong đời ác kiếp trước
Nhiều các sự sơ sệt
Quỷ dữ nhập thân kia
Mắng rủa hủy nhục con
Chúng con kính tin Phật
Sẽ mặc giáp nhẫn nhục

Vì để nói kinh này
Nên nhẫn các việc khó,
Con chẳng mến thân mạng
Chỉ tiếc đạo vô thượng.
Chúng con ở đời sau
Hộ trì lời Phật dặn
Thế-Tôn tự nên biết
Tỳ-kheo đời ác trước
Chẳng biết Phật phương tiện
Tùy cơ nghi nói pháp
Chau mày nói lời ác
Luôn luôn bị xua đuổi
Xa rời nơi chùa tháp
Các điều ác như thế
Nhớ lời Phật dặn bảo
Đều sẽ nhẫn việc đó
Các thành ấp xóm làng
Kia có người cầu pháp
Con đều đến chỗ đó
Nói pháp của Phật dặn.
Con là sứ của Phật
Ở trong chúng không sợ

**Con sẽ khéo nói pháp
Xin Phật an lòng ở
Con ở trước Thế-Tôn
Mười phương Phật đến nhóm
Phát lời thệ như thế
Phật tự rõ lòng con.**

KINH DIỆU-PHÁP LIÊN-HOA

Quyển thứ tư

**Ôm châù đi làm thuê mướn, được
chút ít cho là đủ. Nơi cao nguyên đào
giếng, chí cầu suối sâu. Tháp báu vọt
lên giáo hóa tròn khắp. Nhân cùng
quả đồng nói. Pháp mầu ý khẩn cầu.**

**NAM-MÔ PHÁP-HOA HỘI-THƯỢNG-PHẬT
BỒ-TÁT. (3 lần)**

**Năm trăm đệ tử thọ ký chứng
quả Phật. Tháp Phật Đa-Bảo vọt ra
trước, ngài Nhạo-Thuyết hỏi cẩn
nguyên. Vì pháp cầu thầy hiền, nghe
diễn kinh Diệu-Liên.**

NAM-MÔ QUÁ-KHÚ ĐA-BẢO PHẬT. (3 lần)

THÍCH NGHĨA

- (1) 1.- Tỳ-kheo ; 2.- Tỳ-kheo-ni ; 3.- Ưu-bà-tắc, Ưu-bà-di.
- (2) Lãnh hội pháp mầu, lòng vui mừng, thân khoan khoái gọi là “pháp-hỷ-thực”.
Trụ trong thiền định, tâm an, thân khỏe gọi là “Thiền-duyệt-thực”.
- (3) 1- Pháp-vô-ngại (*có trí nói pháp suốt thông*)
2- Từ-vô-ngại (*lời tiếng đầy đủ không trệ*)
3- Nghĩa-vô-ngại (*nghĩa ý thấu đáo*)
4- Nhạo-thuyết-vô-ngại (thường ưa thích nói pháp).
- (4) 1.- Nội hữu sắc tướng ngoại quán quán sắc giải thoát
2.- Nội vô sắc tướng ngoại quán quán sắc giải thoát
3.- Tịnh bội xả thân tác chứng giải thoát
4.- Hư không xứ giải thoát
5.- Thức vô biên xứ giải thoát
6.- Vô sở hữu xứ giải thoát
7.- Phi hữu tướng phi vô tướng giải thoát
8.- Diệt thọ tướng giải thoát.
- (5) Tham, sân, si.
- (6) Sau khi Phật diệt độ, thời kỳ đầu giáo pháp cùng người tu, chứng quả v.v.., cũng như khi Phật còn tại thế thời gọi là “thời kỳ chánh pháp”. Lần lần người tu và chứng quả không được như trước thời gọi là “thời kỳ tượng pháp” (*tượng tự*).
- (7) Được ít mà làm tự cho là được nhiều, chứng bậc thấp mà làm cho là chứng bậc cao.
- (8) Sư-tử làm chúa loài muông thú, ở trong hàng thú tự tại vô úy. Tòa sư-tử chính là lấy nghĩa tự-tại vô-úy đó.
- (9) Biên chép và thọ trì.

(10) Một đại kiếp có 4 kỳ trung kiếp :

- 1.- Trung kiếp *thành*
- 2.- Trung kiếp *trụ*
- 3.- Trung kiếp *hoại*
- 4.- Trung kiếp *không*.

- *Thành* là kết cấu hiện thành thế giới. *Trụ* là thời kỳ toàn vẹn thế giới hữu tình đều đầy đủ như hiện nay đây vậy. *Hoại* là hư rã, thế giới hư rã do 3 nguyên nhân : A- Lửa ; B- Nước ; C-Gió. Trong đây kiếp thiêu chính là thời kỳ lửa cháy tan thế giới. Tan hết là *KHÔNG*.

(11) Tiếng Phạm, nghĩa là giữ sạch bụi nhơ (đầu tầu) có 12 hạnh :

- 1.- Mặc phấn tảo y
- 2.- Chỉ ba y không được dư
- 3.- Thường khất thực
- 4.- Ngày một bữa ăn chánh
- 5.- Ngày một lần ngồi ăn
- 6.- Ăn có tiết lượng
- 7.- Ở chỗ vắng vẻ
- 8.- Ngồi trong gò mả
- 9.- Ngồi dưới bóng cây
- 10.- Ngồi chỗ trống
- 11.- Tùy hạp ngồi
- 12.- Ngồi luôn không nằm.

Sự tích
**TỤNG ĐỀ KINH
MÌNH VÀ NGƯỜI ĐỀU THOÁT KHỔ**

Quận Phùng-Dực, ông Lý-Sơn-Long làm chức Tả-Giám-Môn Hiệu-úy trong niên hiệu Võ-Đức bị bệnh chết, mà trên ngực khoảng bằng bàn tay không lạnh, người nhà chưa nỡ tẩn liệm. Đến ngày thứ bảy sống lại thuật rằng : “Đang lúc chết bị người bắt dẫn đến một dinh quan rất hùng tráng rộng lớn. Trong sân có bọn tù vài nghìn người, hoặc mang gông, hoặc xiềng xích đều đứng xây mặt về hướng Bắc, chật cả sân.

Quân hầu đất Sơn-Long đến dưới dinh. Có một vị Thiên-Quan ngồi giường cao kê hầu hạ nghi vệ như hàng vua chúa. Sơn-Long hỏi quân hầu : “Quan nào đó ?” - Quân hầu đáp : “Vua đấy”. Sơn-Long đến dưới thềm. - Vua hỏi : “Người thuở sanh bình làm phước nghiệp gì ?” Sơn-Long thưa : “Mỗi lần người trong làng thiết lập trai đàn giảng kinh tôi thường thí của vật đồng với người”. — Vua lại hỏi : “Còn tự thân ngươi làm phước nghiệp gì ?” Sơn-Long thưa : “Tôi tụng thuộc kinh Pháp-Hoa hai quyển”. — Vua nói : “Rất hay ! Được lên thềm”. Ông Sơn-Long đã lên trên nhà thầy phía Đông-Bắc có một tòa cao giống như tòa diễn giảng. Vua chỉ tòa nói với Sơn-Long rằng : “Nên lên tòa này tụng kinh”. Sơn-Long vâng lệnh đến bên tòa. Vua liền đứng dậy nói :

“Thỉnh ngài Pháp-sư lên tòa”. Sơn-Long lên tòa xong. Vua liền xây về phía tòa mà ngồi. Sơn-Long khai kinh tụng rằng : “Diệu-Pháp Liên-Hoa kinh, phẩm Tự đệ nhất”. - Vua nói : “Thỉnh Pháp-sư thôi”. Sơn-Long liền thôi, xuống tòa lại đứng dưới thềm đoái xem trong sân, bọn tù nhân vừa rồi không còn một người. Vua bảo Sơn-Long rằng : “Phước đức tụng kinh của ông chẳng những là tự lợi, nhẫn đến làm cho bọn tù trong sân nhân nghe đề kinh Pháp-Hoa mà đều được thoát khổ, há chẳng hay lắm thay ! Nay tha người trở về”.

Sơn-Long lạy từ. Đi được vài mươi bước, vua kêu trở lại rồi bảo quân hầu : “Nên dắt người này đi xem các ngục”.

Quân hầu liền dắt Sơn-Long đi qua phía Đông hơn trăm bước thấy một thành bằng sắt rất rộng lớn, trên có mái trùm kín. Quanh thành có nhiều lỗ nhỏ, thấy các nam nữ từ dưới đất bay vào trong lỗ liền chẳng trở ra. Sơn-Long lấy làm lạ hỏi quân hầu, thì được đáp : “Đây là đại địa-ngục, trong đó nhiều lớp phân cách theo tội riêng khác. Các người đó đều theo nghiệp dữ của mình đã tạo. Vào ngục chịu khổ”. Sơn-Long nghe xong buồn sợ xưng “Nam-mô Phật” xin quần hầu dắt ra. Đến cửa viện thấy một vạc lớn lửa mạnh nước sôi, bên vạc có hai người ngồi ngủ. Sơn-Long hỏi đó. – Hai người đáp : “Tôi bị tội báo vào vạc nước sôi này. Nhờ Hiền-giả xưng Nam-mô Phật cho nên các người tội trong ngục đều được một ngày nghỉ mệt nên chúng tôi ngủ”.

Sơn-Long lại xưng “Nam-mô Phật”.

Quân hầu đưa Sơn-Long về nhà, thấy hàng thân thuộc đương khóc, sám sửa những đồ tần liệm. Sơn-Long vào đến bên thây thời liền sống lại.

Chuyện trên đây là chính ông Lý-Sơn-Long nói với chủ chùa Tổng-Trì. Chủ chùa thuật lại với tôi.

(Rút trong bộ “Minh-bảo-ký”)

“Nhiệm mầu thay kinh Pháp-Hoa ! Người tụng trì được công đức, ngoài Phật ra không ai có thể nghĩ lường được. Đọa địa-ngục, vì tội nghiệp nặng, lên tòa vừa khai tụng đề kinh mà cả mấy ngàn tù nhân dưới sân đều thoát khổ. Thoát khổ là bởi tội nghiệp tiêu. Tội nghiệp nặng mà tức khắc tiêu tan, nếu không phải công đức rộng lớn quyết không thể được nghe đ Đề kinh Pháp-Hoa mà công đức còn lớn dường ấy, huống là người trì tụng đ Đề kinh, huống là người trì tụng một phẩm, một quyển đến toàn bộ, nhẫn đến người giải nói, biên chép ấn tổng. Ông Sơn-Long được thoát ngục, được vua trọng, được quân hầu kính, phải chăng là do oai lực của kinh Pháp-Hoa. Ta đối với kinh Pháp-Hoa, thật nên chí thành đánh đới, thọ trì, đọc tụng, giải nói, in ấn, nếu ta có chí tự thoát khổ và thoát khổ cho người.

ĐIỆU-PHÁP LIÊN-HÒA KINH

Quyển năm

5

KINH DIỆU-PHÁP LIÊN-HOA

Quyển thứ năm

*Đời Diệu-Tần, ngài Tam-Tạng Pháp-Sư
Cưu-Ma-La-Thập phụng chiếu dịch.*

PHẨM “AN LẠC HẠNH” THỨ MƯỜI BỐN

1.— Lúc bấy giờ, ngài Văn-Thù Sư-Lợi đại Bồ-Tát bạch Phật rằng : “Thế-Tôn ! Các vị Bồ-Tát này rất là ít có, vì kính thuận Phật nên phát thệ nguyện lớn : Ở nơi đời ác sau, hộ trì đọc nói kinh Pháp-Hoa này”.

“Thế-Tôn ! Các vị đại Bồ-Tát ở đời ác sau, thế nào mà có thể nói kinh này ?”

Phật bảo ngài Văn-Thù Sư-Lợi : “Nếu vị Bồ-Tát ở đời ác sau muốn nói kinh này, phải an trụ trong bốn pháp :

2.— Một, an trụ nơi “hành-xứ” và nơi “thân-cận-xứ” của Bồ-Tát, thì có

thể vì chúng sanh mà diễn nói kinh này. Văn-Thù Sư-Lợi ! Thế nào gọi là chõ “hành-xú” của đại Bồ-Tát ? Nếu vị đại Bồ-Tát an trụ trong nhẫn nhục hòa dịu khéo thuận mà không vụt-chặc, lòng cũng chẳng kinh sợ, lại ở nơi pháp không phân biệt mà quán tướng như thật của các pháp (1), cũng chẳng vin theo, chẳng phân biệt, đó gọi là chõ “hành-xú” của Bồ-Tát.

Thế nào gọi là chõ “thân-cận-xú” của đại Bồ-Tát ? — Vị đại Bồ-Tát chẳng gần gũi Quốc-vương, Vương-tử, Đại-thần, Quan-trưởng, chẳng gần gũi ngoại đạo Phạm-chí, Ni-kiền-tử (2) v.v... và chẳng gần những kẻ viết sách thế tục ca ngâm ; sách ngoại đạo cùng với phái “Lộ-già-da-dà” phái “Nghịch-lộ-già-da-dà” (3), cũng chẳng gần gũi những kẻ chơi hung hiểm đâm nhau, đánh nhau, và bọn na-la

(4) v.v... bày các cuộc chơi biến hiện.

Lại chẳng gần gũi bọn hàng thịt và kẻ nuôi heo, dê, gà, chó, săn bắn chài lưới, hạng người sống với nghề ác, những người như thế hoặc có lúc lại đến thời Bồ-Tát vì nói pháp không có lòng mong cầu.

Lại chẳng gần gũi những Tỳ-kheo, Tỳ-kheo-ni, Uu-bà-tắc, Uu-bà-di, hạng người cầu quả Thanh-văn, hoặc ở trong phòng, hoặc chỗ kinh hành, hoặc ở trong giảng đường chẳng cùng ở chung, hoặc có lúc những người đó lại đến, Bồ-Tát theo cơ nghi nói pháp không lòng mong cầu.

Văn-Thù Sư-Lợi ! Lại vị đại Bồ-Tát chẳng nên ở nơi thân người nữ cho là tướng có thể sanh tư tưởng dục nhiễm mà vì nói pháp, cũng chẳng ưa thấy. Nếu vào nhà người chẳng cùng với gái nhỏ, gái trinh, gái góá v.v... chung nói chuyện, cũng lại

**chẳng gần năm giống người bát nam
(5) để làm thân hậu.**

**Chẳng riêng mình vào nhà
người, nếu lúc có nhân duyên cần
riêng mình vào thì chuyên một lòng
niệm Phật.**

**Nếu vì người nữ nói pháp thì
chẳng hở răng cười, chẳng bày hông,
ngực, nhẫn đến vì pháp mà còn
chẳng thân hậu, huống lại là việc
khác.**

**Chẳng ưa nuôi đệ tử Sa-di ít tuổi
và các trẻ nhỏ, cũng chẳng ưa cùng
chúng nó đồng một thầy. Thường ưa
ngồi thiền ở chỗ vắng tu nghiệp tâm
mình.**

**Văn-Thù Sư-Lợi ! Đó gọi là “chỗ
thân-cận” ban đầu.**

**3.— Lại nữa, vị đại Bồ-Tát quán
sát “nhứt thiết pháp không như thật
tướng” chẳng điên đảo, chẳng động,
chẳng thối, chẳng chuyển, như hư**

không, không có thật tánh, tất cả lời nói phô dứt, chẳng sanh, chẳng xuất, chẳng khởi, không danh, không tướng, thực không chỗ có, không lường, không ngắn, không ngại, không chướng, chỉ do nhân duyên mà có, từ dien đảo mà sanh cho nên nói, thường ưa quán sát pháp tướng như thế đó gọi là “chỗ thân-cận” thứ hai của vị đại Bồ-Tát.

Lúc đó, đức Thế-Tôn muốn tuyên lại nghĩa trên mà nói kệ rằng :

4.— Nếu có vị Bồ-Tát

Ở trong đời ác sau

Lòng không hề sợ sệt

Muốn nói kinh pháp này

Nên trụ vào “hành-xú”

Và trụ “thân-cận-xú”.

Thường xa rời Quốc-vương

Và con của quốc-vương

Quan đại-thần, quan lớn

Kẻ chơi việc hung hiểm

Cùng bọn chiên-dà-la (6)
Hàng ngoại đạo Phạm-chí
Cùng chẳng ưa gần gũi
Hạng người tăng-thượng-mạn
Hàng học-giả tham chấp
Kinh, luật, luận tiểu thừa
Những Tỳ-kheo phá giới
Danh tự A-la-hán
Và những Tỳ-kheo-ni
Ưa thích chơi giỡn cười
Các vị Uú-bà-di
Tham mê năm món dục
Câu hiện tại diệt độ
Đều chớ có gần gũi.
Nếu những hạng người đó
Dùng tâm tốt mà đến
Tại chỗ của Bồ-Tát
Để vì nghe Phật đạo.
Bồ-Tát thời nên dùng
Lòng không chút sơ sệt
Chẳng có niệm mong cầu
Mà vì chúng nói pháp.

Những gái góa, gái trinh
Và các kẻ bắt nam
Đều chớ có gần gũi
Để cùng làm thân hậu.
Cũng chớ nên gần gũi
Kẻ đồ tể cắt thái
Săn bắn và chài lưới
Vì lợi mà giết hại
Bán thịt để tự sống
Buôn bán sắc gái đẹp
Những người như thế đó
Đều chớ có gần gũi.
Các cuộc chơi giỡn dữ
Hung hiểm đâm đánh nhau
Và những đâm nữ thảy
Trộn chớ có gần gũi.
Chớ nên riêng chỗ khuất
Vì người nữ nói pháp
Nếu lúc vì nói pháp
Chẳng được chơi giỡn cười
Khi vào xóm khất thực
Phải dắt một Tỳ-kheo

Nếu không có Tỳ-kheo
Phải một lòng niệm Phật
Đây thời gọi tên là
“Hành-xứ” “thân-cận-xứ”.
Dùng hai xứ trên đây
Có thể an lạc nói.
Lại cũng chẳng vịn theo
Pháp thương, trung và hạ
Hữu-vi hay vô-vi
Thực cùng pháp chẳng thực
Cũng chẳng có phân biệt
Là nam là nữ thảy
Lại chẳng được các pháp
Chẳng biết cũng chẳng thấy
Đây thời gọi tên là
“Hành-xứ” của Bồ-Tát.
Tất cả các món pháp
Đều không, chẳng chỗ có
Không có chút thường trú
Vẫn cũng không khởi diệt
Đây gọi là “thân-cận”
Chỗ người trí hăng nương.

Chớ đảo điên phân biệt
Các pháp có hoặc không
Là thực, chẳng phải thực
Là sanh chẳng phải sanh,
Ở an nơi vắng vẻ
Sửa trau nghiệp tâm mình
An trụ chẳng lay động
Như thể núi Tu-di
Quán sát tất cả pháp
Thảy đều không thực có
Dường như khoảng hư không
Không có chút bền chắc.
Chẳng sanh cũng chẳng xuất
Chẳng động cũng chẳng thối
Thường trú một tướng thế
Đó gọi là “cận-xú”.
Nếu có vị Tỳ-kheo
Sau khi ta diệt độ
Vào được “hành-xú” này
Và “thân-cận-xú” đó
Thời lúc nói kinh này
Không có lòng e sợ

**Vị Bồ-Tát có lúc
 Vào nơi nhà tịnh thất
 Lòng nghĩ nhớ chơn chánh
 Theo đúng nghĩa quán pháp.
 Từ trong thiền định dậy
 Vì các bậc Quốc-vương
 Vương-tử và quan, dân
 Hàng Bà-la-môn thảy
 Mà khai hóa diễn bày
 Rộng nói kinh điển này
 Tâm vị đó an ổn
 Không có chút khiếp nhược.
 Văn-Thù Sư-Lợi này !
 Đó gọi là Bồ-Tát
 An trụ trong sơ pháp
 Có thể ở đời sau
 Diễn nói kinh Pháp-Hoa.**

**5.— Lại Văn-Thù Sư-Lợi ! Sau khi
 đức Như-Lai diệt độ, ở trong đời mạt
 pháp muốn nói kinh này, phải trụ
 nơi hạnh-an-lạc, hoặc miệng tuyên
 nói hoặc lúc đọc kinh đều chẳng ưa**

nói lối của người và của kinh điển ; chẳng khinh mạn các Pháp-sư khác, chẳng nói việc hay dở, tốt xấu của người khác. Ở nơi hàng Thanh-văn cũng chẳng kêu tên nói lối quấy của người đó, cũng chẳng kêu tên khen ngợi điều tốt của người đó.

Lại cũng chẳng sanh lòng oán hiềm vì khéo tu lòng an lạc như thế, nên những người nghe pháp không trái ý. Có chỗ gạn hỏi, chẳng dùng pháp tiểu thừa đáp, chỉ dùng pháp Đại-thừa mà vì đó giải nói làm cho được bậc “Nhứt-thiết-chủng-trí”.

Khi ấy, Thế-Tôn muốn tuyên lại nghĩa trên mà nói kệ rằng :

6.— Vị Bồ-Tát thường ưa
An ổn nói kinh pháp
Ở nơi chỗ thanh tịnh
Mà sắp đặt sàng tòa
Dùng hương dầu xoa thân
Tắm gội các bụi dơ

**Mặc y mới sạch sẽ
Trong ngoài đều sạch thơm
Ngồi an nơi pháp tòa
Theo chỗ hỏi vì nói.
Nếu có vị Tỳ-kheo
Cùng với Tỳ-kheo-ni
Các hàng Uu-bà-tắc
Và hàng Uu-bà-di
Quốc-vương và vương-tử,
Các quan cùng sĩ dân
Dùng pháp nghĩa nhiệm mầu
Vui vẻ vì họ nói
Nếu có người gạn hỏi
Theo đúng nghĩa mà đáp
Nhân duyên hoặc thí dụ
Giải bày phân biệt nói
Dùng trí phương tiện này
Đều khiến kia phát tâm
Lần lần thêm đông nhiều
Vào ở trong Phật đạo.
Trừ lòng lười biếng trễ
Cùng với tướng giải dãi**

**Xa rời các ưu não
Tâm từ lành nói pháp
Ngày đêm thường tuyên nói
Giáo pháp vô-thượng-đạo
Dùng các việc nhân duyên
Vô lượng món thí dụ
Mở bày dạy chúng sanh
Đều khiến chúng vui mừng
Y phục cùng đồ nằm
Đồ ăn uống thuốc thang
Mà ở nơi trong đó
Không có chỗ mong cầu
Chỉ chuyên một lòng nhớ
Nhân duyên nói kinh pháp
Nguyễn ta thành Phật đạo
Khiến mọi người cũng vậy
Đó là lợi lành lớn
Là an vui cúng dường.
Sau khi ta diệt độ
Nếu có vị Tỳ-kheo
Có thể diễn nói được
Kinh Diệu-Pháp-Hoa này**

**Lòng không chút ghen hờn
 Không các nǎo chướng ngại
 Cũng lại không ưu sầu
 Và cùng mắng nhiếc thảy
 Lại cũng không sợ sệt
 Không dao gậy đánh đậm
 Cũng không xua đuổi ra
 Vì an trụ nhẫn vậy.
 Người trí khéo tu tập
 Tâm mình được dường ấy
 Thời hay trụ an lạc
 Như ta nói ở trên
 Công đức của người đó
 Trong nghìn muôn ức kiếp
 Tính kể hay thí dụ
 Nói chẳng thể hết được.**

**7.— Lại Văn-Thù Sư-Lợi ! Vị đại
 Bồ-Tát ở đời rốt sau lúc pháp gần
 diệt mà thọ trì đọc tụng kinh điển
 này, chớ ôm lòng ghen ghét đua dối,
 cũng chớ khinh mắng người học Phật
 đạo, vạch tìm chỗ hay dở của kia.**

Nếu hàng Tỳ-kheo, Tỳ-kheo-ni, Ưu-bà-tắc, Ưu-bà-di, hoặc cầu Thanh-văn, hoặc cầu Duyên-giác, hoặc cầu Bồ-Tát đạo, đều không được làm nǎo đó, khiến cho kia sanh lòng nghi hối mà nói với người đó rằng : “Các người cách đạo rất xa, trọn không thể được bậc Nhứt-thiết-chủng-trí”.

Vì sao ? “Vì các người là kẻ buông lung, biếng trễ đối với đạo”. Lại cũng chẳng nên hý luận các pháp có chõ tranh cãi. Phải ở nơi tất cả chúng sanh, khởi tưởng đại bi, đối với các đức Như-Lai sanh tưởng như cha lành, đối với các Bồ-Tát, tưởng là bậc Đại-sư, với các đại Bồ-Tát ở mười phương phải thâm tâm lẽ lạy, với tất cả chúng sanh đều bình đẳng nói pháp. Vì thuận theo pháp nên chẳng nói nhiều, chẳng nói ít, nhẫn đến người rất ưa pháp cũng chẳng vì nói nhiều.

Văn-Thù Sư-Lợi ! Vị đại Bồ-Tát ở đời rốt sau lúc pháp muốn diệt, nếu thành tựu được hạnh-an-lạc thứ ba đây, thì lúc nói pháp này không ai có thể náo loạn được bạn đồng học tốt chung cùng đọc tụng kinh này, cũng được đại chúng thường đến nghe thọ. Nghe rồi hay nhớ, nhớ rồi hay tụng, tụng rồi hay nói, nói rồi hay chép, hoặc bảo người chép, cúng dường kinh quyển cung kính tôn trọng ngợi khen.

Lúc bấy giờ, đức Thế-Tôn muốn tuyên lại nghĩa trên mà nói kệ rằng :

8.— Nếu muốn nói kinh này

**Phải bỏ lòng ghen hờn
 Ngạo duá dối tà ngụy
 Thường tu hạnh chất trực
 Chẳng nên khinh miệt người
 Cũng chẳng hý luận pháp
 Chẳng khiến kia nghi hối
 Rằng ngươi chẳng thành Phật.**

**Phật tử đó nói pháp
 Thường nhu hòa hay nhẫn
 Từ bi với tất cả
 Chúng sanh lòng biếng trễ
 Bồ-Tát lớn mười phương
 Thương chúng nên hành đạo
 Phải sanh lòng cung kính
 Đó là Đại-sư ta,
 Với các Phật Thế-Tôn
 Tưởng là cha vô thượng,
 Phá nỗi lòng kiêu mạn
 Nói pháp không chướng ngại
 Pháp thứ ba như thế
 Người trí phải giữ gìn
 Một lòng an-lạc-hạnh
 Vô lượng chúng cung kính.**

**9.— Lại Văn-Thù Sư-Lợi ! Các vị
 đại Bồ-Tát ở đời rốt sau lúc pháp gần
 diệt có vị nào trì kinh Pháp-Hoa này
 ở trong hàng người tại gia, xuất gia
 sanh lòng từ lớn, ở trong hàng người
 chẳng phải Bồ-Tát sanh lòng bi lớn,**

phải nghĩ thế này : Những người như thế thì là mất lợi lớn. Đức Như-Lai phương tiện tùy nghi nói pháp chẳng nghe, chẳng biết, chẳng hay, chẳng hiểu, chẳng tin, chẳng hỏi. Người đó dầu chẳng hỏi, chẳng tin, chẳng hiểu kinh này, lúc ta được vô-thượng chánh-đẳng chánh-giác, người đó tùy ở chỗ nào, ta dùng sức thần thông, sức trí huệ dẫn dắt đó khiến được trụ trong pháp này.

Văn-Thù Sư-Lợi ! Vị đại Bồ-Tát đó ở sau lúc Như-Lai diệt độ, nếu thành tựu được pháp thứ tư này thời lúc nói pháp này không có lầm lỗi, thường được hàng Tỳ-kheo, Tỳ-kheo-ni, Ưu-bà-tắc, Ưu-bà-di, Quốc-vương, Vương-tử, Đại-thần, nhân dân Bà-la-môn, cư-sĩ thảy cúng dường cung kính tôn trọng ngợi khen, hàng chư Thiên ở trên hư không vì nghe pháp cũng thường theo hầu. Nếu ở trong

xóm làng thành áp, rừng cây vắng vẻ, có người đến muốn gạn hỏi, hàng chư thiên ngày đêm thường vì pháp mà hộ vệ đó, có thể khiến người nghe đều được vui mừng.

Vì sao ? Vì kinh này được sức thần của tất cả đức Phật thuở quá khứ, vị lai, hiện tại giữ gìn vậy. Văn-Thù Sư-Lợi ! Kinh Pháp-Hoa này ở trong vô lượng cõi nước, nhẫn đến danh tự còn chẳng được nghe, hà huống là được thấy thọ trì, đọc tụng.

Văn-Thù Sư-Lợi ! Thí như vua Chuyển-luân-thánh-vương (10) sức lực mạnh mẽ muốn dùng uy thế hàng phục các nước, mà các vua nhỏ chẳng thuận mệnh lệnh, bấy giờ Chuyển-luân-thánh-vương đem các đạo binh ra đánh dẹp, vua thấy binh chúng những người đánh giặc có công, liền rất vui mừng theo công mà thưởng ban. Hoặc ban cho ruộng,

nhà, xóm, làng, thành, ấp, hoặc ban cho đồ y phục trang nghiêm nơi thân, hoặc cho các món trân bảo, vàng, bạc, lưu ly, xa-cù, mã-não, san-hô, hổ-phách, voi, ngựa, xe, cộ, tó tớ, nhân dân, chỉ viên minh châu trong búi tóc chặng đem cho đó.

Vì sao ? Vì riêng trên đỉnh vua có một viên châu này, nếu đem cho đó thời các quyền thuộc của vua ắt rất kinh lạ.

Văn-Thù Sư-Lợi ! Nhu-Lai cũng như thế, dùng sức thiền định trí huệ được cõi nước pháp, giáo hóa trong ba cõi mà ma vương chặng khứng thuận phục, các tướng hiền thánh của Nhu-Lai cùng ma đánh nhau. Những người có công lòng cũng vui mừng, ở trong hàng chúng vì nói các kinh khiến tâm kia vui thích, ban cho các pháp thiền định, giải thoát, vô lậu căn lực. Và lại ban cho thành

**Niết-bàn, bảo rằng được diệt độ để
dẫn dắt lòng chúng làm cho đều
được vui mừng, mà chẳng vì đó nói
kinh Pháp-Hoa này.**

**Văn-Thù Sư-Lợi ! Như vua
Chuyển-Luân thấy các binh chúng
những người có công lớn, đem viên
minh châu khó tin từ lâu ở trong búi
tóc chẳng vọng cho người, mà nay
cho đó.**

**Đức Như-Lai cũng lại như thế,
làm vị đại Pháp-vương trong ba cõi,
đem pháp mâu giáo hóa tất cả chúng
sanh. Thấy quân hiền thánh cùng ma
ngũ ám, ma phiền não (7), ma chết,
đánh nhau có công lao lớn, diệt ba
độc, khỏi ba cõi, phá lưới ma. Lúc ấy
Như-Lai cũng rất vui mừng, kinh
Pháp-Hoa này có thể khiến chúng
sanh đến bậc “Nhứt-thiết-trí” là pháp
mà tất cả thế gian nhiều oán ghét,
khó tin, trước chưa từng nói mà nay**

nói đó.

Văn-Thù Sư-Lợi ! Kinh Pháp-Hoa
này là lời nói bậc nhất của Như-Lai,
ở trong các lời nói thời là rất sâu, rốt
sau mới ban cho, như vua sức mạnh
kia lâu giữ gìn viên minh châu mà
nay mới cho đó.

Văn-Thù Sư-Lợi ! Kinh Pháp-Hoa
này là tạng bí mật của các đức Phật
Như-Lai, ở trong các kinh thời là bậc
trên hết, lâu ngày giữ gìn chẳng
vọng tuyên nói, mới ở ngày nay cùng
với các ông mà bày nói đó.

Lúc đó, đức Thế-Tôn muốn tuyên
lại nghĩa trên mà nói kệ rằng :

10.— Thường tu hành nhẫn nhục

Thương xót tất cả chúng

Mới có thể diễn nói

Kinh của Phật khen ngợi.

Đời mạt thế về sau

Người thọ trì kinh này

Với tại gia, xuất gia

**Và chẳng phải Bồ-Tát,
Nên sanh lòng từ bi
Những người đó chẳng nghe
Chẳng tin kinh pháp này
Thời là mất lợi lớn
Khi ta chứng Phật đạo
Dùng các sức phương tiện
Vì nói kinh pháp này
Làm cho trụ trong đó.
Thí như vua Chuyển-Luân
Thánh-vương có sức mạnh
Binh tướng đánh có công
Thưởng ban những đồ vật
Voi, ngựa và xe cộ
Đồ trang nghiêm nơi thân,
Và những ruộng cùng nhà
Xóm làng thành áp thảy
Hoặc ban cho y phục
Các món trân báu lạ
Tôi tớ cùng của cải
Đều vui mừng ban cho,
Nếu có người mạnh mẽ**

**Hay làm được việc khó
Vua mới mở búi tóc
Lấy minh châu cho đó.
Đức Như-Lai cũng thế
Là vua trong các pháp
Nhẫn nhục sức rất lớn
Tặng báu trí huệ sáng
Dùng lòng từ bi lớn
Đúng như pháp độ đời
Thấy tất cả mọi người
Chịu các điều khổ não
Muốn cầu được giải thoát
Cùng các ma đánh nhau
Phật vì chúng sanh đó
Nói các món kinh pháp
Dùng sức phương tiện lớn
Nói các kinh điển đó,
Đã biết loài chúng sanh
Được sức mạnh kia rồi
Rốt sau mới vì chúng
Nói kinh Pháp-Hoa này
Như vua thánh mở tóc**

Lấy minh châu cho đó.
Kinh này là bậc tôn
Trên hết trong các kinh
Ta thường giữ gìn luôn
Chẳng vọng vì mở bày
Nay chính đã phải lúc
Vì các ông mà nói.
Sau khi ta diệt độ
Người mong cầu Phật đạo
Muốn được trụ an ổn
Diễn nói kinh pháp này
Phải nên thường gần gũi
Bốn pháp trên như thế.
Người đọc tụng kinh này
Thường không bị ưu não
Lại không có bệnh đau
Nhan sắc được trắng sạch
Chẳng sanh nhà bần cùng
Dòng ti tiện xấu xa
Chúng sanh thường ưa thấy.
Như ham mộ hiền thánh
Các đồng tử cõi trời

Dùng làm kẻ sai khiến
Dao gậy chẳng đến được
Độc dữ chẳng hại được
Nếu người muốn mắng nhiếc
Miệng thì liền ngậm bít
Đạo đi không sợ sệt
Dường như sư tử vương
Trí huệ rất sáng suốt
Như mặt trời chói sáng.
Nếu ở trong chiêm bao
Chỉ thấy những việc tốt
Thấy các đức Như-Lai
Ngồi trên tòa sư-tử
Các hàng chúng Tỳ-kheo
Vây quanh nghe nói pháp.
Lại thấy các long thần
Cùng A-tu-la thảy
Số như cát sông Hằng
Đều cung kính chấp tay
Tự ngó thấy thân mình
Mà vì chúng nói pháp.
Lại thấy các đức Phật

**Thân tướng thuần sắc vàng
Phóng vô lượng hào quang
Soi khắp đến tất cả
Dùng giọng tiếng Phạm-âm
Mà diễn nói các pháp
Phật vì hàng tử chúng
Nói kinh pháp vô thượng
Thấy thân mình ở trong
Chắp tay khen ngợi Phật
Nghe pháp lòng vui mừng
Mà vì cúng dường Phật
Được pháp Đà-la-ni
Chứng bậc bất-thối-trí,
Phật biết tâm người đó
Đã sâu vào Phật đạo
Liền vì thọ ký cho
Sẽ thành tối Chánh-giác.
Thiện-nam-tử người này !
Sẽ ở đời vị lai
Chứng được vô-lượng-trí
Nên đạo lớn của Phật,
Cõi nước rất nghiêm tịnh**

Rộng lớn không đâu bằng
Cũng có hàng tứ chúng
Chấp tay nghe nói pháp.
Lại thấy thân của mình
Ở trong rừng núi vắng
Tu tập các pháp lành
Chứng thực tướng các pháp
Sâu vào trong thiền định
Thấy các Phật mười phương
Các Phật thân sắc vàng
Trăm phước tướng trang nghiêm
Nghe pháp vì người nói
Thường có mộng tốt đó.
Lại mộng làm Quốc-vương
Bỏ cung điện quyến thuộc
Và ngũ dục thượng diệu
Đi đến nơi đạo tràng
Ở dưới gốc Bồ-đề
Mà ngồi tòa sư-tử
Cầu đạo quá bảy ngày
Được trí của các Phật
Thành đạo vô thượng rồi

**Dậy mà Chuyển-pháp-luân
 Vì bốn chúng nói pháp
 Trải nghìn muôn ức kiếp
 Nói pháp mầu vô lậu
 Độ vô lượng chúng sanh
 Sau sẽ vào Niết-bàn
 Như khói hết đèn tắt.
 Nếu trong đời ác sau
 Nói pháp bậc nhất này
 Người đó được lợi lớn
 Các công đức như trên.**

KINH DIỆU-PHÁP LIÊN-HOA

PHẨM “TÙNG ĐỊA DÔNG XUẤT”
THÚ MUỜI LĂM

1.— Lúc bấy giờ, các vị đại Bồ-Tát ở cõi nước phương khác đông hơn số cát của tám sông Hằng, ở trong đại chúng đứng dậy chấp tay làm lễ mà bạch Phật rằng : “Thế-Tôn ! Nếu bằng lòng cho chúng con lúc sau khi Phật diệt độ ở tại cõi Ta-bà này siêng tu tinh tấn, giữ gìn đọc tụng, biên chép, cúng dường kinh điển này, thời chúng con sẽ ở trong cõi đây mà rộng nói đó”.

Khi đó Phật bảo các chúng Đại Bồ-Tát : “Thiện - nam - tử ! Thôi đã chẳng cần các ông hộ trì kinh này. Vì sao ? Vì cõi Ta-bà của ta tự có chúng đại Bồ-Tát số đông bằng số cát của sáu muôn sông Hằng. Mỗi vị Bồ-Tát có sáu muôn hằng-hà-sa quyến thuộc,

những người đó có thể sau khi ta diệt độ hộ trì, đọc tụng, rộng nói kinh này”.

2.— Lúc Phật nói lời đó, cõi Ta-bà trong tam-thiên đại-thiên cõi nước đất đều rúng nứt, mà ở trong đó có vô lượng nghìn muôn ức vị đại Bồ-Tát đồng thời vọt ra. Các vị Bồ-Tát đó thân đều sắc vàng, đủ ba mươi hai tướng tốt cùng vô lượng ánh sáng, trước đây đều ở dưới cõi Ta-bà này, cõi đó trụ giữa hư không. Các vị Bồ-Tát đó nghe tiếng nói của đức Thích-Ca Mâu-Ni Phật nên từ dưới mà đến. Mỗi vị Bồ-Tát đều là bậc đạo thủ trong đại chúng, đều đem theo sáu muôn hằng-hà-sa quyến thuộc, huống là những vị đem năm muôn, bốn muôn, ba muôn, hai muôn, một muôn hằng-hà-sa quyến thuộc. Huống là nhẫn đến những vị đem một hằng-hà-sa, nửa hằng-hà-sa, một phần hằng-

hà-sa, nhẫn đến một phần trong nghìn muôn ức na-do-tha phần hằng-hà-sa quyến thuộc. Huống là những vị đem nghìn muôn ức na-do-tha quyến thuộc, huống là đem muôn ức quyến thuộc, huống là đem nghìn trăm muôn nhẫn đến một muôn, huống là đem một nghìn, một trăm nhẫn đến mười quyến thuộc, huống là năm, bốn, ba, hai, một người đệ tử. Huống lại là những vị riêng một mình ưa hạnh viễn ly, số đông vô lượng vô biên đường ấy, tính đếm thí dụ chẳng có thể biết được.

3.— Các vị Bồ-Tát đó từ dưới đất lên, đều đến nơi tháp đẹp bảy báu, chỗ của đức Đa-Bảo Như-Lai và Thích-Ca Mâu-Ni Phật, đến nơi rồi hướng về hai vị Thế-Tôn mà đầu mặt lạy chân Phật, và đến chỗ các đức Phật ngồi trên tòa sư tử dưới cội cây báu, cũng đều làm lễ. Đi quanh bên

**mặt ba vòng, chấp tay cung kính
dùng các cách ngợi khen của Bồ-Tát
mà ngợi khen Phật, rồi đứng qua một
phía, ưa vui chiêm ngưỡng hai đấng
Thế-Tôn.**

**Từ lúc các vị Bồ-Tát do từ dưới
đất vọt lên dùng các cách ngợi khen
của Bồ-Tát mà khen ngợi Phật, thời
gian đó trải qua năm mươi tiểu kiếp.**

**Bấy giờ, đức Thích-Ca Mâu-Ni
Phật nín lặng ngồi yên, cùng hàng tứ
chúng cũng đều nín lặng, năm mươi
tiểu kiếp, vì do sức thần của Phật,
khiến hàng đại chúng cho là như nửa
ngày.**

**Bấy giờ, hàng tứ chúng cũng nhờ
sức thần của Phật, thấy các Bồ-Tát
đầy khắp vô lượng nghìn muôn ức
cõi nước hư không.**

**4.— Trong chúng Bồ-Tát đó có
bốn vị Đạo-sư : 1.- Thượng-hạnh ; 2.-
Vô-biên-hạnh ; 3.- Tịnh-hạnh ; 4.- An-**

lập-hạnh. Bốn vị Bồ-Tát này là bậc thượng-thủ xướng Đạo-sư trong chúng đó, ở trước đại chúng, bốn vị đồng chấp tay nhìn đức Thích-Ca Mâu-Ni Phật mà hỏi thăm rằng : “Thưa Thế-Tôn ! Có được ít bệnh, ít não, an vui luôn chǎng, những người đáng độ thọ giáo dễ chǎng, chǎng làm cho đức Thế-Tôn sanh mỏi nhọc chǎng ?”

Khi đó, bốn vị Bồ-Tát nói kệ rằng :

Thế-Tôn được an vui
 Ít bệnh cùng ít não,
 Giáo hóa các chúng sanh
 Được không mỏi nhọc ư ?
 Lại các hàng chúng sanh
 Thọ hóa có dễ chǎng ?
 Chǎng làm cho Thế-Tôn
 Sanh nhọc mệt đó ư ?

5.— Lúc bấy giờ đức Thế-Tôn ở trong đại chúng Bồ-Tát mà nói rằng :

“Đúng thế ! Đúng thế ! Các Thiện-nam-tử ! Đức Như-Lai an vui, ít bệnh, ít nǎo, các hàng chúng sanh hóa độ được dễ, không có nhọc mệt.

Vì sao ? Vì các chúng sanh đó, từ nhiều đời nhẫn lại, thường được ta dạy bảo, mà cũng từng ở nơi các Phật quá khứ, cung kính, tôn trọng, trông các cội lành. Các chúng sanh đó vừa mới thấy thân ta, nghe ta nói pháp, liền đều tín nhận, vào được trong huệ của Như-Lai, trừ người trước đã tu tập học hạnh tiểu thừa ; những người như thế ta cũng khiến được nghe kinh này, vào trong huệ của Phật”.

Lúc ấy các vị Bồ-Tát nói kệ rằng:

Hay thay ! Hay thay !

Đức đại hùng Thế-Tôn

Các hàng chúng sanh thấy

Đều hóa độ được dễ

Hay hỏi các đức Phật

**Về trí huệ rất sâu
Nghe pháp rồi tin làm
Chúng con đều tùy hỷ.**

Khi đó, đức Thế-Tôn khen ngợi các vị đại Bồ-Tát Thượng-thủ : “Hay thay ! Hay thay ! Thiện-nam-tử ! Các ông có thể đổi với đức Như-Lai mà phát lòng tùy hỷ.

6.— Bấy giờ ngài Di-Lặc Bồ-Tát cùng tám nghìn hằng-hà-sa các chúng Bồ-Tát đều nghĩ rằng : “Chúng ta từ xưa nhẫn lại chẳng thấy, chẳng nghe các chúng đại Bồ-Tát như thế, từ dưới đất vọt lên, đứng trước đức Thế-Tôn, chấp tay cúng dường thăm hỏi Như-Lai”.

Lúc đó, ngài Di-Lặc Bồ-Tát biết tâm niệm của tám nghìn hằng-hà-sa chúng Bồ-Tát, cùng muốn tự giải quyết chỗ nghi của mình, bèn chấp tay hướng về phía Phật, nói kệ hỏi rằng :

**Vô lượng nghìn muôn ức
Các Bồ-Tát đại chúng
Từ xưa chưa từng thấy
Nguyệt đáng Lưỡng-Túc nói
Là từ chốn nào đến
Do nhân duyên gì nhóm
Thân lớn đại thần thông
Trí huệ chẳng nghĩ bàn
Chí niệm kia bền vững
Có sức nhân nhục lớn
Chúng sanh chỗ ưa thấy
Là từ chốn nào đến ?
Mỗi mỗi hàng Bồ-Tát
Đem theo các quyền thuộc
Số đông không thể lường
Như số hằng-hà-sa
Hoặc có đại Bồ-Tát
Đem sáu muôn hằng-sa
Các đại chúng như thế
Một lòng cầu Phật đạo,
Những Đại-sư đó thấy
Sáu muôn hằng-hà-sa**

**Đều đến cúng dường Phật
Cùng hộ trì kinh này.
Đem năm muôn hằng-sa
Số này hơn số trên
Bốn muôn và ba muôn
Hai muôn đến một muôn
Một nghìn một trăm thảy
Nhẫn đến một hằng-sa
Nửa và ba bốn phần
Một phần trong ức muôn
Nghìn muôn na-do-tha
Muôn ức các đệ tử
Nhẫn đến đem nửa ức
Số đông lại hơn trên.
Trăm muôn đến một muôn
Một nghìn và một trăm
Năm mươi cùng một mươi
Nhẫn đến ba, hai, một
Riêng mình không quyến thuộc
Ưa thích ở riêng vắng
Đều đi đến chỗ Phật
Số đây càng hơn trên.**

Các đại chúng như thế
 Nếu người phát thẻ đếm
 Quá nơi kiếp hằng-sa
 Còn chẳng thể biết hết.
 Các vị oai đức lớn
 Chúng Bồ-Tát tinh tấn
 Ai vì đó nói pháp
 Giáo hóa cho thành tựu
 Từ ai, đâu phát tâm ?
 Xứng dương Phật Pháp nào ?
 Thọ trì tu kinh gì ?
 Tu tập Phật đạo nào ?
 Các Bồ-Tát như thế
 Thần thông sức trí lớn
 Đất bốn phương rúng nứt
 Đầu từ đất vọt lên
 Thế-Tôn ! Con từ xưa
 Chưa từng thấy việc đó
 Xin Phật nói danh hiệu
 Cõi nước của kia ở.
 Con thường qua các nước
 Chưa từng thấy chúng này

**Con ở trong chúng đây
 Bèn chẳng quen một người
 Thoạt vậy từ đất lên
 Mong nói nhân duyên đó.
 Nay trong đại hội này
 Vô lượng trăm nghìn ức
 Các chúng Bồ-Tát đây
 Đều muốn biết việc này
 Hàng Bồ-Tát chúng kia
 Gốc ngọn nhân duyên đó
 Thế-Tôn đức vô lượng
 Cúi mong quyết lòng nghi.**

**7.— Khi ấy các vị Phật của đức
 Thích-Ca Mâu-Ni phân thân, từ vô
 lượng nghìn muôn ức cõi nước ở
 phương khác đến, ngồi xếp bằng trên
 tòa sư tử, dưới các gốc cây báu nơi
 trong tám phương. Hàng thị giả của
 Phật đó, đều thấy đại chúng Bồ-Tát ở
 bốn phương cõi tam-thiên đại-thiên,
 từ đất vọt lên trụ trên hư không, đều
 bạch với Phật mình rằng : “Thế-Tôn !**

Các đại chúng vô lượng vô biên a-tăng-kỳ Bồ-Tát đó, từ chốn nào mà đến?"

Lúc ấy các đức Phật đều bảo thị giả : "Các Thiện-nam-tử ! Hãy chờ giây lát, hiện có vị đại Bồ-Tát tên là Di-Lặc, là vị mà đức Thích-Ca Mâu-Ni Phật thọ ký kế đây sẽ làm Phật đã hỏi việc đó, đức Phật sẽ đáp, các ông tự đương, nhân đây mà được nghe.

8.— **Bấy giờ, đức Thích-Ca Mâu-Ni Phật bảo ngài Di-Lặc Bồ-Tát :** "Hay thay ! Hay thay ! A-Dật-Đa (9), bèn có thể hỏi Phật việc lớn như thế, các ông phải chung một lòng, mặc giáp tinh tấn, phát ý bền vững. Nay đức Như-Lai muốn hiển phát tuyên báy trí huệ của các đức Phật, sức thần thông tự tại của các đức Phật, sức sư-tử mạnh nhanh của các đức Phật, sức oai thế mạnh lớn của các đức Phật".

**Khi đó, đức Thế-Tôn muốn tuyên
lại nghĩa trên mà nói kệ rằng :**

Phải một lòng tinh tấn
 Ta muốn nói việc này
 Chớ nên có nghi hối
 Trí Phật chẳng nghĩ bàn
 Ông nay gắng sức tin
 Trụ nơi trong nhẫn thiện
 Chỗ pháp xưa chưa nghe
 Nay đều sẽ được nghe
 Nay ta an ủi ông
 Chớ ôm lòng nghi sợ
 Phật không lời chẳng thật
 Trí huệ chẳng nghĩ bàn
 Phật được pháp bậc nhất
 Rất sâu khó phân biệt
 Như thế nay sẽ nói
 Các ông một lòng nghe.

**9.— Khi đức Thế-Tôn nói kệ đó,
bảo ngài Di-Lặc Bồ-Tát : “Nay ta ở
trong đại chúng này, tuyên bảo các
ông. A-Dật-Đa ! Các hàng đại Bồ-Tát**

vô lượng vô số a-tăng-kỳ, từ dưới đất vọt ra mà các ông từ xưa chưa từng thấy đó, chính ta ở cõi Ta-bà lúc được vô-thượng chánh-đẳng chánh-giác rồi, giáo hóa chỉ dẫn các Bồ-Tát đó, điều phục tâm kia khiến phát đạo tâm.

Các vị Bồ-Tát đó, ở phía dưới cõi Ta-bà, cõi đó trụ giữa hư không, ở trong các kinh điển đọc tụng thông lệ, suy ngẫm rõ hiểu, nghĩ tưởng chân chánh. A-Dật-Đa ! Các Thiện-nam-tử đó chẳng thích ở trong chúng nhiều nói bàn, thường ưa ở chỗ vắng, siêng tu tinh tấn chưa từng thôi dứt. Cũng chẳng nương tựa người trời mà ở, thường ham trí huệ sâu không có chướng ngại, cũng thường ham noi pháp của đức Phật, chuyên lòng tinh tấn cầu huệ vô thượng.

Lúc đó, đức Thế-Tôn muốn tuyên lại nghĩa trên mà nói kệ rằng :

A-Dật ông nên biết !
Các Bồ-Tát lớn này
Từ vô số kiếp lại
Tu tập trí huệ Phật
Đều là ta hóa độ
Khiến phát đại đạo tâm
Chúng đó là con ta
Y chỉ thế giới này
Thường tu hạnh Đầu-đà
Chí thích ở chõ vắng
Bỏ đại chúng ôn náo
Chẳng ưa nói bàn nhiều,
Các vị đó như thế
Học tập đạo pháp ta
Ngày đêm thường tinh tấn
Vì để cầu Phật đạo
Ở phương dưới Ta-bà
Trụ giữa khoảng hư không
Sức chí niêm bền vững
Thường siêng cầu trí huệ
Nói các món pháp mầu
Tâm kia không sợ sệt.

**Ta ở thành Già-Da
 Ngồi dưới gốc Bồ-đề
 Thành bậc tối Chánh-giác
 Chuyển-pháp-luân vô thượng
 Rồi mới giáo hóa đó
 Khiến đều phát đạo tâm
 Nay đều trụ bất thối
 Đều sẽ được thành Phật.
 Nay ta nói lời thật
 Các ông một lòng tin
 Ta từ lâu xa lại
 Giáo hóa các chúng đó.**

**10.— Lúc bấy giờ, ngài Di-Lặc
 Bồ-Tát cùng vô số chúng Bồ-Tát, lòng
 sanh nghi hoặc, lấy làm lạ chưa từng
 có mà nghĩ rằng : “Thế nào đức Thế-
 Tôn ở trong thời gian rất ngắn mà có
 thể giáo hóa vô lượng vô biên a-tăng-
 kỳ các đại Bồ-Tát đó, làm cho trụ nơi
 vô-thượng chánh-đẳng chánh-giác”.**

**Liền bạch Phật rằng : “Thế-Tôn !
 Đức Như-Lai lúc làm Thái-tử rời khỏi**

cung dòng Thích, ngôi nơi đạo-tràng cách thành Già-Đà chẳng bao xa, được thành vô-thượng chánh-đẳng chánh-giác. Từ đó đến nay mới hơn bốn mươi năm, đức Thế-Tôn thế nào ở trong thời gian ngắn đó làm nên Phật sự lớn ! Do thế lực của Phật, do công đức của Phật, giáo hóa vô lượng chúng Bồ-Tát lớn như thế sẽ thành vô-thượng chánh-đẳng chánh-giác ?

Thế-Tôn ! Chúng đại Bồ-Tát này giả sử có người trong nghìn muôn ức kiếp đếm không thể hết, chẳng được ngắn mé, chúng đó từ lâu nhẫn lại, ở nơi vô lượng vô biên các đức Phật, trồng các gốc lành, thành tựu đạo Bồ-Tát thường tu phạm hạnh.

Thế-Tôn ! Việc như thế đời rất khó tin. Thí như có người sắc đẹp tóc đen, tuổi hai mươi lăm, chỉ người trăm tuổi, nói đó chỉ là con của ta. Người trăm tuổi nọ cũng chỉ gã tuổi

**nhỏ nói là cha ta, để nuôi ta thảy,
việc đó khó tin. Đức Phật cũng như
thế.**

Từ lúc thành đạo nhẫn đến nay, kỳ thực chưa bao lâu, mà các đại chúng Bồ-Tát đó, đã ở nơi vô lượng nghìn muôn ức kiếp, vì Phật đạo nên siêng tu tinh tấn, khéo nhập xuất trụ nơi vô lượng nghìn muôn ức tam-muội (11) được thần thông lớn, tu hạnh thanh tịnh đã lâu, khéo hay thứ đệ tập các pháp lành, giỏi nơi vấn đáp, là báu quý trong loài người, tất cả thế gian rất là ít có.

Ngày nay đức Thế-Tôn mới nói, lúc được Phật đạo, bắt đầu khiến kia phát tâm, giáo hóa chỉ dạy dùu dắt, làm cho kia hướng về vô-thượng chánh-đẳng chánh-giác. Đức Thế-Tôn thành Phật chưa bao lâu mà bèn có thể làm được việc công đức lớn này.

Chúng con đều lại tin Phật tùy

cơ nghi nói pháp, lời Phật nói ra chưa từng hư vọng, chõ Phật biết thảy đều thông suốt, như các Bồ-Tát mới phát tâm, sau khi Phật diệt độ nếu nghe lời này hoặc chẳng tin nhận, sanh nhân duyên tội nghiệp phá chánh pháp.

Kính thưa Thế-Tôn ! Mong vì chúng giải nói trừ lòng nghi của chúng con, và các thiện-nam-tử đời vị lai nghe việc này rồi cũng chẳng sanh nghi.

Lúc đó ngài Di-Lặc muốn tuyên lại nghĩa trên mà nói kệ rằng :

11.— Phật xưa từ dòng Thích

Xuất-gia gần Già-da
 Ngồi dưới cây Bồ-đề
 Đến nay còn chưa xa.
 Các hàng Phật tử này
 Số đông không thể lường
 Lâu đã tu Phật-Đạo
 Trụ nơi sức thần-thông

**Khéo học đạo Bồ-Tát
 Chẳng nhiễm pháp thế gian
 Như hoa sen trong nước
 Từ đất mà vọt ra
 Đều sanh lòng cung kính
 Đứng nơi trước Thế-Tôn,
 Việc đó khó nghĩ bàn
 Thế nào mà tin được
 Phật được đạo rất gần
 Chỗ thành tựu rất nhiều
 Mong vì trừ lòng nghi
 Như thực phân biệt nói
 Thí như người trẻ mạnh
 Tuổi mới hai mươi lăm
 Chỉ người trăm tuổi già
 Tóc bạc và mặt nhăn :
 Bọn này của ta sanh
 Con cũng nói là cha
 Cha trẻ mà con già
 Mọi người đều chẳng tin.
 Thế-Tôn cũng như thế
 Được đạo đến nay gần**

Các chúng Bồ-Tát này
Chí vững không khiếp nhược
Từ vô lượng kiếp lại
Mà tu đạo Bồ-Tát.
Giỏi nơi gạn hỏi đáp
Tâm kia không sơ sệt
Nhẫn nhục lòng quyết định
Đoan chánh có oai đức
Mười phương Phật khen ngợi
Khéo hay phân biệt nói
Chẳng thích ở trong chúng
Thường ưa ở thiền định,
Vì cầu Phật đạo vậy
Trụ hư không phương dưới.
Chúng con từ Phật nghe
Nơi việc này không nghi
Nguyện Phật vì người sau
Diễn nói khiến rõ hiểu,
Nếu người ở kinh này
Sanh nghi lòng chẳng tin
Liền phải đọa đường dữ
Mong nay vì giải nói :

**Vô lượng Bồ-Tát đó
Thế nào thời gian ngắn
Giáo hóa khiến phát tâm
Mà trụ bậc bất-thối ?**

KINH DIỆU-PHÁP LIÊN-HOA

PHẨM “NHƯ-LAI THỌ-LƯỢNG”
THÚ MƯỜI SÁU

1.— Lúc bấy giờ, Phật bảo các Bồ-Tát và tất cả đại chúng : “Các Thiện-nam-tử ! Các ông phải tin hiểu lời nói chắc thật của Như-Lai”.

Lại bảo đại chúng : “Các ông phải tin hiểu lời nói chắc thật của Như-Lai”.

Lại bảo đại chúng : “Các ông phải tin hiểu lời nói chắc thật của Như-Lai”.

Lúc đó đại chúng Bồ-Tát, ngài Di-Lặc làm đầu, chấp tay bạch Phật rằng : “Thế-Tôn ! Cúi mong nói đó, chúng con sē tin nhận lời Phật”. Ba phen bạch như thế rồi lại nói : “Cúi mong nói đó, chúng con sē tin nhận lời Phật”.

2.— Bấy giờ, đức Thế-Tôn biết

các vị Bồ-Tát ba phen thỉnh chẵng
thôi, mà bảo đó rằng : “Các ông lóng
nghe ! Sức bí mật thần thông của
Như-Lai, tất cả trong đời, trời, người
và A-tu-la đều cho rằng nay đức
Thích-Ca Mâu-Ni Phật ra khỏi cung
họ Thích, cách thành Già-Da chẵng
bao xa, ngồi nơi đạo tràng được vô-
thượng chánh-đẳng chánh-giác.

Nhưng, Thiện-nam-tử ! Thực ta
thành Phật nhẫn lại đây, đã vô lượng
vô biên trăm nghìn muôn ức na-do-
tha kiếp. Ví như năm trăm nghìn
muôn ức na-do-tha a-tăng-kỳ cõi tam-
thiên đại-thiên, giả sử có người
nghiền làm vi trần qua phương Đông,
cách năm trăm nghìn muôn ức na-do-
tha a-tăng-kỳ cõi nước, bèn rơi một
bụi trần, đi qua phía đông như thế
cho đến hết vi trần đó.

Các Thiện-nam-tử ! Ý ông nghĩ
sao ? Các thế giới đó có thể suy gẫm

so tính biết được số đó chẳng ?”

Di-Lặc Bồ-Tát, thảy đều bạch Phật rằng : “Thế-Tôn ! Các thế giới đó vô lượng vô biên, chẳng phải tính được, đếm được, cũng chẳng phải tâm lực biết đến được. Tất cả Thanh-văn, Duyên-giác dùng trí vô lậu, chẳng có thể suy nghĩ biết được hạn số đó, chúng con trụ bậc bất thối, ở trong việc này cũng chẳng thông đạt.

Thế-Tôn ! Các thế giới như thế, nhiều vô lượng vô biên”.

3.— Bấy giờ, Phật bảo các chúng Bồ-Tát : “Các Thiện-nam-tử ! Nay ta sẽ tuyên nói rành rõ cho các ông. Các thế giới đó, hoặc dính vi trần hoặc chẳng dính, đều nghiền cả làm vi trần, cứ một trần là một kiếp, từ ta thành Phật nhẫn lại đến nay, lại lâu hơn số đó trăm nghìn muôn ức na-do-tha a-tăng-kỳ kiếp. Từ đó nhẫn lại, ta thường ở cõi Ta-bà này nói

pháp giáo hóa, cũng ở trong trăm nghìn muôn ức na-do-tha a-tăng-kỳ cõi nước khác dắt dẫn lợi ích chúng sanh.

Các Thiện-nam-tử ! Nơi chặng giữa đó ta nói Phật Nhiên-Đăng v.v... và lại có các đức Phật nhập Niết-bàn, như thế đều là dùng phương tiện để phân biệt.

Các Thiện-nam-tử ! Nếu có chúng sanh nào đến chô ta, ta dùng Phật nhän quan sát : Tín v.v... các căn lợi độn của chúng, tùy theo chô đáng độ, nơi nơi tự nói văn tự chẳng đồng, niên kỷ hoặc lớn, hoặc nhỏ, cũng lại hiện nói sē nhập Niết-bàn, lại dùng các trí phương tiện nói pháp vi diệu, có thể làm cho chúng sanh phát lòng vui mừng.

Các Thiện-nam-tử ! Như-Lai thấy những chúng sanh ưa nơi pháp tiểu thừa, đức mỏng tội nặng. Phật vì

người đó nói : Ta lúc trẻ xuất gia
được vô-thượng chánh-đẳng chánh-
giác, nhưng thật, từ ta thành Phật
nhẫn lại, lâu xa dường ấy, chỉ dùng
phương tiện giáo hóa chúng sanh,
khiến vào Phật đạo, nên nói như thế.

4.— Các Thiện-nam-tử ! Kinh
diễn của đức Như-Lai nói ra, đều vì
độ thoát chúng sanh, hoặc nói thân
mình, hoặc nói thân người, hoặc chỉ
thân mình, hoặc chỉ thân người, hoặc
chỉ việc mình, hoặc chỉ việc người,
các lời nói đều thật chẳng dối.

Vì sao ? Vì đức Như-Lai đúng
như thật thấy biết tướng của tam
giới, không có sanh tử, hoặc thối,
hoặc xuất, cũng không ở đời và diệt
độ, chẳng phải thật, chẳng phải hư,
chẳng phải như, chẳng phải dị, chẳng
phải như ba cõi mà thấy nơi ba cõi.
Các việc như thế Như-Lai thấy rõ,
không có sai lầm.

Bởi các chúng sanh có các món tính, các món dục, các món hạnh, các món nhớ tưởng phân biệt, muốn làm cho sanh các căn lành, nên dùng bao nhiêu nhân duyên, thí dụ ngôn từ, các cách nói pháp, chõ làm Phật sự, chưa từng tạm bỏ. Như thế, từ ta thành Phật nhẫn lại, thật là lâu xa, thọ mạng vô lượng a-tăng-kỳ kiếp, thường còn chẳng mất.

Các Thiện-nam-tử ! Ta xưa tu hành đạo Bồ-Tát, cảm thành thọ mạng, nay vẫn chưa hết, lại còn hơn số trên, nhưng nay chẳng phải thật diệt độ, mà bèn xướng nói sẽ diệt độ. Đức Như-Lai dùng phương tiện đó, giáo hóa chúng sanh.

Vì sao ? - Vì nếu Phật ở lâu nơi đời, thời người đức mỏng, chẳng trông gốc lành, nghèo cùng hèn hạ, ham ưa nǎm món dục, sa vào trong lưới nhớ tưởng vọng kiến. Nếu thấy

đức Như-Lai thường còn chẳng mắt, bèn sanh lòng buông lung nhảm trễ, chẳng có thể sanh ra ý tưởng khó gấp gỡ cùng lòng cung kính, cho nên đức Như-Lai dùng phương tiện nói rằng : “Tỳ-kheo phải biết, các đức Phật ra đời, khó có thể gấp gỡ”.

Vì sao ? - Những người đức mỏng, trải qua trăm nghìn muôn ức kiếp, hoặc có người thấy Phật hoặc người chẳng thấy, do việc này, nên ta nói rằng : “Tỳ-kheo ! Đức Như-Lai khó có thể được thấy”.

Các chúng sanh đó nghe lời như thế,ắt sẽ sanh ý tưởng khó gấp gỡ, ôm lòng luyến mộ khát ngưỡng nơi Phật, bèn trồng gốc lành, cho nên đức Như-Lai dầu chẳng diệt mà nói diệt độ.

Lại Thiện-nam-tử ! Phương pháp của các đức Phật Như-Lai đều như thế, vì độ chúng sanh đều thật chẳng

dối.

5.— Ví như vị lương y, trí huệ sáng suốt, khéo luyện phương thuốc trị các bệnh. Người đó nhiều con cái, hoặc mười, hai mươi nhẵn đến số trăm, do có sự duyên đến nước xa khác. Sau lúc đó các người con uống thuốc độc khác, thuốc phát mê loạn lăn lộn trên đất.

Bấy giờ, người cha từ nước xa trở về nhà. Các con uống thuốc độc, hoặc người mất bản tâm, hoặc chẳng mất, xa thấy cha về đều rất vui mừng, quỳ lạy hỏi thăm : “An lành về an ổn. Chúng con ngu si, lầm uống thuốc độc, xin cứu lành cho, lại ban thọ mệnh cho chúng con”.

Cha thấy các con khổ não như thế, y theo các kinh phương (12) tìm cỏ thuốc tốt, mùi sắc vị ngon, thảy đều đầy đủ. Đâm nghiên hòa hợp, đưa bảo các con uống mà nói rằng :

**“Thuốc đại lương dược này mùi sắc vị
ngon, thảy đều đầy đủ, các con nên
uống, mau trừ khổ não, không còn lại
có các bệnh hoạn”.**

Trong các con, những người
chẳng thất tâm, thấy thuốc lương
dược ấy, sắc hương đều tốt, liền bèn
uống đó, bệnh trừ hết, được lành
mạnh. Ngoài ra, những người thất
tâm, thấy cha về dầu cũng vui mừng
hỏi thăm, cầu xin trị bệnh, song trao
thuốc cho mà không chịu uống.

Vì sao ? Vì hơi độc đã thâm nhập
làm mất bản tâm, nơi thuốc tốt thơm
đẹp này mà cho là không ngon.
Người cha nghĩ rằng : “Người con này
đáng thương, bị trúng độc, tâm đều
đIÊN ĐẢO, dầu thấy ta về, mừng cầu
xin cứu lành, nhưng thuốc tốt như
thế, mà chẳng chịu uống, nay ta bày
chước phương tiện, khiến chúng
uống thuốc này”.

Nghĩ thế rồi liền bảo rằng : “Các con phải biết, ta nay già suy, giờ chết đã đến, thuốc “lương dược” tốt này nay để ở đây, các con nên lấy uống, chớ lo không lành”. Bảo thế, rồi lại đến nước khác, sai sứ về nói : “Cha các ngươi đã chết”.

Bấy giờ, các con nghe cha chết, lòng rất sâu khổ mà nghĩ rằng : “Nếu cha ta còn, thương xót chúng ta, có thể được cứu hộ, hôm nay bỏ ta xa chết ở nước khác”. Tự nghĩ mình nay côc cút, không có chỗ cậy nhờ, lòng thương bi cảm, tâm bèn tinh ngộ biết thuốc này, sắc hương vị ngon, liền lấy uống đó, bệnh độc đều lành. Người cha nghe các con đều đã lành mạnh, liền trở về cho các con đều thấy.

Các Thiện-nam-tử ! Ý ông nghĩ sao ? Vả có người nào có thể nói ông lương y đó mắc tội hư dối chăng ?

**- Thưa Thế-Tôn ! Không thể
được !**

Phật nói : “Ta cũng như thế, từ khi thành Phật đến nay đã vô lượng vô biên trăm nghìn muôn ức na-do-tha a-tăng-kỳ kiếp, vì chúng sanh dùng sức phương tiện nói : “Sẽ diệt độ”, cũng không ai có thể đúng như pháp mà nói ta lỗi hơ dối.

Khi đó, đức Thế-Tôn muốn tuyên lại nghĩa trên mà nói kệ rằng :

6.— Từ ta thành Phật lại

Trải qua các kiếp số

Vô lượng trăm nghìn muôn

A-tăng-kỳ ức năm

Thường nói pháp giáo hóa

Vô số ức chúng sanh

Khiến vào nơi Phật đạo

Đến nay vô lượng kiếp

Vì độ chúng sanh vậy

Phương tiện hiện Niết-bàn

Mà thật chẳng diệt độ

**Thường trú đây nói pháp.
Ta thường trú ở đây
Dùng các sức thần thông
Khiến chúng sanh điên đảo
Đầu gân mà chẳng thấy
Chúng thấy ta diệt độ
Rộng cúng dường xá-lợi
Thảy đều hoài luyến mộ
Mà sanh lòng khát ngưỡng
Chúng sanh đã tín phục
Ngay thật ý dịu hòa
Một lòng muốn thấy Phật
Chẳng tự tiếc thân mạng
Giờ ta cùng chúng Tăng
Đều ra khỏi Linh-Thứu
Ta nói với chúng sanh
Thường ở đây chẳng diệt
Vì dùng sức phương tiện
Hiện có diệt chẳng diệt.
Nước khác có chúng sanh
Lòng cung kính tín nhạo
Ta ở lại trong đó**

Vì nói pháp vô thượng
Ông chẳng nghe việc đó
Chỉ nói ta diệt độ.

Ta thấy các chúng sanh
Chìm ở trong khổ não
Nên chẳng vì hiện thân
Cho kia sanh khát ngưỡng
Nhân tâm kia luyến mộ
Hiện ra vì nói pháp
Sức thần thông như thế
Ở trong vô số kiếp
Thường tại núi Linh-Thứu
Và các trụ xứ khác.

Chúng sanh thấy tận kiếp
Lúc lửa lớn thiêu đốt
Cõi ta đây an ổn
Trời người thường đông vầy
Vườn rừng các nhà gác
Những món báu trang nghiêm
Cây báu nhiều hoa trái
Chỗ chúng sanh vui chơi
Các trời đánh trống trời

Thường trổi những kĩ nhạc
 Rưới hoa mạn-đà-la
 Cúng Phật và đại chúng.
 Tịnh-độ ta chẳng hư
 Mà chúng thấy cháy rã
 Lo sợ các khổ não
 Như thế đều đầy đầy
 Các chúng sanh tội đó
 Vì nhân duyên nghiệp dữ
 Quá a-tăng-kỳ kiếp
 Chẳng nghe tên Tam-Bảo.
 Người nhu hòa ngay thật
 Có tu các công đức
 Thời đều thấy thân ta
 Ở tại đây nói pháp.
 Hoặc lúc vì chúng này
 Nói Phật thọ vô lượng,
 Người lâu mới thấy Phật
 Vì nói Phật khó gấp.
 Trí lực ta như thế
 Tuệ quang soi vô lượng
 Thọ mạng vô số kiếp

Tu hành lâu cảm được
Các ông người có trí
Chớ ở đây sanh nghi
Nên dứt khiến hết hẳn
Lời Phật thực không dõi
Như lương y chước khéo
Vì để trị cuồng tử
Thật còn mà nói chết
Không thể nói hư dõi.
Ta là cha trong đời
Cứu các người đau khổ
Vì phàm phu đên đảo
Thật còn mà nói diệt,
Vì cớ thường thấy ta
Mà sanh lòng kiêu tứ
Buông lung ham ngũ dục
Sa vào trong đường dữ.
Ta thường biết chúng sanh
Hành bạo chẳng hành đạo
Tùy chỗ đáng độ được
Vì nói các pháp môn
Hằng tự nghĩ thế này :

**Lấy gì cho chúng sanh
Được vào huệ vô thượng
Mau thành tựu thân Phật.**

KINH DIỆU-PHÁP LIÊN-HOA

PHẨM “PHÂN BIỆT CÔNG ĐỨC”
THỨ MƯỜI BẢY

1.— Lúc bấy giờ, trong đại hội nghe Phật nói thọ mạng, kiếp số dài lâu như thế, vô lượng, vô biên, vô số chúng sanh được lợi ích lớn.

Khi đó, đức Thế-Tôn bảo ngài Di-Lặc đại Bồ-Tát : “A-Dật-Đa ! Lúc ta nói đức Như-Lai thọ mạng dài lâu như thế, có sáu trăm tam muôn ức na-do-tha hằng-hà-sa chúng sanh được “vô-sanh pháp-nhẫn”. (13)

Lại có đại Bồ-Tát nghìn lần gấp bội được môn “Văn-trì đà-la-ni” (14). Lại có một thế giới vi trần số đại Bồ-Tát được “Nhạo-thuyết vô-ngại biện-tài” (15). Lại có một thế giới vi trần số đại Bồ-Tát được trăm nghìn muôn ức vô lượng môn “Triền đà-la-ni”. Lại có tam-thiên đại-thiên thế-

giới vi trần số đại Bồ-Tát chuyển được “Pháp-luân bất-thối”.

Lại có nhị thiên trung quốc độ vi trần số đại Bồ-Tát chuyển được “Pháp-luân thanh-tịnh”. Lại có tiểu thiên quốc độ vi trần số đại Bồ-Tát tám đời sẽ được vô-thượng chánh-đẳng chánh-giác. Lại có bốn tứ-thiên-hạ (16) vi trần số đại Bồ-Tát bốn đời sẽ được chánh-đẳng chánh-giác. Lại có ba tứ-thiên-hạ vi trần số đại Bồ-Tát ba đời sẽ được vô-thượng chánh-đẳng chánh-giác. Lại có hai tứ-thiên-hạ vi trần số đại Bồ-Tát hai đời sẽ được vô-thượng chánh-đẳng chánh-giác. Lại có một tứ-thiên-hạ vi trần số đại Bồ-Tát một đời sẽ được vô-thượng chánh-đẳng chánh-giác.

Lại có tám thế giới vi trần số chúng sanh đều phát tâm vô-thượng chánh-đẳng chánh-giác.

2.— Lúc đức Phật nói các vị đại

Bồ-Tát đó **được pháp lợi**, (17) trên giữa hư không, rưới hoa Mạn-dà-la, hoa Ma-ha-mạn-dà-la để rải vô lượng trăm nghìn muôn ức các đức Phật ngồi trên tòa sư tử dưới gốc cây báu, và rải đức Thích-Ca Mâu-Ni Phật cùng đức Da-Bảo Phật ngồi trên tòa sư tử trong tháp bảy báu : Cùng rải tất cả các đại Bồ-Tát và bốn bộ chúng.

Lại rưới bột gỗ chiên-dàn, trầm-thủy-hương v.v... trong hư không, trống trời tự kêu tiếng hay sâu xa.

Lại rải nghìn thứ thiên y, thòng các chuỗi ngọc, chuỗi ngọc trân châu, chuỗi châu ma-ni, chuỗi châu như-ý khắp cả chín phương, các lò hương báu đốt hương vô giá, tự nhiên khắp đến cúng dường đại chúng.

Trên mỗi đức Phật có các vị Bồ-Tát nắm cầm phan lọng, thứ đệ mà lên đến trời Phạm-Thiên. Các vị Bồ-

Tát đó dùng tiếng tăm hay, ca vô
lượng bài tụng ngợi khen các đức
Phật.

Khi ấy ngài Di-Lặc Bồ-Tát từ chỗ
ngồi đứng dậy, trich áo bày vai hữu,
chấp tay hướng về phía Phật mà nói
kệ rằng :

3.— Phật nói pháp ít có

Từ xưa chưa từng nghe
Thế-Tôn có sức lớn
Thọ mạng chẳng thể lường.
Vô số các Phật tử
Nghe Thế-Tôn phân biệt
Nói được pháp lợi đó
Vui mừng đầy khắp thân
Hoặc trụ bậc bất-thối
Hoặc được đà-la-ni
Hoặc vô ngại nhạo thuyết
Muôn ức triền-tổng-trì.
Hoặc có cõi đại thiên
Số vi trần Bồ-Tát
Mỗi vị đều nói được

Pháp-luân bất-thối-chuyển.
Hoặc có trung-thiên-giới
Số vi trần Bồ-Tát
Mỗi vị đều có thể
Chuyển-pháp-luân thanh tịnh.
Lại có tiểu-thiên-giới
Số vi trần Bồ-Tát
Còn dư lại tám đời
Sẽ được thành Phật đạo.
Lại có bốn, ba, hai
Tứ-thiên-hạ như thế
Số vi trần Bồ-Tát
Theo số đời thành Phật.
Hoặc một tứ-thiên-hạ
Số vi trần Bồ-Tát
Còn dư có một đời
Sẽ thành nhứt-thiết-trí.
Hàng chúng sanh như thế
Nghe Phật thọ dài lâu
Được vô lượng quả báo
Vô lậu rất thanh tịnh.
Lại có tám thế giới

**Số vi trần chúng sanh
Nghe Phật nói thọ mạng
Đều phát tâm vô thượng.**

**4.— Thế-Tôn nói vô lượng
Bất-khả tư-nghì pháp
Nhiều được có lợi ích
Như hư không vô biên
Rưới hoa thiên-mạn-đà
Hoa ma-ha-mạn-đà
Thích, Phạm như hăng sa
Vô số cõi Phật đến
Rưới chiên-đàn trầm-thủy
Lăng xăng loạn sa xuống
Như chim bay liệng xuống
Rải cúng các đức Phật.
Trống trời trong hư không
Tự nhiên vang tiếng mầu,
Áo trời nghìn muôn thứ
Xoay chuyển mà rơi xuống
Các lò hương đẹp báu
Đốt hương quý vô giá
Tự nhiên đều cùng khắp**

Cúng dường các Thế-Tôn.
 Chúng đại Bồ-Tát kia
 Cầm phan lọng bảy báu
 Cao đẹp muôn ức thứ
 Thứ lớp đến Phạm-Thiên.
 Trước mỗi mỗi đức Phật
 Tràng báu treo phan tốt
 Cúng dùng nghìn muôn kệ
 Ca vịnh các Nhu-Lai
 Như thế các món việc
 Từ xưa chưa từng có
 Nghe Phật thọ vô lượng
 Tất cả đều vui mừng
 Phật tiếng đồn mười phương
 Rộng lợi ích chúng sanh
 Tất cả đủ cẩn lành
 Để trợ tâm vô thượng.

5.— Lúc bấy giờ, Phật bảo ngài Di-Lặc đại Bồ-Tát : “A-Dật-Đa ! Có chúng sanh nào nghe đức Phật thọ mạng dài lâu như thế, nhẫn đến có thể sanh một niệm tín giải, được

công đức không thể hạn lượng được. Nếu có thiện-nam-tử, thiện-nữ-nhơn, vì đạo vô-thượng chánh-đẳng chánh-giác, trong tám mươi muôn ức na-do-tha kiếp tu năm pháp ba-la-mật : Bố-thí ba-la-mật, trì-giới ba-la-mật, nhẫn-nhục ba-la-mật, tinh-tấn ba-la-mật, thiền-định ba-la-mật, trừ trí-huệ ba-la-mật, đem công đức này sánh với công đức tín giải trước, trăm phần, nghìn phần, trăm nghìn muôn ức phần chẳng kịp một, nhẫn đến tính đếm, thí dụ, không thể biết được. Nếu Thiện-nam-tử, thiện-nữ-nhơn có công đức như thế mà thối thất nơi vô-thượng chánh-đẳng chánh-giác, thời quyết không có lẽ đó.

Khi ấy, đức Thế-Tôn muốn tuyên lại nghĩa trên mà nói kệ rằng :

6.— Nếu người cầu huệ Phật.

Trong tám mươi muôn ức
Na-do-tha kiếp số

**Tu năm ba-la-mật
Ở trong các kiếp đó
Bố thí cúng dường Phật
Và Duyên-giác đệ tử
Cùng các chúng Bồ-Tát,
Đồ uống ăn báu lạ
Thượng phục và đồ nằm
Chiên-dàn dựng tinh-xá
Dùng vườn rừng trang nghiêm
Bố thí như thế thảy
Các món đều vi diệu
Hết các kiếp số này
Để hồi hướng Phật đạo
Nếu lại gìn cấm giới
Thanh tịnh không thiếu sót
Cầu nơi đạo vô thượng
Được các Phật ngợi khen
Nếu lại tu nhẫn nhục
Trụ nơi chỗ điêu nhu
Dầu các ác đến hại
Tâm đó chẳng khuynh động
Các người có được pháp**

Cưu lòng tăng-thượng-mạn
Bị bọn này khinh nǎo
Như thế đều nhẫn được.
Hoặc lại siêng tinh tấn
Chí niệm thường bền vững
Trong vô lượng ức kiếp
Một lòng chẳng trẽ thôi.
Lại trong vô số kiếp
Trụ nơi chõ vắng vẻ
Hoặc ngồi hoặc kinh hành
Trừ ngủ thường nghiệp tâm
Do các nhân duyên đó
Hay sanh các thiền định,
Tâm mươi ức muôn kiếp
An trụ tâm chẳng loạn
Đem phước thiền định đó
Nguyễn cầu đạo vô thượng
Ta được nhứt-thiết-trí
Tận ngăn các thiền định
Người đó trong trăm nghìn
Muôn ức kiếp số lâu
Tu các công đức này

Như trên đã nói rõ.
Có thiện-nam, tín-nữ.
Nghe ta nói thọ mạng
Nhẫn đến một niệm tin
Phước đây hơn phước kia
Nếu người trọn không có
Tất cả các nghi hối
Thân tâm giây lát tin
Phước đó nhiều như thế.
Nếu có các Bồ-Tát
Vô lượng kiếp hành đạo
Nghe ta nói thọ mạng
Đây thời tin nhận được
Các hàng người như thế
Đánh thọ kinh điển này
Nguyễn ta thuở vị lai
Sóng lâu đờ chung sanh
Như Thế-Tôn ngày nay
Vua trong các họ Thích
Đạo tràng rền tiếng lớn
Nói pháp không sơ sệt
Chúng ta đời vị lai

**Được mọi người tôn kính
 Lúc ngồi nơi đạo tràng
 Nói thọ mạng cũng thế.
 Nếu có người thâm tâm
 Trong sạch mà ngay thật
 Học rộng hay tổng-trì
 Tùy nghĩa giải lời Phật
 Những người như thế đó
 Nơi đây không có nghi.**

7.— Lại A-Dật-Đa ! Nếu có người nghe nói đức Phật thọ mạng dài lâu, hiểu ý thú của lời nói đó, người này được công đức không có hạn lượng, có thể sanh huệ vô thượng của Như-Lai. Huống là người rộng nghe kinh này, hoặc bảo người nghe, hoặc tự thọ trì hoặc bảo người thọ trì, hoặc tự chép, hoặc bảo người chép, hoặc đem hoa hương, chuỗi ngọc, tràng phan, lọng nhiều, dầu thơm, đèn nến cúng dường quyển kinh, công đức của người này vô lượng vô biên có

thể sanh nhứt-thiết chủng-trí.

A-Dật-Đa ! Nếu Thiện-nam-tử, thiện-nữ-nhơn nghe ta nói thọ mạng dài lâu sanh lòng tin hiểu chắc, thời chính là thấy đức Phật thường ở núi Kỳ-Xà-Quật, cùng chúng Bồ-Tát lớn và hàng Thanh-văn vây quanh nói pháp.

Lại thấy cõi Ta-bà này đất bằng lưu ly ngang liền bằng thăng, dây vàng Diêm-phù-dàn để ngăn tám nẻo đường, cây báu bày hàng, các dài lâu nhà thảy đều các thứ báu hợp thành, chúng Bồ-Tát đều ở trong đó. Nếu có người tưởng quán được như thế, phải biết đó là tướng tin hiểu sâu chắc.

Và lại sau đức Như-Lai diệt độ, nếu có người nghe kinh này mà không chê bai, sanh lòng tùy hỷ phải biết đó đã là tướng tin hiểu sâu chắc, huống là người đọc, tụng, thọ trì kinh này, người này thì là kẻ đầu đội

đức Nhu-Lai.

A-Dật-Đa ! Thiện-nam-tử cùng thiện-nữ-nhơn đó chẳng cần lại vì ta mà dựng chùa tháp, và cất tăng phường dùng bốn sự cúng dường để cúng dường chúng Tăng. Vì sao ? Vì Thiện-nam-tử, thiện-nữ-nhơn đó thọ trì, đọc tụng kinh điển này thì là đã dựng tháp tạo lập tăng phường cúng dường chúng Tăng, thời là đem xá-lợi của Phật dựng tháp bảy báu cao rộng nhỏ lần lên đến trời Phạm-Thiên, treo các phan lọng và các linh báu, hoa, hương, chuỗi ngọc, hương bột, hương xoa, hương đốt, các trống, kỹ nhạc, ống tiêu, ống địch, không hầu các thứ múa chơi, dùng tiếng giọng tốt ca ngâm khen ngợi, thời là ở trong vô lượng nghìn muôn ức kiếp đã làm việc cúng dường đó rồi.

A-Dật-Đa ! Nếu sau khi ta diệt độ, nghe kinh điển này, có người hay

thọ trì, hoặc tự chép hoặc bảo người chép, đó là dựng lập tăng phường, dùng gỗ chiên-dàn đỏ làm các cung điện nhà cửa ba mươi hai sở, cao bằng tám cây đa-la, cao rộng nghiêm đẹp, trăm nghìn Tỳ-kheo ở nơi trong đó. Vườn, rừng, ao tắm, chỗ kinh hành, hang ngồi thiền, y phục đồ uống ăn, giường nệm, thuốc thang tất cả đồ vui dãy đầy trong đó, tăng phường có ngàn áy trăm nghìn muôn ức nhà gác như thế, số đó nhiều vô lượng, dùng để hiện tiền cúng dường nơi ta và Tỳ-kheo-tăng.

Cho nên ta nói : Sau khi Như-Lai diệt độ nếu có người thọ trì, đọc tụng, vì người khác nói. Hoặc mình chép hoặc bảo người chép, cúng dường kinh quyển thì chẳng cần lại dựng chùa tháp và tạo lập tăng phường cúng dường chúng Tăng. Huống lại có người hay thọ trì kinh

này mà gồm tu hành bố thí, trì giới, nhẫn nhục, tinh tấn, nhất tâm, trí huệ, công đức của người đây rất thù thắng vô lượng vô biên.

Thí như hư không, đông, tây, nam, bắc, bốn phía trên, dưới vô lượng vô biên, công đức của người đó cũng lại như thế vô lượng vô biên mau đến bậc nhứt-thiết chủng-trí. Nếu có người đọc tụng thọ trì kinh này vì người khác nói, hoặc tự chép, hoặc bảo người chép, lại có thể dựng tháp cùng tạo lập tăng phường cúng dường khen ngợi chúng Thanh-văn-tăng, cũng dùng trăm nghìn muôn pháp ngợi khen mà ngợi khen công đức của Bồ-Tát.

Lại vì người khác dùng các món nhân duyên theo nghĩa giải nói kinh Pháp-Hoa này, lại có thể thanh tịnh trì giới cùng người nhu hòa mà chung cùng ở, nhẫn nhục không sân,

chí niệm bền vững, thường quý ngài thiền được các món định sâu, tinh tấn mạnh mẽ nghiệp các pháp lành, cẩn lành trí sáng, giỏi gạn hỏi đáp.

A-Dật-Đa ! Nếu sau khi ta diệt độ các thiện-nam-tử, thiện-nữ-nhơn thọ trì, đọc tụng kinh điển này lại có các công đức lành như thế, phải biết người đó đã đến đạo tràng gần vô-thượng chánh-dắng chánh-giác ngài dưới gốc đạo thọ.

A-Dật-Đa ! Chỗ của thiện-nam-tử cùng thiện-nữ-nhơn đó hoặc ngài, hoặc đứng, hoặc đi, trong đó bèn nên xây tháp, tất cả trời người đều phải cúng dường như tháp của Phật.

Khi ấy, đức Thế-Tôn muốn tuyên lại nghĩa trên mà nói kệ rằng :

8.— Sau khi ta diệt độ

**Hay phụng trì kinh này
Người đó phước vô lượng
Như trên đã nói rõ.**

Đó thời là đầy đủ
 Tất cả các cúng dường
 Dùng xá-lợi xây tháp
 Bảy báu để trang nghiêm
 Chùa chiền rất cao rộng
 Nhỏ lần đến Phạm-Thiên
 Linh báu nghìn muôn ức
 Gió động vang tiếng mầu,
 Lại trong vô lượng kiếp
 Mà cúng dường tháp đó
 Hoa hương, các chuỗi ngọc
 Thiên-y, các kỹ nhạc
 Thắp đèn dầu nến thơm
 Quanh khắp thường soi sáng,
 Lúc đời ác mạt pháp
 Người hay trì kinh này
 Thì là đã đầy đủ
 Các cúng dường như trên.
 Nếu hay trì kinh này
 Thì như Phật hiện tại
 Dùng ngưu-dầu chiên-dàn
 Dựng tăng phuờng cúng dường

Nhà ba mươi hai sở
Cao tám cây đa-la
Đỗ ngon y phục tốt
Giường nằm đều đầy đủ.
Trăm nghìn chúng nương ở
Vườn rừng các ao tắm
Chỗ kinh hành, ngồi thiền
Các món đều nghiêm tốt.
Nếu có lòng tín hiếu
Thọ trì, đọc tụng biên
Nếu lại bảo người biên
Và cúng dường kinh quyển.
Rải hoa hương, hương bột
Dùng tu-mạn, chiêm-bặc
A-dề, mục-đa-dà
Ướp dầu thường đốt đó
Người cúng dường như thế
Được công đức vô lượng
Như hư không vô biên
Phước đó cũng như thế.
Huống lại trì kinh này
Gồm bố thí trì giới,

Nhẫn nhục ưa thiền định
Chẳng sân, chẳng ác khẩu
Cung kính nơi tháp miếu
Khiêm hạ các Tỳ-kheo
Xa lìa tâm tự cao
Thường nghĩ suy trí huệ,
Có gạn hỏi chẳng sân
Tùy thuận vì giải nói
Nếu làm được hạnh đó
Công đức chẳng lường được.
Nếu thấy Pháp-sư này
Nên công đức như thế
Phải dùng hoa trời rải
Áo trời trùm thân kia
Đầu mặt tiếp chân lạy
Sanh lòng tưởng như Phật,
Lại nên nghĩ thế này :
Chẳng lâu đến đạo thọ
Được vô lậu vô vi
Rộng lợi các người trời
Chỗ trụ chỉ của kia
Kinh hành hoặc ngồi nằm

Nhẫn đến nói một kệ
Trong đây nên xây tháp
Trang nghiêm cho tốt đẹp
Các món đem cúng dường,
Phật tử ở chỗ này
Thì là Phật thọ dụng
Thường ở nơi trong đó
Kinh hành và ngồi nằm.

KINH DIỆU-PHÁP LIÊN-HOA

Quyển thứ năm

**Toan cầu an lạc, bốn pháp bền
tu, thân được “kế châu” nổi tiếng
nhà, ba cõi bãi đao binh, bản và tích
đều rõ, sa giới chúng ngộ vô sanh.**

**NAM-MÔ PHÁP-HOA HỘI-THƯỢNG-PHẬT
BỒ-TÁT. (3 lần)**

**Đức Văn-Thù khai cáo, vừa giúp
chân thuyên, bền giữ bốn pháp được
an nhiên, từ đất vọt lên chúng nhiều
nghìn, ngài A-Dật-Đa trùng tuyên,
thọ lượng rộng vô biên.**

NAM-MÔ A-DẬT-ĐA BỒ-TÁT. (3 lần)

THÍCH NGHĨA

- (1) Rồi tất cả tướng : Có không v.v... gọi là “thật tướng” (*tướng chân thật*), vì tất cả tướng : có không v.v... đều là hư dối cả.
- (2) Ni-kiền-tử : Lõa hình ngoại đạo (*đạo ở trần thường*) cũng gọi là : “Vô tâm ngoại đạo” (*đạo không biết hổ thẹn*).
- (3) Lộ-già-da-dà : Phái thuận thế ngoại đạo (*đạo thuận theo thế tục*).
Nghịch lộ-già-da-dà : Phái trái nghịch với phái thuận thế ngoại đạo (*đạo chống trái với thuận thế ngoại đạo*).
- (4) Kẻ múa hát.
- (5) Chẳng phải thật đàn ông, như người lại cái, kẻ không nam cǎn v.v...
- (6) Kẻ đồ tể, quân đao phủ.
- (7) Sắc, thọ, tướng, hành, thức ám hay làm khổ hại nên gọi là ma. Các lòng tham, sân, dục, nghi v.v... thường làm rối rắm, phiền muộn rất khổ hại nên gọi là ma.
- (8) Sau khi giáo pháp của đức Thích-Ca diệt, mãn tiểu kiếp thứ 9, qua tiểu kiếp thứ 10, thời kỳ kiếp giảm người thọ 80.000 tuổi, đức Di-Lặc Bồ-Tát hiện thân thành Phật ở cõi này hiệu là “Di-Lặc Phật”.
- (9) Tên của Di-Lặc Bồ-Tát, Tàu dịch là “Vô-năng-thắng”, còn Di-Lặc là họ, dịch là “Tử-Thị”.
- (10) Có bốn :

- 1.- Thiết-luân-vương (cai trị 1 châu thiên hạ)
- 2.- Đồng-luân-vương (cai trị 2 châu thiên hạ).
- 3.- Ngân-luân-vương (cai trị 3 châu thiên hạ).
- 4.- Kim-luân-vương (cai trị 4 châu thiên hạ).

Vì phước nghiệp đời trước nên khi lên ngôi vua, có xe báu tự nhiên, hoặc bằng sắt, đồng, bạc, vàng hiện ra. Vua dùng xe

đó mà đi tuần hay dẹp giặc trong cõi mình cai trị nên gọi là “Chuyển-luân-thánh-vương”.

- (11) Tiếng Phạm, dịch là (chánh định). Mới vào cõi định gọi là “nhập”, ở trong cõi định gọi là “trụ”, từ cõi định dậy gọi là “xuất” (ra).
- (12) Những sách nói về phương pháp trị bệnh.
- (13) Sức trí nhận chắc nơi thể vô sanh của các pháp.
- (14) “Đà-la-ni” tiếng Phạm dịch là “tổng-trì”, được môn văn-trì đà-la-ni này thì nghe pháp đều có thể hiểu nhớ tất cả.
- (15) Được môn này thì ưa thích nói pháp không nhảm, không trệ ngại, tài biện luận vô tận.
- (16) Ngoài bốn phía núi Tu-Di, trong biển “đại hàm hải” có 4 châu :
 - 1.- Đông-Thắng-Thần châu
 - 2.- Tây-Ngưu-Hóa châu
 - 3.- Bắc-Câu-Lư châu
 - 4.- Nam-ThiỆM-Bộ châu cũng gọi Nam-diêm-phù-đè chính là cõi đất chúng ta hiện ở.
- (17) Vì nhân duyên nghe pháp mà được lợi ích.

Sự tích

TẢ KINH CỨU BẠN ĐỒNG HỌC

Đời Tùy, niên hiệu Đại-Nghiệp, có vị khách Tăng đi đến miếu núi Thái-Sơn muốn tạm nghỉ. Người giữ miếu nói : Đây không có nhà nào khác, chỉ dưới mái hiên của miếu Thần có thể tạm nghỉ, nhưng vì gần đây, những người nghỉ nơi đó đều chết cả.

Khách Tăng nói : “Không hề gì cho ta tạm nghỉ nơi đó”. Người giữ miếu bất đắc dĩ y lời dọn giường cho khách Tăng nghỉ dưới miếu.

Tối đến, khách Tăng ngồi ngay thẳng tụng kinh. Ước chừng một canh sau, nghe trong màn có tiếng vàng ngọc khua, giây lát có vị Thần từ trong màn ra lễ lạy khách Tăng. Khách Tăng nói : “Nghe người nói trước đây nhiều người bị chết tại chốn này, có phải là đòn-việt hại đó chăng, xin chờ hại ta”. Thần nói : “Ngày trước tình cờ những người mệnh số sắp chết, nghe tiếng động của đệ tử, nhân quá sợ mà chết, chờ chăng phải làm hại, xin thầy chờ lo”. Khách Tăng mời Thần ngồi nói chuyện. Lát sau khách Tăng hỏi : “Nghe nói Thần Thái-Sơn cai trị loài quỷ có thật chăng ?”

Thần đáp : “Đệ tử phước bạc, chính có thể”.

“Có phải Thầy muốn biết rõ việc người thân của Thầy đã chết chăng ?”

Tăng nói : Ta có hai bạn đồng học đã chết muốn thấy đó.

Thần hỏi tên hiệu rồi nói : “Một người đã đầu thai làm người, còn một người bị tội nặng đương ở địa ngục, không thể kêu đến, nếu Thầy muốn thấy cũng có thể được”.

Tăng rất mừng, liền đứng dậy đi theo Thần. Không bao xa, thấy nhà ngục cháy đỏ rực. Thần dắt Tăng vào một nhà, xa thấy một người đương ở trong lửa rên la nói không ra tiếng, thân thể nám đen không nhìn được, mùi thịt cháy hôi khét khiến người đau lòng.

Thần nói : “Chính ông ấy đó, Thầy còn muốn đi xem vài nơi khác chăng ?”

Tăng buồn rầu xin trở về. Giây lát đến miếu, lại cùng Thần ngồi, Tăng hỏi Thần cách cứu bạn học. Thần nói : “Có thể được lắm. Thầy nếu in ấn được cho ông ấy một bộ kinh Pháp-Hoa, thì chắc ông ấy được khỏi”.

Bấy giờ gần sáng, Thần từ biệt Tăng vào trong.

Sáng, người giữ miếu thấy khách Tăng vẫn yên lành, lấy làm lạ hỏi. Tăng thuật chuyện trong đêm lại.

Khách Tăng về chùa vì bạn in ấn kinh Pháp-Hoa, việc xong đóng bìa xén cắt tử tế, lại mang kinh đến miếu. Đêm đó Thần ra chào hỏi mừng rõ, hỏi thăm đến có việc chi. Khách Tăng đem chuyện in ấn kinh xong với Thần.

Thần nói : “Đệ tử đã biết rõ việc ấy, Thầy vì bạn in ấn kinh, lúc mới chép in đề kinh thì ông ấy đã khỏi khổ, hiện đã thắc sanh vào nhân gian rồi,

chỗ này không được tinh khiết không thể thờ kinh,
xin Thầy đem kinh về chùa”.

Cùng nhau đàm luận, gần sáng, Thần từ biệt
khách Tăng vào trong, Tăng lại mang kinh về chùa.

Quan Biệt-Giá Trương-Đức tự nói : “Khi ông
trấn nhậm ở Châu-Đuyện có biết rõ việc trên”.

(Lại-Bộ Thượng-Thơ Đường-Lâm biên)

ĐIỆU-PHÁP LIÊN-HOA

KINH

Quyển sáu

6

KINH DIỆU-PHÁP LIÊN-HOA

Quyển thứ sáu

*Đời Diêu-Tần, ngài Tam-Tạng Pháp-Sư
Cuu-Ma-La-Thập phụng chiếu dịch.*

PHẨM “TÙY-HỶ CÔNG-ĐÚC”
THỨ MƯỜI TÁM

1.— Lúc bấy giờ, ngài Di-Lặc Bồ-Tát bạch Phật rằng : “Thế-Tôn ! Nếu có thiện-nam-tử, thiện-nữ-nhơn nào nghe kinh Pháp-Hoa này mà tùy hỷ đó, được bao nhiêu phước đức ? Liền nói kệ rằng :

Sau khi Phật diệt độ
Có người nghe kinh này
Nếu hay tùy hỷ đó (1)
Lại được bao nhiêu phước ?

2.— Khi đó Phật bảo ngài Di-Lặc Bồ-Tát rằng : A-Dật-Đa ! Sau khi Như-Lai diệt độ nếu có Tỳ-kheo, Tỳ-kheo-ni, Ưu-bà-tắc, Ưu-bà-di và người

trí khác, hoặc lớn, hoặc nhỏ nghe kinh này mà tùy hỷ rồi, từ trong pháp hội ra đến chỗ khác, hoặc tại tăng phường, hoặc chỗ vắng vẻ hoặc thành áp, đường sá, xóm làng, ruộng rẫy, đem pháp đúng như chỗ đã nghe mà vì cha mẹ tôn thân, thiện hữu tri thức tùy sức diễn nói. Các người đó nghe rồi tùy hỷ lại đi truyền dạy người khác, người khác nghe rồi cũng tùy hỷ truyền dạy, xoay vần như thế đến người thứ năm mươi.

3.— A-Dật-Đa ! Công đức tùy hỷ của thiện-nam-tử, thiện-nữ-nhơn thứ năm mươi đó, ta nay nói, ông phải lòng nghe.

Nếu bốn trăm muôn ức vô số thế giới có sáu đường chúng sanh trong bốn loài sanh (2) : Noãn sanh, thai sanh, thấp sanh, hóa sanh, hoặc có hình, không hình, có tưởng, không tưởng, chẳng phải có tưởng, chẳng

phải không tưởng, không chân, hai chân, bốn chân, nhiều chân, tất cả trong số chúng sanh như thế, có người cầu phước tùy theo đồ ưa thích của chúng muốn đều cung cấp cho đó. Mỗi mỗi chúng sanh cho các trân bảo tốt : Vàng, bạc, lưu ly, xa-cừ, mã-não, san-hô, hổ-phách đầy cả Diêm-phù-dề và voi, ngựa, xe cộ, bảy báu, làm thành những cung điện lâu gác v.v...

Vị đại thí chủ đó bố thí như thế đủ tám mươi năm rồi mà nghĩ rằng : “Ta đã ban cho chúng sanh những đồ ưa thích tùy theo ý muốn, những chúng sanh này đều già suy tuổi quá tám mươi, tóc bạc mặt nhăn nheo chết chẳng lâu, ta phải dùng Phật Pháp mà dạy bảo dùi dắt chúng. Liền nhóm chúng sanh đó tuyên bày pháp giáo hóa, chỉ dạy lợi ích vui mừng. Đồng thời được đạo Tu-đà-hoàn, đạo

Tư-dà-hàm, đạo A-na-hàm, đạo A-la-hán dứt hết cả hữu lậu, với những thiền định sâu đều được tự tại, đủ tám món giải thoát.

Ý ông nghĩ sao ? Công đức của vị đại thí chủ đó được, có nhiều chăng ?

Ngài Di-Lặc bạch Phật rằng : “Thế-Tôn ! Công đức của người đó rất nhiều vô lượng vô biên. Nếu vị thí chủ đó chỉ thí tất cả đồ ưa thích cho chúng sanh công đức đã vô lượng rồi, huống là làm cho đều được quả A-la-hán”.

Phật bảo ngài Di-Lặc : “Ta nay rành rẽ nói cùng ông, người đó đem tất cả đồ vui thích thí cho sáu đường chúng sanh trong bốn trăm ức vô số thế giới lại khiến được quả A-la-hán, công đức của người đó được chặng bằng công đức của người thứ năm mươi kia nghe một bài kệ kinh Pháp-Hoa mà tùy hỷ, trăm phần nghìn

phần, trăm nghìn muôn ức phần
chẳng bằng một phần, nhẫn đến tính,
đếm, thí dụ không thể biết được.

A-Dật-Đa ! Người thứ năm mươi
như thế, xoay vần nghe kinh Pháp-
Hoa, công đức tùy hỷ còn vô lượng
vô biên a-tăng-kỳ, huống là người tối
sơ ở trong hội nghe kinh mà tùy hỷ,
phước đó lại hơn vô lượng vô biên a-
tăng-kỳ không có thể sánh được.

4.— Lại A-Dật-Đa ! Nếu có người
vì kinh này mà qua đến tăng phường,
hoặc ngồi, hoặc đứng, trong chốc lát
nghe nhận, nhờ công đức đó chuyển
thân sanh ra được voi, ngựa, xe cộ,
kiệu, cảng bằng trân bảo tốt đẹp bậc
thượng và được ở thiên cung.

Nếu có người ngồi trong chỗ
giảng pháp, sau lại có người đến bèn
khuyên mời ngồi nghe, hoặc chia chỗ
cho ngồi, công đức của người đó
chuyển thân được chỗ ngồi của Đề-

Thích hoặc chỗ ngồi của Phạm-vương, hoặc chỗ ngồi của Chuyển-luân-thánh-vương.

5.— A-Dật-Đa ! Nếu lại có người nói với người khác rằng : “Có kinh tên Pháp-Hoa nên cùng nhau qua nghe”. Liền nhận lời bảo nhẫn đến nghe trong giây lát, công đức của người đó, chuyển thân được với Đà-la-ni Bồ-Tát, sanh chung một chỗ, căn tánh lanh lợi, có trí huệ, trăm nghìn muôn đời, trọn chẳng ngọng câm, hơi miệng chẳng hôi, lưỡi thường không bệnh, miệng cũng không bệnh, rằng chẳng đen dơ, chẳng vàng, chẳng thưa, cũng chẳng thiếu rụng, chẳng so le, chẳng sếu gãy, môi chẳng trót, cũng chẳng rút túm, chẳng thô rit, chẳng ghẻ mụn, cũng chẳng sứt hư, cũng chẳng cong vẹo, chẳng dày chẳng lớn, cũng chẳng đen nám, không có các tướng đáng chê.

Mũi chẳng xẹp giẹp, cũng chẳng cong gãy, sắc mặt chẳng đen, chẳng hẹp dài, cũng chẳng hóm gãy, không có tất cả tướng chẳng đáng ưa, môi lưỡi răng nướu thảy đều nghiêm tốt, mũi lớn cao thẳng, diện mạo tròn đầy, mày cao mà dài, trán rộng bằng thẳng, tướng người đầy đủ, đời đời sanh ra thấy Phật, nghe pháp tin nhận lời dạy bảo.

A-Dật-Đa ! Người hãy xem khuyên nơi một người khiến qua nghe pháp mà công đức như thế, huống là một lòng nghe, nói, đọc, tụng, lại ở trong đại chúng vì người phân biệt, đúng như lời dạy mà tu hành.

Khi đó đức Thế-Tôn muốn tuyên lại nghĩa trên mà nói kệ rằng :

**6.— Nếu người trong pháp hội
Được nghe kinh điển này
Nhẫn đến một bài kệ**

Tùy hỷ vì người nói
Xoay vần dạy như thế
Đến người thứ năm mươi
Người rốt sau được phước
Nay sẽ phân biệt đó.
Như có đại thí chủ
Cung cấp vô lượng chúng
Đầy đủ tám mươi năm
Tùy ý chúng ưa muốn
Thấy chúng : Tướng già suy
Tóc bạc và mặt nhăn
Răng thưa, thân khô gầy
Nghĩ họ sắp phải chết
Ta nay phải nên dạy
Cho chúng được đạo quả
Liền vì phương tiện nói
Pháp Niết-bàn chân thật
Đời đều chẳng bền chắc
Như bọt bóng ánh nắng
Các ngươi đều nên phải
Mau sanh lòng nhàm lìa.
Các ngươi nghe pháp đó

Đều được A-la-hán
Đây đủ sáu thân thông
Ba minh tám giải thoát.
Người năm mươi rốt sau
Nghe một kệ tùy hỷ
Người này phước hơn kia.
Không thể thí dụ được
Xoay vần nghe như thế.
Phúc đó còn vô lượng
Huống là trong pháp hội
Người tùy hỷ ban đầu.
Nếu có khuyên một người
Dắt đến nghe Pháp-Hoa
Răng : Kinh này rất mầu
Nghìn muôn kiếp khó gấp
Liền nhận lời qua nghe
Nhẫn đến nghe giây lát
Phước báo của người đó.
Nay nên phân biệt nói.
Đời đời miệng không bệnh
Răng chẵng thưa, vàng, đen,
Môi chẵng dày teo thiểu

**Không có tướng đáng chê.
Lưỡi chằng khô đen ngắn
Mũi cao lớn mà ngay
Trán rộng và bằng thằng
Mặt mắt đều doan nghiêm
Được người thấy ưa mến
Hơi miệng không hôi nhơ
Mùi thơm hoa ưu-bát
Thường từ trong miệng ra.
Nếu cố đến tăng phường
Muốn nghe kinh Pháp-Hoa
Giây lát nghe vui mừng
Nay sẽ nói phước đó :
Sau sanh trong trời người
Được voi, ngựa, xe tốt
Kiệu, cáng, bằng trân báu,
Cùng ở cung điện trời.
Nếu trong chỗ giảng pháp
Khuyên người ngồi nghe kinh
Nhân vì phước đó được
Tòa Thích, Phạm, Chuyển Luân
Huống là một lòng nghe**

**Giải nói nghĩa thú kinh
Đúng như pháp mà tu
Phước đó chẳng lường được.**

KINH DIỆU-PHÁP LIÊN-HOA

PHẨM “PHÁP-SƯ CÔNG-ĐỨC”
THỨ MƯỜI CHÍN

1.- Lúc bấy giờ, Phật bảo ngài Thường-Tinh-Tán đại Bồ-Tát rằng : “Nếu có thiện-nam-tử, thiện-nữ-nhơn thọ trì kinh Pháp-Hoa này, hoặc đọc, hoặc tụng, hoặc giải nói, hoặc biên chép, người đó sẽ được tám trăm công đức nơi mắt, một nghìn hai trăm công đức nơi tai, tám trăm công đức nơi mũi, một nghìn hai trăm công đức nơi lưỡi, tám trăm công đức nơi thân, một nghìn hai trăm công đức nơi ý, dùng những công đức này trang nghiêm sáu căn đều được thanh tịnh.

Thiện-nam-tử và thiện-nữ-nhơn đó, nhục nhãnh thanh tịnh của cha mẹ sanh ra, thấy khắp cõi tam-thiên đại-thiên, trong ngoài có những núi,

rừng, sông, biển, dưới đến địa-ngục A-tỳ, trên đến cõi trời Hữu-Đảnh, cũng thấy tất cả chúng sanh trong đó và nghiệp nhân duyên quả báo chỗ sanh ra thảy đều thấy biết.

Khi đó, đức Thế-Tôn muốn tuyên lại nghĩa trên mà nói kệ rằng :

2.— Nếu người ở trong chúng

Dùng tâm không sợ sệt
 Nói kinh Pháp-Hoa này
 Ông nghe công đức đó
 Người đó được tám trăm
 Công đức thù thắng nhẫn
 Do dùng dây trang nghiêm
 Mắt kia rất thanh tịnh
 Mắt thịt cha mẹ sanh
 Thấy cả cõi tam thiên
 Trong ngoài núi Di-lâu
 Núi Tu-di, Thiết-vi
 Và các núi rừng khác
 Biển lớn nước sông ngòi
 Dưới đến ngục A-tỳ

**Trên đền trời Hữu-Đánh
Chúng sanh ở trong đó
Tất cả đều thấy rõ
Đầu chưa được thiên nhã
Sức nhục nhã như thế.**

3.— Lại nữa, Thường-Tinh-Tán !
Nếu người thiện-nam-tử, thiện-nữ-
nhơn thọ trì kinh này, hoặc đọc, hoặc
tụng, hoặc biên chép, hoặc giải nói,
được một nghìn hai trăm nhĩ công
đức, dùng tai thanh tịnh đó, nghe
khắp cõi tam thiên, dưới đền địa-
ngục vô gián, trên đền trời Hữu-
Đánh, trong ngoài các thứ lời lẽ
giọng tiếng.

Tiếng voi, tiếng ngựa, tiếng xe,
 tiếng trâu, tiếng khóc la, tiếng buồn
 than, tiếng ốc ; tiếng trống, tiếng
 chuông, tiếng linh, tiếng cười, tiếng
 nói, tiếng trai, tiếng gái, tiếng đồng-
 tử, tiếng đồng-nữ, tiếng pháp, tiếng
 phi pháp, tiếng khổ, tiếng vui, tiếng

phàm phu, tiếng thánh nhân, tiếng đáng ưa, tiếng chẳng đáng ưa, tiếng trời, tiếng rồng, tiếng Dạ-xoa, tiếng Càn-thát-bà, tiếng A-tu-la, tiếng Calâu-la, tiếng Khẩn-na-la, tiếng Mahầu-la-dà, tiếng lửa, tiếng nước, tiếng gió, tiếng địa-ngục, tiếng súc sanh, tiếng ngạ-quỷ, tiếng Tỳ-kheo, tiếng Tỳ-kheo-ni, tiếng Thanh-văn, tiếng Bích-chi-Phật, tiếng Bồ-Tát, tiếng Phật.

Nói tóm đó, trong cõi tam-thiên đại-thiên, tất cả trong ngoài có các thứ tiếng, dầu chưa được thiên nhĩ dùng tai tâm thường thanh tịnh của cha mẹ sanh thảy đều nghe biết, phân biệt các thứ tiếng tăm như thế, mà chẳng hư nhĩ căn.

Lúc đó, đức Thế-Tôn muốn tuyên lại nghĩa trên mà nói kệ rằng :

4.— Tai cha mẹ sanh ra

Trong sạch không đục nhơ

Dùng tai thường này nghe
Cả tiếng cõi tam thiên
Tiếng voi, ngựa, trâu, xe
Tiếng chung linh loa cổ
Tiếng cầm, sắt không hầu
Tiếng ống tiêu, ống địch
Tiếng ca hay thanh tịnh
Nghe đó mà chẳng ham.
Tiếng vô số giống người
Nghe đều hiểu rõ được
Lại nghe tiếng các trời
Tiếng ca rất nhiệm mầu
Và nghe tiếng trai, gái,
Tiếng đồng-tử, đồng-nữ
Trong núi sông hang hiểm
Tiếng Ca-lăng-tần-già
Cộng-mạng các chim thảy
Đều nghe tiếng của nó.
Địa ngục các đau đớn
Các thú tiếng độc khổ
Ngạ quỷ đói khát bức
Tiếng tìm cầu uống ăn

Các hàng A-tu-la
Ở nơi bên biển lớn
Lúc cùng nhau nói nǎng
Vang ra tiếng tăm lớn
Như thế người nói pháp
A-l-tru ở trong đây
Xa nghe các tiếng đó
Mà chẳng hư nhĩ căn
Trong cõi nước mười phương
Cầm thú kêu hô nhau
Người nói kinh Pháp-Hoa
Ở đây đều nghe đó
Trên các trời Phạm-Thế
Quang-Âm cùng Biến-Tịnh
Nhẫn đến trời Hữu-Đánh
Tiếng tăm của kia nói
Pháp-sư ở nơi đây
Thảy đều được nghe đó.
Tất cả chúng Tỳ-kheo
Và các Tỳ-kheo-ni
Hoặc đọc tụng kinh điển,
Hoặc vì người khác nói

**Pháp-sư ở nơi đây
Thảy đều được nghe đó.
Lại có các Bồ-Tát
Đọc tụng nơi kinh pháp
Hoặc vì người khác nói
Soạn tập giải nghĩa kinh
Các tiếng tăm như thế
Thảy đều được nghe đó.
Các Phật đáng Đại-Thánh
Giáo hóa hàng chúng sanh
Ở trong các đại hội
Diễn nói pháp nhiệm mầu
Người trì Pháp-Hoa này
Thảy đều được nghe đó.
Cõi tam-thiên đại-thiên
Các tiếng tăm trong ngoài
Dưới đến ngục A-tỳ (3)
Trên đến trời Hữu-Đảnh (4)
Đều nghe tiếng tăm kia
Mà chẳng hư nhĩ căn
Vì tai kia sáng lệ
Đều hay phân biệt biết**

**Người trì kinh Pháp-Hoa
 Đầu chưa được thiên nhĩ
 Chỉ dùng tai sanh ra
 Công đức đã như thế.**

5.— Lại nữa, Thường-Tịnh-Tấn !

Nếu có thiện-nam-tử, thiện-nữ-nhơn, thọ trì kinh này, hoặc đọc, hoặc tụng, hoặc giải nói, hoặc biên chép, trọn nên tám trăm tỳ công đức, dùng tỳ căn thanh tịnh đó, ngửi khắp cõi tam-thiên đại-thiên, trên dưới trong ngoài các thứ mùi : Mùi hoa tu-mạn-na, mùi hoa xà-dề, mùi hoa mạt-lợi, mùi hoa chiêm-bặc, mùi hoa ba-la-la, mùi hoa sen đỏ, mùi hoa sen xanh, mùi hoa sen trắng, mùi cây có hoa, mùi cây có trái, mùi chiên-dàn, mùi trầm-thủy, mùi đa-ma-la-bạt, mùi đa-dà-la, đến trăm nghìn thứ hòa lộn, hoặc là bột, hoặc là viên, hoặc là hương xoa, người trì kinh này ở trong đây đều có thể phân biệt.

Và lại rõ biết mùi chúng sanh :
Mùi voi, mùi ngựa, mùi dê, trâu v.v...
mùi trai, mùi gái, mùi đồng-nữ và
mùi cỏ cây lùm rừng, hoặc gần, hoặc
xa, bao nhiêu thứ mùi có ra, thảy đều
được ngửi rõ biết chẳng nhầm.

Người trì kinh này dầu ở nơi đây
cũng ngửi mùi trên các cõi trời : Mùi
cây ba-lợi-chất-đa-la, cây câu-bệ-đà-
la, cùng mùi hoa mạn-dà-la, hoa đại-
mạn-dà-la, hoa mạn-thù-sa, hoa đại-
mạn-thù-sa, mùi gỗ chiên-đàn, trầm-
thủy các thứ hương bột, mùi các hoa
đẹp. Các thứ hương trời như thế hòa
hợp thoảng ra mùi thơm đều ngửi
biết.

Lại ngửi mùi nơi thân của các vị
trời : Mùi của Thích-Đề-Hoàn-Nhơn
lúc ở trên thăng điện, năm món dục
vui chơi, hoặc mùi lúc ở trên Diệu-
Pháp-Đường vì các vị trời Dao-Lợi
nói pháp, hoặc mùi lúc dạo chơi

trong vườn, cùng mùi nơi thân của các vị trời nam nữ khác, thảy đều xa ngửi biết. Xoay vẫn như thế nhẫn đến trời Phạm-Thế, trên đến mùi nơi thân các vị trời Hữu-Đánh cũng đều ngửi biết.

Và ngửi mùi hương của các vị trời đốt và mùi Thanh-văn, mùi Bích-chi-Phật, mùi Bồ-Tát, mùi nơi thân các đức Phật, cũng đều xa ngửi biết chỗ ở của đó. Dầu ngửi biết hương ấy, nhưng nơi tỳ căn không hư không sai, nếu muốn phân biệt vì người khác nói nghi nhớ không nhầm.

Lúc đó, đức Thế-Tôn muốn tuyên lại nghĩa trên mà nói kệ rằng :

6.— Người đó mũi thanh tịnh

Ở trong thế giới này

Hoặc vật thơm hoặc hôi

Các thứ đều ngửi biết.

Tu-mạn-na, xà-dề

Đa-ma-la, chiên-đàn

**Trầm-thủy và mùi quế
Mùi các thứ hoa trái
Và mùi các chúng sanh :
Mùi nam-tử, nữ-nhơn
Người nói pháp ở xa
Ngửi mùi biết chỗ nào.
Đại-Thế Chuyển-luân-vương
Tiểu-chuyển-luân và con
Bầy tôi, các cung nhân
Ngửi mùi biết chỗ nào.
Trân bảo deo nơi thân
Cùng tặng báu trong đất
Bảo-nữ của Luân-vương
Ngửi hương biết chỗ nào.
Mọi người đồ nghiêm thân
Y phục và chuỗi ngọc
Các thứ hương xoa thân
Ngửi mùi biết thân kia.
Các trời hoặc đi, ngồi
Đạo chơi và thần biến
Người trì Pháp-Hoa này
Ngửi mùi đều biết được.**

**Các cây hoa trái hột
Và mùi thơm dầu tô
Người trì kinh ở đây
Đều biết ở chỗ nào.
Các núi, chỗ sâu hiểm
Cây chiên-dàn nở hoa
Chúng sanh ở trong đó
Ngửi mùi đều biết được.
Núi Thiết-vi, biển lớn
Các chúng sanh trong đất
Người trì kinh ngửi mùi
Đều biết đó ở đâu.
Trai gái A-tu-la
Và quyền thuộc của chúng
Lúc đánh cǎi, dạo chơi
Ngửi hương đều biết được.
Đồng trống, chỗ hiểm trở
Sư tử, voi, hùm, sói
Bò rừng, trâu nước thảy
Ngửi hương biết chỗ ở.
Nếu có người nghén chửa
Chưa rõ trai hay gái**

**Không cǎn và phi-nhơn
Ngửi mùi đều biết được.
Do vì sức ngửi mùi
Biết người mới nghén chửa
Thành tựu hay chǎng thành
An vui đẻ con phước.
Do vì sức ngửi mùi
Biết tâm niệm trai, gái
Lòng nhiễm dục ngu, hờn
Cũng biết người tu hành
Các phục tàng trong đất
Vàng, bạc, các trân bảo
Đồ đồng chõ đựng chửa
Nghe nói đều biết được
Các thú chuỗi ngọc báu
Không ai biết giá mấy
Ngửi mùi biết mắc rẻ
Chõ sản xuất ở đâu.
Các thú hoa trên trời
Mạn-dà, mạn-thù-sa
Cây Ba-lợi-chất-đa
Ngửi mùi đều biết được.**

Các cung điện trên trời
Thượng, trung, hạ sai khác
Các hoa báu trang nghiêm
Ngửi hương đều biết được.
Thắng điện vườn rừng trời
Các nhà Diệu-Pháp-Đường
Ở trong đó vui chơi
Ngửi mùi đều biết được.
Các trời hoặc nghe pháp
Hoặc lúc hưởng ngũ dục
Lại, qua, đi, ngồi, nằm
Ngửi mùi đều biết được.
Thiên nữ mặc y phục
Hoa hương tốt trang nghiêm
Lúc quanh khắp đạo chơi
Ngửi mùi đều biết được.
Lần lượt lên như thế
Nhẫn đến trời Phạm-Thế
Nhập thiền cùng xuất thiền
Ngửi mùi đều biết được.
Trời Quang-Âm, Biến-Tịnh (5)
Nhẫn đến trời Hữu-Đánh

Mới sanh và lui chết
Ngửi hương đều biết được.
Các hàng Tỳ-kheo chúng
Nơi pháp thường tinh tấn
Hoặc ngồi hoặc kinh hành
Và đọc tụng kinh điển
Hoặc ở dưới rừng cây
Chuyên ròng mà ngồi thiền
Người trì kinh ngửi mùi
Đều biết ở tại đâu.
Bồ-Tát chí bền chắc
Ngồi thiền hoặc đọc tụng
Hoặc vì người nói pháp
Ngửi mùi đều biết được.
Nơi nơi chỗ Thế-Tôn
Được mọi người cung kính
Thương chúng mà nói pháp
Ngửi mùi đều biết được.
Chúng sanh ở trước Phật
Nghe kinh đều vui mừng
Đúng pháp mà tu hành
Ngửi mùi đều biết được.

**Dầu chưa được vô lậu
Pháp-sanh-tý Bồ-Tát
Mà người trì kinh đây
Trước được tướng mũi này.**

7.— Lại nữa Thường-Tinh-Tấn !

Nếu có thiện-nam-tử, cùng thiện-nữ-nhơn thọ trì kinh này, hoặc đọc, hoặc tụng, hoặc giải nói, hoặc biên chép, được một nghìn hai trăm thiệt công đức.

Những món hoặc tốt, hoặc xấu, hoặc ngon, hoặc dở và các vật đắng chát, ở trên lưỡi của người đó đều biến thành vị ngon như vị cam-lồ trên trời không món nào là chẳng ngon.

Nếu được thiệt căn đó ở trong đại chúng nói pháp có chỗ diễn ra tiếng sâu màu có thể vào tâm chúng, đều làm cho vui mừng sướng thích.

Lại các vị thiên-tử, thiên-nữ, các trời Thích, Phạm, nghe tiếng tăm

thâm diệu này diễn nói ngôn luận thứ đệ, thấy đều đến nghe. Và các hàng Long, Long-nữ, Dạ-xoa, Dạ-xoa-nữ, Càn-thát-bà, Càn-thát-bà nữ, A-tu-la, A-tu-la nữ, Ca-lâu-la, Ca-lâu-la nữ, Khẩn-na-la, Khẩn-na-la nữ, Ma-hầu-la-dà, Ma-hầu-la-dà nữ, vì để nghe pháp mà đều đến gần gũi cung kính cúng dường.

Và Tỳ-kheo, Tỳ-kheo-ni, Ưu-bà-tắc, Ưu-bà-di, Quốc-vương, Vương-tử, quần thần quyến thuộc, tiểu Chuyển-luân-vương, đại Chuyển-luân-vương, bảy báu, nghìn người con, cùng quyến thuộc trong ngoài, ngồi cung điện đồng đến nghe pháp.

Vì vị Bồ-Tát này khéo nói pháp, nên hàng Bà-la-môn, cư-sĩ, nhân dân trong nước trọn đời theo hầu cúng dường. Lại các Thanh-văn, Bích-chi-Phật, Bồ-Tát, các đức Phật thường ưa thấy người đó, người đó ở chỗ nào,

các đức Phật đều xoay về phía đó nói pháp, người đó đều hay thọ trì tất cả Phật Pháp, lại có thể nói ra tiếng pháp sâu mầu.

Khi đó, đức Thế-Tôn muốn tuyên lại nghĩa trên mà nói kệ rằng :

8.— Người đó lưỡi thanh tịnh

Trọn không thọ vị xấu
 Người đó ăn uống chi
 Đều biến thành cam-lồ.
 Dùng tiếng hay thâm tịnh
 Ở trong chúng nói pháp
 Dem các nhân duyên dụ
 Dẫn dắt lòng chúng sanh
 Người nghe đều vui mừng
 Bày đồ cúng dường tốt.
 Các trời, rồng, Dạ-xoa
 Cùng A-tu-la thảy
 Đều dùng lòng cung kính
 Mà đồng đến nghe pháp
 Người nói kinh pháp đó
 Nếu muốn dùng tiếng mầu

**Khắp cùng cõi tam-thiên
 Tùy ý liền được đến.
 Đại, Tiểu-chuyển-luân-vương
 Và nghìn con quyến thuộc
 Chấp tay lòng cung kính
 Thường đến nghe thọ pháp,
 Các trời, rồng, Dạ-xoa
 La-sát, Tỳ-xá-xà
 Cũng dùng lòng vui mừng
 Thường ưa đến cúng dường,
 Phạm-thiên-vương, Ma-vương,
 Tự-tại, Đại-tự-tại
 Các chúng trời như thế
 Thường đến chở người đó.
 Các Phật cùng đệ tử
 Nghe người nói tiếng pháp
 Thường nhớ giữ gìn cho
 Hoặc lúc vì hiện thân.**

**9.— Lại nữa, Thường-Tinh-Tấn !
 Nếu có thiện-nam-tử cùng thiện-nữ-nhơn thọ trì, hoặc đọc, hoặc tụng,
 hoặc giải nói, hoặc biên chép được**

tám trăm thân công đức, được thân thanh tịnh như lưu ly sạch chúng sanh ưa thấy. Vì thân đó trong sạch nên chúng sanh trong cõi tam-thiên đại-thiên, lúc sanh lúc chết, trên dưới, tốt xấu, sanh chỗ lành, chỗ dữ v.v... đều hiện rõ trong đó.

Và núi Thiết-vi, núi Đại-thiết-vi, núi Di-lâu, núi Đại-di-lâu v.v.. các núi cùng chúng sanh ở trong đó đều hiện rõ trong thân, dưới đến địa-ngục A-tỳ, trên đến trời Hữu-Đảnh cảnh vật cùng chúng sanh đều hiện rõ trong thân. Hoặc là Thanh-văn, Duyên-giác, Bồ-Tát cùng chư Phật nói pháp đều hiện sắc tượng ở trong thân.

Bấy giờ, đức Thế-Tôn muốn tuyên lại nghĩa trên mà nói kệ rằng :

**10.— Nếu người trì Pháp-Hoa
Thân thể rất thanh tịnh
Như lưu ly sạch kia
Chúng sanh đều ưa thấy.**

Lại như gương sáng sạch
Đều thấy các sắc tượng
Bồ-Tát nơi tịnh thân
Thấy cả vật trong đời
Chỉ riêng mình thấy rõ
Người khác không thấy được,
Trong cõi nước tam-thiên
Tất cả các chúng sanh
Trời, người, A-tu-la
Địa-ngục, quý, súc-sanh
Các sắc tượng như thế
Đều hiện rõ trong thân.
Cung điện của các trời
Nhẫn đến trời Hữu-Đánh
Núi Thiết-vi, Di-lâu
Núi Ma-ha Di-lâu
Các biển nước lớn thảy
Đều hiện ở trong thân.
Các Phật cùng Thanh-văn
Phật tử Bồ-Tát thảy
Hoặc riêng, hoặc tại chúng
Nói pháp thảy đều hiện.

**Dầu chưa được diệu thân
Pháp tánh sạch các lậu
Dùng thân thanh tịnh thường
Tất cả hiện trong đó.**

11.— Lại nữa Thường-Tịnh-Tán !

Sau khi đức Như-Lai diệt độ, nếu có người thiện-nam-tử cùng thiện-nữ-nhơn thọ trì kinh này, hoặc đọc, hoặc tụng, hoặc giải nói, hoặc biên chép, thời được một nghìn hai trăm ý công đức.

Dùng ý căn thanh tịnh đó nhẫn đến nghe một kệ, một câu, suốt thấu vô lượng vô biên nghĩa, hiểu nghĩa đó rồi, có thể diễn nói một câu, một kệ đến một tháng, bốn tháng nhẫn đến một năm. Các pháp nói ra tùy nghĩa thú kia đều cùng thật tướng chẳng trái nhau.

Nếu nói kinh sách trong đời, lời lẽ trị thế, nghề nghiệp nuôi sống v.v.. đều thuận chánh pháp. Sáu đường

chúng sanh trong cõi tam-thiên đại-thiên, lòng nghĩ, tưởng, lòng động tác, lòng hý luận, thảy đều biết đó.

Dầu chưa được trí huệ vô lậu mà ý căn thanh tịnh như thế, người đó có suy nghĩ, tính lường, nói năng những chi thời đều là Phật Pháp cả, không có gì là chẳng chân thật, cũng là lời trong kinh của các Phật thuở trước nói.

Bấy giờ, đức Thế-Tôn muốn tuyên lại nghĩa trên mà nói kệ rằng :

12.— Ý người đó thanh tịnh

Sáng lanh không đục nhơ

Dùng ý căn tốt đó

Biết pháp : Thượng, trung, hạ

Nhẫn đến nghe một kệ

Thông đạt vô lượng nghĩa

Thứ đệ nói đúng pháp

Tháng, bốn tháng, đến năm.

Trong ngoài của cõi này

Tất cả các chúng sanh

**Hoặc trời rồng và người
Dạ-xoa, quỷ, thần thảy
Kia ở trong sáu đường
Nghĩ tưởng bao nhiêu điều
Phước báo trì Pháp-Hoa
Đồng thời thảy đều biết.
Vô số Phật mười phương
Trăm phước tướng trang nghiêm
Vì chúng sanh nói pháp
Đều nghe hay thọ trì.
Suy gẫm vô lượng nghĩa
Nói pháp cũng vô lượng
Sau trước chẳng quên lộn
Bởi thọ trì Pháp-Hoa
Trọn biết các pháp tướng
Theo nghĩa rõ thứ đệ.
Suốt danh tự ngữ ngôn
Như chỗ biết diễn nói.
Người đó có nói ra
Là pháp của Phật trước
Vì diễn nói pháp này
Ở trong chúng không sợ.**

**Người trì kinh Pháp-Hoa
Ý căn tịnh như thế
Đầu chưa được vô lậu
Trước có tướng dường ấy.
Người đó trì kinh này
An trụ bậc hy hữu
Được tất cả chúng sanh
Vui mừng mà mến kính.
Hay dùng nghìn muôn ức
Lời lẽ rất hay khéo
Phân biệt mà nói pháp
Bởi trì kinh Pháp-Hoa.**

KINH DIỆU-PHÁP LIÊN-HOA

PHẨM “THƯỜNG-BẤT-KHINH BỒ-TÁT” THỨ HAI MƯƠI

1.— Lúc bấy giờ, Phật bảo ngài đại Bồ-Tát Đắc-Đại-Thế rằng : “Ông nay nên biết ! Nếu có Tỳ-kheo, Tỳ-kheo-ni, Uú-bà-tắc, Uú-bà-di nào thọ trì kinh Pháp-Hoa này được công đức như trước đã nói, mắt, tai, mũi, lưỡi, thân cùng ý thanh tịnh, như có người nói lời thô ác mắng nhiếc chê bai, mắc tội báo lớn cũng như trước đã nói.

2.— Đắc-Đại-Thế ! Về thuở xưa quá vô lượng vô biên bất-khả tư-nghì, vô số kiếp, có Phật hiệu là Oai-Âm-Vương Nhu-Lai, Ứng-cúng, Chánh biến-tri, Minh-hạnh-túc, Thiện-thệ, Thế-gian-giải, Vô-thượng-sĩ, Điều-ngự trượng-phu, Thiên-Nhân-Sư, Phật Thế-Tôn.

Kiếp đó tên là Ly-Suy, nước đó tên là Đại-Thành. Đức Oai-Âm-Vương Phật trong đời đó vì hàng trời, người, A-tu-la mà nói pháp, vì người cầu Thanh-văn mà nói pháp Tứ-Đế, thoát khỏi sanh, già, bệnh, chết, rốt ráo Niết-bàn ; vì người cầu Bích-chi-Phật mà nói pháp mười-hai-nhân- duyên ; vì các Bồ-Tát nhân vô-thượng chánh-đẳng chánh-giác mà nói sáu pháp ba-la-mật, rốt ráo trí huệ của Phật.

Dắc-Đại-Thế ! Đức Oai-Âm-Vương Phật đó sống lâu bốn mươi vạn ức na-do-tha hằng-hà-sa kiếp : Chánh pháp trụ ở đời kiếp số như vi trần trong một Diêm-phù-dề ; tượng pháp trụ ở đời kiếp số như số vi trần trong bốn châu thiên hạ. Đức Phật đó lợi ích chúng sanh, vậy sau mới diệt độ, sau khi chánh-pháp tượng-pháp diệt hết, trong cõi nước đó lại có Phật ra đời, cũng hiệu là Oai-Âm-Vương, Như-

Lai, Ứng-cúng, Chánh-biến-tri, Minh-hạnh-túc, Thiện-thệ, Thế-gian-giải, Vô-thượng-sĩ, Điều-ngự trượng-phu, Thiên-Nhân-Sư, Phật Thế-Tôn, cứ thứ lớp như thế có hai muôn ức đức Phật đều đồng một hiệu.

3.— Đức Oai-Âm-Vương Như-Lai đầu hết diệt độ rồi, sau lúc chánh pháp đã diệt trong đời tượng pháp những Tỳ-kheo tăng-thượng-mạn có thể lực lớn.

Bấy giờ, có vị Bồ-Tát Tỳ-kheo tên **Thường-Bất-Khinh**. **Đắc-Đại-Thế** ! Vì cớ gì tên là **Thường-Bất-Khinh** ? Vì vị Tỳ-kheo đó phàm khi ngó thấy hoặc Tỳ-kheo, Tỳ-kheo-ni, hoặc **Ưu-bà-tắc**, **Ưu-bà-di**, thấy đều lễ lạy khen ngợi mà nói rằng : “Tôi rất kính quý Ngài chẳng dám khinh mạn.

Vì sao ? Vì quý Ngài đều tu hành đạo Bồ-Tát sẽ được làm Phật”.

Mà vị Tỳ-kheo đó chẳng chuyên

đọc tụng kinh điển, chỉ đi lễ lạy, nhẫn đến xa thấy hàng tứ chúng, cũng cố qua lễ lạy khen ngợi mà nói rằng : “Tôi chẳng dám khinh quý Ngài, quý Ngài đều sẽ làm Phật”. Trong hàng tứ chúng có người lòng bất tịnh sanh giận hờn buông lời ác mắng nhiếc rằng : “Ông vô trí Tỳ-kheo này từ đâu đến đây tự nói ta chẳng khinh Ngài, mà thọ ký cho chúng ta sẽ được làm Phật, chúng ta chẳng dùng lời thọ ký hư dối như thế”.

Trải qua nhiều năm như vậy, thường bị mắng nhiếc chẳng sanh lòng giận hờn, thường nói : “Ngài sẽ làm Phật”. Lúc nói lời nói, chúng nhân hoặc lấy gậy cây ngói đá để đánh ném. Ông liền chạy tránh đứng xa mà vẫn to tiếng xướng rằng : “Ta chẳng dám khinh quý Ngài, quý Ngài đều sẽ thành Phật”. Bởi ông thường

nói lời đó, nên hàng tăng-thượng-mạn Tỳ-kheo, Tỳ-kheo-ni, Ưu-bà-tắc, Ưu-bà-di gọi ông là Thường-Bát-Khinh.

4.— Vị Tỳ-kheo đó lúc sắp chết, nơi giữa hư không nghe trọn hai mươi nghìn muôn ức bài kệ kinh Pháp-Hoa của đức Oai-Âm-Vương Phật đã nói thuở trước, nghe xong đều có thể thọ trì, liền được nhẫn căn thanh tịnh, nhĩ, tý, thiệt, thân cùng ý căn thanh tịnh như trên. Được sáu căn thanh tịnh đó rồi lại sống thêm hai trăm muôn ức na-do-tha tuổi, rộng vì người nói kinh Pháp-Hoa đó.

Lúc đó hàng tăng-thượng-mạn Tỳ-kheo, Tỳ-kheo-ni, Ưu-bà-tắc, Ưu-bà-di, khinh tiện vị đó đặt cho tên “Bát-Khinh” nay thấy vị đó được sức thần thông lớn, sức nhạo thuyết biện, sức đại-thiện-tịch (6) nghe vị đó nói

pháp đều tin phục tùy tùng.

Vị Bồ-Tát đó giáo hóa nghìn muôn chúng khiến trụ trong vô-thượng chánh-đẳng chánh-giác. Sau khi mạng chung được gặp hai nghìn ức Phật đều hiệu Nhật-Nguyệt-Đặng-Minh, ở trong pháp hội đó nói kinh Pháp-Hoa này. Do nhân duyên đó lại gặp hai nghìn ức Phật đồng hiệu là Văn - Tự - Tại - Đặng - Vương, ở trong pháp hội của các đức Phật đó thọ trì, đọc tụng, vì hàng tử chúng nói kinh điển này, cho nên được mắt thanh tịnh thường trên đó, tai mũi lưỡi thân cùng ý các căn thanh tịnh, ở bốn chúng nói pháp lòng không sợ sệt.

Đắc-Đại-Thế ! Vị Thường-Bát-Khinh đại Bồ-Tát đó cúng dường, bao nhiêu đức Phật như thế, cung kính tôn trọng ngợi khen, trỗng các gốc lành. Lúc sau lại gặp nghìn muôn ức

**Phật cũng ở trong pháp hội các đức
Phật nói kinh điển này, công đức
thành tựu sẽ được làm Phật.**

**5.— Đắc-Đại-Thế ! Ý ông nghĩ
sao ? Thường-Bất-Khinh Bồ-Tát thuở
đó đâu phải người nào lạ, chính là
thân ta. Nếu ta ở đời trước chẳng thọ
trì đọc tụng kinh này, vì người khác
giải nói đó, thời chẳng có thể mau
được vô-thượng chánh-dắng chánh-
giác. Do ta ở chỗ các đức Phật thuở
trước thọ trì đọc tụng kinh này vì
người khác nói, nên mau được vô-
thượng chánh-dắng chánh-giác.**

**6.— Đắc-Đại-Thế ! Thuở đó bốn
chúng Tỳ-kheo, Tỳ-kheo-ni, Ưu-bà-
tắc, Ưu-bà-di, do lòng giận hờn khinh
tiện ta, nên trong hai trăm ức kiếp
thường chẳng gặp Phật, chẳng nghe
pháp, chẳng thấy Tăng, nghìn kiếp ở
địa ngục A-tỳ chịu khổ não lớn. Hết
tội đó rồi lại gặp Thường-Bất-Khinh**

Bồ - Tát giáo hóa đạo vô - thượng chánh-đẳng chánh-giác.

Đắc-Đại-Thế ! Ý ông nghĩ sao ?
Bốn chúng thường khinh vị Bồ-Tát
thuở đó đâu phải người nào là chính
là nay trong hội này bọn ông **Bạt-Đà-**
Bà-La năm trăm vị Bồ-Tát, bọn ông **Sư-Tử-Nguyệt** năm trăm vị Tỳ-kheo,
bọn ông Ni-Tư-Phật năm trăm **Ưu-bà-**
tắc, đều bất thối chuyển ở nơi đạo
vô-thượng chánh-đẳng chánh-giác.

Đắc-Đại-Thế ! Phải biết kinh Pháp-Hoa này rất lợi ích các vị đại Bồ-Tát, có thể làm cho đến nơi đạo vô-thượng chánh-đẳng chánh-giác. Cho nên các vị đại Bồ-Tát sau khi Phật diệt độ phải thường thọ trì đọc tụng, giải nói, biên chép kinh này.

Khi đó, đức Thế-Tôn muốn tuyên lại nghĩa trên mà nói kệ rằng :

**7.— Thuở quá khứ có Phật
 Hiệu là Oai-Âm-Vương**

Sức trí thần vô lượng
Dìu dắt tất cả chúng
Hàng trời, người, long, thần
Đều chung nhau cúng dường.
Sau khi Phật diệt độ
Lúc pháp muốn dứt hết
Có một vị Bồ-Tát
Tên là Thường-Bất-Khinh.
Bấy giờ hàng tứ chúng
Chấp mê nơi các pháp
Thường-Bất-Khinh Bồ-Tát
Qua đến chỗ của họ
Mà nói với đó rằng :
Ta chẳng dám khinh Ngài
Quý Ngài tu đạo nghiệp
Đều sẽ được làm Phật.
Những người đó nghe rồi
Khinh chê thêm mắng nhiếc
Thường-Bát-Khinh Bồ-Tát
Đều hay nhẫn thọ đó.
Tội Bồ-Tát hết rồi
Đến lúc gần mạng chung

**Được nghe kinh pháp này
Sáu căn đều thanh tịnh
Vì sức thần thông vậy
Sóng lâu thêm nhiều tuổi
Lại vì các hạng người
Rộng nói kinh pháp này.
Các chúng chấp nói pháp
Đều nhờ Bồ-Tát đó
Giáo hóa được thành tựu
Khiến trụ nơi Phật đạo.
Thường-Bất-Khinh mang chung
Gặp vô số đức Phật
Vì nói kinh này vậy
Được vô lượng phước đức
Lần lần đủ công đức
Mau chứng thành Phật đạo.
Thuở đó Thường-Bất-Khinh
Thời chính là thân ta
Bốn bộ chúng khi ấy
Những người chấp nơi pháp
Nghe Thường-Bất-Khinh nói :
Ngài sẽ được làm Phật**

**Do nhờ nhân duyên đó
Mà gặp vô số Phật,
Chính trong pháp hội này
Năm trăm chúng Bồ-Tát
Và cùng bốn bộ chúng
Thanh tín nam nữ thảy
Nay ở nơi trước ta
Nghe kinh Pháp-Hoa đó.
Ta ở trong đời trước
Khuyên những hạng người đó
Nghe thọ kinh Pháp-Hoa
Là pháp bậc thứ nhất
Mở bày dạy cho người
Khiến trụ nơi Niết-bàn
Đời đời thọ trì luôn
Những kinh điển như thế.
Trải ức ức muôn kiếp
Cho đến bất-khả-nghì
Lâu lăm mới nghe được
Kinh Diệu-Pháp-Hoa này,
Trải ức ức muôn kiếp
Cho đến bất-khả-nghì**

**Các đức Phật Thế-Tôn
Lâu mới nói kinh này
Cho nên người tu hành
Sau khi Phật diệt độ
Nghe kinh pháp như thế
Chớ sanh lòng nghi hoặc.
Nên phải chuyên một lòng
Rộng nói kinh điển này
Đời đời được gặp Phật
Mau chứng thành Phật đạo.**

KINH DIỆU-PHÁP LIÊN-HOA

PHẨM “NHÚ-LAI THẦN-LỰC”
THỨ HAI MƯƠI MỐT

1.— Lúc bấy giờ, các vị đại Bồ-Tát như số vi trấn trong nghìn thế giới từ dưới đất vọt lên đó, đều ở trước đức Phật một lòng chấp tay chiêm ngưỡng dung nhan của Phật mà bạch cùng Phật rằng : “Thế-Tôn ! Sau khi Phật diệt độ, ở nơi cõi nước của đức Thế-Tôn phân thân diệt độ, chúng con sẽ rộng nói kinh này. Vì sao ? Chúng con cũng tự muốn được pháp lớn thanh tịnh này để thọ trì, đọc tụng, giải nói, biên chép mà cúng dường đó”.

2.— Lúc đó, Thế-Tôn ở trước ngài Văn-Thù Sư-Lợi v.v... vô lượng trăm nghìn muôn ức vị đại Bồ-Tát cửu trụ ở nơi cõi Ta-bà và các Tỳ-kheo, Tỳ-kheo-ni, Ưu-bà-tắc, Ưu-bà-di, trời,

rồng, Dạ-xoa, Càn-thát-bà, A-tu-la, Ca-lâu-la, Khẩn-na-la, Ma-hầu-la-dà, nhơn, phi-nhơn v.v... trước tất cả chúng, hiện sức thần thông lớn : Bày tướng lưỡi rộng dài lên đến trời Phạm-Thế, tất cả lỗ chân lông phóng ra vô lượng vô số tia sáng đủ màu sắc, thảy đều khắp soi cả cõi nước trong mười phương. Các đức Phật ngồi trên tòa sư-tử dưới cây báu cũng lại như thế : Bày tướng lưỡi rộng dài phóng vô lượng tia sáng.

Lúc đức Thích-Ca Mâu-Ni Phật và các đức Phật dưới cây báu hiện sức thần thông mãn trăm nghìn năm vậy sau mới hoàn nghiệp tướng lưỡi, đồng thời tăng hăng cùng chung khảy móng tay, hai tiếng vang đó khắp đến cõi nước của các đức Phật trong mười phương, đất đều sáu điệu vang động, chúng sanh trong đó : Trời, Rồng, Dạ-xoa, Càn-thát-bà, A-tu-

la, Ca-lâu-la, Khẩn-na-la, Ma-hầu-la-dà, nhơn cùng phi-nhơn v.v... nhờ sức thần của Phật đều thấy trong cõi Ta-bà này vô lượng vô biên trăm nghìn muôn ức các đức Phật ngồi trên tòa sư-tử dưới những cây báu và thấy đức Thích-Ca Mâu-Ni Phật cùng đức Đa-Bảo Như-Lai, ngồi trên tòa sư-tử trong tháp báu.

Lại thấy vô lượng vô biên trăm nghìn muôn ức vị đại Bồ-Tát và hàng tử chúng cung kính vây quanh đức Thích-Ca Mâu-Ni Phật, đã thấy thế rồi đều rất vui mừng được điều chưa từng có.

Tức thời hàng chư Thiên ở giữa hư không lớn tiếng xuống rằng : “Cách đây vô lượng vô biên trăm nghìn muôn ức vô số thế giới có nước tên Ta-bà trong đó có Phật hiệu Thích-Ca Mâu-Ni hiện nay vì các đại Bồ-Tát nói kinh Đại-thừa tên “Diệu-

Pháp Liên-Hoa” là pháp giáo hóa Bồ-Tát được chư Phật hộ niệm, các ông phải thâm tâm tùy hỷ, cũng nên lễ bái cúng dường đức Thích-Ca Mâu-Ni Phật”.

Các chúng sanh đó nghe tiếng nói giữa hư không rồi, chấp tay xoay về cõi Ta-bà nói thế này : “Nam-mô Thích - Ca Mâu - Ni Phật, Nam-mô Thích-Ca Mâu-Ni Phật”. Dùng các món hoa hương, chuỗi ngọc, phan, lọng và các đồ trang nghiêm nơi thân, những vật tốt bằng trân báu, đều đồng với rải vào cõi Ta-bà.

Các vật rải đó từ mười phương đến thí như mây nhóm, biến thành màn báu trùm khắp trên các đức Phật ở trong đây. Bấy giờ mười phương cõi nước thông đạt không ngại như một cõi Phật.

4.— Khi đó, Phật bảo đại chúng bậc thượng hạnh Bồ-Tát thảy : “Thần

**lực của các đức Phật vô lượng vô
biên bất-khả tư-nghi như thế ; nếu ta
dùng thần lực đó trong vô lượng vô
biên trăm nghìn muôn ức vô số kiếp,
vì để chúc lũy mà nói công đức của
kinh này vẫn chẳng hết được.**

Tóm nói đó, tất cả pháp của
Như-Lai có, tất cả thần lực tự tại của
Như-Lai, tất cả tạng bí yếu của Như-
Lai, tất cả việc rất sâu của Như-Lai,
đều tuyên bày rõ nói trong kinh này,
cho nên các ông sau khi Như-Lai diệt
độ, phải một lòng thọ trì, đọc tụng,
giải nói, biên chép, đúng như lời nói
mà tu hành.

Cõi nước chõ nào nếu có người
thọ trì, đọc tụng, giải nói, biên chép
đúng như lời tu hành, hoặc là chõ có
quyển kinh, hoặc trong vườn, hoặc
trong rừng, hoặc dưới cây, hoặc Tăng
phường, hoặc nhà bạch-y (7) hoặc ở
điện đường, hoặc núi hang đồng

**trống, trong đó đều nên dựng tháp
cúng dường.**

**Vì sao ? Phải biết chỗ đó, chính
là đạo tràng, các đức Phật ở đây mà
được vô-thượng chánh-dắng chánh-
giác, các đức Phật ở đây mà chuyển-
pháp-luân, các đức Phật ở đây mà
nhập Niết-bàn”.**

**Lúc đó, đức Thế-Tôn muốn tuyên
lại nghĩa trên mà nói kệ rằng :**

5.— Các Phật, dắng cứu thế

Trụ trong thân thông lớn

Vì vui đẹp chúng sanh

Hiện vô lượng thân lực :

Tướng lưỡi đến Phạm-thiên

Thân phóng vô số quang

Vì người cầu Phật đạo

Hiện việc ít có này.

Tiếng tằng-hắng của Phật

Cùng tiếng khảy móng tay

Khắp vang mười phương cõi

Đất đều sáu món động.

Sau khi Phật diệt độ

Người trì được kinh này

Các Phật đều vui mừng

Hiện vô lượng thần lực.

Vì chúc lũy kinh này

Khen ngợi người thọ trì

Ở trong vô lượng kiếp

Vẫn còn chẳng hết được.

Công đức của người đó

Vô biên vô cùng tận

Như mười phương hư không

Chẳng thể được ngăn mé.

Người trì được kinh này

Thời là đã thấy Ta

Cũng thấy Phật Đa-Bảo

Và các Phật phân thân.

Lại thấy ta ngày nay

Giáo hóa các Bồ-Tát

Người trì được kinh này

Khiến ta và phân thân

Phật Đa-Bảo diệt độ

Tất cả đều vui mừng.

Mười phương Phật hiện tại
Cùng quá khứ vị lai
Cũng thấy cũng cúng dường
Cũng khiến được vui mừng.
Các Phật ngồi đạo tràng
Pháp bí yếu đã được.
Người trì đọc kinh này
Chẳng lâu cũng sẽ được
Người trì được kinh này
Nơi nghĩa của các pháp
Danh tự và lời lẽ
Ưa nói không cùng tận.
Như gió trong hư không
Tất cả không chướng ngại.
Sau khi Như-Lai diệt
Biết kinh của Phật nói
Nhân duyên và thứ đệ
Theo nghĩa nói như thật.
Như ánh sáng nhật nguyệt
Hay trừ các tối tăm
Người đó đi trong đời
Hay dứt tối chúng sanh

**Dạy vô lượng Bồ-Tát
Rốt ráo trụ nhứt thừa.
Cho nên người có trí
Nghe công đức lợi này
Sau khi ta diệt độ
Nên thọ trì kinh này
Người đó ở Phật đạo
Quyết định không có nghi.**

KINH DIỆU-PHÁP LIÊN-HOA

PHẨM “CHÚC-LỤY” THỨ HAI MƯỜI HAI

1.— Lúc bấy giờ, đức Thích-Ca Mâu-Ni Phật từ nơi pháp tòa đứng dậy, hiện sức thần thông lớn : Dùng tay mặt xoa đánh của vô lượng đại Bồ-Tát mà nói rằng : “Ta ở trong vô lượng trăm nghìn muôn ức vô số kiếp tu tập pháp vô-thượng chánh-đẳng chánh-giác khó được này, nay đem phó chúc cho các ông, các ông nên phải một lòng lưu bố pháp này làm cho thêm nhiều rộng.

Phật ba phen xoa đánh các đại Bồ-Tát như thế mà nói rằng : “Ta ở trong vô lượng trăm nghìn muôn ức vô số kiếp tu tập pháp vô-thượng chánh-đẳng chánh-giác khó được này, nay đem phó chúc cho các ông ; các ông phải thọ trì, đọc tụng rộng tuyên nói pháp này cho tất cả chúng

sanh đều được nghe biết”.

Vì sao ? Đức Nhu-Lai có lòng từ bi lớn, không có tánh bón sén, cũng không sợ sệt, có thể cho chúng sanh trí huệ của Phật, trí huệ của Nhu-Lai, trí huệ tự nhiên. Nhu-Lai là vị đại thí chủ cho tất cả chúng sanh, các ông cũng nên thọ học pháp của Nhu-Lai, chờ sanh lòng bón sén. Ở đời vị lai nếu có người thiện-nam-tử, thiện-nữ-nhơn nào tin trí huệ của Nhu-Lai, thời các ông phải vì đó diễn nói kinh Diệu-Pháp Liên-Hoa này khiến đều được nghe biết, vì muốn cho người đó được trí huệ của Phật vậy.

Nếu có chúng sanh nào chẳng tin nhận thì phải ở trong pháp sâu khát của Nhu-Lai chỉ dạy cho được lợi ích vui mừng, các ông nếu được như thế thì là đã báo được ơn của các đức Phật.

2.— Lúc đó, các vị đại Bồ-Tát nghe Phật nói thế rồi, đều rất vui mừng khắp đầy nơi thân càng thêm cung kính, nghiêng mình cúi đầu chấp tay hướng Phật, đồng lên tiếng bạch rằng : “Như lời Thế-Tôn dạy, chúng con sẽ vâng làm đầy đủ, kính xin Thế-Tôn chớ có lo”.

Các chúng đại Bồ-Tát ba phen như thế, đều lên tiếng bạch rằng : “Như lời Thế-Tôn dạy, chúng con sẽ vâng làm đầy đủ, kính xin đức Thế-Tôn chớ có lo”.

Khi đó đức Thích-Ca Mâu-Ni Phật khiến các đức Phật phân thân ở mươi phương đến, đều trở về bốn độ mà nói rằng : “Các Phật đều về yên chỗ, tháp của Phật Đa-Bảo được hoàn như cũ”.

3.— Phật nói lời đó rồi, vô lượng các đức Phật phân thân ở mươi phương ngồi trên tòa sư-tử dưới cây

báu, và Phật Đa-Bảo, cùng vô biên vô số đại chúng Bồ-Tát, bậc thượng hạnh thảy, ngài Xá-Lợi-Phật v.v... bốn chúng hàng Thanh-văn và tất cả trong đời : Trời, người, A-tu-la v.v... nghe Phật nói rồi đều rất vui mừng.

KINH DIỆU-PHÁP LIÊN-HOA

PHẨM “DƯỢC-VƯƠNG BỒ-TÁT BỐN-SỰ”
THỨ HAI MƯỜI BA

1.— Lúc bấy giờ, ngài Tú-Vương-Hoa Bồ-Tát bạch Phật rằng : “Thế-Tôn ! Ngài Dược-Vương Bồ-Tát đạo đi nơi cõi Ta-bà như thế nào ? Thế-Tôn ! Ngài Dược-Vương Bồ-Tát đó, có bao nhiêu nghìn muôn ức na-do-tha hạnh khổ khó làm ? Hay thay Thế-Tôn ! Nguyệt giải nói cho một ít, các hàng trời, rồng, thần, Dạ-xoa, Càn-thát-bà, A-tu-la, Ca-lâu-la, Khẩn-na-la, Ma-hầu-la-dà, nhơn cùng phi-nhơn v.v... và các vị Bồ-Tát ở các nước khác đến, cùng chúng Thanh-văn đây nghe đều vui mừng”.

2.— Lúc đó, Phật bảo ngài Tú-Vương-Hoa Bồ-Tát rằng : “Về thuở quá khứ vô lượng hằng-hà-sa kiếp trước, có Phật hiệu Nhật - Nguyệt-

**Tịnh-Minh-Đức Như-Lai, Ứng-cúng,
Chánh-biến-tri, Minh-hạnh-túc, Thiện
thệ, Thế-gian-giải, Vô-thượng-sĩ, Điều
ngự trượng-phu, Thiên-Nhân-Sư, Phật
Thế-Tôn.**

Phật đó có tám mươi ức đại Bồ-Tát, bảy mươi hai hằng-hà-sa chúng đại Thanh-văn. Phật sống lâu bốn muôn hai nghìn kiếp, Bồ-Tát sống lâu cũng bằng Phật. Nước đó không có người nữ, địa-ngục, ngạ-quỷ, súc-sanh, A-tu-la v.v... và với các khổ nạn. Đất bằng như bàn tay, chất lưu ly làm thành, cây báu trang nghiêm, màn báu trùm lên, thòng các phan báu đẹp, bình báu, lò hương khắp cùng cả nước, bảy món báu làm dài, một cây có một dài, cây đó cách dài đều một lằn tên. Các cây báu đó đều có Bồ-Tát, Thanh-văn ngồi ở dưới. Trên các dài báu đều có trăm ức chư thiên trối kĩ nhạc trời, ca khen đức

Phật để làm việc cúng dường.

3.— Bấy giờ, đức Phật đó vì ngài Nhứt-Thiết Chúng-Sanh Hỷ-Kiến Bồ-Tát cùng chúng Bồ-Tát và chúng Thanh-văn nói kinh Pháp-Hoa.

Ngài Nhứt-Thiết Chúng-Sanh Hỷ-Kiến Bồ-Tát đó ưa tu tập khổ hạnh, ở trong pháp hội của đức Nhật-Nguyệt-Tịnh-Minh-Đức Phật, tinh tấn kinh hành, một lòng cầu thành Phật, mãn một muôn hai nghìn năm được “Hiện-nhứt-thiết-sắc-thân tam-muội”.

Được tam-muội đó rồi lòng rất vui mừng, liền nghĩ rằng : “Ta được “Hiện-nhứt-thiết-sắc-thân tam-muội” này đều là do sức được nghe kinh Pháp-Hoa, ta nay nên cúng dường Nhật-Nguyệt-Tịnh-Minh-Đức Phật và kinh Pháp-Hoa”.

Tức thời nhập tam-muội đó, ở giữa hư không rưới hoa mạn-đà-la, hoa ma-ha mạn-đà-la, cùng bột kiên-

hắc chiên-dàn đầy trong hư không
như mây mà rưới xuống. Lại rưới hương hải-thử-ngạn chiên-dàn, sáu thù (8) hương này giá trị cõi Ta-bà để cúng dường Phật.

Cúng dường thế đó rồi, từ tam-muội dậy mà tự nghĩ rằng : “Ta dầu dùng thân lực cúng dường nơi Phật, chẳng bằng dùng thân cúng dường”. Liền uống các chất thơm ; chiên-dàn, huân-lục, dầu-lâu-bà, tất-lực-ca, trầm-thủy-giao-hương ; lại uống dầu thơm các thứ hoa chiêm-bặc v.v... mãn một nghìn hai trăm năm, rồi lấy dầu thơm xoa thân ở trước đức Nhật-Nguyệt-Tịnh-Minh-Đức Phật dùng y báu cõi trời mà tự quấn thân, rưới các thứ dầu thơm, dùng sức nguyện thân thông mà tự đốt thân.

Ánh sáng khắp soi cả tám mươi ức hằng-hà-sa thế giới, các đức Phật trong đó đồng thời khen rằng : “Hay

thay ! Hay thay ! Thiện-nam-tử ! Đó là chân thật tinh tấn gọi là chân pháp cúng dường Như-Lai. Nếu dùng hoa hương chuỗi ngọc hương đốt, hương bột, hương xoa, phan, lọng, bangle lụa cõi trời và hương hải-thử-ngạn chiên-dàn, dùng các món vật cúng dường như thế đều chẳng bằng được.

Giả sử quốc thành thê tử bố thí cũng chẳng bằng. Thiện-nam-tử ! Đó gọi là món thí thứ nhất, ở trong các món thí rất tôn rất thượng, bởi dùng pháp cúng dường các đức Như-Lai vậy”, các đức Phật nói lời đó rồi đều yên lặng. Thân của Bồ-Tát lửa cháy một nghìn hai trăm năm, qua sau đó lúc đó thân Bồ-Tát mới hết.

4.— Ngài Nhứt-Thiết-Chúng-Sanh Hỷ-Kiến Bồ-Tát làm việc pháp cúng dường như thế xong, sau khi mạng chung, lại sanh trong nước của Nhật-Nguyệt-Tịnh-Minh-Đức Phật, ở nơi

nhà vua Tịnh-Đức bỗng nhiên ngồi xếp bằng hóa sanh ra, liền vì vua cha mà nói kệ rằng :

**Đại-vương nay nên biết !
Tôi kinh hành chốn kia
Tức thời được nhứt thiết
Hiện chư thân tam-muội
Siêng tu rất tinh tấn
Bỏ thân thể đáng yêu
Cúng dường đức Thế-Tôn
Để cầu huệ vô thượng.**

Nói kệ đó rồi thưa vua cha rằng : “Đức Nhật-Nguyệt-Tịnh-Minh-Đức Phật nay vẫn hiện còn, tôi trước cúng dường Phật xong, được “Giải-nhứt-thiết chúng-sanh ngữ-ngôn đà-la-ni” lại nghe kinh Pháp-Hoa này tám trăm nghìn muôn ức na-do-tha, chân-ca-la, tần-bà-la, a-súc-bà (A) các bài kệ.

Đại-Vương ! Tôi nay lại nên cúng dường đức Phật đó”. Thưa xong, liền

**ngồi dài bảy báu, bay lên hư không
cao bằng bảy cây đa-la, qua đến chỗ
Phật đầu mặt lạy chân, chấp tay nói
kệ khen Phật :**

Dung nhan rất đẹp lạ
Ánh sáng soi mười phương
Con vừa từng cúng dường
Nay lại về thân thấy.

5.— Lúc đó, ngài Nhứt-Thiết-Chúng-Sanh-Hỷ-Kiến Bồ-Tát nói kệ xong mà bạch Phật rằng : “Thế-Tôn ! Đức Thế-Tôn vẫn còn ở đời ư ?”

Bấy giờ, đức Nhật-Nguyệt-Tịnh-Minh-Đức Phật bảo ngài Nhứt-Thiết-Chúng-Sanh-Hỷ-Kiến Bồ-Tát rằng : “Thiện-nam-tử ! Giờ ta nhập Niết-bàn đã đến, giờ diệt tận đã đến, ông nên sắp đặt giường tòa. Ta trong đêm nay sẽ nhập Niết-bàn”.

Phật lại bảo ngài Nhứt-Thiết-Chúng-Sanh-Hỷ-Kiến Bồ-Tát rằng : “Thiện-nam-tử ! Ta đem Phật Pháp

giao phó cho ông, và các Bồ-Tát đại đệ tử cùng pháp vô-thượng chánh-dắng chánh-giác, cũng đem cõi thất bảo tam-thiên đại-thiên, các cây báu, dài báu và hàng chư thiên cung cấp hầu hạ đều giao phó cho ông.

Sau khi ta diệt độ có bao nhiêu xá-lợi cũng phó chúc cho ông, nên làm lưu bối rộng bày các việc cúng dường, nên xây bao nhiêu nghìn tháp”.

Đức Nhật-Nguyệt-Tịnh-Minh-Đức Phật bảo ngài Nhứt-Thiết-Chúng-Sanh-Hỷ-Kiến Bồ-Tát như thế rồi, vào khoảng cuối đêm nhập Niết-bàn.

6.— Lúc đó, ngài Nhứt-Thiết-Chúng-Sanh-Hỷ-Kiến Bồ-Tát thấy Phật diệt độ buồn cảm sâu khổ, luyến mộ nơi Phật, liền dùng hải-thử-nạn chiên-đàn làm giàn để cúng dường thân Phật mà thiêu đó.

Sau khi lửa tắt, thâu lấy xá-lợi

đựng trong tám muôn bốn nghìn bình báu, để xây tám muôn bốn nghìn tháp cao ba thế giới, chưng dọn trang nghiêm thòng các phan lọng treo các linh báu.

Bấy giờ, ngài Nhứt-Thiết-Chúng-Sanh-Hỷ-Kiến Bồ - Tát lại tự nghĩ rằng : “Ta đâu làm việc cúng dường đó lòng còn chưa đủ, ta nay lại nên cúng dường xá-lợi”. Liền nói với các Bồ-Tát đại đệ tử và trời, rồng, Dạ-xoa v.v.., tất cả đại chúng rằng : “Các ông phải một lòng ghi nhớ, tôi nay cúng dường xá-lợi của đức Nhật-Nguyệt-Tịnh-Minh-Đức Phật”. Nói xong liền ở trước tám muôn bốn nghìn tháp đốt cánh tay trăm phước trang nghiêm, mãn bảy muôn hai nghìn năm để cúng dường. Khiến vô số chúng cầu Thanh-văn, vô lượng vô số người phát tâm vô - thượng chánh - đẳng chánh-giác, đều làm cho trụ trong

“Hiện-nhứt-thiết-sắc-thân tam-muội”.

Lúc đó, các Bồ-Tát, trời, người, A-tu-la v.v.., thấy Ngài không có tay bèn sâu khổ buồn thương mà nói rằng : “Ngài Nhứt-Thiết-Chúng-Sanh-Hỷ-Kiến Bồ-Tát này là thầy chúng ta, giáo hóa chúng ta, mà nay đốt tay, thân chẳng đầy đủ”.

Lúc ấy, ngài Nhứt-Thiết-Chúng-Sanh-Hỷ-Kiến Bồ-Tát ở trong đại chúng lập lời thề rằng : “Tôi bỏ hai tay át sẽ được thân sắc vàng của Phật, nếu thật không dối, thời khiến hai tay tôi hoàn phục như cũ”. Nói lời thề xong, hai tay tự nhiên hoàn phục, đó là do phước đức trí huệ thuần hậu của Bồ-Tát cảm nên.

Đương lúc đó cõi tam-thiên đại-thiên thế giới sáu điệu vang động, trời rưới hoa báu, tất cả người, trời được việc chưa từng có.

7.— Đức Phật bảo ngài Tú-

Vương-Hoa Bồ-Tát : “Ý ông nghĩ sao ? Nhứt-Thiết-Chúng-Sanh-Hỷ-Kiến Bồ-Tát đâu phải người nào lạ, chính nay là ông Dược-Vương Bồ-Tát đó. Ông ấy bỏ thân số nhiều vô lượng trăm nghìn muôn ức na-do-tha như thế.

Tú-Vương-Hoa ! Nếu người phát tâm muốn được đạo vô - thượng chánh-dắng chánh-giác, có thể đốt một ngón tay nhẫn đến một ngón chân để cúng dường tháp của Phật, hơn đem quốc thành, thê tử và cõi tam-thiên đại-thiên : Núi, rừng, sông, ao, các vật trân báu mà cúng dường.

Nếu lại có người đem bảy thứ báu đầy cả cõi tam-thiên đại-thiên cúng dường nơi Phật, cùng đại Bồ-Tát, Duyên-giác và A-la-hán, công đức của người đó được, chẳng bằng người thọ trì kinh Pháp-Hoa này nhẫn đến một bài kệ bốn câu, phước của người này rất nhiều.

8.— Tú-Vương-Hoa ! Thí như trong các dòng nước : Sông, ngòi, kinh, rạch thời biển là lớn thứ nhất ; kinh Pháp-Hoa này cũng như thế ở trong các kinh của đức Như-Lai nói rất là sâu lớn.

Lại như trong các núi non : Thổ-sơn, Hắc-sơn, núi tiểu Thiết-vi, núi đại Thiết-vi, cùng mười núi báu thời núi Diệu-Cao bậc nhất, kinh Pháp-Hoa này cũng như thế, ở trong các kinh rất là bậc thượng.

Lại như trong các ngôi sao, mặt trăng là bậc nhất, kinh Pháp-Hoa này cũng như thế ở trong nghìn muôn ức các kinh pháp rất là sáng.

Lại như mặt trời hay trừ các chỗ tối tăm, kinh này cũng thế, hay phá tất cả sự tối bất thiện.

Lại như trong các vua nhỏ, vua Chuyển-luân-thánh-vương rất là bậc nhất, kinh này cũng như thế ở trong

các kinh là bậc tôn kính hơn cả.

Lại như Đế-Thích là vua trong ba mươi ba cõi trời (9), kinh này cũng thế, là vua trong các kinh.

Lại như trời đại Phạm-Thiên-Vương là cha của tất cả chúng sanh, kinh này cũng thế, là cha của tất cả hiền thánh : Bậc hữu-học vô-học cùng hàng phát lòng Bồ-đề.

Lại như trong tất cả phàm phu thời bậc Dự-lưu, Nhất-lai, Bất-lai, Vô-sanh, Duyên-giác, (10) là bậc nhất. Kinh này cũng thế, tất cả Như-Lai nói, hoặc Bồ-Tát nói, hoặc Thanh-văn nói, trong các kinh pháp là bậc nhất hơn cả, có người thọ trì được kinh điển này cũng lại như thế, ở trong tất cả chúng sanh cũng là bậc nhất.

Trong tất cả Thanh-văn cùng Duyên-giác, Bồ-Tát là bậc nhất, kinh này cũng thế trong tất cả các kinh pháp rất là bậc nhất.

Như Phật là vua của các pháp, kinh này cũng thế là vua của các kinh.

9.— Tú-Vương-Hoa ! Kinh này có thể cứu tất cả chúng sanh, kinh này có thể làm cho tất cả chúng sanh xa rời các khổ não, kinh này có thể lợi ích cho tất cả chúng sanh, đầy mãn chô mong cầu của chúng như ao nước trong mát có thể đầy đủ cho những người khát nước, như kẻ lạnh được lửa, như kẻ trần truồng được y phục, như người buôn được chủ (11), như con gặp mẹ, như qua sông gặp thuyền, như người bệnh gặp thầy thuốc, như tối được đèn, như nghèo gặp của báu, như dân gặp vua (12), như khách được biển (13), như đuốc trừ tối. Kinh Pháp-Hoa này cũng thế, có thể làm cho chúng sanh xa rời tất cả khổ, tất cả bệnh tật đau đớn, có thể mở sự trăng trói của tất cả sanh

tử.

Nếu người được nghe kinh Pháp-Hoa này, hoặc chép, hoặc bảo người chép, được công đức, dùng trí huệ của Phật tính lưỡng nhiêu ít chẳng thể được ngần mé đó. Nếu chép kinh sách này dùng hoa, hương, chuỗi ngọc, hương đốt, hương bột, hương xoa, phan, lọng, y phục, các thứ đèn : Đèn nến, đèn dầu, các thứ đèn dầu thơm, đèn dầu chiêm-bặc, đèn dầu tu-mạn-na, đèn dầu ba-la-la, đèn dầu bà-lợi-sư-ca, đèn dầu na-bà-ma-lợi đem cúng dường được công đức cũng là vô lượng.

10.— Tú-Vương-Hoa ! Nếu có người nghe phẩm “Dược-Vương Bồ-Tát Bổn-Sự” này cũng được vô lượng vô biên công đức.

Nếu có người nữ nghe phẩm “Dược-Vương Bồ-Tát Bổn-Sự” này mà có thể thọ trì, thì sau khi dứt báo

thân dàn bà đó không còn thọ lại nữa.

Sau khi Như-Lai diệt độ, năm trăm năm sau, nếu có người nữ nghe kinh điển này, đúng như lời mà tu hành, thì khi ở đây chết liền qua cõi An-Lạc, chỗ trụ xứ của đức A-Dì-Đà Phật (14) cùng chúng đại Bồ-Tát vây quanh, mà sanh trên tòa báu trong hoa sen.

Chẳng còn bị lòng tham dục làm khổ cũng lại chẳng bị lòng giận dỗi, ngu si làm khổ, cũng lại chẳng bị lòng kiêu mạn ghen ghét các tánh nhơ làm khổ, được thần thông vô-sanh pháp-nhẫn của Bồ-Tát, được pháp-nhẫn đó thì nhẫn căn thanh tịnh. Do nhẫn căn thanh tịnh đó thấy bảy trăm muôn hai nghìn ức na-do-tha hằng-hà-sa các đức Phật Như-Lai.

Bấy giờ, các đức Phật đồng nói khen rằng : “Hay thay ! Hay thay !

Thiện-nam-tử ! Ông có thể ở trong pháp hội của đức Thích-Ca Mâu-Ni Phật mà thọ trì đọc tụng suy gẫm kinh này vì người khác nói, ông được công đức vô lượng vô biên, lửa chưởng đốt được, nước chưởng trôi được, công đức của ông, nghìn Phật chung nói chưởng thể hết được. Ông nay đã có thể phá các giặc ma, hoại quân sanh tử, các oán địch khác thảy đều trừ diệt.

Thiện-nam-tử ! Trăm nghìn các đức Phật dùng sức thần thông đồng chung thủ hộ ông, tất cả trời người trong đời không ai bằng ông. Chỉ trừ các đức Như-Lai, bao nhiêu thiền định trí huệ của các Thanh-văn, Duyên-giác, nhẫn đến Bồ-Tát không có ai bằng ông.

Tú-Vương-Hoa ! Vì Bồ-Tát đó thành tựu sức công đức trí huệ như thế.

11.— Nếu có người nghe phẩm “Dược-Vương Bồ-Tát Bổn-Sự” này mà có thể tùy hỷ khen ngợi, thì người đó trong đời hiện tại trong miệng thường thoảng ra mùi thơm hoa sen xanh ; trong lỗ chân lông nơi thân, thường thoảng ra mùi thơm ngưu-đầu chiên-đàn, được công đức như đã nói ở trên.

Tú-Vương-Hoa ! Vì thế ta đem phẩm “Dược-Vương Bồ-Tát Bổn-Sự” này chúc lũy cho ông. Năm trăm năm sau khi ta diệt độ phải tuyên nói lưu bố rộng truyền ở cõi Diêm-phù-đê, chớ để dứt mất. Chớ cho hàng ác ma, dân ma, các trời, rồng, Dạ-xoa, Cưu-bàn-trà v.v... phá quấy đặng.

Tú-Vương-Hoa ! Ông hãy dùng sức thần thông giữ gìn kinh này. Vì sao ? Vì kinh này là món lương dược của người bệnh trong cõi Diêm-phù-đê ; nếu người có bệnh được nghe

kinh này bệnh liền tiêu diệt, chẳng già, chẳng chết.

Tú-Vương-Hoa ! Nếu ông thấy có người thọ trì kinh này, phải dùng hoa sen xanh đựng đầy hương bột rải trên người đó. Rải xong nghĩ rằng : “Người này chẳng bao lâu quyết sẽ lấy cỏ trải ngồi nơi đạo tràng, phá các quân ma, sẽ thổi ốc pháp, đánh trống pháp, độ thoát tất cả chúng sanh ra khỏi biển sanh, già, bệnh, chết.

Cho nên người câu Phật đao thấy có người thọ trì kinh điển này, nên phải sanh lòng cung kính như thế.

12.— Lúc đức Phật nói phẩm “**Dược-Vương Bồ-Tát Bổn-Sự**” này, có tám muôn bốn nghìn Bồ-Tát được pháp “**Giải nhứt-thiết chúng-sanh ngữ-ngôn đà-la-ni**”.

Đức Đa-Bảo Như-Lai ở trong tháp

**báu, khen ngài Tú-Vương-Hoa Bồ-Tát
rằng : “Hay thay ! Hay thay ! Tú-
Vương-Hoa ! Ông thành tựu bất-khả
tư-nghiè công đức mới có thể hỏi đức
Thích-Ca Mâu-Ni Phật việc như thế,
làm vô lượng lợi ích cho tất cả chúng
sanh”.**

KINH DIỆU-PHÁP LIÊN-HOA

Quyển thứ sáu

Tạm trì tùy hỷ thanh tịnh các
căn kíp quên “nhân” “pháp”, thể
thường còn, thần lực khắp càn khôn
trao phó ân cần : Liều thân mạng để
báo ân rộng lớn.

NAM-MÔ PHÁP-HOA HỘI-THƯỢNG-PHẬT
BỒ-TÁT. (3 lần)

Ngài Di-Lặc Bồ-Tát so lường kinh
nhân, sáu căn thanh tịnh hiện thiên-
chân, Bất-Khinh thể thường còn, vì
pháp thiêu thân cúng dường Phật
Tịnh-Minh. (*)

NAM-MÔ TÚ-VƯƠNG-HOA BỒ-TÁT. (3 lần)

(*): *Nhật-Nguyệt-Tịnh-Minh-Đức Phật*

THÍCH NGHĨA

- (1) Tùy hỷ : Vui theo, vui mừng ưng thuận tán thành.
- (2) 1) Loài từ trứng sanh ra như chim v.v...
2) Loài từ bào thai sanh ra như người v.v...
3) Loài từ ảm ướt sanh ra như trùng, đom đóm v.v...
4) Loài từ biến hóa sanh ra như trời, địa-ngục v.v...
- (3) Vô-gián địa-ngục, người ở trong địa-ngục này một ngày một đêm muôn lần chết muôn lần sống, bị khổ hình không có giây phút nào ngót nghỉ nên gọi là Vô-gián.
- (4) Cõi trời cùng tột, cũng là chót của ba cõi.
- (5) Quang-âm-thiên là một trong ba từng trời nhị-thiền, cũng là từng thứ ba, Biển-tịnh-thiên là một trong ba từng tam-thiền, cũng là từng thứ ba.
- (6) Thiện — lành ; Tịch — vắng bặt. Tức là môn thiền định vô lậu lớn.
- (7) Người thế tục ưa mặc y phục sắc trắng nên gọi là “bạch-y”.
- (8) Hai mươi bốn “thù” làm một lượng.
- (9) Trên chót núi Tu-di (*Điệu-cao-son*) bằng phẳng 4 phương có 32 cõi trời, mỗi cõi đều có một vị Thiên-vương quản trị. Trung ương, có một cõi trời, ông Thích-Đè-Hoàn-Nhơn (*Đé-Thích, ở trong đây, quyền quản lãnh cả 33 cõi trời, hợp lại gọi là trời “Đao-Lợi”*).
- (10) Người tu hành theo Phật Pháp phá 88 món “kiến-sở-đoạn-hoặc” thì rời phàm phu dự vào hàng Thánh nên gọi “Dự-Lưu”. Cõi dục có 9 phẩm “tư-hoặc”, cõi sắc có 36 phẩm “Tư-Hoặc”. Cõi vô sắc có 36 phẩm “tư-hoặc”. Cộng là 81 phẩm “tư-hoặc”. Sau khi phá hết 88 món “kiến-hoặc”, tu hành lần lần phá “tư-hoặc”. Trong 9 phẩm cõi dục, phá được 6 phẩm trước thì chứng bậc “Tư-dà-hàm” (*Nhất-Lai*) nghĩa là còn

một lần sanh xuống nhân gian. Phá cả 9 phẩm thì không còn sanh xuống nhân gian nữa nên gọi “Bất-Lai” (*A-na-hàm*). Phá cả 81 phẩm tư hoặc thì dứt hẳn sanh tử luân hồi nên gọi “Vô-Sanh” (*A-La-Hán*).

- (11) THƯƠNG CHỦ : Người dẫn đạo cho các con buôn.
- (12) VUA : Vị cai trị một nước, người đem lại sự an ninh cho dân chúng.
- (13) Xưa các người buôn châubáu thường ra biển tìm châubáu.
- (14) AN-LẠC tức là nước Cực-Lạc ở Tây-phương, của đức Giáo-Chủ A-Di-Đà Phật.
- (A) Tên những con số lớn của xứ Án-Độ xưa. Từ nghìn muôn ức sấp lên. Như một *Chân-ca-la* : Một nghìn muôn ức.

Sự Tích

TỤNG KINH THOÁT NỮ THÂN

Đời Tùy, huyện Bắc-Lăng, có ông Thôi-Ngạn-Võ
niên hiệu Khai-Hoàng làm quan Thứ-Sử châu Ngụy.
Một hôm, nhân đi thanh tra trong địa phận mình
quản trị, đến một ấp nọ, bỗng ngạc nhiên vừa sơ
vừa mừng ; bảo kẻ tùng giả rằng : “Ta xưa từng làm
vợ người ở trong ấp này, nay vẫn biết nhà cũ”. Liền
cởi ngựa đi vào đường hẻm trong ấp, quanh quẹo
đến một nhà, sai người gõ cửa. Ông chủ nhà đó đã
già chạy ra lạy chào.

Ông Ngạn-Võ vào nhà, chỉ trên vách phía đông
cách đất chừng năm sáu thước (thước tàu) có chỗ lồi
cao lên mà bảo chủ nhà rằng : “Chỗ trên cao đó là
chỗ mà ta xưa kia cất năm đôi thoa vàng, với bộ
kinh Pháp-Hoa của ta đọc hàng ngày. Bộ kinh ấy
cuối quyển bảy, lửa cháy xém mất chữ hết một tờ.
Vì cớ đó nên hiện nay mỗi khi ta tụng kinh Pháp-
Hoa đến trang đó, thường quên lảng không ghi nhớ
được”. Nói xong sai người đục chỗ vách đó ra, quả
thật được hộp đựng kinh ; thoa vàng cùng quyển thứ
bảy cháy xém một tờ cuối quyển như lời nói trước.

Ông chủ nhà rơi nước mắt khóc rằng : “Thoa
vàng và cùng kinh thật là vật của vợ tôi, ngày còn
sanh tiễn, vợ tôi thường đọc bộ kinh Pháp-Hoa này”.

Ông Ngạn-Võ lại nói : “Cây hè trước sân kia
ngày trước khi ta sắp đẻ, tự cởi đầu tóc mượn để
vào bụng cây đó”. Nói xong bảo người thử lại tìm,

thật quả được tóc.

Chủ nhà thấy việc như thế, biết chính quan Thứ-sử hiện nay, là vợ của mình ngày trước tái sanh, vừa buồn vừa mừng.

Thôi-Ngạn-Võ để đồ vật vàng bạc lại, hậu cấp cho ông chủ nhà mà đi.

(Lại-Bộ Thương-Thơ Đường-Lâm biên)

“Trong phẩm “Dược-Vương Bồ-Tát Bổn-Sự” có nói : Nếu có người nữ nào nghe kinh này mà có thể thọ trì, thời sau khi bỏ báo thân đàn bà đó, không còn thọ lại nữa”. Chuyện của ông Thôi-Ngạn-Võ trên đây đủ chứng thật lời trong kinh. Làm cho chúng ta lại càng kính tin đức Như-Lai là đấng chơn-thật ngữ.

Một người đàn bà vợ tên dân quê ở trong ấp cùng đọc kinh Pháp-Hoa mà đã sớm khỏi thân hèn khổ chuyển thành thân quan cao tước lớn, trong khi ấy người chồng vẫn còn là tên dân quê. Chồng lại rước vợ, nào biết đó là vợ cũ của mình ngày xưa.

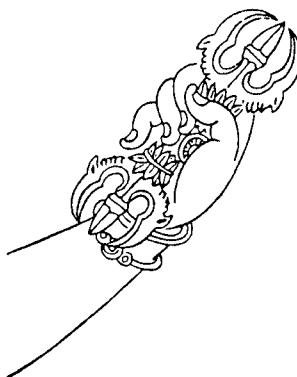
Tên dân quê đó cùng một ít kẻ lân cận, khi người đàn bà đọc kinh Pháp-Hoa chết, hoặc giả lại có niệm nghĩ rằng : “Tụng kinh không phước, trái lại bị chết yếu. Niệm ngu si, lòng chê kinh ấy, khi gặp Thôi-Ngạn-Võ, như tuyết gắp nước sôi vậy.

Ôi ! Công đức bất-khả tư-nghì của người trì kinh, diệu dụng bất-khả tư-nghì của kinh, cùng lý

nhân quả nhiệm mầu, kẻ tâm vụng về, trí thức thô thiển có thể nào mà thấu đáo được. Tôi rất lo ngại cho hạng người báu nhân quả, hủy báng kinh Đại-thừa và thiết tha mong sao những hạng người ấy không nên quá nồng nỗi.

Vì khổ báo của người hủy báng kinh, đức Phật Thế-Tôn đãng vô-thượng chánh-đẳng chánh-giác như thật ngữ, đã có huyền ký rõ ràng.

(Xem đoạn cuối phẩm Thi-Dụ - Quyển 2)

ĐIỆU-PHÁP LIÊN-HOA KINH

Quyển bảy

KINH DIỆU PHÁP LIÊN HOA

Quyển thứ bảy

*Đời Diệu-Tần, ngài Tam-Tạng Pháp-Sư
Cuu-Ma-La-Thập phụng chiếu dịch.*

PHẨM “DIỆU ÂM BỒ-TÁT” THỨ HAI MƯỜI BỐN

1.— Lúc bấy giờ, đức Thích-Ca Mâu-Ni Phật từ nhục kế (1) tướng đại nhân phóng ra ánh sáng, và phóng ánh sáng nơi tướng lông trắng giữa chen mày, soi khắp tám trăm muôn ức na-do-tha hằng-hà-sa các cõi Phật ở phương Đông.

Qua khỏi số cõi đó có thế giới tên Tịnh-Quang Trang-Nghiêm. Nước đó có Phật hiệu : Tịnh - Hoa Tú - Vương-Trí Như-Lai, Ứng-cúng, Chánh-biến-tri, Minh-hạnh-túc, Thiện-thệ, Thế-gian-giải, Vô-thượng-sĩ, Diệu-ngự trượng-phu, Thiên-Nhân-Sư, Phật

Thế-Tôn (2), được vô lượng vô biên
đại chúng Bồ-Tát cung kính vây
quanh, mà vì chúng nói pháp.

Ánh sáng lông trăng của đức
Thích-Ca Mâu-Ni Phật soi khắp cõi
nước đó.

2.— Lúc đó trong nước Nhứt-Thiết Tịnh-Quang Trang-Nghiêm có một vị Bồ-Tát tên là Diệu-Âm, từ lâu đã trông các gốc công đức, cúng dường gần gũi vô lượng trăm nghìn muôn ức các đức Phật mà đều được trọn nên trí huệ rất sâu, được môn Diệu-tràng-tướng tam-muội, Pháp-hoa tam-muội, Tịnh-đức tam-muội, Tú-vương-hý tam-muội, Vô-duyên tam-muội, Trí-ấn tam-muội, Giải-nhứt-thiết chúng-sanh ngữ-ngôn tam-muội, Tập-nhứt-thiết công-đức tam-muội, Thanh-tịnh tam-muội, Thần-thông du-hý tam-muội, Tuệ-cự tam-muội, Trang-nghiêm-vương tam-muội, Tịnh-

quang-minh tam - muội, Tịnh-tạng tam-muội, Bất-cộng tam-muội, Nhựt-triền tam-muội, v.v... được trăm nghìn muôn ức hằng-hà-sa các đại tam-muội như thế.

Quang-Minh của đức Thích-Ca Mâu-Ni Phật soi đến thân vị Bồ-Tát đó, liền bạch cùng đức Tịnh-Hoa Tú-Vương-Trí Phật rằng : “**Thê-Tôn !** Con phải qua đến cõi Ta-bà để lě lạy gần gũi cúng dường đức Thích-Ca Mâu-Ni Phật, cùng để ra mắt ngài Văn-Thù Sư-Lợi Pháp-Vương-Tử Bồ-Tát, Dược-Vương Bồ-Tát, Dõng-Thí Bồ-Tát, Tú-Vương-Hoa Bồ-Tát, Thượng-Hạnh-Ý Bồ-Tát, Trang-Nghiêm-Vương Bồ-Tát, Dược-Thượng Bồ-Tát”.

Khi đó, đức Tịnh-Hoa Tú-Vương-Trí Phật bảo ngài Diệu-Âm Bồ-Tát : “Ông chớ có khinh nước Ta-bà sanh lòng tưởng là hạ liệt. Thiện-nam-tử ! Cõi Ta-bà kia cao thấp không bằng,

các núi đất đá đầy dây sự dơ xấu, thân Phật kém nhỏ, các chúng Bồ-Tát thân hình cũng nhỏ, mà thân của ông cao đến bốn muôn hai nghìn do-tuần, thân của ta sáu trăm tám mươi muôn do-tuần. Thân của ông tốt đẹp thứ nhất trăm nghìn muôn phước sáng rõ đẹp lạ, cho nên ông qua chớ khinh nước kia hoặc ở nơi Phật, Bồ-Tát cùng cõi nước mà sanh lòng tưởng cho là hạ liệt”.

Ngài Diệu-Âm Bồ-Tát bạch với Phật đó rằng : “Thế-Tôn ! Con nay qua cõi Ta-bà đều là do sức thần của Như-Lai, do thần thông du hý của Như-Lai, do công đức trí huệ trang nghiêm của Như-Lai”.

3.— Lúc đó, ngài Diệu-Âm Bồ-Tát chẳng rời khỏi tòa, thân chẳng lay động mà vào trong tam-muội, dùng sức tam-muội ở nơi núi Kỳ-Xà-Quật cách pháp tòa chẳng bao xa hóa làm

tám muôn bốn nghìn các hoa sen
báu : Vàng Diêm-phù-đàn làm cọng,
bạc làm cánh, kim-cang làm nhụy,
chân-thúc-ca-bảo làm dài.

Bấy giờ, ngài Văn-Thù Sư-Lợi
Pháp-vương-tử thấy hoa sen bèn bạch
cùng Phật rằng : “Thế-Tôn ! Đây do
nhân duyên gì mà hiện diêm tốt này,
có ngàn áy nghìn vạn hoa sen : Vàng
Diêm-phù-đàn làm cọng, bạc làm
cánh, kim-cang làm nhụy, chân-thúc-
ca-bảo làm dài ?

Khi ấy đức Thích-Ca Mâu-Ni
Phật bảo ngài Văn-Thù Sư-Lợi rằng :
“Đó là Diệu-Âm-Đại Bồ-Tát từ cõi
nước của đức Tịnh-Hoa Tú-Vương-Trí
Phật muốn cùng tám muôn bốn
nghìn Bồ-Tát vây quanh mà đến cõi
Ta-bà này để cúng dường gần gũi lễ
lạy noi ta, cũng muốn cúng dường
nghe kinh Pháp-Hoa”.

Ngài Văn-Thù Sư-Lợi bạch Phật

rằng : “Thế-Tôn ! Vị Bồ-Tát đó trông gốc lành gì, tu công đức gì mà có được sức đại thần thông như thế ? Tu tam-muội gì ? Mong Phật vì chúng con nói danh tự của tam-muội đó. Chúng con cũng muốn siêng tu hành đó. Tu hành môn tam-muội này mới thấy được sắc tướng lớn nhỏ oai nghi tấn chỉ của vị Bồ-Tát đó. Cúi mong đức Thế-Tôn dùng sức thần thông khi vị Bồ-Tát đó đến khiến chúng con được thấy”.

Lúc ấy đức Thích-Ca Mâu-Ni Phật bảo ngài Văn-Thù Sư-Lợi : “Đức Đa-Bảo Như-Lai đã diệt độ từ lâu, nay sẽ vì các ông mà hiện bày thân tướng của Bồ-Tát đó”. Tức thời đức Đa-Bảo Phật bảo Bồ-Tát đó rằng : “Thiện-nam-tử đến đây ! Văn-Thù Sư-Lợi Pháp-vương-tử muốn thấy thân của ông”.

4.— Bấy giờ, ngài Diệu-Âm Bồ-

Tát nơi cõi nước kia ẩn mặt, cùng với
tám muôn bốn nghìn Bồ-Tát đồng
nhau qua cõi Ta-bà, ở các nước trải
qua, sáu diệu vang động, thảy đều
rưới hoa sen bằng bảy báu, trăm
nghìn nhạc trời chẵng trỗi tự kêu,
mắt của vị Bồ-Tát đó như cánh hoa
sen xanh rộng lớn. Giả sử hòa hợp
trăm nghìn muôn mặt trăng, diện
mạo của Ngài tốt đẹp lại hơn nơi đây,
thân sắc vàng ròng vô lượng trăm
nghìn công đức trang nghiêm oai đức
rất thịnh, ánh sáng chói rực, các
tướng đầy đủ như thân Na-La-Diên
(3) bên chắc.

Ngài vào trong dài thát bảo bay
lên hư không cách đất bằng bảy cây
đa-la. Các chúng Bồ-Tát cung kính
vây quanh mà đồng đến núi Kỳ-Xà-
Quật ở cõi Ta-bà này, đến rồi xuống
dài thát bảo, dùng chuỗi ngọc giá trị
trăm nghìn, đem đến chỗ Thích-Ca

Mâu-Ni Phật, đầu mặt lẽ chân Phật
dâng chuỗi ngọc lên mà bạch Phật
rằng : “Thế-Tôn ! Đức Tịnh-Hoa Tú-
Vương-Trí Phật hỏi thăm đức Thế-
Tôn ít bình, ít khổ, đi đứng thơ thới,
sở hành an vui chǎng ? Bốn đại điều
hoa chǎng ? Việc đời nhẫn được
chǎng ? Chúng sanh dễ độ chǎng ?
Không có người nhiều tham dục, giận
hở ngu si, ghen ghét, bẩn sỉn, kiêu
mạn chǎng ? Không kẻ chǎng thảo
cha mẹ, chǎng kính Sa-môn (4) tà
kiến tâm chǎng lành, chǎng nghiệp
năm tình (5) chǎng ?

Thế-Tôn ! Chúng sanh hàng phục
được các ma oán chǎng ? Đức Đa-
Bảo Như-Lai diệt độ từ lâu ở trong
tháp bảy báu có đến nghe pháp
chǎng ? Lại hỏi thăm đức Đa-Bảo
Như-Lai : An ổn, ít khổ, kham nhẫn ở
lâu được chǎng ? Thế-Tôn ! Nay con
muốn thấy thân đức Đa-Bảo Phật, cùi

mong Thế-Tôn chỉ bày cho con được thấy”.

Lúc đó, đức Thích-Ca Mâu-Ni Phật nói với Phật Đa-Bảo rằng : “Ông Diệu-Âm Bồ-Tát này muốn dặng ra mắt Phật”.

Đức Đa-Bảo Phật liền nói với Diệu-Âm Bồ-Tát rằng : “Hay thay ! Hay thay ! Ông có thể vì cúng dường đức Thích-Ca Mâu-Ni Phật và nghe kinh Pháp-Hoa cùng ra mắt Văn-Thù Sư-Lợi v.v... nên qua đến cõi này”.

5.— Lúc bấy giờ, ngài Hoa-Đức Bồ-Tát bạch Phật rằng : “Thế-Tôn ! Ngài Diệu-Âm Bồ-Tát trông gốc lành gì, tu công đức gì, mà có sức thần thông như thế ?”

Đức Phật bảo ngài Hoa-Đức Bồ-Tát : “Thuở quá khứ có Phật hiệu Văn-Lôi Âm-Vương Như-Lai, Ứng-cúng, Chánh-biến-tri, cõi nước tên là Hiện-Nhứt-Thiết-Thế-Gian, kiếp tên

Hỷ-Kiến. Diệu-Âm Bồ-Tát ở trong một vạn hai nghìn năm, dùng mười muôn thứ kỹ nhạc cúng dường đức Văn-Lôi-Âm-Vương Phật cùng dâng lên tám muôn bốn ngàn cái bát bằng bảy báu. Do nhân duyên quả báo đó nay sanh tại nước của đức Tịnh-Hoa-Tú-Vương-Trí Phật, có sức thần như thế.

Hoa-Đức ! Ý ông nghĩ sao ? Thuở đó, nơi chỗ đức Văn-Lôi-Âm-Vương Phật, Diệu-Âm Bồ-Tát cúng dường kỹ nhạc cùng dâng bát báu lên đó, đâu phải người nào lạ, chính nay là Diệu-Âm đại Bồ-Tát đây.

Hoa-Đức ! Diệu-Âm Bồ-Tát này đã từng cúng dường gần gũi vô lượng các đức Phật, từ lâu trồng gốc công đức, lại gấp hằng-hà-sa trăm nghìn muôn ức na-do-tha đức Phật”.

6.— Hoa-Đức ! Ông chỉ thấy Diệu-Âm Bồ-Tát thân hình ở tại đây, mà

**Bồ-Tát đó hiện các thứ thân hình, nơi
nơi vì hàng chúng sanh nói kinh điển
này.**

Hoặc hiện thân Phạm-Vương, hoặc hiện thân Đế-Thích, hoặc hiện thân Tự-Tại-Thiên, hoặc hiện thân Đại-Tự-Tại-Thiên, hoặc hiện thân Thiên-Đại Tướng-Quân, hoặc hiện thân Tỳ-sa-môn Thiên-Vương, hoặc hiện thân Chuyển-Luân-thánh-vương, hoặc hiện thân các Tiểu-vương, hoặc hiện thân Trưởng-giả, hoặc hiện thân Cư-sĩ, hoặc hiện thân Tể-quan, hoặc hiện thân Bà-la-môn, hoặc hiện thân Tỳ-kheo, Tỳ-kheo-ni, Ưu-bà-tắc, Ưu-bà-di, hoặc hiện thân phụ nữ của Tể-quan, hoặc hiện thân phụ nữ của Bà-la-môn, hoặc hiện thân đồng-nam đồng-nữ, hoặc hiện thân Trời, Rồng, Dạ-xoa, Càn-thát-bà, A-tu-la, Ca-lâu-la, Khẩn-na-la, Ma-hầu-la-dà, nhơn cùng phi-nhơn v.v... mà nói kinh này.

Bao nhiêu địa-ngục, ngạ-quỷ, súc-sanh và các chõ nạn đều có thể cứu giúp, nhẫn đến trong hậu cung của vua biến làm thân người nữ mà nói kinh này.

7.— Hoa-Đức ! Diệu-Âm Bồ-Tát này, hay cứu hộ các chúng sanh trong cõi Ta-bà, Diệu-Âm Bồ-Tát này biến hóa hiện các thứ thân hình như thế ở tại cõi Ta-bà này vì chúng sanh mà nói kinh Pháp-Hoa ở nơi thân thông biến hóa không hề tổn giảm. Vì Bồ-Tát này dùng ngần áy trí huệ sáng soi cõi Ta-bà, khiến tất cả chúng sanh đều được hiểu biết, ở trong hằng-hà-sa cõi nước trong mười phương cũng lại như thế.

Nếu chúng sanh đáng dùng thân Thanh-văn được độ thoát, liền hiện thân hình Thanh-văn mà vì đó nói pháp.

Đáng dùng thân hình Duyên-giác

được độ thoát, liền hiện thân hình Duyên-giác mà vì đó nói pháp, đáng dùng thân hình Bồ-Tát được độ thoát, liền hiện thân hình Bồ-Tát mà vì đó nói pháp.

Đáng dùng thân hình Phật được độ thoát, liền hiện thân hình Phật mà vì đó nói pháp.

Theo chỗ đáng độ mà vì chúng hiện các thứ thân hình như thế, nhẫn đến đáng dùng diệt độ mà được độ thoát liền thị hiện diệt độ.

Hoa-Đức ! Diệu-Âm đại Bồ-Tát trọn nêu sức đại thần thông trí huệ, việc đó như thế.

Lúc ấy ngài Hoa-Đức Bồ-Tát bạch cùng Phật rằng : “Thế-Tôn ! Ngài Diệu-Âm Bồ-Tát sâu trong căn lành. Thế-Tôn ! Bồ-Tát đó trụ tam-muội gì mà có thể ở các nơi biến hiện thân hình độ thoát chúng sanh như thế ?”

Phật bảo ngài Hoa-Đức Bồ-Tát :
“Thiện-nam-tử ! Tam-muội đó tên là
“Hiện-nhứt-thiết-sắc-thân”.

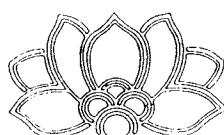
“Diệu-Âm Bồ-Tát trụ trong tam-muội đó có thể giúp ích vô lượng chúng sanh như thế”.

8.— Lúc nói phẩm “Diệu-Âm Bồ-Tát” này những Bồ-Tát cùng đi chung với Diệu-Âm Bồ-Tát tám muôn bốn nghìn người đều được : “Hiện-nhứt-thiết-sắc-thân tam-muội”. Vô lượng Bồ-Tát trong cõi Ta-bà này cũng được tam-muội đó và Đà-la-ni.

Khi ngài Diệu-Âm đại Eồ-Tát cùng dường đức Thích-Ca Mâu-Ni Phật và tháp của Đa-Bảo Phật xong rồi, trở về bốn độ, các nước đi trải qua đều sáu diệu vang động, rưới hoa sen báu, trổi trăm nghìn muôn ức các thứ kĩ nhạc đã đến bốn quốc cùng tám muôn bốn nghìn Bồ-Tát vây quanh đến chỗ đức Tịnh-Hoa Tú-

Vương-Trí Phật mà bạch rằng : “Thế-Tôn ! Con đến cõi Ta-bà lợi ích chúng sanh, ra mắt đức Thích-Ca Mâu-Ni Phật và ra mắt tháp đức Đa-Bảo Phật lê lạy cúng dường, lại ra mắt Văn-Thù Sư-Lợi Pháp-Vương-Tử Bồ-Tát, Được-Vương Bồ-Tát, Đắc-Cần Tinh-Tấn-Lực Bồ-Tát, Dũng-Thí Bồ-Tát cũng làm cho tám muôn bốn nghìn vị Bồ-Tát này được “Hiện-nhứt-thiết-sắc thân tam-muội”.

Lúc nói phẩm “Diệu-Âm Bồ-Tát Lai-Vãng” này, bốn muôn hai nghìn vị Thiên-tử được vô-sanh pháp-nhẫn. Hoa-Đức Bồ-Tát được “Pháp-Hoa tam-muội”.

KINH DIỆU PHÁP LIÊN HOA

PHẨM “QUÁN-THẾ-ÂM BỒ-TÁT PHỔ-MÔN”
THỨ HAI MƯỜI LĂM

1.— Lúc bấy giờ, ngài Vô-Tận-Ý
Bồ-Tát liền từ chỗ ngồi đứng dậy
trich áo bày vai hữu, chấp tay hướng
Phật mà bạch rằng : “Thế-Tôn ! Ngài
Quán-Thế-Âm Bồ-Tát do nhân duyên
gì mà tên là Quán-Thế-Âm ?”

Phật bảo ngài Vô-Tận-Ý Bồ-Tát :
“Thiện-nam-tử ! Nếu có vô lượng
trăm nghìn muôn ức chúng sanh chịu
các khổ não, nghe Quán-Thế-Âm Bồ-
Tát này một lòng xứng danh. Quán-
Thế-Âm Bồ-Tát tức thì xem xét tiếng
tăm kia, đều được giải thoát.

Nếu có người trì danh hiệu
Quán-Thế-Âm Bồ-Tát này, dầu vào
trong lửa lớn, lửa chẳng cháy được,
vì do sức uy thần của Bồ-Tát này
được như vậy.

Nếu bị nước lớn làm trôi, xứng danh hiệu Bồ-Tát này liền được chở cạn.

Nếu có trăm nghìn muôn ức chúng sanh vì tìm vàng, bạc, lưu ly, xa-cừ, mã-não, san-hô, hổ-phách, trân châu, các thứ báu, vào trong biển lớn, giả sử gió lớn thổi ghe thuyền của kia trôi tấp nơi nước quỉ La-sát, trong ấy nếu có nhân đến một người xứng danh hiệu Quán-Thế-Âm Bồ-Tát, thì các người đó đều được thoát khỏi nạn quỉ La-sát. Do nhân duyên đó mà tên là Quán-Thế-Âm.

2.— Nếu lại có người sắp sẽ bị hại, xứng danh hiệu Quán-Thế-Âm Bồ-Tát, thì dao gậy của người cầm liền bị gãy từng khúc, người ấy liền được thoát khỏi.

Nếu quỉ Dạ-xoa cùng La-sát đầy trong cõi tam-thiên đại-thiên muốn đến hại người, nghe người xứng hiệu

Quán-Thế-Âm Bồ-Tát, thì các quỉ dữ đó còn không có thể dùng mắt dữ mà nhìn người, huống lại làm hại được.

Dẫu lại có người hoặc có tội, hoặc không tội, gông cùm xiềng xích trói buộc nơi thân, xưng danh hiệu Quán-Thế-Âm Bồ-Tát thảy đều đứt rã, liền được thoát khỏi.

Nếu kẻ oán tặc đây trong cõi tam-thiên đại-thiên, có một vị thương chủ dắt các người buôn đem theo nhiều của báu, trải qua nơi đường hiểm trở, trong đó có một người xướng rằng : “Các Thiện-nam-tử ! Chớ nên sợ sệt, các ông nên phải một lòng xưng danh hiệu Quán-Thế-Âm Bồ-Tát, vị Bồ-Tát đó hay đem pháp vô-úy thí cho chúng sanh, các ông nếu xưng danh hiệu thì sẽ được thoát khỏi oán tặc này”.

Các người buôn nghe rồi, đều lên tiếng xứng rằng : “Nam-mô Quán-

**Thế-Âm Bồ-Tát !” vì xưng danh hiệu
Bồ-Tát nên liền được thoát khỏi.**

**Vô-Tận-Ý ! Quán-Thế-Âm Bồ-Tát
sức oai thần cao lớn như thế.**

**3.— Nếu có chúng sanh nào
nhiều lòng dâm dục, thường cung
kính niệm Quán-Thế-Âm Bồ-Tát, liền
được ly dục.**

**Nếu người nhiều giận hờn,
thường cung kính niệm Quán-Thế-Âm
Bồ-Tát, liền được lìa lòng giận.**

**Nếu người nhiều ngu si, thường
cung kính niệm Quán-Thế-Âm Bồ-
Tát, liền được lìa ngu si.**

**Vô-Tận-Ý ! Quán-Thế-Âm Bồ-Tát
có những sức oai thần lớn, nhiều lợi
ích như thế, cho nên chúng sanh
thường phải một lòng tưởng nhớ.**

**Nếu có người nữ, giả sử muốn
cầu con trai, lễ lạy cúng dường Quán-
Thế-Âm Bồ-Tát, liền sanh con trai
phước đức trí huệ ; giả sử muốn cầu**

con gái, bèn sanh con gái có tướng xinh đẹp, trước đã trông gốc phước đức, mọi người đều kính mến.

Vô-Tận-Ý ! Quán-Thế-Âm Bồ-Tát có sức thần như thế.

4.— Nếu có chúng sanh cung kính lạy Quán-Thế-Âm Bồ-Tát, thì phước đức chẳng luống mất. Cho nên chúng sanh đều phải thọ trì danh hiệu Quán-Thế-Âm Bồ-Tát.

Vô-Tận-Ý ! Nếu có người thọ trì danh tự của sáu mươi hai ức hằng-hà-sa Bồ-Tát lại trọn đời cúng dường đồ ăn uống, y phục, giường nằm, thuốc thang. Ý ông nghĩ sao ? Công đức của người thiện-nam-tử, thiện-nữ-nhơn đó có nhiều chăng ?

Vô-Tận-Ý thưa : “Bạch Thế-Tôn ! Rất nhiều”. Phật nói : “Nếu lại có người thọ trì danh hiệu Quán-Thế-Âm Bồ-Tát, nhẫn đến một thời lễ lạy cúng dường, thì phước của hai người

**đó bằng nhau không khác, trong
trăm nghìn muôn ức kiếp không thể
cùng tận.**

**Vô-Tận-Ý ! Thọ trì danh hiệu
Quán-Thế-Âm Bồ-Tát được vô lượng
vô biên phước đức lợi ích như thế”.**

**5.— Ngài Vô-Tận-Ý Bồ-Tát bạch
Phật rằng : “Thế-Tôn ! Quán-Thế-Âm
Bồ-Tát đạo đi trong cõi Ta-bà như
thế nào ? Sức phương tiện việc đó
thế nào ?”**

Phật bảo Vô-Tận-Ý Bồ-Tát :
**“Thiện-nam-tử ! Nếu có chúng sanh
trong quốc độ nào đáng dùng thân
Phật được độ thoát, thời Quán-Thế-
Âm Bồ-Tát liền hiện thân Phật mà vì
đó nói pháp.**

**Người đáng dùng thân Duyên-
giác được độ thoát, liền hiện thân
Duyên-giác mà vì đó nói pháp.**

**Người đáng dùng thân Thanh-
văn được độ thoát, liền hiện thân**

Thanh-văn mà vì đó nói pháp.

Người đáng dùng thân Phạm-vương được độ thoát, liền hiện thân Phạm-vương mà vì đó nói pháp.

Người đáng dùng thân Đế-Thích được độ thoát, liền hiện thân Đế-Thích mà vì đó nói pháp.

Người đáng dùng thân Tự-tại-thiên được độ thoát, liền hiện thân Tự-tại-thiên mà vì đó nói pháp.

Người đáng dùng thân Đại-tự-tại-thiên được độ thoát, liền hiện thân Đại-tự-tại-thiên mà vì đó nói pháp.

Người đáng dùng thân Thiên-đại-tướng-quân được độ thoát, liền hiện thân Thiên-đại-tướng-quân mà vì đó nói pháp.

Người đáng dùng thân Tỳ-sa-môn được độ thoát, liền hiện thân Tỳ-sa-môn mà vì đó nói pháp.

Người đáng dùng thân Tiểu-vương được độ thoát, liền hiện thân

Tiểu-vương mà vì đó nói pháp.

Người đáng dùng thân Trưởng-giả được độ thoát, liền hiện thân Trưởng-giả mà vì đó nói pháp.

Người đáng dùng thân Cư-sĩ được độ thoát, liền hiện thân Cư-sĩ mà vì đó nói pháp.

Người đáng dùng thân Tể-quan được độ thoát, liền hiện thân Tể-quan mà vì đó nói pháp.

Người đáng dùng thân Bà-la-môn được độ thoát, liền hiện thân Bà-la-môn mà vì đó nói pháp.

Người đáng dùng thân Tỳ-kheo, Tỳ-kheo-ni, Ưu-bà-tắc, Ưu-bà-di được độ thoát, liền hiện thân Tỳ-kheo, Tỳ-kheo-ni, Ưu-bà-tắc, Ưu-bà-di mà vì đó nói pháp.

Người đáng dùng thân phụ nữ của Trưởng-giả, Cư-sĩ, Tể-quan, Bà-la-môn được độ thoát, liền hiện thân phụ nữ mà vì đó nói pháp.

Người đáng dùng thân đồng-nam, đồng-nữ được độ thoát, liền hiện thân đồng-nam, đồng-nữ mà vì đó nói pháp.

Người đáng dùng thân trời, rồng, Dạ-xoa, Càn-thát-bà, A-tu-la, Ca-lâu-la, Khẩn-na-la, Ma-hầu-la-già, nhơn cùng phi-nhơn được độ thoát, liền đều hiện ra mà vì đó nói pháp.

Người đáng dùng thân Chấp-Kim-Cang thân được độ thoát, liền hiện Chấp-Kim-Cang thân mà vì đó nói pháp.

**Vô-Tận-Ý ! Quán-Thế-Âm Bồ-Tát
đó thành tựu công đức như thế, dùng
các thân hình, dạo đi trong các cõi
nước để độ thoát chúng sanh, cho
nên các ông phải một lòng cúng
dường Quán-Thế-Âm Bồ-Tát.**

**Quán-Thế-Âm đại Bồ-Tát đó ở
trong chỗ nạn gấp sợ sệt hay ban sự
vô-úy, cho nên cõi Ta-bà này đều gọi**

Ngài là vị Thí-vô-úy”.

6.— Vô-Tận-Ý Bồ-Tát bạch Phật : “**Thế-Tôn ! Con nay phải cúng dường Quán-Thế-Âm Bồ-Tát**”. Liền mở chuỗi ngọc bằng các châu báu nơi cổ giá trị trăm nghìn lạng vàng, đem trao cho Ngài Quán-Thế-Âm mà nói rằng : “**Xin Ngài nhận chuỗi trân bảo pháp thí này**”.

Khi ấy Quán-Thế-Âm Bồ-Tát chẳng chịu nhận chuỗi. Ngài Vô-Tận-Ý lại thưa cùng Quán-Thế-Âm Bồ-Tát rằng : “**Xin Ngài vì thương chúng tôi mà nhận chuỗi ngọc này**”.

Bấy giờ Phật bảo Quán-Thế-Âm Bồ-Tát : “Ông nên thương Vô-Tận-Ý Bồ-Tát này và hàng tứ chúng cùng trời, rồng, Dạ-xoa, Càn-thát-bà, A-tu-la, Ca-lâu-la, Khẩn-na-la, Ma-hầu-la-già, nhơn và phi-nhơn v.v... mà nhận chuỗi ngọc đó.

Tức thời Quán-Thế-Âm Bồ-Tát

thương hàng tứ chúng và trời, rồng, nhơn và phi-nhơn v.v... mà nhận chuỗi ngọc đó chia làm hai phần : Một phần dâng đức Thích-Ca Mâu-Ni Phật, một phần dâng tháp của Phật Đa-Bảo.

- Vô-Tận-Ý ! Quán-Thế-Âm Bồ-Tát có sức thần tự tại như thế, dạo đi nơi cõi Ta-bà”.

Lúc đó, ngài Vô-Tận-Ý Bồ-Tát nói kệ hỏi Phật rằng :

7.— Thế-Tôn đủ tướng tốt !

Con nay lại hỏi kia

Phật tử nhân duyên gì ?

Tên là Quán-Thế-Âm ?

Đáng đầy đủ tướng tốt

Kê đáp Vô-Tận-Ý :

Ông nghe hạnh Quán-Âm

Khéo ứng các nơi chỗ

Thệ rộng sâu như biển

Nhiều kiếp chẳng nghĩ bàn

Hầu nhiều nghìn đức Phật

Phát nguyện thanh tịnh lớn.
Ta vì ông lược nói
Nghe tên cùng thấy thân
Tâm niệm chẳng luống qua
Hay diệt khổ các cõi.
Giả sử sanh lòng hại
Xô rớt hầm lửa lớn
Do sức niệm Quán-Âm
Hầm lửa biến thành ao.
Hoặc trôi dạt biển lớn
Các nạn qui, cá, rồng
Do sức niệm Quán-Âm
Sóng mòi chẳng chìm được.
Hoặc ở chót Tu-di
Bị người xô rớt xuống
Do sức niệm Quán-Âm
Như mặt nhật treo không
Hoặc bị người dữ rượt
Rớt xuống núi Kim-Cang
Do sức niệm Quán-Âm
Chẳng tổn đến mảy lông.
Hoặc gấp oán tặc vây

**Đều cầm dao làm hại
Do sức niệm Quán-Âm
Đều liền sanh lòng lành.
Hoặc bị khổ nạn vua
Khi hành hình sắp chết
Do sức niệm Quán-Âm
Dao liền gây từng đoạn.
Hoặc tù cầm xiềng xích
 Tay chân bị gông cùm
Do sức niệm Quán-Âm
Tháo rã được giải thoát
Nguyên rửa các thuốc độc
Muốn hại đến thân đó
Do sức niệm Quán-Âm
Trở hại nơi bốn-nhân. (6)
Hoặc gặp La-sát dữ
Rồng độc các loài quỉ
Do sức niệm Quán-Âm
Liền đều không dám hại.
Hoặc thú dữ vây quanh
Nanh vuốt nhọn đáng sợ
Do sức niệm Quán-Âm**

Vội vàng bỏ chạy thảng.
Rắn độc cùng bò cạp
Hơi độc khói lửa đốt
Do sức niệm Quán-Âm
Theo tiếng tự bỏ đi.
Mây sấm nổ sét đánh
Tuôn giá (7), xối mưa lớn
Do sức niệm Quán-Âm
Liền được tiêu tan cả.
Chúng sanh bị khổ ách
Vô lượng khổ bức thân
Quán-Âm sức trí diệu
Hay cứu khổ thế gian
Đầy đủ sức thần thông
Rộng tu trí phương tiện
Các cõi nước mười phương
Không cõi nào chẳng hiện.
Các loài trong đường dữ :
Địa-ngục, quỉ, súc-sanh
Sanh, già, bệnh, chết khổ
Lần đều khiến dứt hết.
Chơn-quán thanh-tịnh-quán

**Trí-huệ-quán rộng lớn
Bi-quán và từ-quán,
Thường nguyện thường chiêm
ngưỡng**

**Sáng thanh tịnh không nhơ
Tuệ nhật (8) phá các tối
Hay phục tai khói lửa
Khắp soi sáng thế gian.
Lòng bi răn như sấm
Ý tứ diệu dường mây (9)
Xối mưa pháp cam lồ
Dứt trừ lửa phiền não (10)
Cãi kiện qua chõ quan
Trong quân trận sợ sệt
Do sức niệm Quán-Âm
Cừu oán đều lui tan.
Diệu-Âm, Quán-Thế-Âm
Phạm-âm, Hải-triều-âm
Tiếng hơn thế gian kia,
Cho nên thường phải niệm.
Niệm niệm chớ sanh nghi
Quán-Âm bậc Tịnh-thánh**

**Nơi khổ não nạn chết
Hay vì làm nương cậy.
Đủ tất cả công đức
Mắt lành trông chúng sanh
Biển phước lớn không lường
Cho nên phải đánh lẽ.**

8.— Bấy giờ, ngài Trì-Địa Bồ-Tát liền từ chỗ ngồi đứng dậy đến trước Phật bạch rằng : “Thế-Tôn ! Nếu có chúng sanh nào nghe phẩm Quán-Thế-Âm Bồ-Tát Đạo-Nghiệp Tự-Tại, Phổ-Môn Thị-Hiện sức thần thông này, thì phải biết công đức người đó chẳng ít”.

Lúc Phật nói phẩm Phổ-Môn này, trong chúng có tám muôn bốn nghìn chúng sanh đều phát tâm vô-đắng-đắng vô-thượng chánh-đắng chánh-giác.

KINH DIỆU-PHÁP LIÊN-HOA

PHẨM “ĐÀ-LA-NI” THỨ HAI MƯỜI SÁU

1.— Lúc bấy giờ, ngài Dược-Vương Bồ-Tát liền từ chỗ ngồi đứng dậy, trích áo bày vai hữu chấp tay hướng Phật mà bạch Phật rằng : “Thế-Tôn ! Nếu có Thiện-nam-tử, thiện-nữ-nhơn hay thọ trì được kinh Pháp-Hoa này, hoặc đọc tụng thông lệ, hoặc biên chép quyển kinh, được bao nhiêu phước đức ?”

Phật bảo ngài Dược-Vương : “Nếu có thiện-nam-tử, thiện-nữ-nhơn cúng dường tám trăm muôn ức na-do-tha hằng-hà-sa các đức Phật. Ý ông nghĩ sao ? Người đó được phước đức có nhiều chăng ?”

- Thưa Thế-Tôn ! Rất nhiều.

Phật nói : “Nếu có thiện-nam-tử, thiện-nữ-nhơn ở nơi kinh này có thể thọ trì nhẫn đến một bài kệ bốn câu

đọc tụng giải nghĩa, đúng như lời mà tu hành thì công đức rất nhiều”.

2.— Lúc đó, ngài Dược-Vương Bồ-Tát bạch Phật rằng : “Thế-Tôn ! Con nay sẽ cho người nói kinh Pháp-Hoa chú Đà-la-ni để giữ gìn đó. Liền nói chú rằng :

“An nhĩ, mạn nhĩ, ma nẽ, ma ma nẽ, chỉ lê, già lê đê, xa mẽ, xa lý đa vĩ, chuyên đế, mục đế mục đa lý, ta lý, a vĩ ta lý, tang lý, ta lý xoa duệ, a xoa duệ, a kỳ nhị chuyên đế xa lý, đà la ni, a lư đà bà ta ky đá tỳ xoa nhị, nẽ tỳ thế, a tiện đà la nẽ lý thế, a đàn đá ba lệ thâu địa, âu cứu lệ, mâu cứu lệ, a la lệ, ba la lệ, thủ ca sai, a, tam ma tam lý, Phật đà tỳ kiết lợi diệt đế đạt ma ba lợi sai đế, tăng già niết cù sa nẽ bà xá bà xá thâu địa, mạn đá lã, mạn đá lã xoa dạ đà, bưu lâu đá, bưu lâu đá kiêu xá lược, ác xoa lã, ác xoa dã đà dã, a bà lư, a ma

nhã na da dạ”.

Thế-Tôn ! Thần chú Đà-la-ni này là của sáu mươi hai ức hằng-hà-sa các đức Phật nói. Nếu có người xâm hủy vị Pháp-sư này, thì là xâm hủy các đức Phật rồi.

Lúc đó, đức Thích-Ca Mâu-Ni Phật khen Dược-Vương Bồ-Tát rằng : “**Hay thay ! Hay thay ! Dược-Vương ! Ông thương xót muốn ủng hộ vị Pháp-sư đó, nên nói chú Đà-la-ni này, được nhiều lợi ích ở nơi các chúng sanh”.**

3.— Lúc bấy giờ, ngài Dõng-Thí Bồ-Tát bạch Phật rằng : “Thế-Tôn ! Con cũng vì ủng hộ người đọc tụng thọ trì kinh Pháp-Hoa mà nói chú Đà-la-ni. Nếu vị Pháp-sư đó được chú Đà-la-ni này, hoặc Dạ-xoa, La-sát hoặc Phú-đan-na hoặc Cát-giá, hoặc Cưu-bàn-trà, hoặc ngạ-quỷ v.v... rình tìm chõ dở của Pháp-sư không thể

được tiện lợi". Liên ở trước Phật mà nói chú rằng :

**"Toa lê, ma ha toa lê, úc chỉ, mục
chỉ, a lê, a la bà đê, niết lê đê, niết lê
đa bà đê, y trí nỉ, vi trí nỉ, chỉ trí nỉ,
niết lê trì nỉ, niết lê trì bà đê".**

**Thế-Tôn ! Thần chú Đà-la-ni này
của hằng-hà-sa các đức Phật nói,
cũng đều tùy hỷ. Nếu có người xâm
hủy vị Pháp-sư này thì là xâm hủy
các đức Phật đó rồi.**

**4.— Bấy giờ, Tỳ-sa-môn Thiên-
vương, vị trời hộ đời bạch Phật rằng :
"Thế-Tôn ! Con cũng vì thương tưởng
chúng sanh ủng hộ vị Pháp-sư đó mà
nói Đà-la-ni này. Liền nói chú rằng :
A lê, na lê, nâu na lê, a na lư, na lý,
câu na lý".**

**Thế-Tôn ! Dùng thần chú này
ủng hộ Pháp-sư, con cũng tự phải
ủng hộ người trì kinh này, làm cho
trong khoảng trăm do tuần không có**

các điều tai hoạn.

5.— Bấy giờ Trì-Quốc Thiên-Vương ở trong hội này cùng với nghìn muôn ức na-do-tha chúng Càn-thát-bà cung kính vây quanh đến trước chỗ Phật, chấp tay bạch Phật rằng : “Thế-Tôn ! Con cũng dùng thần chú Đà-la-ni ủng hộ người trì kinh Pháp-Hoa. Liên nói chú rằng :

“A dà nẽ, dà nẽ, cù lợi, càn dà lợi, chiên dà lợi, ma đắng kỳ, thường cầu lợi, phù lâu sa nỉ, át để”.

Thế-Tôn ! Thần chú Đà-la-ni này là của bốn mươi hai ức các đức Phật nói, nếu có người xâm hủy vị Pháp-sư này thì là xâm hủy các đức Phật đó rồi.

6.— Bấy giờ có những La-sát-nữ : một, tên Lam-bà ; hai, tên Tỳ-lam-bà ; ba, tên Khúc-xỉ ; bốn, tên Hoa-xỉ ; năm, tên Hắc-xỉ ; sáu, tên Đa-phát ; bảy, tên Vô-yém-túc ; tám, tên Trì-

anh-lạc ; chín, tên Cao-đế ; mười, tên Đoạt-nhứt-thiết chung-sanh tinh-khí. Mười vị La-sát-nữ đó cùng với quý Tử-mẫu, con và quyến thuộc đều đến chỗ Phật, đồng tiếng bạch Phật rằng : “**Thế-Tôn ! Chúng con cũng muốn ủng hộ người đọc tụng thọ trì kinh Pháp-Hoa, trừ sự khổ hoạn cho người đó. Nếu có kẻ rình tìm chỗ dở của Pháp-sư, thì làm cho chẳng được tiện lợi”.** Liên ở trước Phật mà nói chú rằng :

“**Y đê lý, y đê dân, y đê lý, a đê lý, y đê lý, nê lý, nê lý, nê lý, nê lý, nê lý, lâu hê, lâu hê, lâu hê, lâu hê, đa hê, đa hê, đa hê, đâu hê, nâu hê”.**

Thà trèo lên đầu chúng con, chớ đừng nǎo hại Pháp-sư, hoặc Dạ-xoa, hoặc La-sát, hoặc ngạ-quý hoặc Phú-đan-na, hoặc Cát-giá hoặc Tỳ-dà-la, hoặc Kiền-dà hoặc Ô-ma-lặc-dà, hoặc A-bat-ma-la, hoặc Dạ-xoa-cát-giá,

hoặc Nhân-cát-giá, hoặc quý làm bệnh nóng, hoặc một ngày, hoặc hai ngày, hoặc ba ngày, hoặc bốn ngày, hoặc đến bảy ngày, hoặc làm bệnh nóng luôn, hoặc hình trai, hoặc hình gái, hoặc hình đồng-nam, hoặc hình đồng-nữ, nhân đến trong chiêm bao cũng lại chớ nãø hại”.

**Liền ở nơi trước Phật mà nói kệ
rằng :**

Nếu chẳng thuận chú ta
Não loạn người nói pháp
Đầu vỡ làm bảy phần
Như nhánh cây A-lê
Như tội giết cha mẹ
Cũng như họa ép dầu (15)
Cân lường khi dõi người
Tội Điều-Đạt phá Tăng
Kẻ phạm Pháp-sư đây
Sẽ mắc họa như thế.

Những La-sát-nữ nói kệ đó rồi,
bạch Phật rằng : “Thế-Tôn ! Chúng

con cũng sẽ tự mình ủng hộ người
thọ trì, đọc tụng, tu hành kinh này,
làm cho được an ổn, lìa các sự khổ
hoạn, tiêu các thuốc độc”.

7.— Phật bảo các La-sát-nữ :
“Hay thay ! Hay thay ! Các người chỉ
có thể ủng hộ người thọ trì tên kinh
Pháp-Hoa phước chẳng thể lường
được rồi, huống là ủng hộ người thọ
trì toàn bộ cúng dường quyển kinh,
hoa hương, chuỗi ngọc, hương bột,
hương xoa, hương đốt, phan, lọng, kỹ
nhạc, thắp các thứ đèn : Đèn nến,
đèn dầu, các thứ đèn dầu thơm, đèn
dầu hoa tô-na-ma, đèn dầu hoa
chiêm-bặc, đèn dầu hoa bà-sư-ca, đèn
dầu hoa ưu-bát-la, nghìn trăm thứ
cúng dường như thế.”

Cao-Đế ! Các người cùng quyến
thuộc phải nên ủng hộ những Pháp-
sư như thế”.

Lúc nói phẩm “Đà-La-Ni” này, có

sáu muôn tám nghìn người được vô-sanh pháp-nhân.

KINH DIỆU-PHÁP LIÊN-HOA

PHẨM “DIỆU-TRANG-NGHIÊM-VƯƠNG BỒN-SỰ”
THỨ HAI MƯỜI BẢY

1.— Lúc bấy giờ, Phật bảo hàng
đại chúng rằng : “Về thuở xưa, cách
đây vô lượng vô biên bất-khả tư-nghì
a-tăng-kỳ kiếp, có đức Phật hiệu là
Vân-Lôi-Âm Tú-Vương Hoa-Trí Như-
Lai, Ứng-cúng, Chánh-biến-tri. Nước
đó tên Quang-Minh Trang-Nghiêm,
kiếp tên Hỷ-Kiến.

Trong pháp hội của Phật đó có
vị vua tên Diệu-Trang-Nghiêm, phu
nhân của vua tên Tịnh-Đức có hai
người con, một tên Tịnh-Tạng, hai
tên Tịnh-Nhã. Hai người con đó có
sức thần thông lớn, phước đức trí
huệ, từ lâu tu tập đạo hạnh của Bồ-
Tát, những là : Thí ba-la-mật, giới ba-
la-mật, nhã-nhục ba-la-mật, tinh-tấn
ba-la-mật, thiền ba-la-mật, trí-huệ ba-

la-mật, phương-tiện ba-la-mật, từ-bi hỷ-xá nhẫn đến ba-mươi-bảy-phẩm trợ đạo pháp thảy đều rành rẽ suốt thấu. Lại được các môn tam-muội của Bồ-Tát : Nhứt-tinh-tú tam-muội, Tịnh-quang tam-muội, Tịnh-sắc tam-muội, Tịnh-chiếu-minh tam-muội, Trường-trang-nghiêm tam-muội, Đại-oai-đức-tạng tam-muội, ở nơi các môn tam-muội này cũng đều thấu suốt.

2.— Lúc đó, đức Phật kia vì muốn dẫn dắt vua Diệu-Trang-Nghiêm cùng thương tưởng hàng chúng sanh nên nói kinh Pháp-Hoa này.

Bấy giờ, Tịnh-Tạng, Tịnh-Nhẫn, hai người con đến chỗ của mẹ chấp tay thưa mẹ rằng : “Mong mẹ đến nơi chỗ đức Phật Văn-Lôi-Âm Tú-Vương Hoa-Trí, chúng con cũng sẽ theo hầu gần gũi cúng dường lễ lạy”.

Vì sao ? Vì đức Phật đó ở trong

tất cả chúng trời người mà nói kinh Pháp-Hoa, nên phải nghe và tin nhận.

Mẹ bảo con rằng : “Cha con tin theo ngoại đạo, rất ham pháp Bà-la-môn, các con nên qua thưa với cha để cùng nhau đồng đi”.

Tịnh-Tạng, Tịnh-Nhã chấp tay thưa mẹ : “Chúng con là Pháp-vương-tử mà lại sanh vào nhà tà kiến này !”

Mẹ bảo con rằng : “Các con nên thương tưởng cha các con, mà vì đó hiến phép thần thông biến hóa, nếu cha con được thấy lòng ắt thanh tịnh, hoặc là chịu cho chúng ta qua đến chổ Phật”.

3.— Lúc ấy, hai người con thương cha nên bay lên hư không cao bằng bảy cây đa-la, hiện các món thần biến. Ở trong hư không, đi, đứng, ngồi, nằm trên thân ra nước, dưới thân ra lửa, dưới thân ra nước, trên

thân ra lửa, hoặc hiện thân lớn đầy trong hư không rồi lại hiện nhỏ, nhỏ lại hiện lớn, ở trong hư không ẩn mất, bỗng nhiên hiện trên đất, vào đất như vào nước, đi trên nước như đi trên đất, hiện các món thần biến như thế làm cho vua cha lòng thanh tịnh tin hiểu.

Bấy giờ, cha thấy con có sức thần như thế, lòng rất vui mừng được chưa từng có, chấp tay hướng về phía con mà nói rằng : “Thầy các con là ai, con là đệ tử của ai ?”

Hai người con thưa rằng : “Đại-vương ! Đức Văn-Lôi-Âm-Tú-Vương-Hoa-Trí Phật kia nay đương ngồi trên pháp tòa dưới cây Bồ-đề bằng báu, ở trong tất cả chúng trời người thế gian, rộng nói kinh Pháp-Hoa, đó là thầy chúng con, con là đệ tử”.

Cha nói với con rằng : “Ta nay cũng muốn ra mắt thầy các con, nên

cùng nhau đồng đi". Khi đó hai người con từ trong hú không xuống, đến chỗ của mẹ chấp tay thưa mẹ rằng : "Phụ-vương nay đã tin hiểu, có thể kham phát được tâm vô-thượng chánh-đảng chánh-giác, chúng con đã vì cha làm Phật sự rồi, mong mẹ bằng lòng cho chúng con, ở nơi chỗ đức Phật kia mà xuất gia tu hành Phật đạo".

Lúc đó, hai người con muốn tuyên lại ý mình nói kệ thưa mẹ :

**Mong mẹ cho các con
 Xuất gia làm Sa-môn
 Các Phật rất khó gấp
 Chúng con theo Phật học
 Như hoa Uu-dàm-bát
 Gặp Phật lại khó hơn
 Khỏi các nạn cũng khó
 Mong cho con xuất gia.**

Mẹ liền bảo con rằng : "Cho các con xuất gia. Vì sao ? Vì Phật khó

gặp vây”.

4.— Bấy giờ, hai người con thưa cha mẹ rằng : Lành thay, cha mẹ ! Xin liền qua đến chỗ đức Văn-Lôi-Âm-Tú-Vương-Hoa-Trí Phật để gần gũi cúng dường.

Vì sao ? Vì Phật khó gặp được, như hoa Linh-thoại, như rùa một mắt gặp bông cây nỗi (16) mà chúng ta do phước đời trước sâu dày, sanh đời này gặp Phật Pháp, xin cha mẹ nên cho chúng con được xuất gia.

Vì sao ? Vì các đức Phật khó gặp được, thời kỳ gặp Phật cũng khó có.

5.— Lúc đó nơi hậu cung của vua Diệu-Trang-Nghiêm có tám muôn bốn nghìn người thảy đều có thể kham thọ trì kinh Pháp-Hoa này. Tịnh-Nhân Bồ-Tát từ lâu đã thông đạt nơi “Pháp-Hoa tam-muội”. Tịnh-Tạng Bồ-Tát đã từ vô lượng trăm nghìn muôn ức kiếp, thông đạt môn “Ly-chư-ác-

thú tam-muội”, vì muốn làm cho tất cả chúng sanh lìa các đường dữ (11) vậy.

Phu nhân của vua được môn “Chư-Phật-Tập tam-muội”, hay biết được tạng pháp bí mật của các đức Phật. Hai người con dùng sức phuơng tiện khéo hóa độ vua cha như thế, khiến cho lòng cha tin hiểu ưa mến Phật Pháp.

6.— Bấy giờ vua Diệu-Trang-Nghiêm cùng chung với quần thần quyến thuộc, Tịnh-Đức phu nhân cùng chung với thể nữ quyến thuộc nơi hậu cung, hai người con của vua, cùng chung với bốn muôn hai nghìn người đồng một lúc đi qua chỗ Phật. Đến rồi đầu mặt lạy chân Phật, đi quanh Phật ba vòng, rồi đứng qua một phía.

Lúc đó đức Phật kia vì vua nói pháp, chỉ dạy làm cho được lợi ích

vui mừng. Vua rất vui đẹp.

Bấy giờ, vua Diệu-Trang-Nghiêm cùng phu nhân mở chuỗi trân châu giá trị trăm nghìn đeo nơi cổ, để rải trên đức Phật, chuỗi đó ở giữa hư không hóa thành dài báu bốn trụ, trong dài có giường báu lớn trải trăm nghìn muôn thiên y, trên đó có đức Phật ngồi xếp bằng phóng hào quang sáng lớn.

7.— Lúc đó vua Diệu-Trang-Nghiêm nghĩ rằng : Thân Phật tốt đẹp riêng lạ ít có, thành tựu sắc thân vi diệu thứ nhất.

Bấy giờ, đức Văn-Lôi-Âm-Tú-Vương-Hoa-Trí Phật bảo bốn chúng rằng : “Các người thấy vua Diệu-Trang-Nghiêm chấp tay đứng trước ta đó chăng ?

Vì vua này ở trong pháp ta làm Tỳ-kheo siêng ròng tu tập các món trợ Phật đạo pháp, sẽ được làm Phật

hiệu Ta-La Thọ-Vương, nước tên Đại-Quang, kiếp tên Đại-Cao-Vương.

Đức Ta-La Thọ-Vương Phật có vô lượng chúng Bồ-Tát và vô lượng Thanh-văn, nước đó bằng thăng công đức như thế”.

8.— Vua Diệu-Trang-Nghiêm liền đem nước giao cho em, rồi cùng phu nhân hai người con và các quyến thuộc, ở trong Phật Pháp xuất gia tu hành đạo hạnh.

Vua xuất gia rồi trong tám muôn bốn nghìn năm thường siêng tinh tấn tu hành kinh Diệu-Pháp Liên-Hoa ; qua sau lúc đây, được môn “Nhứt-thiết tịnh-công-đức trang-nghiêm tam muội”.

Liền bay lên hư không cao bảy cây đa-la mà bạch Phật rằng : “Thế-Tôn ! Hai người con của con đây đã làm Phật sự dùng sức thần thông biến hóa, xoay tâm tà của con, làm

cho con được an trú trong Phật Pháp, được thấy Thế-Tôn. Hai người con này là thiện-tri-thức của con, vì muốn phát khởi căn lành đời trước lợi ích cho con nên đến sanh vào nhà con”.

Lúc đó đức Văn-Lôi-Âm-Tú-Vương-Hoa-Trí Phật bảo vua Diệu-Trang-Nghiêm rằng : “Đúng thế ! Đúng thế ! Như lời ông nói, nếu có thiện-nam-tử, thiện-nữ-nhơn nào trồng gốc lành thời đời đời được gặp thiện-tri-thức, vị thiện-tri-thức hay làm Phật sự, chỉ dạy cho lợi ích vui mừng, khiến vào đạo vô-thượng chánh-đẳng chánh-giác.

Đại-vương nên biết ! Vị thiện-tri-thức đó là nhân duyên lớn, giáo hóa dùu dắt làm cho được thấy Phật phát tâm vô-thượng chánh-đẳng chánh-giác.

Đại-vương ! Ông thấy hai người

con này chăng ? Hai người con này
đã từng cúng dường sáu mươi lăm
trăm nghìn muôn ức na-do-tha hằng-
hà-sa các đức Phật, gân gũi cung
kính, nơi chỗ các đức Phật thọ trì
kinh Pháp-Hoa, thương tưởng những
chúng sanh tà kiến làm cho trụ trong
chánh kiến.

Diệu-Trang-Nghiêm-Vương liền
từ trong hư không xuống mà bạch
Phật rằng : “Thế-Tôn ! Như-Lai rất ít
có do công đức trí huệ nên nhục kế
trên đỉnh sáng suốt chói rõ. Mắt
Phật dài rộng mà sắc xanh biếc,
tướng lông trắng chặn mày như ngọc
kha-nghuyệt, răng trắng bằng và khít
thường có ánh sáng, môi sắc đỏ đẹp
như trái tần-bà”.

Lúc đó vua Diệu-Trang-Nghiêm
khen ngợi Phật có vô lượng trăm
nghìn muôn ức công đức thế rồi, ở
trước Như-Lai một lòng chấp tay lạy

bạch Phật rằng : “Thế-Tôn ! Chưa từng có vậy ! Pháp của Như-Lai đầy đủ trọn nên bất-khả tư-nghì công đức vi diệu dạy răn chố tu hành an ổn rất hay, con từ ngày nay chẳng còn lại tự theo tâm hành của mình chẳng sanh những lòng ác : Kiêu mạn, giận hờn, tà kiến”.

Vua thưa lời đó rồi, lạy Phật mà ra.

9.— Phật bảo đại chúng : “Ý các ông nghĩ sao ? Vua Diệu-Trang-Nghiêm đâu phải người nào lạ, nay chính là Hoa-Đức Bồ-Tát, bà Tịnh-Đức phu nhân nay chính là Quang-Chiếu Trang-Nghiêm-Tướng Bồ-Tát đang đứng trước Phật, vì thương xót vua Diệu-Trang-Nghiêm và quyến thuộc nhà vua nên vị Bồ-Tát này sanh sống trong cung. Còn hai hoàng tử nay chính là Dược-Vương Bồ-Tát và Dược-Thượng Bồ-Tát.

Dược-Vương và Dược-Thượng Bồ-Tát này thành tựu các công đức lớn như thế, đã ở chỗ vô lượng trăm nghìn muôn ức, các đức Phật trồng các gốc công đức, thành tựu bất khả tư nghị những công đức lành. Nếu có người biết danh tự của hai vị Bồ-Tát này thì tất cả trong đời, hàng trời, nhân dân cũng nên lễ lạy.

Lúc Phật nói phẩm “Diệu-Trang-Nghiêm-Vương Bổn-Sự” này có tám muôn bốn nghìn người xa Trần lụy rời cầu nhiệm, ở trong các pháp chứng được pháp nhãn tịnh.

KINH DIỆU PHÁP LIÊN HOA

PHẨM “PHỔ-HIỀN BỒ-TÁT KHUYẾN-PHÁT”
THỨ HAI MƯỜI TÁM

1.— Lúc bấy giờ, ngài Phổ-Hiền
Bồ-Tát dùng sức thần thông tự tại
oai đức danh văn, cùng vô lượng vô
biên bất-khả xưng-sổ chúng đại Bồ-
Tát từ phương Đông mà đến ; các
nước đi ngang qua khắp đều rung
động, rưới hoa sen báu, trỗi vô lượng
trăm nghìn muôn ức các thứ kĩ nhạc.

Lại cùng vô số các đại chúng :
Trời, Rồng, Dạ-xoa, Càn-thát-bà, A-tu-
la, Ca-lâu-la, Khẩn-na-la, Ma-hầu-la-
dà, nhơn, phi-nhơn v.v... vây quanh,
đều hiện sức oai đức thần thông đến
cõi Ta-bà trong núi Kỳ-Xà-Quật, đầu
mặt lạy đức Thích-Ca Mâu-Ni Phật đi
quanh bên hữu bảy vòng, bạch Phật
rằng : “Thế-Tôn ! Con ở nơi nước
của đức Bảo-Oai-Đức Thượng-Vương

Phật, xa nghe cõi Ta-bà này nói kinh Pháp-Hoa, nên cùng với vô lượng vô biên trăm nghìn muôn ức chúng Bồ-Tát đồng đến để nghe thọ, cúi mong đức Thế-Tôn nên vì chúng con nói đó”.

Nếu Thiện-nam-tử, thiện-nữ-nhơn sau khi Như-Lai diệt độ, thế nào mà có thể được kinh Pháp-Hoa này.

2.— Phật bảo Phổ-Hiền Bồ-Tát rằng : “Nếu Thiện-nam-tử, thiện-nữ-nhơn thành tựu bốn pháp, thì sau khi Như-Lai diệt độ sẽ được kinh Pháp-Hoa này : Một là được các đức Phật hộ niệm ; hai là trông các gốc công đức ; ba là vào trong chánh định ; bốn là phát lòng cứu tất cả chúng sanh.

Thiện-nam-tử, thiện-nữ-nhơn thành tựu bốn pháp như thế, sau khi Như-Lai diệt độ quyết được kinh này.

3.— Lúc đó ngài Phổ-Hiền Bồ-Tát

bạch Phật rằng : “Thế-Tôn ! Năm
trăm năm sau trong đời ác trước nếu
có người thọ trì kinh điển này, con sẽ
giữ gìn trừ các sự khổ hoạn làm cho
được an ổn, khiến không ai được tiện
lợi rình tìm làm hại ; hoặc ma, hoặc
con trai của ma, hoặc con gái của ma,
hoặc dân ma, hoặc người bị ma dựa,
hoặc Dạ-xoa, hoặc La-sát, hoặc Cưu-
bàn-trà, hoặc Tỳ-xá-xà, hoặc Cát-giá,
hoặc Phú-đan-na, hoặc Vi-đà-la v.v...
những kẻ làm hại người đều chẳng
được tiện lợi.

Người đó hoặc đi, hoặc đứng, đọc
tụng kinh này, bấy giờ con cưỡi
tượng-vương trắng sáu ngà cùng
chúng đại Bồ-Tát đều đến chở người
đó mà tự hiện thân ra, để cúng
dường thủ hộ an ủi tâm người đó,
cũng để cúng dường kinh Pháp-Hoa.

Người đó nếu ngồi suy nghĩ kinh
này, bấy giờ con lại cưỡi tượng-vương

trắng hiện ra trước người đó, người đó nếu ở trong kinh Pháp-Hoa có quên mất một câu một bài kê, con sẽ dạy người đó chung cùng đọc tụng, làm cho thông thuộc.

Bấy giờ người thọ trì đọc tụng kinh Pháp-Hoa được thấy thân con, lòng rất vui mừng lại càng tinh tấn, do thấy thân con nên liền được tam-muội và Đà-la-ni tên là “Triền đà-la-ni”, trăm nghìn muôn ức “Triền đà-la-ni”, “Pháp-âm-phương-tiện đà-la-ni”, được những môn Đà-la-ni như thế.

4.— Thế-Tôn ! Nếu đời sau, sau năm trăm năm trong đời ác trước, hàng Tỳ-kheo, Tỳ-kheo-ni, Ưu-bà-tắc, Ưu-bà-di, người cầu tìm, người thọ trì, người đọc tụng, người biên chép, mà muốn tu tập kinh Pháp-Hoa này, thời trong hai mươi mốt ngày, phải một lòng tinh tấn, mãn hai mươi mốt ngày rồi, con sẽ cưỡi voi trắng

sáu ngà, cùng vô lượng Bồ-Tát vây quanh, dùng thân mà tất cả chúng sanh ưa thấy, hiện nơi trước người đó để vì nói pháp chỉ dạy cho lợi ích vui mừng cũng lại cho chú Đà-la-ni.

Dược chú Đà-la-ni này thì không có phi nhơn nào có thể phá hoại được, cũng chẳng bị người nữ làm hoặc loạn. Con cũng đích thân thường hộ người đó. Cúi mong đức Thế-Tôn nghe con nói chú Đà-la-ni này, liền ở trước Phật mà nói chú rằng :

“A đàn địa, đàn đà bà địa, đàn đà bà đế, đàn đà cưu xá lệ, đàn đà tu đà lệ, tu đà lệ, tu đà la bà đế, Phật đà ba chiên nẽ, tát bà đà la ni a bà đà ni, tát bà bà sa a bà đà ni, tu la bà đà ni, tăng già bà lý xoa ni, tăng già niết đà đà ni, a tăng kỳ, tăng già bà đà địa, đế lệ a nọa tăng già đâu lược, a la đế ba la đế, tát bà tăng già địa,

**tam ma địa dà lan địa, tát bà đạt mạ
tu ba lợi sát đế, tát bà tát đáo lâu dà
kiêu xá lược, a nâu dà địa, tân a tỳ
cát lợi địa đế”.**

**Thế-Tôn ! Nếu có Bồ-Tát nào
được nghe chú Đà-la-ni này, phải biết
đó là sức thần thông của Phổ-Hiền.**

**5.— Nếu kinh Pháp-Hoa lưu hành
trong Diêm-phù-dề có người thọ trì,
thời nên nghĩ rằng : Đều là sức oai
thần của Phổ-Hiền.**

**Nếu có người thọ trì đọc tụng
ghi nhớ chân chánh hiểu nghĩa thú
trong kinh đúng như lời mà tu hành,
phải biết người đó tu hạnh Phổ-Hiền,
ở nơi vô lượng vô biên các đức Phật,
sâu trắc gốc lành, được các Như-
Lai, lấy tay xoa đầu. Nếu chỉ in chép,
người này mạng chung sẽ sanh lên
trời Dao-Lợi.**

**Bấy giờ, bốn muôn tám nghìn
thiên nữ trổi các kỹ nhạc mà đến**

rước, người đó liền đội mũ bảy báu ở trong hàng thể nữ vui chơi khoái lạc, huống là thọ trì, đọc tụng, ghi nhớ chân chánh hiểu nghĩa thú kinh, đúng như lời mà tu hành.

Nếu có người nào thọ trì, đọc tụng, giải nghĩa thú kinh, người đó khi mạng chung được nghìn đức Phật trao tay, khiến chẳng sợ sệt, chẳng đọa vào đường dữ, liền lên cung trời Đầu-Suất, chỗ Di-Lặc Bồ-Tát mà sanh vào trong hàng quyến thuộc trăm nghìn muôn ức thiên nữ, đức Di-Lặc Bồ-Tát có ba mươi hai tướng, chúng đại Bồ-Tát cùng nhau vây quanh. Có công đức lợi ích như thế cho nên người trí phải một lòng tự chép hoặc bảo người chép thọ trì, đọc tụng, ghi nhớ chân chánh đúng như lời mà tu hành.

Thế-Tôn ! Con nay dùng sức thần thông giữ gìn kinh này, sau khi Như-

**Lai diệt độ, làm cho rộng lưu bố
trong Diêm-phù-dê khiến chẳng dứt
mất.**

**6.— Lúc bấy giờ, đức Thích-Ca
Mâu-Ni Phật khen rằng : “Hay thay !
Hay thay ! Phổ-Hiền ! Ông có thể hỗ
trợ kinh này làm cho nhiều chúng
sanh an vui lợi ích. Ông đã thành
tựu bất-khả tư-nghi công đức, lòng từ
bi sâu lớn, từ lâu xa đến nay phát
tâm vô-thượng chánh-đảng chánh-
giác, mà có thể thực hành nguyện
thần thông đó, để giữ gìn kinh này.**

**Ta sẽ dùng sức thần thông giữ
gìn người hay thọ trì danh hiệu Phổ-
Hiền Bồ-Tát.**

**Phổ-Hiền ! Nếu có người thọ trì,
đọc tụng, ghi nhớ chân chánh tu tập
biên chép kinh Pháp-Hoa này, phải
biết người đó thì là thấy đức Thích-
Ca Mâu-Ni Phật, như từ miệng Phật
mà nghe kinh điển này. Phải biết**

người đó cúng dường cho đức Thích-Ca Mâu-Ni Phật, phải biết người đó được Phật khen lành thay, phải biết người đó được Thích-Ca Mâu-Ni Phật lấy tay xoa dầu. Phải biết người đó được đức Thích-Ca Mâu-Ni Phật lấy y trùm cho. Người như thế chẳng còn ham ưa sự vui trong đời, chẳng ưa kinh sách viết chép của ngoại đạo, cũng lại chẳng ưa gần gũi ngoại đạo và các kẻ ác, hoặc kẻ hàng thịt, hoặc kẻ nuôi heo, dê, gà, chó, hoặc thợ săn, hoặc kẻ buôn bán sắc gái. Người đó tâm ý ngay thật có lòng nghĩ nhớ chơn chánh có sức phước đức. Người đó chẳng bị ba món độc làm nǎo hại, cũng chẳng bị tánh ghen ghét, ngã mạn, tà mạn, tăng thương mạn làm nǎo hại. Người đó ít muốn biết đủ, có thể tu hạnh Phổ-Hiền.

7.— Phổ-Hiền ! Sau khi Như-Lai

diệt độ, năm trăm năm sau, nếu có
người nào thấy người thọ trì đọc
tụng kinh Pháp-Hoa phải nghĩ
rằng : Người này chẳng bao lâu sẽ
đến đạo tràng, phá các chúng ma
thành vô-thượng chánh-dắng chánh-
giác, chuyển pháp luân, đánh pháp
cổ, thổi pháp loa, rưới pháp vũ, sẽ
ngồi trên pháp tòa sư-tử trong đại
chúng trời người.

Phổ-Hiền ! Nếu ở đời sau, có
người thọ trì đọc tụng kinh điển này,
người đó chẳng còn ham ưa y phục,
giường nằm, những vật nuôi sống,
chỗ mong cầu chẳng luống, cũng ở
trong hiện đời được phước báo đó.

Nếu có người khinh chê đó rằng
: “Ông là người điên cuồng vậy, luống
làm hạnh ấy trọn không được lợi
ích”. Tôi báo như thế sẽ đời đời
không mất. Nếu có người cúng dường
khen ngợi đó, sẽ ở trong đời này

được quả báo hiện tại.

Nếu lại thấy người thọ trì kinh này mà nói bày lối quấy của người đó, hoặc thực, hoặc chẳng thực, người này trong hiện đời mắc bệnh bạch-lại (12). Nếu khinh cười người trì kinh sẽ đời đời răng nướu thưa thiếu, môi xấu, mũi xẹp, tay chân cong quẹo, mắt lé, thân thể hôi dơ, ghẻ dữ máu mủ, bụng thũng, hơi ngán, bị các bệnh nặng dữ.

Cho nên Phổ-Hiền ! Nếu thấy người thọ trì kinh điển này phải đứng dậy xa rước, phải như kính Phật.

8.— Lúc Phật nói phẩm Phổ-Hiền Bồ-Tát khuyên phát này có hằng-hà-sa vô lượng vô biên Bồ-Tát được trăm nghìn muôn ức môn “Triền đà-la-ni”, tam-thiên đại-thiên thế giới vi trần số các đại Bồ-Tát, đủ đạo Phổ-Hiền.

Lúc Phật nói kinh này, Phổ-Hiền

**v.v... các vị Bồ-Tát, Xá-Lợi-Phất v.v...
các vị Thanh-văn và hàng trời, rồng,
nhơn, phi-nhơn v.v... tất cả đại chúng
đều rất vui thọ trì lời Phật làm lễ mà
đi.**

KINH DIỆU-PHÁP LIÊN-HOA

Quyển thứ bảy

I.- Diệu-Âm hạnh khắp, thành trước nên sau, hoằng dương kinh này, toàn nhờ công tổng-trì (17), tà ma ngoại đạo theo hơi gió lánh xa, đạo chơn thường lưu thông, muôn pháp đều viên dung.

**NAM-MÔ PHÁP-HOA HỘI-THƯỢNG-PHẬT
BỒ-TÁT MA-HA-TÁT. (3 lần)**

**II.- Pháp-Hoa Hải-Hội (13) đức
Phật thân tuyên, ba chu (14) chín dụ
nghĩa kính mầu, bảy cuốn gồm bao
trùm hơn sáu muôn lời, xướng tụng
lợi người, trời.**

**NAM-MÔ PHÁP-HOA HẢI-HỘI CHƯ PHẬT, CHƯ
ĐẠI BỒ-TÁT, CHƯ HIỀN-THÁNH-TĂNG. (3 lần)**

III.- Một câu nghiêm tâm thần

Đều giúp đến bờ kia
Nghĩ suy ròng tu tập
Hắn dùng làm thuyền bè
Tùy hỷ thấy cùng nghe
Thường làm chủ với bạn
Hoặc lấy hay là bỏ
Qua tai đều thành duyên
Hoặc thuận cùng với nghịch
Trọn nhân đây được thoát.
Nguyệt ngày tôi giải thoát.
Y-báo cùng chánh-báo
Thường tuyên kinh mẫu này
Một cõi đến một trần
Đều là vì lợi vật
Cúi mong các đức Phật
Thầm nhờ hỗ trợ cho
Tất cả hàng Bồ-Tát
Kín giúp sức oai linh
Nơi nơi chưa nói kinh
Đều vì chúng khuyển thỉnh
Phàm chỗ có nói pháp

Dích thân thờ cúng dường

Một câu cùng một kệ

Tăng tiến đạo Bồ-đề

Một sắc và một hương

Trọn không hề thổi chuyển.

IV.- Trời, A-tu-la, Dạ-xoa thảy

Đến nghe pháp đó nên chí tâm :

Üng hộ Phật Pháp khiến thường

còn

Mỗi vị siêng tu lời Phật dạy

Bao nhiêu người nghe đến chốn

này

Hoặc trên đất liền hoặc hư không

Thường với người đời sanh lòng từ

Ngày đêm tự mình nương pháp ở

Nguyệt các thế giới thường an ổn

Phước trí vô biên lợi quần sanh

Bao nhiêu tội nghiệp thảy tiêu

trừ

Xa lìa các khổ về viên tịch.

Hằng dùng giới hương xoa vóc

sáng

**Thường trì định phục để giúp
thân
Hoa mẫu Bồ-đề khắp trang
nghiêm
Tùy theo chô ở thường an lạc.**

NAM-MÔ HỘ-PHÁP CHƯ TÔN BỒ-TÁT (3 lần)

THÍCH NGHĨA

- (1) Trên đầu đức Phật, thịt đùn cao lên như hình búi tóc, 1 tướng tốt trong 32 tướng tốt của thân Phật.
- (2) Mỗi vị Phật đều có đủ 10 hiệu này, phải đủ 10 hiệu này mới phải là Phật :
 - 1. NHU-LAI: Toàn thể như như bất động, tùy duyên hóa độ mà đến trong muôn loài - đến trong muôn loài mà vẫn như như bất động.
 - 2. ỦNG-CÚNG: Ruộng phước vô lượng vì lợi quần sanh nên đến thọ sự cúng dường của chín giới.
 - 3. CHÁNH-BIẾN-TRI: Hiểu biết suốt thấu khắp tất cả pháp một cách chơn chánh đúng như thực.
 - 4. MINH-HẠNH-TÚC: Minh: trí huệ ; Hạnh: công hạnh lợi minh lợi người. - Trí huệ và công hạnh đều hoàn bị.
 - 5. THIỆN-THỆ: Khéo qua. Qua Niết-bàn nhưng vẫn thường độ sanh, nhưng vẫn không rời Niết-bàn.
 - 6. THẾ-GIAN-GIẢI: Rành rẽ tất cả pháp của thế-gian và xuất-thế-gian.
 - 7. VÔ-THƯỢNG-SĨ: Đáng vô thượng, không còn ai trên.
 - 8. ĐIỀU-NGỰ-TRƯỢNG-PHU: Bậc trượng phu hay điều hòa hóa độ chúng sanh nhu hòa, và hay ngự phục hóa độ chúng sanh cang cường.
 - 9. THIÊN-NHÂN-SU: Thầy của tất cả trời, người, v.v...
 - 10. PHẬT: Đáng vô-thượng chánh-đẳng chánh-giác.
“THẾ-TÔN” hiệu chung của 10 hiệu trên. Nếu được đủ 10 đức hiệu trên thời là bậc tôn quý của thế-gian và xuất-thế-gian.
- (3) KIM-CANG: Một chất rất cứng rắn, không chi phá vỡ được.
- (4) Hiệu chung của tất cả người xuất gia.

- (5) NĂM CĂN: Nhãm, nhī, tỳ, thiêt, thân.
- (6) Người chủ, người dùng bùa chú thuốc độc để hại người khác.
- (7) Ta thường gọi là mưa đá.
- (8) Mặt trời trí huệ, ý nói trí huệ sáng chói như mặt trời.
- (9) “LÒNG BI” là lòng muôn cứu chúng sanh khỏi khổ, răn trừ các độc, như sấm vang làm khiếp via các ma mị.
 “Ý TỪ” là lòng muôn chúng sanh được hưởng các sự vui thỏa nên thường đem sự lợi lạc ban cho chúng sanh như mây rưới mưa đượm nhuần cỏ cây muôn vật.
- (10) Lòng tham giận, ganh, v.v... làm phiền nhiều bút rút khổ não thân tâm người như lửa đốt, Bồ-Tát nói pháp trừ những tánh xấu trên đó làm cho thân tâm người thư thái mát mẻ, như rưới nước cam lồ tắt lửa.
- (11) Địa-ngục, ngạ-quỷ, súc-sanh.
- (12) Bệnh hủi (da tróc sần sùi, tóc mày đều rụng).
- (13) Hội lớn rộng rất đông như biển không thể lường biết !
- (14) 1) Thuyết-pháp chu ; 2) Thí-dụ chu ; 3) Nhân-duyên chu.
 PHỤ.- Bích-Chi-Phật : Có hai hạng :
 1). Ra đời không gặp Phật, không gặp chánh pháp, nhân thấy sự biến đổi trong đời như hoa héo lá khô, v.v... mà tự ngộ lý vô thường, dứt kiến-tư-hoặc, thoát ly sanh tử luân hồi, gọi là vị : Độc-Giác.
 2). Ra đời gặp Phật, gặp chánh pháp, tu pháp “thập-nhi-nhân-duyên” (xem phẩm “Hóa-Thành-Dụ” thứ 7, quyển thứ ba), mà chúng ngộ vô sanh, thoát ly sanh tử luân hồi gọi là vị “Duyên-Giác”, 2 bậc : Độc-Giác cùng Duyên-Giác, cứ quả vị thì ngang với quả A-la-hán.
- (15) Người xứ Tây-Trúc ép dầu, trước giã nhỏ mè hay đậu v.v... ủ

cho sanh trùng rồi sau mới ép. Ép dầu tức là sát hại nhiều trùng nên phải bị ương họa.

- (16) Để ví dụ những việc lâu xa khó gấp khó được. Kinh nói : “Như trong biển lớn có khúc cây bọng nổi trên mặt nước 100 năm một lần trôi qua, 100 năm một lần trôi lại ; đáy biển có một con rùa đui, 100 năm một lần nổi lên mặt nước đón một bọng cây để chui vào. Biển rộng, cây 100 năm mới một lần trôi qua, rùa đã mù mà 100 năm mới nổi lên 1 lần, chực chui được vào bọng cây, khó lắm !”
- (17) Tức là “Đà-La-Ni”.

KINH ĐẠI THỪA VÔ LƯỢNG NGHĨA

Sa-môn Đàm-Ma Già-Đà Da-Xá, đời Tiêu-Tề,
nước Thiên-Trúc, dịch chữ Phạm ra chữ Hán.
- Tỳ-kheo Thích-Tuệ-Hải dịch chữ Hán ra chữ Việt.

PHẨM THỨ NHẤT “ĐỨC HẠNH”

Chính tôi được nghe, một thời
bấy giờ, đức Phật cùng với chúng đại
Tỳ-kheo một vạn hai ngàn người đều
hội họp ở trong núi Kỳ-Xà-Quật, nơi
thành Vương-Xá. Các vị Bồ-Tát và đại
Bồ-Tát tám vạn người, cùng với bộ
Thiên, bộ Long, Càn-thát-bà, A-tu-la,
Ca-lâu-la, Khẩn-na-la, Ma-hầu-la-dà.
Các vị Tỳ-kheo, Tỳ-kheo-ni, Ưu-bà-
tắc, Ưu-bà-di cũng đều hội họp trong
đó. Vua đại Chuyển-Luân, vua tiểu
Chuyển-Luân, vua Kim-Luân, vua
Ngân-Luân, cùng các vua Luân khác.
Các vị quốc-vương, vương-tử ; các
hàng quốc-thần, quốc-dân, quốc-sĩ,

quốc-nữ ; các đại trưởng-giả trong nước cùng với họ hàng số đông hàng trăm ngàn muôn đều cùng nhau tự đi đến chốn Phật, đầu mặt lê dưới chân, nhiều trăm nghìn vòng, đốt hương rải hoa và các món cúng dường khác. Khi cúng dường xong thì lui ngồi về một bên.

Các vị Bồ-Tát tên là : Văn-Thù Sư-Lợi Pháp-vương-tử, Đại-Oai Đức-Tạng Pháp-vương-tử, Vô-Ưu-Tạng Pháp-vương-tử, Đại-Biện-Tạng Pháp-vương-tử ; Bồ-Tát Di-Lặc, Bồ-Tát Đạo-Thủ, Bồ-Tát Dược-Vương, Bồ-Tát Dược-Thượng, Bồ-Tát Hoa-Tràng, Bồ-Tát Hoa-Quang, Bồ-Tát Đà-La-Ni Tự-Tại-Vương, Bồ-Tát Quán-Thế-Âm, Bồ-Tát Đại-Thế-Chí, Bồ-Tát Thường-Tinh-Tấn, Bồ-Tát Bảo-Ấn-Thủ, Bồ-Tát Bảo-Trượng, Bồ-Tát Việt-Tam-Giới, Bồ-Tát Tỳ-Ma-Bạt-La, Bồ-Tát Hương-Tượng, Bồ-Tát Đại-Hương-Tượng, Bồ-

Tát Sư-Tử Hồng-Vương, Bồ-Tát Sư-Tử Du-Hí, Bồ-Tát Sư-Tử Phán-Tán, Bồ-Tát Sư-Tử Tinh-Tán, Bồ-Tát Dũng-Duệ-Lực, Bồ-Tát Oai-Mãnh-Phục, Bồ-Tát Trang-Nghiêm, Bồ-Tát Đại-Trang-Nghiêm v.v...

Những vị Bồ-Tát và đại Bồ-Tát tám vạn người cũng đều tề tựu. Các vị Bồ-Tát này ai nấy đều là pháp thân Đại-sĩ, đã được thành tựu giới, định, huệ, giải thoát, giải thoát tri kiến, nơi tâm thiền tịnh lặng lẽ, thường ở trong cảnh chánh định an nhiên điềm đạm, không có sợ hãi, là người vô lậu, vô dục, không còn diên đảo loạn tưởng xen lẫn vào được. Tịnh tịnh lặng trong, chí huyền diệu lặng lặng, giữ chí bất động, hàng trăm nghìn muôn ức kiếp bao nhiêu pháp môn đều hiện rõ ở trước. Được trí huệ lớn, thông suốt các pháp, phân biệt rõ ràng, tánh, tướng chơn

thực, không có vắn dài, tò rõ phân minh.

Lại hay biết mọi căn tính khéo léo, dùng môn tổng-trì vô-ngại biện-tài của chư Phật chuyển xe diệu pháp mà tùy thuận những người nǎng chuyển. Trước hết vẩy giọt nước pháp để tưới tắt dục trần ; mở cửa Niết-bàn, quạt gió giải thoát trừ mọi nhiệt não nơi đời, được mọi pháp mát mẻ. Thứ lại, ban cho mười hai món nhân duyên rất sâu để gột rửa vô minh, cho đến già, bệnh, chết v.v... đốt cháy bập bùng ; những sự khổ não gom góp như ánh sáng mặt trời vừa mới tụ lại. Pháp Đại-thừa vô-thượng làm cho chúng sanh được thám nhuần ; những nơi có thiện căn thì đều gieo hạt giống tốt ở khắp các ruộng công đức và đều khiến cho phát khởi mầm mống Bồ-đề. Lấy trí huệ làm ngày tháng, lấy phương tiện

**làm thời tiết mà giúp cho sự nghiệp
Đại-thừa thêm lớn, khiến cho ai nấy
chóng thành ngôi vô-thượng chánh-
đẳng chánh-giác. Thường trụ yên vui
ở chốn vi diệu chơn thật, dùng vô
lượng đại bi cứu khổ chúng sanh.**

**Những chúng sanh đó là người
chơn thiện-tri-thức ; những chúng
sanh đó là ruộng phước tốt lớn ;
những chúng sanh đó là bậc thầy
không phải cầu thỉnh ; những chúng
sanh đó là chốn vui vẻ yên ổn, là nơi
cứu độ, là nơi giúp đỡ, và là nơi
nương tựa lớn. Nơi nơi đều vì chúng
sanh làm đại lương-đạo, làm đạo-sư,
làm đại đạo-sư ; hay làm nhẫn mục
cho những chúng sanh mù lòa ; hay
làm tai, mũi, lưỡi cho những người
cảm, ngọng, điếc. Những người mọi
căn hư thiếu thì đều khiến cho được
đầy đủ. Làm đại chánh niệm cho
những kẻ điên cuồng hoang loạn ;**

làm thuyền trưởng và đại thuyền trưởng vận tải chúng sanh qua bể khổ sanh từ đến bờ Niết-bàn ; làm bậc Y-vương và đại Y-vương phân biệt từng bệnh tướng, hiểu rõ tánh được, tùy bệnh cho thuốc, **khiến** cho chúng sanh thích uống ; là bậc Điều-**ngự** và đại Điều-**ngự**, không làm mọi việc buông lung.

Ví như người quản tượng hay điều phục khéo léo những loài voi mà không ai điều phục nổi ; làm sư tử mạnh mẽ có oai đức điều phục những loài thú khác mà không nát hoại ; làm Du-Hí Bồ-Tát dùng các pháp Ba-la-mật ở chốn đức Như-Lai kiên cố bất động an trụ vào nguyện lực rộng tịnh cõi Phật, chẳng bao lâu được thành ngôi vô-thượng chánh-đẳng chánh-giác. Các vị Bồ-Tát và đại Bồ-Tát đó, đều có công đức bất-khả tư-nghì như thế.

Các vị Tỳ-kheo ở trong pháp hội nầy tên là : Đại-trí Xá-Lợi-Phật, Thần thông Mục-Kiền-Liên, Tuệ-mạng Tu-Bồ-Đề, Ma-ha Ca-Chiên-Diên, Di-Đà-La Ni-Tử, Phú-Lâu-Na, A-Nhã Kiều-Trần-Như, Thiên-nhẫn A-Na-Luật, Trì-luật Ưu-Ba-Li, Thị-giả là ông A-Nan, Phật-tử La-Vân Ưu-Ba Nan-Đà, Ly-Bà-Đa, Kiếp-Tân-Na, Bạc-Câu-La, A-Chu-Đà-Sa-Già-Đà ; Đầu-đà Đại-Ca-Diếp, Ưu-Lâu Trần-Loa Ca-Diếp, Già-Da Ca-Diếp, Na-Đề Ca-Diếp. Những vị Tỳ-kheo như thế một muôn hai ngàn người đều là bậc A-la-hán, đã được giải thoát chơn chánh hết mọi kiết-sứ lậu-nghiệp, không còn bị ràng buộc chấp trước.

Bấy giờ ngài Đại-Trang-Nghiêm Bồ-Tát ma-ha-tát quan sát khắp hết tòa ngồi ai nấy đều đã tịnh ý rồi, thì cùng với tám vạn vị Bồ-Tát ma-ha-tát ở trong chúng, đều từ tòa ngồi đứng

dậy đi đến chõ Phật, đầu mặt lẽ dưới chân Phật, rồi nhiễu trăm nghìn vòng, và đốt hương rải hoa cõi trời, dâng áo cõi trời, tràng anh-lạc cõi trời, ngọc vô giá cõi trời, từ trong hư không dần dần rơi xuống bốn phương như mây tụ lại mà dâng cúng đức Phật. Các thức ăn trời đựng trong bình bát cõi trời, trăm vị thơm ngon cõi trời đều tràn đầy sung mãn. Mỗi khi thấy sắc ngửi hương thì tự nhiên no đủ. Phướn trời, phan trời, tàn lọng cõi trời, nơi nơi đặt bày nhạc cụ vi diệu cõi trời, và ở chốn đức Phật hòa tấu nhạc trời để dâng cúng. Liền ở trước Phật quỳ gối chấp tay, ai nấy một lòng đồng thanh nói kệ khen ngợi rằng :

Quý hóa thay ! Đại-thánh, đại ngộ
Không nhiễm nhơ, không đắm dục
trần
Đáng Điều-ngự, trời, người, tượng, mã

Gió đạo đức thơm tỏa khắp nơi
 Trí bình thản lòng lo ngờ tịnh
 Ý diệt vong, tâm thức lâng lâng
 Tư tưởng niệm, mộng càng dứt hẳn
 Các đại ám, giới, nhập không còn
 Thân này chẳng có cũng chẳng không
 Chẳng tự, tha, nhân duyên chẳng
 phải
 Chẳng vuông, tròn, cũng không dài,
 vắn
 Chẳng sanh diệt, chẳng phải ra vào
 Chẳng tác vi, chẳng tạo chẳng khởi
 Chẳng ngồi nằm, chẳng phải ở, đi
 Chẳng động chuyển, cũng không
 nhàn tĩnh
 Chẳng tiến, thoái, cũng chẳng an, nguy
 Không phải thị, phi, không đặc, thất
 Không bỉ, không thử, không tiến, lui
 Không xanh, không vàng, không đỏ
 trắng
 Không hồng, không tía, bao màu sắc
 Giới, định, huệ, giải-tri-kiến sanh

**Tam-minh, lục-thông, đạo phẩm phát
Thập-lực, từ-bi vô-úy khởi
Chúng sanh nghiệp tốt nhân duyên
sanh**

**Hiện thân trượng sáu vàng rực rõ
Đẹp dẽ phương phi chiếu sáng ngời
Tướng đẹp vành trăng ánh mặt trời
Tóc xoáy biếc xanh đầu nhục kế
Mắt sáng gương trong mi mấp máy
Lông mày biếc, thẳng miệng, má
vuông**

**Môi, lưỡi đỏ đẹp như quả đỏ
Răng trắng bốn mươi tựa Kha-tuyết
Trán rộng mũi thẳng diện tròn đầy
Ngực nêu chữ vạn ức sư tử
Chân tay mềm mại đủ nghìn khoáy
Nách, tay liền nhau nắm trong ngoài
Bắp vế, ngón tay dài thon thẳng
Da dẻ nhỏ mịn lông xoáy hữu
Gót, gối chẳng hiện âm mã kín
Gân nhỏ xương lăm tựa ruột hưu
Biểu lý trong suốt sạch lâng lâng**

Nước trong chǎng nhiễm chút bụi
trần

Tất cả ngàn áy bǎm hai tướng
Tám mươi vẻ đẹp dường nên thấy
Mà thực không tướng, không sắc
tướng

Hết thấy có tướng mắt đối không
Cái tướng vô tướng có tướng thân
Thân tướng chúng sanh tướng giống
nhau

Hay khiến chúng sanh vui mừng lễ
Đốc lòng thành kính biểu ân cần
Nhân đó ngã mạn, tự cao hết
Thành tựu sắc thân đẹp như thế
Đệ tử chúng con hơn tám vạn
Cùng nhau cúi đầu đều kính lẽ
Đáng diệt tư tưởng, tâm ý thức
Điều-nghẹ, ngựa voi vô trước thánh
Cúi đầu nương về pháp, sắc thân
Giới, định, huệ hợp giải-trí-kiến
Cúi đầu nương về bao tướng đẹp
Cúi đầu nương về khó nghĩ bàn

Tiếng sấm phạm âm vang tám hướng
Nhiệm mầu thanh tịnh rất sâu xa
Tứ đế, lục độ, mười hai duyên
Tùy thuận chúng sanh tâm chuyển
nghệp

Ai nghe mà chẳng mở tâm ý
Dứt hết ràng buộc khổ sanh tử
Người nghe hoặc được Tu-dà-hoàn
Tu-dà, A-na, A-la-hán
Vô lậu, vô vi ngôi Duyên-giác
Vô sanh vô diệt ngôi Bồ-Tát
Hoặc được vô lượng Đà-la-ni
Biện tài vô ngại lời khéo léo
Diễn nói kệ mầu nhiệm sâu xa
Suối pháp trong thảnh thoι tǎm gội
Hoặc hóa hiện thần túc bay nhảy
Mình ra vào nước, lửa tự do
Tướng như thế, pháp luân như thế
Thanh tịnh vô biên khó nghĩ bàn
Chúng con cùng nhau lại cúi đầu
Quy y vào lúc xe pháp chuyển
Cúi đầu nương về tướng phạm âm

**Cúi đầu nương về Duyên, Đế, Độ
 Bao nhiêu kiếp xưa đức Thế-Tôn
 Cần khổ tu tập các đức hạnh
 Vì chúng con, trời, người, long, thần
 Và hết thảy các loài chúng sanh
 Hay bỏ tất cả việc khó bỏ
 Của báu, vợ con và thành, nước...
 Với pháp trong ngoài không xém tiếc
 Tủy, não, dầu, mắt đều đem cho
 Phụng trì tịnh giới của chư Phật
 Dù phải mất mạng chẳng hủy thương
 Nếu người dao gậy lại hại thêm
 Lời ác nhục mạ đều không giận
 Nhiều kiếp ép mình không lười biếng
 Đêm ngày nghiệp tâm thường thiền
 Định**

**Học hết tất cả các đạo pháp
 Trí huệ vào sâu căn chúng sanh
 Cho nên nay được sức tự tại
 Trong pháp tự tại làm vua pháp
 Con lại cùng nhau cúi đầu lạy
 Đáng hay làm những việc khó làm.**

PHẨM THỨ HAI “THUYẾT PHÁP”

Bấy giờ ngài Đại-Trang-Nghiêm Bồ-Tát ma-ha-tát cùng với tám vạn vị Bồ-Tát ma-ha-tát nói bài kệ khen ngợi Phật rồi, đều bạch Phật rằng : “Bạch đức Thế-Tôn ! Hàng Bồ-Tát chúng con tám vạn người, nay muốn được ở trong giáo pháp của đức Như-Lai, hoặc có chỗ còn phải hỏi han, không hiểu đức Thế-Tôn có rủ lòng thương chỉ giáo cho chăng ?”

Đức Phật bảo Bồ-Tát Đại-Trang-Nghiêm và tám vạn vị Bồ-Tát rằng : “Hay lắm ! Phải lắm ! Nầy Thiện-nam-tử ! Các ông khéo biết đúng thời, vậy tha hồ các ông cứ hỏi, Như-Lai chẳng bao lâu nữa sẽ vào Niết-bàn. Sau khi vào Niết-bàn rồi thì đều khiến cho hết thảy ai nấy không còn nghi ngờ gì nữa. Vậy ai muốn hỏi chỗ nào thì nói ngay đi”.

Bấy giờ Bồ - Tát Đại - Trang -

Nghiêm cùng tám vạn vị Bồ-Tát liền đồng thanh bạch Phật rằng : “Bạch đức Thế-Tôn ! Bồ-Tát ma-ha-tát muốn chóng được thành đạo vô-thượng chánh-đắng chánh-giác thì phải tu hành những pháp môn nào ? Và những pháp môn nào có thể khiến cho Bồ-Tát ma-ha-tát chóng được thành đạo vô-thượng chánh-đắng chánh-giác ?”

Đức Phật bảo Bồ-Tát Đại-Trang-Nghiêm và tám muôn vị Bồ-Tát rằng : “Này Thiện-nam-tử ! Có một pháp môn hay làm cho Bồ-Tát Ma-ha-tát chóng được thành đạo vô-thượng chánh-đắng chánh-giác. Nếu có Bồ-Tát nào, học pháp môn đó thì có thể chóng thành được thành đạo vô-thượng chánh-đắng chánh-giác”.

Bạch đức Thế-Tôn ! “Pháp môn đó tên hiệu là gì ? Nghĩa lý ra sao ? Bồ-Tát phải tu hành như thế nào ?”

Đức Phật bảo : “Này Thiện-nam-

tử ! Một pháp môn đó tên là “Vô-Lượng-Nghĩa”, Bồ-Tát nào muốn được tu học Vô-Lượng-Nghĩa đó, thì phải nêu quán sát hết thảy các pháp, từ trước đến nay, tánh tướng nó bẩn lai rỗng lặng, không lớn, không nhỏ, không sanh, không diệt, không trụ, không động, không tiến, không lui, ví như hư không, không có hai pháp, chỉ vì chúng sanh mê chấp lấy cái giả dối, mà cho là cái này, cái kia, là được, là mất, khởi ra tâm niệm chướng lành, tạo ra mọi điều ác nghiệp, loanh quanh trong sáu ngả, chịu đủ mọi khổ độc, hàng vô lượng ức kiếp, mà không tự biết để tìm lối ra.

Bồ-Tát ma-ha-tát, quán sát kỹ lưỡng như thế rồi sanh ra lòng lân mẫn, phát khởi ý đại-tử-bi, hầu mong cứu vớt. Vả lại, thâm nhập vào hết thảy các pháp : Pháp tướng như thế, pháp sanh như thế ; Pháp tướng như

thế, pháp trụ như thế ; Pháp tướng như thế, pháp dị như thế ; Pháp tướng như thế, pháp diệt như thế ; Pháp tướng như thế, hay sanh ra ác nghiệp ; Pháp tướng như thế, hay sanh ra thiện pháp. Tướng Trụ, Dị, Diệt, kia cũng lại như thế.

Bồ-Tát quán sát kỹ lưỡng nguồn gốc của bốn tướng như thế, đều biết cả rồi. Thú lại quán sát kỹ lưỡng hết thảy các pháp niệm niệm chẳng ngừng luôn luôn sanh diệt. Lại quán sát ngay nơi Sanh, Trụ, Dị, Diệt. Quán sát như thế rồi, mà vào mọi cản tánh ham muốn của chúng sanh ; vì tánh ham muốn vô lượng, cho nên thuyết pháp cũng vô lượng ; vì thuyết pháp vô lượng cho nên nghĩa cũng vô lượng. Mà vô lượng nghĩa đó, do từ một pháp mà sanh một pháp, đó tức là “vô tướng” vậy. “Vô tướng như thế, tức là vô tướng mà

chẳng tướng, chẳng tướng mà vô tướng, thì mới gọi là thật tướng” vậy.

Bồ-Tát ma-ha-tát trụ vào tướng chân thật như thế rồi thì từ bi phát khởi rõ ràng chẳng rối. Đối với chúng sanh hay đem lòng chân thật cứu khổ, khi đã cứu khổ cho rồi lại vì những chúng sanh đó mà nói pháp, khiến cho các chúng sanh được hưởng khoái lạc.

Này Thiện-nam-tử ! Bồ-Tát Ma-ha-tát nếu hay tu hành được một pháp môn “Vô-Lượng-Nghĩa” như thế, thì tất nhiên chóng được thành đạo vô-thượng chánh-đắng chánh-giác.

Này Thiện-nam-tử ! “Kinh Đại-Thừa Vô-Lượng-Nghĩa” văn lý cao siêu mầu nhiệm như thế, không có kinh nào là tôn quý hơn. Chư Phật trong ba đời cũng đều gìn giữ, không có chúng ma quần đảo nào xâm nhập vào được, không bị hết thảy tà kiến

sanh tử phá hoại. Vì vậy Thiện-nam-tử ! Bồ-Tát ma-ha-tát muốn chóng được thành đạo vô-thượng chánh-đẳng chánh-giác, phải nên tu học kinh Đại-thừa rất cao siêu sâu xa này”.

Bấy giờ Bồ - Tát Đại - Trang - Nghiêm lại bạch Phật rằng : Bạch đức Thế-Tôn ! Đức Thế-Tôn thuyết pháp bất-khả tư-nghì, mà căn tánh của chúng sanh cũng bất-khả tư-nghì, và pháp môn giải thoát cũng bất-khả tư-nghì ; chúng con ở chốn đức Phật được nghe nói các pháp thì không còn nghi nan gì nữa, nhưng vì các chúng sanh lại sanh ra tâm mê hoặc, vì thế, con lại kính hỏi đức Thế-Tôn, từ khi đức Như-Lai đắc đạo đến nay hơn bốn mươi năm, thường vì chúng sanh diễn nói các pháp, nghĩa của bốn tướng : “Nghĩa của khổ, nghĩa của không, vô thường, vô

ngã, vô đại, vô tiểu, vô sanh, vô diệt, nhất tướng, vô tướng, pháp tánh, pháp tướng bản lai rỗng lặng ; không tới không lui, không ra không vào”. Nếu có người được nghe áy, hoặc giả được pháp Noān, pháp Dánh, pháp Nhᾶn, pháp Thế-đệ-nhất, quả Tu-dà-hoàn, quả Tư-dà-hàm, quả A-na-hàm, quả A-la-hán, ngôi Bích-chi-Phật, người phát tâm Bồ-đề thì lên ngôi nhất-địa, nhị-địa, tam-địa, đến ngôi thập-địa Bồ-Tát. Những nghĩa của các pháp Ngài nói trước kia, so với những chỗ Ngài nói ngày nay có sai khác chỗ nào chăng ? Mà nói là kinh “Đại-Thừa Vô-Lượng-Nghĩa” rất cao siêu mầu nhiệm sâu xa, Bồ-Tát tu hành ắt chóng được thành đạo vô-thượng chánh-đẳng chánh-giác, việc đó thế nào, kính xin đức Thế-Tôn rủ lòng lành thương rộng vì hết thảy chúng sanh mà phân biệt cho, khắp

khiến đời hiện tại và đời vị lai có ai được nghe pháp này thì không còn mắc phải lưới nghi ngờ nữa.

Bấy giờ đức Phật bảo Bồ-Tát Đại-Trang-Nghiêm rằng : “Hay lầm ! Phải lầm ! Đại Thiện-nam-tử mới có thể hỏi Như-Lai nghĩa Đại-thừa rất cao siêu mầu nhiệm sâu xa như thế, thì nên biết rằng ông là người hay làm nhiều điều lợi ích cho cõi nhân, cõi thiên, và cứu bạt khổ não cho chúng sanh, đúng là đại từ đại bi tin thật không dối. Vì nhân duyên ấy mà sẽ chóng được thành đạo vô-thượng chánh-đẳng chánh-giác, và cũng khiến cho hết thảy chúng sanh đời này, đời sau được thành vô-thượng Bồ-dề.

Này Thiện-nam-tử ! Từ khi ta đến đạo tràng tới nay, sáu năm ngồi tư duy ở dưới gốc cây Bồ-dề được thành đạo vô-thượng chánh-đẳng

chánh-giác. Ta dùng Phật nhãn xem thấy các pháp mà không thể nói ra được là vì các chúng sanh tánh ham muốn bất đồng, vì tánh ham muốn bất đồng cho nên phải dùng hết thảy các sức phương tiện thuyết pháp hơn bốn mươi năm mà không hiểu được lý chơn thật, cho nên chúng sanh đắc đạo có sai khác, mà không được chóng thành đạo vô-thượng chánh-đảng chánh-giác.

Nầy Thiện-nam-tử : “Giáo pháp cũng ví như nước hay rửa sạch mọi thứ cầu uế ; dù là nước giếng, nước ao, nước sông, nước ngòi, nước khe, nước suối hay nước biển lớn cũng đều hay rửa sạch mọi thứ cầu uế, thì nước pháp cũng giống như vậy. Nó hay rửa sạch những cầu uế phiền não cho chúng sanh.

Nầy Thiện-nam-tử ! “Tánh của nước kia vẫn chỉ là một, dù là nước

sông, nước ngòi, nước giếng, khe suối, bể lớn, tuy đều có khác, thì pháp tánh kia cũng giống như thế, mà sự công dụng rửa sạch trần lao của nó đều không sai khác. Bởi vậy ba pháp bốn quả, hai đạo chẳng là một ư ?”

Nầy Thiện-nam-tử ! “Nước tuy đều là để rửa, mà nó ở giếng chẳng phải ao ; ở ao chẳng phải ở ngòi ; ở sông, ở khe, ở suối chẳng phải ở bể. Như-Lai là bậc đại hùng ở thế gian, ở ngôi pháp tự tại, diễn nói các pháp cũng lại như thế, lúc ban đầu, khoảng giữa và sau cùng cũng đều hay rửa sạch phiền não cho các chúng sanh, mà trước chẳng phải khoảng giữa, khoảng giữa chẳng phải khoảng sau ; trước giữa và sau lời văn nói ra tuy chỉ là một mà ý nghĩa đều có sai khác”.

Nầy Thiện-nam-tử ! “Lúc ban

đầu ta từ chốn Phụ-vương, đi đến thành Ba-La-Nại, trong vườn Lộc-dã-uyển, vì các ông A-Nhā-Câu-Lân năm người ; khi quay bánh xe pháp Tú-đế, cũng nói các pháp bản lai rỗng lặng, tàn tạ thay đổi không ngừng. Trong thời gian ấy, và những nơi chốn khác, cũng vì các hàng Tỳ-kheo, các hàng Bồ-Tát, phô bày diễn nói mười hai pháp nhân duyên, sáu pháp Ba-la-mật, cũng nói các pháp bản lai rỗng lặng, tàn tạ thay đổi không ngừng, niệm niệm sanh diệt. Nay ở nơi đây lại diễn nói : “Kinh Đại-Thừa Vô-Lượng-Nghĩa” và cũng nói các pháp bản lai rỗng lặng, tàn tạ thay đổi không ngừng, niệm niệm sanh diệt”.

Này Thiện-nam-tử ! “Vì vậy lời nói ban đầu, lời nói chặng giữa và lời nói ngày nay văn tự tuy là một, nhưng ý nghĩa có khác. Vì ý nghĩa có

khác cho nên sự hiểu ngộ của chúng sanh cũng sai khác ; vì hiểu ngộ sai khác cho nên đắc pháp, đắc đạo đắc quả cũng sai khác”.

Này Thiện-nam-tử ! Lúc ban đầu ta vì người cầu quả Thanh-văn nói ra pháp Tứ-Đế, tám ức chư Thiên đi đến nghe pháp mà phát tâm Bồ-đề ; ở trong khắp nơi khắp chốn vì người cầu ngôi Bích-chi-Phật nói ra pháp mười-hai-nhân-duyên sâu xa, vô lượng chúng sanh phát tâm Bồ-đề ; hoặc có người trụ vào hàng Thanh-văn ; thứ đến nói kinh Phương-Đắng mười hai bộ kinh, kinh Đại-Bát-Nhã, kinh Hoa-Nghiêm, ở nơi không hải diễn nói lịch kiếp tu hành của các Bồ-Tát mà trăm nghìn Tỳ-kheo, muôn ức trời, người, vô lượng chúng sanh được quả Tu-dà-hoàn, quả Tư-dà-hàm, quả A-na-hàm, quả A-la-hán, trụ vào ngôi Bích-chi-Phật ở trong pháp

nhân duyên”.

Nầy Thiện-nam-tử ! “Vì lấy nghĩa đó, cho nên biết rằng lời nói đồng nhau mà ý nghĩa sai khác. Vì ý nghĩa sai khác, cho nên chúng sanh hiểu ngộ khác nhau, vì chõ hiểu ngộ khác nhau cho nên đắc pháp, đắc quả, đắc đạo cũng khác nhau.

Vì thế, nầy Thiện-nam-tử ! Từ khi ta đắc đạo, ban đầu nói pháp cho đến ngày nay diễn nói kinh “Đại-Thừa Vô-Lượng-Nghĩa” chưa lúc nào là không nói thuyết “khổ không, vô thường, vô ngã, phi chơn, phi giả, phi đại, phi tiểu, bản lai bất sanh, nay cũng bất diệt một tướng vô tướng, pháp tướng, pháp tánh, không tới, không lui, mà bốn tướng của chúng sanh thường phải biến thiên”.

Nầy Thiện-nam-tử ! Vì lấy nghĩa đó cho nên chư Phật không có chõ nào nói hai lời, chỉ dùng một âm

thanh để ứng hợp tất cả giọng tiếng và chỉ dùng một thân mà thị hiện trăm nghìn muôn ức na-do-tha vô lượng, vô số hằng-hà-sa thân ; trong mỗi một thân lại thị hiện ra bao nhiêu trăm nghìn muôn ức na-do-tha a-tăng-kỳ hằng - hà - sa chủng loại hình ; trong mỗi một hình lại thị hiện ra bao nhiêu trăm nghìn muôn ức na-do-tha a-tăng-kỳ hằng-hà-sa hình nữa.

Này Thiện-nam-tử ! Đó là cảnh giới rất sâu xa bất-khả tư-nghì của chư Phật, chẳng phải chỗ hay biết của hàng nhị thừa, và cũng chẳng phải chỗ theo kịp của ngôi thập-trụ Bồ-Tát, chỉ có Phật với Phật mới hay hiểu thấu rốt ráo.

Này Thiện-nam-tử ! Vì thế mà nói kinh “Đại-Thừa Vô-Lượng-Nghĩa” rất cao siêu mầu nhiệm sâu xa, văn lý chân chánh, không kinh nào tôn

hơn. Chư Phật trong ba đời đều cùng gìn giữ, không có chúng ma ngoại đạo nào xâm nhập vào được ; không bị hết thảy tà kiến sanh tử làm nát hoại. Bồ-Tát ma-ha-tát nếu muốn chóng được thành đạo vô thượng Bồ-đề thì phải tu học kinh “Đại-Thừa Vô-Lượng-Nghĩa” rất cao siêu mầu nhiệm sâu xa như thế.

Đức Phật nói như thế rồi, khi ấy cõi tam-thiên đại-thiên thế giới sáu lần rung động ; tự nhiên ở trong hư không mưa xuống các thứ hoa trời : Hoa thiên-ưu-bát-la, hoa bát-dàm-ma, hoa câu-vật-đầu, hoa phân-dà-lợi. Lại rải xuống các thứ hương thơm cõi trời, áo đẹp cõi trời, tràng anh lạc cõi trời, ngọc vô giá cõi trời, ở trên không trung vòng quanh rơi xuống cúng dường đức Phật và các vị Bồ-Tát, đại chúng Thanh-văn, món ăn cõi trời, bình bát cõi trời, trăm vị cõi

trời sung mãn rạt rào ; phan trời, phướn trời, tán lọng cõi trời, những đồ âm nhạc vi diệu cõi trời, bầy đặt khắp nơi, hòa tấu nhạc trời để cúng dường và khen ngợi đức Phật.

Lại nữa những thế giới của chư Phật về phương Đông như số cát sông Hằng sáu lần rung động, cũng rải hoa trời, hương trời, áo trời, tràng anh lạc cõi trời, ngọc vô giá cõi trời, món ăn cõi trời, bình bát cõi trời, trăm vị thơm ngon cõi trời, phan trời, phướn trời, tàn tán cõi trời, những đồ âm nhạc vi diệu cõi trời, đặt ở khắp nơi để hòa tấu cúng dường và khen ngợi đức Phật kia, và các vị Bồ-Tát, đại chúng Thanh-văn cõi đó. Phương Nam, phương Tây, phương Bắc, bốn phương bàng, và phương trên, phương dưới cũng đều như thế.

Bấy giờ trong đại chúng có một muôn hai nghìn vị Bồ-Tát ma-ha-tát

được Vô-Lượng-Nghĩa tam-muội, một muôn bốn nghìn vị Bồ-Tát Ma-ha-tát được vô lượng vô số Đà-la-ni môn, có thể chuyển hết thảy xe pháp bất thoái chuyển của tam thế chư Phật. Còn các vị Tỳ-kheo, Tỳ-kheo-ni, Uu-bà-tắc, Uu-bà-di, bộ Thiên, bộ Long, quỉ Dạ-xoa, Càn-thát-bà, A-tu-la, Ca-lâu-la, Khẩn-na-la, Ma-hầu-la-dà, vua Đại-chuyển-luân, vua Tiểu-chuyển-luân, vua Ngân-luân, vua Thiết-luân, và các vị vua Luân khác. Các vị quốc-vương, vương-tử, quốc-thần, quốc-dân, quốc-sĩ, quốc-nữ, các đại trưởng-giả trong nước và các họ hàng trăm nghìn muôn người đều tề tựu nghe Phật nói Pháp.

Khi nói kinh này rồi, hoặc có người chứng được pháp Noãn, pháp Đánh, và pháp Thế-đệ-nhất ; quả Tu-dà-hoàn, quả Tư-dà-hàm, quả A-na-hàm, quả A-la-hán, ngôi Bích-chi-

Phật. Lại chứng được Bồ-Tát vô- sanh pháp-nhẫn lại được một Đà-la-ni, hai Đà-la-ni, ba Đà-la-ni, bốn Đà-la-ni, năm Đà-la-ni, sáu bảy tám chín mười Đà-la-ni ; lại được trăm nghìn muôn ức Đà-la-ni ; lại được vô lượng vô số hằng-hà-sa a-tăng-kỳ Đà-la-ni, đều hay tùy thuận chuyển xe pháp bất thoái chuyển, và vô lượng chúng sanh phát tâm vô-thượng chánh-đẳng chánh-giác.

PHẨM THỨ BA “MƯỜI CÔNG ĐỨC”

Bấy giờ ngài Đại-Trang-Nghiêm
Bồ-Tát ma-ha-tát lại bạch Phật rằng :
Bạch đức Thế-Tôn ! Đức Thế-Tôn nói
kinh Đại-Thừa Vô-Lượng-Nghĩa rất
cao siêu mầu nhiệm, rất sâu xa chân
thật, và rất sâu xa tuyệt vời.

Sở dĩ vì sao ? Trong chúng noi
đây, các vị Bồ-Tát ma-ha-tát, và hàng
tứ chúng bộ Thiên, bộ Long, các quỉ
thần v.v... các vị quốc-vương, các
quan đại thần, và người dân thứ ; có
các chúng sanh được nghe kinh “Đại-
Thừa Vô-Lượng-Nghĩa” này, không ai
là không phát tâm Bồ-đề, chứng được
Đà-la-ni môn, tam pháp, tứ quả, thì
nên biết pháp đó văn lý chân thật
không có pháp nào tôn hơn ; được
tam thế chư Phật gìn giữ, không bị
chúng ma quần đảo xâm nhập vào
được, không bị hết thảy tà kiến sanh
tử làm nát hoại.

Sở dĩ vì sao ? Vì người được nghe một câu thì hay giữ được hết thảy các pháp. Nếu có chúng sanh nào được nghe kinh này thì người đó được lợi ích rất lớn. Vì sao ? Vì người đó nếu hay tu hành tất sẽ chóng được thành đạo vô thượng Bồ-đề. Còn có những chúng sanh chẳng được nghe kinh này, thì nên biết những chúng sanh đó làm mất lợi ích lớn. Qua vô lượng vô biên bất-khả tư-nghiì a-tăng-kỳ kiếp quyết chẳng được thành đạo vô thượng Bồ-đề.

Tại vì sao ? Vì những người ấy chẳng biết đi thẳng đến đạo vô thượng Bồ-đề, lại đi vào đường tắt hiểm trở mắc nhiều tai nạn.

Bạch đức Thé-Tôn ! “Kinh điển này là bất-khả tư-nghiì, cúi xin đức Thé-Tôn rộng vì đại chúng rủ lòng lành thương, diễn nói những việc rất sâu xa bất-khả tư-nghiì của kinh này.

**Bạch đức Thế-Tôn ! Kinh điển
này do từ nơi nào tới ? Sẽ đi về nơi
nào ? Và trụ ở nơi chốn nào ? Mà có
vô lượng năng lực bất-khả tư-nghì
như thế ? Khiến cho chúng sanh
chóng được thành đạo vô-thượng
chánh-đẳng chánh-giác”.**

**Bấy giờ đức Thế-Tôn bảo Bồ-Tát
Đại-Trang-Nghiêm rằng : Ngày Thiện-
nam-tử ! Hay lắm ! Phải lắm. Đúng
thế, đúng thực như lời ông nói.**

**Này Thiện-nam-tử ! Ta nói kinh
này rất cao siêu mầu nhiệm, rất chân
thật sâu xa là tại vì sao ? Là vì
muốn cho hết thảy chúng sanh chóng
được thành đạo vô-thượng chánh-
đẳng chánh-giác. Người nghe một câu
có thể thọ trì được tất cả các pháp ;
vì các chúng sanh mà làm lợi ích
lớn ; vì đi trên con đường thắng lớn,
không còn vướng mắc tai nạn gì nữa.**

Này Thiện-nam-tử ! Ông hỏi kinh

này do từ nơi nào mà tới ? Sẽ đi về nơi nào ? Và trụ ở nơi chốn nào ? Vậy ông hãy lắng nghe cho rõ, ta sẽ nói cho nghe.

Này Thiện-nam-tử ! Kinh này vốn nó từ trong nơi nhà chư Phật mà tới, nó đi đến chỗ hết thảy chúng sanh phát tâm Bồ-đề, và trụ ở nơi các vị Bồ-Tát sở trụ.

Này Thiện-nam-tử ! Kinh này đến là như thế, đi là như thế, và trụ là như thế. Vì vậy cho nên kinh này hay có vô lượng năng lực bất-khả tư-nghì công đức khiến cho chúng sanh chóng được thành đạo vô-thượng chánh-đẳng Bồ-đề.

Này Thiện-nam-tử ! Há ông có muốn được nghe kinh này lại có mười năng lực bất-khả tư-nghì công đức chăng ?

Bồ-Tát Đại-Trang-Nghiêm bạch
Phật rằng : Bạch đức Thế-Tôn ! Con

muốn được nghe lắng.

Đức Phật bảo : “**Này Thiện-nam-tử ! Kinh này : Một là, hay khiến cho các Bồ-Tát chưa phát tâm, thì phát tâm Bồ-dề ; không có lòng nhân từ, thì khởi ra lòng nhân từ ; người hay sát hại, thì khởi ra tâm đại bi ; người hay ghen ghét, thì khởi ra tâm tùy hỷ ; người tham ái chấp trước, thì khởi ra tâm hỷ xả ; người s慾 tham, thì khởi ra tâm bố thí ; người kiêu mạn nhiều, thì khởi ra tâm giữ giới ; người giận dữ nhiều, thì khởi ra tâm nhẫn nhục ; người hay lười biếng, thì khởi ra tâm tinh tấn ; người hay tán loạn, thì khởi ra tâm thiền định ; với người si mê, thì khởi ra tâm trí huệ ; người chưa hay độ người, thì khiến cho phát tâm độ người ; người hay làm thập ác, thì khiến cho phát tâm làm thập thiện ; người tu pháp hữu vi, thì khiến cho**

chí cầu đạo vô vi ; người tâm có thoái chuyển, thì khiến cho tâm bất thoái ; người làm hạnh hữu lậu, thì khiến cho phát tâm vô lậu ; người nhiều phiền não, thì khiến cho phát tâm trừ diệt. Ngày Thiện-nam-tử ! Đó là năng lực thứ nhất bất-khả tư-nghì công đức của kinh này vậy”.

Này Thiện-nam-tử ! “Năng lực thứ hai bất-khả tư-nghì công đức của kinh này là : Nếu có chúng sanh nào được nghe kinh này rồi, dù chuyển đọc một lượt, một bài kệ cho đến một câu thì có thể thông đạt trăm nghìn muôn ức nghĩa. Đến vô số kiếp mà chẳng hay diễn nói những pháp đã thọ trì. Vì sao ? Vì pháp đó là Vô-Lượng-Nghĩa vậy”.

Này Thiện-nam-tử ! “Kinh này cũng ví như từ một hạt giống mà phát sanh ra trăm nghìn muôn ; trong trăm nghìn muôn hạt giống

kia, thì mỗi một hạt lại phát sanh ra hàng trăm nghìn muôn nữa. Cứ như thế dần dần cho đến vô lượng, thì kinh này cũng lại như thế. Từ một pháp sanh ra trăm nghìn nghĩa ; trong trăm nghìn nghĩa, thì mỗi một nghĩa lại sanh ra trăm nghìn muôn số, cứ thế dần dần cho đến vô lượng vô biên nghĩa. Vì vậy cho nên kinh này gọi là Vô-Lượng-Nghĩa.

Này Thiện-nam-tử ! Đó là năng lực thứ hai bất-khả tư-nghiè công đức của kinh này vậy.

Này Thiện-nam-tử ! Năng lực thứ ba bất-khả tư-nghiè công đức của kinh này là : Nếu có chúng sanh nào được nghe kinh này, dù chuyển đọc một lượt, một bài kệ cho đến một câu, thông đạt trăm nghìn muôn ức nghĩa rồi. Tuy có phiền não thì cũng như không có phiền não, ra vào chốn sanh tử không có tư tưởng sơ sệt ;

đối với chúng sanh thì sanh ra tư tưởng thương xót ; đối với nhứt-thiết-pháp thì được tư tưởng mạnh mẽ ; như người tráng sĩ hay mang hay giữ những món nặng nề, người trì kinh này cũng lại như thế, hay gánh trọng trách của đạo vô-thượng chánh-đẳng Bồ-Đề ; hay mang đội chúng sanh ra khỏi đường sanh tử. Tuy chưa độ được mình mà đã hay độ cho người.

Ví như thuyền trưởng, tuy mình mắc bệnh nặng, bốn thể chẳng đều, yên nghỉ ở bờ bên đây ; nhưng có thuyền bè bên chắc, và thường sắm những dụng cụ để cung cấp cho mọi người đi sang qua bờ bên kia. Người trì kinh này cũng lại như thế, tuy thân này còn vướng mắc mọi nghiệp hữu-lậu nơi ngũ-dạo ; một trăm nghìn tám bệnh nặng nó thường hằng ràng buộc ở bờ bên này là : “Vô minh già chết”, mà có kinh Đại-Thừa bền chắc

này, trang biện Vô-Lượng-Nghĩa để cứu độ chúng sanh. Nếu chúng sanh theo đúng lý thuyết mà tu hành thì được qua khỏi chốn sanh tử.

Này Thiện-nam-tử ! Đó là năng lực thứ ba bất-khả tư-nghi công đức của kinh này vậy.

Này Thiện-nam-tử ! Năng lực thứ tư bất-khả tư-nghi công đức của kinh này là : Nếu có chúng sanh nào được nghe kinh này dù chuyển đọc một lượt, dù một bài kệ, cho đến một câu thì được tư tưởng mạnh mẽ. Tuy chưa độ mình mà có thể độ cho người khác, và cùng các Bồ-Tát để làm thân thuộc. Chư Phật Như-Lai thường hướng về người ấy mà diễn nói kinh pháp ; người ấy nghe rồi đều hay thọ trì, thuận theo chặng trái, rồi lại vì người khác mà tùy nghi diễn nói rộng ra.

Này Thiện-nam-tử ! Người đó

cũng ví như vị phu nhân của nhà vua mới sanh ra thái tử, dù mới được một ngày, hai ngày, cho đến bảy ngày ; dù một tháng, hai tháng, cho đến bảy tháng ; dù là một năm, hai năm, cho đến bảy năm. Tuy còn thơ ấu chẵng hay lãnh tri quốc sự, mà đã được thần dân sùng kính, và cùng với các con vua khác kết làm bằng hữu. Vua và phu nhân thường nói với nhau là lòng rất mến yêu không chút thiên vị. Sở dĩ vì sao ? Vì nó hãy còn thơ ấu.

Này Thiện-nam-tử ! Người trì kinh này cũng lại như thế. Chư Phật là quốc vương, kinh này là phu nhân, hòa hợp cùng nhau sanh ra con là Bồ-Tát. Nếu Bồ-Tát đó được nghe kinh này, dù là một câu hay một bài kệ, dù chuyển đọc một lượt, hai lượt ; dù là mười lượt, trăm lượt, cho đến muôn ức vạn hằng-hà-sa vô lượng vô

số. Tuy lại chẳng hay thể nhập vào được chân lý cao siêu, và chẳng hay làm chấn động được ba nghìn đại thiên quốc độ, tiếng phạm như sấm vang, chuyển xe đại pháp ; nhưng đã được tất cả bốn chúng, tám bộ kính tin, và cùng các đại Bồ-Tát làm quyến thuộc thâm nhập vào pháp bí mật của chư Phật. Những chỗ nên diễn nói ra thì không trái không lỗi, thường được chư Phật hộ niệm, vì kẻ tân học cho nên đem lòng từ ái che chở thêm nhiều.

Nầy Thiện-nam-tử ! Đó là năng lực thứ tư bất-khả tư-nghi công đức của kinh này vậy.

Nầy Thiện-nam-tử ! Năng lực thứ năm bất-khả tư-nghi công đức của kinh này là : Nếu người thiện-nam, thiện-nữ nào, dù khi Phật còn tại thế, hay sau khi Phật diệt độ, có người thọ trì, đọc tụng, viết chép

kinh Đại-Thừa Vô-Lượng-Nghĩa rất cao siêu mầu nhiệm này, người đó tuy lại bị đủ mọi phiền não ràng buộc, cũng chưa thể xa lìa mọi việc của phàm phu, mà lại hay thị hiện đạo đại Bồ-dề thêm một ngày cho là một trăm kiếp, trăm kiếp cũng có thể chóng như một ngày, khiến cho các chúng sanh kia vui mừng tin theo.

Này Thiện-nam-tử ! Người thiện-nam, thiện-nữ đó cũng ví như là Long-tử (rồng con) mới sanh được bảy ngày, tức là cũng có thể làm cho mây nổi lên và cũng có thể làm cho mưa xuống.

Này Thiện-nam-tử ! Đó là năng lực thứ năm bất-khả tư-nghi công-đức của kinh này vậy.

Này Thiện-nam-tử ! Năng lực thứ sáu bất-khả tư-nghi công-đức của kinh này là : Nếu có người thiện-

nam, thiện-nữ nào dù khi Phật còn tại thế, hay sau khi Phật diệt độ mà thọ trì, đọc tụng kinh điển này, tuy bị đủ mọi phiền não mà vẫn vì chúng sanh nói pháp, khiến cho họ xa lìa phiền não dứt hết nỗi khổ sanh tử. Chúng sanh nghe rồi tu hành đắc pháp, đắc quả, đắc đạo, cùng với chư Phật Như-Lai đều không sai khác.

Ví như con vua tuy còn thơ ấu, nếu khi nhà vua đi tuần du hay khi bị bệnh thì nhà vua ủy thác cho thái tử lãnh trì việc nước. Thái tử khi ấy y theo mệnh lệnh của vua, theo đúng như pháp truyền lệnh cho các quần thần, bá quan văn võ, đem chánh hóa đi truyền dạy cho nhân dân khắp nước, đều tùy theo đó mà an định. Cũng như lúc nhà vua cai trị đều không sai khác.

Người thiện-nam, thiện-nữ thọ trì kinh này cũng lại như thế, dù khi

Phật còn tại thế, hay sau khi Phật diệt độ. Người thiện-nam, thiện-nữ này tuy chưa được trụ ở nơi ngôi Sơ-địa-bất-động, nhưng y theo đúng lời Phật dạy dùng để thuyết giáo phô diễn. Chúng sanh nghe rồi một lòng tu hành để đoạn trừ phiền não mà đắc pháp, đắc quả, cho đến đắc đạo.

Này Thiện-nam-tử ! Đó là năng lực thứ sáu bất-khả tư-nghì công đức của kinh này vậy.

Này Thiện-nam-tử ! Năng lực thứ bảy bất-khả tư-nghì công đức của kinh này là : Nếu người thiện-nam, thiện-nữ nào dù khi Phật còn tại thế, hay sau khi Phật diệt độ, được nghe kinh này mà vui mừng tin theo, lại hay phát khởi tâm hy hữu, mà thọ trì, đọc tụng, giải nói, viết chép, theo đúng lý thuyết tu hành, phát tâm Bồ-Đề khởi ra mọi cẩn lành, gây ý đại bi muốn cứu độ cho hết thảy chúng

sanh khổ não mà chưa được tu hành sáu pháp ba-la-mật, thì sáu pháp ba-la-mật tự nhiên hiện ra ở trước, và ở ngay thân này được vô-sanh-pháp-nhẫn. Sanh tử phiền não nhứt thời tan hoại, được lên ngôi Thất-địa đại Bồ-Tát.

Ví như người tráng sĩ trừ dẹp giặc oán cho nhà vua ; khi giặc oán kia đã dẹp xong, thì nhà vua rất vui mừng liền đem cả nửa nước mà ban thưởng cho. Người thiện-nam, thiện-nữ thọ trì kinh này cũng lại như thế, vì vậy người hành giả rất là mạnh mẽ Lục-độ Pháp-bảo không phải tìm cầu đâu xa mà tự nhiên đến, giặc oán sanh tử cũng tự nhiên tan biến, mà chứng quả vô-sanh pháp-nhẫn, nửa nước báu cõi Phật phong thưởng cho được an vui.

Nầy Thiện-nam-tử ! Đó là năng lực thứ bảy bất-khả tư-nghì công đức

của kinh này vậy.

Này Thiện-nam-tử ! Năng lực thứ tám bất-khả tư-nghì công đức của kinh này là : Nếu người thiện-nam, thiện-nữ nào, dù khi Phật còn tại thế, hay sau khi Phật diệt độ, có người nào hay được nghe kinh này, mà kính tin coi như thân Phật đều không có khác. Ham thích kinh này mà thọ trì, đọc tụng, viết chép, đầu đội kính mến theo như pháp vâng làm, kiên trì giới hạnh, nhẫn nhục, gồm làm những việc bố thí, phát tâm từ bi sâu rộng. Lại đem kinh “Đại-Thừa Vô-Lượng-Nghĩa” cao siêu này, vì người diễn nói rộng ra. Nếu những người đến trước mà họ đều chẳng tin là có tội phước ấy, thì đem kinh này chỉ bảo cho họ, rồi bày ra các thứ phương tiện khuyến hóa cho họ tin theo. Dùng oai lực của kinh này khiến tâm người đó được sáng tỏ mà

quay về chánh đạo ; khi lòng tin của họ đã phát khởi thì dũng mãnh tinh tấn. Vì vậy người hay được nghe kinh này là có uy đức thế đức, đắc đạo, đắc quả.

Cho nên người thiện-nam, thiện-nữ, vì nhờ công đức giáo hóa mà người thiện-nam thiện-nữ kia ở ngay thân này được vô-sanh-pháp-nhân, và được đến ngôi thượng-địa, cùng với các vị Bồ-Tát làm quyến thuộc, chóng được thành tựu chúng sanh ; cõi Phật thanh tịnh, và chẳng bao lâu được thành đạo vô-thượng chánh-đẳng Bồ-dề.

Này Thiện-nam-tử ! Đó là năng lực thứ tám bất-khả tư-nghì công đức của kinh này vậy.

Này Thiện-nam-tử ! Năng lực thứ chín bất-khả tư-nghì công đức của kinh này là : Nếu người thiện-nam, thiện-nữ nào, dù khi Phật còn tại

thế, hay sau khi Phật diệt độ, có người được nghe kinh này mà vui mừng được điều chưa từng có, rồi thọ trì, đọc tụng, cúng dường, lại vì người khác giải nói phân biệt nghĩa của kinh này rộng ra, thì những nghiệp chướng nặng nề xưa kia còn lại, nhất thời liền phải tiêu tan, mà được thanh tịnh. Và lại được biện tài lớn, lần lượt trang nghiêm các pháp ba-la-mật. Được các môn tam-muội : Thủ-lăng-nghiêm tam-muội ; và môn Tổng-trì được sức cần tinh tấn, chóng được lên ngôi thượng-địa, phân thân rải thể khéo léo ở khắp mười phương quốc độ để cứu vớt hết thảy chúng sanh đang bị khổ cực ở trong hai mươi lăm cõi, đều khiến cho được giải thoát. Vì vậy mà kinh này có năng lực như thế.

Này Thiện-nam-tử ! Đó là năng lực thứ chín bất-khả tư-nghì công

đức của kinh này vậy.

Này Thiện-nam-tử ! Năng lực thứ mươi bất-khả tư-nghì công đức của kinh này là : Nếu người thiện-nam, thiện-nữ nào, dù khi Phật còn tại thế, hay sau khi Phật diệt độ, nếu được nghe kinh này mà phát khởi tâm đại hoan hỷ rất hiếm có, tự mình liền thọ trì, đọc tụng, viết chép, cúng dường, theo đúng lý thuyết tu hành. Lại hay khuyên người tại gia, xuất gia thọ trì, đọc tụng, viết chép cúng dường, và giải nói rộng ra, rồi cũng theo đúng lý thuyết tu hành.

Vì đã khiến người khác nhờ năng lực của kinh này mà tu hành đắc đạo, đắc quả, là đều do nhờ sức người thiện-nam, thiện-nữ đó phát khởi từ tâm khuyến hóa, cho nên người thiện-nam, thiện-nữ ấy ngay thân này liền được các môn Đà-la-ni. Ở chốn phàm phu mà tự nhiên ngay

lúc ban đầu hay phát khởi ra vô số a-tăng-kỳ đại thệ sâu rộng. Lại hay phát tâm cứu độ hết thảy chúng sanh thành tựu đại bi, rộng hay bặt khổ, huân tập nhiều cẩn lành, làm lợi ích cho hết thảy, mà diễn bày các pháp thanh tịnh để thẩm nhuần các chốn khô khan.

Lại đem những phương pháp đã được này mà ban cho hết thảy chúng sanh được yên vui, rồi dần dần thấy được vượt lên ngôi pháp vân-địa, ân đức thẩm nhuần khắp cả, lòng từ cứu giúp không bờ bến, tiếp dắt chúng sanh khổ não, khiến cho thâm nhập vào con đường đạo. Vì vậy người đó chẳng bao lâu được thành đạo vô-thượng chánh-dắng chánh-giác.

Nầy Thiện-nam-tử ! Đó là năng lực thứ mười bất-khả tư-nghì công đức của kinh nầy vậy.

Nầy Thiện-nam-tử ! Như vậy thì

kinh “Vô-Thượng Đại-Thừa Vô-Lượng-Nghĩa” này có sức đại oai thần, không gì là tôn hơn, hay khiến cho những kẻ phàm phu đều được chứng thánh quả, vĩnh viễn xa lìa sanh tử, được vui tự tại. Vì vậy mà kinh này gọi là “Vô-Lượng-Nghĩa”.

Kinh này hay làm cho hết thảy chúng sanh ở ngay nơi mảnh đất phàm phu mà phát sanh nẩy nở ra vô lượng mầm mống các Bồ-Tát đạo ; khiến cho cây công đức lớn thêm và tươi tốt sum sê. Vì vậy mà kinh này gọi là “Năng lực bất-khả tư-nghiệp công đức” vậy.

Bấy giờ ngài Đại-Trang-Nghiêm Bồ-Tát và tám vị Bồ-Tát ma-hatát đều đồng thanh bạch Phật rằng : “Bạch đức Thế-Tôn ! Như lời Phật dạy: Kinh “Đại-Thừa Vô-Lượng-Nghĩa” rất cao siêu mầu nhiệm sâu xa, văn lý chân chánh, không gì tôn hơn,

được tam thế chư Phật cùng gìn giữ, không có chúng maoblin đạo nào xâm nhập vào được, không bị hết thảy tà kiến, sanh tử làm nát hoại. Vì vậy cho nên kinh này mới có mười năng lực bất-khả tư-nghì công đức vậy”.

Làm vô lượng đại lợi ích cho hết thảy chúng sanh, khiến cho hết thảy các vị Bồ-Tát đều được “Vô-lượng-nghĩa tam-muội” ; hoặc được trăm nghìn môn Đà-la-ni ; hoặc được các ngôi các pháp nhẫn của các Bồ-Tát, hoặc được ngôi Duyên-giác, A-la-hán và chứng bốn đạo quả. Đức Thế-Tôn rủ lòng từ mãn vui vì lũ chúng con nói ra pháp đó khiến cho chúng con được pháp lợi lớn thật là thời gian rất kỳ diệu chưa từng có vậy.

Bạch đức Thế-Tôn ! Lòng từ mãn và ân đức của Ngài, chúng con thật khó có thể báo đáp được.

Khi nói như thế rồi, lúc bấy giờ cõi tam-thiên đại-thiên thế-giới sáu diệu đều rung động. Ở trên không trung lại mưa xuống các thứ hoa thơm : Hoa Thiên-ưu-bát-la, hoa Bát-dàm-ma, hoa Câu-vật-đầu, hoa Phân-dà-lợi v.v... Lại mưa xuống vô số các thứ hương trời, áo báu cõi trời, tràng anh lạc cõi trời, ngọc vô giá cõi trời ở trong hư không dần dần rơi xuống để cúng dường đức Phật và các vị Bồ-Tát đại chúng Thanh-văn. Món ăn cõi trời, bình bát cõi trời, sung mãn rạt rào, trăm vị thơm ngon cõi trời, mỗi khi thấy sắc nghe hương thì tự nhiên no đủ. Phướn trời, phan trời, tàn lọng cõi trời các đồ âm nhạc vi diệu cõi trời đặt bày ở khắp nơi hòa tấu nhạc trời để cúng dường và khen ngợi đức Phật.

Lại nữa, hằng-hà-sa số các cõi chư Phật ở phương Đông cũng sáu

lần rung động, và cũng mưa xuống các thứ hoa trời, hương trời, áo báu cõi trời, tràng anh lạc cõi trời, ngọc vô giá cõi trời, món ăn trăm vị thơm ngon cõi trời. Bình bát cõi trời, mỗi khi thấy sắc nghe hương thì tự nhiên no đủ. Phướn trời, phan trời, tán lọng cõi trời những đồ âm nhạc vi diệu cõi trời và hòa tấu kỹ nhạc cõi trời, để cúng dường và khen ngợi đức Phật kia, cùng các vị Bồ-Tát, đại chúng Thanh-văn. Phương Nam, phương Tây, phương Bắc, bốn phương bàng, phương trên, phương dưới cũng đều như thế.

Bấy giờ đức Phật bảo ngài Đại-Trang-Nghiêm Bồ-Tát ma-ha-tát và tám vạn vị Bồ-Tát ma-ha-tát rằng : “Các ông đối với kinh này phải nêu đem hết lòng cung kính sâu xa, theo đúng như pháp mà tu hành, và khuyến hóa hết thảy làm cho lưu

truyền rộng ra, lòng thường siêng nǎng tinh tấn giữ gìn ngày đêm khiến chúng sanh đều được sự lợi ích của giáo pháp.

Các ông thật là người đại từ đại bi lập nguyện lực thần thông, kính mến giữ gìn kinh này đừng để cho ngừng trệ. Và về đời mai sau phải lưu hành rộng khắp cả cõi Nam-diêm-phù-dề, khiến cho hết thảy chúng sanh được thấy, được nghe, đọc tụng, viết chép, cúng dường. Vì những lẽ đó mà khiến các ông chóng được thành đạo vô-thượng chánh-đẳng chánh-giác”.

Bấy giờ ngài Đại-Trang-Nghiêm Bồ-Tát ma-ha-tát cùng với tám vạn vị Bồ-Tát ma-ha-tát liền từ tòa ngồi đứng dậy, đi đến chỗ Phật đầu mặt lỗ dưới chân Phật, rồi nhiều trăm nghìn vòng, và quỳ xuống trước Phật đều đồng thanh bạch rằng : Bạch đức

Thế-Tôn ! Chúng con rất lấy làm vui mừng, đức Thế-Tôn đã rủ lòng lành thương, vì chúng con mà nói kinh “Đại-Thừa Vô-Lượng-Nghĩa” rất cao siêu mầu nhiệm này, chúng con xin cung kính tin theo lời Phật dạy. Sau khi đức Nhu-Lai diệt độ, chúng con sẽ truyền bá kinh này làm cho lan rộng khắp nơi, đều khiến cho ai nấy thọ trì, đọc tụng, viết chép, cúng dường. Cúi xin đức Thế-Tôn đừng đem lòng buồn lo, chúng con sẽ dùng nguyện lực khắp khiến cho ai nấy đều được nhờ oai thần lực của kinh điển này vậy.

Khi ấy đức Phật khen rằng : “Quý hóa thay ! Quý hóa thay ! Các Thiện-nam-tử ! Các ông ngày nay thật là Phật tử chơn chánh, lòng đại từ đại bi sâu xa của các ông hay bặt khổ cứu ách, là ruộng phước tốt cho hết thảy chúng sanh, rộng vì hết

thầy. Làm người dẫn đường tốt, làm nơi nương tựa lớn cho hết thảy chúng sanh ; làm đại thí chủ cho hết thảy chúng sanh, thường đem lợi ích của giáo pháp rộng ban cho hết thảy.

Khi đức Phật nói kinh này xong, thì hết thảy đại chúng trong pháp hội đều vui mừng thọ trì, rồi làm lễ Phật mà xin lui.

MA-HA BÁT-NHÃ BA-LA-MẬT-ĐA

TÂM KINH

**Quán-Tự-Tại Bồ-Tát, hành thâm
Bát-nhã Ba-la-mật-đa thời, chiếu kiến
ngũ uẩn giai không, độ nhứt thiết khổ
ách.**

**Xá-Lợi-Tử ! Sắc bất dị không,
không bất dị sắc, sắc tức thị không,
không tức thị sắc, thọ, tưởng, hành,
thức, diệc phục như thị.**

**Xá-Lợi-Tử ! Thị chư pháp không
tưởng, bất sanh bất diệt, bất cầu bất
tịnh, bất tăng bất giảm. Thị cố không
trung vô sắc, vô thọ, tưởng, hành,
thức, vô nhã, nhĩ, tỳ, thiệt, thân, ý ;
vô sắc, thinh, hương, vị, xúc, pháp ;
vô nhã-giới, nãi chí vô ý-thức-giới, vô
vô-minh diệc, vô vô-minh tận, nãi chí
vô lão-tử, diệc vô lão-tử tận ;
vô khổ, tập, diệt, đạo ;
vô trí diệc vô đắc.**

**Dĩ vô sở đắc cố, Bồ-dề tát-dỏa y
Bát-nhã ba-la-mật-đa cố, tâm vô quái
ngại ; vô quái ngại cố, vô hữu khủng**

bố, viễn ly diên đảo mộng tưởng, cứu cánh Niết-bàn. Tam thế chư Phật y Bát-nhã ba-la-mật-đa cố, dắc A-nậu-đa-la tam-miệu-tam-bồ-đề.

Cố tri Bát-nhã ba-la-mật-đa, thị đại thần chú, thị đại minh chú, thị vô thượng chú, thị vô đặng đặng chú, năng trừ nhứt thiết khổ, chơn thiệt bất hủ.

Cố thuyết Bát-nhã ba-la-mật-đa chú, tức thuyết chú viết :

Yết-dế yết-dế, ba-la yết-dế, ba-la-tăng yết-dế Bồ-đề Tát-bà-ha.

MA-HA BÁT-NHÃ BA-LA-MẬT-ĐA (3 lần)

VĂNG SANH QUYẾT ĐỊNH CHƠN NGÔN

Nam-mô A di da bà dạ. Da tha dà da dạ. Da diệt dạ tha.

A di rị đô bà tỳ.

A di rị da, tất đam bà tỳ.

A di rị da, tì ca lan đế.

A di rị da, tỳ ca lan da.

Già di nị, dà dà na.

Chỉ đa ca lệ, ta bà ha.

☆☆☆

**Khế thủ Tây-phương An-Lạc quốc,
Tiếp dẫn chúng sanh đại Đạo-Sư,
Ngã kim phát nguyện nguyện vãng
sanh,**

**Duy nguyện từ bi ai nghiệp thọ,
Ngã kim phổ vị tứ ân tam hữu,
Cập pháp giới chúng sanh cầu chư
Phật,**

**Nhứt thừa vô thượng Bồ-dề đạo cố
Chuyên tâm trì niệm A-Di-Đà Phật,
Vạn đức hồng danh kỳ sanh Tịnh-độ.
Duy nguyện Từ-Phụ A-Di-Đà Phật,
Ai lân nghiệp thọ từ bi gia hộ.**

☆☆☆

**A-Di-Đà Phật thân kim sắc
Tướng hảo quang minh vô đẳng luân
Bạch hào uyển chuyển ngũ Tu-Di
Cám mục trường thanh tứ đại hải
Quang trung hóa Phật vô số ức
Hóa Bồ-Tát chúng diệc vô biên
Tứ thập bát nguyện độ chúng sanh**

Cửu phẩm hàm linh đǎng bỉ ngạn.

– Nam-mô Tây-Phương Cực-Lạc Thế-Giới Đại-Tử Đại-Bi Tiếp-Dẫn Đạo-Sư A-Di-Đà Phật.

- Nam-mô A-Di-Đà Phật. (*108 lần*)
- Nam-mô Quán-Thế-Âm Bồ-Tát (*1 lần*)
- Nam-mô Đại-Thế-Chí Bồ-Tát (*1 lần*)
- Nam-mô Địa-Tạng-Vương Bồ-Tát (*1 lần*)
- Nam-mô Thanh-Tịnh Đại-Hải-Chúng
Bồ-Tát (*1 lần*)

HỒI HƯỚNG

Dệ tử chúng đǎng, hiện thị sanh tử phàm phu, tội chướng thâm trọng, luân hồi lục đạo, khổ bất khả ngôn ; kim ngộ tri thức, đắc văn A-Di-Đà danh hiệu, bốn nguyện công đức, nhứt tâm xưng niêm, cầu nguyện vãng sanh, nguyện Phật từ bi bất xả, ai lân nghiệp thọ, đệ tử chúng đǎng, bất thức Phật thân, tướng hảo quang minh, nguyện Phật thị hiện, linh ngã đắc kiến, cặp kiến Quán-Âm Thế-Chí chư Bồ-Tát chúng, bỉ thế giới trung,

**thanh tịnh trang nghiêm, quang minh
diệu tướng dáng, linh ngã liễu liễu đặc
kiến, A-Di-Đà Phật.**

Ngã kim trì niệm A-Di-Đà

Tức phát Bồ-đề quảng đại nguyện

Nguyễn ngã định huệ tốc viên minh

Nguyễn ngã công đức gai thành tựu

**Nguyễn ngã thắng phước biến trang
nghiêm**

Nguyễn cộng chúng sanh thành Phật

đạo

Vãng tích sở tạo chư ác nghiệp

Giai do vô thi tham sân si

Tùng thân ngữ ý chi sở sanh

Nhứt thiết ngã kim gai sám hối.

Nguyễn ngã lâm dục mạng chung thời

Tận trừ nhứt thiết chư chướng ngại

Diện kiến bỉ Phật A-Di-Đà

Tức đặc vãng sanh An-Lạc sát.

Ngã ký vãng sanh Cực-Lạc dĩ

Hiện tiền thành tựu thủ đại nguyện

Nhứt thiết viên mãn tận vô dư

Lợi lạc nhứt thiết chúng sanh giới.

Ngã Phật chúng hội hàm thanh tịnh
 Ngã thời ư thắng liên-hoa sanh
 Thân đỗ Như-Lai Vô-Lượng-Quang
 Hiện tiền thọ ngã Bồ-dề ký
 Mong ngã Như-Lai thọ ký dī
 Hóa thân vô số bách cu-chi
 Trí lực quảng đại biến thập phương
 Phổ lợi nhứt thiết chúng sanh giới.
 Chúng sanh vô-biên thệ nguyện độ,
 Phiền não vô-tận thệ nguyện đoạn,
 Pháp môn vô-lượng thệ nguyện học,
 Phật đạo vô-thượng thệ nguyện thành
 Nguyên sanh Tây-phương Tịnh-độ
trung

Cửu phẩm liên-hoa vi phụ mẫu
 Hoa khai kiến Phật ngộ vô sanh
 Bất thối Bồ-Tát vi bạn lữ.
 Nguyên dī thử công đức
 Trang nghiêm Phật Tịnh-độ
 Thượng báo tú trọng ân
 Hạ tế tam đồ khổ.
 Nhược hữu kiến văn giả
 Tức phát Bồ-dề-tâm

**Tận thủ nhứt báo thân
Đồng sanh Cực-Lạc quốc,
Tận thủ nhứt báo thân
Đồng sanh An-Dưỡng quốc.**

NGUYỆN

**A-Di-Đà Phật, thường lai hộ trì,
linh ngã thiện căn, hiện tiền tinh tấn,
bất thất tịnh nhơn, lâm mạng chung
thời, thân tâm chánh niệm, thị thính
phân minh, diện phụng Di-Đà, dữ chư
thánh chúng, thủ chấp hoa dài, tiếp
dẫn ư ngã.**

**Nhứt sát na khoảnh, sanh tại Phật
tiền, cụ Bồ-Tát đạo, quảng độ chúng
sanh, đồng thành chúng trí.**

- CHÍ TÂM ĐÁNH LỄ:
- Nam-mô A-Di-Đà Phật Thế-Tôn.

**Nguyễn ngã Tội-chướng tất tiêu diệt
(1 lay)**

**Nguyễn ngã Thiện-căn nhứt tăng
trưởng (1 lay)**

Nguyễn ngã Thân-tâm hàm thanh tịnh

(1 lạy)

Nguyễn ngã Nhứt-tâm tảo thành tựu

(1 lạy)

Nguyễn ngã Tam-muội dắc hiện tiền

(1 lạy)

Nguyễn ngã Tịnh-nhơn tốc viên mãn

(1 lạy)

Nguyễn ngã Liên-dài tự tiêu danh

(1 lạy)

Nguyễn ngã Kiến Phật ma đánh ký

(1 lạy)

Nguyễn ngã Dự-trì mạng chung thời

(1 lạy)

Nguyễn ngã Vãng-sanh Cực-Lạc quốc

(1 lạy)

Nguyễn ngã Viên-mãn Bồ-Tát đạo

(1 lạy)

**Nguyễn ngã Quảng-dộ chư chúng
sanh** (1 lạy)

- Chí tâm quy mạng đánh lễ :
**Nam-mô Tây-Phương Cực-Lạc Thế-Giới
Giáo-Chủ, thọ quang thể tướng vô**

lượng vô biên, từ thệ hoằng thâm, tứ thập bát nguyện độ hàm linh, đại-từ đại-bi tiếp-dẫn Đạo-Sư A-Di-Đà Như-Lai Biến-Pháp-Giới Tam-Bảo. (1 lạy)

HỒI HƯỚNG

**Phúng kinh công đức thù thắng hạnh
 Vô biên thắng phước giai hồi hướng
 Phổ nguyện pháp giới chư chúng sanh
 Tốc vãng vô-lượng-quang Phật sát.**

**Nguyễn tiêu tam chướng trừ phiền não
 Nguyễn đặc trí huệ chọn minh liễu
 Phổ nguyện tội chướng tất tiêu trừ
 Thế thế thường hành Bồ-Tát đạo.**

**Nguyễn sanh Tây-phương Tịnh-dộ
 trung,
 Cửu phẩm Liên-Hoa vi phụ mẫu,
 Hoa khai kiến Phật ngộ vô sanh,
 Bất thối Bồ-Tát vi bạn lữ.**

**Nguyễn dĩ thử công đức,
 Phổ cập ư nhứt thiết,
 Ngã dảng dữ chúng sanh,
 Giai cọng thành Phật đạo.**

TAM QUY Y

- **Tự quy y Phật,**
đương nguyện chúng sanh,
thể giải đại đạo,
phát vô thượng tâm. (*1 lạy*)

- **Tự quy y Pháp,**
đương nguyện chúng sanh,
thâm nhập kinh tượng,
trí huệ như hải. (*1 lạy*)

- **Tự quy y Tăng,**
đương nguyện chúng sanh,
thống lý đại chúng,
nhứt thiết vô ngại. (*1 lạy*)

CHUNG

PHÁP-HOA KINH

Cương Yếu

LỜI NÓI ĐẦU

Kinh “PHÁP-HOA” là một bộ kinh lớn mà từ xưa đến nay, sau khi đức Phật diệt độ, được lưu thông và được nhiều người tụng trì nhất trong các bộ kinh lớn ; phải chăng do bộ kinh này hợp cơ duyên với chúng sanh đời ngũ trước, hay là nhờ oai thần ủng hộ truyền trì của quý ngài Phổ-Hiền, Dược-Vương cùng vô lượng hằng-sa Bồ-Tát ; hay cũng vì tất cả quần sanh đều sẵn đủ tự tâm Phật-tri-kiến.

Cổ đức đua nhau giải thích kinh này rất nhiều, nào Huyền-nghĩa, Văn-cú, nào Thông-nghĩa, Cú-giải v.v... Bộ thời hiến-lý, bộ thời giải-văn, làm cho kinh Pháp-Hoa đã chói sáng càng thêm chói sáng, làm cho tiếng Pháp-Hoa đã vang dội càng thêm vang dội. Người tụng được lợi, người trì được nghiệm, hoặc hiện tiền thâm nhập tam-muội, hay lai thế siêu thăng thánh địa, hoặc tiêu tai hoặc giải nạn v.v... đó là diệu lực bất-tư-nghi của kinh, mà cũng là công cổ võ của Cổ đức.

Tụng trì kinh Pháp-Hoa có hai môn : 1-. SỰ TỤNG TRÌ ; 2-. LÝ TỤNG TRÌ.

Nếu chỉ một mặt về sự tụng trì, nghĩa là chỉ biết đọc kinh văn, hoặc mặt chữ hoặc thuộc lòng, thời dầu phước đức vô lượng nhưng đối với người

kiêm cả sự lý tụng trì, nghĩa là chẳng những chuyên đọc tụng kinh văn mà cũng rõ thấu chỉ-thú của kinh, thời nghìn muôn phần không kịp một, bởi vì Phật-trí-kiến mà được khai thị, được ngộ nhập là ở nơi lý tụng trì vậy, do đây nên người trì tụng muốn công đức viên mãn phải nghiên tầm chỉ-thú của kinh.

Trọn bộ kinh “PHÁP-HOA” bảy quyển, 28 phẩm trên sáu vạn lời, nghĩa lý đã sâu, văn tự lại quá rộng. Nghĩa lý đã sâu thời khó hội khó lãnh, văn tự rộng rất khó tóm phǎng. Tóm phǎng đã không được, tất không thể nắm lấy cương lãnh của toàn kinh. Đã không được cương lãnh thì có thể nào lãnh hội lý thú, lại thêm trong kinh “PHÁP-HOA” này lý thú rất sâu, rất nhiệm. Đọc tụng kinh “PHÁP-HOA” mà không lãnh hội được lý thú, thời huệ giải không do đâu phát sanh, đại thiện công đức không từ đâu thành tựu, chỉ được phần phước lành hữu lậu cùng là viễn nhơn Phật chủng mà thôi.

Tôi từ lâu thường trì tụng “PHÁP-HOA” mải gian lao vì văn rộng nghĩa sâu, đối với kinh văn chưa có chút phần gì đáng gọi là lãnh hội. Tự mình đã vậy, tất lại có nhiều người cũng thế, hoặc hiện tại, hoặc tương lai. Nghĩ mình lo người, nhân đó mới sưu đông tầm tây, phỏng theo các bốn chú-sớ của Cố đức, gắng gắp chép quyển “CƯƠNG-YẾU” này lược chỉ cương lãnh của kinh văn, tóm bài yếu chỉ của phẩm-mục. Ngõ hầu nhân đây làm trợ duyên, người trì tụng “PHÁP-HOA” tự phát trí huệ lãnh hội lý mẫu đạt Phật-trí-kiến, thành tựu đại thiện công đức.

Trong bộ “CƯƠNG-YẾU” này về phần phán thuộc phẩm-mục cùng lược giải yếu chỉ là nương theo Hải-Ấn Đại-sư, đem toàn kinh này phân hợp bốn phần Khai, Thị, Ngộ, Nhập Phật-Tri-Kiến.

Như đoạn trên đã nói quyển “CƯƠNG-YẾU” này lược chỉ cương lãnh của kinh văn, tóm bày yếu chỉ của phẩm-mục, thì đủ biết nội dung đại thể của quyển này rồi.

Trong kinh nói: “KINH TẶNG” “PHÁP-HOA” này rất sâu xa thầm kín. Lại nói: “Trí huệ của chư Phật, rất sâu vô lượng môn trí huệ đó khó hiểu khó vào”. Rất sâu thầm kín, đó là yếu chỉ của kinh này rất sâu xa, phần nhiều ở ngoài lời nói, chẳng phải chỉ dùng tai mắt mà có thể rõ biết được. Người tụng trì muốn thâm nhập lý kinh cần phải lóng thân lặng lòng quan sát kinh văn rỗng thấu tâm ý của đức Phật, quyển “CƯƠNG-YẾU” này là một tài liệu giúp vào công việc đây vậy.

Trông mong người đọc lãnh ý quên lời, nếu có sơ sót nhờ các bậc cao minh bổ đính.

*Viết tại LIÊN-HẢI PHẬT-HỌC-ĐƯỜNG
Phật-Lịch 2492 (1968) - Ân-Cư năm Mậu-Tý
HÂN-TỊNH TỲ-KHEO
THÍCH-TRÍ-TỊNH*

CHƯƠNG THỨ NHÚT

TỔNG TỤ

Ba mươi tuổi thành đạo, tám mươi tuổi nhập Niết-bàn, ngót năm mươi năm đức Phật trải qua hơn ba trăm hội, từ hội thứ nhứt nơi Bồ-Đề Đạo-Tràng, đến hội rốt sau nơi rừng Ta-La, thuận theo cơ sai khác của chúng mà nói pháp giáo hóa, tất cả đều chỉ mục đích lợi sanh, một mục đích tối cao thượng. Còn gì cao thượng bằng khắng khít một lòng cố làm sao cho tất cả chúng đều được dứt hẳn sanh tử khổ, thành tựu quả vị viên-mãn-giác hoàn toàn giải thoát an vui như đức Phật đã được.

Trong kinh đức Phật tự nói : “Ta hằng nghĩ thế này : Làm sao cho chúng sanh được vào huệ Vô-thượng, mau thành tựu Phật thân”. Đức Phật lại nói : “Ta trước lập thệ rằng : Muốn cho tất cả chúng đồng như ta không khác”. Lại nói : “Bốn nguyện của các Phật, khắp muốn cho chúng sanh cũng đồng đặng Phật đạo, như của Phật tu hành”.

Cao quý thay ! Tôn trọng thay ! Nếu không phải một đấng đã cứu cánh, lòng đại từ bi, đại bình đẳng, tất không thể có bốn nguyện cao thượng ấy.

Vì bốn nguyện vô thượng bình đẳng, sau khi chúng quả đại Bồ-đề, đức Phật liền diễn nói kinh Hoa-Nghiêm phô bày pháp giới duyên khởi viên dung quả hải, đó là thật-giáo (Phật thừa chơn thật). Trong hội Hoa-Nghiêm, vô lượng chúng, hạng căn tánh viên thừa, siêu nhập Phật huệ, ngoài ra hạng người căn tánh chậm lụt hẹp nhỏ, chướng sâu,

nghiệp nặng, khó lòng đảm nhận được giáo lý tối thâm tối thượng, đến như các hàng tiếu Thánh đại đức Thanh-văn, chính thân dự đại hội mà còn như đui như điếc, huống nữa là phàm phu.

Muốn độ hạng sau này, đức Phật phải tự hạ thấp mình chiêu theo chúng chỉ dạy lần lần, nào nói pháp Tứ-de, nào nói pháp nhân duyên, hoặc tướng, hoặc tánh, lúc ức, lúc dương, khi hiển có, lúc hiển không, song khiển v.v... dắt dùu chúng từ thấp lần lên cao, từ cạn lần vào sâu đó là quyền-giáo (tam thừa phương tiện).

Trong kinh đức Phật tự nói : “Nếu ta gặp chúng sanh, đều đem Phật đạo dạy, kẻ vô trí rối lầm, mê tối không lãnh thọ”. Lại nói : “Ta biết các chúng sanh, chưa từng tu cội lành, ham miết theo ngũ dục... Chấp chặt pháp hư vọng, bền giữ không bỏ được, ngã mạn tự khoe cao, đua dối tâm không thật ... Người như thế khó độ, cho nên, Xá-Lợi-Phất ! Ta bày chước phương tiện nói đạo pháp dứt khổ, chỉ cho họ Niết-bàn, ta dầu nói Niết-bàn, cũng chẳng phải thật diệt.. Ta có sức phương tiện chỉ bày pháp tam-thừa ...”

Trong các đoạn kinh văn dẫn trên đây, trước nói duyên do ẩn thật, kế bày căn tánh chúng sanh, cuối sau chỉ dầu mối có quyền thừa. Xem đây thấy rõ quyền-giáo không phải chính bốn ý của đức Phật, mà là những phương tiện bất đắc dĩ phải tạm dùng để dụ dẫn chúng sanh thôi. Quyền-giáo là gì ? Là những giáo lý ngoài việc chỉ thảng đến Phật huệ,

ngay về Phật-trí-kiến, chứng vào cảnh giới cứu cánh Phật quả, mà đức Phật chiêu theo căn tánh chúng sanh tạm thời dùng để dùn dắt uốn nắn. Dùn dắt hạng căn tánh thấp hèn lẩn lên bực cao thăng, uốn nắn cơ quyền-thừa trở thành pháp khí viên thật. Vì thế nên sau hội Hoa-Nghiêm, từ vườn Lộc nói pháp Tứ-đế độ bọn ông Kiều-Trần-Như nhẫn lại, trên bốn mươi năm, là thời kỳ uốn nắn dắt dùn của đức Phật.

Như trên đã nói bốn nguyện của đức Phật chỉ một mục đích duy nhất là muốn cho tất cả chúng đều được như Phật, đều đồng với Phật. Chúng sanh được đồng với Phật tức là đồng một trí huệ cứu cánh hoàn toàn của Phật. Muốn chúng sanh đủ trí huệ đó thì phải dạy ngay con đường chơn thật cho chúng sanh vào, đức Phật đã săn sàng, chỉ còn chờ chúng sanh có đủ tư cách, đủ năng lực đi vào con đường ấy.

Nhờ trải qua một thời gian dài dắt dùn uốn nắn, một số lớn trong chúng hiện tại, dưới sự dạy dỗ của đức Phật, đã có đủ tư cách cùng năng lực đi vào con đường chân thật, kham lãnh giáo pháp thẳng đến trí huệ cứu cánh, đức Phật liền nói kinh Pháp-Hoa.

Trong kinh đức Phật nói : “Các đức Phật Thế-Tôn chỉ vì một đại sự nhân duyên mà hiện ra trong đời. Xá-Lợi-Phất ! Thế nào gọi là các đức Phật Thế-Tôn hiện ra trong đời chỉ vì một đại sự nhân duyên ư ?

Các đức Phật Thế-Tôn vì muốn cho chúng sanh

khai hiển Phật-tri-kiến để được thanh tịnh mà hiện ra trong đời. Vì muốn chỉ thị Phật-tri-kiến cho chúng sanh mà hiện ra trong đời. Vì muốn làm cho chúng sanh tỏ ngộ Phật-tri-kiến mà hiện ra trong đời. Vì muốn làm cho chúng sanh chứng nhập Phật-tri-kiến mà hiện ra trong đời. Xá-Lợi-Phất ! Đó là các đức Phật Thế-Tôn vì một đại sự nhân duyên mà hiện ra trong đời vậy”.

Xem lời đức Phật dạy, thì rõ ràng tất cả các đức Phật Thế-Tôn ra đời chỉ vì muốn cho chúng sanh khai thị ngộ nhập Phật-tri-kiến. Chúng sanh được khai thị ngộ nhập Phật-tri-kiến, lòng của đức Phật mới hả, nguyện của đức Phật mới hoàn toàn, đại sự nhân duyên ra đời của đức Phật mới xong. Lòng hả, nguyện hoàn toàn, duyên xong, chính là hoàn xong khi mãn hội Pháp-Hoa vậy. Nhân đây cũng có thể dự rõ được một vài phần đại ý nội dung của kinh Pháp-Hoa, tức là không ngoài ý thú:

*Khai bày Phật-tri-kiến,
Chỉ thị Phật-tri-kiến.
Tỏ ngộ Phật-tri-kiến.
Chứng nhập Phật-tri-kiến.*

Chỉ có nhứt chơn Phật-thừa không hai cũng không ba.

CHƯƠNG THỨ HAI ĐỀ KINH

Phàm đầu đề của kinh tức là cương lãnh của

toàn bộ, như giềng lưới, như bâu áo, nấm cương lãnh mà phăng, thì chi tiết lần lần tuân tự theo về.

Ta quen gọi “Pháp-Hoa” đó là gọi tắt của bốn chữ “Diệu-Pháp Liên-Hoa”. Diệu-Pháp thuộc về pháp, Liên-Hoa là dụ dùng “dụ” để hiển “pháp”.

Diệu-Pháp là gì ? Chính là Phật-tri-kiến đã nói ở đoạn trên vậy. Phật-tri-kiến chính là bốn giác diệu tâm. Tâm vi diệu linh giác này là bốn tánh chơn thường bình đẳng của tất cả Thánh, phàm, của cả pháp giới, Phật cùng chúng sanh bốn lai vẫn đồng một tâm thể vẫn không hai tánh. Thể tánh dầu đồng, nhưng mê thể tánh đó là chúng sanh, còn ngộ thể tánh đó là Phật. Ngộ thì thuận tánh, thuận tánh thì hưởng dụng thường lạc ngã tịnh bốn đức chơn thường an vui, vì tánh là thể chơn thật viên thường vậy. Mê thời xa tánh theo trần, theo trần thì sanh tử luân hồi đảo điên khổ sở, vì trần lao là cảnh hư vọng vô thường vậy.

Vì lòng đại bi thương xót quần sanh, đức Phật ra đời dùng đủ cách phương tiện để điều luyện ngự phục tâm mê vọng của quần sanh, để đưa chúng sanh đến trí huệ cứu cánh của đức Phật, đó là mục đích duy nhất của đức Phật ra đời.

Trong kinh đức Phật nói : “Ta lập phương tiện đó khiến được vào Phật huệ”. “Sở dĩ Phật ra đời vì nói Phật huệ vậy, nay chính là phải thời”.

Đức Phật lại nói : “Chưa từng nói các ông sẽ được thành Phật đạo, sở dĩ chưa từng nói vì chưa

phải lúc nói, nay chính đã phải lúc quyết định nói Đại-thừa”.

Phải lúc, phải thời, tức là thời kỳ nói kinh Pháp-Hoa. Đại-thừa đây tức là Phật-huệ, Phật-tri-kiến, là tâm thể của tất cả chúng sanh, là chơn tánh của pháp giới, cũng gọi là diệu pháp. Vì diệu pháp này là tự tâm sẵn đủ của chúng sanh, nên đức Phật nói kinh này để làm cho chúng sanh được khai thị ngộ nhập tự tâm ấy mà đổi phàm thành Thánh, như trong kinh đức Phật nói : “Nếu có người nào nghe “Pháp”, không một ai chẳng thành Phật”. Pháp nghĩa dường ấy há lại không phải “Diệu” ư !

Bậc đại căn nghe “Diệu-Pháp” liền ngộ tự tâm, liễu giải “tự tánh Pháp-Hoa tam-muội”. Những hạng trung hạ không thể lãnh hội ngay “Diệu-Pháp” nên mượn Liên-Hoa để tỷ dụ diệu lý thanh tịnh, nhân dụ mà trực nhận bốn tâm diệu pháp, chính cũng là ý tam-căn kiêm lợi vậy.

Hoa sen đại khái có hai phần : Cánh nhị là hoa thuộc nhân, gương hột là quả. Có cánh nhị là có gương hột, đó là lý nhân cùng quả đồng thời, quả không ngoài nhân, nhân không ngoài quả, quả tức nhân, nhân tức quả, nên gọi là Liên-Hoa. Tự tánh bốn tâm cũng thế, trong khi tu nhân vẫn tự viễn mân cự túc, nên gọi là giác tâm bốn cự. Như thế thì tất cả chúng sanh hiện tiền đã tự đủ tự tánh quả giác như Phật không khác, nhưng ngặt vì mê bỏ không tự nhận, nên không tự họ dụng được, vì đó mà đức Phật phải ra đời. Kinh nói : “Vì muốn cho

chúng sanh khai Phật-trí-kiến để được thanh tịnh nên Phật Thế-Tôn hiện ra nơi đời”. Phật-trí-kiến chính là tự tánh quả giác sẵn có của chúng sanh vậy.

Lại hoa để dụ quyền-giáo, quả dùng chỉ chơn thừa có ba nghĩa :

1.- Hàng trung hạ căn tánh ám độn không kham lanh chơn thừa, nên phải quyền lập tam thừa để dụ dẫn. Như trong kinh nói : “Chúng sanh căn tánh độn làm thế nào được độ. Ta nay đã đắc đạo nên vì nói tam-thừa”. Lập tam thừa chính là phương tiện để đem về nhứt-thừa, đó là vì chơn thừa mà lập quyền-giáo vậy. Trong kinh nói : “Dầu nói trăm ngàn ức vô số các pháp môn, kỳ thật vì nhứt-thừa”. Như hoa sen, vì gương hột mà sanh hoa vậy.

2.- Dụ dẫn đã lâu, căn tánh đã thuần, liền chỉ ngay quyền-giáo phương tiện trước kia đều là nhứt-thừa chơn thật. Trong kinh nói : “Hạnh của quý Ngài tu là đạo của Bồ-Tát, đều sẽ đặng thành Phật”. Đó là điểm thị hạnh tu quyền-giáo chính là thành Phật chơn thừa. Kinh lại nói : “Các Ngài nên biết, đây là con ta”. Gã cùng tử làm thuê chính thật đích tử của Phật. Đó là khai bày quyền-giáo hiển lộ thật-thừa. Như hoa sen, hoa nở được thấy gương hột.

3.- Chúng đã thành đại căn, Phật liền phế bỏ danh tự quyền-giáo giả nói trước, chỉ nói thẳng giáo lý nhứt-thừa chơn thật vô-thượng-đạo, để chúng được tự trụ. Như kinh nói : “Chính lúc bỏ phương

tiện chỉ nói đạo vô-thượng, khấp mười phương cõi Phật, chỉ có một Phật-thừa, không hai cũng không ba”. Đó là phế quyền tồn thật. Như hoa sen, cánh nhụy rụng sạch chỉ còn gương hột.

Ba nghĩa trên đây là ước về căn cơ của chúng mà thi thiết quyền và thật, nếu ước nơi Giáo-Chủ là Phật mà luận, thì hoa dùng lệ đức Phật, thị hiện tích-môn, còn quả lệ bốn môn của đức Phật, tích và bốn đây cũng có ba nghĩa :

1.- Vì bốn thật mà thi thiết quyền tích. Kinh nói : “Ta lúc nhỏ xuất gia chứng được quả vô-thượng chánh-đẳng chánh-giác”. Như gì gương hột mà có hoa sen.

2.- Khai bày quyền tích hiển lộ bốn thật. Kinh nói : “Thật từ khi ta thành Phật đến nay, thọ mạng vô lượng vô số kiếp”. Như hoa sen nở lộ bày gương hột.

3.- Bỏ tích tồn bốn. Kinh nói : “Vì độ chúng sanh vậy, hiện có diệt độ không diệt độ, thật thì chẳng diệt độ, thường ở tại đây nói pháp”. Như hoa rụng chỉ còn gương hột.

Đủ các nghĩa như trên, cả pháp lẫn dụ, nên gọi là “Diệu-Pháp Liên-Hoa”. Bậc lợi căn nghe đền kinh bốn chữ ấy, liền chứng ngộ “Diệu lý Pháp-Hoa tam-muội”, không cần giải dụ. Hàng độn tánh không thể nghe danh ngộ lý, cần phải suy dụ để hiểu pháp, từ hoa sen thường mà thể ngộ Diệu lý Pháp-Hoa, nên gọi là “Tam căn kiêm lợi” vậy.

CHƯƠNG THỨ BA
TỔNG PHÁN PHẨM MỤC

Như ở trong chương Tổng-Tự đã lược chỉ nội dung của toàn kinh Pháp-Hoa không ngoài lý thú “khai bày, chỉ thị tỏ ngộ, chứng nhập Phật-tri-kiến”. Toàn kinh là 28 phẩm, nội dung của toàn kinh tức là nội dung của 28 phẩm, như thế 28 phẩm liệt bày để cùng hiển lộ lý thú “khai, thị, ngộ, nhập” vậy.

Ngài Hải-Ấn Đại-Sư ý theo ý này mà phán thuộc các phẩm, phẩm “Tự” là tổng hiển sự tướng của pháp giới ; “Phương-tiện, Thí-dụ, Tín-giải, Dược-thảo, Thọ-ký, Hóa-thành, Ngũ-bá-đệ-tử, Học- vô-học-nhơn, Pháp-sư”, cả thảy chín phẩm là khai Phật-tri-kiến. Kế đến một phẩm “Hiện-bảo-tháp” là thị Phật-tri-kiến. Phẩm “Đè-Bà-Đạt-Đa, trì phẩm, An-lạc-hạnh, Dōng-xuất, Thọ-lượng”, năm phẩm là ngộ Phật-tri-kiến, cùng với sáu phẩm kế “Phân-biệt, Tùy-hỷ, Pháp-sư Công-đức, Thường-bất-khinh, Thần-lực, Chúc-lụy”, là diệu ngộ cùng cực, hợp chung lại là về phần ngộ Phật-tri-kiến thì có 11 phẩm. Kế đến sáu phẩm “Dược-Vương, Diệu-Âm, Quán-Âm, Đà-la-ni, Diệu-Trang-Nghiêm, Phổ-Hiền” là nhập Phật-tri-kiến. Cuối phẩm Phổ-Hiền từ câu “Phật thuyết thị kinh thời” đến câu “tác lễ nhi khứ” là phần lưu thông.

Đã tổng phán toàn kinh trước sau tuần thứ xâu suốt bốn môn “khai, thị, ngộ, nhập Phật-tri-kiến”, người thọ trì kinh nhân đây dư rõ bốn ý của đức Phật vì một đại sự nhân duyên mà hiện ra nơi đời,

nhân đây mà khi trì kinh cảnh giới nhất chơn pháp giới hiện bày trước mặt, nếu người trì kinh chuyên chú tư duy để quán.

CHƯƠNG THỨ TƯ ĐẠI Ý MỐI PHẨM

A.- PHẦN TỔNG HIỂN

1.- TỰ PHẨM

Trong phẩm này tổng hiển nhất chơn bình đẳng pháp giới, nhất chơn pháp giới chính là bốn giác diệu tâm bình đẳng của thánh phàm, của tất cả. Tổng hiển nhất chơn pháp giới để chỉ rõ đức Phật hiện ra nơi đời từ trước đến sau vẫn không ngoài “Phổ-quang-minh-trí-sát-na-tế tam-muội”. Trước chính là hội Hoa-Nghiêm nơi Bồ-Đề-Đạo-Tràng, sau là hội Pháp-Hoa nơi Linh-Thưu sơn này. Trước sau đức Phật vẫn trụ tam-muội đó mà chuyển pháp độ sanh. “Phổ-quang-minh-trí” tức là “Phật-tri-kiến” vậy. Chẳng những đức Phật tự trụ mà cũng muốn cho chúng sanh liễu ngộ chơn cảnh thật tướng này, nên trong kinh nói : “Vì muốn cho chúng sanh khi thị ngộ nhập Phật-tri-kiến mà đức Phật hiện ra trong đời”, liễu ngộ chơn cảnh thật tướng này để làm chánh nhân chơn thật thành tựu Phật quả.

Trước khi chỉ bày Phật-tri-kiến, đức Phật nói kinh “Vô-Lượng-Nghĩa”, rồi tự nhập “Vô-lượng-nghĩa-

xứ tam-muội” đó là ý gì ? Chính để chỉ rõ rằng tất cả những sự đi đứng nói nín v.v... của đức Phật không phải cảnh giới tâm thức tư lương của phàm tình. Không thể dùng tâm thức tư lương mà suy bàn đến được.

Đức Phật tự trụ trong tam-muội mà trời rưới bốn thứ hoa, đất lay sáu diệu. Đó là chỉ rõ sức “vô-tác diệu-lực” của đức Phật chấn động hang sâu vô minh mê tối của chúng sanh, suốt trừ tất cả sự chướng ngại của bốn đại sáu căn vậy. Tưởng lông tráng phóng hào quang chiếu thấu một vạn tám nghìn thế giới ở phương đông đó, chính chỉ rằng : Căn, trần, thức động loạn của chúng sanh không rời Phổ-quang-minh-trí. Phương đông là nguồn động hóa, 18 nghìn thế giới là lệ 6 căn, 6 trần, 6 thức: “18 giới”, 18 giới đây không ngoài Phổ-quang-minh-trí, cũng như 18 nghìn thế giới lộ ra trong bạch-hào tướng-quang của đức Phật. Trong quang minh hiện ra sự tướng của pháp giới, dưới thấu địa-ngục A-tỳ, trên suốt cõi trời Hữu-Đánh ; nào Phật ra đời, thuyết pháp, Niết-bàn, nào Bồ-Tát tu tập đạ hạnh ; y-báo chánh-báo đồng hiện, cả Thánh lẫn phàm chung bày, đó là gì ? Là Phật cùng chúng sanh, tất cả đồng một tánh thể không hai không khác. Chỉ khác là đức Phật chứng ngộ nơi đó, an trú nơi đó, tự tại giải thoát, thuyết pháp độ sanh, còn chúng sanh, mê nơi đó, dẫu rằng không bao giờ rời được đó, nhưng không tự nhận mà phải lưu chuyển. Dẫu lưu chuyển nhưng vẫn không một phút xa rời nên chính cảnh

giới thường ngày trước mắt chúng sanh là thật tướng chơn cảnh, nếu có thể phản tinh xoay về, liễu ngộ tánh thể thật tướng này thì đó là chánh nhân thành Phật mà Phật quả không xa vậy. Đức Nhu-Lai hiện ra đời chính là vì việc này đó là đại sự nhân duyên, đó là nhất thừa chơn thật. Trên 40 năm thuyết pháp vẫn nói không hết những việc nhất thời hiện ra trong bạch-hào quang-minh. Trên 40 năm qua, đức Phật chưa từng hiến phát cảnh giới này là vì căn cơ của chúng sanh chưa thuần thực còn phải đợi thời tiết, đến nay đã phải lúc nên đức Phật hiến phát.

Ngài Di-Lặc Bồ-Tát sanh lòng nghi không quyết, phải hỏi ngài Văn-Thù Bồ-Tát, đó là ý chỉ rằng cảnh giới thật tướng này không phải tâm thức có thể biết thấu đáo được, phải dùng chơn trí mới tương ứng. Đại-Trí Văn-Thù dẫn việc sau trước của Cổ Phật Nhật-Nguyệt Đăng-Minh, chứng thoại tướng hôm nay cũng thế, để rõ ràng Phật Phật đạo đồng, xưa cùng nay vẫn một lý thôi.

Do những nghĩa trên nên phẩm “Tự” này là tổng hiển cảnh tượng một đại sự nhân duyên vì đó mà đức Phật hiện ra trong đời vây.

B.- PHẦN KHAI PHẬT-TRI-KIẾN

2.- PHƯƠNG TIỆN PHẨM

Vừa rồi, đức Phật nhập Vô-lượng-nghĩa-xứ tam-muội, phóng bạch-hào quang minh hiện chân cảnh

diệu minh ý muốn chúng hội đương cơ, hiện tiền mục kích, khế ngộ biểu tượng chân thuyên, khỏi cần phải nói phô bày vẽ.

Nhưng ngặt vì cơ liệt, mắt chậm, trí mờ, không thấu được đạo tịch diệt ly ngôn, chẳng đạt được thể tánh chơn vô niệm, nên đức Phật từ tam-muội dậy, lại phải dùng lời nói phô bày, tự tán tự dương, trước khích động sau chỉ bày, mở mối tri kiến, gọi đó là phương tiện, vì phàm hễ xen vào vòng nói năng tức là phương tiện vậy.

Cứ theo trong lời sớ kinh Hoa-Nghiêm về phương tiện có hai : 1.- **Viễn phương tiện**

2.- Cận phương tiện.

Suy cùng về trước, các kinh của đức Phật tuyên nói trong hơn 40 năm, đều là phương tiện của kinh Pháp-Hoa. Kinh nói : “Đầu là chỉ bày các đạo hạnh, nhưng chính thật vì một Phật-thừa”, đó là viễn phương tiện. Còn luận về hiện tại, thời tất cả các việc, như nhập định, phóng quang, động địa, khai phát v.v... đều là phương tiện của đương hội. Kinh nói : “Nay đức Phật phóng quang minh để trợ phát nghĩa thật tướng”, đó là cận phương tiện.

Bởi từ trước, vì căn cơ của chúng chưa thuần, nên mục đích hiện ra nơi đời, đức Phật chưa từng thổi lô.

Hiện nay khí tánh của chúng đã thuần thực, đã phải lúc phải thời, đức Phật cùng tận phơi bày chủ ý ra đời, phế ba thừa quyền-giáo để hiển nhứt-thừa chân thật. Do đó mà sau khi xuất định, đức Phật

cùng cực khen ngợi trí huệ rộng sâu của Phật, ngoài Phật cùng Phật ra, không một ai có thể suy lường thấu đáo được, để làm cho chúng hội sanh lòng hâm mộ. Kinh nói : “Trí huệ của Phật rất sâu vô lượng, môn trí huệ đó khó hiểu khó vào”. Lại nói : “Tri kiến của Như-Lai rất rộng lớn sâu xa, vô lượng cũng vô ngại, thập lực, tứ vô úy, thiền định, giải thoát, tam-muội đều sâu xa không ngăn mé, trọn nêu tất cả pháp vị-tầng-hữu”. Lại nói : Pháp ít có thứ nhất rất khó hiểu của đức Phật trọn thành. Chỉ có Phật cùng Phật mới có thể rõ thấu cùng tận thật tướng của các pháp”.

Sau khi tán thán công đức trí huệ của Phật, đức Phật còn chưa vội chỉ thị thật bày, vì e rằng trong chúng bỗng nhiên nghe pháp chơn thừa cao sâu, khó lãnh hội nổi, e ngại sanh lòng kinh hãi. Đức Phật đợi ngài Xá-Lợi-Phất thay mặt chúng hội ba phen thưa thỉnh, lòng cầu khẩn dâ thiết, ý khí đã thuận tùng, rồi sau mới nói. Đức Phật nói những gì ? Đức Phật thận trọng dạy rằng : “Mọi người rồi sẽ thành Phật cả”. Kinh nói : “Nếu có loài chúng sanh, gặp các Phật quá khứ, hoặc nghe pháp, bố thí, hoặc trì giới, nhẫn nhục, tinh tấn, thiền trí thấy, tu các món phước huệ, tất cả hạng người đó đều đã thành Phật đạo. Những người xây tháp Phật, người đắp tượng, dựng chùa, cho đến đồng-tử chơi, vun cát làm tháp Phật, các hạng người như thế đều đã thành Phật đạo ... Hoặc người lòng vui mừng ca ngâm khen đức Phật ... cho đến đem một bông cúng dường

nơi tượng vẽ ... Hoặc có người lễ bái, hoặc lại chỉ chấp tay, dơ tay cùng cúi đầu, để cúng dường tượng Phật, lần thấy vô lượng Phật tự thành đạo vô thượng ... Nếu có người nghe pháp, không một ai chẳng thành Phật..."

Đức Phật thuật lại ngày trước, khi đức Phật mới thành đạo, trong 21 ngày suy nghĩ phương thế độ đời, độ mọi loài trong đời đều thành Phật như Phật. Đầu bốn nguyệt của đức Phật muốn khắp cả chúng sanh thảng vào Phật huệ, song vì căn trí chúng sanh ám độn, nên đức Phật phải chiều theo, dùng phương tiện quyền xảo dẫn dắt dụ dỗ lần lần. Kinh nói : "Lúc ta ngồi đạo tràng, xem cây cùng kinh hành, trong khoảng hăm mốt ngày suy nghĩ việc như vầy : "Trí huệ của ta đãng, vi diệu tột thứ nhất, chúng sanh các căn độn, bị tham si làm mù, các hạng người thế này, làm sao độ đãng đó ... ngày nay ta được đạo, cũng nên nói ba thừa". Mười phương chư Phật cũng nói : "Chúng ta cũng đều được pháp thứ nhứt rất mầu, vì các hạng chúng sanh, phân biệt nói ba thừa, trí hèn ưa pháp nhỏ, chẳng tin mình làm Phật, nên Phật dùng phương tiện, phân biệt nói các quả, đầu lại nói ba thừa chỉ để dạy Bồ-Tát". Kinh lại nói : "Ta lại nghĩ như vầy : Ta hiện ra nơi đời ác trước, cũng nên tùy thuận làm theo như lời của các đức Phật ở mười phương vừa nói".

Như thế ba thừa là quyền giả, gốc từ nhứt thừa mà ra, như kinh nói : "Chư Phật dùng sức phương

tiện nơi một Phật-thừa, phân biệt nói thành ba”.

Mặc dầu là phương tiện dẫn dụ, nhưng kỳ thật là đưa đến con đường chơn thật đạo, con đường thẳng đến quả vô thượng. Trong kinh nói : “Sở dĩ Phật ra đời vì để nói Phật huệ, nay chính đã đến giờ ... Nay Ta vui mừng không lo sợ, ở nơi trong chúng hội Bồ-Tát, bỏ phương tiện trước, chánh trực tuyên bày, chỉ nói đạo giáo nhứt-thừa vô thượng ... nghìn hai trăm La-hán, cũng đều sẽ làm Phật, sanh lòng rất vui mừng tự biết sẽ làm Phật”.

Bắt đầu từ phẩm “Phương-Tiện thứ 2” này đến phẩm “Pháp-Sư thứ 10”, chính là khai hiển chơn-tri-kiến của Như-Lai, nên thuộc về phần “khai Phật-tri-kiến”.

3.— THÍ-DỤ PHẨM

Nhân vì trong phẩm Phương-tiện trước, đức Thế-Tôn thẳng một mực thô lộ chơn thừa, mục đích duy nhất của đức Phật hiện ra đời, ngài Xá-Lợi-Phật, bậc trí huệ thượng-thủ trong chúng hội Thanh-văn, nghe pháp chơn thừa liền lãnh hội tỏ ngộ trước nhất, nghĩ nhớ lại từ trước mê lầm không tự nhận, nên tự trách tự hờn, đến nay mới tin chắc rằng sẽ được làm Phật không còn nghi ngờ. Kinh nói : “Nhưng vì chúng con không hiểu rằng Phật phương tiện tùy cơ nghi nói pháp, vừa nghe Phật nói pháp liền tin nhận nghĩ suy chứng quả. Bạch Thế-Tôn ! Con từ trước đến nay trọn ngày mẫn đêm thường tự khắc trách ... Ngày nay mới biết mình thật là Phật

tử, từ miệng Phật nói mà sanh ra, từ pháp Hóa-sanh,ặng phần Phật Pháp ... Lòng con rất vui mừng, nghi hối đã trừ handscape, an trú trong Phật trí. Con quyết sẽ làm Phật, được trời người cung kính, chuyển-pháp-luân vô thượng, giáo hóa các Bồ-Tát". Vì ngài Xá-Lợi-Phật đã tự tin nhận làm Phật, đã lãnh hội chơn thừa, nên liềnặng đức Thế-Tôn thọ ký, sẽ thành Phật hiệu Hoa-Quang ở cõi nước Ly-Cầu rộng độ vô lượng chúng. Hàng Thanh-văn từ lâu trầm trệ nơi quyền thừa, nay một phen nghe thật-giáo sanh tín tâm liền được thọ ký, đó chính là "rõ tất cả pháp tức tâm tự tánh thành tựu huệ thân tỏ ngộ chẳng phải do người khác". Dẫu vậy, song còn phải trải qua nhiều kiếp số tu hành mới được thành, vì vô minh chưa hết, phải cần lâu dài theo Phật, tu tập dứt trừ đến khi vô minh hết hẳn, mới thật chứng Phật quả. Thọ ký, ý nghĩa đại khái như thế.

Trong chúng hội tiểu-thừa, từ trước tình chấp sâu nặng nghi ngờ không tin, mỗi người đều tự cho rằng : Mình quyết không được dự phần làm Phật, cũng không có chí mong cầu. Nay chính tai nghe, tận mắt thấy ngài Xá-Lợi-Phật được đức Thế-Tôn thọ ký sẽ làm Phật, ngài Xá-Lợi-Phật đã vậy, chắc mình cũng thế, nên cả thảy đều sanh lòng rất vui mừng, đều cởi y tung lênlung đường đức Thế-Tôn, để tiêu biểu ý hướng thượng giải thoát. Kinh nói : "Thế-Tôn nói pháp đó, chúng con đều tùy hý, đại trí Xá-Lợi-Phật, nay được Phật thọ ký, chúng con như thế, quyết sẽ được làm Phật, trong tất cả thế gian,

rất tôn quý vô thượng". Dầu tự mình đã quyết định tin chắc nhưng còn lo trong chúng hội chỗ tin nhận chưa hoàn toàn thấu đáo, nên ngài Xá-Lợi-Phất, lại ân cần cầu thỉnh đức Thế-Tôn vì từ chúng mà nói rõ : Sở nhơn vì sao thuở trước Phật lại nói quyền, nay lại bỏ quyền nói thật, để dứt hẳn lòng nghi của toàn chúng hội.

Đức Thế-Tôn nói nhà lửa để tỷ dụ.

Tả cảnh nhà cửa hư sụp nguy hiểm, đầy những ác quỷ, trùng độc, thú dữ, lại thêm lửa dậy tứ bề, để lệ vòng sanh tử khốn khổ trong tam giới.

Các con ngu dại, tự thân ở trong chỗ hiểm nguy họa diệt vong ập đến, mà vẫn mê say vui đùa không hay không biết, để lệ sự mê lầm tham chấp của chúng sanh.

Trưởng-giả vì cứu con mà phải tự mình vào nhà lửa, đôi ba phen kiệt tâm tư tìm phương dụ dẫn để đem các con ra khỏi nạn chết : Trước nói thật trạng hiểm nguy, mà các con không hiểu, không nghe theo, sau cực chẳng đã phải quyền nói hứa cho ba thứ xe để ngoài cửa. Trúng tâm bình, các con ham xe mà ra khỏi nhà lửa. Để lệ đức Thế-Tôn lòng từ tha thiết vì độ quần sanh mà phải vào trong đời ác trước khốn nguy, phải kiệt tâm tư suy tầm phương thế cứu vớt, nói thật không hiểu, không tin, bất đắc dĩ phải nói quyền giáo ba thừa để dụ dẫn.

Trước hứa ba xe, mà lúc sau, khi các con đã ra khỏi chốn khổ nguy, đồng ban cho một thứ xe trâu báu cao rộng đẹp nhất trong đời. Chính chỉ rõ ý

nghĩa ngày nay đức Phật lập thật-giáo phế quyền thừa, mọi người sẽ được cứu cánh Phật quả.

Kinh nói : “Xá-Lợi-Phất ! Như ông Trưởng-giá đó, ban đầu dùng ba thứ xe để dụ dẫn các con, nhưng về sau chỉ cho đồng một thứ xe lớn vật báu trang nghiêm an ổn hạng nhất, mà ông Trưởng-giá đó không có lỗi hư vọng. Đức Nhu-Lai cũng lại như thế, không có hư vọng ban đầu nói ba thừa dẫn dắt chúng sanh, về sau chỉ dùng Đại-thừa mà độ thoát đó. Bởi vì sao ? Vì đức Nhu-Lai có vô lượng trí huệ, thập lực, tứ vô-sở-úy tạng các pháp mầu, có thể ban cho tất cả chúng sanh pháp Đại-thừa, chỉ vì chúng sanh không thể lãnh thọ được hết Xá-Lợi-Phất ! Do vì nhân duyên đó, nên phải biết rằng các đức Phật, dùng sức phương tiện nơi một Phật-thừa phân biệt nói ba”.

4.- TÍN GIẢI PHẨM

Ngài Ma-ha Ca-Diếp v.v... bốn vị đại đệ tử, nhân thấy ngài Xá-Lợi-Phất đã lãnh hội tỏ ngộ, được thọ ký thành Phật, lại nhân nghe lời thí dụ vừa rồi của đức Thế-Tôn : “Phương tiện nói ba thừa hội quy về một Phật-thừa”, cho nên sanh lòng vui mừng vô lượng, hiểu rõ quả vị của mình đã chứng trước kia là quyền, tin chắc Phật-thừa được nghe hôm nay là chơn ; hồi hận ngày xưa si mê, vừa được tiểu quả Thanh-văn thoát ly tam giới đã tự lấy làm đủ, không lập chí hướng thượng, không mong cầu đại quả, như kinh nói : “Chúng con ở đầu hàng

chúng tăng, tuổi đều già suy tự cho rằng đã được Niết-bàn, không còn kham nhiệm tu pháp đại-thừa, nên chẳng tiến cầu đạo vô-thượng chánh-dắng chánh-giác". Hôm nay nghe đức Phật thọ ký cho Thanh-văn thành Phật, từ lâu tưởng rằng : Đối với Phật-thừa mình đã tuyệt phần, nay bỗng nhiên lại được, mừng này còn mừng nào hơn, như kinh : "Nay chúng con ở trước Phật nghe thọ ký đạo vô thượng cho Thanh-văn, lòng chúng con rất vui mừng, được điều từ hồi nào chưa từng có, chẳng ngờ hôm nay bỗng nhiên được pháp mầu hy hữu, mừng rõ chẳng xiết, được lợi lành lớn, vô lượng trân bảo chẳng cầu mà được".

Rồi bốn Ngài ở trước đức Phật tự nói dụ "cùng tử" nào bỏ cha trốn đi, nào gặp cha không nhận mà trở lại sợ, nào chỉ ham hốt rửa phân nhơ để được tiền công từng ngày, cho đến trên mấy mươi năm sau, một ngày kia bỗng nhiên được hưởng cả gia tài to lớn của cha. Bốn Ngài mượn việc của cùng tử để dụ cho cảnh huống của mình, mà cũng là của mọi người, thơ ngày xa Phật lưu lạc trong luân hồi, nổi trôi trong sanh tử ; đến ngày gặp được Phật lại không biết chính là cha lành mà trở lại sợ, nhờ Phật phương tiện cho ở quả tiểu thừa, tự an phần nơi đó, không tin mình chính là con của Phật, có phần ở Phật đạo, sợ hãi pháp chơn thừa, mãi đến ngày nay mới tự hiểu tự tin. Kinh nói : "Thế-Tôn ! Chúng con vì ba món khổ ở trong sanh tử bị các nhiệt não, mê lầm không biết, ham ưa pháp nhỏ, ngày nay Thế-

Tôn bảo chúng con suy nghĩ dứt trừ phần nhơ hý luận của các pháp. Chúng con ở trong pháp đó siêng nǎng tinh tấn, được đến Niết-bàn tiền công một ngày. Đã được đó rồi lòng rất vui mừng tự cho đã đủ.

Chúng con từ xưa nhẫn lại chính thật là Phật tử, mà chỉ ưa pháp tiểu thừa, nếu chúng con có lòng ưa mến pháp Đại-thừa thì đức Phật vì chúng con nói pháp Đại-thừa, ở nơi hội nói kinh Pháp-Hoa này, đức Phật chỉ nói pháp nhứt-thừa ... cho nên chúng con nói từ trước không lòng mong cầu, hôm nay Pháp-Vương Đại-Bảo tự nhiên mà đến ...”

Hiểu trước quyền, tin nay thật nên gọi phẩm này là “TÍN GIẢI”.

5.- ĐƯỢC THẢO DỤ PHẨM

Nhân vì vừa rồi bốn vị đại đệ tử đã tín giải, lập dụ để tự trần đã hiểu nơi quyền tin nơi thật của mình, đức Thế-Tôn liền ứng chứng cho. Song do vì còn chưa có thể biết thấu sức tri kiến bình đẳng thâm diệu của đức Như-Lai, hoặc giả những hàng chấp tướng lại cho rằng : Đức Như-Lai thật có tác ý tùy cơ, do đức Như-Lai tác ý tùy cơ nói ba thừa sai khác, và thật có quả vị ba thừa nên chứng và đáng được. Nếu chấp cho như thế thời thành có thật Niết-bàn cùng thật Pháp. Niệm Niết-bàn cùng chấp pháp không tiêu thì có thể nào triệt suốt nguồn đáy của các pháp, đáy nguồn của các pháp không triệt thì tất là PHẬT-TRI-KIẾN khó khai hiển được. Dầu đức

Như-Lai nói pháp ba thừa, nói quả vị, nói Niết-bàn, nhưng kỳ thật đức Như-Lai bao giờ cũng vẫn vô tâm hành bình đẳng thuyết pháp, viên âm nhất vị vang khắp, chỉ vì chúng sanh chúng tánh không đồng, nên theo cǎn, tùy theo tánh, tùy theo loại mà tự thành lanh thọ sai khác thôi.

Vì muốn giải quyết nghĩa bình đẳng thuyết pháp để ngừa sự nhận lầm, nên đức Như-Lai nói dụ “DUỐC THẢO” : Mây đầy khắp trời che trùm muôn vật, đồng một loạt mưa xuống chỉ rưới một thứ nước, cũng không chõ ít nhiều. Mặc dầu một trận mưa không mẩy mún riêng tư, nhưng ba thứ cỏ cùng hai loại cây tùy phận được đượm nhuần mỗi mỗi riêng khác. Cứ xem nơi cỏ cây thì thấy sự hấp thụ không đồng, như không đồng là tự nơi cỏ cây giống loại khác nhau, chớ nước mưa chỉ một vị thôi.

Đức Như-Lai thuyết pháp cũng thế, lòng từ rộng lớn bao bọc cả quần sanh, dùng viên âm ban cho phép nhất vị bình đẳng. Pháp của Như-Lai vốn không sai khác, mà có sai khác là tự ở nơi cơ của chúng không đồng. Do đây mà thấy rõ ý thú “chỉ có một Phật-thừa, không hai cũng không ba”. Làm cho người nghe xong dụ “Dược thảo”, liền trừ chấp kiến, có thể sâu vào pháp huệ bình đẳng của Như-Lai, chính là khai hiến PHẬT-TRI-KIẾN vậy.

Kinh nói : “Đức Như-Lai làm vua trong các pháp, nơi tất cả pháp dùng trí phương tiện mà diễn ra đó, pháp nói ra đó thấy đều đến bậc nhứt-thiết-trí”.

Kinh lại nói : “Mây kia tuôn ra nước thuần một vị, cỏ cây lùm rừng tùy phận thọ nhuần. Tất cả các cây hạng lớn, vừa, nhỏ, xứng theo lớn nhỏ đều đặng sanh trưởng, gốc, thân, nhánh, lá, bông, trái, tươi sáng, một trận mưa rưới đến đều được tốt tươi. Xứng như thể tướng của cỏ cây kia, tánh loại chia ra lớn nhỏ, mưa nhuần vẫn một vị mà mỗi thứ đều sum sê. Đức Phật cũng thế, hiện ra nơi đời ví như mây lớn khắp che cả. Ta là đấng tôn trọng nhất trong đời không ai có thể sánh bằng, vì muốn làm cho chúng sanh được an ổn mà hiện ra đời, vì hàng đại chúng nói pháp cam-lồ thanh tịnh, pháp đó thuần một vị giải thoát Niết-bàn. Dùng một thứ diệu âm diễn thông nghĩa đó, thường vì Đại-thừa mà làm nhân duyên. Ta đều bình đẳng khắp xem chúng sanh không có lòng bỉ thử ưa ghét, ta không tham chấp, cũng không hạn cuộc trệ ngại, hằng vì tất cả chúng sanh mà bình đẳng nói pháp ... Tất cả chúng sanh nghe ta nói pháp, tùy theo sức mình mà lãnh thọ, an trụ nơi các địa vị, hoặc ở nơi nhơn, thiên, vua Chuyển-luân-thánh-vương, Đế-thích, Phạm-vương, như giống cỏ thuốc nhỏ hoặc được Niết-bàn, chứng quả Duyên-giác như cỏ thuốc bậc trung. Hoặc hạng cầu quả Phật, ta sẽ làm Phật, là cỏ thuốc lớn. Lại có các Phật tử chuyên lòng cầu Phật đạo, thường hành đạo từ bi tự biết mình làm i-phật quyết định không nghi, đó gọi là hạng cây nhỏ. Bậc an trụ thần thông chuyển-pháp-luân bất thối, độ vô lượng ức trăm nghìn chúng sanh, Bồ-Tát như thế gọi là đại thọ.

Đức Phật bình đẳng nói pháp như mưa một vị, tùy nơi tánh chúng sanh mà tự bẩm thọ không đồng ... Đạo hạnh của các ông tu chính là đạo Đại-thừa Bồ-Tát, lần lần tu học đều sê thành Phật.

6.- THỌ KÝ PHẨM

Do ngài Ma-ha Ca-Diếp v.v... bốn vị đệ tử trong phẩm trước lãnh ngộ ý chỉ bình đẳng, nhứt vị, đã hiểu ba thừa vốn không thật. Phật tri-kiến bốn hữu khai hiến, thời chánh nhân chơn thật thành Phật đã đủ, nên đức Thế-Tôn tuân tự thọ ký cho bốn Ngài.

7.- HÓA THÀNH DỤ PHẨM

Nghe “pháp thuyết” khai quyền hiểu thật, ngài Xá-Lợi-Phật đã sớm lãnh ngộ chơn thừa. “DỤ THUYẾT” vừa tuyên bày, bốn vị đại đệ tử tin sâu hiểu chắc, mà đều được thọ ký.

Trong pháp hội còn có một loại Thanh-văn căn chậm lụt, từ lâu cho rằng quả vị đại giác của Phật, không phải trí phần của mình, không thể đến, không thể chứng. Đến nay thói quen kém hèn vẫn chưa dứt, hoặc giả toan cho rằng : Năm Ngài là bậc đệ tử của Phật, là bậc đạo thủ trong chúng, nên đáng dặng thọ ký, còn chúng ta chắc khó dặng dự phần. Nhân thế nên vẫn còn ôm lòng tuyệt phật.

Đức Thế-Tôn dự biết lòng chúng, bèn dẫn việc mười sáu vị Vương-tử giáo hóa vô lượng chúng, trong thời kỳ Phật Đại-Thông-Trí-Thắng, trải qua vi trần số kiếp về trước, để cho chúng hội biết rằng : Đức Phật

với đại chúng đã cùng kết thiện duyên với nhau từ lâu xa. Vì trần số kiếp trước, đức Phật, vị Vương-tử thứ mười sáu, đã từng gieo duyên chung Pháp-Hoa nhứt-thừa vào tâm điền của đại chúng rồi. Từ đó về sau, đời đời vẫn không rời Phật, đều được đức Phật tiếp tục giáo hóa. Nay cơ duyên đã thuần thục chính là đã đến lúc ấn hứa làm Phật để phá nghi tình chấp trước của đại chúng, làm cho chúng phát khởi lòng hâm mộ Đại-thừa, quyết định Phật tri-kiến. Đức Phật nhắc việc Đại-Thông Trí-Thắng thuở xưa, dẫn việc mười sáu vị Vương-tử giảng kinh Pháp-Hoa ngày trước, để hiển rõ duyên nhân Phật tánh. Phật tri-kiến đã sẵn, duyên nhân Phật tánh lại đã đủ, thì liễu nhân tự thành.

Bổn ý của đức Phật bao giờ cũng muốn đưa toàn chúng thăng một đường đến quả vị giác mân của Phật, ngặt vì chúng sức kém, chí chúng lụt, tánh chúng chậm, nguyện chúng yếu, ngó quả cao xa sanh lòng chán nản sợ sệt, bất đắc dĩ đức Phật phải quyền lập tam thừa Niết-bàn để cho chúng tạm thời an nghỉ, để cho lòng chúng hết sợ hết nhảm. Lòng sợ nhảm đã hết, đức Phật liền dắt chúng thăng bước đến mục đích chánh của Phật đã định.

Muốn hiểu rõ nghĩa tam thừa Niết-bàn rốt ráo là quyền, tạm lập ra chỉ để trừ lòng chán nản sợ sệt của chúng mà thôi, nên đức Phật nói dụ “HÓA THÀNH”. Đức Phật là vị Đạo-Sư tài trí, dẫn đường, đưa chúng vượt qua con đường hiểm trở dài xa vô minh hoặc chướng, để đến bảo-sở chơn thường. Nửa

đường chúng mệt chúng sợ, chúng muốn trở lại. Đạo-Sư phải dùng thần lực hóa ra thành trì để cho chúng có chỗ tạm nghỉ khỏi phải trở lui. Thành trì do thần lực biến hóa chớ nào phải thật. Chúng hết mệt hết sợ. Đạo-Sư liền nghiệp thần lực diệt tiêu hóa thành, lại đưa chúng tiến lên con đường thẳng đến bão-sở, trước sau cung chỉ là một con đường phải noi theo để đến bão-sở thôi.

Tam thừa Niết-bàn nào khác hóa-thành, tạm thời trụ nơi đó rồi lại phải rời ra mà thẳng đến trước, vì nào phải là cơ sở chân thật mà ở mãi được, thí chung rồi cũng chỉ một Phật thừa là chơn thật, một con đường duy nhất đến quả vô-thượng chánh-dắng chánh-giác.

Kinh nói : “Các vị Sa-di đó ... mỗi vị ngồi pháp tòa nói kinh Đại-thừa này ... mỗi vị Sa-di đó độ các hàng chúng sanh có sáu trăm muôn ức hằng-hà-sa các chúng ... Chúng được nghe pháp đó nơi trong các cõi Phật thường cùng Thầy sanh chung ... Ta trong số mười sáu, cũng từng vì các ông nói kinh Pháp-Hoa cho nên dùng phương tiện dẫn các ông đến Phật huệ, do nhân duyên trước đó nên nay lại nói kinh Pháp-Hoa đưa các ông vào Phật đạo, cẩn thận chớ sanh kinh sợ ...”

Mọi người đều mỏi mệt mà thưa cùng Đạo-Sư rằng : Nay chúng tôi mỏi mệt, nơi đây muốn trở lại. Đạo-Sư nghĩ như vậy : Bọn này đáng thương, làm sao lại muốn trở lại mà dành mất trân bão lớn. Liền nghĩ chước phương tiện, nên dùng sức thần thông

hóa làm thành quách lớn các nhà cửa trang nghiêm ... Hóa xong rồi bảo chúng : Chớ sợ, các ngươi vào thành này đều được tùy ý ưa muốn... Vị Đạo-Sư biết chúng nghỉ ngơi xong bèn nhóm chúng mà bảo rằng : Đây chỉ là thành quách biến hóa đó thôi, các ngươi nên đi tiến đến trước, để đồng nhau đến bảo-sở.

Ta cũng lại như thế, là Đạo-Sư của tất cả, thấy những người cầu đạo giữa đường mà trễ bỎ, chǎng có thể vượt qua các đường hiểm sanh tử phiền nǎo, ta dùng sức phuơng tiện nói Niết-bàn để chúng nghỉ ngơi : Biết đã đến Niết-bàn đều đặng A-la-hán, bèn nhóm đại chúng lại vì đó nói pháp chơn thật. Các đức Phật có sức phuơng tiện phân biệt nói ba thừa, vì để tạm nghỉ ngơi nên nói hai, kỳ thật chỉ có một Phật-thừa ...”

8.- NGŨ BÁ ĐỆ TỬ THỌ KÝ PHẨM

Năm trăm vị đệ tử trước kia nghe năm vị thượng-thủ được thọ ký, vừa rồi lại được nghe việc nhân duyên đời trước, đốn ngộ tích nhân, mới biết rằng đức Phật dùng vô lượng thần thông phuơng tiện dẫn dắt chúng sanh, tự tin chắc mình quyết định thành Phật. Lòng nghi ngờ đã dứt, mối lo lắng đã tan cho nên nói rằng : “Tâm tịnh”, chí hâm mộ được đức Phật thọ ký nên nói rằng : “Dõng dước”, tự biết đã kham đảm đương gia nghiệp Phật thừa, cho nên nói rằng : “Chỉ có đức Phật Thế-Tôn biết rõ được thâm tâm bốn nguyện chung ta”. Phật huệ đã hiển, tri kiến đã khai, nên đức Thế-Tôn tuân tự thọ ký

cho cả.

Được thọ ký xong, năm trăm vị nói dụ “hệ châu”, để tỏ chỗ mê lầm của mình ngày trước, bày ý ngộ túc nhân ngày nay, từ lâu không hề rời Phật thừa nửa bước mà trước không tự nhận, đến nay mới tin chắc.

9.- THỌ HỌC VÔ-HỌC NHƠN KÝ PHẨM

Do từ trước, đức Thế-Tôn nhiều lần khai thị, nào “pháp”, nào “dụ”, nào “nhân duyên” ba phen nói bày đã cùng, đã khắp, mọi người trong pháp hội đều tin, ở nơi lời Phật dạy, chẳng còn nghi ngờ đều đã nhận thật, cho nên các vị đại đệ tử, từ bậc thượng-thủ, năm trăm đệ tử nhẫn đến cả một nghìn hai trăm A-la-hán đều được thọ ký. Như thế là đã an ủi lòng đại chúng rồi. Nhưng còn hàng tân học Thanh-văn, như các ngài A-Nan, La-Hầu-La v.v... đều muốn được thọ ký để toại lòng trông mong của chúng, mà cũng là chủ ý để thấy rằng Phật Pháp không hề thừa sót. Nhân đó mà đức Phật đều thọ ký cho.

Luận về Phật tánh, có ba thứ nhân, tức là : “chánh nhân”, “duyên nhân”, và “liễu nhân”. Ba nhân nếu đầy đủ thì quyết định thành Phật không nghi vậy. Tự tánh Phật mọi người đều sẵn đủ đó là “chánh nhân Phật-tánh”. Cần phải nhờ giáo pháp của Phật, các thiện-trí-thức v.v... trợ giúp cho khai phát, đó là “duyên nhân Phật-tánh”. Còn tự tin liễu ngộ đó là “liễu nhân Phật-tánh”, các ngài Xá-Lợi-

Phật v.v... mau tò ngộ, đó là chính vì “chánh nhân Phật-tánh” thâm hậu vậy.

Với năm trăm vị A-la-hán, đức Phật rộng dẫn duyên xưa để thấy rằng các vị đã được đức Phật giáo hóa từ lâu xa, đó là duyên nhân Phật-tánh đặng thuần thực vậy. Trong duyên nhân lại có hai phần, tức là thân duyên cùng sơ duyên. Các hữu học, vô-học gần kề bên đức Phật, dự pháp hội của Phật đó là thân duyên, vả lại A-Nan là em, La-Hầu-La là con, thì lại là tối thân trong thân duyên, có lý nào không đặng độ, nên đều được thọ ký cả. Mới thấy rõ rằng lòng từ bi của đức Phật thật là rốt ráo bình đẳng vậy.

10.- PHÁP SƯ PHẨM

Do vì về trước đức Thế-Tôn cùng cực rộng khen pháp nhứt-thừa nhiệm mầu rất sâu, người nào có thể tin thì liền được thành Phật. Các đại đệ tử đã tin, đã nhận, nên đều đã được thọ ký làm Phật ở tương lai.

Pháp nhứt-thừa này chính là chánh nhân Phật-tánh bốn lai sẫn đủ của tất cả chúng sanh. Nay nhờ đức Như-Lai lòng từ bình đẳng khai thị phương tiện, nói Diệu-Pháp Liên-Hoa này, để làm duyên nhân trợ giúp cho chánh nhân hiển phát, đức Phật là duyên thân nhất, Diệu-Pháp là duyên thắng nhất, được gấp duyên nhân thân thắng, không một ai là không liễu ngộ trọn thành liễu nhân Phật-tánh, ba nhân đã đủ bèn có thể kham đảm đương sự nghiệp nhà Phật.

Xem kết quả của chúng hội hiện nay, chúng rõ việc gieo mầm trong vi trấn số kiếp trước, dầu lâu xa, thay đổi nhiều thân, trải qua nhiều đời, nhưng chỉ càng tăng trưởng nẩy nở, vẫn không một mảy bớt hao.

Đã biết rõ bốn nhân của đức Phật thuở đức Đại-Thông-Trí-Thắng Như-Lai, trong tâm điền một phen đã huân nạp thắng pháp, thời rốt ráo thuần thực ở pháp hội ngày nay.

Suy quá khứ, chứng hiện tại. Xưa đã thế thời nay cũng thế. Một hội pháp duyên hiện nay lại là chúng tử thắng diệu vô tận mãi mãi, để rồi sẽ rốt ráo thuần thực ở tương lai, đó chính là “nếu có người nào nghe pháp không một ai chẳng thành Phật” : Nhẫn đến “chỉ một niệm vui theo thì cũng đều nêu Phật quả” : Vì thế nêu dùng hai chữ “Pháp-Sư” nêu tên phẩm này. Đây là chú ý rằng chánh nhân Pháp-Hoa ngày nay, cần nhờ các vị Pháp-sư để khai hiển, để truyền đăng làm thắng duyên vô tận cùng kiếp vị lai. Dầu rằng tất cả chúng sanh, đều có chánh nhân Phật-tánh, nhưng nếu không có “diệu pháp” để làm thắng duyên giúp cho phát lộ, thời tất khó mong chóng thành giác quả. Vì có “nhân” mà không có “duyên” thì tất không sanh “liễu”, liễu nhân đã không, làm thế nào được cứu cánh. Do các nghĩa như thế, nên chúng tử Phật-tánh cần phải nhờ “duyên” huân khởi. “Duyên” huân có hai phần : “Tân huân” và “cựu huân”. Thuở Phật Đại-Thông Trí-Thắng, mười sáu vị Vương-tử khai hóa

đó là “cựu huân”. Hiện pháp hội hôm nay là “tân huân” vậy.

Pháp-Sư có 5 hạng :

- 1.- Tùy hỷ Pháp-sư
- 2.- Đọc tụng Pháp-sư
- 3.- Thọ trì Pháp-sư
- 4.- Thơ tả Pháp-sư
- 5.- Giảng thuyết Pháp-sư.

Trong 5 hạng trên đây, nếu có thể hoàn toàn một tức là vị Pháp-Hoa Pháp-Sư.

Kinh Pháp-Hoa này là toàn thân của Như-Lai, gánh vác kinh này chính là gánh vác đức Như-Lai, vì thế nên phải kính trọng Pháp-sư xem như đức Phật, để hiểu rõ pháp mầu thù thắng, cần phải nhờ nơi người hoằng truyền, có hoằng truyền thì giống Phật không dứt mất, đó là “Pháp thâm diệu như thế, nếu không người tuyên nói, dầu có trì cũng không hiểu biết”. Kính trọng thì phước đức vô lượng, còn nếu hủy báng mắc tội báo rất nặng, vì kính trọng là nối giống Phật, còn hủy báng là dứt giống Phật vậy.

Đến đây thấy rằng bốn tâm hiện ra nơi đời của đức Phật cũng có thể gọi rằng là đã vừa khấp đú.

Kinh nói : “Đức Phật bảo ngài Dược-Vương Bồ-Tát : Tất cả đại chúng trong pháp hội này, từ hàng tứ chúng đến thiên, long, bát bộ v.v... đều ở trước đức Phật nghe kinh “Diệu-Pháp Liên-Hoa”, một bài kệ một câu, nhẫn đến một niệm tùy hỷ đó, ta đều thọ ký cho những người ấy sẽ được đạo vô thượng Bồ-đề ... Sau khi ta diệt độ cũng thế, nếu có người

nào nghe kinh Diệu-Pháp Liên-Hoa, nhẫn đến một câu, một niệm tùy hỷ đó, ta cũng thọ ký đạo vô thượng Bồ-đề cho những người ấy ... Nếu lại có người thọ trì, đọc tụng, giải nói, in chép kinh Diệu-Pháp Liên-Hoa, nhẫn đến một bài kệ, đối kinh quyển này kính xem như Phật, các thứ cúng dường ... Phải biết những hạng người như trên đó đã từng cúng dường mười muôn ức đức Phật, nơi các đức Phật đã thành tựu nguyện lớn, vì thương chúng sanh mà sanh trong nhân gian. Được-Vương ! Nếu có người hỏi, chúng sanh nào sẽ làm Phật ở tương lai ? Thì nên chỉ những hạng người trên đó, ở đời vị lai chắc được làm Phật ... Nếu có trai lành gái tín nào, sau khi ta diệt độ có thể riêng vì một người giảng nói kinh Pháp-Hoa này nhẫn đến một câu phải biết người đó là sứ thần của đức Như-Lai, đức Như-Lai sai làm việc Phật, huống lại là người ở trong đại chúng rộng vì người mà nói.

Được-Vương ! Nếu có người ác dùng tâm chẳng lành nơi trong một kiếp, hiện ở trước Phật thường mắng nhiếc Phật, tội đó còn nhẹ. Nếu có người dùng một lời ác chê mắng người tại gia hay xuất gia đọc tụng kinh Pháp-Hoa này, tội đây rất nặng ...

Được-Vương nên biết ! Sau khi Như-Lai diệt độ, người nào có thể in chép, thọ trì, đọc tụng, cúng dường kinh này vì người khác diễn nói, thì đức Như-Lai lấy y trùm người đó, lại được các đức Phật hiện tại ở mười phương hộ niệm ... Thì được đức Như-Lai tay xoa nơi đầu ... Nếu sau khi ta diệt độ người nào

có thể giảng thuyết kinh này, ta liền sai hóa tứ chúng cúng dường vị Pháp-Sư đó, dẫn dắt các chúng sanh nhóm lại nơi đó... nghe pháp ...

Từ phẩm Pháp-Sư này trở về trước thì thuộc về phần khai Phật-tri-kiến”.

Khai có hai ý nghĩa :

1- Ở nơi đức Phật, thì đức Phật vì chúng khai thị, khai hiến, khai phát, cốt yếu làm cho người nghe ... tự hiểu tự tin Phật tri-kiến.

2- Ở nơi người nghe pháp thì ... khai ngộ Phật tri-kiến, bởi chúng từ lâu mê lầm không tin, nay được đức Phật giảng nói thì bỗng nhiên liễu ngộ. Chính là liễu ngộ tự tâm, ví như hoa sen nở.

C.- PHẦN THỊ PHẬT-TRI-KIẾN

11.- HIỆN-BẢO-THÁP PHẨM

Trong phẩm đây hiển thị pháp thân thường trú của Như-Lai, cùng cảnh tịnh tịch thật tướng chơn thật muốn làm cho chúng sanh biết và thấy. Pháp thân cùng chơn cảnh đồng hiện bày trước mắt đại chúng đó là nghĩa “Thị” vậy.

Trong pháp hội Pháp-Hoa đây trước nhất đức Phật phóng quang soi thấu phương đông, hiện đủ sự tướng trong pháp giới, chúng sanh, cùng Phật v.v... trước sau đều khắp, đó chính là chung hiển thị tâm cảnh Phật-tri-kiến thâm diệu của chúng sanh. Do vì chúng hội đương cơ chưa ngộ được diệu tâm lại

dùng tinh thức suy nghĩ so lường ; phàm hễ tinh thức sanh, thì trí huệ bị cách ngại, chính trước mắt mà không tự đạt được, lại chợ là không phải trí phần của mình. Sau đó đức Như-Lai dùng đủ cách khai thị, nào tuyên pháp thuyết, nào dẫn “dụ thuyết”, nào thuật “nhân duyên” nhờ thế mà chúng hội đương cơ đã tin lời của đức Phật, tự nhận mình sẽ làm Phật nên đều được đức Phật thọ ký.

Mặc dầu đã được thọ ký, nhưng đó chỉ mới tin tự tâm thôi, còn chưa nhận rõ pháp thân chơn cảnh. Đây thì là niệm chấp chặt nghĩa sanh diệt chưa trừ, lòng cho có tịnh uế chưa dứt. Vì thế nên đức Như-Lai toan hiển pháp thân thường trú mà tháp đẹp bảy báu từ dưới đất vọt lên, đức Đa-Bảo Như-Lai đã diệt độ từ lâu toàn thân hiện còn nguyên vẹn, để làm tiêu tan niệm chấp sanh diệt của chúng. Rồi chính cõi Ta-bà uế độ này, ba phen biến thành Tịnh-độ cực kỳ trang nghiêm, để dứt trừ lòng lầm cho thật uế thật tịnh của đương hội.

Vả lại vô lượng chư Phật ở mười phương đồng câu hội nơi thế giới này, để chỉ bày trong pháp giới, không luận một trần hay một cõi phàm chạm mắt đến đều là chân cảnh thật tướng cả, đây chính là tri kiến chơn thật của Phật vậy.

Tháp cao năm trăm do tuần, trong tháp toàn thân của đức Đa-Bảo Như-Lai y nhiên chẳng rã, để chỉ rõ cho chúng sanh biết rằng, chính thân ngũ uẩn sanh diệt của mọi người là nhà ở của pháp thân thường trú. Đến như cõi Ta-bà ba lần biến thành

Tịnh-độ, để chỉ rõ : Hoa-Tạng chơn cảnh thật báo trang nghiêm chẳng rời ngoài nghiệp dụng ngũ trước vậy.

Nơi đây đức Thế-Tôn chỉ bày pháp thân thường trú y chánh trang nghiêm, là chủ ý muốn cho chúng hội đương cơ biết nghĩa vi diệu của tự tâm cảnh, ngũ hầu liền nơi trước mặt mà hiện chứng, chẳng sanh lòng lo sợ rằng Phật đạo dài xa, như bọn người đến bảo-sở sợ đường hiểm trở, nhảm mồi nோ dài xa trong phẩm trước.

Thâm ý dẫn quyền thừa của Phật rõ thấy nơi phẩm này. Do đâu mà rõ thấy ư ?

Như trong kinh thường nói : "Khai môn phương tiện hiển thị tướng chơn thật" chơn thật tướng là gì ? Chính là pháp thân chơn thật đức Tỳ-Lô-Giá-Na do nhiều kiếp tu nhân chứng được, cùng cõi Thường-Tịch-Quang chơn độ của Phật trụ. Rồi từ pháp-thân hiện báo thân Lô-Xá-Na ở nơi Tịnh-độ Thật-báo-trang-nghiêm ; những thân cùng độ trên đây đều chơn thật, cho nên là chơn thật tướng.

Còn đức Thích-Ca Mâu-Ni Thế-Tôn là từ báo-thân mà hiện ứng-thân, vì tùy cơ duyên nên cõi của đức Phật ở cũng đồng với chúng sanh, tức là cõi uế độ Ta-bà ngũ trước này, thân cùng độ này đều là giả, vì giả nên phàm giáo pháp của đức ứng-thân Phật thi thiết ra đều thuộc về quyền, bởi tùy theo quyền cơ của uế chúng, quyền là danh từ khác của phương tiện vậy.

Nhân vì đức Phật Tỳ-Lô-Giá-Na khi thành

chánh-giác, hiện thân Lô-Xá-Na ngồi tòa kim cương nơi Bồ-Đề-Đạo-Tràng cùng vi trần pháp tánh Đại-sĩ nói kinh Hoa-Nghiêm, đây là cả thân cùng độ đều chân mà giáo pháp cũng thật. Ngặt vì trong hội Hoa-Nghiêm chỉ lợi cho bậc viên căn Đại-thừa thôi, còn hàng căn khí tiểu thừa cùng bậc tích hạnh Bồ-Tát tuyệt phán, nên có câu : “Hàng nhị thừa đích thân ngồi tại tòa trong hội mà như đui như điếc”.

Vì thế nên đương lúc đức Lô-Xá-Na thuyết Hoa-Nghiêm, chẳng ngại gì hiện thân ứng hóa Thích-Ca Mâu-Ni tám tướng thành đạo, bắt đầu từ pháp hội nơi vườn Lộc ; đem đạo nhứt-thừa mà phân biệt nói thành ba thừa, để tiếp dẫn cơ hạng trung và tiểu. Dùng sức phương tiện nói pháp Tứ-chơn-đế, pháp thập-nhi-nhân-duyên, sự lục-độ v.v... đồng hóa độ ba căn. Mặc dầu cũng có nói pháp giáo hóa Bồ-Tát nhưng đều thuộc về quyền giáo. Như ông Trưởng-giả trong phẩm Thí-Dụ hứa ba thứ xe để quyền cứu các con, chẳng phải là có thật. Ngày nào trong toàn chúng hội, hàng đệ tử của Phật, còn chưa chứng thấy pháp thân chơn cảnh, thời là ngày đức Thế-Tôn, đãng đại bi bình đẳng chưa toại lòng. Như nói : “Ta vốn lập thệ nguyện rằng : Muốn làm cho tất cả chúng sanh đồng như Ta không khác”. Ý của đức Thế-Tôn vẫn muốn cho chúng sanh, mau chứng chơn cảnh pháp thân của Như-Lai để thăng đến thật quả Hoa-Tạng trang nghiêm. Ngặt vì chúng hội hạ liệt một mực chấp quyền là thật mà chẳng chịu thăng đến trước, và lại đối với chơn thuyễn của đức

Thế-Tôn đúng thật tuyên bày lại nghi ngờ không tin nhận. Làm cho đức Thế-Tôn phải hao sức nhọc lòng, hơn bốn mươi năm dùng đủ phương tiện uốn nắn đào thải.

Đến nay cẩn tánh của chúng hội đã thuần thục, mà cơ duyên giáo hóa của Thế-Tôn cũng sắp xong, cho nên trong hội Pháp-Hoa này, đức Thế-Tôn thổ lộ bốn hoài khai trừ cả ba thừa quyền giáo ngày trước, để hiển nhứt-thừa chơn thật, Trưởng-giả gia nghiệp giàu lớn, chính là dụ cho pháp nhứt-thừa viên diệu của hội Hoa-Nghiêm. Hàng Thanh-văn chỉ nhận ứng thân Thích-Ca Mâu-Ni Phật là chơn, mà chẳng biết chính còn có chơn Phật. Chỉ thấy cõi uế độ Ta-bà đáng nhầm mà không thể đạt được chân cảnh thật tướng. Vì thiên nhận thiên kiến như thế nên khu khu một mực nấm chặt chẽ chấp sanh diệt, cùng niệm cho tịnh uế không chịu rời bỏ, bởi do không đạt lý “duy tâm sở hiện” nên đến đỗi thế đó.

Sắp sửa nói kinh này, đức Thế-Tôn trước phóng quang minh soi suốt mươi tám nghìn thế giới phương đông, chỉ toàn chân cảnh của pháp giới chính là trong hằng ngày của chúng sanh chớ không đâu khác. Cảnh trí này không phải dùng tâm tư mà có thể đến được, nên liền sau đó, đức Thế-Tôn từ tam-muội dậy, lại dùng ngôn thuyết phương tiện, nhiều cách chỉ bày. Trong đại chúng đều tin tự bốn tâm, đức Thế-Tôn liền thọ ký làm Phật cho cả. Đúng như trong kinh Hoa-Nghiêm nói: “Lúc mới phát tâm biết tất cả pháp chính là Tâm-tự-tánh. Thành tựu

Huệ thân tỏ ngộ chẳng do người khác". Đây chỉ mới rõ tự tâm chơn, còn chưa đạt được tự cảnh thật. Tâm cùng cảnh chưa dung thông thì chưa phải chơn nhân thành Phật, còn thuộc về tri kiến của chúng sanh chớ chưa phải là tri kiến của Phật. Các phẩm trước đức Phật thọ ký cho chúng hội, đã khai hiển tâm chơn, nên nói phẩm này để chỉ cảnh thật, để thị Phật-tri-kiến.

Trong phẩm này ý nghĩa rất sâu xa, nếu không chín chắn tham cứu thời rất khó lãnh hội diệu chỉ. Đem dung hội với Hoa-Nghiêm lại càng rõ quy thú trong phẩm này thật là thâm huyền vậy.

D.- PHẦN NGỘ PHẬT TRI KIẾN

12.- ĐỀ-BÀ ĐẠT-ĐA PHẨM

Trong phẩm này chỉ bày ngộ Phật-tri-kiến có khó có dễ, khó để chúng hội sanh lòng trân trọng hy hữu, dễ để chúng khởi sợ sệt dài xa, nhắc túc nhân của đức Phật cùng Đạt-Đa, nhân đây mà đặt tên phẩm.

Do vì trước kia các hàng Thanh-văn từ xưa ôm lòng sợ sệt Phật đạo dài xa cho nên không lòng ưa muốn. Đến nay dầu đã nhờ đức Phật thọ ký, nhưng còn phải trải qua nhiều kiếp, mới được Phật quả, sợ rằng trong thời gian đó túc tập phát khởi, nửa chừng ngưng trệ không khứng siêng cầu, nếu rời diệu pháp nhứt-thừa này thời Phật đạo không do đâu thành

tựu.

Đức Thế-Tôn tự dẫn việc đời trước của mình, dẫn việc một đời để dụ cho vô lượng đời khác, cần cầu kinh Diệu-Pháp nhứt-thừa, không màng giàu sang, không sợ nhọc nhằn, không tiếc thân mạng, dầu làm vua mà cũng phủi bỏ, xả thân để cầu Tiên-nhơn, tiền thân của Đề-Bà-Đạt-Đa, truyền cho Diệu-Pháp, nhờ đó mà nay mới được viên thành quả vị Bồ-đề, lại đem Diệu-Pháp đó tuyên dạy cho chúng hội hiện tại. Đức Phật lãnh thọ Pháp-Hoa, Đề-Bà-Đạt-Đa tuyên truyền Pháp-Hoa, một hiện thành Phật, một sē thành Phật, để hiển rõ thành Phật chung quy không ngoài Diệu-Pháp Liên-Hoa. Như thế há lại không nên cố gắng cần cầu tu tập ư ? Há lại không nên phát tâm kính trọng hy hữu ư !

Đức Phật từ lâu khổ nhọc cầu Diệu-Pháp mớiặng thành Phật, đó là biểu nghĩa “Ngộ Phật-tri-kiến” rất khó vậy. Và sợ rằng hàng đệ tử hạ liệt vì thấy khó mà không gắng tấn, cho nên kế đó hiển bày việc giáo hóa của ngài Văn-Thù Sư-Lợi ở Long-cung, chưa bao lâu mà đã có vô lượng chúng thành Bồ-Tát vị, cũng có người trước kia là Thanh-văn mà nay tu tập hạnh Bồ-Tát. Lại thêm Long-nữ mới tám tuổi đầu mà trong khoảng hiến bảo châu, bỗng nhiên biến thành nam tử, qua thế giới Vô-Cấu ở phương nam thành bậc Đẳng-chánh-giác giáo hóa chúng sanh. Tất cả những kết quả vĩ đại mau chóng như trên đều nhờ sức của “Diệu-Pháp Liên-Hoa”.

Vả lại biến là chốn sanh tử trầm nịch, rồng là

đầu dọc tam độc, người nữ là căn khí ám nhu cầu trước, Long-nữ đủ cả ba điều ty tệ này mà trong một thời gian ngắn, liền có thể hiện chứng Bồ-đề. Sao lại quá dễ thế ! Nhân vì gần gũi bậc đại trí để làm chỗ y quy vậy. Cũng là chủ ý bảo chúng hội đương cơ sau khi Phật diệt độ nên gần gũi bậc tối thăng tri thức, có thể chắc chắn được rốt ráo diệu ngộ, trọn không còn phải lui vào hàng nhị thừa nữa.

Kinh nói : “Lúc bấy giờ đức Phật bảo các vị Bồ-Tát cùng thiên, nhơn, tứ chúng rằng : Ta ở trong vô lượng kiếp về quá khứ cầu kinh Pháp-Hoa không có trễ nải mỏi mệt, ở trong nhiều kiếp thường làm Quốc-vương phát nguyện cầu đạo vô thượng Bồ-đề-tâm không lui sụt, vì muốn trọn đủ sáu pháp Ba-la-mật nên siêng năng thật hành hạnh bố-thí trong lòng không chút lẩn tiếc, từ của cải vợ con đến đầu mắt tay chân không tiếc thân mạng ...”

Khắp vì các chúng sanh, cần cầu pháp Đại-thừa, cũng chẳng vì thân mình ... Do đó bèn được thành Phật, nên nay vì các ông mà diễn nói ...

Ngài Trí-Tích Bồ-Tát hỏi ngài Văn-Thù Sư-Lợi Bồ-Tát rằng : “Kinh Pháp-Hoa này rất sâu vi diệu, là báu thứ nhất trong các kinh. Trong đời rất ít có, và có chúng sanh nào siêng năng tinh tấn tu hành kinh này mau được thành Phật chẳng ?”

Ngài Văn-Thù Sư-Lợi đáp : “Có con gái của Ta-Kiệt-La Long-vương mới tám tuổi mà lợi căn trí huệ, hay biết các căn tánh hành nghiệp của chúng sanh, được đà-la-ni ... trong khoảng sát na phát tâm Bồ-đề

được trụ bậc bất-thối-chuyển, biện tài vô ngại, thương nhớ chúng sanh dường như con đẻ, công đức đầy đủ... có thể đến bậc Bồ-đề"... Dương lúc đó cả chúng hội đều thấy Long-nữ bỗng nhiên biến thành nam-tử, đủ đạo hạnh Bồ-Tát, liền qua thế giới Vô-Cấu phương Nam ngồi tòa sen báu thành bậc Đẳng-chánh-giác đủ 32 tướng đẹp, 80 hình tốt, khắp vì mười phương tất cả chúng sanh diễn nói Diệu-Pháp".

13.- TRÌ PHẨM

Do về trước chúng hội đương cơ đã khai ngộ, dầu được thọ ký, nhưng còn phải trải qua nhiều kiếp mới thành Phật, đức Thế-Tôn sợ rằng tập quán hẹp hòi hèn yếu, sợ khó, ngại xa, hoặc giả giữa đường lại sanh lòng lo sợ Phật đạo dài xa, nên đức Thế-Tôn tự thuật tiền thân cầu pháp dầu khó nhọc đủ điều nhưng vẫn không một niệm nhảm mồi, để làm gương cho chúng hội phấn khởi, để cho tập quán yếu hèn tiêu tan. Rồi lại việc Long-nữ thành Phật trong khoảnh khắc, để thấy lực dụng thù thắng của Pháp-Hoa, làm chúng dứt kiến chấp xa gần mau chậm. Lòng phấn khởi không yếu hèn, quên bặt gần xa, thì có thể an trú nơi Phật đạo.

Chúng hội đương cơ đã được đủ nhân đủ duyên như thế, còn chúng sanh sau khi đức Phật diệt độ thì thế nào mà được trụ nhứt-thừa, do vấn đề sau đây nên có phẩm "Trì" này.

Kinh Diệu-Pháp Liên-Hoa này là huệ mạng của

chư Phật, là chánh nhân Phật-tánh của chúng sanh. Trong thời kỳ sau khi đức Phật diệt độ, người nhiều tệ ác, tội nặng, phước mỏng, chướng sâu, huệ kém, khó có thể phụng trì được. Nếu không có người phụng trì thì giống Phật phải dứt mất, đây là chỗ của đức Phật Thế-Tôn thầm lo vậy. Các vị Bồ-Tát cũng thầm hiểu ý của đức Thế-Tôn, mới cung kính an ủi xin đức Thế-Tôn chớ lo, các Ngài đều nguyện phụng trì kinh này ở đời vị lai rộng bày diễn nói chẳng quản khổ nhọc, chẳng tiếc thân mạng.

Năm trăm vị đệ tử cùng hàng học vô-học, tất cả chúng hội vừa được thọ ký, cũng lãnh hội ý đức Thế-Tôn, nên đều nguyện rộng tuyên diễn ở tương lai, song lại nguyện truyền pháp ở các thế giới phương khác, vì người cõi nước Ta-bà này phần nhiều tệ ác thượng mạn, các Ngài tự lượng sức mình chẳng kham hóa độ được.

Các vị đại Tỳ-kheo-ni như Đại-Ái-Đạo, Liên-Hoa-Sắc v.v... từ giờ vẫn tự cho thân phụ nữ nhiều cấu chướng không dám vọng cầu Phật quả, nhân vừa rồi tận mắt thấy Long-nữ thành Phật, cũng nên tự tin rằng mình cũng có phần được làm Phật, mới khao khát trông mong đức Thế-Tôn thọ ký, sau khi đã được thọ ký, liền phát nguyện tuyên truyền kinh Pháp-Hoa ở tha phương thế giới, để tự tỏ bày tâm chí, không lui sụt trễ nải.

Bấy giờ đức Thế-Tôn bèn ngó tám mươi úc na-do-tha chúng Bồ-Tát mà vẫn chẳng thốt lời. Chính ý đức Thế-Tôn sợ rằng : Chúng Thanh-văn dầu nguyện

trì kinh mà chưa quen những công hạnh thiệp tục lợi sanh, pháp lực không đủ, e lại bị chướng nạn mà làm cho pháp duyên khó rộng, nên muôn nhờ các vị Bồ-Tát hộ trợ, các vị Bồ-Tát hội ý của đức Thế-Tôn đồng phát nguyện trong thời kỳ Phật đã diệt độ, các Ngài sẽ qua lại cùng khắp mười phương thế giới, dùng sức nhẫn nại giúp cho chúng sanh thọ trì kinh này, song không dám tự phụ sức mình, nên nói hộ trì được đó là nhờ thần lực của Như-Lai.

Kinh nói : “Bấy giờ Dược-Vương Bồ-Tát và Đại-Nhạo-Thuyết Bồ-Tát cùng hai vạn Bồ-Tát đều ở trước đức Phật thệ rằng : “Cúi xin đức Thế-Tôn chớ lấy thế làm lo, sau khi Ngài diệt độ, chúng con sẽ phụng trì đọc tụng diễn nói, kinh này. Chúng sanh trong đời ác sau này cẩn lành càng ít, nhiều tăng-thượng-mạn, tham lợi cúng dường, thêm cẩn chẳng lành, xa lìa giải thoát, dầu khó giáo hóa được, chúng con sẽ khởi sức đại nhẫn đọc tụng kinh này, phụng trì, biên chép, các thủ cúng dường chẳng tiếc thân mạng ...”

Lại có hàng học vô-học tám nghìn người được thọ ký cũng phát thệ rằng : “Thế-Tôn ! Chúng con cũng sẽ ở cõi nước khác rộng diễn thuyết kinh này. Vì trong quốc độ Ta-bà nầy người nhiều tánh tệ ác, ôm lòng tăng-thượng-mạn, công đức cạn mỏng, sân trước đua dối, tâm không thật vây ...”

Na-do-tha chúng Bồ-Tát bạch Phật : “Chúng con chẳng mến thân mạng chỉ tiếc đạo vô thượng. Chúng con nơi đời sau hộ trì diệu pháp của đức

Phật phó chúc. Trong các tụ lạc, thành, ấp, có người cầu đại pháp, chúng con là sứ thần của đức Phật, ở trong chúng con sợ sệt. Chúng con sẽ khéo nói pháp, mong đức Phật an lòng.

14.- AN-LẠC-HẠNH PHẨM

Nhân vì vừa rồi hàng Thanh-văn cùng chúng Bồ-Tát phát nguyện trì kinh, Thanh-văn thì nguyện ở tha phương, Bồ-Tát thì nói dùng sức nhẫn nại để đương lại với những điều hoạn nạn khó khăn ở thời mạt thế, ý của ngài Văn-Thù cho rằng : Đầu dùng nhẫn lực để trì kinh cũng đã hay, song không bằng làm thế nào để cho khỏi có xảy ra những điều hoạn nạn khó khăn thì ổn thỏa hơn, nên Ngài bèn thưa thỉnh cùng đức Thế-Tôn. Đức Thế-Tôn liền nói bốn hạnh an lạc, các vị Pháp-Sư trì kinh Pháp-Hoa ở đời ác sau, nếu có đủ bốn hạnh này thời có thể vì chúng sanh nói kinh Pháp-Hoa khỏi các chướng nạn, thường thường được an vui.

Bốn hạnh an lạc là :

1.- Hành-xứ và thân-cận-xứ. Chỗ sở hành và chỗ thân cận của Bồ-Tát phải thường tương ứng với tánh giới, bề trong thì an trụ nơi đệ-nhứt-nghĩa thật tướng, bề ngoài thì xa những mầm nạn những ác hạnh, tránh tất cả những điều cơ hiềm.

Tương ứng tánh giới ; an trụ thật tướng thì tâm an, xa tránh ác hạnh, cơ hiềm, mầm nạn thì tâm an, thân và tâm an thì vì chúng sanh nói kinh Pháp-Hoa tất khỏi bị chướng ngại.

Cũng có vị Cổ đức cho rằng hành-xứ cùng thân-cận-xứ là thân nghiệp an-lạc-hạnh. Lấy ý mà suy thì cùng với nghĩa trên vẫn cùng tương đồng.

2.- Ngừa lỗi nơi khẩu nghiệp và khéo nói pháp, làm cho mọi người đều hoan hỷ thì khỏi chướng nạn mà được an vui, chính là khẩu nghiệp an-lạc-hạnh vậy.

3.- Dứt trừ những tánh đê hèn, như duơ dối, ghét ganh v.v... tức là nơi tâm xa rời tất cả phiền não cấu trước, kính trọng người trên, không khinh kẻ dưới, được như thế thì không xúc ngỗ tâm mọi người, khỏi những điều oán hận mà tự mình được an vui. Đây thuộc về ý nghiệp an-lạc-hạnh.

4.- Bồ-Tát ở đời sau phải sanh lòng từ bi thệ độ tất cả, như thế thì không xa bỏ chúng sanh thường nguyễn giáo hóa, không sanh niệm mệt nhảm chán. Đây tức là thệ nguyễn an-lạc-hạnh vậy.

Đủ bốn hạnh trên đây thì có đủ sức thủ hộ giảng thuyết kinh Pháp-Hoa ở đời ác trước vị lai, khỏi chướng nạn, được an ổn vui vẻ.

Bốn hạnh này là phép tắc của đức Thế-Tôn truyền dạy để giữ gìn gia nghiệp vĩ đại của đấng Đại-giác-ngộ cứu thế. Tất cả luật hạnh oai nghi đều gồm nghiệp trong 4 hạnh này, người xuất gia trong đời mạt pháp, nếu có thể giữ hạnh này hoàn toàn, thì có thể gọi là chẳng phụ ân sâu của đức Thế-Tôn vậy.

15.- TÙNG ĐỊA DỒNG XUẤT

Trong phẩm này đại ý là để hiểu rõ tự tâm khi phát ngộ, thì hằng-sa tánh đức hiện tiền, mới cùng tột đến chỗ cực diệu trì kinh Pháp-Hoa vậy.

Dầu rằng đã có rất nhiều Thanh-văn cùng Bồ-Tát phát nguyện trì kinh, nhưng Thanh-văn tự lượng sức không đủ, chẳng kham ở Ta-bà mà nguyện truyền diệu pháp ở tha phuong, các vị Bồ-Tát dầu đông nhưng vẫn hữu hạn. Thế giới vô biên, chúng sanh vô tận, kinh Pháp-Hoa lại khó trì thứ nhất, như trong phẩm Hiện-Bảo-Tháp nói : “Nếu có người để cõi đại địa trên móng chân mà bay lên cõi Phạm-thiên cũng chưa lấy làm khó, sau khi đức Phật diệt độ, trong đời ác, người đọc tụng kinh này, đây là rất khó ... nếu có người trì tám muôn bốn nghìn pháp tang, mười hai bộ kinh vì người diễn nói, làm cho những người nghe pháp đều được sáu món thần thông nhẫn đến chứng A-la-hán cũng chưa lấy là khó, sau khi Phật diệt độ, nếu có người phụng trì kinh diễn này thì là rất khó ...”

Xứ rộng vô biên người đông vô lượng, pháp lại khó trì thứ nhất, mà người hoằng pháp có số hạn thì thật là khó nỗi hoàn toàn, tất phải có một số đại Bồ-Tát vô lượng vô hạn, công việc trì kinh mới được trọn vẹn, mà đức Thế-Tôn mới thật an lòng. Vì cớ này nên các vị Bồ-Tát ở hạ phuong đúng thì dōng xuất để ứng tâm của đức Thế-Tôn.

Đức Phật trước khước từ lời nguyện hộ trì kinh nơi cõi Ta-bà của tám hằng-hà-sa Bồ-Tát ở tha phuong, chính để hiển rõ ý từ ngoài đến không quý

bằng tự nhà có sẵn. Cho nên đức Phật nói : “Cõi Ta-bà của ta tự có sáu vạn hằng-hà-sa chúng Đại Bồ-Tát, mỗi vị Bồ-Tát đó đều có sáu vạn hằng-hà-sa quyến thuộc, những người đó có thể lúc sau khi ta diệt độ, kham hộ trì đọc tụng giảng nói kinh này ...” Ứng theo lời đức Phật đại địa rúng nứt, vô lượng nghìn muôn ức Bồ-Tát từ dưới đất vọt lên, đến tháp báu lě Phật ...

Đến đây thì kiến chấp sanh diệt dứt, lâu mau đồng thời, cho nên năm mươi tiểu kiếp mà cho như trong khoảng bữa ăn. Do vì xứng tánh đức mà thành hạnh, nên bốn vị thương-thủ trong vô lượng Bồ-Tát đều dùng chữ “Hạnh” đặt tên. Chính là ý dùng tánh đức thành hạnh này trì kinh, mới đúng với bốn hoài của Phật.

Tánh đức hiện tiền trọn chẳng phải là tâm thức có thể lường biết được, cho nên ngài Di-Lặc Bồ-Tát cùng tám hằng-hà-sa Bồ-Tát đều sanh lòng nghi. Nhẫn đến không biết được một người ; các vị thị-giả của mươi phương chư Phật cũng đồng thưa hỏi.

Đây không phải duyên sự nhỏ, không phải là dễ tin, cho nên đức Phật trân trọng răn gắt, bảo trước khi nghe lời đức Phật tuyên bày, phải mặc giáp tinh tấn, phát ý kiên cố, mới khởi sanh lòng nghi sợ.

Đức Như-Lai nói : “Nay đức Như-Lai muốn hiển phát tuyên thị trí huệ của chư Phật, sức thần thông tự tại của chư Phật, sức sư tử phấn tấn của chư Phật, sức oai mãnh đại thế của chư Phật”. Tất

cả công đức quảng đại thâm diệu của chư Phật đều gồm đủ trong những lời sê nói của đức Như-Lai há lại là việc nhỏ thay ! Xét đây thì thấy rằng ý chỉ trong đoạn văn của đức Phật sắp tuyên bày rất sâu, không thể dùng tri kiến thông thường mà đến được, mà đúng thật như thế, nên lúc đức Phật nói các đại chúng Bồ-Tát từ đất vọt lên đó, đều là từ khi đức Như-Lai thành đạo giáo hóa khiến cho đó phát tâm, thời ngài Di-Lặc và chúng hội đều sanh lòng nghi. Bởi vì chính mắt các Ngài thấy đức Như-Lai từ khi thành đạo đến nay mới trải qua hơn 40 năm. Những người được đức Phật giáo hóa đều đủ mặt tại hội Linh-Sơn.

Còn đại chúng Bồ-Tát đó, chúng hội không biết mặt được một người, huống nữa là đại chúng Bồ-Tát đó đều đã nhiều đời nhiều kiếp vun trồng cội đức căn lành mới được đầy đủ thần thông đạo hạnh như thế, đức Như-Lai mới thành đạo đây, sao lại nói các vị đó ban đầu do đức Phật giáo hóa mà phát tâm. Vì vậy nên các Ngài nói dụ “cha trẻ con già” thuật lòng nghi ngờ của mình, để cầu đức Như-Lai giải quyết, chẳng những để quyết nghi cho đương hội, mà cũng để quyết nghi cho chúng sanh ở đời vị lai. Phẩm kế đức Như-Lai tự nói thọ lượng để quyết nghi vậy.

16.- NHƯ-LAI THỌ-LƯỢNG PHẨM

Do vì vừa rồi ngài Di-Lặc cùng chúng hội nghi việc đức Thế-Tôn mới thành Phật trong thời gian

ngắn mà thế nào giáo hóa thành tựu được vô lượng đại Bồ-Tát từ nhiều kiếp huân tu công đức, cho nên đức Thế-Tôn tự nói thọ lượng của Phật. Vì tùy cơ duyên giáo hóa, đức Như-Lai dùng sức bí mật thần thông hiện thân ra nơi đời, tất cả chúng sanh đều cho rằng : Nay đức Thế-Tôn Thích-Ca Mâu-Ni Phật giáng sanh nơi cung vua dòng họ Thích, ngồi nơi Đạo-Tràng thành vô-thượng chánh-đẳng chánh-giác. Đây là chúng sanh chỉ biết một phần tích mõn quyền hiện của đức Thế-Tôn. Nhưng kỳ thật về bốn mõn chơn thật, thì từ khi đức Thế-Tôn thành Phật đến nay trải qua vô lượng vô biên trăm ngàn muôn ức na-do-tha kiếp.

Đức Thế-Tôn hiển bày tự bốn và tích để phá kiến chấp sanh diệt của hàng nhị thừa, để hiển pháp thân thường trú, tùy cơ duyên khắp ứng để giáo hóa, hoặc ẩn hoặc hiện đều vô ngại. Đủ thấy trí huệ của Như-Lai phương tiện độ sanh rất sâu vô lượng, khó hiểu, khó vào.

Người ngộ đạo tu hành, nếu chẳng đạt pháp-thân thì trọn chẳng phải chơn ngộ, đều còn thuộc về tri kiến chúng sanh, chớ chưa phải Phật-tri-kiến.

Phẩm “Hiện-Bảo-Tháp” ở trước, mượn đức Da-Báo Như-Lai để hiển bày pháp thân chân cảnh, mà trong chúng hàng hội chỉ tin Da-Báo mà chưa tin Thích-Ca đồng là một thân một sức trí huệ ; mặc dầu từ khi tháp báu hiện ra đến đây, hai đức Như-Lai đồng ngồi chung một tòa sư-tử trong tháp. Bởi hàng Thanh-văn cố chấp sanh diệt pháp, tập quán

quá sâu, chỉ nhận đức Phật nói pháp bắt đầu tự vườn Lộc nại thành Ba-la-nại đó là chơn thật Thích-Ca Mâu-Ni Nhu-Lai thôi, chẳng còn lại biết Chơn Phật bốn thật. Lại nghe đức Nhu-Lai nói sắp sẽ diệt độ, thì càng tăng trưởng kiến giải sanh diệt. Dầu đã được thọ ký, nhưng chỉ mới tin lời của đức Nhu-Lai chớ chưa thấy được tâm của đức Nhu-Lai, chưa thấy Phật tâm thì thật khó thành tựu Phật quả vậy, vì còn chưa phải chơn ngộ thì chỗ tu hành cũng chẳng phải chơn tu, ngộ cùng tu không phải chơn làm thế nào kết chơn quả được. Cứ đây mà suy, thì thấy rằng từ trước, những phương pháp khai thị của đức Thế-Tôn thì biết đó đều thuộc về tùy cơ phương tiện, dầu cũng có lúc ám chỉ chơn thường cùng thác sự hiển thật tướng, song chưa lộ bày rõ rệt, đến phẩm Thọ-Lượng này thì thật là đức Thế-Tôn trải hết bốn tâm bày hết thắn lực, chỉ rõ toàn thể pháp thân, mà nói thọ lượng vô lượng.

Pháp thân chơn thường là chỗ mà tất cả chúng sanh khó hiểu khó vào, mặc dù Phật có hết cách trải bày, nên trước khi tuyên nói, đức Nhu-Lai ba phen đinh ninh dặn bảo đại chúng nên gắng tin lời nói chắc thật của đức Nhu-Lai, rồi lại chờ chúng hội ba phen cẩn cầu thưa thỉnh, lòng khát ngưỡng đã thiết, rồi sau đức Nhu-Lai mới nói. Vì nếu trong lòng chưa quyết chắc lời Phật thì tinh thức phân biệt dễ sanh, mà tinh thức phân biệt là bức trường thành ngăn cách pháp thân, là con đường đi ngược hướng của thật tướng. Và cũng vì pháp thân của Nhu-Lai

thường trú, hiện diệt độ mà không thật diệt độ khó hiểu khó vào, nên tiếp đó đức Nhu-Lai nói dụ “Thầy thuốc” vì chữa bệnh cho các con mà phương tiện nói chết, kỳ thật thì vẫn còn.

Ngộ được pháp thân chơn thường này thời mới là chơn ngộ, chơn ngộ mà tu thời tu là chơn tu, chơn ngộ chơn tu là chơn nhân, dùng chơn nhân mới kết thành chơn quả được.

Đến phẩm đây thì đức Nhu-Lai hiến lý đã viên mãn, mà cũng là đã thổ lộ hết cả bốn hoài vậy.

Kinh nói : “Tất cả người, trời, A-tu-la trong đời đều nói đức Thích-Ca Mâu-Ni Phật, sanh trong cung vua dòng họ Thích, ngồi nơi đạo tràng cách thành Già-da không bao xa mà chứng thành đạo vô-thượng chánh-đảng chánh-giác.

Nhưng thật thì từ Ta thành Phật đến nay, đã vô lượng vô biên trăm nghìn muôn ức na-do-tha kiếp ... Ta tùy theo chúng sanh, nên dùng phép gì để được độ, nơi nơi nói danh tự không đồng, niêm ký lớn nhỏ, cũng lại hiện nói sê vào Niết-bàn... Vì muốn cho chúng sanh sanh các căn lành nên dùng ngàn ấy nhân duyên thí dụ ngôn từ nhiều cách nói pháp, chỗ làm Phật sự chưa từng tạm bỏ. Ta thành Phật đến nay rất là lâu xa như thế, thọ mạng vô lượng vô số kiếp thường trú bất diệt ... Nhưng nay chẳng phải thật diệt độ mà bèn xướng rằng sẽ diệt độ, đức Nhu-Lai dùng phương tiện đó để giáo hóa chúng sanh ... Vì nếu đức Phật ở lâu trong đời, những chúng sanh hạ tiệm thấy đức Nhu-Lai thường

còn không diệt bèn sanh lòng kiêu tú biếng trễ ... Nay nghe đức Phật nhập diệt, tất sẽ sanh ý tưởng khó gắp gỡ, ôm lòng luyến mộ khát ngưỡng nơi Phật bèn vun trồng cẩn lành, cho nên đức Như-Lai dầu thật chẳng diệt độ mà nói diệt độ ... Như thầy thuốc chước khéo vì để trị cuồng-tử, thật còn mà nói chết... Ta thường tự nghĩ rằng : Lấy gì cho chúng sanh được vào đạo vô thượng mau thành tựu thân Phật”.

17.- PHÂN BIỆT CÔNG ĐỨC PHẨM

Do nghe đức Phật nói thọ mạng dài xa, đã ngộ pháp thân thường trú, cùng trước thấy ba phen biến cảnh Tịnh-độ, đã rõ ba cõi duy tâm sở hiện, đây bèn là dùng chơn tín giải để làm chơn nhân, có thể khế hợp nhân quả thường trú của Như-Lai, dùng đây trì kinh mới được diệu lợi. Bởi pháp thân vẫn thường trú ở thế gian, cảnh Tịnh-độ không rời cõi trước, nên đức Thế-Tôn khuyên gắng trong chúng hội : Nếu có người quán được như thế, phải biết đó là tướng thâm tín giải. Thâm tín giải là tin và hiểu pháp thân thường trú duy tâm chơn cảnh. Thân và cảnh đây rất sâu rất diệu, tin hiểu được thì công đức vô lượng vô biên, nên sau khi đức Phật nói thọ lượng rồi, tuyên nói có đến vi trần số Bồ-Tát đắc pháp lợi, để chứng thành công đức diệu ngộ pháp thân thường trú. Diệu ngộ đã cùng tột, thì mới thật là chơn trì kinh.

Do đây nên biết rằng : Chơn trì kinh chính tại

diệu ngộ, chẳng phải chỉ một mặt thế gian vẫn tự, cho nên đức Như-Lai phân biệt công đức trì kinh bất-khả tư-nghi siêu việt tất cả hữu vi công đức vậy.

18.- TÙY HỶ CÔNG ĐỨC PHẨM

Dầu rằng vừa rồi đức Thế-Tôn phân biệt công đức của người trì kinh đã là thù thắng vô lượng, nhưng còn muốn cho rõ thêm công đức lợi ích bất-khả tư-nghi, nên trong phẩm này lấy công đức một niệm tùy hỷ của người lần lượt nghe pháp thứ năm mươi, còn gấp bội hơn phước đức của nhà đại thí-chủ trải tám mươi năm đem thất bảo và đồ tư sanh, bố thí cho tất cả bốn loài chúng sanh trong bốn trăm muôn ức vô số thế giới, cùng giáo hóa cho cả thảy đều chứng tứ Thánh quả. Huống là công đức của người ban đầu nghe pháp mà sanh tâm tùy hỷ, có thể nào nghĩ hay bàn đến được.....

Đại khái trong phẩm đây cùng tột hiến bày sự lợi ích rộng lớn thù thắng của kinh Diệu-Pháp Liên-Hoa này, chủ ý để làm cho tâm nguyện của hàng nhị-thừa và sơ tâm Bồ-Tát được bền vững chắc chắn vậy.

19.- PHÁP-SƯ CÔNG ĐỨC PHẨM

Trước đã rộng khen công đức trì kinh, nay trong phẩm này nói vị Pháp-Sư trì kinh Diệu-Pháp Liên-Hoa liền được sáu căn thanh tịnh, để chỉ rõ sự lợi ích thù thắng của Pháp-Hoa tam-muội, chính đương hiện tiền lên bậc bất-thối, để phát khởi lòng

tinh tấn không nhảm mồi cho đương hội và vị lai.

Về phẩm Pháp-Sư trước trong phần khai Phật-trí-khiến, chỉ nói nhiệm vụ của năm cách trì kinh Pháp-Hoa. Đến phẩm này mới chánh chỉ rõ công đức trì kinh của Pháp-Sư được diệu đức thù thắng tại hiện tiền. Bởi chủng tử Phật-tánh cần phải nhờ duyên huân mới sanh trưởng phát hiện, Phật tánh sanh phát thì huệ mạng chẳng dứt. Huân trưởng nhờ nơi Pháp-Sư nên công đức rất là thù thắng vô lượng.

Nhưng kinh nói : “Nếu có người thiện-nam, thiện-nữ thọ trì kinh Pháp-Hoa này, hoặc đọc, hoặc tụng, hoặc giải nói, hoặc biên chép, người đó sẽ được tám trăm nhân công đức, một nghìn hai trăm nhĩ công đức, tám trăm tý công đức, một nghìn hai trăm thiệt công đức, tám trăm thân công đức và một nghìn hai trăm ý công đức.

Mắt thường của người đó thanh tịnh thấy suốt cả vật sắc trong tam-thiên đại-thiên thế giới ; tai thường của người đó thanh tịnh nghe rõ cả tiếng trong đại-thiên thế-giới, mũi thường của người đó thanh tịnh ngửi biết cả mùi trong đại-thiên thế-giới ; lưỡi thường của người đó thanh tịnh nói thông vô lượng pháp ; thân thường của người đó thanh tịnh ánh hiện cả vạn vật trong đại-thiên thế giới ; tâm ý của người đó thanh tịnh rõ biết vô lượng pháp, thông đạt vô lượng nghĩa, biết tất cả tâm niệm của mọi loài, kham lanh thọ tất cả pháp của tất cả đức Phật ...

20.- THƯỜNG-BẤT-KHINH BỒ-TÁT PHẨM

Từ trước, trong nhiều phẩm nói công đức trì kinh rất thù thăng, đến đây đức Phật chỉ rõ công hạnh trì kinh bền vững như thế nào, kết quả như thế nào, nên đức Phật tự thuật tiền thân của đức Phật để chứng thật.

Đức Phật tự nói thuở quá khứ lâu xa vô lượng kiếp về trước, trong thời tượng pháp của Phật Oai-Âm-Vương, đức Phật là một vị Bồ-Tát tên Thường-Bất-Khinh, trì kinh Pháp Hoa này chỉ chuyên đem Phật huệ bình đẳng giáo hóa chúng sanh. Nhẫn đến nhiều phen bị hủy nhục, nào bị mắng nhiếc, nào bị đánh đập v.v... mà vẫn tuyệt nhiên không hề móng một niệm chán nản, cũng không chút giận hờn, cũng không biết mỏi nhọc.

Do đức nhẫn nại trì kinh kiên cố như thế mà hiện thân trong đời đó được sáu căn thanh tịnh, biện tài vô ngại, thần thông quảng đại, tuổi thọ thêm dài, vì mọi người mà nói kinh Pháp-Hoa, những người trước kia khinh hủy Bồ-Tát, lúc thấy Bồ-Tát được đạo lực thần thông như thế đều trở lại kính tin. Nhờ công hạnh trì kinh Pháp-Hoa thuở xưa như thế, nên hiện ngày nay mới được thành Phật.

Công hạnh trì kinh Pháp-Hoa kết thành diệu quả rộng lớn hiện thật của đức Phật, đủ để khuyến tấn hàng nhị thừa cùng sơ tâm Bồ-Tát nếu tuân theo quy phạm đó mà trì kinh Pháp-Hoa trong thời mạt thế sau này, thì dầu có gấp muôn nghìn nghịch

duyên chướng ngại, cũng có thể không nhảm không nản, mà tâm chí không bị thối đọa.

Kinh nói : Bất-Khinh Bồ-Tát qua đến chỗ của tử chúng cố chấp nơi pháp kia mà bảo đó rằng : "Ta chẳng dám khinh quý Ngài, quý Ngài hành đạo đều sẽ được thành Phật". Những người đó nghe Bồ-Tát nói thế, thì khinh hủy mắng nhiếc. Bất-Khinh Bồ-Tát hay nhẫn thọ. Khi tội Bồ-Tát hết rồi, đến lúc mạng chung được nghe kinh này, sáu căn thanh tịnh, do sức thần thông thêm dài thọ mạng, lại vì mọi người mà rộng nói kinh này... Vì diễn nói kinh này được vô lượng phước, lần lần đủ công đức mau thành Phật đạo. Bất-Khinh Bồ-Tát thuở đó thì chính là thân ta ...

Úc ức muôn kiếp đến bất-khả-nghị lâu mới được nghe kinh Pháp-Hoa này. Úc ức muôn kiếp đến bất-khả-nghị, các Phật Thế-Tôn mới nói kinh này, dời dời gặp Phật, mau thành Phật đạo.

Từ phẩm Đề-Bà-Đạt-Đa đến đây đều lo những việc về sự tỏ ngộ trì kinh, nay tuân theo công hạnh của đức Phật vậy sau mới là trì kinh được tinh thuần vậy.

21.- NHƯ-LAI THẦN LỰC PHẨM

Từ trước đức Thế-Tôn rộng nói công đức trì kinh lại thuật công hạnh trì kinh của Phật, đây là đương cơ pháp hội chỗ viễn ngộ đã cùng tột, bốn nguyệt xuất thế của đức Thế-Tôn đã thỏa mãn. Kế lại vô lượng chúng Bồ-Tát từ đất vọt lên phát thê trì

kinh. Chúng hội hiện tiền đã viên ngộ, quần sanh ở vị lai, cũng sẽ được bảo vệ vững vàng, cho nên đức Như-Lai vui lòng bèn tận hiện thần lực mà ấn chứng, và cũng chỉ pháp giới bình đẳng cho đương cơ, làm cho chúng hội, hiện tiền thấy Phật cảnh, đương hạ nhận Tịnh-độ, để hiển bày sự lợi ích của diệu pháp đã trọn vẹn, đức Thế-Tôn sắp sẽ đem gia nghiệp của Pháp-vương mà phó chúc vậy.

Chúng Bồ-Tát từ đất vọt lên phát thê làm duyên khởi phát đó, chính để chỉ rằng, tánh đức nơi tự tâm đầy đủ mới thật là toàn thể của Pháp-Hoa.

Đức Như-Lai liền hiện sức thần thông khắp thân tất cả chân lông đều phóng ánh sáng soi khắp mười phương thế giới, lưỡi rộng dài đến trời Phạm-thế, tiếng vang khắp mười phương, cõi đất sáu điệu vang động, đó là toàn thân thổ lộ, triệt để khích dương vậy. Dương hội chư Phật, tất cả cũng đều phóng ánh sáng hiện tướng lưỡi rộng dài, tiếng vang khắp mười phương đó là hiểu rõ nghĩa “Phật Phật đạo đồng” vậy.

Thập phương chúng sanh đều ở tại cõi mình mà đồng thấy cõi Ta-bà, thấy bảo tháp, thấy các đức Như-Lai, thấy chúng hội v.v... đó là chỉ rằng : Hễ tình mê cố chấp thì tri kiến chỉ hạn cuộc trong gang tấc, nay nhờ thần lực của đức Phật tình chấp tạm thông nên chỗ thấy triệt thấu.

Thập phương xướng truyền đức Phật, cùng kinh Pháp-Hoa, chúng sanh mười phương cũng đồng quy kính, đó là biểu nghĩa : Phật, tâm và chúng sanh

cùng tương ứng, tất cả mọi loài đồng đủ tự tánh Phật-trí-kiến vậy.

Mười phương thế giới thông đạt không ngại như một cõi Phật ; chính là soi rỗng pháp thân chơn cảnh, để tiêu tâm hẹp hòi hữu hạn của sơ tâm và nhị thừa vậy.

Thần lực của đức Phật quảng đại tự tại như thế, mà đức Như-Lai còn nói rằng : Đầu ta có dùng thần lực trải qua vô lượng vô biên trăm nghìn muôn ức vô số kiếp cũng không thể nói hết công đức của kinh Pháp-Hoa này, đó chính bởi vì kinh này gồm nghiệp tất cả pháp của Như-Lai, tất cả thần lực của Như-Lai, tất cả tạng bí yếu của Như-Lai cùng tất cả sự vụ của Như-Lai.

Cũng vì thế nên ý nghĩa của kinh này rất rộng sâu vi diệu, vì rộng sâu vi diệu nên khó tin khó hiểu, vì khó tin khó hiểu nên từ lâu đức Như-Lai vẫn không tuyên nói, đến nay thời cơ đã phải lúc nên đức Như-Lai mới hiển bày.

Vì ý nghĩa của kinh rộng sâu vô hạn, nên người tìm hiểu tỏ ngộ phụng trì diệu pháp này thì công đức cũng rộng sâu vô hạn chẳng thể nghĩ bàn được.

Kinh nói : “Chư Phật trụ nơi đại thần thông, vì để vui đẹp lòng chúng mà hiện vô lượng thần lực ; tướng lưỡi đến Phạm-thiên thân phóng vô số quang minh ... Tiếng tảng-hắng cùng tiếng khảy móng tay của Phật vang khắp cả mười phương, cõi đất sáu diệu vang động. Bởi sau khi đức Phật diệt độ, các

Bồ-Tát trì được kinh này, nên các đức Phật đều vui mừng hiện vô lượng thần lực...

Sau khi đức Như-Lai diệt độ phàm chổ nào có người thọ trì đọc tụng, giải nói, biên chép kinh này, đều nên dựng tháp cúng dường. Phải biết chổ đó chính là Đạo-tràng, các đức Phật ở nơi đây chuyển-pháp-luân, các đức Phật ở nơi đây nhập Niết-bàn”.

22.- CHÚC-LỤY PHẨM

Đức Phật từ trước đã nhiều phen khai thị hiển lý đã viên mãn, chúng hội ngộ tự bốn tâm đã thấu đáo, lòng tín giải đã chơn, như thế thời chân nhân thành Phật đã đầy đủ. Vô lượng đại Bồ-Tát thệ quyết dốc lòng trì kinh ở vị lai, đức Như-Lai đã hiện đại thần thông ấn chứng để cho tâm chí kia vững chắc. Đến đây, đức Như-Lai đem kinh này hai ba phen định ninh thận trọng phó thác dặn dò các đại Bồ-Tát gắng gồng hộ trì ở tương lai để cho Phật chúng khỏi tổn dứt. Nếu có thể hộ pháp lợi sanh thì là báo ơn các đức Phật.

Kinh nói : “Bấy giờ đức Phật từ pháp tòa đứng dậy hiện đại thần lực, lấy tay hữu xoa đánh của vô lượng đại Bồ-Tát mà bảo rằng : Ta trải qua vô lượng trăm nghìn muôn ức vô số kiếp, tu tập pháp vô-thượng khó được này nay đem phó chúc cho các ông, các ông phải dốc lòng thọ trì đọc tụng tuyên nói rộng truyền pháp này làm cho khắp tất cả chúng sanh đều được nghe biết ...”

Các ông nếu được như vậy thì là đã báo ơn các

đức Phật...

Từ phẩm “Chúc Lụy” này về trước gồm có 11 phẩm thuộc về phần “Ngộ Phật-tri-kiến”. Sau khi nhờ đức Như-Lai chỉ thị pháp thân chân cánh trong phần “Thị Phật-tri-kiến” mà được tỏ ngộ, lần đến phẩm “Đông Xuất”, “Thọ Lượng” chỗ tỏ ngộ mới chơn, đến phẩm “Thần Lực” chỗ tỏ ngộ được viên cực, mà phẩm “Chúc Lụy” là ngộ trì hoàn mân vậy. “Ngộ Phật-tri-kiến” tức là ngộ tự pháp thân tự pháp thân chính là thể tánh bình đẳng, chúng sanh và Phật vẫn đồng, mình người không khác.

Mình người đã đồng không khác, thì người túc là mình do đây mà có sự trì kinh ở vị lai. Trì từ nơi ngộ mà khởi, nên toàn trong phần “ngộ Phật-tri-kiến” này, phần nhiều nói về việc trì kinh. Tự ngộ chính là tự trì, ngộ tha túc là vị tha trì. Trì từ ngộ khởi thì trì mới tinh, ngộ có trì ngộ mới diệu. Như thế thì tự độ độ tha, độ tha chính là tự độ, đó là chơn thật Bồ-Tát hạnh vậy.

Gồm cả ba phần : Khai, thị, ngộ, 22 phẩm thuộc về phần “Tín Giải” trong “Tín Giải Hạnh Chứng” đều là hiển lý nên thuộc về “nhân” trong “nhân quả”.

E.- PHẦN NHẬP PHẬT-TRI-KIẾN

23.- DƯỢC-VƯƠNG BỒ-TÁT BỐN-SỰ PHẨM

Từ trước hiển “lý” đã viên, nay sẽ hiện “hạnh”

để chỉ rõ “chứng nhập Phật tri-kiến” vậy.

Trong phẩm đây nói bốn sự của ngài Dược-Vương để hiển “hạnh”, chính là chủ ý rằng dầu đã ngộ hiển lý, nhưng vào tục lợi sanh, ắt cần nhờ thuốc hay chỉ quán phương thuật điều trị, để trị sạch vô minh phiền não phá ngã chấp và pháp chấp, thành “diệu hạnh” mới có thể thật “chứng nhập” vậy.

Tú-Vương-Hoa trước đem việc khổ hạnh của ngài Dược-Vương hỏi đức Phật, để chỉ rõ rằng : Chánh hạnh của Bồ-Tát phải trừ phiền não vô minh, mà muốn trừ phiền não vô minh phải dứt ngã chấp và pháp chấp, muốn trừ hai món chấp ấy phải nhờ định huệ, muốn có định huệ phải gắng công nơi chỉ quán. Chỉ quán viên thành, định huệ viên phát không gì thù thắng bằng nương kinh Pháp-Hoa.

Ngài Hỷ-Kiến Bồ-Tát, tiền thân của Dược-Vương nhân nghe kinh Pháp-Hoa, cần khổ tinh hành mà được “Hiện-nhứt-thiết-sắc-thân tam-muội”, phá ngã và pháp hai món chấp, do đâu mà biết hai chấp phá, vì dùng thần lực cúng dường đức Phật vậy. Do phá pháp chấp nên đối với pháp được tự tại, mà có thể hiện ra các thứ đồ cúng dường thù thắng. Ngã tùy pháp sanh, pháp chấp phá thì ngã chấp cũng tùy phá. Thiêu thân cúng Phật là biểu tượng phá pháp chấp. Hai môn chấp được phá đó là nhờ diệu lực của kinh Pháp-Hoa, để chỉ rõ sự lợi ích của kinh rất thù thắng. Phàm người nào chuyên tinh tu hành theo, không một ai mà chẳng được thắng

quả vậy.

Ngã và pháp đều có phân biệt chấp cùng câu-sanh-chấp. Ban đầu phá hai món phân-biệt-chấp thời lén sơ-địa rốt sau phá hai món câu-sanh-chấp cứu cánh thì lén Phật-địa.

Phá xong hai món chấp phân biệt tức là diệu hạnh bước lên Thánh-địa Bồ-Tát, đến phẩm Được-Vương này mới rõ ràng nghĩa đó. Thập-địa Bồ-Tát là bậc phần phá hai món chấp câu-sanh, phần thân chứng pháp thân, vì thế nên phân định từ phẩm này về sau thuộc về “nhập Phật-tri-kiến” vậy.

Trong Lăng-Già kinh nói : Bồ-Tát dùng sức chỉ quán tấn phá hai món chướng, thật chứng chân lý. Bắt đầu từ Sơ-địa đến đệ Thất-địa liền bỏ tàng thức vào đệ Bát-địa nhẫn đi chứng được ba môn ý sanh thân : 1.- Tam-muội nhạo-ý sanh-thân ; 2.- Giác-pháp tự-tánh tánh-ý sanh-thân ; 3.- Chủng-loại câu-sanh vô-hành tác-ý sanh-thân. Trong phẩm này nói rõ ngài Hỷ-Kiến Bồ-Tát mới bắt đầu được “Hiện nhứt-thiết-sắc-thân tam-muội” thì chính là đệ Bát-địa Bồ-Tát được món “tam-muội nhạo-ý sanh-thân”. Bởi môn ý-sanh-thân này lúc nhập định thì có, lúc xuất định thì không nên gọi là “Tam-muội-nhạo”.

Hai phẩm kế là “Diệu-Âm” cùng “Quán-Thế-Âm” theo thứ tự phối thuộc hai món ý-sanh-thân thứ hai và thứ ba.

Được ba môn ý-sanh-thân này thì là chứng nghiệm thật chứng vậy.

24.- DIỆU-ÂM BỒ-TÁT PHẨM

Trong phẩm này, đại ý chỉ rõ do diệu lực của Pháp-Hoa tam-muội mà thật lén đệ Bát-địa, đệ Bát-địa đã chứng “bình đẳng chơn nhu” tấn lên đệ Cửu-địa phát “chơn nhu dụng”, sắc tâm tự tại được Như-huyễn tam-muội, trụ Pháp-sư-vị, nhẫn đến Đẳng-giác, phân thân thuyết pháp khắp mười phương để độ sanh, nên gọi “Diệu-Âm”.

Từ nhục kế cùng bạch hào của đức Như-Lai đồng phóng quang minh, nhục kế là đánh tướng biếu “quả giác”, bạch hào biếu “trung đạo nhơn tâm”, hai tướng đồng ánh sáng để biếu lộ nhân cùng quả khế hội.

Cõi nước tên Tịnh-Quang là biểu thức tạng thanh tịnh còn Phật hiệu Tịnh-Hoa-Tú-Vương-Trí là biểu trí hải thanh tịnh khế hội thanh tịnh khế hội quả giác.

Diệu-Âm Bồ-Tát diệu khế Phật tâm cho nhân cúng dường Phật mà được vô lượng môn tam-muội.

“Đem quả hội nhân”, nên quang minh của đức Thích-Ca Mâu-Ni Phật suốt chiếu thân Bồ-Tát Từ thể khởi dụng, nên nguyện qua Ta-bà đem nhân hội quả, nên Bồ-Tát muốn qua ra mắt Phật.

Thật hành Phật sự, chính là dùng vô tác diệu lực nên chẳng rời những hoa sen báu hiện ra trước núi Kỳ-Xà-Quật.

Diệu-Âm cùng tám muôn bốn nghìn Bồ-Tát

đồng qua Ta-bà, đó chính là Bồ-Tát trụ trong địa vị này, trí thanh tịnh đã diệu viễn, chuyển tám muôn bốn nghìn trần lao làm thành tám muôn bốn nghìn diệu hạnh.

“Đem nhân hiệp quả” nên đánh lễ hỏi han đức Thế-Tôn. “Diệu khế pháp thân” nên cùng Phật Đa-Bảo ra mắt nhau.

Toàn kinh Pháp-Hoa này dùng chánh trí để lập thể, nên trong “Tự Phẩm”, tổng tướng pháp giới vừa hiện thì ngài Văn-Thù phát biểu, đó là lấy quả giác làm bốn nhân tâm ; nay đã chứng chân thi giác nhân hiệp nơi bốn giác quả, cho nên Diệu-Âm cũng ra mắt Văn-Thù. Diệu nhân, diệu quả khế hợp liền có thể hiện thân trong mười phương để nói pháp. Tuy loại hiện thân ấy chính là môn “Giác-pháp tự-tánh tánh-ý sanh-thân” vậy.

Tùy loại hiện thân trong đây cùng với ứng thân của đức Quán-Thế-Âm khác hẳn nhau, vì đây là còn tác ý xuất nhập tam-muội cho nên có qua có lại, còn về Quán-Âm thì là Phổ-Môn Thị-Hiện không khứ lai, không xuất nhập vậy.

25.- QUÁN-THẾ-ÂM BỒ-TÁT PHỔ-MÔN PHẨM

Do Pháp-Hoa tam-muội mà thi giác nhân viễn, diệu khế bốn giác quả hải, hiện thập-giới-thân, không tư niệm, không tác ý mà không chỗ nào không ứng, đây là Thánh-chủng-loại-thân đồng thời đều hiện, là biểu tượng của “chủng loại câu-sanh vô-hành tác-ý sanh-thân” vậy.

Bởi diệt căn bốn vô minh, đại-viên cảnh-trí bình-đẳng hiển hiện cho nên nói rằng Phổ-môn thị-hiện.

Do ngài Quán-Âm Đại-Sĩ khi ban sơ dùng như huyền văn huân, văn tu kim-cang tam-muội, nên sanh diệt đã diệt, tịch diệt hiện tiền, bỗng nhiên siêu việt thế xuất-thế-gian, liền được trên cùng mười phương chư Phật đồng một sức từ, dưới cùng lục đạo chúng sanh đồng một bi ngưỡng. Dùng một thân khắp ứng tất cả, hiện ba mươi hai tướng, mươi bốn vô úy, mươi chín loại thuyết pháp, tám món nẠn, hai điều cầu thấy đều cảm ứng. Đây là diệu hạnh viên mãn. Sự thành công của Pháp-Hoa tam-muội diệu cực nơi đây, dùng ba món ý-sanh-thân chứng hạnh thành đức vậy.

Dầu rằng đến đây, diệu hạnh đã viên, mà còn lo chuướng tập của người tu hành đời vị lai khó điều khó phục, nên kế tiếp sau đây nói ba món “gia trì” bèn chắc chắn khắc thành diệu quả, cho nên đến ba phẩm kế thì chung kết pháp hội vậy.

26.- ĐÀ-LA-NI PHẨM

Dầu trước đã hiển diệu hạnh, y diệu hạnh, sẽ thành diệu quả, ngọt vì tặng thức kín sâu, nhiễm huân đã nhiều kiếp tập khí tiêm phục nhiều đời nếu không nhờ sức gia trì, để gia hộ chỉ quán, chống vững định huệ, thời khó trừ tận tuyệt, vì thế nên phẩm này cùng hai phẩm kế để hiển biểu tượng của ba món gia trì. Ba môn gia trì là :

- 1.- **Thần lực gia trì ;**
- 2.- **Pháp lực gia trì ;**
- 3.- **Hiện thân diện ngôn thuyết gia trì.**

Thần lực gia trì chính là phẩm này.

Bởi vì thức tạng là hang vực của hai loại sanh tử rất sâu rất kín. Tập khí tiêm phục trong đó, sức chỉ cùng sức quán khó có thể vào đến, vào còn không đến được thì thế nào dứt trừ được, dứt trừ không được thì bị nó làm tổn. Do đó nên cần phải nhờ sức tổng trì thần chú để công phạt tập khí, vì tổng trì là tâm ấn bí mật của chư Phật vậy.

Kinh Lăng-Nghiêm nói : “Nếu người tu hành tập khí chưa trừ, nên phải chuyên lòng tụng thần chú của Ta”.

Kinh Lăng-Già nói : “Nếu không dùng thần lực kiến lập đó thì đọa vào vọng tưởng ác-tri-kiến ngoại đạo ...”

Cho nên từ đệ Thất-địa trở lại mà không gia trì thì lạc ngoại đạo ; đệ Bát-địa không gia trì thì trụ nhị-thừa ; đệ Cửu-địa đến Đẳng-giác không gia trì thì không thể nhập Diệu-giác. Cho nên cần phải gia trì vậy.

27.- DIỆU-TRANG-NGHIÊM-VƯƠNG BỐN-SỰ PHẨM

Phẩm này đại ý hiển bày biểu tượng chuyển thức thành trí để chỉ rõ môn “pháp lực gia trì” vậy.

Diệu-Trang-Nghiêm-Vương là biểu tượng Như-Lai-Tạng tại triền, mà toàn thể thành đệ Bát-thức tâm-vương.

Tịnh-Tạng cùng Tịnh-Nhã là biểu tượng đệ lục và đệ thất, hai thức có công lực chuyển nhiễm làm cho tịnh.

Tịnh-Đức phu-nhân nhu thuận nội trợ, làm biểu tượng chỉ quán nội huân, trị sạch vô minh nên gọi Tịnh-Đức.

Hai người con xin xuất gia trước, đó là đệ lục cùng đệ thất hai thức trong khi tu nhân đã trước chuyển thành trí.

Hai người con chuyển tâm tà của Phụ-vương, làm cho Phụ-vương rồi cũng đồng xuất gia, chính là hiển biểu tượng bốn giác xuất triền vậy.

Sức chỉ cùng sức quán trong đây, là pháp thân Bồ-Tát được vô phân biệt tâm, tương ứng với trí dụng của chư Phật, nương pháp lực tự nhiên tu hành, chơn như nội huân diệt vô minh cho nên gọi là pháp lực gia trì vậy.

28.- PHỔ-HIỀN BỒ-TÁT KHUYẾN PHÁT PHẨM

Trong phẩm này đại khái chỉ rõ “hạnh” thành “đức”, chính là môn “hiện thân diệu ngôn thuyết giá trị” vậy.

Kinh Pháp-Hoa này dùng chánh trí lập thể, cho nên đầu tiên ngài Văn-Thù phát thi, để chỉ nghĩa “khai thị Phật-tri-kiến”. Mà kinh này lại dùng “hạnh” thành “đức” cho nên ngài Phổ-Hiền thành chung, để rõ nghĩa “nhập Phật-tri-kiến”.

Phổ-Hiền có hai :

1.- Đạo-tiền Phổ-Hiền, thuộc nhân-hạnh,

2.- Đạo-hậu Phổ-Hiền, thuộc quả đức.

Hạnh khắp pháp giới là “Phổ”, ngôi kè Đại-thánh là “Hiền” đây là ngôi hạnh của bậc Đẳng-giác Bồ-Tát thuộc nhân”.

Xứng chơn pháp giới là “Phổ”, cứu vớt muôn loài là “Hiền”, đây là Diệu-giác thuộc “quả”.

Bởi Phổ-Hiền đây là toàn thể pháp giới, là nguyện thân trong mười thân của đức Tỳ-Lô-Giá-Na. Cho nên Bồ-Tát nương toàn thể pháp giới tu hành rồi chứng pháp thân chơn thể, cho nên có câu “Không có gì chẳng từ pháp giới lưu ra, không có gì chẳng trở về pháp giới”.

Bồ-Tát nhân hạnh đã viên, đến bậc Đẳng-giác mà còn phải gia trì, đó là vì sao, bởi đến bậc này tất phải nhờ quả Giác tiếp hộ mới được nhập Diệu-giác.

Cho nên Phổ-Hiền Bồ-Tát, là chung kết chứng nhập vậy.

Người tu hành nếu được nguyện lực của ngài Phổ-Hiền thủ hộ ắt thọ trì được kinh này. Vì thế nên Ngài hỏi đức Thế-Tôn như thế nào mà có thể được kinh này. Đức Thế-Tôn nói thành tựu bốn pháp thì được kinh Pháp-Hoa này.

Bốn pháp là :

1.- Các đức Phật hộ niệm.

2.- Vun trồng cội công đức.

3.- Vào vị chánh định.

4.- Phát tâm cứu hộ tất cả chúng sanh.

Bốn pháp này cùng ba món “Tín thành tựu”

trong luận Khởi-Tín rất đồng. Luận nói :

1.- Trực tâm, vì chánh niệm chơn như pháp vậy. Trong kinh đây nói “Chư Phật hộ niệm”.

2.- Thâm tâm, vì ưa chứa nhóm tất cả công đức lành vậy. Trong kinh đây nói vun trồng cội đức.

3.- Đại-tử bi-tâm, vì muốn cứu khổ cho tất cả chúng sanh vậy. Trong kinh đây nói : Phát tâm cứu độ tất cả chúng sanh.

Trong luận lại nói : “Tín tâm thành tựu đặng phát tâm như thế đó, thì vào chánh định tụ vậy”.

Trong phẩm khuyến phát này là hiển nghĩa chứng nhập, mà lại nói Tín-thành-tựu đó, là vì ban sơ do ngài Văn-Thù phát tín nương tín sanh giải, nương giải phát hạnh, hạnh khởi giải tuyệt thành chứng-nhập, chính là viên mãn thành tựu tín tâm vậy. Nên có câu : “Phát tâm cùng cứu cánh, hai mà không khác, hai tâm như thế tâm trước khó”. Do những nghĩa trên đây, nên cần phải nhờ Phổ-Hiền khuyến phát được bốn pháp, thì tất được kinh này.

Trong Khởi-Tín Luận y nơi tối sơ phát tâm mà nói ba tâm. Còn kinh này ước nghĩa thành tựu mà nói bốn pháp, cho nên luận là ở ban đầu mà kinh là ở rốt sau vậy.

Phàm có người đúng pháp thọ trì kinh này, ngài Phổ-Hiền Bồ-Tát liền tự hiện thân, đó là hiện thân diệu ngôn thuyết gia trì, có gia trì thì chắc chắn chứng quả, cho nên phần này cũng thuộc về phần “nhập Phật-tri-kiến”.

Một “đại sự nhân duyên” của đức Phật hiện ra

nơi đời là muốn làm cho chúng sanh : Khai phát, chỉ thị ngộ trì, chứng nhập Phật-tri-kiến. Trong 6 phẩm trên đây, 3 phẩm trước nhân nơi hạnh khắc quả, thành tựu ba môn “ý-sanh-thân”, ba phẩm sau dùng ba môn “gia trì” thủ hộ thì quả địa chắc chắn chứng thành, như thế thì phần “nhập Phật-tri-kiến” đã hoàn mãn, “đại sự” ra đời của đức Phật cũng cáo thành, nên vào lưu thông để chung kết “Diệu-Pháp Liên-Hoa Đại-Hội”.

CHUNG

SỰ TÍCH TRÌ TỤNG
KINH PHÁP HOA
ĐƯỢC LINH NGHIỆM
◆◆◆◆◆

I.- CUỐNG LUỒI KHÔNG RA

1.- ĐỒNG TỬ

Về đời nhà Tống, khi ông Thích-Đạo sanh ở xứ Bán-Đường tụng kinh Pháp-Hoa, có gã đồng tử theo ông xuất gia, cũng tụng kinh Pháp-Hoa, không bình hoạn chi, bỗng chết đi, mới đem chôn trong cạnh rừng. Ít lâu sau, một đêm kia xảy nghe có tiếng tụng kinh cạnh rừng ấy, người trong làng lấy làm lạ, đào lên xem coi, bèn gặp một cái lưỡi mọc hoa sen xanh. Nhân đó người làng mới dựng tháp phụng thờ, đến sau sửa sang lại trở thành một ngôi chùa đồ sộ.

(Rút trong bộ Pháp-Hoa Trì-Nghiệm)

2.- ĐẦU-LÂU TỤNG KINH

Nhà Đường, niên hiệu Trinh-Quán có ông Thầy ở chùa Ngô-Chơn trên núi Vương-Thuận. Ban đêm đi qua đất Lam-Khê, bỗng nghe tiếng người tụng kinh Pháp-Hoa văng vẳng ở đàng xa. Lúc ấy trăng sao tỏ rạng, Thầy mới ngó trông ra bốn phía xa xa dài mươi dặm, vẫn im lìm vắng vẻ, không thấy ai cả. Trong tâm Thầy bắt đầu nao nao rùng sợ.

Về đến chùa rồi, Thầy tường thuật lại với chúng Tăng. Qua đêm sau, chúng Tăng đồng đến Lam-Khê để nghe. Bèn nghe tiếng tụng kinh từ dưới đất phát lên, mới lấy cây cẩm nêu làm dấu chỗ ấy.

Rạng ngày, qua đào chỗ ấy gặp đặng một bộ xương sọ (đầu lâu) trong gò đất. Xương ấy đã khô, duy còn cái mõi trên mõi dưới và cuống lưỡi hồng đỏ tươi thắm, bèn đem về chùa đựng trong hộp đá để dưới hiên phía tây điện Thiên Phật.

Từ đó về sau mỗi đêm thường có tiếng tụng kinh Pháp-Hoa ở trong hộp đá. Kẻ nam nữ ở Trường-An đến xem rất đông có đến số nghìn.

Sau có ông Thầy ở nước Tân-La đến ngủ trong chùa vừa hơn một năm. Ngày kia, chúng tăng trong chùa có việc xuống núi hết, chỉ còn ông Thầy nước Tân-La ở lại, ông bèn trộm lấy hộp đá mà đi. Chúng Tăng theo tìm thời đã đem về miền Hải-Đông rồi.

(Rút trong bộ Tuyên-Thất-Chí)

3.- THÍCH-ĐẠO-TỤC

Nhà Đường, ông Thích-Đạo-Tục, không biết do lai ở đâu, ở trên núi Lệ-Tuyền chuyên ròng tụng kinh Pháp-Hoa đến vài nghìn biến.

Trong niên-hiệu Trinh-Quán, nhân bình sắp chết, dặn người bạn là ông Huệ-Khoách thiền-sư rằng : “Tôi ở đây, dù rằng tụng kinh, nhưng ý trông mong có sự hiệu nghiệm. Vậy sau khi tôi chết rồi, sẽ hẹn chàng mười năm thử đào mả lên xem coi,

nếu cuống lưỡi tiêu rã, biết rằng tụng kinh không công hiệu nếu lưỡi còn nguyên xin dựng một cái tháp để cho người đời sanh lòng kính tin”. Nói rồi liền tịch.

Đến mươi một năm sau, Thiền-Sư y lời đàو mả lên coi thân thịt đều tiêu hết, chỉ còn cuống lưỡi không mục rã, mà lại tươi thắm như của người sống. Bấy giờ cả huyện ấy, kẻ nam người nữ đều khen ngợi, mới đem lưỡi đựng vào hộp đá, dựng tháp thờ ở trên gò Cam-Cốc.

(Rút trong bộ Pháp-Uyển-Châu-Lâm)

II.- VĂNG SANH

1.- THÍCH-HUỆ-TẤN

Niên hiệu Vĩnh-Minh xứ Dương-Đô chùa Cao-Tòa, ông Thích-Huệ-Tấn, lúc niên thiếu rất mạnh mẽ, thích giao du, có chí hào hiệp, đến tuổi bốn mươi bỗng ngộ lý vô thường, bèn đi xuất gia học đạo. Chỉ dùng tương rau, mặc bô vải, thệ nguyện trì tụng kinh Pháp-Hoa mà thôi.

Do ông dụng tâm quá lao khổ, nên khi cầm đến quyển kinh liền phát bệnh. Ông mới phát nguyện tạo ra (ấn tống) trăm bộ kinh để sám hối nghiệp chướng đời trước. Ông vừa quyên tiền được một nghìn sáu trăm đồng, bỗng có bọn giặc cướp đến tra hỏi tài vật, ông bèn chỉ tiền và nói cho nó biết đó là tiền in kinh. Bọn giặc hổ thẹn bỏ đi.

Về sau, ông in thành trăm bộ kinh rồi bình cũ cũng lành mạnh. Ông tụng kinh đã nhiều, tâm niệm hoàn mân hồi hướng công đức tụng kinh kia cầu sanh về nước Cực-Lạc.

Một ngày nọ bỗng nghe trên hư không bỗng có tiếng bảo rằng : “Pháp nguyện đã đủ, tấtặng vãng sanh”. Ông không bình hoạn chi mà chết, hưởng thọ được hơn tám mươi tuổi.

(Rút trong bộ Tường-Di-Ký)

2.- VƯƠNG-YÊM

Đời Đường, quan Huỳnh-Môn Thị-Lang tên Vương-Yêm, bình sanh cẩn tánh tối dốt chậm lụt. Chỉ có một bộ kinh Pháp-Hoa mà ông học lâu ngày mới tụng thông được. Sau ông phải bình từ trần, về mách mộng cho người em làm quan Thái-Thú ở đất Tân-An rằng : “Ta nhờ tụng kinh được sanh về Tây-phương, song vì tôi dốt nên còn ở trong thai bào hoa sen. Nay về nói cho các người biết, từ nay phải chuyên siêng trì tụng kinh điển chớ nên biếng nhác trễ nải”. Nói rồi liền từ biệt.

(Rút trong Pháp-Hoa Trì Nghiệm)

III.- KHỎI NẠN

1.- THÍCH-HUỆ-KHÁNH

Đời Tống ông Thích-Huệ-Khánh là người xứ

Quảng-Lăng, đi xuất gia ở chùa Lô-sơn, học thông kinh luật, giới hạnh tinh nghiêm thanh khiết. Ông thường trì tụng kinh Pháp-Hoa, kinh Thập-Địa, kinh Tư-Ích, kinh Duy-Ma. Hằng đêm tụng kinh, thường nghe trên hư không có tiếng khảy móng tay khen ngợi.

Một ngày nọ ông đi thuyền gấp trận giông to mưa lớn, sấm sét dữ dội sóng dậy ba dàò, chiếc thuyền lắc đảo gần chìm úp, mà ông Khánh cứ tụng kinh mãi không thôi. Xảy nghe thuyền ở giữa giòng sông dường như có người kéo dắt nương đỡ, phút chốc liền đến bờ.

Từ đó về sau ông Khánh lại càng gắng tinh cần hơn nữa.

(Rút trong bộ Pháp-Uyển-Châu-Lâm)

2.- THÍCH-PHÁP-LẨM

Đời Lương, thầy Thích-Pháp-Lẩm họ Nghiêm, người huyện Chi-Giang, xuất gia ở chùa Ngọc-Tuyễn, thường tụng kinh Pháp-Hoa, hằng ngày chỉ dùng một ngọ trai, ngồi luôn, không nằm. Thầy thích đi du phương, thường quẩy gậy dạo khắp các miền núi non như Lô-Sơn, Thai-Đánh, Hoành-Lãnh, La-Phù v.v... không chở xa nào mà Thầy không rảo bước đến ; chỉ nương đỗ nơi hang cùng gộp tảng, một bè chuyên tu thiền định.

Thầy lại thường đến non Đại, phải đi ngang qua Châu-Tử, có quan Huyện xét hỏi để nghiệm coi

chơn giả, thấy Thầy chỉ đem theo một bộ kinh Pháp-Hoa. Quan Huyện không tin, nổi giận bắt Thầy giam lại. Bảy ngày Thầy không ăn, tụng kinh không ngớt. Quan Huyện ngủ thấy ác mộng, bèn đánh lễ xin Thầy cầu sám hối.

Sau đó, Thầy về ở ẩn nơi chốn u tịch, chuyên bề thiền tụng làm nghiệp. Đến khi chết, có mùi hương lạ ngào ngạt phưởng phất cả mười ngày mới tan.

(Rút trong Pháp-Hoa Trì-Nghiệm)

3.- SÂM-VĂN-BỐN

Đời nhà Đường có ông Sầm-Văn-Bốn, tự Cảnh-Nhơn người ở đất Lạc-Dương. Thuở nhỏ tin Phật, tụng phẩm Phổ-Môn trong kinh Pháp-Hoa. Có một lúc ông đi ghe tới sông Ngô, giữa sông ghe úp, mọi người đều bị chết chìm, ông Văn-Bốn cũng đắm trong nước, bỗng nghe có tiếng nói rằng : “Người tụng kinh Pháp-Hoa được khỏi chết”. Nói như thế ba lần, ông liền nổi lên mặt nước giây phút tấp vào bờ.

IV.- LÀNH BỊNH

1.- NGƯỜI BỊNH HỦI

Đời Đường ở Bồ-Châu ông Thích-Pháp-Triệt tuổi trẻ mà tánh siêng năng chịu khó tụng kinh Pháp-Hoa, thường đem kinh này dẫn dắt giáo hóa mọi người. Trong ấy có ngài Cô-Sơn ông Pháp-Triệt

đến y chỉ với Ngài mà tu hành, sáng lập cảnh Lan-nhã. Ông từng đi các nơi đường gập một người bệnh hủi, dẫn về trong núi, đục một cái hang cho ở và nuôi dưỡng. Bảo tụng kinh Pháp-Hoa, nhưng người bệnh hủi ấy không biết chữ, lại thêm đần độn. Ông Pháp-Triệt dạy học từng câu, không nệ mệt mỏi. Học đến quyển thứ sáu, bệnh hủi dần lành, học rồi thì bộ lông mày và tóc mọc lại, và da cũng liền như xưa.

(Rút trong bộ Pháp-Hoa Tri-Nghiệm)

2.- BÀ PHÍ-THỊ

Dời nhà Tống, bà họ Phí, vợ của ông La-Dự, người ở đất Thục-Ninh, cha tên Duyệt làm quan Thứ-sử châu Ninh. Bà Phí thuở nhỏ kính tin Tam-Bảo. Tụng kinh Pháp-Hoa được vài năm siêng năng không biết mệt.

Sau bỗng mắc bệnh đau tim. Bà đóng cửa buồn rầu lo sợ dặn dò người nhà sắp sửa đồ tẩn liệm để đợi thời, bà Phí tâm nghĩ rằng : “Mình tụng kinh siêng năng chắc là có phước lành họa may khỏi chết”. Nghĩ thế rồi an tâm ngủ chốc lát thức dậy nhưng còn mơ màng thấy Phật bên song cửa đưa tay rờ chỗ trái tim mình, bình liền lành ngay lúc ấy, cả nhà trai gái tôi tớ đều thấy hào quang sắc vàng chói sáng khắp nhà, lại cũng nghe mùi hương sực nức. Em gái ông Dự đến thăm bệnh đương ở trước giường cũng nghe rõ hết.

Từ bấy giờ, bà Phí càng sanh tín tâm, tự răn gắng trọng đời, thường đem điều đó để sách tấn dạy dỗ con cháu.

(Rút trong bộ Di-Ký)

V.- TRỪ TÀ MA

1.- THÍCH-TĂNG-LÃNG

Ngài Thích-Tăng-Lãng, họ Hứa, người huyện Nam-Dương có nuôi một con khỉ và một con chó.

Cuối nhà Trần, bắt đầu nhà Tùy, Thầy đi du ngoạn các miền giang lanh, nay sông này mai núi kia, chỉ mặc y phục sơ sài, song oai nghi rất nghiêm chỉnh, theo phép khất thực nuôi mình.

Thầy thường đọc tụng các kinh, nhưng chỉ thích riêng về kinh Pháp-Hoa hơn. Bình thường tiếng giọng ô è không rõ, Thầy chí nguyện tụng kinh cho tiếng được thanh thao, nên một phen ngồi, tụng suốt đến bảy biến mới thôi. Như vậy, chẳng bao lâu tiếng nói như sấm vang, biết rằng đã có phu lực rồi. Thầy tụng kinh tất lấy số bảy biến làm chừng, tụng đến bảy mươi, bảy trăm, bảy nghìn, đến bảy muôn biến thời tiếng giọng rất thanh thao trong suốt, tự nhiên thoát ra rõ ràng trong trேo như tiếng đờn tranh ống sáo. Vì thế, nên khi Thầy tụng kinh, môi mép không động, chỉ chuyển hơi trong cổ mà tiếng giọng phát phù trầm lắng lót, người đến xem nghe sững sốt quên thôi. Từ đó Thầy được nổi danh.

Đương thời, có một vị Ni-cô bị quỷ ám nhập, quỷ làm cho cô thông suốt kinh văn thấu tỏ nghĩa mẫu, chuyên sự giảng kinh giáo hóa ; thính giả đến nghe rất đông, nhưng không ai lường được sức thần tài kia, thấy đều khen ngợi là bậc thông ngộ. Thầy (Tăng Lãng) nghe việc ấy, nói rằng : “Đó là tà quỷ ám nhập gia hộ chớ có gì là chánh lý, ta phải qua xét nghiệm”.

Rạng ngày, sáng sớm, con khỉ và con chó đi trước thầy đến chùa Ni-cô. Thầy đi theo sau, vừa đến, vào lạy Phật, nhiều tháp rồi ; mới tới trước giảng đường, lúc ấy Ni-cô còn đương giảng thuyết trên pháp-tòa. Thầy bèn nạt lớn quở rằng : “Tiểu-tỳ! Ta đã đến đây, sao chẳng chịu xuống pháp-tòa, còn đợi gì nữa ?” Ni-cô nhân nghe tiếng quở liền ngã té xuống đất, chạy đến trước giảng đường, quỳ gối trước mặt Thầy từ giờ mèo cho đến giờ thân không dám nhúc nhích, mồ hôi chảy đầm mình ngập thịnh không nói được lời chi.

Thầy gạn hỏi chỗ kiến giải, cô vẫn im lặng như ngây như điếc. Qua trăm ngày sau, tâm tánh cô mới hoàn phục lại như cũ. Đương thời những việc thanh hành linh thông cảm ứng giống với loài ma này nhiều lắm.

(Rút trong bộ Cao-Tăng-Truyện)

2.- THÍCH-ĐẠO-LÂM

Đời nhà Lương, Thích-Đạo-Lâm người huyễn

Sơn-Âm, có giới hạnh nghiêm khiết, giỏi về kinh Pháp-Hoa và kinh Niết-bàn, ông Trương-Tự ở nước Ngô rất mực kính thờ Thầy.

Niên hiệu Thiên-Giám, chùa Tuyền-Lâm ở huyện Phú-Dương có quỷ quái nổi lộng quấy nhiễu người, khi Thầy đến, quỷ đều tiêu hết.

Ông Huệ-Thiều là đệ tử của Thầy bị nhà sập đè, cuí đầu quẹo cúp vào ngực. Thầy bèn tụng kinh Pháp-Hoa cầu nguyện cho ông Thiều nằm chiêm bao thấy có hai vị đạo nhơn người Tây-Vức kéo cái đầu ông thẳng ra, sáng ngày mạnh như thường, ai nấy cũng đều khâm phục sự linh cảm thần dị của Thầy.

(Rút trong bộ Pháp-Hoa Tri-Nghiệm)

VI.- SIÊU ĐỘ

1.- CON NGỰA CỦA THẦY TÂY-LÂM

Triều Minh, niên hiệu Gia-Tịnh, Thầy trụ trì chùa Bảo-Ấn tên là Vĩnh-Ninh biệt hiệu Tây-Lâm có nuôi một con ngựa. Mỗi khi Thầy đi phó trai nơi dinh quan Lễ-Bộ đều cõi con ngựa ấy. Từ chùa, bắt đầu lên lưng ngựa, Thầy thầm tụng kinh Pháp-Hoa cho đến khi tới dinh xuống ngựa thì vừa rồi một quyển, lần nào đi cũng thường tụng như thế.

Ít lúc sau có một người đàn bà chửa ở ngang cửa chùa ban đêm nằm mộng thấy con ngựa ấy vào nhà bèn sanh được một đứa con trai. Sáng ấy, đến

chùa hỏi thăm, thời té ra con ngựa chết cũng đúng giờ đó.

Đến sau, nhà ấy cho con theo làm đệ tử Thầy Tây-Lâm, tính nó rất dần đôn, Thầy dạy nó học, một chữ cũng không thuộc, duy truyền miệng cho nó một quyển kinh Pháp-Hoa nó bèn thuộc lòng. Do đó Thầy tin rằng : Ngựa nghe kinh được thoát thân thú vây.

(Rút trong bộ Pháp-Hoa Trì-Nghiêm)

2.- THÔI QUÝ

Đời Đường, ông Vương-Hoằng-Chi trong niên hiệu Trung-Quán, làm quan Lịnh ở huyện Hòa-Xuyên, châu Thẩm, có con gái gả cho ông Thôi-Quý ở đất Bác-Lăng.

Ông Quý đi qua huyện Hòa-Xuyên (bên vợ) xảy lâm bệnh chết. Trải qua vài mươi ngày, trong nhà ấy (nhà ông Vương) bỗng nửa đêm nghe tiếng nói của ông Thôi-Quý. Ban đầu cả nhà đều sợ hãi, sau lần quen coi là sự thường. Ông Quý nói rằng : Tôi là bốn phận con rể, dẫu rằng không phải cách lập bàn linh ở bên nhà vợ, song vì khổ không chỗ nương dựa, xin vì tôi mà lập vậy". Vợ ông bèn theo lời lập bàn linh, mai chiểu đều cúng kiếng, ông về không cho cúng thịt, duy phải cúng đồ chay thôi. Thường khuyên niệm Phật, lại nói việc trong ngực rằng : "Người ta một đời thường khó khỏi tội sát sanh và bất hiếu là nặng hơn hết, ngoài ra các tội

khác nhẹ hơn". Lại nói rằng : Tôi tuy không tội chi, song phải cần nhờ phước lực giúp trợ, vậy xin vì tôi thiết trai cúng dường Tam-Bảo, và in kinh Pháp-Hoa, kinh Kim-Cang, kinh Quán-Âm, mỗi thứ 2, 3 bộ, thì từ đây về sau, tôi không còn trở lại nữa”.

Nhà họ Vương đều y lời yêu cầu, muốn in kinh, thiết trai cúng dường. Bỗng một hôm, ông Quý lại đến có vẻ thẹn thuồng tạ ơn. Nhân nói rằng : “Từ nay xin từ biệt”. Cá nhà đều buồn khóc mà đưa đi. Ông Quý lúc chết có để lại một đứa con, nay đã năm sáu tuổi rồi. Ông Quý lại dặn rằng : “Đứa con tôi đó, sau tất có danh trong trường quan hoạn, xin khéo nuôi nấng giùm”. Từ đó bắt luôn không còn trở lại nữa.

(Rút trong bộ Pháp-Uyển-Châu-Lâm)

3.- BÀ LÝ-THỊ

Đời Đường, Châu-Kỳ, huyện Phong-Khuu có bà lão mẫu họ Lý, tuổi đã bảy mươi, không con cái chi, một thân già cô quạnh, chỉ có một tớ trai và một tớ gái. Bà làm nghề bán rượu ở thành phố rất lành xảo, rượu thời pha thêm với nước và đong thiếu lưỡng hụt.

Đến niên hiệu Trinh-Quán, bà nhân bình chết trải qua hai ngày, đồ tang táng đã sắm đủ, nhưng chưa tẩm liệm, vì trên ngực bà còn hơi ấm. Bỗng bà sống lại nói rằng : “Ban đầu có hai người mặc áo đỏ, đứng ngoài cửa kêu tôi ra, nói rằng : Có linh

trên đồi. Tôi lật đật đi theo, đến một cái thành kia giống như cái thành ngoài của Châu này. Sứ giả dẫn tôi đến dinh bên cạnh, thấy một ông quan đội mao mặc áo tay rộng dựa ghế mà ngồi, hai bên tả hữu hầu hạ rất đông, dưới thềm lại có người mang gông xiềng, lính canh giữ như chốn quan trên này. Ông quan ấy hỏi tôi rằng : “Tại sao bán rượu làm những việc gian lận để ham lấy của người cho nhiều, còn việc tính in tạo kinh Pháp-Hoa đã mười năm rồi sao không làm ? Tôi thưa rằng : “Rượu thì tôi bảo tớ gái làm, đong cũng đưa tớ tôi đong, còn kinh kia tôi đã đưa tiền một ngàn đồng cho ngài Ấn-Sư rồi”. Quan liền sai sứ đến bắt đưa tớ, giây lát đưa tớ đến, liền đánh bốn chục trượng rồi thả về : Lại sai người đến hỏi ngài Ấn-Sư, trả lời là có thật. Quan bèn bảo tôi rằng : “Nay thả cho người về bảy ngày, tạo kinh xong rồi, sẽ đến đây sanh về cõi lành”. Nhân đó được sống lại.

Xét khi bà lão mẫu mới chết, đưa tớ bỗng mắc bệnh ác nghịch chết ngang, giây lâu tinh lại nơi lưng sưng bầm, đó là lần vết bị đòn bốn chục trượng vậy. Còn ngài Ấn-Sư là vị khách Tăng, tuổi đã sáu mươi bảy, từ khi xuất gia, liền tu hạnh đầu-dà đi khất thực, thường ngày dùng một bữa trai chưa từng tạm thôi, các vị Đại-Đức xa gần đều kính mộ. Đêm bà lão mẫu bịnh chết, ngài Ấn-Sư nằm mộng thấy có người mặc áo đỏ đến hỏi. Trong mộng đáp rằng : “Việc tả kinh có thiệt”.

Lúc ấy, bà lão mẫu mời cả bà con chòm xóm

và ngài Ấn-Sư đến làm Phật sự, lại mướn nhiều người tả kinh, nhờ đông tay nên đúng trong bảy ngày kinh tả đã xong. Bà lại thấy hai người sứ trước kia đến nữa. Bà nói rằng : “Sứ nhơn đã đến rồi, xin bà con ở lại mạnh giỏi”. Vừa dứt tiếng liền chết.

Ngài Ấn-Sư hiện còn, kẻ đạo người tục đều khâm kính.

(Rút trong bộ Minh-Tường-Ký)

4.- TIÊU THỊ

Đời Đường, quan Thiếu-Thường-Bá Thôi-Nghĩa-Khởi, cha vợ là ông Tiêu-Văn-Khanh bình sanh chuyên trì kinh Pháp-Hoa được vài nghìn biến, bỏ hẳn rượu thịt, chỉ dùng trai tố. Vợ của ông Khởi là họ Tiêu đến niên hiệu Long-Xóc năm thứ ba, tháng năm phải bệnh chết. Trong nhà luôn ba tuần thất làm Phật sự, tu trai cúng dường, bỗng cô tớ gái tên Tố-Ngọc nói tiếng phu nhân rằng : “Ta hồi còn sống không tin Tam-Bảo, nay thọ khổ không thể nói được, do nhờ các ông vì ta tụng kinh, tu trai thiết cúng mới được thả về. Đến ngày thứ 20 sê trở lại đem Tố-Ngọc đi xem ta thọ tội”. Đúng kỳ hẹn, Tố-Ngọc thật quả chết. Ba ngày sống lại nói rằng : “Thấy cung phủ trong thành lớn kia, phu nhân vào cái nhà riêng, giây lát có vạc lửa giường sắt tự nhiên đem đến hành tội, chịu đủ sự khổ sở thảm độc. Chợt thấy ông Khanh ngồi trên đài hoa sen nói với tôi (Tố-Ngọc) rằng : “Con ta hồi còn sống tánh hay sân

hận tật đố, không tin nhân quả, nay phải chịu nỗi khổ đó, ta cũng không thể gì cứu được. Người về nói lại với người nhà bảo phải gắng tu công đức, họa may mới thoát khỏi”. Lại thấy ông Phạm Tăng từ trên hư không bay xuống, dạy tôi tụng kinh Pháp-Hoa, bảo rằng : “Người phải ghi nhớ kinh này vì người trong cõi Diêm-phù-đè mà truyền tụng, sẽ có người tin”.

Niên hiệu Lân-Đức năm đầu tháng giêng, nhà quan Tiết-Tướng-Quân thiết lập trai đàn, rước nàng Tố-Ngọc đến thử tụng Minh Kinh, có ông Phạm Tăng nghe rồi, chấp tay khen rằng : “Thật đúng như bốn bên Tây-quốc, không khác chút nào”. Ai nấy đều kính phục.

(Rút trong bộ Pháp-Hoa Trì-Nghiệm)

VII.- CẢM ĐỘNG THÁNH LINH

1.- ĐỨC PHỔ-HIỀN GIẢI BỊNH

Trong bộ Trí-Dộ-Luận quyển chín của ngài Long-Thọ Bồ-Tát có nói : Có một người bệnh hủi đến trước tượng Phổ-Hiền Bồ-Tát chí tâm quy y chiêm lễ, xưng niệm công đức đức Phổ-Hiền Bồ-Tát cầu nguyện cho hết bệnh. Lúc ấy tượng Phổ-Hiền Bồ-Tát liền duỗi tay bên hữu hào quang sáng chói rờ xoa trên thân người kia bệnh liền trừ hết.

(Rút trong bộ Pháp-Hoa Trì-Nghiệm)

2.- ĐỨC PHỔ-HIỀN HIỆN THÂN

Trong nước kia có thầy Tỳ-kheo ở A-lan-nhã chuyên đọc tụng kinh Đại-thừa, ông vua trong nước thường trải tóc cho thầy đi qua, có thầy Tỳ-kheo khác bạch với vua rằng : “Ông ấy ngu dốt, đọc tụng kinh điển không bao nhiêu, sao Đại-vương lại cúng dường long trọng như thế ?”

Vua đáp rằng : “Ta một ngày kia vừa lúc nửa đêm muôn yết kiến thầy Tỳ-kheo ấy, liền đi đến chỗ của thầy ở, thấy Thầy ở trong hang đá tụng kinh Pháp-Hoa có một người thân ánh hào quang sắc vàng chói cõi con bạch tượng chấp tay cúng dường, ta đi lần tới liền biến mất. Ta mới hỏi vị Đại-đức : “Tại sao tôi vừa đến, người thân có hào quang sắc vàng kia biến mất đi ?”

Thầy Tỳ-kheo đáp rằng : “Đó tức là ngài Phổ-Hiền Bồ-Tát. Ngài Phổ-Hiền Bồ-Tát tự nói rằng : Nếu có người nào đọc tụng kinh Pháp-Hoa, ta sẽ cõi voi trắng sáu ngà đến dạy bảo nhắc nhở cho. Do tôi tụng kinh Pháp-Hoa nên ngài Phổ-Hiền Bồ-Tát hiện thân đến đây”.

3.- THÂN THỈNH GIẢNG KINH

Đời Tấn, thầy Thích-Đàm-Thúy, không rõ người quê quán ở đâu thuở nhỏ đi xuất gia, tu ở chùa Bạch-Mã, huyện Hà-Âm, tương rau qua bữa, bố vải che thân, thường mỗi ngày tụng một bộ kinh Pháp-Hoa, lại tinh thông kinh giáo, cũng hàng giải nói cho

người nghe.

Ban đêm, bỗng nghe có tiếng gõ cửa nói rằng : “Muốn thỉnh Pháp-Sư thuyết pháp trong chín tuần”. Thầy Thúy không hứa, nhưng cũng cố cầu thỉnh, Thầy bèn chịu đi, lúc đó vẫn còn mơ màng trong giấc ngủ, chừng thức dậy, thân Thầy đã ở trong miếu thần nơi đảo Bạch-Mã và một người đệ tử của Thầy. Từ đó, hàng ngày âm thầm đi qua không ai hay biết.

Sau, các Thầy trong chùa có việc đi ngang qua miếu ấy, thấy có hai cái pháp tòa rất cao, ông Thúy ở tòa phía Bắc, đệ tử ở tòa phía Nam, dường như có tiếng giảng kinh thuyết pháp lại nghe có mùi hương lạ ngào ngạt. Böyle giờ kẻ đạo người tục, truyền nhau cho là việc thần dì.

Đến mãn Hạ, vị thần trong miếu cúng dường cho ông một con ngựa bạch, năm con dê tráng và chín mươi xấp lụa. Thầy chú nguyện xong, cùng nhau từ biệt không còn qua lại nữa.

(Rút trong bộ Lương-Cao-Tăng-Truyện)

VIII.- CẨM CÁCH DỊ LOẠI

1.- THÍCH-TRÍ-THÔNG

Đời Đường, thầy Thích-Trí-Thông ở chùa Thê-Hà, non Nghiếp đất Nhuận-Châu, từng qua ở chùa An-Lạc xứ Dương-Châu.

Đến niên hiệu Đại-Nghiệp, trong nước loạn ly,

Thầy nghĩ muốn về xứ nhưng không có cách chi đi được, mới ở ẩn trong đám lau rậm dựa bờ sông tụng kinh Pháp-Hoa, bảy ngày không ăn, thường thấy có cọp đi nhiễu xung quanh. Thầy nói rằng : “Mạng ta chỉ còn trong giây phút vậy các ngươi hãy ăn đi”. Cọp bỗng phát tiếng nói rằng : “Từ tạo thiên lập địa đến nay, chưa từng có lẽ đó”. Xảy có một ông già chèo ghe đến nói rằng : “Thầy muốn qua sông về chùa Thê-Hà, hãy mau lên thuyền đây”. Lúc ấy con cọp đồng sa nước mắt. Thầy hỏi rằng : “Các ngươi cùng ta có duyên chẳng ?” liền dắt bốn con cọp đồng xuống thuyền, qua sông rất nhanh. Đã đến bờ phía Nam, trông lại chiếc thuyền và ông già đâu mất. Thầy mới dẫn bốn con cọp về chùa Thê-Hà, ở phía Tây tháp Xá-Lợi mà đi kinh hành và thiền tọa.

Đồ chúng trong chùa có đến tám mươi vị đều không ai dám ra cả. Hoặc khi có việc cần, thời một vị cọp vào chùa gầm kêu, lấy đó để làm thường lệ.

Thầy đến niên hiệu Trịnh-Quán thời tịch, hưởng thọ được chín mươi chín tuổi.

(Rút trong bộ Tống-Cao-Tăng Truyện)

IX.- LINH CẨM

1.- PHÁP TÍN NI

Đời Đường, niên hiệu Võ-Đức, có cô ni hiệu là Pháp-Tín thường tụng kinh Pháp-Hoa. Cô cất một gian tịnh thất, mướn một người viết chữ tốt để tả

kinh Pháp-Hoa, trả tiền công rất mắc, bội hơn giá thường.

Phàm mỗi khi vào tịnh thất tả kinh, phải mỗi lần tắm gội sạch sẽ, thay đổi y phục, xông ướp hương trầm. Lại nơi vách tịnh thất xoi trống một lỗ đặt ống trúc thông ra phía ngoài, để cho người tả kinh mỗi khi muốn thở ra thời kê vào ống trúc mà thở, vì khi tả kinh cần phải nín hơi mà viết mới thanh khiết tinh nghiêm. Như vậy tám năm tả mới xong bảy quyển. Cô hết lòng cung kính, cúng dường rất long trọng.

Ngày kia, có ông Thầy ở chùa Long-Môn hiệu là Pháp-Đoan thường nhóm chúng giảng kinh Pháp-Hoa. Cho bộ kinh của cô Ni đó là đúng hơn hết, không bộ nào bằng, Thầy mới sai người qua mượn, cô Ni cố chối từ không cho, vì e mất sự thanh khiết. Thầy Pháp-Đoan phiền trách. Cô không biết làm sao, bất đắc dĩ phải đưa cho mượn. Dem về, thầy Pháp-Đoan và cả đồ chúng dở ra đọc, chỉ thấy toàn là giấy vàng, không có chữ nào hết, lại dở quyển khác coi, cũng đều như vậy cả. Thầy và đồ chúng hổ thẹn và lo sợ, liền đem trả lại cho cô Ni. Cô buồn bã khóc lóc mà lanh láy, dùng nước hương thơm rửa kỹ hộp đựng kinh. Rồi cô tắm gội sạch sẽ, lễ bái, nhiễu Phật cầu nguyện đến bảy ngày đêm không nghỉ. Bấy giờ mở quyển kinh ra xem thời nét chữ hiện bày như cũ.

Nên biết rằng sao tả kinh Pháp-Hoa là cần phải hết sức chí thành làm cho tinh khiết nghiêm

tịnh mới có sự linh cảm hiện tiền. Đời này, không có linh nghiệm, chỉ vì không chuyên lòng cung kính đó thôi.

(Rút trong bộ Minh-Báo-Ký)

2.- TRỜI RƯỚI HOA HƯƠNG

Đời Tùy, châu Ích, nơi chùa Chiêu-Đề có thầy Thích-Huệ-Cung cùng bạn đồng học là ông Huệ-Viễn kết bạn tâm đầu ý hiệp. Lúc sau, ông Huệ-Viễn qua xứ Dương-Châu tầm sư học đạo xong trở về.

Thời gian ba mươi năm xa cách, một đêm cùng nhau trò chuyện ông Huệ-Viễn thời bàn bàn luận luận, ngôn ngữ như lưu, còn thầy Huệ-Cung thời lặng thinh không đổi đáp chi, ông Huệ-Viễn hỏi : “Ngài mấy mươi năm không được chi sao ?” Thầy Huệ-Cung đáp : “Tôi vì tánh tối dốt nên không biết chi nhiều”. Ông Huệ-Viễn nói : “Sao chẳng chuyên tụng một bộ kinh ư ?” Thầy nói : “Thường ngày tôi chỉ có tụng một quyển Phổ-Môn trong kinh Pháp-Hoa”, nay tôi tụng, nhưng Ngài phải chí thành lóng nghe. Nói rồi thì Thầy kiết lập đàn tràng, lên tòa cao thầy Huệ-Cung vừa cất tiếng xuống đê kinh, liền nghe có mùi hương thơm bát ngát, giây lâu lại nghe trên hư không nhạc trời reo trỗi, mưa hoa tưới nướp rơi xuống, đến khi tụng kinh rồi mới hết. Ông Huệ-Viễn thấy sự linh cảm như vậy biết mình không có đạo lực bằng Thầy, trong lòng hổ thẹn, mới cung kính đánh lễ mà tạ lỗi.

(Rút trong bộ Pháp-Hoa Trì-Nghiệm)

3.- CHÍCH MÁU CHÉP KINH

Cuối đời nhà Đường, Châu-Hoành, ngài Thích-Sở-Vân đi xuất gia ở non Hoành-Nhạc, từng chích thân lấy máu chép một bộ kinh Pháp-Hoa, bề dài bảy tấc, bề rộng bốn tấc, bề dày hai tấc (tấc Tàu) làm hộp chiên-dàn đựng cất ở tặng Tam-Sanh chùa Phước-Nghiêm. Lại trên mặt hộp có khắc tám chữ : “Nhược kha thử, kinh thệ đồng từ thị”.

Niên hiệu Hoàng-Hựu có vị quái nhơn đi du lịch trên núi. Thấy đó nghi cho là dối không thật, mới bảo người lấy kèm mở ra coi, thấy có một lỗ máu chảy ra. Bỗng chốc, sấm nổi gió dậy rúng động hang núi, khói mây xông tỏa vào nhà ấy mù mịt ngửa bàn tay không thấy, đến suốt ngày không thôi, quái nhơn kinh khủng bèn chí thành đánh lě cầu sám hối.

Đến đời Tống, thầy Giác-Phạm chùa Thạch-Môn, ở đất Huân-Khê từng du lịch qua đó, cung kính đánh lě, nhìn coi kỹ lỗ máu ấy vẫn còn y nguyên. Đồng thời ấy, thầy Thiền-Nguyệt-Quán-Hữu có làm bài thi tặng việc chép kinh đó rằng :

“Rạch da lấy máu khó không ngần.

Vì tả Linh-Sơn chín hội văn.

Mười ngón chảy khô xong bảy quyền,

Đời nay cầu pháp mấu ai bằng !”

(Rút trong bộ Pháp-Hoa Trì-Nghiêm)

4.- TRẦN-TẾ-SANH

Đời nhà Minh, huyện Ngô-Môn, Trần-Tế-Sanh hiệu Hoằng-Sĩ con trưởng nam của ông Trang-Công, bình sanh dốc chí làm lành tất cả hạnh lành lời hay Trần-Sanh đều tự tay sưu tập biên chép chất đống nhà. Ông rất ưa thích kinh điển nhà Phật, thường kết Liên-Xã trì tụng kinh Pháp-Hoa, nhiều năm vẫn không bê trễ. Bỗng một đêm nầm mộng thấy ông già diện mạo phi thường, phong nghi thần dị, tay cầm kinh Pháp-Hoa chữ vàng và những bộ sự tích nhân quả trao cho, Trần-Sanh vội dậy đánh lě lanh lấy. Sáng ngày quả có người chở bộ Pháp-Hoa Cảm-Thông-Lục của họ Các ở Lộc-Thành khắc bản đưa đến nhà Viễn-Diệu-Đường của Trần-Sanh để lưu thông. Lại một người bạn đem một bộ kinh Pháp-Hoa thếp vàng đến cầm cho ông cũng đồng trong ngày ấy.

Chưa bao lâu, Trần-Sanh đi đường lại gặp bộ kinh Pháp-Hoa thếp vàng của ông Lý-Chánh-Khanh ở Tân-An chép ra, ông mua đem về cúng đường để thành hiệp bích (chiếu đối), thờ phượng trang nghiêm cực kỳ rực rỡ, người xem ai cũng khen là việc hy hữu.

(Rút trong bộ Pháp-Hoa Trì-Nghiêm)

X.- GIẢI OAN NGHIỆT

1.- LỤC ÔNG

Đời nhà Tống, ở Hồ-Châu, đất Thành-Nam có người hàng thịt tên Lục-Ông. Khi Lục-Ông được 23 tuổi, một hôm có một ông Tăng du phương đến trước cửa nói rằng : “Ta đến đây để giáo hóa người có duyên”. Lục-Ông nghe nói không hiểu chi cả.

Ông Tăng nói rằng : “Ông giết trâu bò vô số, tại sao không bỏ nghiệp ấy đi ?”.

Lục-Ông thưa rằng : “Tôi vì theo nghiệp của ông cha để lại rất khó bỏ quá !”

Ông Tăng nói rằng : “Nếu ông không bỏ, đời sau quyết phải đọa làm loài ấy, đọa rồi thì luôn luôn bị oan báo chẳng biết lúc nào thoát khỏi.

Tôi xem ông đời trước có căn lành, thế nên bỏ nghiệp ác dù, mà chuyên tâm thọ trì kinh Pháp-Hoa và kinh Kim-Cang thì nghiệp ác tiêu trừ, phước lành thêm lớn”. Nói xong ông Tăng bỗng biến mất.

Lục-Ông trở người ra đứng một mình, tâm rất hổ thẹn vì những việc làm trước mà tinh ngộ lại, liền bỏ mặn ăn chay và phát nguyện thề từ đây về sau không tạo nghiệp sát hại nữa. Vẽ một bức tượng đủ cả ba vị Thánh : Phật Di-Đà và Quán-Âm, Thế-Chí hết lòng thành kính cúng dường, lại đến Thầy học tụng cả hai bộ kinh ấy chưa được năm năm thì đã thuộc lầu.

Hàng ngày ở trước bàn Phật dâng hương lễ bái, tụng một quyển Pháp-Hoa và một quyển Kim-Cang cầu sám hối, nguyện những chúng sanh bị mình giết mau sanh về Tịnh-độ.

Năm Lục-Ông được 81 tuổi lúc sắp từ trần,

trước nửa tháng đến các bạn hẹn rằng : “Đến mùng chín tháng 11 tôi có sắp tiệc trai để từ biệt nhau, đến chừng đó xin mời mấy anh đến dự trai với tôi”. Tới kỳ, các ông bạn y theo lời đến dự trai. Khi mǎn tiệc ông liền xin đi tắm gội, thay y phục chỉnh tề, ngồi ngay thẳng viết một bài tụng mà tịch. Tụng rằng :

“Sáu mươi dư tuổi mới hối đầu.

Rời hẳn con dao sát nghiệp sâu.

N痨 lộ Bồ-đề nay được đến.

Hoa sen trong lửa trở thêm màu.

(Rút trong bộ Pháp-Hoa Tri-Nghiệm)

2.- PHAN QUẢ

Dời nhà Đường, đất Kinh-Sư, có ông Phan-Quả, tuổi vừa hai mươi, nhậm chức Tiếu-Lại ở Đô-Thi, huyện Phú-Bình.

Khi về nhà cùng với vài gã thiếu niên, đi dạo chơi ngoài đồng trống, thấy một con dê ăn cỏ. Phan-Quả cùng hai gã thiếu niên bắt đem về. Vừa về mới nửa đường con dê bỗng kêu lên, Phan-Quả sợ chủ nghe được thì khó, liền móc lưỡi dê, đem dê về làm thịt ăn. Qua năm sau lưỡi ông Phan-Quả lần teo lần thụt vào, không nói năng được. Bèn dâng đơn lên xin thôi chức quan. Quan huyện Trịnh-Du-Khánh nghi ông nói dối, bảo ông hả miệng ra coi, quả nhiên thấy lưỡi chỉ còn như hột đậu. Quan huyện hỏi tại sao như thế ? Phan-Quả lấy bút giấy trả lời

những việc của mình đã làm. Quan-Huyện bảo rằng : “Ông muốn khỏi, phải chép kinh Pháp-Hoa để cầu siêu cho vong hồn con dê”.

Phan-Quả y theo lời Quan-Huyện phát tâm chép kinh và thọ trì trai giới không hề biếng trễ. Năm sau, lưỡi ông Phan-Quả lần lần dài ra như cũ. Khi lành bệnh liền đến Quan-Huyện dâng đơn trần tố, Quan-Huyện bổ cho làm chức Lý-Chánh.

(Rút trong bộ Pháp-Hoa Trì-Nghiệm)

3.- THÍCH-MINH-HUÂN

Đời nhà Minh, thầy Thích-Minh-Huân nguyên danh là Hồ-Văn-Trụ, người ở xứ Huy. Thời Thiên-Khai thầy làm quan Trung-Thơ-Xã, vì không tuân theo mệnh lệnh của ông Ngụy-Đang nên bị lột chức. Đến năm Bính-Tuất bỗng bị ghẻ mặt người đau nhức không thể chịu nổi. Mùa đông Tân-Mão, nhức quá xỉu ngất, trong khi hoảng hốt nghe mực ghẻ thoát ra tiếng người rằng : “Tôi là Lô-Chiêu-Dung đời Lương đây. Lúc ở trong cung Lạc-Vương bị giặc giết, nay đã sáu trăm năm rồi mà còn mắc ở trong loài quỷ. Mà ông chính là người giết tôi trong lúc ấy. Nay đã chuyển được thân nam tử, phải chép kinh Pháp-Hoa và các kinh khác để tự cứu ông và cứu tôi. Ông Trụ khẩn cầu cho bớt đau nhức sẽ tả kinh. Lúc ấy đương triều Nghi-Chơn, ông sắm đủ giấy bút, tả kinh Pháp-Hoa, Hoa-Nghiêm, Kim-Cang, Lăng-Nghiêm và Thủ-Sám. Mỗi khi chép kinh thì hết đau nhức, hễ dừng

bút thì đau nhức lại. Như vậy hơn một năm tả mới hết các bộ kinh thì bình cung được lành mạnh.

(Rút trong bộ Pháp-Hoa Trì-Nghiêm)

XI.- THIÊN THẦN GIA HỘ

1.- THÍCH-PHÁP-THÀNH

Dời Tùy, non Trung-Nam chùa Ngộ-Chơn ngài Thích-Pháp-Thành là người họ Phàn ở Châu-Ung, chuyên tụng kinh Pháp-Hoa, và ngày thường mang tráp kinh du lịch khắp nơi danh sơn thắng cảnh. Ngài lập nguyện chuyên tu về phép “Pháp-Hoa tam-muội”, cảm đến đức Phổ-Hiền Bồ-Tát, ứng mộng cõi bạch tượng sáu ngà đến khuyên Ngài chép các kinh Đại-thừa.

Ngài bèn mướn người chép kinh Bát-Nhã tám bộ, lại tạo một cái nhà “Hoa-Nghiêm-Đường”, hết lòng chuyên tinh về việc thơ tả thi.

Lúc bấy giờ có ông Hoằng-Văn Học-Sĩ là Trương-Tịnh, trước kia rất giỏi về văn chương. Ngài thỉnh ông ấy về am trên núi để viết kinh, khi viết thì ngậm các thứ hương. Vừa chép xong hết bộ, lại cảm đến một con chim lạ bay đến bàn kinh, bộ nó tự nhiên quen dạng dường như đã nuôi lâu rồi.

Niên hiệu Trinh-Quán năm đầu, chính tay ngài Pháp-Thành có chép kinh Pháp-Hoa mà ngồi ở ngoài trời trống trải. Nhân có việc đi qua chỗ khác chưa kịp dẹp cất, kế gấp trận mưa to lai láng. Khi

về tới xem lại, cả bàn chỗ tả kinh đều khô ráo mà nơi khác đều bị trôi ngập hết.

(Rút trong bộ Pháp-Hoa Trì-Nghiệm)

2.- THÍCH-PHÁP-THÁI

Đời Tùy, ngài Thích-Pháp-Thái, người ở Long-Sơn, Châu-My, thường thường trì tụng kinh Pháp-Hoa. Chính tay ngài có chép một bộ kinh, có nhiều điểm linh ứng hiện. Khi chép xong bộ, đem đến Châu-Ích để sơn thép, đi ngang qua cầu Xạ-Kiều, bỗng xẩy tay rớt xuống sông, tìm kiếm mãi không được. Ngài quá buồn bã nghẹn ngào khóc không ra tiếng, cứ quanh quẩn mãi, trên bờ rồi dưới mé sông cũng chẳng thấy gì. Bỗng trông thảng dưới bùi bùn, thấy có một cái dây, liền bảo người tới lấy coi thử té ra đây kinh của Ngài nhờ để cỏ nưng đỡ nên không thấm ướt. Ngài vui mừng chẳng xiết, lập tức đến thành đô sơn thép, rồi dùng cây đàn-hương làm bìa và trang nghiêm rất đẹp.

Sau Ngài đem về cúng vào chùa. Mỗi đêm mùi hương lạ bay khắp chùa ... Ngài chuyên cần trì tụng cứ hằng đêm một bộ Pháp-Hoa.

Lúc bấy giờ có ngài Bửu Pháp-Sư giảng kinh ở đó, tối lại đến chỗ Ngài tụng kinh, thấy có nhiều người âm thầm hiện đến, đều quỳ gối chắp tay trước bàn Ngài, Bửu Pháp-Sư thấy thế liền toát mồ hôi mà lui ra.

(Rút trong bộ Pháp-Hoa trì nghiệm)

3.- THÍCH-ĐÀM-VẬN

Ngài Thích-Đàm-Vận người ở Định-Châu, xuất gia thuở còn nhỏ, thường tụng kinh Pháp-Hoa. Ngài từng dạo khắp non Ngũ-Đài thấy đủ các tướng linh dị, bỗng dừng chân ở lại đài phía Bắc nơi chùa Mộc-Quai trải qua thời gian hơn hai mươi năm, chuyên tu thiền quán niệm tụng không dứt.

Cuối đời Tùy, quốc gia rối loạn ; Ngài đã bảy mươi tuổi, ở ẩn trong non Tỳ-Can, luôn ngày đêm tinh tấn nghiệp tâm, chuyên tu không hề trễ nải. Ngài thường có chí nguyện chép kinh Pháp-Hoa, mãi tới mấy năm chưa được như ý muốn. Bỗng đâu có chàng thư sinh đến bạch rằng : “Bạch Thầy con rất giỏi về việc chép kinh, vậy con xin ở đây làm việc để mãn chí nguyện của Thầy”. Bèn dọn một gian tịnh thất tinh nghiêm, chàng thư sinh vào thất ngâm hương ngồi yên lặng mà chép kinh. Khi ra ngoài thì dè dặt giữ ba nghiệp, lúc vào thất thì tắm gội sạch sẽ. Chưa đầy một tuần, bộ kinh đã chép xong, liền đem cúng dường cho ngài Đạm-Vận, thoát nhiên không thấy chàng thư sinh đâu nữa.

Sau nhân giặc Hồ nổi loạn xâm nhiễu, Ngài bèn đem kinh giấu trong hang núi, rồi chạy trốn đến mấy năm khi giặc đã yên, trở về kiếm kinh, bèn thấy trong lùm cỏ dưới ven núi. Rương tráp đều hư nát, mà quyển kinh màu sơn còn tốt như xưa.

Chuyện này chính mắt ngài Tuyên-Luật-Sư thấy, vào khoảng niên hiệu Trinh-Quán năm thứ 11.

4.- NGƯỜI VỢ HẦU ÔNG TÔ-TRƯỜNG

Trong niên hiệu Võ-Đức, có quan Thứ-sử tên Tô-Trường. Lúc đi trấn nhậm, đến sông Gia-lâm bỗng gặp trận sóng to gió lớn nên thuyền bị úp. Người nhà của ông bị chết chìm hơn sáu mươi chỉ có một người vợ hầu của ông, vì thường chuyên tụng kinh Pháp-Hoa, nên khi nước tràn vào thuyền, nàng liền đội tráp kinh phát thệ rằng : “Thà chịu chết chìm với kinh này, chớ quyết định không rời”.

Trong cơn bấp bênh theo làn sóng hãi hùng, không ngờ có thần lực gia hộ, phút chốc nàng được tấp vào bờ. Vì nương theo kinh được thoát nạn chết chìm, nàng vội vàng mở tráp ra xem, kinh vẫn khô như trước không bị ướt tờ nào.

(Rút trong bộ Pháp-Hoa Trì-Nghiệm)

MƯỜI CÔNG ĐỨC ĂN TỐNG KINH, TƯỢNG PHẬT

- Một là, những tội lỗi đã tạo từ trước, nhẹ thì được tiêu trừ, nặng thì chuyển thành nhẹ.
- Hai là, thường được các thiện thần ứng hộ, tránh được tất cả tai ương hoạn nạn, ôn dịch, nước, lửa, trộm cướp, dao binh, ngục tù.
- Ba là, vĩnh viễn tránh khỏi những quả báo phiền khổ, oán cùu oan trái của đời trước cũng như đời này.
- Bốn là, các vị hộ pháp thiện thần thường gia hộ nên những loài dạ xoa ác quỷ, rắn độc hùm beo tránh xa không dám hám hại.
- Năm là, tâm được an vui, ngày không gặp việc nguy khốn, đêm ngủ không thấy ác mộng. Diện mạo hiền sáng, mạnh khỏe an lành, việc làm thuận lợi, được kết quả tốt.
- Sáu là, chí thành hộ pháp, tâm không cầu lợi, tự nhiên y phục đầy đủ, gia đình hòa thuận, phước lộc đời đời.
- Bảy là, lời nói việc làm trời người hoan hỷ, đến đâu cũng được mọi người kính mến ngợi khen.
- Tám là, ngu chuyển thành trí, bệnh lành mạnh khỏe, khốn nghèo chuyển thành thịnh đạt. Nhảm chán nữ thân, mệnh chung liền được nam thân.
- Chín là, vĩnh viễn xa lìa đường ác, sanh vào cõi thiện, tướng mạo đoan nghiêm, tâm trí siêu việt, phước lộc tròn đầy.
- Mười là, hai vì tất cả chúng sinh trồng các căn lành. Lấy tâm cầu của chúng sinh làm ruộng phước đền cho mình. Nhờ công đức ấy đạt được vô lượng phước quả thù thắng. Sanh ra nơi nào cũng thường được thấy Phật, nghe Pháp, phước huệ rộng lớn, chứng đạt lục thông, sớm thành Phật quả.

ẤN QUANG TỔ SƯ DẠY : — Ăn tống Kinh, tượng Phật được công đức thù thắng như vậy, nên gấp khi chúc thọ, thành hôn, cầu phước, thoát nạn, sám hối, cầu tiêu trừ tật bệnh, cầu siêu độ hương linh, hãy tinh tấn phát tâm Bồ-Đề ấn tống, để trồng cội phước đức cho chính mình và thân bằng quyến thuộc.

NAME OF SPONSOR

助印功德芳名

Document Serial No : 101162

委印文號:101162

書名：越南文：大乘妙法蓮華經、無量義經、法華綱要
Book Serial No.,書號：VI079

N.TDollars :

80,000 Nguyễn Thị Chi pháp danh Diệu Tần
Quan Công Trí, M.D. pháp danh Hoàng Tùng
Quan Minh Thu pháp danh Diệu Danh
Quan Công Henry pháp danh Hoằng Thới
Quan Kim Diana

Nguyễn đem công đức ấn tống kinh này, hồi hướng
Hương Linh Ông Bà Cha Mẹ và thân nhân quá cố,
Đều được vãng sanh Tây Phương Cực Lạc.

Nguyễn đem công đức này
Hướng về khắp tất cả
Đệ tử và chúng sanh
Đều trọn thành Phật Đạo.

NAM MÔ A DI ĐÀ PHẬT

100,400 佛陀教育基金會。

Total:N.T.Dollars 182,400 ; 1600 copies.

以上合計:新台幣 182,400 元；恭印 1600 冊。

DEDICATION OF MERIT

May the merit and virtue
accrued from this work
adorn Amitabha Buddha's Pure Land,
repay the four great kindnesses above,
and relieve the suffering of
those on the three paths below.

May those who see or hear of these efforts
generate Bodhi-mind,
spend their lives devoted to the Buddha Dharma,
and finally be reborn together in
the Land of Ultimate Bliss.
Homage to Amita Buddha!

NAMO AMITABHA
南無阿彌陀佛

【越南文：大乘妙法蓮華經、無量義經、法華綱要】

財團法人佛陀教育基金會 印贈
台北市杭州南路一段五十五號十一樓

Printed and donated for free distribution by
The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation
11F., 55 Hang Chow South Road Sec 1, Taipei, Taiwan, R.O.C.
Tel: 886-2-23951198 , Fax: 886-2-23913415

Email: overseas@budaedu.org
Website:<http://www.budaedu.org>

This book is strictly for free distribution, it is not for sale.

KINH ẤN TỔNG KHÔNG ĐƯỢC BÁN

Printed in Taiwan
1,600 copies; May 2012
VI079-10332